

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Son Antlaşma

Can Eryümlü

altkitap-C-roman

Delikanlı adam Fatih Ergökmen'in anısına

-C-roman

S o n   A n t l a ş m a

Can Eryümlü

---

altkitap - roman 1

Son Antlaşma

Can Eryümlü

Aralık 2001

Yayına Hazırlayan: Yücel Balku

Düzeltili: Yücel Balku

Tasarım: Faruk Ulay

Tasarım Uygulama: Yekta Kopan

© 2001 altkitap ve Can Eryümlü

Kapak Resmi: Marc Chagall

Yapıtın tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

www.altkitap.com

editor@altkitap.com

Yazar Hakkında

Can Eryümlü, 1948 yılında İzmir'de doğdu. Mimarlık okudu. Halen mesleğini İzmir'de sürdürmektedir. Evli ve bir kız çocuk babasıdır. Eserlerinden, Gri Kıyılarında (Kavram Yayınevi, 1994) adlı öykü kitabı ile Ben Zaman Tanrısı (Boyut Yayınevi, 1998) ve Zamanın Bittiği Yer (Boyut Yayınevi, 1999) adlı iki romanı yayınlanmıştır. Yazar ayrıca Euripides'in Troya'nın Kadınları adlı oyunu ile Ursula K. LeGuin'in Başlama Yeri (İletişim Yayınevi, 1995) ve Frederik Pohl'ün Çıkış Kapısı (Kavram Yayınevi, 1995) adlı romanlarını Türkçeye çevirmiş, son ikisi basılmıştır.

Davetiye

Yücel Balku

"Son Antlaşma" yı okumaya başlayan herkes onun sadece insanı içine çeken bir roman değil, aynı zamanda bir davetiye olduğunu hemen anlayacaktır. Okuyanı yolculuğa çıkmaya davet eden bir roman bu; üstelik iki nokta arasındaki mesafeyi tüketmekle sona erecek bir yolculuk değil . Zamanda ve mekanda yol alacağınız; tarihi, uygarlıkları ve bizzat "insan"ı alışılmışın dışında bir pencereden seyredip tüm bunlar üzerine yeniden düşünmek zorunda kalacağınız farklı bir yolculuk. Rotayı sadece kaptan biliyor. Ama bilinmedik yollara sapıyor diye ondan şikayet etmeye ne haliniz ne de vaktiniz olacak; altüst olmuş zaman ve mekan kavrayışınızı tekrar ayakları üzerinde görmekten başka bir şey istemeyeceksiniz. Sizce de fazlasıyla baştan çıkarıcı bir davet değil mi bu?

Bu yolculuğu beylik ulaşım araçları ile yapmak mümkün değil elbette. Bir grup bilim adamı/kadını Odysse adını verdikleri organik parçalardan oluşan bir bilgisayar, bir zaman makinesi yapar ve onunla ilk yolculuklarına çıkarlar ; hem de bizi de yanlarına alma nezaketini göstererek. İkinci Dünya Savaşını bildiğimizden daha önce bitirmeye çalışırlar. 1943 yılına gidip Büyük Sahra Çölünde bir iç deniz yaparlar. Bilinen bütün dengeler değiştiği için, o savaşı başka bir sona ulaştıran alternatif bir tarih gelişir. Sonra Adem ile Havva, Cennet Bahçesi, Süleyman ile Sabalı Belkıs, Musa, İbrahim, Nuh, vb. öykülerinin içinde buluruz kendimizi. Anlarız ki, aslında sadece zaman makinesinin roman kahramanlarını götürdüğü yerlerde; Hindistan'a ve Budizm'e, Güney Amerika'ya ve Maya dinine, uzay istasyonlarına ve geleceğin dinlerine, ayrıca zamanın kendisine doğru genişleyen bir coğrafyada değil ; Tevrat öykülerinin içinde yolculuk ediyoruz: Cennet bahçesinin yapılması, Adem'in yapılması, Şeytan'ın onu kandırması, cennetten kovulma; her şey bir kere daha yaşanıyor gözümüzün önünde.

"Son Antlaşma" Tekvin (Çıkış) ve yaratılış konusunda alternatif bir bakış. Tarihte yazılmış belki de en ilginç kitap olan Tevrat'ın coğrafyası içinde bir zaman yolculuğu. Eski ve Yeni Ahit'e (Antlaşma) yönelik çok farklı bir yorum. Üstelik zaman makinesinin geçmişten ve gelecekte taşıdığı insanlardan (insanla birlikte taşınanları burada sayabilir miyiz?) , renkli ve meşhur kişiliklerden (M.Monroe vb.), azılı olmayan bir tarihe tanıklık etmekten kaynaklanan baş dönmemiz biraz hafiflediğinde anlıyoruz ki, Can Eryümlü " Son Antlaşma'da insanı, sadece insanı anlatıyor. Var olduğundan bu yana , hatta geleceğe değin, insan oluşun esasları üzerinde düşünüyor; farklılaşmaları, benzerlikleri, çatışmaları , tapınma kültürleri ve daha bir çok yönü ile insanın bu dünyadaki macerasını yeniden anlamlandırma çabasına girişiyor. Bu yolculuk davetine icabet edenler insanlık tarihinin en eski , en temel sorularını kendi kendilerine bencileyin bir daha soracaklar: " Biz neyiz?" , "Kimiz".

Can Eryümlü, "Son Antlaşma" nın kurgu-bilime yaklaşan, hatta fantastik edebiyatın diğer alt türleri ile de kimi zaman öpüşüp koklaşan kurgusunu hayranlık uyandıracak bir beceri ile inşa ettiği gibi, bu kurguyu insan merkezli tutmak gibi nadir görebildiğimiz çetin bir işi de başarıyor . Hayal gücü inanılmaz ölçüde zengin, alt-üst edici ve baştan çıkarıcı. Gösterişsiz ama duru dili bu tür bir romana çok yakışıyor, okuyucunun (sayın yolcular!) kurgunun gücünü açıkça hissetmesini sağlıyor.

Kuşkusuz, bu davetiye tek bir yolculuk için değil. Okuduktan sonra çıkılabilecek yolculukların sayısı ancak kişinin kendisiyle sınırlanabilir. Ben bu davete icabet eden insanların ilklerinden olduğum için kendimi şanslı sayıyorum. Müteakip yolculuklarda kendi ufuk çizgime, er ya da geç, dokunacağımı bilmek içimi ürpertse de...

BİRİNCİ KİTAP

1.

Zamanın uçurumundan ve karanlık gerisinden başka ne
görüyorsunuz?

William Shakespeare

'Bütün bunları niye yazdım? Neyi kime anlatmak için? Kim anlayabilir bizim o yaşadıklarımızı?' diye yazdı sarışın adam, bir iple bağlı olan kağıt destesinin en üstündekine. Ondan önce büyük harflerle 'SIRASIYLA' yazmış, ama sonra onun üzerini bir kaç kez çizerek karalamıştı. Kalem bir süre daha elinde tutarak durdu, düşündü, sonra arkasına yaslandı. Oturduğu ahşap iskemle gıcırdayarak esneyince yeniden masaya eğildi. Üzeri kağıtlar ve çeşitli eşyalarla dolu olan tahta masa odanın dibindeki en karanlık köşedeydi. Sarı, uzun saçlı, sakallı adamın arkasını döndüğü ahşap kafesli pencerelerden içeri giren delikli aydınlık loş gölgelerini masadaki karmaşanın üzerine düşürüyordu. Elindeki kalem masanın üzerine attı, yerinden kalkıp dağınık yatağa doğru yürüdü ve kendini sırtüstü onun üzerine bıraktı. Pencerelerdeki kafesli kepenklerin tümünün kapalı olmasına karşın odanın içi gene de çok aydınlık geliyordu ona. Sol koluyla yüzünü örterek gözlerini kapadı. Öbür eliyle sakallarını kaşıyıp saçlarını ensesinden geriye attı.

'Bedenin en yorgun kısmı ruhtur,' diye düşündü. Nerede okumuş, ya da kimden duymuştu bunu? Bilmiyordu. Anıları içinde dolaşır bir şeyler arayamayacak kadar da yorgun hissediyordu kendini. Bildiği ve yaşadıkları hakkındaki yorumlarını masadaki o kağıtlara dökmüştü. Gece çok az uyumuştu, ama hiç uykusu yoktu gene de. Ayrıca geçmişin ağırlığından uyurken de kurtulamıyor, sık sık heyecanla ve terleyerek uyanıyordu uykularından. Tavanda tekdüze bir iniltiyle

dönen, uçları yer yer paslı sarı pervanenin ritmine kulak verdi. Odanın içi, tüm loşluğuna ve tepede dönen o alete karşın oldukça sıcaktı. Yatağa ve yastığa deyen sırtıyla ensesi terlemeye başlamıştı bile. 'Dışarısı ne kadar sıcaktır, kim bilir?' diye düşündü. Oysa daha öğlen bile olmamıştı.

Otelin önündeki sokağın açıldığı meydanda, Sankore Camisi'nin önüne kurulan pazar kalabalığının sesleri neredeyse kütsel bir uğultuyla odaya doluyordu. İnsanlar o sıcakta, güneşin kavuran parlaklığı içinde meydanı doldurmuş olmalıydı gene. Satıcıların toprağa serdikleri hasır, kilim, branda yaygıların üzerine sıraladıkları, ya da kadınların başlarının üzerinde getirdikleri sepetlerdeki mallar arasında, güneşlik diye gerilen tentelerin altında Afrika'nın her tarafından gelmiş bir sürü insan olmalıydı. Eskiden o pazar yalnız Cuma günleri kurulur, çoğu insan diğerleriyle orada buluşup görüşür, bir bayram havası içinde geçermiş o gün. Çevrede yetiştirilen az sayıda pörsümeye yüz tutmuş sebzenin, sineklerin bulut gibi inip kalktığı kasabın tezgahındaki etlerin yanı sıra pek çok şey olur, pazardan çok panayıra benzermiş olay. Büyü malzemeleri tezgahındaki timsah ve maymun kafatasları, hayvan kuyrukları, deriler, tüyler, kemikler, renkli tozlar, parlak taşlar... ucuz incik boncuk takılar satanların yanında gümüşçüler, altıncılar, sarraflar... büyü gücü olduğuna inanılan ahşaptan yontulmuş heykeller, çeşit çeşit büyücü maskesi... göz alıcı rengârenk bir sürü kumaşın top top satıldığı, zurnalı yılanlıların, berber dişçilerin, büyücü doktorların, çöl öyküleri anlatırken ucu eğri bir sopayla kolunun altına kıstırdığı küçük davulu çalan masalcıların olduğu müthiş renkli bir yer, bir cümbüş olarak anlatmışlardı onu.

Şimdilerde ise pazar alanı her gün dolu oluyordu, ama eski tadı tuzu kalmamıştı. Timbuktu'nun sokaklarıyla meydanlarını dolduran kalabalık, hiç malı mülkü kalmamış, köyleriyle topraklarını deniz sularının kapladığı umutsuz, ne yapacağını, nereye gideceğini bilmeyen şaşkın çöl insanlarından oluşuyordu. Yoksulluk ve bezginlik almıştı eski cümbüş havasının yerini. Çoğu, çoluk çocuk duvar diplerindeki gölgelerde oturarak kendilerine yiyecek verecek birilerini bekliyordu. Sürekli yenileri geliyordu üzerlerine. Her taraftan... ama açlık ve hastalıklar bir o kadarını caminin avlusuna ceset olarak yığıyordu. Ölüm kokuyordu kasaba. Akbabalarla sırtlanlar artık eskisi gibi et için birbirleriyle kavga etmiyorlardı. Kaburgaları görünen,

karınları şişmiş, gözleri patlak patlak bakan çocuklar ortalıkta dolaşüyor, içi boşalmış sarkık memeli kadınlar kollarında ölen bebeklerini ne yapacaklarını bilemiyordu. Yaşanan tam bir karabasandı ve biteceğe hiç benzemiyordu. Bazıları, öleceğini bilip kendi mezarlığına giden filler gibi, denizin altında kalmış eski topraklarının yakınlarına, birer adaya dönüşmüş kıraç tepelere geri dönüyordu. Bir kısmı da buradaki sefaleti gördükten sonra kalmıyor, şanslarını başka yerlerde aramak, kendilerini bekleyen yeni perişanlıkları bulmak üzere yolculuklarını daha ötelere sürdürüyordu. Gene de bir umut adacığı olmuştu burası. Daha doğrusu, bir umut vahacığı...

Meydanda kazanlarla günde bir kez pişirilen yemeklerin dağıtılması bir curcuna içinde geçiyordu ve o yemek dağıtma işinin daha ne kadar süreceği belli değildi. Az sayıdaki Fransız kolluk gücünün, bütün dengeleri alt üst olmuş bu yerde, çok az bir etkinliği kalmıştı. Herkes gibi onlar da biten savaşın ardından, Fransız Sudanı denilen bu ekvator Afrika'sına ne olacağını bilmeden bekliyordu. Onların burada olduğunu Fransa bile bilmiyor olabilirdi, çünkü Fransızlar daha Fransa'larına sahip değillerdi ve Afrika'daki orduları kimin tarafında olacaklarını bilmeyen serseri mayınlar gibi başıboş kalmıştı. Bu sahipsizlik içinde, kasabada farklı gruplar arasında sık sık çıkan kavgalar genellikle ölümle sonuçlanıyor, kavgaya karışanların hepsi, haklı ya da haksız olduğuna bakılmadan kasabalılar tarafından dışarı atılarak cezalandırılıyordu. Dışarıya, çöle, umutsuzluğa, ölüme, yok oluşa... Tuaregler, Araplar, Berberiler, Arap-Berberi karışımı Magripliler, en kalabalık zenci grubu Bambaralar, eski Mali İmparatorluğunun halkı Mandingolar, Nijer Irmağı vadisinden gelen Dogonlar, farklı yerlerden göçmüş Hintliler bu unutulmuş düş ülkesinin sadık ve inatçı sakinleri idiler ve küçücük bir umudu paylaşmaya çalışıyorlardı.

Daha önce niye yerleşmişti insanlar buraya? Ne bağlamıştı onları bu, bir tarafı Nijer Irmağının taşkınlarıyla oluşan bataklıklar, bir tarafı da uçsuz bucaksız Sahra Çölü olan kerpiç kasabaya? Gerçi şimdi bir denizdi o koca çöl, ama ya eskiden? Yani daha çölken, hiçbir şey yokken, Sahra bir 'kahverengi hiçlik' iken? Tuz, altın ve kumaş kervanları ile Mekke ve Mısır'dan gelen bilginlerin toplandığı bir masal kentine 'Altın Ülkesi' demek kimin aklına gelmişti?

"Timbuktu," dedi kendinin bile duyamayacağı kadar yavaş bir sesle.

Onların hepsi buranın sahipleriydi. Bu coğrafyanın insanları, burada doğmuş olmasalar bile burayı hak eden kimselerdi. O ise bir yabancıydı. Hem de nasıl bir yabancı... Bilinen tüm sınırların dışına çıkmış, yer ve zamanla bağını koparmış bir gezgin, kökü olmayan biriydi. Uzaydan gelmiş bir yaratık gibiydi. Gene de, tüm o köksüzlüğüne karşın, beyin kıvrımlarının içinde büyülmüş bir ad olarak kalmış bu kasabayı, kaldığı şu kısacık süre içinde, o da sevmeye başlamamış mıydı?

"Timbuktu," diye fısıldadı bir kez daha.

Aklına Benny'nin insan sınıflaması geldi. "Tortul tabakalar gibi insanlar," demişti arkadaşı bir gün. "En üstte yok denecek kadar ince beyaz bir çizgi var. O bizim dostum. Enayice alçakgönüllü olmaya hiç gerek yok. Ondan sonra kalınca gri bir çizgi gelir. İnsan olduklarını fark eden insanlardır onlar. Neyin ne olduğunu tam olarak anlayamamaları da farklı bir şeylerin döndüğünü hissedebilirler. Sonra taa dibe kadar kapkara bir çamur iner. Onlar geri kalanıdır insan denen guruhun. Yaşadıklarının bile farkında değillerdir. Seni ne o ortadakiler anlayabilir, ne de alttakiler. Üsttekiler anlar anlamasına, ama onlar da onaylamak zorunda değildir."

Düşüncesindeki ses o denli gerçekti ki, anlamsız olduğunu bile bile kolunu yüzünden çekti ve gözlerini başka kimsenin olmadığını bildiği odada dolaştırdı. Masanın üzerindeki kağıtlara takıldı bakışları. Onları niye yazdığını gerçekten bilmiyordu. Benzin bulmak için beklerken boş geçirdiği günlerin can sıkıntısının sonucu değillerdi yalnızca. Ortalıkta da bırakamazdı onları. Tepedeki mağaraya saklasa... oraya gelecek dostlarıyla, ki bundan sonra gelemeyeceklerini biliyordu artık, birlikte oluşturdukları ortak anılardı onlar zaten. Kime yazmıştı gerçekten o koca yığını? Hiç kimseye. Benny gibi insanların çoğunun kara bir çamur değil, büyük bölümünün gri olduğu bir dilimlenmeyi o da kabul ediyordu, ama o grilerin de kendisini anlayamayacaklarını biliyordu.

"Bütün anlatabildiğin, karşındakinin anlayacağı kadardır," (*) demişti bir gün Ali ona.

Bu yazdıklarından, burada tanışıp sürekli birlikte olduğu Fransız antropolog René Caillié'ye (**) bile söz etmemişti. Oysa öbürü ona yaptığı her şeyi, Sahra daha çölken bulduklarını, deniz olunca geçirdiği

(*) Mevlânâ Celâleddin-i Rumî

(**) René-Auguste Caillié, Timbuktu kentine ulaşip geri dönebilen ilk Avrupalı.

değişimleri, geceler boyu otelin girişindeki verandada oturup naneli çaylarını içerken heyecanla anlatmış, ama suskunluğuna saygı göstererek kişisel hiçbir soru sormamıştı. Kendi çıktığı yolculuklara çağırabileceği türden biri olan o adama bile açılmamıştı yani. Gene de René'yi düşünmek hoşuna gitti. Kalktı ve ayaklarını aşağı sallandırarak yüksek yatağın kenarına oturdu. Sırtı terlemişti. Gömleğiyle pantolonuna baktı. René Timbaktu'ya gelen Gordon Laing adlı bir İskoç binbaşının sırf Avrupalı gibi giyinmekte inat ettiği için öldürüldüğünü söylemişti. Büyük olasılıkla parası için öldürülmüştü o İskoç, ama René kendisinin Arap kılığında dolaştığı için canlı kaldığını, yapabildiği yolculukları, çölü, sıcağı, susuzluğu, o susuzluk içinde yaşayan her türlü canlıyı, kum fırtınalarını ve Fas'a kadar uzanan gezilerini, çöle duyduğu saygıyı açıkça belli eden bir masalcı tavrıyla uzun uzun anlatırdı(*). Ama konu, artık sular altında kalmış olan Tassili N'Ajjer, Tinn Tassarif, ya da Tinn Annenin'de bulduğu mağara duvarlarına çizilmiş resimlere gelince kızar, yerinde duramaz olur, Timbaktu'nun 400 km kadar kuzeyinde bulunmuş, siyah ırk özelliklerine sahip en eski insan fosili olan 'Asselar İnsanı' ile kaya resimleri ve oymalarını anlatırken ise neredeyse şoven bir zenciye dönüşür, bu denizi yapanlara küfürü basardı.

Gülümsedi ve elleriyle saçlarını yüzünden çekerken başka görüntülere bakan gözlerle pencereye doğru döndü. Kendisi de ne kadar heyecanlanmıştı Mareşal Rommel ile birlikte o çölü Hitler'e anlatırlarken.

René'nin verandada bir aşağı bir yukarı yürüyerek Sahra'nın en eski coğrafyasını, yani daha çölün gene bir iç deniz olduğu eski dönemdeki nehirleri, çevrede yaşayan zürafaları, antilopları, devekuşlarını, suaygırlarını, filleri, koyun besleyen çoban halkları, balıkçılıkla geçinen avcıları, ucu cengel bıçaklı uzun sopalarla hurma hasadı yapan toplayıcıları anlatışını düşündü. Dağlarda hâlâ binlerce yıl yaşında zeytin ağaçları olduğunu söylerken altı, yedi bin yıl önceki coğrafyanın güzelliği ile açıkça övünürdü. René'nin eski iç denizi mi, çölü mü, yoksa şimdiki denizi mi sevdiğini anlayamamış, ama bu son coğrafyayı, şu koca Sahra Denizi'ni bizzat kendisinin yaptığını ona anlatamamıştı.

Ayağa kalktı ve pencerenin önüne gidip kafesin deliklerinden dışarı baktı. Göremediği pazar yeri oldukça kalabalık olmalıydı. Üstelik

(*)Galbraith Welch, Timbaktu'nun Peçesi Açılıyor; Caillié'nin Şaşırtan Serüvenleri

günlerden Cuma idi ve biraz sonra namaz saati gelecek, camide büyük bir kalabalık toplanacaktı. On dördüncü yüzyıldan kaldığı söylenen o Sankore Camisi'nin on adam yüksekliğinde, piramide benzeyen kerpiç duvarlarındaki ahşap çıkıntılarla bir kirpiyi andıran kuleleri, sıralanmış dikilitaşlar gibi duran çamur kaplı duvarları, çörtlenlerin altında ileri uzanan tahta oluklarına baktı. Daha fazla gecikmeden yola çıkmalıydı artık. Geriye dönüp masanın üzerindeki kağıt destesini, bazı eşyaları ve iç cebinden çıkardığı kulaklığa benzer bir aygıtı yerde duran bir çantaya koydu. Sonra onu ve kapının arkasında asılı duran kukuletalı lacivert pelerini alarak dışarı çıktı. Kapıyı açık bırakarak bastıkça gıcırdayan ahşap koridoru yürüdü ve bazı tırabzanları kırık olan merdiveni hızla indi. Kendini bir an önce otelden dışarı atmak istiyordu.

Aşağıdaki salonda, büyük hasır koltuklardan birinde Heinrich Barth'ın (*) oturduğunu gördü. Sahra'yı önce çölken haritalamış olan o adam şimdi bu iç denizi çiziyordu. Çenesi tıraşlı, yanaklarında bıyıklarıyla birleşen püskül püskül favorileriyle eski moda sakallı başı göğsüne düşmüş, kucağında defterler ve haritalarla uyuyakalmıştı. Sabah vedalaşmış olduklarından onu uyandırmamaya çalışarak önünden yavaşça geçip dışarı çıktı. Gölgede kalan veranda bile aşırı aydınlıktı. Sol elini gözlerine siper yaptı. Otelin Arap sahibi Halil bin Settar kapının önünde idi. Ellerini arkasında kavuşturmuş, terlikli çıplak ayaklarıyla duyulmayan bir müziğe tempo tutuyordu. Hep aynı beyaz entariyi giymesine karşın onun hâlâ nasıl olup da beyaz kaldığını merak eden dedikodular yapıldı müşterileri arasında. Lacivert pelerini omuzuna atıp kukuletasını başına geçirdi ve ucunu gözlerine kadar indirdi. Halil geri dönüp onu görünce kollarını açarak,

"Ya seyyah Yoohan? Seni bekliyor," dedi kötü bir Fransızcayla. "Cuma... namaz... mescit..." dedi sonra ellerini kulaklarının arkasına götürerek. "Seni ben götüreceğim. Her şeyi öğretecek. Merak etme!" Onun bugün ayrılacağını biliyor, son bir deneme daha yapıyordu.

"Sonra," deyip eliyle belirsiz bir işaret yaparak verandadan toprak yola indi sarışın adam. Müslüman olmadıkları için Halil'in onunla diğerlerine içten içe kızdığını, ama kalacakları haftanın ücretini peşin ödeyen müşteriler oldukları için de kırmaktan çekindiğini çok iyi biliyordu. Gene de her konuşmalarında böyle azıcık dokundururdu bu

(*) Heinrich Barth, Alman coğrafyacı, en önemli Afrika kâşiflerinden.

din konusunu. Son zamanlarda odasına kapanarak onun ne yaptığını çok merak etmişti. Sormuş, yorgun olduğu yanıtıyla yetinmemiş, odasına girip yatağın altını, dolabın içini, masanın üzerindikileri, bıraktığı izleri gizlemeye bile gerek görmeden karıştırmıştı. Sonra anlamadığı bir dilde yazılarla dolu kâğıtları kastederek, kitap yazmanın saçmalık olduğunu söylemişti. Tanrı'nın kitabı varken insanların yazdıklarının hiçbir öneminin olmadığını, kendini boş yere yormamasını öğütlemişti müşterisine.

"Bir zenci kız, ya da işler görecektir bir köle ister?" diye sormuştu bir kez, onu öbürlerinden ayrı yakaladığı bir akşam. Onun,

"Hayır, istemiyorum," demesine biraz bozulmuş,

"Sevap," demişti sertçe. "Zor durum... yazık gariplere. Ama onların alinyazısı da öyle yazılmış. Değil mi?" diye eklemişti ardından karşısındakini rahatlatmak istercesine. "Ya bir oğlan?" diye sormuştu sonra fısıldayarak. "Ya da bir erkek...?"

Adam yola inince sağa saptı. Kukuletasının önünü biraz daha gözlerine doğru indirdi. Güneş gerçekten çok parlaktı.

"Bir daha geldikte," diye seslendi Halil arkasından, umudunu yitirmediğini göstermek için. Dönüp ona baktı. Hiçbir şey söylemeden elini salladı ve hızlı hızlı yürümeye başladı. Pazarın ve önünde bir erkek kalabalığının birikmeye başlamış olduğu caminin olabildiğince uzağından, alçak bir duvarın gölgesine oturmuş bir grup çocukla peçeli kadınların önünden geçerek soldaki dar sokağa saptı. Çarşaf giymeyen renk renk giysili Malili Müslüman kadınlar bağıra çağıra bir şey tartışıyorlardı bir köşede. Başını eğerek yanlarından yürüdü. Deniz sürgünü göçmenlerin avuç açarak, iniltileyle beklediği meydandan da geçmek istememişti. Saptığı sokakta iki Tuaregin develerini bir duvarın dibine çöktürmekte olduklarını gördü. Adamların başları ve yüzlerini örten lacivert örtülerinin arasından görünen gözlerinin kenarları güneşten kırıp kırıptı. Birinin elinde uzun bir bıçak vardı. Onların da yanından hızla geçerek yürüdü. Arkasından kendisine baktıklarından o kadar emindi ki... Çamur sıvalı, penceresiz yüksek duvarlar arasından kıvrılarak giden dar sokağa açılan büyük, yeşil boyanmış tahta bir kapının önündeki bir grup çocuk bağırarak, tekerlemeler söyleyip taşlar atarak ardına takıldı, ama onları azarlayan ve nereden geldiği belli olmayan bir kadın sesiyle koşarak kendi kapılarının önüne geri döndüler hemen. Buralı çocukların yabancılara gösterdikleri bu

saldırgan tavır bile burada bulduğu tek sevinçti. Kasabanın içindeki her dolaşmasında oynanan bir oyundu bu ve her geçişinde her evde ne kadar çok çocuk olduğuna şaşırdı.

Sahra'dan geçen altın, tuz ve köle ticareti yollarından topladıkları haraçlarla zenginleşen ve on beşinci yüzyılda güçlü bir imparatorluk kuran Tuareglerin merkeziydi bu küçük kahverengi kasaba. Tuareg sözcüğü gerçekten René'nin dediği gibi 'Tanrının terk ettiği' anlamına mı geliyordu, yoksa coğrafyalarına bir yakıştırma mı yapmıştı? Barth kuraklığın buralı insanın en büyük düşmanı olduğunu söylemişti bir sohbetlerinde. Dönem dönem hayvanlar süt veremeyecekleri kadar susuz kalır, ürünlerin neredeyse tamamı yok olurmuş. Ama o zaman kuraklıktan daha büyük bir düşman çıkarmış ortaya; insanın kendisi. Sahrada yaşayan Tuareg, Moors, ya da Tedalar için komşularını soyup katletmek zorunlu bir yaşam biçimi imiş. Buralarda kanlı savaşların geçmediği hiçbir yüzyıl olmamış. Hem de her savaş yaşayanların çoğunu yok edermiş. Hatta Timbuktu ve Agadeş'teki katliamlar bir kez o kadar büyük bir kıyıma dönüşmüş ki, yıllarca insansız kalmış bu kasabalar. Ama sonra gene birileri gelmiş ve aynı kuraklık ile açlığın hüküm sürdüğü bu yerlere yerleşmiş.

"Gelmeyip ne yapsınlar?" demişti Barth omuzlarını silkerek, öbürleri kadar kaderci bir tavırla.

"Gene de burası onların ülkeleri," diye söze karışmıştı René. "Dünyada o kadar yer dururken bizi buralara çeken ne oldu dersiniz? Sen niye buradasın Henri? Ya sen Jean?"

"Alinyazısı olsa gerek," demişti John kısaca.

"Göçebeler geleceği düşünmeden, günü gününe yaşarlar," demişti Barth. "Bir yerde yiyecek bitince başka yere göçerler. Oradan başka yere. Sonra belki yeniden başa dönerler. Kısmetlerinde bir şey bulamamak da olabilir, Allah öyle istemiştir çünkü. Ama artık kuraklık bile olmayacak ülkelerinde. Daha beteri geldi, ülkeleri kalmadı."

"Kıtlığa razı olup, alinyazısı olarak belledikleri ölümü kuzu kuzu bekleyişlerine şaşırdım ben buralı insanların," demişti René. "Dinsel bir yönü var elbette yazgıya böylesine bir inançla boyun eğmenin. Bu dünya geçici, asıl yaşam öbür tarafta. Sonra iklimin neden olduğu bir uyuşukluğa da tutsaklar, ama sürekli saldıran komşularına karşı kendilerini savunmayıp, sırasında toplu intiharlara kadar gitmelerini gerçekten anlayamıyordum. Henüz bu denizin buralı insanlara neler

getireceğini, onları nasıl değiştireceğini bilmiyoruz. Oluşacak yeni değerleri nasıl paylaşacaklarını, ahlakla geleneklerin nasıl değişeceğini birlikte göreceğiz. Hem de çok kısa bir zamanda. Farkındaysanız değişmeye başladılar bile. Belki de böylesi daha iyi olacak onlar için. Ne dersin Henri?"

Televizyonda gördüğü bir Walt Disney belgeselini anlatmıştı John onlara o gece. "Babam anlatmıştı bunu," diye başlamıştı sözüne. Çünkü onların bu zamanında, yani daha henüz 1943 yılı yaşanırken, ne televizyon vardı, ne Walt Disney, ne de o tür belgeseller. "Grönland'da farelerin bir kısmı, nüfuslarına göre yiyecek az olduğu zaman, koşarak kendilerini fiyortlardan aşağı atarmış. Yüzlerce metre aşağıdaki taşlara çarpıp ölmeyenler açığa doğru yüzer ve gücü tükenen boğulurmuş. Oysa yaşamak bir içgüdüdür. Yani egonun bir parçasıdır diye biliriz, değil mi?" diye sormuştu kendisini dikkatle dinleyen iki adama. "Yamyamlaşmayı anlarım da, böylesine ego dışı bir seçime razı olup cinnet geçirircesine ölüme koşmayı ben de anlayamamıştım. Onlara bu bilinci kim, ya da ne veriyor? Yeterli yiyeceği paylaşacak şanslılardan olmamayı niye öyle manyakça bir iştahla kabul ediyorlar?" Bir süre üçü, yakıtsızlıktan çalıştırılmayan jeneratör yüzünden masadaki gaz lambasının titrek ışığına bakarak susmuştu.

"Evet. Garip," demişti René bir süre sonra.

"Ters," demişti Barth da. "İşin doğasına ters gerçekten."

Ve işte gene, sokaklara taşan çocuklar, uzaklardan gelip avluları dolduran hısımlar, akrabalarla evler kalabalıklaşmış, yeni bir kıtlığı boynu bükük bir şekilde bekleyen kurbanlık ağlarına dönüşmüştü tüm kasaba. Durup arkasına baktı. Eğri büğrü sokağa takılı kaldı gözleri uzun süre. Sonra dönüp yürüdü. Sokağın bittiği yerde kasaba da bitiyordu. Hiçbir bitkinin olmadığı, sarımsı-kırmızımsı bir yamacın ötesindeki maviliğe tepeden bakan uçsuz bucaksız bir ufuk açılmıştı önünde. Eskiden kuzeye uzanan koca bir çöl vardı orada, ama şimdi ufuk gökyüzü ile denizin oluşturduğu çizgiyle dünyanın sırtını çiziyor ve sıcaktan ince bir tülün arkasındaymışçasına titriyordu. Oldukça uzakta küçük siyah bir gemi batıya doğru gidiyor, çıkardığı koyu siyah dumanla bir resim gibi duruyordu manzaranın içinde.

Dik yamaçtan aşağı yuvarlanıverecekmiş hissiyle sırtını arkasındaki duvara dayadı. Yaslandığı duvar alev alev yanıyordu.

Buranın sıcaklığı hoşuna gidiyordu. Onun iliklerine kadar işleyişini rahatlatan bir zevkle algıladı. Kanada'daki evinden ayrıldığı sabah havada asılı bir buğu gibi duran yağmurda bahçedeki yürüyüşünü düşündü. Saçlarından süzülüp ensesinden içeri giren, kaşlarında, kirpiklerinde biriken damlaları bu kadar özleyeceğini düşünmemişti o zaman. Ağaçların arasından bulutlarla örtülü gökyüzüne bakarak durmuş, uzun süre arabaya binmemişti. O sabahki serinliğin mutluluğu neden böyle en olmadık yerde aklına gelmişti? Arkasından bütün kasabaya yankılanan ezan sesiyle düşünceleri üzerine bastığı topraklara döndü yeniden.

"Allahüekber. Allahüekber."

'Allah büyüktür,' diye geçirdi aklından. 'İnsanlar kendilerine ezberletilen tekerlemelerin dışında Tanrının ne kadar büyük olduğunu bir bilseler... ama kendi insansı ufuklarının ötesindeki büyüklükleri nasıl kavrasınlar? Düşleyebildikleri kadar büyük bir Tanrı kavramı yeter onlara. Ufkunun açılabilirdiği kadar büyür herkesin Tanrısı kendi içinde.' Düşüncelerinin derinleşmesine engel olmak isteğiyle çevresine bakındı. Ezan sesinin çöl coğrafyasında ne kadar önemli olduğunu, daha doğrusu o ikisinin birlikteliğinin tartışılmaz bir biçimde zamanın belleğine işlendiğini düşündü. Belki de bir koşullanmaydı o. Yani bütün olay kendi benliğine işlenmiş olabilirdi, ama gene de çöl ve ezan birlikte güzel gidiyordu işte.

Sağa döndü ve hızlı hızlı yürüyüp elli metre kadar gittikten sonra iki kerpiç duvarın arasındaki bir girintinin içine oldukça iyi gizlenmiş eski bir motosikletin önündeki dikenli dalları kenara çekti, üzerindeki hasırları yana indirdi. Elindeki çantayı yanına bağlı yolcu sepetinin içine koydu ve koltuğa oturup cebinden çıkardığı anahtarla motoru çalıştırdı. 'Kimsenin şimdiye kadar buna bir zarar vermeyişi de bir şans,' diye düşündü motorun tekdüze sesini dinlerken. Onu almak için on gün önce güneydeki Cenne kasabasına gitmiş ve sahibi olan Fransıza bir servet ödemişti neredeyse. Tuhaf biriydi adam. Sivil giyimliydi, ama asker olduğu belliydi. Fransız ordu malı pek çok şey daha satabileceğini söylemişti. O yalnızca bu motorun işini göreceğini söyleyip Timbuktu'ya geri dönmüştü. On gündür de burada ona benzin bulabilmek için oyalanmıştı. Aracın arka selesine sabah bağladığı çuvalla iki yandaki yedek benzin bidonlarına baktı. Hepsini koyduğu gibi duruyordu.

Motoru yavaşça hareket ettirip bir süre denize doğru, yamaç aşağı sürdükten sonra sağa döndü ve belli belirsiz bir izi izleyerek kuzeydoğuya yöneldi. Arkasında bir toz bulutu bırakarak kasabadan ayrıldı. Uzun süre rüzgârla aşınmış yuvarlak tepelerden, çakıllı sel yataklarından geçerek sürdü aracı. Bir saat kadar o yönde gittikten sonra Nijer Irmağının yer yer derinleşen vadisini kolay bir yerden geçerek güneye yöneldi. Vadideki dik yamaçlara arı kovanları gibi yapışmış Dogon köylerine girmek istemiyor, hatta oradakilerin onu görmelerinden bile çekiniyordu, ama yapabileceği çok fazla şey de yoktu. Görenlerin onu yakalayamayacaklarını, ya da peşine düşmeyeceklerini umuyordu. Bir ara motoru dinlendirmek için durduğu bir kayanın gölgesinde depoya bidonlardan birinden benzin koydu, kendisi de bir kaç tane hurma yiyip biraz su içti.

Oturduğu yerden, Cenne'den Timbaktu'ya gelirken geçtiği yerleri görebiliyordu. Nijer Irmağının oluşturduğu sığ bataklıklardı batıda parlayanlar. Sular iyice çekilmiş, birikintilerin çevresindeki sazlıklar kuruyup sararmıştı bu mevsimde, ama gene de yer yer çamurların içine dalan yollardan geçip sazlıkların çevrelerinden dolaşarak oldukça zor bir yolculuk yapmıştı. Bir daha oralardan geçmek zorunda olmadığı için sevindi. Gene de belli mi olurdu önüne nelerin çıkacağı? Karşılaşabileceği olumsuzlukları aklına getirmek istemiyordu. En azından güneydeki dağlara doğru giden bu yol daha boş ve güvenli görünüyordu. Her ne kadar güvenliyse işte... Burada da birileri ona saldırıp, sırf giysileri için öldürebilirdi. Ya da bozulursa motoru bırakıp yürümek zorunda kalabilirdi ki, en kötüsü o olurdu herhalde. Sonra burada çamura saplanmazdı da, kuma saplanabilirdi.

Aklındakileri kovarak ayağa kalktı ve çevresine bakıp bu çölde geçirdiği çeşitli zamanları düşünmeye çalıştı. Hepsinde bir şekilde bir yerden bir yere ulaşmış, bir türlü aşmıştı önüne çıkan engelleri. On gün önce Cenne'ye vardığında eski meski, böyle bir aracı bile yoktu. Deve sırtında yirmi gün süren bir yolculuk yapmak zorunda kalmıştı oraya gidebilmek için. Şimdi ise iki gün süreceğe benziyordu bu dönüş yolculuğu. Yalnızlıktan çekinmiyordu. Yanına alacağı koruyucu, ya da kılavuzların onu başkalarından önce kesmeyeceklerini nereden bilecekti? O tür o kadar çok öykü dinlemişti ki... Zaten gideceği yer kervanların yolu üzerinde değildi. Hem, her şeyin alt üst olduğu bu ortamda kervanlar da eskisi gibi çalışmıyordu. Çantadan bir harita

çıkardı ve gideceği yönü inceleyip, mola verebileceği kuyuların yerlerini, geceyi geçirmeyi planladığı güvenli olduğu söylenen vahanın uzaklığını hesaplamaya çalıştı.

***

Yolculuğu üç gün sürdü. Daha doğrusu ikinci günün akşamı istediği yere ulaşabilirdi de, giderek yükselen dağların artan eğimini motorla alacakaranlıkta tırmanmak istemediği için gece bir yerde konaklayıp ertesi gün, gündüz gözüyle çıkmayı düşündü tepeye. Sabahın ilk ışıklarından önce kalkıp bir saat daha yol aldı ve motorla tırmanabileceği en yüksek yerde durdu. Ondan sonra sepetteki çantayla arkadaki çuvalı alıp yarım saatlik bir yürüyüşten sonra üç tarafı kayalarla çevrili, aşağıya bakan tarafı açık, çanak gibi bir çukurun en dibinde bir kıl çadırın kurulmuş olduğu yere geldi. Orada bir kaç bodur ağaç, bir kaç keçi, tavuk ve onların peşinden koşan renkli giysiler içinde iki kız çocuğu vardı. Çocuklar onu görünce korkuyla bağırarak çadıra koştular ve arkalarına sığındıkları iki kadının yerlere kadar uzanan eteklerini kendilerine siper ettiler. Adam pelerinin başlığını indirince onu tanıyıp sevinçle koşarak kucağına atladılar. Onların ardından çöl kadınları gibi giyinmiş o iki kadın da koşarak adamın yanına geldi ve İngilizce olarak,

"Hoş geldiniz Bay John," dedi biri.

"Hoş geldiniz efendim," dedi öbürü. İkisi de kızların iki yanından adama sarıldılar.

"Hoş buldum hanımlar. Hoş buldum kızlar," dedi genç adam neşeyle ve çocukları yanaklarından öptü. Elinde önceden hazırlamış olduğu bir avuç hurmayı, küçük ellerini doldurarak kapıştı kızlar. O sırada çadırın içinden Tuaregler gibi giyinmiş bir adam çıktı. Yüzündeki örtü açıktı. Esmer değil, güneşten yanmış buğday tenli biriydi. Kısa kesilmiş sakalları kırışmıştı. O da koşarak adama doğru geldi.

"Hoş geldiniz Bay John," dedi heyecanla. "Geleceğiniz içimize doğmuştu sanki. Bu kadar gecikince sizi bulup almış olabileceklerini düşündük, ama buradan ayrılamadık bir türlü."

"Hoş buldum Hasan," dedi John kızları taşıyan ellerini uzatıp adamlarla tokalaşırken. "Bu yolculuğun bu kadar uzayacağını

sanmıyordum, ama döndüm işte sonunda. Aşağıda bir motosiklet var. Onu bulamasaydım daha da gecikecektim."

Sonra hep birlikte çadıra doğru yürüdüler. Etekleri kaldırılmıştı ve sıcak da olsa bir esinti vardı içerde. Yere serili kilimlerin üzerindeki minderlere oturdu. Kızlar delikanlının kucağından inmemişler, sarı sakallarını çekiştirerek oynuyorlardı. Kadınlar da hemen önüne yere oturdu.

"Rahat bırakın Bay John'u kızlar," diye çıkıştı Hasan çocuklara.

"Eee, nasılsınız bakalım?" diye sordu John kızlara, Hasan'a aldırmadan. Büyük olanı, beş ya da altı yaşında gösteriyordu, hemen atılıp,

"Keçimizin biri doğurdu," dedi.

"Bize kardeş geldi," dedi öbürü. Dört yaşında kadardı o.

"O sizin kardeşiniz değil," dedi John gülmesini tutamayarak. "Eğer anneleriniz bir bebek doğurursa, o sizin kardeşiniz olur."

"Salima gebe," dedi Hasan yavaşça. "Onu söylemek istiyor," Kadınlardan biri başını önüne eğdi.

"Yaa?" dedi John ve bir süre sustu. "Güzel," dedi sonra. "Çok güzel. Arapça çalışmalarınız nasıl gidiyor?"

"İyi. Çok iyi. Yanımızda getirdiğimiz her şeyi bitirdik. Kızlar bile siz gelinceye kadar Arapça konuşuyorlardı."

"Güzel," dedi John bir kez daha. "O getirdiğim çuvalda sizler için bir şeyler var."

"Teşekkür ederiz Bay John," dedi Hasan.

"Aç mısınız?" diye sordu kadınlardan biri. "Yiyecek bir şeyler hazırlayalım mı?"

"Hayır, ama bir çay yaparsanız içerim," dedi John ona. Kadınların ikisi birden ayağa kalktı. John da kızları kucağından indirerek yerden kalktı ve onların ellerini tutarak çadırın önündeki düzlüğe yürüdü. Dağlar batıya doğru alçalarak iniyordu. Ufkun önünde görülen parlaklığa kadar uzanan koyu sarı yeryüzü bomboş ve çırılçıplaktı. Görünürde hiçbir şey yoktu. Bu yöreye kervanlar da gelmiyordu. 'Salima gebeymiş,' diye düşündü. 'Bu sırada olmasaydı iyiydi, ama onları bu kadar yalnız bırakan da ben oldum. Zeliha'nın da gebe kalmayışına şaşmalı aslında.' Arkasında duyduğu ayak seslerine başını çevirdi. Hasan'dı gelen. Kızlar ellerini bırakarak annelerinin

yanına koştular. Hiçbir şey söylemeden John'a bakıyordu adam. "Haydi sorsana sormak istediğin şeyi," dedi John ona.

"Olmadı değil mi Bay John?" diye sordu Hasan. John başını olumsuz anlamda salladı.

"Ben ve senin ailen burada yalnızız Hasan," dedi.

"Burada olmayı ben kendim istemiştım, ama sizin de takılmanıza üzüldüm. Oradaki işleriniz bitmemiştı daha. Yapacağınız çok şey vardı."

"Burada da var Hasan. Burada da var," diyerek içini çekti John. "Aşağısı berbat durumda. Karmakarışık... korkunç bir trajedi yaşanıyor. Meğer buranın canına okumuşuz istemedem. Ortada bırakmışız başlattığımız işi."

"Öyle değil mi?"

"Bir ara Timbaktu'da iken zayıf bir sinyal aldım. Sonra hepten bağlantı kesildi. Söylemeye dilim varmıyor, ama Odysse'nin öldüğünü sanıyorum. Burada kaldığımı anlayınca biraz üzüldüm önce, ama sonra geçti. Buraya karşı sorumluklarımın olduğunu, olması gerektiğini düşündüm. Belki de birisi bana onu anımsatmak istiyordu. Yapılacak çok şey var daha burada. Hele birlikte olursak."

"Böyle düşünmenize çok sevindim Bay John," dedi Hasan. "Elbette çok şey yaparsınız birlikte."

Aşağıya baktı ikisi de. Düşle gerçeği birbirine karıştırarak her şeyi belirsizleştiren sabahki bulanıklık gitmişti. Uzaklarda ışık kırılmalarıyla su görüntüleri oluşuyor ve çölün üzerinde dalga dalga titreşerek yükselen sıcak hava koca bir deniz gibi uzanıyordu. Arkaya döndüler. Kadınlar işleriyle uğraşıyor, çocuklar çadırın içindeki kilimlere oturmuş, küçük küçük taşları havaya atıp tutarak bir oyun oynuyorlardı.

"Ben o getirdiğim çantayı mağaraya bırakmak istiyorum," dedi John fısıldayarak. "Bilmiyorlar orasını, değil mi?"

"Salima ile Zeliha öyle bir mağaranın olduğunu biliyor, ama yerini bilmiyor."

"Çocuklar?"

"Hayır. Kesinlikle," dedi Hasan.

"Kimseleri gördünüz mü buralarda?" diye sordu John. Hasan hayır anlamında başını salladı. "Sizi birilerinin bulmasından çok korktum. Bu çadırı o mağaraya bu kadar yakın yerleştirmekle hata yaptığımızı

düşündüm, ama neyse ki hepinizi tek parça buldum. Ne zaman isterseniz gideriz artık buradan."

"İyi olur," dedi Hasan başını sallayarak. "Çok sevinecekler buna."

Birlikte çadırın çevresini dolaştılar. Hasan yerde duran çuvalı alıp çadıra götürdü. John da kızları kucaklarken bıraktığı çantayı aldı ve ağır ağır geldiği yöne doğru yürüdü. Hasan arkasından yetiştii. İki büyük kayanın arasından geçerek soldaki tepeye tırmanmaya başladılar. Yirmi dakika kadar sonra dikenli bir çalılığın önünde soluk soluğa durdular. Arkadaki kayanın içinde zor fark edilen bir delik vardı.

"Çok da yakın değilmişsiniz buraya," dedi John. "Boşuna endişelenmişim galiba."

"Kimselerin gelip geçmediği bir yerde ne tehlike olabilirdi ki?"

"Ne yaparsın? Yaşlanıyorum galiba," dedi John. Gülüştüler. Biraz soluklandıktan sonra önden John, ardından Hasan mağaraya girdiler. Bir taşın arkasındaki oyuktan birer tane önü lambalı madenci başlığı çıkarıp başlarına geçirdiler. İçine girdikleri mağara aslında insanın elleri ve dizleri üzerinde emekleyerek ancak geçebileceği büyüklükte bir tüneldi. Zaman zaman yön değiştirip sağa sola dönüyor, bazen de yukarı çıkıyordu. John iki kez taşların arkasına gizlenmiş düğmelere bastı. Yaklaşık elli metre kadar öyle gittikten sonra karşlarına birden kocaman bir oda çıktı. Birbiri üzerine yığılmış taşlardan oluşmuş bir boşluktu orası. Tavanı oldukça yüksekti ve çıkan sesler içinde yankılanıyordu. Karşıda beş metreye beş metrelik, öbürlerine göre oldukça düz bir duvar vardı. John sağ taraftaki karmaşanın içine gizlenmiş bir başka düğmeye basınca geldikleri tünel kadar bir delik açıldı düz taşın içinde. İçerisi karanlıktı. Kolunu sağ tarafa uzatarak bir düğmeye daha bastı.

"Yalnız biz olduğumuza göre burası artık ikimizin," dedi John. "Bütün tuzakları iyice öğrendin, değil mi?"

"Evet Bay John."

"Gene de dikkatli ol. Gitmeden önce bir daha gözden geçirelim onları."

"Elbette," dedi Hasan ve, "Bu..." diyerek yolda John'dan almış olduğu çantayı uzattı.

"Kendime göre anılarımı yazdım," diye açıkladı John. "Arkadaşlardan buraya gelecek olan olursa diye de bazı notlar

biraktım. Selamlar falan. Bir de kendi düşünce bandımı bırakıyorum. Senin yaptığın gibi... Bu zamanın insanı olup kök salmalıyım burada. Bir gün gelip beni alacaklar umuduyla yaşamamalıyım." Uzanıp Hasan'ın omuzuna vurdu. "Eğer gideceksek sen de hazırlanmaya başlasan iyi olur. Yanımıza çok şey alamayacağız, ama geride bırakacaklarımızı gömmemiz gerek. Onun da hazırlığına başla sen."

"Olur Bay John," diyerek döndü ve oradan ayrıldı Hasan.

John eğilerek karanlık deliğe girince içerisi kendiliğinden aydınlandı. Bu iç mağara öncekinden biraz daha büyük, duvarları ve tavanı oldukça düzgün kesilmiş bir odaydı. Duvarların önünde çepeçevre dönen dolaplar, tam karşıda da bir masa vardı. John yaklaşıncı masanın üzerinde kendiliğinden bir ışık yandı. Elindeki çantayı yandaki dolabın üzerine bırakıp kapağını açtı. İçinde siyah metal bir kasa vardı. Şifresini ayarlayıp ağır kapağını açtı. Bir süre öylece baktı içine, sonra oradaki bir dosyayı alıp masanın üzerine koydu. Odanın ortasında duran iskemleyi çekerek masaya oturdu ve dosyanın içindekilere bakmaya başladı.

En üstteki grup çeşitli ölçeklerde Afrika haritaları, arkasındaki demet ise Büyük Sahra ile Tunus'un haritalarıyla hava fotoğraflarıydı. Onların altındaki, daktiloyle yazılmış kalınca bir raporu dosyadan çıkarıp eline aldı. İçinden bir resim sarktı. Alıp baktı. Solda Alman üniformalı biri duruyordu. Mareşal Rommel'di o. Kaşlarını çatmış, duvardaki bir haritanın üzerinde bir yeri işaret eden birine bakıyordu. Hans idi o da. Onun arkasında duran kişi de kendisiydi. Hafifçe gülümsedi John. Raporla fotoğrafı sağ tarafa bırakıp dosyayı önüne çekti. Siyah beyaz bir sürü resim daha vardı orada. En üsttekine dikkatle baktı. Rommel ile o bir masaya eğilmiş, bir haritanın üzerinde çalışıyorlardı. Daha dün gibiydi sanki. Babasının düşleyip kendisinin neden olduğu inanılmaz bir değişikliğin belgeleriymiş bütünü o fotoğraflar. Büyük Sahra Denizi... başka zamanlarda yoktu o. Hiç olmamıştı.

Biraz önceki raporu yeniden kendine çekti. 'SAHARA MEER' yazıyordu üzerinde. Konuyu Rommel'e ilk anlatışı geldi aklına. 1 Aralık 1942'de, soğuk bir çöl gecesinin sabahında, üzerinde Berberilerin giydiği kum rengi bir bornoz olan mavi gözlü, sarışın bir adam deveyle çölden çıkıp gelmiş ve Tunus'taki Afrika Korps karargâhının nöbetçi kulübesindeki askerlere Mareşal Rommel'i görmek istediğini söylemişti. Nöbetçi Teğmenin kuşkuyla baktığı adam belli bir aksanla

konuştuğu Almancasıyla, "Çok önemli," diyordu sürekli olarak. Teğmen, kim olduğunu bilmediği o adamın getirdiği haberin belki de gerçekten önemli olabileceğini düşünerek, Mareşal'in yaveri Binbaşı Hans Otto Berg'e haber verip sorumluluğu üzerinden atmıştı. Binbaşı ile ekibinin bir çadırda tahta bir iskemleye oturup sorguladığı adamın üzerinde ne bir kimlik, ne de başka bir evrak çıkmıştı. "Ben bir Almanım. Adım Heinrich Rudolf. Dakar'da Fransızların tutsağıydım. Kaçtım," demişti sabaha kadar süren sorgusunda yalnızca. Aksanlı Almancasını Afrika'da uzun süre kalmasına bağlamış, tüm üstelemelere, korkutmalara, hatta zorlamalara karşılık konunun ne olduğunu söylememiş, "Mareşal'e anlatırım," demişti.

Binbaşı da kapıdaki teğmen gibi ikircikli kalmış, sonunda komutanının her günkü kalkış saati geldiğinde onu telefonla aramıştı. Yaverinin çekinerek anlattıklarını dinleyen Mareşal adamı hemen görmek istemişti. Gerçi Binbaşı da komutanının Afrikalılar tarafından İngiliz yönetimine son verecek bir kurtarıcı olarak görüldüğünü, o yüzden pek çok bilginin onlara karşılıksız ulaştırıldığını biliyordu, ama bu kez gelen her zamankilerden biri değildi. Sabahın yeni başlayan aydınlığı içinde onu dört askerin arasında komutanın çadırına götürmüştü. İçerdeki çalışma bölümünde iki hizmet eri, bir teğmen, bir de albay vardı. Albay başıyla kapının yanındaki bir iskemleyi göstererek oturtulmasını istemişti, getirilene merakla bakarak.

O sırada Mareşal Rommel çadırın yatak bölümünden, üniformasının önünü ilikleyerek çıkmış ve ayaktaki askerlerle subayların arasında oturan adamın yanına gidip ona uzun uzun baktıktan sonra,

"Evet. Ben Rommel," demişti.

"Ben de Heinrich Rudolf," demişti sarışın adam. "Bir tek size anlatabileceğim bir konu var."

"Diğerleri de burada kalacak," demişti komutan sertçe.

"Siz kimi isterseniz alırsınız yanınıza," dedikten sonra eliyle çevresini işaret ederek susmuştu bir süre. "Bir tek sizin bu anlatacağım konuya yakınlık duyacağınızı sanıyorum." Adamın kendine olan güveni komutanın ilgisini çekmişti. Başıyla kapının öbür tarafındaki boş iskemleyi işaret etmiş, askerlerden biri onu kapıp getirmişti. Mareşal adamın tam karşısına oturup bacak bacak üzerine atmış ve,

"Benim hangi konuya yakınlık duyacağımı sanıyorsunuz?" diye sormuştu arkasına yaslanarak. John onu yanıtlamadan üzerindeki

bornozu çıkarmış ve yanındaki askerlerden birine uzatmıştı. Şaşırarak tüfeğini indiren asker bornozu almış ve komutanın başıyla onayladığını görünce rahatlayarak onu çadırdan bırakacak bir yer aramıştı. "Bir şey içer misiniz?" diye sormuştu Rommel adama.

"Koyu bir kahve çok hora geçer," demişti o, ısınmaya başlayan çadırın içinde gömleğinin düğmelerini açarken. Ve o sabah ilk kez o çadırdakilerin duyduğu, önce hepsine inanılmaz, hatta çılgınca gelen o dev projenin temelleri atılmıştı. Bir Afrika haritası isteyen adam, onu masanın üzerine açarken, "Belki başta hepinize deli saçması gibi gelecek anlatacaklarım, ama lütfen sözlerimi bitirmemi bekleyin," diyerek başlamıştı konuşmasına. "Büyük Sahra Çölü," demişti sonra elini haritanın üzerinde gezdirerek, "Atlantik'ten Kızıldeniz'e, Akdeniz'den güneyde taa şuralara kadar uzanan, yaklaşık Amerika Birleşik Devletleri büyüklüğünde ölü bir alan. Oysa beş bin yıl önce onun büyük kısmını iç denizler kaplıyormuş. Muson yağmurları yağıyor, koca koca nehirler o denizlere akıyormuş. Bazı yüksek vadilerde o günlerden kalma ağaçları bugün bile görebilirsiniz, ama sonra bir dejenerasyon başlamış. Önce ormanlar savanlara, savanlar steplere, onlar da çöle dönüşmüş. Neden? Çünkü nehirler taşıdıkları alüvyonu o iç denizlere bırakıyormuş. Zamanla oraları dolmuş. Şimdiki çölün kumu işte onlar. Nehirlerin eğimi giderek azalmış, suların akış hızı düşmüş ve önlerinde biriken kumları aşamayıp sağa sola taşıtıkça kolayca buharlaşacak kadar sıkışmışlar. Nehirlerle denizler böylece kuruyup gitmiş. Oysa o nehirler açık denizlere aksalardı taşıdıkları alüvyonlarla deltalar oluşturacak ve ölmeyeceklerdi. Nil Nehri'nde olduğu gibi... Bugün o koca iç denizlerden yalnızca Çad Gölü yaşıyor, ama onun da sonu çok yakın gibi görünüyor."

"Bütün bunları bize niye anlatıyorsun?" diye sordu Rommel. Çadırdaki herkes masanın çevresine toplanmıştı.

"Sahra'yı yeniden deniz yapabiliriz," dedi John yavaşça. Bir süre kimse bir şey söylemedi. "Yani bu gidişi tersine çevirebiliriz," diye ekledi sonra.

"Devam edin," dedi Rommel. John, Mareşalden beklediği oymuşçasına gülümsedi.

"Amador ve Tandemi denilen yerlerde," diyerek eliyle haritanın üzerinde belli bir bölgeyi işaret etti, "hâlâ işlenen tuz yatakları, eskiden suyun tuzu kayalardan çözecek kadar çok olduğunun kanıtıdır. Air

Dağları iklim olarak o zamanlar Afrika'nın İsviçre'si gibiymiş ve vadileri ağaçlarla doluymuş. Assode Dağlarında üç bin nüfuslu kasabalar varmış; Tin-Taghoda, Anisamane... Birer yıkıntı bugün onlar. Hoggar ve Tibesti Dağlarında Akdeniz iklimi yaşanmış. Buralarda selvi, sedir, dişbudak, meşe, ceviz, ıhlamur, zeytin, Halep çamı bile yetişir, pek çok hayvan, hatta bugün türleri yok olmuş olanlar bile yaşarmış; filler, su aygırları, sığırlar, antiloplar, balıklar..." diyerek bir süre sustu ve gözlerini onu dinleyenlerde dolaştırdı. İsteddiği etkiyi yapmış, kimse sözünü kesmeye kalkışmamıştı en azından. "Yeniden o günlerine döndürebiliriz Sahra'yı," dedi.

"Nasıl?" diye sordu Binbaşı, uzun süren bir sessizliğin ardından.

"Bir su kaynağı yaratarak," dedi John. "Güçlü bir su kaynağı yaratarak."

"Nijer Irmağı," dedi Binbaşı, "ama o Fransızların elinde."

"O zaten olmaz," diye yanıtladı John onu. "Orta Afrika'daki öbür nehirlerin yönlerini değiştirip Sahra'ya akıtmakla da bir takım su kaynakları yaratabiliriz, ama sonuçta hepsi gene bir iç denize alüvyon yığan taşıyıcılar olur. Oysa Akdeniz'den Tunus'daki Quattara çöküntüsüne bir kanal açılırsa..." dedi ve sözünün sonunu getirmeyerek sustu. Gözlerini çevresinde dolaştırdı. Rommel ona delici gözlerle bakıyordu. Galiba konunun nereye uzanacağını anlamıştı Tilki, ama bir şey söyleyip sözünü kesmiyordu. Bunun bir tür onay olduğunu düşündü ve, "Yani Sahra'nın çukur yerlerine Akdeniz'den su basılırsa," diye sürdürdü konuşmasını, "çöl kademe kademe sular altında kalır ve ortalama derinliği 14 metreyi bulan bir Sahra Denizi yaratılır. Akdeniz'den Gine Körfezi'ne vapurla gidilebilir o zaman. Bunun için en uygun yer batıdaki Gabes Körfezi'dir. Burası siz... yani bizim elimizde. Orta kısımdaki Şot el-Larsa çöküntüsünün derinliği denizden 23 metre aşağıda. Onun batısında Cezayir'deki Şot Melgir çöküntüsü ise 31 metreye kadar iniyor. Buralara basılacak sularla önce Büyük Doğu Ergi ile Batı Ergi denize çevrilir. Sonra Fransız Batı Afrikası'na kadar uzanan ve çöl malzemesiyle yapılan setlerle yükseklikleri ayarlanan denizlerle İguidi Çölü, Şeş Ergi ve Adafin Bölgesi sularla kaplanabilir. Böylece Nijer ve Senegal Nehirlerine kadar ulaşılmış olur. Buralara akan sular önce korkunç bir buharlaşmaya ve yeraltında birikmeye neden olacaktır. Yani bu denizleri oluşturacak suyun en az iki katı gerekecek ki, Akdeniz'in

suları bir süre otuz cm kadar alçalacak. Ama sonra yeraltı suya doyup, buharlaşma da yağmur olarak geri dönmeye başlayınca eski nehirler yeniden oluşacak. Yani şimdiki ekolojik yok oluş geri çevrilerek bir varoluş sürecine dönüştürülecek. Kıyılar ve ortada ada olarak kalacak olan Hoggar, Air ve Tibesti Dağları yeniden Akdeniz iklimini yaşamaya başlayacak. Ayrıca önceden önlemi alınarak dağlardaki fosfat, demir, uranyum, kalay gibi madenlere kolayca ulaşabileceğiz."

"Bu denizlere akan nehirlerle kum tutucu setler yapılmalı," dedi Binbaşı.

"Bu iş buradaki bütün dengeleri alt üst eder," dedi Teğmen. "Fransa'nın Afrika direnişini suya gömer," diye ekledi belli belirsiz bir sevinçle. "Bir tufan yaratmış oluruz. Düş bile olsa güzel."

"Almanya'nın politikalarını bu duruma göre yeniden gözden geçirmesi gerekir," diye yanıtladı Rommel onları.

"Evet," dedi sarışın yabancı komutana. "Gelmek istediğim konu da o zaten."

"Büyük, çok büyük bir iş bu," dedi Rommel ona. "Nerede kaldı kahvelerimiz?" diye seslendi sonra arkasına doğru. "Yanında konyak da getirin."

"Biliyorum efendim," dedi John. "İş çok yönlü ve geniş kapsamlı olduğu için özellikle sizinle konuşmak istedim. Sizin beni anlayacağınızı, ya da en azından dinleyeceğinizi tahmin etmiştim. Öyle de oldu. Bütün planları ve hesapları hazır bu projenin, ama onları yanımda getiremezdim, değil mi?"

"Böyle bir işe burada karar verilemez," dedi Albay, ilk kez söze karışarak.

"Ama siz ikna olursanız, başkalarını da inandırabiliriz," dedi John ona yavaşça.

"Senin kim olduğunu bile bilmiyoruz daha," diyerek diklendi Albay.

"Önemli mi?" diye sordu. Renk vermemeye çalışıyor, ama sorunun en kritik kısmının kimliği ile yaşı olduğunu biliyordu. Onlara adının Heinrich Rudolf olduğunu söylemişti. Aslında bir inşaat mühendisi olan babasının adıydı o. 1935'te Alman kökenli bir Kanadalı olan karısı ve o sırada sekiz yaşındaki oğlu Johannes ile birlikte Fransız Sudanı denilen Batı Afrika'ya göçmüş, savaşın bittiği 1945 yılına kadar, Dakar limanı ile onu içeriye bağlayan demiryollarını yapan Fransız şirketinde çalışmıştı. Başta Afrika'yı sevmişler, ama savaş öncesindeki

özgürlükleri savaş sırasında bir tür tutsaklığa dönüştürülmüş ve şirketten ayrılmalarına izin verilmemişti. Gerçi babası da, Hitler adına inanmadığı idealler uğruna savaşmamak için Almanya'ya geri dönmek istememişti, ama Fransızların da en az suçladıkları Almanlar kadar ırkçı olduklarını zencilere karşı davranışlarından biliyordu. Angarya, işkence, zorla askere alma, iliğine kadar sömürü... onlara karşılık hiçbir şey... ne bir okul, ne bir sağlık ocağı... yalnızca askeri kaleler, garnizonlar, karakollar... Eee, babasının dediği gibi, 'o kadar güzel bir Paris kansız ve gözyaşsız öyle kolayca yapılamazdı,' değil mi? Başka sömürgelerde olduğu gibi Afrika'da da sınırlar insanları bölüp yönetmek, yani sürtüşmeleri arttırmak üzere özel olarak çiziliyordu. Fransızlar da Almanya'da iktidarda olanlar gibi kendilerinden olmayanlara, yalnızca başka oldukları için 'kötü' diyor, birbirleriyle o yüzden savaşıyorlardı. O yüzden 1941'in ortalarında, dünya kadar rüşvet vererek, karısıyla oğlunu bir gemiyle Dakar'dan Kanada'ya göndermişti. Ama onun oradan ayrılmasına kesinlikle izin vermemişlerdi. Annesi on dört yaşındaki oğlunu Kanada'ya girerken kendi kızlık soyadıyla ve John Bach olarak yazdırmıştı. Ancak şimdi 1942 yılındaydılar ve hâlâ Dakar'da olan babasının adını kullanmakta bir sakınca görmüyordu John. Gestapo'nun araştırma yapacağını biliyordu, ama asıl Heinrich Rudolf'un izini bulmasına karşın onunla ilişkiye geçemeyeceğini hesaplıyordu. "İsterseniz şimdi vurup öldürebilirsiniz beni. Öğreneceğinizi öğrendiniz nasıl olsa. Ben sizinle birlikte bu savaşın yönünü ve kaderi değiştirebilmek için buradayım."

Albay onu yanıtlamadı.

"Onu nasıl yapacaksınız?" diye sordu Rommel.

"Biraz canınız sıkılacak, ama eğer gerçekleri konuşacaksak konuşmamızı sürdürelim." Rommel yalnızca gözlerini kırpı. "İngilizler sizi... Afrika'dan kovmak istiyor ve onu da becerecekler galiba. Onları iki kez el-Alameyn'e kadar sürdünüz, ama orada yapılan savaşlarda yenilip buraya, Tunus'a geri çekildiniz. Montgomery yerine geçtiği Wavell'e pek benzemiyor. Birliklerini toparlamayı başardı ve iki ay önce, Ekimde karşı saldırıya geçti. Hemen ardından yeni İngiliz ve Amerikan birlikleri Kuzey Afrika'ya çıktı. Plan açık, bizi her taraftan sıkıştırmak istiyorlar. Geçen ay Fransızlar, Afrika'daki İtalyanlarla bize karşı savaş başlattı. Güney Fransa'yı işgalimizden sonra Vichy Hükümeti düşmanlarımızla işbirliğine girmeye çalışıyor. Ordu Komutanları Amiral Jean Darlan'ı Cezayir'e, bu tür anlaşmalar

yapması için Pétain'in yolladığı söyleniyor. Galiba Amerikalı General Clark ile anlaşmışlar bile. Görünüş onu gösteriyor. Geçen ay Toulon Limanı'nda kendi donanmalarını Darlan'ın iki yıl önceki emriyle batırdıklarını biliyorsunuz. Gemiler bizim elimize geçmesin diye. Savaşın dönemecine gelmiş bulunuyoruz beyler. Eğer batıdaki birbirinden kopuk durumda olan Fransızlarla doğudaki İngilizler birleşirse Tunus'ta da tutunamayız. Hepimiz çok iyi biliyoruz ki, Afrika olmazsa Akdeniz bizim yumuşak karnımız olur. Öte yandan Amerikalılar dünya çapında bir savaşa hazırlanıyor. Silah üretimleri inanılmaz boyutlarda. Bizim üretimimizin ise ne olduğunu, sizler isteyip de alamadığınız ikmal malzemelerinden biliyorsunuz." Albay bir şey söyleyecek oldu, ama John eliyle işaret ederek susturdu onu. "Bozgunculuk yapmıyorum efendim, ama durum böyle. Neden?" diye sordu Albaya. "Çünkü biz tüm planlarımızı Avrupa'daki bir savaşa göre yapmıştık. Öyleyse kendimizi o çerçevede tutmalıyız. Denizaltılarımız Atlas Okyanusa çıktı ve İngiliz deniz taşımacılığını engellemek adı altında korsanlık yapıyor. Tüm umudumuz düşsel bir bomba söylentileri. Ya o bombayı bizden önce öbürleri yaparsa?" Atom bombasının Japonya'ya atılmış olduğunu düşünürken ağzından bir şey kaçırmamak için sustu. Çok dikkatli olmalıydı. En ufak bir falso... Biraz önce 'korsanlık' çıkmıştı ağzından, oysa aklından geçen 'kamikaze' sözcüğüydü ve dünya henüz öğrenmemişti onu. Rommel rahatsız bir şekilde oturuşunu değiştirdi, ancak bir şey söylemedi. "Çözülemez sandığımız Enigma şifre çözücümüzün işleyişi düşman tarafından bir yıldan beri biliniyor ve biz onun çözülemez olduğunu düşünerek bütün sırlarımızı onlara aktarıyoruz."

"Bu kadarı da fazla artık," diyerek sesini yükseltti Albay. "Enigma'yı da nereden biliyorsun sen? Sonra bütün bunları..."

"Karl, tamam!" dedi Rommel, ama Albay karşı çıkışını gene de sürdürdü,

"Kim olduğunu bilmediğimiz adamın biri, bir gece ansızın çölün içinden çıkıyor ve biz onu karşımıza alıp Almanya'nın sırlarını konuşuyoruz. Kim ne derse desin, bu yaptığı bozgunculuk resmen."

"Karl," dedi Rommel daha yüksek sesle. "Bu konuşma süresince ona ben kefilim. O da zaten bana güvenerek buraya gelmiş. Sonra istersen onu sana veririm, ya da birlikte Gestapo'ya teslim ederiz, ama şimdi dinleyelim." Sonra adama döndü ve, "Amerikalıların savaş

malzemesi üretimlerinden, İngilizlerin Sudan ve Orta Doğu'daki emellerinden haberimiz var," dedi. "Fransızların yaptıklarından da. Bunların hiçbirisi sır değil. Ayrıca savaş biraz daha onların istediği yönde sürerse Akdeniz'in bizim için bir bataklık olacağını da biliyoruz. Evet, şimdi güçlüyüz. Donanmamız Akdeniz'i avucunda tutuyor. Ancak bizim kuzey Afrika'daki düşmanlarımızı temizleyip petrol kaynaklarına uzanmamız gerekiyor. Onun için acaba gücümüzü Tunus gibi tek bir yere yönelterek savaşı kendi istediğimiz yöne çevirebilir miyiz?" diyerek Albaya baktı. Sonra yeniden John'a döndü ve, "Ele geçirdiğimiz yerlerde durumumuzu güçlendirdikten sonra barış yapmamız gerekir. İyi de, onu nasıl isteriz? Hem düşmanlarımızdan, hem de Hitler'den? Almanya'nın politikasını gözden geçirmesi gerektiğini söylerken onu demek istemiştin. Fransızlar denize çevirdiğimiz topraklarından vazgeçip onu bize bırakırlar mı? Onlar, ya da İngilizlerle Amerikalılar bu denizi elimizden alabilir mi? Üzerinde düşünülmesi gereken bir sürü yeni sorun üretiyor bu proje."

"Projenin püf noktası Amerikalıların henüz uzakta, Fransızların dağınık, İngilizlerin de isteksiz olmalarında yatıyor," dedi John. "Stalin çok bastırıyor, ama İngilizler bize karşı ikinci cepheyi açmak istemiyor. Churchill, 'Yanlış domuzu kesiyoruz,' demiş bir toplantıda. İmparatorluklarını kurtarabilmek için, ufacık bir denge değişikliğinde Rusya yerine bizim yanımızda olurlar. Öbürleri de... Planın inceliği burada efendim."

O sırada bir garson elinde bir tepsiyle çadıra girdi. Konyak, kahve ve yiyecek bir şeyler getirmişti. Kahve ve konyak servisi bitene kadar kimse konuşmadı. Rommel'in konyak kadehine uzanmasından sonra Albay, Binbaşı ve Teğmen konyaklarına, John ise kahve fincanına uzandı.

"Güzel bir düşe," dedi Rommel. "Senin dediğin gibi Gustav," diyerek Teğmene baktı. Herkes içkisinden birer yudum aldı. "Şimdi hepinizden bu çerçevede birer gelecek senaryosu kurmanızı istiyorum."

"Pekala," dedi Albay diğerlerinden önce. "Almanya'nın politikasını değiştirmesi gerektiği konusunda haklısınız efendim. Führer'in böyle bir projeyi onaylayacağını hiç sanmıyorum. Niye onaylasın ki? Bu kadar uçuk..."

"Bir an için projeyi onaylanmış gibi düşünelim," diyerek Albay'ın sözünü kesti Rommel. "Böyle bir iş Almanya'ya ne katar? Dünyadaki

hangi dengeleri değiştirir?"

"O denizi yapma kararı verilirse..." diyerek bir süre düşündü Albay. Belli ki öyle bir olasılığı hiç aklına getirmemişti. "Askerliğe benzemeyen farklı ve büyük bir iş o. Gene de bir yandan savaş, bir yandan inşaat yapılması gerekir, çünkü bizimle hemen barış yapmaz karşıımızdakiler. Yani tankların yanı sıra inşaat ekipmanlarımızın da olması gerekir. Sonra topografyayı o gözle incelemediğim için bu proje bana hâlâ inandırıcı gelmiyor. Ya da çok pahalı olduğu anlaşılabilir ciddi bir incelemeden sonra ve boşuna tartışıyor olabiliriz bütün bunları. Çeşitli yüksekliklerde deniz parçaları ve onları tutacak çok büyük setler yapılacak. O denize sürekli su beslemek gerekecek. Birinden öbürüne gemiler nasıl geçecek?"

"Teknik sorunları bir kenara bırak Karl. Dostumuz hesapları yaptığını söylüyor," dedi Rommel. "De ki bu iş yapılabilir bir iş."

"Yapılacak tüm o kanallarla setleri, hem yaparken, hem de yaptıktan sonra düşmanın bombardımanından nasıl koruyacağız? Diyelim ki yaptık ve koruduk. O kadar zahmet dünyanın ölmekte olan bir köşesini canlandırıp yeşertmekten başka bir işe yarar mı, bilmiyorum. Eğer bizim işimize yarayacak bir şey olursa öbür ülkeler de ona sahip çıkmak için bizim kadar istekli olacaklardır. Girişi bizim elimizde de olsa, gemileri dağlardan kamyonlarla geçirirler gerekirse. Sonunda onların olacak bir şeyi biz yapmış oluruz. Bizim açımızdan savaşın kaderini değiştirmez. Bugün ne olaksa, o gün de aynı şey olur. Ancak... önce barış yapılır, sonra da Fransız ve İngilizlerle anlaşılırsa... belki... o zaman bu deniz üzerinde bazı haklarımız olabilir."

"Ben bu kadar sık ve kademeli bir denizde denizaltılarımızın pek işe yarayacağını sanmıyorum," diyerek söze girdi Teğmen, "ama donanmamızla tam bir üstünlük sağlarsak o havuzun kıyılarını içten vurabiliriz. O zaman bizim olur o. Başka ülkelerin bu denize sızmasını önlemenin oldukça zor olduğunu kabul ediyorum. Ne var ki biz önce davranarak Fransızlarla İngilizleri Afrika'dan bir daha geri gelmemek üzere kovabiliriz. Neye uğradıklarını şaşırırlar."

"Hiç de şaşırmazlar," diyerek karşı çıktı Albay. "Yıllar sürecektir bu iş sırasında gereken önlemleri anında alıverirler. Dengeler yeniden kurulur." Rommel onları dikkatle dinliyordu. Masaya bıraktığı konyak kadehine ilk yudumdan sonra dokunmamıştı.

"O denizi yapmanın amacı dengeleri bozmak zaten efendim," dedi John Albaya, araya girerek. "Fransızların canını çıkardığı Afrika halkları bizleri bir kurtarıcı gibi karşılayacak. Aynı kurtarıcı kimliğimizi Araplara da benimsetebilirsek, Orta Doğu ve Afrika'da ne Fransızlar, ne de İngilizler tutunabilir. Lawrence'ın Türklere yaptığını biz onlara yapmış oluruz bu kez. Ayrıca aralarına koskoca bir deniz sokarak Fransızlarla İngilizleri kendi başlarına bırakırız. Barış istemek zorunda kalırlar. Hem de bizim istediğimiz koşullarda." Rommel düşünüyordu. Bir süre sonra ellerini masaya koydu ve,

"Bir de şu işin teknik yönüne bakalım," dedi.

Ondan sonraki üç gün geceli gündüzlü çalışılmıştı. Sahra'nın topografyası göz önüne alınarak o denizi yapmak için gereken malzeme, ekipman ve işgücü hesaplanmış ve işin mühendislik maliyeti ile ilgili bir rapor ortaya çıkmıştı. O süre içinde ekipteki tüm elemanlar yavaş yavaş kendilerini projenin birer parçası gibi görmeye başlamışlardı. Çalışmalar ilerledikçe genel bir iyimserlik havası yayılmıştı herkese. Albay Karl Theodor bile yaptığı karşı çıkışların projenin sağlam temellere oturtulması amacıyla olduğunu söyler olmuştu. Ekibi, mühendisliğin zayıf yanlarını işin politik yönüyle örtmeye çalıştıkları, kimi zaman da tersini yaptıkları için eleştiriyordu.

John arkasına yaslandı ve kollarını açarak gerindi. Köşedeki hava temizleyicisi oldukça düzeltmişti mağaranın eskimiş havasını. Sonra yeniden masaya eğildi ve yavaş yavaş dosyayı toparlamaya başladı. Dosyadaki rapor Rommel'in çadırında o üç günde hazırlanıp daktilo edilmiş olan ilk kopyaydı. Üzerinde Mareşal ile kendisinin el yazılarıyla düzeltmeleri vardı. Daha sonra yeniden tek kopya olarak yazılan ikinci rapor Hitler'e sunulmuştu. John sayfaları şöyle bir karıştırdı. Onu Rommel ile birlikte Almanya'ya götürdükleri günü düşününce ürperdiğini hissetti.

Mareşal'in uçağıyla Tunus'tan Berlin'e üç kişi gitmişlerdi; Rommel, Binbaşı Berg ve rütbesiz bir Alman askeri gibi giydirilen kendisi, yani Heinrich Rudolf. Randevuyu Rommel istediği için hiç bekletilmemişler, Savaş Bakanlığının bodrum katındaki küçük bir odaya alınmışlar, Hitler oraya yalnızca sekreteri ve yaverlerinden bir Tümgeneral ile birlikte gelmişti. Tasarılarını duvara astıkları bir harita üzerinde Binbaşı Berg açıklamıştı ona. Führer Mareşali yanına oturtmuş, John da Binbaşının arkasında ayakta durmuştu. Koltuğuna gömülüp zaman zaman bıyıklarını çekiştirerek, Binbaşı Berg'in açıklamalarını dinleyen

Hitler, bir ara sekreterine bazı notlar aldırması, bir ara da Rommel'le fısıldaşmıştı. Binbaşının anlattıkları bitince Hitler yerinden kalkmış ve yanına gidip elini heyecanla sıkarken,

"Almanya sizinle sonsuza dek öğünecek genç dostum," demişti.

"Bu fikir arkadaşımız Heinrich Rudolf'un efendim. Bizler yalnızca teknik ayrıntıları sıraya soktuk," demişti Binbaşı utangaç bir sevinçle.

"Ve siz... Bay Rudolf..." diyerek kenarda öğretildiği gibi hazır olda bekleyen John'un önüne gelmiş ve elini sıkarken, "Almanya sizi hiç unutmayacak," demişti. Sonra da Rommel'e dönüp, "Bu iş çok gizli kalmalı," diye eklemişti.

"Baş üstüne efendim," diye karşılık vermişti Mareşal topuklarını vurup başını eğerek.

"Güzel bir düş," diyen Hitler Rommel'in koluna girmiş ve birlikte kapıya doğru yürümüşlerdi. "Biraz da bu işin politik sonuçlarından söz edelim," demişti odadan çıkarlarken. Sekreteri Hitler'i izlemiş, geride kalan Tümgeneral gülümseyerek,

"Sizleri ben de kutlarım dostlarım. Almanya'nın aradığı bombayı bulup getirdiniz," deyip ikisinin ellerini sıkıyordu. Sonra, "Birazdan birileri gelip sizi alacak," demiş ve aceleyle dışarı çıkmıştı. Adını unutmuştu John o Tümgeneralin. Orada yazmadığını bile bile dosyayı yeniden açtı ve içindeki resimlere bir daha baktı.

Herkes odadan çıktıktan sonra Binbaşı Berg ile birbirlerine sarılıp dans etmişlerdi sevinçlerinden. Ama sonra üç gün süreyle birlikte kapatıldıkları Berlin dışındaki gösterişli banliyö evinde kapıdaki nöbetçiler ve beli silahlı garsonlar tarafından korunmak üzere mi, yoksa tutuklandıkları için mi tutulduklarını bilmeden kuşku içinde beklemişlerdi. Mareşalden bir haber gelmiyor, evdekilere sordukları sorular da yanıtlanmıyordu. Dışarı çıkamıyorlardı, ama her istedikleri anında getiriliyordu. Bir tek kuş sütü eksikti sunulanlarda. John'un kafası kimliği yüzünden karıştı. Binbaşı ise birilerinin projeye sahip çıkmak için onları ortadan kaldırmasından çekiniyordu. Bunun bir paranoya olduğuna ne onu, ne de kendisini inandıramadığı uzun, uzun olduğu kadar da zor zamanlar geçirmişlerdi o evde.

John her ne kadar Binbaşı Berg'in onunla birlikte tutulma amacının kendisini izlettirmek olduğunu düşünüyorduysa da, giderek yakınlaşmış ve aralarında bir tür dostluk filizlenmeye başlamıştı. Birbirlerini küçük adlarıyla çağırır olmuşlardı. Daha doğrusu Hans

açılmıştı ona. John nasıl anlatabilirdi henüz yeni tanıdığı birine, daha kendisinin bile tam inanmadığı kendi olayını, ya da annesini, babasını, okulunu, ülkesini? Hans ona mutlu geçen çocukluğunu, babası öldükten sonra annesinin parasal olarak zorlandığını, babasının isteği olduğu için askeri okula girişini, aslında mühendis olmak istediğini, Rommel ile birlikte Afrika'ya çıkışlarını, el-Alameyn'deki savaşları, yaralanışını ve hastanedeyken annesinin öldüğü haberini almasını anlatmıştı. Daha dünmüş gibi aklıdaydı Hans'ın söyledikleri.

"Yaralanıp yere düştüğüm zaman," demişti Hans, "birden meğer ölüme ne kadar yakın olduğumuz geldi aklıma. Ölseydim annem alacağı o haberle yıkılırdı. Oysa cephedeki ben yaralanmıştım, evdeki annem ölmüştü. Sevindim, biliyor musun? Annem biricik oğlunun ölümünü duyup üzülmedi, bundan sonra ne olursam olayım üzülmecek diye sevindim. Kendimi kandırmaya çalışıp çalışmadığımı düşündüm. Sağ kalmış olmanın verdiği yaşama sevinci miydi onun nedeni? Öyle düşündüğüm için çok utanıyordum, ama annem üzülmediği için sevinmem gerektiğine inandırmaya çalışıyordum kendimi. Şimdiye kadar kimseye anlatamamıştım bunu. Daha mezarını bile görmedim zavallı annemin."

John da çok iyi biliyordu o duyguyu, ama dilinin ucuna kadar gelen, kendi ruhundaki asıl yarayı da anlatamamıştı, o zoraki konukluk günlerinde ona. Üçüncü günün akşamı adını unuttuğu o Tümgeneral çıkıp gelmiş ve ikisini alarak Hitler'in yanına götürmüştü. Bu kez onları Savaş Bakanlığındaki odasında kabul etmiş, içeri girdiklerinde ayağa kalkıp ellerini sıkarak,

"Hoş geldiniz dostlarım," demişti Hitler.

Propaganda Bakanı Joseph Goebbels, savaş ekonomisinden sorumlu Havacılık Bakanı Hermann Göring, Silahlanma Bakanı Albert Speer ile Rommel de orada idiler. Hep birlikte ayağa kalkarak karşılamıştı onlar da ikisini. Mareşalin gülümseyerek baktığını görünce işlerin yolunda olduğunu anlamıştı John ve içi rahatlamıştı. Demek ki hakkında yapılan soruşturmayı atlatabilmişti. Aptal Gestapo! Aptal Gestapo!

"Hoş bulduk efendim," demişti Hitler'in elini coşkuyla sıkarken.

"Rahatınız yeterince sağlandı mı?" diye sormuştu sonra Hitler Binbaşı Berg'e.

"Evet Führer'im," demişti Hans onu askerce selamlayarak.

"Bir isteğiniz olursa doğrudan bana söyleyeceksiniz," demişti sonra Hitler ikisine.

"Baş üstüne efendim," demişti John, ama onun ne demek istediğini anlayamamıştı.

"Projenizin başına siz geçiyorsunuz Bay Rudolf dostum," diye açıklamıştı Hitler ardından. "Binbaşı Berg sizin yardımcınız olacak. Göring ve Speer ile birlikte, bir anlamda Mareşal da sizin projenizin içinde olacak. Ben onu buraya almak istiyordum, ama o Afrika'da sizinle olmak istedi. Birlikte çalışacaksınız. Gerekli hazırlıklara hemen başlayabilirsiniz, çünkü bir hafta sonra ilk kazmayı vurmak üzere hazır olmanızı istiyorum. Sizi şimdiden kutlarım," diyerek ellerini bir kez daha sıkmıştı.

"Ben de hep yanınızda olacağım," demişti Goebbels yanlarına gelerek. "Dünyayı yeniden yapacağız. Tam bize yakışan bir iş." Speer ile Göring de yanlarına gelmişti.

"İsteklerinizi sağlamakla ben görevlendirildim," demişti Speer. "Ne derseniz anında yaratılacağından emin olabilirsiniz."

"Teşekkür ederiz. Yarın sabah listemizi ve iş programımızı bırakırız," demişti John.

"Fransızlardan kaçmayı daha önce niye denemediniz ki?" demişti Göring de.

Ondan sonraki bir hafta nasıl da değiştirmişti olayların akışını. Hemen ertesi gün, sırayla Goebbels ve Speer'e uğradıktan sonra, John'un isteğiyle önce Affalterbach'a giderek Ulriche Hannalore Berg'in mezarını ziyaret etmiş, sonra da doğrudan Afrika'ya uçmuşlardı. Afrika Korps bir yıldırım harekatla iki gün içinde Tunus ve Cezayir'in gereken bölgelerini işgal etmişti. Tunus'un orta kesimindeki kumlu ovaları temizledikten sonra bir yandan kuzeye doğru yayılıp Atlas Dağlarında güvenliği sağlarken, bir yandan da Gabes kenti ve önündeki Cerbe Adasında bir liman ve savunma tesisleri yapımına başlamıştı. Almanya'dan yola çıkarılan gemiler üçüncü gün Gabes Körfezindeki o limana birbiri ardına iş makineleri ile operatörlerini, Rus ve Polonyalı işçileri indirmeye başlamış, sonraki üç günde yapılacak kanal ve setler boyunca işçilerle makinelerin dağıtımı yapılmış, ikmal ağları kurulmuştu. Bu arada Afrika Korps'un ne zamandır isteyip de alamadığı silah ve cephane istekleri de karşılanmıştı. Kim bilir nerelere gitmek üzere ayrılmış olanlar onlara gönderilmişti. Ve tam yedinci gün Hitler'in radyodan tüm dünyaya yaptığı açıklamayla birlikte ilk kazma

vurulmuş, ilk dinamit patlatılmıştı. Tarih, 13 Aralık 1942 idi. O çok yoğun, hatta hiç uyumadıkları haftanın sonunda yaptıkları işi şampanyalarla kutlayıp ancak o gün biraz dinlenebilmişlerdi.

'Bir de 13 rakamı için uğursuz derler,' diye düşündü John, dosyadaki resimlere hızlı hızlı bakarken. Bir farklı tarih yatıyordu o siyah-beyaz küçük kağıtlarda. Kanalların açılışı, kum ve toprak setlerin yapılışı, suları bir üst kademeye aktaracak düzenekleri çalıştıracak büyük rüzgar pervanelerinin dikilişi, dinamitlerle havaya uçurulan Akdeniz ile Büyük Sahra arasındaki son toprak parçası, kanallara suyun akışı ve Büyük Doğu Ergi'nde oluşan ilk deniz... sonra Ahaggar Dağlarının çevresinden batıya ve güneye doğru dönerek yayılan öbürleri; Büyük Batı, İguidi ve Şeş Ergleri ile El Cuf ve Azavad'daki denizler... Tibesti Dağlarının güneyinde, Bodele Çöküntüsünü dolduran suların Çad Gölünü bir deniz olarak Büyük Bilma Ergine yayması... en son da Akdeniz'in sularının Kattara Çöküntüsüne doldurularak Libya Çölünün denize çevrilmesi... Neredeyse bütün Sahra'nın kademe kademe sular altında kalışının tarihiydi baktığı o fotoğraflar. En arkadaki hava fotoğrafı en son durumu gösteriyordu. Hemen hemen bir Akdeniz kadar olmuştu ortadaki dağları birer ada olarak bırakarak saran o insan yapısı koca deniz.

O sırada ve sonrasında oluşan askeri ve politik gelişmeler o fotoğraflarda yoktu doğal olarak. Değişim o kadar hızlı olmuştu ki, Fransızlarla İngilizler aralarına bir suyun gireceğini geç anlamış, sonra engel olamamış ve pek çok şeylerini suların altında bırakarak hiç olmazsa askerlerini yüksekçe yerlere kaçırmaya çalışmışlardı. Alman ve İtalyan birlikleri nereye çekilip, nerede duracaklarını bildiklerinden sellerden hiç yara almamışlardı. John'un bildiği tarihe göre, Churchill ile General de Gaulle Ocak 1943'de Kazablanka'da buluşacak, Montgomery komutasındaki İngiliz ordusu Fransızlarla birleşerek Şubat'ta Tunus'a girecek, Mayısta da Almanlar onlara teslim olacaklardı. Oysa hiç öyle olmamıştı.

Alman savaş gemileri kıtanın içine dolan sularla birlikte batıya ilerlemiş ve geri çekilmeye çalışan Fransız ordusunu topa tutmuştu. Kıyıda ilerleyen tank birlikleri de neredeyse hiç savaşımadan Fransızları bir kaç parçaya ayırarak kimini tutsak almış, kimini daha yüksek dağlara çekilmeye zorlamıştı. Ayrıca sayıları milyonları bulan yerli halk suların önünden kaçarak Fransız ve İngiliz bölgelerine yığılmıştı. Aslında bütün bunlar o kadar ani olan gelişmelerdi ki, Sahra'ya birden yayılan sularla çölde yaşayan insanların ne kadarının

boğulduğunu, ya da ne kadarının tepelere ve kıyıda kalan yerlere sığınabildiğini kimse bilmiyordu.

Amerikalılarla İngilizler o değişen koşullarda kendilerine göre bir takım yeni hesaplar yapmaya başlamışlardı. Oluşan denizi onlar da kullanmayı düşündükleri için hava kuvvetlerine setleri ve rüzgar pervanelerini bombalatmamışlardı. Vurmaya çalıştıkları yalnızca Alman uçakları, gemileri ve tankları olmuş, yalnızca onların ilerleyişini durdurmak istemişlerdi. İngilizler Kahire'nin doğusu ile Orta Doğu'yu güçlendirmek için ordularını geri çekmiş, oradaki petrol kuyularını güvenceye alarak Almanların üzerine gitmemişlerdi. Amerikalılar Akdeniz'e daha fazla askeri güç kaydırmamış, Avrupa'daki bir kara savaşı için hazırladıkları orduyu ve malzemeleri ülkelerinde tutmuşlardı. Dolayısıyla İngilizler ile Amerikalılar 1943 yılının Nisan'ında Gabes Körfezinde birleşmemiş ve Temmuzda da Sicilya'ya çıkartma yapmamışlardı.

Amerikalılar Avrupa'daki o yönü değiştirmeye başlayan savaşta onca masraf ve ölüyle kazanacakları başarının bedelinin ne olacağını kendi aralarında tartışmaya başlamış, Almanya savaştan çekilirse Japonların yalnız kalacağını, o zaman sürdürdükleri Pasifik Savaşını istedikleri gibi yönlendirebileceklerini düşünür olmuştu. Çünkü Berlin'den almaya başladıkları sinyaller öyle bir durumu işaret ediyordu. Öte yandan, Rusya'daki tüm cephelerden geri çekilmeye başlayan Alman ordusunun peşinden saldırıya geçen Kızıl Ordu Baltık Denizine dayanarak eski topraklarından daha fazlasını ele geçirmişti bile. Bir şekilde Sovyetlerin o ilerleyişinin de durdurulması gerekiyordu. Fransızlar ise bir yandan oluşan o yeni denizin kıyılarında tutunabilmeyi umuyor, bir yandan da Hitler'in Fransa'da savaş öncesi sınırlara kademeli olarak çekilebileceklerini ima etmesinin ardından ülkelerini savaşmadan kurtaracaklarının hesaplarını yapıyordu.

Kulislerde Orta Avrupa, Balkanlar, Akdeniz ve Sahra Denizinin kıyıları ile Orta Doğu'nun yeniden paylaşımı tartışılıyordu. Pasifik'teki savaş daha şimdiden bir Amerikan-Japon savaşına dönmüş, neredeyse Avrupalıların gündeminden düşmüştü. Churchill savaşı sürdürmek ister gibi görünerek İngiltere'nin uğradığı kayıpları Almanlara ödetmek istiyor, ama isteksiz ortakları Fransa ve Amerika ile bunu sağlayamayacağını biliyordu. Ayrıca diğer ortakları olan Sovyetlere karşı bir önlem alınması gerekiyordu, yoksa Avrupa'nın geleceği için Nazilerden daha büyük bir tehlike oluşturacaktı o işçi sınıfı ideolojili Slav köylüleri.

Barış yapılamasa da 10.Mayıs.1943'de Büyük Ateşkes yürürlüğe girmiş ve silahlar yıllardan sonra ilk kez susmuştu. Ne değişmişti de tüm Avrupa'yı, Asya'yı, hatta Amerika'yı istila etmeyi düşünen Hitler böyle bir yumuşamaya ve ateşkes rıza göstermişti? Söylentiler çeşitliydi. En doğrusunu geleceğin tarihçileri söyleyecekti, ancak onların bile bir tek nedende birleşemeyeceklerinin kuşkusunu taşıyordu John. O değişim daha ateşkes yapılmadan önce, Hitler ile Mussolini'nin 30.Ocak.1943'de Münich'de yaptıkları toplantının ardından kendisini belli etmeye başlamıştı. Tam o sırada, 3.Şubat.1943'de, Roosevelt, Stalin ve Churchill Moskova'da bir araya gelmiş, ama bir karar alamadan dağılmışlardı. Hitler politik bir zafer kazanmak üzereydi. Kendi safını güçlendirmiş, düşmanlarını da aralarında anlaşılamayacakları şekilde birbirine düşürmüştü.

John kendisini tarihe ve barışa karşı görevini yapmış biri olarak kabul edebilir miydi? Tam istediği gibi sonuçlanmamış olsa da, bir anlamda amacına ulaşmış sayılırdı, çünkü o proje nedeniyle sürüp giden savaş sona ermiş ve insanların daha fazla acı çekmesi önlenmişti. Daha öncesinde o değişimleri doğuracak koşullar oluşmamış olduğu için o proje gerçekleştirilemezdi. Daha sonra ise geç kalınmış olunurdu. Seçilen tarihin tam bir düğüm noktasına denk geldiği, bilinen tarihin akışını gerçekten değiştirebilmesinden belliydi.

Ateşkes Almanya'nın işgal ettiği ülkelerde tedirgin ve meraklı bir bekleyişe neden olurken, Almanya'nın içinde kamuoyu ve ordudaki ciddi görüş ayrılıklarını su yüzüne çıkartıp ülkeyi iki kampa ayırmıştı. Berlin'de, daha hiçbir şeyin belli olmadığı öylesine kritik bir ortamda ateşkes yapılmasına karşı çıkan bir şahinler grubunun olduğu, hatta Hitler'i bile pasifizmle suçlayacak kadar ileri gittikleri söyleniyordu. Genellikle Nazi Partisi ileri gelenleri ile üst rütbeli SS'lerden oluşuyordu onlar. Öte yanda, Alman ordusunun asker kökenli subayları ile bazı ılımlı politikacıların oluşturduğu, durumdan memnun bir taraf vardı. Onlar da savaşın bir doyum noktasına gelip dayandığını, fiziksel olarak artık elde tutamayacakları bir toprak büyüklüğüne ulaştıklarını ve ateşkesin tam zamanında yapıldığını ileri sürüyorlardı.

İlerleyen günler bilinenden farklı gelişmeler göstermiş, 24.Temmuz.1943'de İtalya'da kansız bir darbe yapılarak Mussolini iktidardan indirilmişti. Savaş başladığından beri toplanmamış olan Yüksek Faşist Konsey o gün toplanıp Duce'yi görevden almış ve yerine damadı Kont Galeazzo Ciano'yu atamıştı. Bu kararı kral da onaylayınca Mussolini sevgilisi Claretta Petacci'yi alıp Almanya'ya

gitmiş, Münich'de bir saraya yerleşmişti. Bu arada Almanya'daki ılımlı tarafın sözcülüğünü yaptığını ileri süren Albay Claus von Stauffenberg ile bir grup subay gizlice Afrika'ya gelerek Rommel'le görüşmüş ve ona Hitler'i düşürdükten sonra kurucu bir hükümetle yönetilmesini düşündükleri ülkenin Devlet Başkanı olmasını önermişlerdi. Rommel o öneriyi kabul etmemiş, ancak o gelenlerin niyetlerini de Gestapo'ya bildirmeyerek susmuştu.

Afrika'ya gelen o grup 30.Temmuz.1943'de Hitler'e bombalı bir suikast girişiminde bulunmuş, ama başarılı olamamıştı. Hitler ağır yaralanmış, sağ kolu dirseğinden kopmuş, ancak ölmemişti. O hastanedeysen yerine bıraktığı ve ardılı olarak açıkladığı Goebbels'in yürüttüğü soruşturmada yakalanan suikastçı subaylardan biri, olaydan Rommel'in de haberinin olduğunu söyleyince Hitler küplere binmiş ve tüm kadrosuyla birlikte onun da tutuklanmasını istemişti. O intikam furyasından yalnızca iki kişi kurtulmuştu Mareşal'in takımından; Albaylığa yükseltilmiş olan Hans Otto Berg ile Sahra Dâhisi diye tanınan Heinrich Rudolf. Bir rastlantı eseri, o sırada Tunus'ta değil, güneydeki Azavad Denizinde bir inceleme gezisinde idi ikisi. Onların tutuklanması emrini telsizle alan kıyı koruma gemisinin kaptanı Yüzbaşı... bak, onun da adını anımsayamıyordu. 'Ne kadar ayıp,' diye düşündü John. Kurtarıcılarının mimikleri bile gözlerinin önündeydi hâlâ. Ya bir Hitler karşıtıydı, ya da yalnızca Rommel'in ekibinden sayıyordu kendini, ama geleceğini tehlikeye atarak ikisinin İfora Dağlarından geriye kalan adalardan birine inmelerine izin vermişti. Böylece kurtulmuşlardı Hitler'in dinmek bilmeyen öfkesinden, ama ne onları salıveren o yüzbaşı, ne Albay Karl Theodor, ne de Üsteğmen Gustav Strauch sağ kalmıştı o kıyıda.

Suikast sanıkları olarak, içlerinde Rommel'in de bulunduğu 360 kişi tutuklanmış, bir hafta içinde sorgulanıp yargılanmış ve suçlu bulunarak kurşuna dizilmişti. Ancak o savaş kahramanı 'Halk Mareşali'nin (*) saçlarının kesilerek işkenceyle sorgulanıp yargılanması ve bir asker kaçağı gibi öldürülmesi orduda büyük bir huzursuzluğa ve Nazi Partisiyle iplerin tümünden kopmasına neden olmuştu. Naziler baştayken barış yapılamayacağını düşünen başka bir grup, aynı gece içinde Hitler'i hastanede zehirlemiş, Göring ve Himmler'i bombalarla, Goebbels'i de uzun namlulu bir tüfekte vurarak öldürmüştü, arkasından gerçekleştirdikleri tutuklamalarla Nazilerin iktidarına son vermişti. Tarih

(*) Volksmarschall, Propaganda Bakanlığı Rommel'i "Yenilmez Halk Mareşali" olarak tanıtmıştı.

15-16.Ağustos.1943 idi. Devlet Başkanlığına getirilen Karl Dönitz'in kurduğu geçici hükümet bir 'yeniden yapılanma' programını yürürlüğe sokarak savaşta oldukları ülkelerle barış görüşmeleri yapacaklarını açıklamıştı. Onun üzerine savaşan tüm ülkelerin temsilcileri Bern'de toplanmış ve uzun uzun tartışılarak çeşitli hesapların masaya döküldüğü yeni bir dönem başlamıştı.

İşte o zaman, adı Akdeniz'den Sahra'ya açılan Rudolf Kanalı'na verilen Heinrich Rudolf aranmış ve gerçeği Dakar'da bulunarak Büyük Sahra Denizi İşletmesi'nin başına getirilmişti. Bern'de çeşitli ülkelerin taktığı onur ve kahramanlık madalyalarını kabul ederek kendisinin yapmadığı bir işe sahip çıkan ve adını kullanmış olan öbür Heinrich Rudolf'a benzerliğinden dolayı şansı dönen o adam yaşadığı sahtekârlığın çekiciliğine kapılarak büyük bir sevinçle Gabes'in yolunu tutmuştu. Olayları daha sonra radyo haberlerinden öğrenen John, Hans'ın dediği gibi hakkının yenmiş olduğunu düşünmeyip babası adına seviniyor görünse de, onun başka birinin işine sahiplenene bu tutumuna şaşırmış, hatta biraz da içlerlemişti. Her ne kadar tüm proje onun kafasından çıkmış ise de, o yapmamıştı ki onu. Bir yandan da kendisini nerelere sürükleyeceğini bilmediği zamanın akışından korkuyordu John. Alinyazısı denilen zaman okunun ne denli belirsiz olduğunu, kendisinin iki tane olduğu dünyayı kuşku dolu bir çekingenlikle düşünüyordu. Onun yeri ne idi orada? Ya da babasının yeniden Afrika'ya getirmeceği annesi ile on altı yaşındaki öbür John'un yeri...?

Orada daha fazla kalamayacaklarını düşünerek, bir gece Hans'a her şeyi açıklamış ve ona inanmak isteyip de inanamayan arkadaşını Nijer Nehrinin güneyinde, 1155 metre yükseklikteki Hombori Tondo Dağına çıkararak oradaki bir mağarada duran arşivle düzenekleri göstermişti. Yani şimdi içinde olduğu bu mağarayı... John gülümseyerek çevresine bakındı. Hans'ın orayı ilk gördüğünde nasıl şaşırdığını düşündü. Oysa Hans ile birlikte yapmışlardı bu mağarayı daha sonra. Dosyayı yeniden topladı. Yeni getirdiği çantayla onu kasaya koyup kilitledi. Dolabın kapaklarını kapattı. Kapı olarak kullandığı delikten eğilerek geçti. Tuzakları yeniden işler duruma getirip taş kapıyı kapattı. Başlığının ışığıyla geldiği yoldan dönüp mağaradan çıktı. Güneş çok parlaktı. Elleriyle gözlerini gölgeleyerek bir süre öylece durdu. Hasan'ın, iki karısı ve kızlarıyla onu beklediği çadırı düşündü. Hemen aşağı inmek istemedi. Gidip yan taraftaki büyük bir taşın üzerine oturdu.

2.

Uzay zaman eğrisiyse, gelecek niçin anımsanmıyor?

Salvador Dali

Yoktu artık. Bundan böyle yoktu o.

İnanmadığı kadar büyük, alışılmaz bir boşluğun içine düşmüştü. Duvarları kalmamıştı sanki evlerinin. Tavanı da, tabanı da kalmamıştı. Altındaki toprak da bitmişti. Uzandığı her şeyin ondan kaçtığı bir mahpusluğa dönüşmüştü yaşamı. Tantalos'un meyvelere uzanınca yükselmeleri, suya eğilince çekilmesi gibi. Evi... evlerini karısı bulmuş, o seçmişti. Kollarını açarak boş, perdesiz ve gün ışığı dolu mutfakta onun sevinçle dönüşü geliyordu aklına. Aydınlık onun o sevincinden kaynaklanıyordu sanki. Işıl ışıl yanan gözlerinden... Sonra mutfak kapısını açarak bahçeye çıkışı... ayakları yere basmadan... bir peri kızı gibi... Mutluydu ve onun o mutluluğu için her şeyi yapardı. Yaşamı boyunca sırtında taşımaya hazırdı onu. Koşarak gelip, hiçbir şey söylemeden boynuna atılışı... kokusu... başını döndüren o vanilya kokusu... boynunu öperken o kokuyu derin derin içine çekişi... sonra birden kollarından kurtularak üst kata çıkışı... gene yerden biraz yukarıdaymış gibi... etekleri ve kızıl saçları uçuşarak...

Yalnızca iki yıl... onunla nasıl geçtiğini anlayamadığı kısacık iki yıl yaşabilmişlerdi o evde. Sonra o kaza... onun kullandığı arabanın virajı alamayıp savrulması ve iki kez takla atıp yandaki hendeğe yuvarlanan araçtan kendinin burnu kanamadan çıkışı... onun çıkamayışı... kırık camdan dışarı bakan yaralanmamış yüzündeki o korku... gözlerindeki o donuklaşmış bakış... kıpırdamayışı... konuşmayışı... ve o güzel yüzün sisler, buğular içinde yavaş yavaş anlamını yitirmesi... Ne

yapabilirdi onu yeniden yaşama döndürebilmek, o kazayı yapmamış olmak, hatta orada onun değil de kendisinin ölmüş olmasını dilemekten başka? Gideceği yerde onu bulacağını bilse gözünü kırpmadan vazgeçebilirdi bir anlamı kalmayan yaşamından. Kaç kez kendini öldürmeyi düşünmüştü anıların ağırlığı altında ezilirken. O öldürmüştü karısını. O kadar hızlı girmeseydi o dönemece, ya da o kadar dalgın olmasaydı aklındakilerle... Lanet olsun! Geri dönüşü yoktu hiçbir şeyin.

Doktorun verdiği ilaçlarla donuk, donuk olduğu kadar anlamsız geçen günler... nedensiz... amaçsız... Sanki lokal anestezi yapılmış gibi... her şeyi anlıyor, söylenenleri duyuyor, yapılanları hissediyor, ama canı yanmıyordu. Yerinden kalkamayacak kadar sarhoştı sanki. Uzanıyor, hiçbir şeyi tutamıyordu. Yumuşak, sabunumsu ve akıcıydı çevresindeki her şey. Kahkaha aynalarındaki gibi eğri büğrüydü. Ona bakmak üzere gelen annesinin, başsağlığı için uğrayan dostlarının kıpırdayan dudakları, duyulmayan sesleriyle kapalı bir kavanozun içindeymişçesine kendine dönük bir duyarsızlığa yuvarlanmıştı. Karısının bazı akrabaları, ki Eve'in anne ve babasının sağ olmayışına nasıl da dua ediyordu John, mezar yeri konusunda onunla konuşmak istemişler, ama annesi soruna bir şekilde el koyup çözdüğü için konu uzamadan kapanmıştı.

Dilinin neye, ne kadar döndüğünden de emin değildi. Annesine artık yapamayacağını söylerken sesi çıkıyor muydu? Başka insanlarla neler konuşuyordu? Karşısındakilere bakarken birden bir boşluğun içine yuvarlanıyor, iç bulantıları içinde yalnızlığın o kahredici ağırlığını taşımaya zorlanıyordu. Onsuz olmak zorunda oluşun içinde uyandırdığı korku, bir ihanet hançeri gibi inen cinayet suçlamasıyla birlikte yüreğine yükleniyordu. 'Neden o? Neden ben değil?' Yaşamaya hakkının olup olmadığını tartışır, suç ve ceza kavramlarını uyuşuk beyinde beceriksizce döndürüp dolaştırırken ölmek istiyor, ama ölemiyordu. Saat be saat, gün be gün, o yokluk ve yalnızlığın soğuk boşluğunda anılarının giderek renksizleşmesine engel olamıyor, ellerini uzatınca tutulamayan anıların silikleşmesine seyirci kalıyordu. Doktorun ona,

"Acı bedene yabancı bir maddedir. İnsan bir kıymık gibi atar onu zamanla," dediğini anımsıyordu. İnanmak istemiyordu. Onun kadar sevmemişti hiç kimse. Kim, nereden bilecekti birine öylesine bir adanmışlığı... ya da işlediği bir suçunun altında ezilmeyi? Hayır!

Kimse bilemezdi. Yaşamından aklına düşen bir takım enstantaneler onu rahatsız ediyor, ama ne Eve'i tanımadığı zamanlara dönmek, ne de yeni bir yaşama geçmek istiyordu. Acısının bedeninden atılmış biri olmaya katlanamıyordu. Ne var ki, olayın üzerinden bir hafta geçtikten sonra bir sabah, artık onun yanında olmadığını bilerek uyandığını fark etmişti. 'Unutuyorum. Alışıyorum,' diye telaşlanarak kendini acısının ilk günlerine döndürme çabasının da bir yararı olmamıştı. Evlendikleri gün, ya da ilk sevişmeleri gibi pek çok duygusal sahneyi zorla, arka arkaya sıralıyordu kafasının içinde. Onların aralarına birden, kendi kendine, arabanın kırık camından dışarıya bakan o korku dolu yüz giriyordu. Ve o donuk bakışlar... Oysa ne güzel bakardı o gözler... yeşil ışıltılar saçarak. Hiçbir şeyi unutmak istemiyor, ama görüntülerin bir bulut içinde yitercesine flulaşmasına da engel olamıyordu. Doktorun dediği olmaya başlamıştı.

Annesi o kazadan beri yanında kalıyordu. Eskiden Toronto'yu, daha doğrusu büyük kentleri sevmediğini söyler, oğlunun yanına sık sık gelmeyişinin nedenini köydeki evinde bulduğu huzura bağlardı. Supeior Gölünün kıyısındaki Marathon adlı küçük kasabadan yanlarına taşınması için John ona çok dil dökmüştü. Çok güzeldi gerçi annesinin oturduğu ev de, evin yeri de, ama o tür kırılık ve insansız yerleri babası severdi. O da öleli neredeyse bir yıl oluyordu. Annesinin o evde yaşamak için oldukça zorlandığını biliyordu. Şimdiye kadar oğlunun yanına taşınmaya karşı çıkmıştı, ama bu kez ikisinin tek başlarına iki ayrı evde yaşamalarının anlamsızlığını düşünmeye başladığını sanıyordu, o konuyu hiç konuşmamış olsalar da.

Onun evdeki varlığına bir yandan seviniyor, bir yandan da kızıyordu. Mutfakta sessiz olmaya çalışarak bir şeyler yapan varlığını ilgisiz bir öfkeyle, aynı zamanda da şükranla izliyordu. Çocukluğunda yaşadığı sığınmayı, korunmuşluğu bulmak istiyordu gene onda. O günlerdeki sorumsuzluğunu arıyordu. Keşke onun karnına yeniden girebilseydi de, bir kez daha doğsaydı. Eve'i hiç tanımamış olduğu bir dünyaya açsaydı gözlerini ne olurdu? 'Eve! Eve! Evelyn!' Eğer onunla bir kez daha tanışacak ve alınıyazısı onu bir daha öldürecekse... Yazgı denilen şey nereye kadar geçerliydi? Ya o gece arabayı Eve kullanıyor olsaydı, ya da yemeği evde yiyip o lokantaya gitmemiş olsalardı ne olacaktı? Tanrının ille bir can alması gerekiyor muydu o gün?

Eve'in bir arkadaşı ona hipnozu önermiş, kendisinin benzer sıkıntılarından o yolla kurtulduğunu anlatmıştı. Öte yandan insanların daha önceki yaşamlarına dönerek gerçek kişiliklerini bulmalarının çok önemli olduğunu söylemişti. O uykunun onu şimdiki zamanın zincirlerinden koparıp kendini keşfettireceğini, o zaman daha bütünsel bir sevgiyi acı çekmeden yaşayacağını ileri sürmüştü. Doğumundan önceki zamanlara geçen, bilmeleri olanaksız yabancı dilleri konuşabilen, ya da hiç görmediği yerleri ayrıntılarıyla anlatabilen kişilere tanık olmuştu üyesi olduğu Ruhsal Araştırmalar Derneği'nde. Onun, "Hiç kimse bütün zamanlar için ölü değildir," diyen farklı bakış açısını yorum yapmadan izlemişti John. Annesinin merakla dinlediği bir çok yeniden doğuş öyküsü anlatmış, eski bedenlerindeki izleri yeni bedenlerinde de taşıyarak dünyaya gelenlerin örneklerini vermişti kadın. Ama John kendi yaşadıklarıyla oluşan birikimin ve çok zaman önce bilinci dışına itelenmiş anıların içinde dolaşmanın ona aşık olduğu kişiyi yeniden bulduracağına inanmıyor, bulduracaksa da o kadar sanal bir yakınlaşmayı istemiyordu. İsteddiği tek taraflı bir kavuşma değildi. Canı ciğeri karısını görmek, dokunmak, koklamak, onunla konuşmak istiyordu. Bunu öbürüne anlatamayacağı için dediklerine karşı çıkmamıştı.

Kadının 'sistemli düş' dediği ve bir kaç kez üst üste gördüğü düşten bile sıkılıyordu. Güya düşler uyanırken yaşanan duyguların daha özgürüymüş. Onunki çok garipti. Burnu kaşınıyor ve içinden bir solucan çıkıyordu. Ardından bir tane daha. Bir doktor, bedeninin solucanlarla dolu olduğunu söyleyip ona bir iğne yapıyor ve bir şaman gibi çevresinde zıplayarak dönmeye başlıyordu. Korkunç bir ateş basıyordu her yerini. Ensesinden, göğsünden, sırtından, ellerinden solucanlar derisini yırtarak kendilerini dışarı atıyordu. Temizleniyordu. Solucanlar çıktıkça ateşi düşüyor, rahatlıyordu. Sonra kendisini bir başkasının gözüyle delik deşik olmuş olarak görüyor ve korkuyla uyanıyordu. Bunları görürken bile düş olduklarının bilincindeydi. O düşü yorumlamak gerekirse, ne içindeki tıkanıklıktan temizlenmek, ne de halüsinasyonlara sığınmak istiyordu. Eve ile, yok onunla olamayacaksa, onun acısıyla yaşamak istiyordu. Onu bir kez daha öldürmek istemiyordu içinde.

İşte tam o sırada Princeton Üniversitesinden, onu Fizik Bölümünde profesör olarak görevlendirmek istediklerini bildiren mektubu aldı. Orada çalışmak istediğini belirten mektubu Eve'in isteği, biraz da

zoruyla yazmıştı. Karısı sık sık, o üniversitenin profesörlerinden üçünün Nobel aldığını, ayrıca isteğine bir tür kutsallık katmaya çalışarak, Albert Einstein'ın son yıllarında çalıştığı Yüksek Araştırma Enstitüsü'nün de orada olduğunu söylerdi. Kocasının kendisini ancak öyle bir yerde kanıtlayabileceğine inanırdı. O yaşarken yapmadıkları bir şeyi yapabilir, onun istediği yere onsuz gidebilir miydi? Gitmesi bir kaçış mı, yoksa onun istediği yerde olmak mı olurdu? O mektup tanrısal bir işaret olabilir miydi? Yazgı başka bir şey mi söylemek istiyordu yoksa ona? Birdenbire, her noktasında hâlâ karısının parmak izleri olan evin, onun çok sevdiği manzarasının, ceviz ağaçlı sokağın, sonra üniversiteyi okuduğu, ilk parasını kazandığı, aşık olduğu, evlendiği kadını öldürdüğü Toronto'nun ona ağır gelmeye başladığını düşündü. Ne onun evdeki eşyalarıyla elbiselerini başkalarına dağıtabilir, ne de okuldaki Felsefe Bölümündeki odasını toplayabilirdi. Kaçıp gidebilirdi yalnızca. Düşünmeden. Onu boğan her şeyden kurtulmak için inanılmaz bir olanaktı o çağır. Annesine mektubu verip okuttu. Kadın oğlunun gitmek istediğini daha mektubu bitirmeden anlamıştı.

"Sen ister Marathon'a dön anne," dedi John ona, "istersen teyzemi de al, gelin bu evde yaşayın. Ya da ben oraya yerleştikten sonra seni yanıma alayım. Hangisini istersen."

"Git oğlum," dedi annesi ve bir süre düşündü. "Seni orada biri çekip çevirmeli, ama bu eve geldikten sonra bir şeyi fark ettim. Burası nasıl Eve ile güzel idiyse, benim evim de babanla güzeldi. Onun ölümünden sonraki inadım bana pahalıya patlıyordu da, susuyordum. Bu mektup bence tam zamanında geldi. Gitmen iyi olur. Ben de teyzeni alır, gelir, burada otururum. İki kardeş biraz da kent konforu sürelim. Marathon'daki evi satmam ama. Kimin canı sıkılırsa oraya gider, kafasını dinler. Tamam mı?"

"Tamam anne," diyerek sarılıp öptü John kadını. Onunla ne kadar az konuştuklarını, aslında birbirlerini tanımadıklarını, bunun için bir çaba da göstermediklerini düşündü. Savaştan sonra peşlerinden Kanada'ya gelen babasıyla daha çok birlikte olmuştu. İki erkek dağlarda kamp kurmuş, balık tutmaya göle gitmiş, motosikletleriyle kırlarda kros yapmışlardı. Ayrıca yıldızlara bakarak düşler kurmuş, yeni yeni projeler tasarlamış, doğaçlama öyküler anlatmışlardı birbirlerine. Bir düş adamı idi babası. Biraz da onu mutlu etmek için fizik okumuş, mutlu da etmişti doğrusu. Daha yapmayı düşündükleri o

kadar çok şey varken, geçen yıl birdenbire aralarından ayrılmıştı. 'İnsan nereye kadar sahip olabiliyor dünya işlerine? Bırakıp gidiyor tam ortasında.' Peki ya annesi için ne yapmıştı John? Büsbütün ıskı geçtiği biriydi o. Bundan sonra onun ne kadarını tanıyıp, kendinin ne kadarını ona açabilirdi? Bunu yapmak için ne kadar zaman bulabileceklerdi? "Bu evi kendine göre düzene sok, sonra kalk Princeton'a gel anne. Artık seni tanımak istiyorum. Şimdiye kadar sen babamın karısı idin, biraz da benim annem ol," diyerek bir kez daha öptü gözleri dolu dolu olan kadını. Ve yağmurlu bir Eylül sabahı onu o evde bırakarak Princeton'a gitti.

Orada iki dönem, yaklaşık dokuz ay çalıştı. Yani yedi, içti, uyudu, derslere girdi ve Eve'i düşündü, ama asıl yaptığı şey çalışmaktı. Okuldan eve gitmediği günler bile oluyordu. Uzun ve zaman konusunda bazı yeni kavramları tartıştığı iki makalesi bilimsel dergilerde yayınlanmış, 'Yeni Bir Zaman Anlayışı' adlı çalışması da üniversite yayını olarak basılmıştı. Babasıyla yaptıkları gibi düşsel oyunlar oynuyordu aslında. Onunla çok önceden düşündükleri konulardı onlar. Yanıtlayamadığı bir takım sorularla yaşamak onu yeniden dünyaya ve öğrenmeye bağlayan bağlar olmuştu. Bu süre içinde annesi iki kez Princeton'a gelmiş, bir kez de o Toronto'ya gitmişti. Annesi ve hiç evlenmemiş teyzesinin kurdukları yeni yaşamlarında mutlu olduklarını görerek sevinmiş, onlar da onun kendini bu kadar işe kaptırmış olmasını bir düzelme belirtisi saymıştı.

Sıcak bir Haziran sabahı, evden yaz tatili nedeniyle boşalmış okula geldiğinde sekreterlikte kendisini bekleyen siyah takım elbiseli iki kişinin olduğunu gördü. Adamlar kendilerini, FBI kimliklerini göstererek tanıttılar ve başkaca bir açıklama yapmadan, Başkan'ın onu özel bir toplantıya çağırdığı haberini verdiler. John'u alıp önce yakınlardaki boş bir fabrikaya, sonra orada bekleyen bir helikopterle Washinton'a götürüp Beyaz Saray'ın arka bahçesine indirdiler. Akşamki toplantıya kadar dinlenebileceği bir oda gösterildi orada ona. Ne zamandır yaşamına giren tek değişiklik olmuştu bu yolculuk. Banyodaki küveti doldurup içine girdiğinde akşamki toplantının konusunu merak etmeye başladı. Kimse bir açıklama yapmadığına göre önemli olmalıydı, ama onunla ne ilgisi olabilirdi? Beklemekten başka yapabileceği bir şey yoktu. Banyodan çıktığında bir hizmetçi ona siyah yeni bir takım elbise ile beyaz bir gömlek ve bir kaç kravat getirip öğlen yemeği için ne istediğini sordu. Kadının uzattığı listeden tavuklu bir krep ile portakal

suyu seçti ve kütüphaneye gitmek için kendisine yardımcı olunmasını istedi. Yarım saat sonra başka bir görevli geldi ve onu alıp ününü çok duyduğu Truman Kitaplığına götürdü. Kendi gri kadife takımı ile gri gömleğini giymiş, kırmızı kravatını bağlamıştı. Akşam saat 19'da, onu kitaplığa götürmüş olan görevli gelip toplantı saatinin geldiğini bildirdi.

Oval Ofis'in yanındaki toplantı salonuna girdiğinde orada yaklaşık yirmi kişinin olduğunu gördü. Genellikle gruplar oluşturmuş konuşuyorlardı. Gazetelerde ve televizyonda gördüğü bir kaçının dışında çoğunu tanıımıyordu. Bir kenara çekilip tek başına beklemeye başladı. Çok geçmeden Başkan John F. Kennedy yanında yardımcısı Lyndon Johnson ve kardeşi Robert Kennedy ile içeri girdi. Herkes susarak büyük masanın çevresindeki koltuklara oturdu. İlk sözü alan Johnson orada bulunanları sırayla sayarak diğerlerine tanıttı. CIA ile FBI başkanlarının yanı sıra Genelkurmay Başkanı, NASA'dan üst düzey iki görevli, Yüksek Mahkemeden bir yargıç ve çeşitli üniversitelerden bilim adamları idi oraya çağırılmış olanlar; iki tıp doktoru, iki biyolog, bir metalurjist, iki bilgisayar uzmanı, iki fizikçi ve bir kimyacı. Ondan sonra sözü Başkan aldı ve,

"Sayın baylar, sizleri buraya bir konu hakkında görüşlerinizi almak üzere çağırdık," dedi. "Öncelikle lütfedip geldiğiniz için çok teşekkür ederim. Bu akşam sizlere bazı gizli projelerden söz edeceğim. 1947 yılında Truman tarafından başlatılan ve Eisenhower zamanında da sürdürülen Majestic-12 kod adlı gizli bir araştırma vardı. Bunun için bazı bakanlarla, ordu ve bilim çevrelerinden kişiler görevlendirilmişti. Amacı New Mexico, Roswell'de bulunan kimliği belirsiz uçan bir nesnenin parçalarını incelemektir. Bu projedeki gelişmeleri ve araştırmanın sonuçlarını önünüzdeki dosyalarda bulacaksınız. Ancak bu süre içinde enkazın üzerindeki yazı benzeri simgelerin okunamadığını, aracın ne tür bir enerji ile çalıştığının anlaşılamadığını söylememe izin verin. Dosyalarınızda ayrıca, bu anlattığıma benzer bazı başka buluntuları araştıran Agnarius ve P-142 kod adlı, şimdiye dek 'Çok Gizli' kaydıyla saklanmış operasyonlar hakkında da bilgiler bulacaksınız.

"Üzerinde çok spekülasyon yapılan bu uzaylılar konusunun tarafınızdan bir süzgeçten geçirilmesini rica etmek için sizleri buraya çağırdık. Yalnızca ilgili bazı görevlilerin bildiği bu tür çalışmaları, ülkemizin ulusal güvenliğini tehlikeye düşürmemek koşuluyla, bundan böyle seçilmiş bazı sivillere de açmayı planlıyoruz. Bunun için Adalet

Bakanlığı'nın hazırladığı 'Bilgi Edinme Özgürlüğü Yasa Tasarısı' önümüzdeki günlerde senato ve kamuoyunda tartışılmaya başlanacaktır. Ancak biz biraz erken davranıp, yetkili servislerin onayını alarak, adı geçen projeleri sizlere bugünden açmayı kararlaştırdık. Üstelik hepiniz ülkemizin vatandaşı değilsiniz. Aramızda bir Kanadalı, bir Türk ve bir de Japon dostumuz var. Vatandaşımız olan diğerleri gibi onlar da, dosyadaki bilgileri dışarıya sızdırmayacakları konusunda Yargıç Howard'a birer imza vermek durumundalar yalnızca." Başkan'a göre soldan üçüncü koltukta oturan beyaz saçlı yargıç başıyla onaylayarak diğer konuklara baktı. "Ayrıca," diyerek konuşmasını sürdürdü Başkan, "böyle bir çalışmanın içinde olmak istemeyen herkes şu anda ayrılmakta serbesttir." Bir süre susarak odadakilere baktı. Hiç kimse yerinden kalkmamıştı. "Güzel. O zaman yarın hep birlikte Nevada'ya, Las Vegas'ın 100 kilometre kuzeybatısındaki Groom Range'e gidebiliriz. Oradaki bir istasyonda adı geçen Roswell buluntuları inceleniyor. Şimdi konu üzerinde konuşmak isteyen var mı?" Kısa süren bir sessizlik oldu. Sonra, Yargıç Howard'ın yanında oturan kırmızı yüzlü, beyaz saçlı tıp doktoru eliyle önündeki dosyayı işaret ederek,

"Beyaz Saray'ın bu tür konularla uğraştığını bilmiyordum," dedi. "Ben o, 'Marşlılar geliyor,' çılgınlıklarını şimdiye dek ciddiye almamıştım, ama görüyorum ki devletin en üst kademesi oldukça ilgili imiş bu olaylarla. Daha önce alay konusu edeceğim böyle bir projeye çağırılacağım aklıma gelmezdi, ama sırf meraktan, size katılmayı kabul ediyorum."

"Yaptı gene numarasını," dedi onun tam karşısında oturan uzun saçlı genç fizikçi. Çiçekli bir gömleğe ona benzer bir kravat takmıştı. "Daha dosyayı açmadan ukalalığa başladı. Ayrıca lütfedip katılacağını bildirdi." Sözleri salonda elektrikli bir havanın esmesine neden olmuştu.

"Sizi tatmin etmek için ayrılmaya hiç niyetli değilim genç dostum," dedi doktor ona.

"Okuma yaşınızı çoktan geçtiğiniz için siz en iyisi kliniğinizdeki kürtajlara dönün. Kalacaksınız da ne olacak?" dedi öbürü sesini biraz daha yükselterek.

"Lütfen beyler!" diyerek araya girdi Johnson. "Aranızdaki eski düşmanlıkları bir yana bırakmalısınız. Eğer birlikte çalışacaksak..."

"Ben yokum," dedi genç adam önündeki dosyayı ileri iterek. "Düşlerimdeki konu bir piyango gibi önüme kondu, ama ben onun için bile karımı sakat bırakıp çocuğumu öldüren bu paragözle birlikte olmak istemiyorum," diyerek ayağa kalktı.

"Birlikte olmak zorunda değilsiniz," dedi Başkan'ın solunda oturan kardeşi Robert Kennedy. "Dilediğinizle, dilediğiniz gibi çalışmakta serbest olacaksınız."

"Yani..." dedi John. Herkesin dönüp kendisine bakmasından rahatsız olmuştu, ama sonra boğazını temizleyerek, "Anladığım kadarıyla şimdiye kadar üzerinde ayrı ayrı çalışılan konuları bir şekilde birleştirmek istiyorsunuz," diye ekledi.

"Haklısınız Profesör Bach," dedi Başkan Kennedy. "Hâlâ yerinize oturmayacak mısınız Doktor Bernstein?" dedi sonra ayakta durmayı sürdüren fizikçiye yumuşak bir sesle. Hiçbir şey söylemeden ve asık yüzünü düzeltmeden yerine oturdu öbürü. "Bilim danışmanımız Profesör Edwards, Groom Range'de sizlerden ne tür bir çalışma isteyeceğimizi daha sonra anlatacak," diye sürdürdü Başkan konuşmasını. Bu kez Johnson'un yanında oturan kırmızı papyonlu adam başını eğerek onayladı onu.

"Ben niye çağırıldığımı şimdi öğrenebilir miyim?" dedi John. "Kanadalı sıradan bir öğretmen için neden bu kadar zahmete giriyorsunuz?"

"Sizin üzerinde çalıştığınız konu, henüz sonuç beklemek için çok erken olmasına karşın, kendine has ve çok ilginç," dedi Profesör Edwards. "Yeni bir bakış açısı getiriyorsunuz bazı kavramlara."

"Ve yepyeni bir yapı ileri sürüyorsunuz," dedi Başkan. "Kitabınızı konum olmamasına karşın ilgiyle okudum."

"Yaa?" dedi John şaşırarak.

"Zaman, evren ve uzay yolculukları hakkında pek çok kişininkine benzemeyen fikirleriniz var," diye sürdürdü Profesör Edwards.

"Bize onlardan söz eder misiniz biraz?" dedi Johnson. "Evrenin bir canlı olması gerektiği fikrinizden örneğin..." Kitabını hepsi okumuştı anlaşılan. Oraya hazırlıklı gelmişlerdi. Ayrıca oluşan gerginliği yok etmeye çalıştıkları da açıktı.

"Yaa, evet," diyerek gülümsedi John. "Eğer sıkılmazsanız... benim işim anlatmak." Bir süre susarak öbürlerine baktı. Hepsi onun konuşmasını bekliyordu. "Fizik bizimkinden başka evrenlerin de

olabileceğini kabul etmeye başladı. Bu doğruysa ve gerçekten birden fazla evren varsa amacın bir bütünü oluşturmak olması gerekir. Çünkü bir çok parça birlikte bir iş görebilmek için bir arada olur. Otomobildeki parçalar, ya da bedenimizdeki organlar gibi çeşitli amaçları olur her birinin, ama birinde geçerli olan yasalar öbürlerinde işlemez. Midemizdeki bazı bakterilerin akciğerimizde yaşayamayacakları gibi. Dolayısıyla bir evrendeki zekâ, ne kadar gelişmiş olursa olsun, diğerlerindeki zekâyı anlayamaz. Ayrıca evrenimizdeki maddenin dağılımına bakarsak, galaksi kümelerinin uzayda bedenimizdeki hücrelere benzer yapılar şeklinde toplandığını görürüz. Üstelik evrenin oluşumunun ilk anlarında çok yüksek olan sıcaklık ve enerjinin maddeye dönüşmesi bana bir ceninin geçirdiği aşamaları anımsatıyor." Bir süre susarak kendini dinleyenleri süzdü ve, "Özür dilerim, kendimi gerçekten sınıfta sandım," dedi. Bazıları güldü.

"İlginç," dedi biyolog olan Türk. Orta yaşlarında, hafif kır saçlı, yuvarlak yüzlü biriydi. Açık renk bir takım elbise giymişti. "Canlı bir evren ha? Hiç düşünmemiştim."

"Kaldı ki biz kendi evrenimizin ne kadarını anlayabiliyoruz?" diyerek eliyle başının üzerinde bir daire çizdi John. "Ya evrenimiz bizim bile kavrayamayacağımız kadar karmaşıksa? Uzay-zamanın dört boyutlu oluşunu Einstein'ın dışında dünyada üç, beş kişinin sezebildiği söylenir. Peki ya evrende dörtten de fazla boyut varsa?"

"Ne demek istiyorsunuz?" diye sordu biyologun yanında oturan genç tıp doktoru.

"Yani mekanın olduğu gibi, zamanın da farklı boyutları varsa? Bütün o boyutları nasıl kavrayabiliriz? Bu arada zamanın da bir geometrisinin olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla, uzayın içinde dolaşabildiğimiz gibi zamanın içinde de dolaşabiliriz demektir bu. Yani kuzeye ve güneye gider gibi, geçmişe ve geleceğe gidebiliriz. Eğer o geometriyi çözebilirsek elbette."

"Bir de sizi niye listeye aldığımızı soruyordunuz," dedi Robert Kennedy ona. "Ayrıca uzay yolculuklarıyla ilgili görüşleriniz de ilginç."

"Bazı kişiler tarafından görüldükleri ileri sürülen uzaylı canlıların gerçekten görüldüklerinin, ama onların bizim dünyamızdan ve zamanın geometrisini çözmüş torunlarımız oldukları kanısındayım. Yani geleceğimizden kişiler... bizim şu bildik dünyamızdan birileri olmalı onlar."

"Torunlarımız mı?" diyerek şaşkınlığını belirtti Yargıç Howard.

"Başka bir zaman boyutunda homo sapiens'ten başka bir tür de evrim geçirmiş olabilir," dedi biyolog olan. "Zekânın evrimi bir şekilde kendi yolunu açar."

"Evrime dediğiniz şey bir değirmendir," diyerek ona karşı çıktı genç doktor. "Dünyada şimdiye kadar yaşamış canlıların yüzde doksan dokuzu kötü üretimler oldukları için sahneden silinmiştir. Geriye kalanlar yaşamayı beceren, doğru tasarımlardır."

"Ben de genç arkadaşşıma benzer şekilde düşünüyorum," dedi Yargıç Howard da doktora gülümseyerek. "Tarihte ne olmuşsa başka türlü olamayacağı için öyle olmuştur." Genç doktor başını sallayarak onayladı onu. "Ama benimkilere aykırı da olsa, fikirleriniz hoşuma gitti. Lütfen devam edin," dedi sonra John'a.

"Zekânın evrimi ille bizim kısıtlı yapımıza bağlı olamaz. Tarih bile pek çok farklı biçimde oluşabilirdi," dedi John, o konudaki tartışmayı bitirmeye kararlı bir tonda. "Uzay yolculuklarına gelince... bana hiç yapılabilir gibi gelmiyorlar. Başka dünyalardan canlılar onca zahmete ve masrafa neden katlansınlar da, kendilerine göre ortaçağ sayılacak dünyamıza gelsinler? Ne bulacaklar burada? Farklı bir fauna, yaşayamayacakları bir atmosfer... Bir de işin içinde zaman sorunu var. Işık hızında bile gidilse yıllarca sürececek o yolculuklara kimler gitmek isteyecek? Deyin ki hapisanelerden tayfalar toplandı, ya da uyutup, dondurup astronotları postaladık. Onlara göre yıllar sürececek yolculukları süresince dünyada binlerce yıl geçmiş olacak. O süre içinde astronotların geri dönünce ineceği bir dünya bile kalmayabilir. Ya da getirdikleri bilgiler zaten bulunmuş olur."

"Size katılıyorum," dedi Japon bilgisayar uzmanı John'a. "Zaten dedikleri kadar uçan daire dünyamıza gelmiş olsaymış, tüm galaksimizdeki madenlerin yüzde birinin işlenmiş olması gerekirmiş. Eğer biz evreni kendi dünyamızdan bakarak anlayamazsak, gelecek kuşaklar bizim yıldızlara giderek uygarlıklar aramamızla alay eder."

"Bazen yolculuk yapmak bir yere varmaktan daha güzeldir," dedi Profesör Edwards. "Çinliler, 'en uzun yolculuklar bile ilk adımı atmakla başlar,' der. Uzaya gitmek farklı zekâ ve kültürler aramak içindir. Yoksa bizim okyanuslarımızda da daha bilmediğimiz pek çok canlı türü var. Aslında önce onları tanımamız gerekir, ama Vikingler, Polinezyalılar, hatta Kolomb neden çıktı dersiniz o uzun yolculuklarına?"

"Cisimleri fotonlara, yani ışığa dönüştürüp istediğimiz yere yollayabilmenin yolları tartışılıyor," diye söze girdi uzun saçlı fizikçi.

"Onların uzayda ışık hızında gidip vardıkları yerde ilk durumlarına dönebilmeleri üzerinde çalışılıyor. Gerçi bu da gene yıllar sürecektir bir yolculuk olacak, ama ya Einstein-Rosen köprüleri?" diye sordu John'a. "Yani uzay-zamanın uzak bölgelerini birbirine sıfır zamanda bağlayan solucan delikleri?"

"Ya, evet onlar," dedi John. "Bu dediklerinizin hepsi başka fizik yasaları içinde geçerli koşullar dostum. Oysa biz özel bir yasalar bütününe aitiz ve onu bile tanımıyoruz henüz."

"Çok teşekkür ederim Profesör," dedi Başkan Kennedy. "Sinirli başlayan toplantımızı çok güzel yönlendirdiniz."

"Zamanda dolaşma fikrinizin," dedi Robert Kennedy de, "dürüst olmam gerekirse, duygusal yaklaşımınızın bir sonucu olduğunu düşünüyordum. Sizi tanıdıktan sonra kitabınızda sözünü ettiğiniz kanıtın gerçek olabileceğine inancım arttı. Düş gücünüz bilime şimdiden bir armağan veriyor galiba."

John onu yanıtlamadı. Kibarca söz ettiği o duygusal yaklaşım, ölen karısını bulmak için bir zaman makinesi icat etmeye çalışan çatlak biri olduğu dedikodusuydu. Uçuğun, kaçığın biri... Burada da karşısına çıkmıştı işte, ama adam en azından, 'dürüst olmam gerekirse,' demişti. Elbette herkes onun düşlerine inanmak, dünyayı onun gözüyle görmek zorunda değildi. Öte yandan onun kanıt dediği şey, Rusya'da bir arkeolojik kazı sırasında bulunmuş bir civataydı. İşin garip tarafı civatanın yaşıydı. Rus bilim adamları, metal özelliğini yitirmiş olan o parçanın tam üç yüz milyon yıl önce o taşın içine sıkıştığını, dolayısıyla taştan daha yaşlı olduğunu resmen onaylamışlardı. 'Nasıl öğrendin bunu?' deseler, 'Bilmiyorum,' demesine inanırlar mıydı? Bir gün okuldaki masasında, içinde o civatanın olduğu silisyum taşı ile Rusya'da yapılan analiz sonuçlarının olduğu büyük sarı bir zarf bulmuştu. Onu oraya kimin koyduğunu bilmiyordu. Taş ile ilgili analizlerin hepsini bir kez de o yaptırmış, sonuçlar tam yazılı olduğu gibi çıkmıştı. Ancak bir sorun vardı. Rusça raporlardaki tarihlerin hepsi 1998 yılı olarak yazılmıştı. 1998'in yazılışı, içinde yaşadıkları 1961 yılının rakamlarına hiç benzemiyordu. Ne olduğunu bilemese de, John tarihte bir yanlışlık olduğuna kendini inandırmaya çalışmış, o bilgiden vazgeçmeyip tarih belirtmeden zaman yolculuğunun bir kanıtı olarak koymuştu onu kitabına.

"Şimdi isterseniz hep birlikte bir akşam yemeği yiyelim ve daha rahat bir ortamda sürdürelim konuşmalarımızı," diyerek ayağa kalktı

Başkan. Masadakiler de kalktı. Öbürleri Başkan'ın peşinden salondan çıkarken John geride kalmış, masada duran dosyaya bakıyor, bu çalışmaya katılıp katılmamayı tartışıyordu kendisiyle. Aslında Toronto ve Princeton'da düşüneceğini düşünmüş, sezgisel olarak gelebileceği son yere gelmiş gibi hissediyordu kendini. Belki bu proje içinde sağlanacak farklı olanaklar...

"Merhaba," dedi birisi ona. Uzun saçlı fizikçi yanına gelmişti ve elini uzatıyordu.

"Merhaba," dedi John da, düşüncelerinden sıyrılmaya çalışarak.

"Adım Benny Bernstein," dedi genç adam onunla coşkuyla tokalaşırken. "Yazını okumuştum. O duygusal yaklaşım sözü canını sıktı galiba, ama boş ver. Bizim gibilerin duygusal yaklaşımları olmasa o herifler bir bok yapamazlar. Biz düşünüp bulacağız, onlar sahiplenecek bulduklarımızı. Politikacı onlar. Takma kafana." Adamın konuşma tarzı John'un kafasındaki tartışmaların arasına farklı bir neşe sokmuştu.

"Teşekkür ederim," dedi gülümseyerek.

"Neden olmasın?" diye sürdürdü öbürü konuşmasını. "Enayilik niye bildiğimizi sandığımız fizikte olmasın? Newton yüzyıllarca ilah sayıldı, ama yirmi altı yaşındaki bir Einstein onu yerinden ediverdi. Bazı şeyleri doğru görebilmek için bakış açısını değiştirmek gerekir. Sende o farklılık var dostum. Kalırsam senin için kalacağım." Belki daha başka şeyler de söyleyecekti ama, yanlarına gelen iki kişi yüzünden sustu. Onlardan birinin tartıştığı o beyaz saçlı doktor olduğunu görünce canının sıkıldığını yüzünü buruşturarak belli ederek ayrıldı. O zaman yaşlı doktor elini John'a uzatarak,

"Merhaba. Ben Dr. Jefferson Hopkins," dedi ve John'un elini sıkımayı sürdürerek, "Evrenin bir canlı olabileceği fikriniz bir harika. O konuyu daha sonra sizinle özel olarak tartışabilir miyiz?"

"Neden olmasın?" dedi John.

"Ben de katılabilir miyim o tartışmaya?" dedi yanlarındaki öbür kişi. John ona döndü. Biyolog olan yabancıydı o da. "Adım Ali Kalender," dedi el sıkışırken.

"Teşekkür ederim," dedi John ellerini açarak. "Çok kibarsınız," diye ekledi sonra. Başka ne diyeceğini bilememişti. Toplantı salonundan en son o üçü çıktı.

İnanamıyordu. Önce ne olduğunu anlamamış, ama sonra o işlemi bir kez daha yapıp da, yaşadığı olayın gerçek olduğunu fark edince ürkerek durmuştu. Başındaki kaskı çıkarıp masaya bıraktı. Biraz geriye çekilerek bilgisayarın ekranında dönen uzay-zaman girişimine baktı. O şemanın gücünden korkmaya başlamıştı. Titreyen ellerini yumruk yapıp koltuklarının altına sıkıştırdı. Gömleği terden sıırıslıslam olmuştu. Hâlâ biraz kuşkulu olmasına karşın içi içine sığmıyordu. Bunca zaman süren umutsuzluk sonunda ona bir işaret vermişti. Hep onu beklemiş, ama olduğunu anlaması bile ne kadar zor olmuştu. Yaşadığı olayın kanıtı sağ avucunda idi. Yoo! Hayır! Ondan da emin değildi. Beyaz Saray'daki o toplantıda yön değiştiren çalışmaları bir yılda nerelere ulaşmıştı. İnanılacak gibi değildi.

Başkan Kennedy de yanlarında olmak üzere, toplantının ertesindeki sabah Başkanlık uçağıyla Groom Range'deki bu istasyona gelmişlerdi. O zaman burada dünyanın çeşitli yerlerinde bulunmuş bazı özel enkazlar araştırılıyor, onlardan yeni teknolojiler üretilmeye çalışılıyordu. Personelin çoğunun ne üzerinde çalışıldığını bilmediği bir gizlilik çemberi kurulmuştu istasyonda. Ayrı bölümlerde olanlar birbirleriyle konuşturulmuyor, hatta bazıları o nedenle farklı saatlerde çalıştırılıyordu. Gelen gruba bilgi veren İstasyon Komutanı General Hall, ancak bir kaç denetimden geçerek girebildikleri merkez binada bir yerçekimini yenme aracı ile bir alternatif enerji sistemi üzerinde çalıştıklarını anlatmıştı. Daha sonra özel bir odadaki bazı yanık parçaları göstererek, onların Roswell'de bulunanlar olduğunu söylemişti. Araçta kullanılan enerji türüne ait hiçbir iz bulamadıklarını, ancak parçaları özel bir şekilde astıklarında bir tür elektriklenme olduğunu fark ettiklerini anlatmıştı.

"Boyu yaklaşık on iki metre olması gereken bu cisim," demişti General, "büyük olasılıkla bir kısa mesafe keşif aracıydı. Çünkü küçüktü ve içinde yiyecek yoktu."

'Bir kısa mesafe keşif aracıymış,' diye düşünmüştü John. 'Belki de yemek için geri dönülebilecek kadar yakın bir gelecekte geliyordu.' Daha o istasyondaki turları bitmeden, önerilen işi kabul etme kararını vermişti. Bir şekilde etkilenmiş ve birer fantezi olarak kalmaya mahkum olan düşlerinin burada temel atabileceğini düşünmeye başlamıştı. Gerçi çok fazla umutlanmanın anlamı yoktu, ama eğer ne olduğu bilinmeyen iki parça bir şekilde asılınca elektrikleniyorsa... Ayrıca Başkan'ın tutumunu da beğenmişti. Bu tür çalışmalarda kişisel, ya da

ulusal bencilliklere yer olmadığına inanıyordu o da. Onlardan başka bir de, çok garip ama, çölü sevmiştir.

Gruptakilerin çoğu gibi istenilen imzayı verip kalmıştır. Yalnızca iki kişi, o da ailesel nedenlerden ötürü, önerilen işi üzülmekle kabul edememiştir. John'un Princeton'daki evini birileri boşaltıp eşyalarını Nevada'ya gönderecek, Kanadalı yetkililer ve okul yönetimi ile görüşeceklerdi. O doğrudan Toronto'ya gitmiş, annesi ve teyzesiyle bir hafta geçirmiş, onlara biraz evin dışındaki kenti göstermeye çalışmıştır. Çocuklar gibi gülmüşlerdi sürekli olarak. Teyzesi idi onları o kadar güldüren. Ne kadar zeki, ne komik kadınmış meğer o. Ayrıca oğluna parasını olur olmaz yerlere harcamamasını söyleyip duran annesi bile, son akşam Toronto Kulesi'nde yedikleri yemeğin şişkin hesabına karşı çıkmamıştır.

Groom Range'deki buluntular askerlerin koruması altında kalmak kaydıyla, yeni bir örgütlenmeye gidilmiş ve kurulan Uluslararası Araştırma Geliştirme Enstitüsü bir ay gibi kısa bir sürede çalışmalara başlayabilecek düzeye gelmiştir. Konuları geleceğin teknolojisini geliştirmekti. Enstitü'de Yaşam, Madde, Enerji ve Zekâ olmak üzere dört ana bölüm oluşturulmuştu. Bölümler arası işbirliği ise, eski katı kurallar bir yana bırakılarak, çapraz ilişkilerin kendiliğinden gelişmesine bırakılmıştı. Nitekim John bir yandan matematikçilerle çok boyutlu bir aks sistemi oluşturmaya uğraşırken, bir yandan da Benny Bernstein ile 'solucan delikleri' üzerinde çalışmıştı. Bir kez ikisi, Moskova'daki Lebedev Enstitüsü'nden Anrej Linde'nin New York'ta verdiği bir konferansa gitmişlerdi. O sıra dışı fizikçi de 'kaotik enflasyon' adını verdiği ve birden fazla evrenin varlığını savunan bir model ileri sürüyordu. Ertesi günü Andrej, John ve Benny birlikte geçirmiş, tartışmış, sohbet etmiş, yemek yiyerek içki içmişlerdi. John'un birlikte çalışma önerisini Andrej, ailesini Moskova'da onlara bırakmış olduğu için kabul edememiş, ama haberleşmeyi kesmemelerini istemiştir.

John ayrıca Ali Kalender ve bilgisayar uzmanı Toshiki Yamagata ile de sık sık bir araya geliyor, birlikte büyük bellekli ve hızlı, organik bir bilgisayar geliştirmeyi tartışıyorlardı. Ali'nin hedefi kendi kendine büyüyen, eksiklerini tamamlayan, bozulan kısımlarını onaran, yaşlananları yenileyen bir organizma üretmekti. Öte yandan Toshiki de 'dördüncü kuşak' adını verdiği ve dokunmayla, sesle, belki de düşünceyle kumanda edilebilen, düşünüp operatörüyle tartışan, diğer

bilgisayarlarla iletişim kurabilen bir makine düşlüyordu. İlk ürettiği alet iki odaya ancak sığıyordu. Büyüklüğünden ötürü ona Troya Atı demişlerdi. Ancak makine Ali'nin eklediği bazı organik parçalarla giderek küçülmüş ve Trojan-1, Trojan-2 adlarını almıştı. John'un uzay-zaman girişimi taslağını yükleyebildikleri kapasiteye ulaşan ise Trojan-5 olmuştu. Kendi çevresinde dönen altı boyutun oluşturduğu girişim onun büyük ekranında kendini gösterdiğinde ilk kez bir yerlere vardıklarını hissetmişlerdi. Daha onun nasıl oluştuğunu bile bilmiyorlardı. Bir rastlantıyla 'pi' sayısını uzay-zamanın iki ayrı merkezine uygulayınca girişim kendiliğinden tamamlanmış ve dalga boyları birbirine denk gelmişti. Ayrıca onu sabitlemek için cumartesi akşamı sisteme bir manyetik alan jeneratörü bağlamışlardı. O son modelin adının Odysse olmasını Ali istemişti. Trojan'ların devri bitmişti ona göre.

O pazartesi sabahı John, Toshiki ve Benny bilgisayarın olduğu odada toplanmıştı. Kahvelerini içerken,

"Saat 8.30 oldu," demişti Toshiki. "Karımın gelmesine tam on iki saat kaldı."

"Bekarlık günlerin bitiyor yani," demişti Benny ona sataşarak.

"Benim bitiyor," diyerek gülmüş ve, "siz düşünün," demişti Toshiki. Sonra kaçamak bir bakışla John'a bakarken gülümsemesi dudaklarında kalmıştı. "Sen bana takılmayı bırak da, kendine birini bul," demişti Benny'ye konuyu değiştirmek için, ama değiştiremeden. Daha da beter saçmaladığını düşünüp, gözlerini John'un bakışlarından kaçırmaya çalışarak, "Ben atölyeye gidiyorum," demiş ve yarısını içtiği kahveyi masaya bırakıp odadan çıkmıştı.

"Ben de onunla gideyim," demişti Benny onun ardından ayağa kalkarak. "İstediğin bir şey var mı?" diye sormuştu kapıdan çıkmadan.

"Hayır," demişti John dalgın bir şekilde. Kafası aslında onların konuşmalarına değil, uzay-zaman girişimindeki bir takım simetrilere takılıktı. Onları düşünerek kumanda kaskını başına geçirmiş ve zaman okunu 8.30'a ayarlayıp ileriye doğru beş dakikalık bir zaman dilimi tanımlamıştı. Sürekli yaptıkları bir deneme idi o. Ekrandaki girişimin renkleri değişmeye başladığında içinin süzüldüğünü hissetti. O kadar koyu kahve içme alışkanlığını bırakması gerektiğini düşündü. Hele kahvaltı etmeden... Karısı bir şey yemeden evden asla çıkarmazdı onu sabahları. Sanki tarih öncesinde kalmıştı o günler. İki yanında oturan

Toshiki ile Benny'ye baktı. Onların neden döndüklerini merak etti. Gelişlerini duymamıştı.

"Saat 8.30 oldu," dedi Toshiki. John şaşırarak yinelenen bir filmi izler gibi onun kahve içişine baktı.

"Senin ne işin var sabahın köründe burada?" diye sordu Benny ona. "Karını karşılamayacak mıydın sen?"

"Daha çok var," dedi Toshiki ikisine bakıp gülererek. Kahvesini yavaşça yudumlamayı sürdürdü, ama bir süre sonra, "Kahvenin bir yararı olmayacak galiba. Ben eve gidip biraz uyuyayım bari," dedi boş fincanı masanın üzerine bırakarak.

"Biraz uyu da, akşam bir işe yara," diye seslendi Benny kapıya doğru giden Toshiki'nin arkasından. Asker selamı verip gülererek odadan çıktı öbürü. "Biz işimize bakalım," dedi sonra Benny. "Ama önce odamdan notlarımı alayım da geleyim."

John şaşkınlıkla ona döndü. Benny hiçbir şey söylemeden odadan çıktı. 'Paniğe gerek yok,' diye geçirdi aklından. Ekrandaki girişimin dönerek renk değiştirdiğini o zaman kavrayabildi. Oysa daha önce o renkler değişmiyordu. 'Panik yok!' diye yineledi içinden, gene de ellerinin titremesine engel olamıyordu. Ne olmuştu? Zaman kayması... İyi de nasıl? Cumartesi akşamı da yapmışlardı aynı denemeyi, böyle bir şey olmamıştı. Ne değişmişti o günden bugüne? Bilgisayar mı? Bilemiyordu. Son eklenen parçalar...? Herhalde. Ve iki ayrı 8.30 artı beş dakika yaşamıştı biraz önce. Hem de birbirinden farklı... Yoksa bir düş müydü o? İnsanın bunca zamandır beklediği bir şeyi düşleyivermesi o kadar kolaydı ki...

Nedenini bilmediği o olayın üstüne gitmenin doğru olmadığını bile bile, ellerine engel olamadı ve ekrandaki zaman okunu bir kez daha 8.30'a ayarlayıp beş dakikalık bir dilim ekledi arkasına. Girişimin yeniden renk değiştirmeye başlamasıyla birlikte içinde hissettiği süzülmenin midesinden olmadığını biliyordu bu kez. Farklı bir şey oldu, kimse gelmedi yanına. Yalnızca rengârenk dönen girişimin içindeki zaman oku ağır ağır ilerledi. Onu izlerken elindeki fincanının sapının parmakları arasında kırıldığını hissetti, ama gözlerini ekrandan ayırmadı. Kırık sapı avucunda sıkı. O ikinci denemenin de beş dakikası dolunca içinde yeniden duyduğu süzülmeyle birlikte ekrandaki renk değişimi durdu. Bir süre önündeki o şekle görmeden baktı. Neden sonra gözlerini ondan ayırıp odanın duvarındaki saate

baktı; 8.50 idi. Elindeki kırık sapı masanın üzerine bırakarak avucunun içindeki kanayan yaraya baktı. Fincan devrilmiş, kahve masaya dökülmüş, kenardan akarak pantolonuna damlıyordu. Bacağının yandığını o zaman hissetti ve başından kaskı çıkarıp ayağa kalktı. Kolundaki saat 8.36'yı gösteriyordu.

İçinde adını koyamadığı bir heyecan... yoo, basbayağı bir korku vardı. Olanları aklı kabul etmek istemiyor, her şey birbirine karışıyordu kafasında. Üç ayrı yaşamı mı olmuştu biraz önce? 8.30'da başlayan üç değişik zaman dilimi... ama galiba asıl yaşayageldiği zaman çizgisinin devamına dönmemiş, elinde kırık fincan sapı ve kanayan avucuyla tek başına olduğu son denemenin ardına bağlanmıştı. Duvardaki saatle kolundakinin arasında 14 dakikalık bir fark vardı. Benny ile Toshiki hangi dilimi yaşıyordu şimdi? Herhalde ilkinin... yoo, ikincisini... belki de üçüncüyü... Hiçbirinden emin değildi. 'Şimdi' kavramı ne kadar kişiselleşmiş, aynı zamanda da ne kadar belirsizleşmişti. İlkinden farklı iki ayrı geçmiş... İşin en can sıkıcı yanı orasıydı. Geriye gidince insan kendini hiç bilmediği bir geçmişin içinde bulabiliyordu. Dünden yarına bir çizgi gibi uzanmıyordu yani yaşam.

İçi bulanıyordu. Gidip pencereyi açtı. İçeriye sıcak hava doldu. Çitlerin ardında uzanan çölün kocaman boşluğuna baktı bir süre. İçi de orası kadar boştu. Aslında başarmıştı. Ne oluyordu ona böyle? 'Evreka' diye bağırarak koşmalı, herkese duyurmalıydı bunu. Zamanda yolculuk yapılabildiğini kanıtlamıştı. Ne kadar önemli bir şeydi bu. Kolay mı? Adı tarihe geçecek, Newton'lar, Heisenberg'ler, Einstein'larla birlikte anılacaktı, ama bu sonucu istememişti ki o. Yüreğinde kapalı tutmaya çalıştığı, gene de aslında herkesin bildiği o küçük umut katı bir umutsuzluğa dönüşmüştü. Olmayacaktı. Karısı Eve'i hepten yitiriyordu bu sonuçla. Başka türlü de olamazdı zaten. Yüreğinin gizli köşelerinde bilimi, gerçeği, alinyazısını yenmeye çalışmış, ama nerelere savrulmuştu. Bulduğu şeyin ona bir yararı yoktu. 'Neden aptal yapmadın beni Tanrım?' diye geçirdi içinden. 'Neden böyle cezalandırıyorsun? Ben kitaplara geçmek istemiyorum. Karımı istiyorum.' Gökyüzüne baktı, sonra dışarıyı dinledi. Hafifçe esen rüzgârın fısıltısından başka bir ses yoktu. Musa'nın duyduğu o sesi duyamıyordu. Evet, çünkü o ne Musa'ydı, ne de aptal bir böcek. İkisinin arasında bir zavallı... bir düşünce suçlusu... zamanın geometrisini keşfeden koca usta... Pöh! Gebermeyi bile becerememiş bencilin tekiydi o.

O sırada telefon çaldı. Bir daha, bir daha. Dönüp sanki ilk kez görüyormuş gibi baktı alete. Bir kez daha çalıp sustu sonra. Yavaşça odanın ortasına doğru yürüdü. Eli acıyordu. Mendilini tek elle yaranın üstüne bağlamaya çalıştı. Sonra öbürlerine haber vermesi gerektiğini düşündü. Bu sonucu bir an önce bilmemeleri onlara haksızlıktı. Yaşadığı olayın sahibi yalnız o değildi ki. Önce atölyeye telefon edip... evet, oradalar mı onlar. Demek ki birinci dilimi yaşıyorlardı. Toshiki ile Benny'yi çağırırdı. Sonra Ali'yi aradı, ama odasında bulamadı onu.

"Eline ne oldu?" diye sordu Benny odaya girip çevresine bakındıktan sonra.

"O önemli değil," dedi John ve ikisinin arkasından kapıyı kilitledi. "Biriniz şu pencereyi kapatın." Toshiki onu kapatırken Benny masadaki kahve fincanını alıp çöpe attı ve bir kağıtla masayı silmeye çalıştı. Sonra John'a,

"Ne oldu?" diye sordu. Ondaki değişiklik ikisini de etkilemişti. Yavaşça koltuklarına oturup beklemeye başladılar. John bir süre konuşmayınca Benny dayanamadı ve, "Bir şey olmuş," dedi Toshiki'ye alçak sesle. "Bulduk mu John? Sen onu söyle."

"Evet," dedi John yavaşça. "Şu bilgisayar yaptı her şeyi."

"Neyi?" diye sordu Toshiki. O da heyecanlanmıştı.

"Hani zaman konilerini konuşmuştuk geçenlerde," dedi John içini çekerek. "Farklı geçmişlerden gelen bütün zaman çubukları birleşerek geçmişin konisini, farklı geleceklere gidecek olanlar da birbirinden ayrılarak geleceğin konisini yapar, demiştik. Uç uca duran o iki koninin birleştiği nokta..." diyerek sustu. Düşünüyordu.

"Şimdi noktası," dedi Toshiki.

"Benim şimdiki. Senin şimdiki. Onun şimdiki," dedi John.

"Zaten Einstein..." diyecek oldu Benny.

"Bırak şimdiye kadar bildiklerini," dedi John onun sözünü keserek. "Alttaki koniden gelen çubuklar ortadan geçip üste geçer, değil mi?" Öbürleri susarak ona bakıyordu. "Hayır, öyle olmuyor. Yani düz bir çizgi şeklinde olmuyor o geçiş. O sıfır noktasında garip bir şeyler oluyor. Zamanın boyutları etkileniyor ve ondan sonra o çubuğun gideceği doğrultu belirsizleşiyor. Üst koninin içinde her yöne gidebilir artık o. İki koninin birleştiği nokta bir 'zaman kara deliği' oluyor. Ve bizler sürekli olarak 'şimdi'de yaşadığımız için, hep bir kara delikler

evreninde yaşıyoruz."

"Şimdilerden sonrası tümüyle belirsiz," dedi Benny. John başını salladı. "Onun için her maç öncekilerden farklı oluyor. Top hiçbir zaman bir önceki yere gitmiyor." John gene başını salladı.

"Geleceğin belirsiz olduğunu anlamak için yapmadık bunca çalışmayı. Değil mi?" diye sordu Toshiki onlara. "Onu zaten biliyorduk. Sanırım onun ötesinde bir şeyleri konuşuyorsunuz ikiniz."

"Evet dostum," dedi John ona doğru eğilerek. Bir süre sustu. "Ama geçmişin de belirsiz olduğunu bilmiyorduk." Ve John onlara, peş peşe yaptığı iki denemeyi, bir şey atlamamaya çalışarak anlattı. "Zaman aralıkları birbirine yakın olduğu için çok büyük farklar olmadı, ama o aralıklar büyüseydi ne olurdu bilemiyorum," diyerek bitirdi sözlerini. İkisi de ona dikkatle bakıyordu.

"Yani sen şimdi bizden farklı bir zaman boyutundasın, öyle mi?" diyerek ayağa kalktı Toshiki. "İnanamıyorum." Ekranda renk değiştirmeden dönen uzay-zaman girişimine baktı ve uzanıp, "Sevgilim benim," diyerek öptü bilgisayarını.

"Senin bu sevgilin kendi kendine bir şey yapmış olmalı," dedi Benny. "Cumartesi günü de denemiştik aynı şeyi. Hava almıştık."

"Ali'nin taktığı o organik parça... sonra o manyetik alan jeneratörü..." dedi Toshiki. "Galiba bu arada kendiliğinden bir şeyler oluştu."

"Belki... bilmiyorum... olabilir," dedi Benny.

"Ne olduğunu anlayıncaya kadar bundan kimseye söz etmeyelim," dedi John. "Ayrıca bu denemelere de, işin aslını anlayana kadar ara verelim."

"Tamam. Bundan hiç kimseye asla söz etmeyelim," diye atıldı Benny. "Ama deneme yapmazsak işin aslını nasıl anlarız?"

"Ne olduğu anlayıncaya kadar..." dedi John ona, ama ikircikliydi. "Üçüncüsü, bu bilgisayar buradan götürelim. Nereye bilmiyorum. Bu binadan ayıralım onu."

"Evet, o artık sıradan bir makine değil. Gözümüz gibi korumalıyız onu," dedi Toshiki.

"Hem o, hem de bir şey olursa... başkalarına zarar vermeyiz," dedi John.

"İşin tam ortasında elektrik kesilirse öbür taraftakinin durumu ne olur?" diye sordu Toshiki.

"Bilmiyorum," dedi John. "Şimdilik kimseye bir şey söylemeyelim."

"Anlaşıldı, Nobel'i hemen alamayacağız," diyerek güldü Benny.

"Japonya'ya bir Nobel'le döndüğümü düşünüyorum da..." dedi Toshiki.

"Nerelerin eşiğinde olduğumuzu hemen anladın, değil mi bozuk surat?" diye sataştı Benny ona.

"O törende ne yazık ki birlikte olacağız, bana göre bozuk surat," dedi Toshiki.

"Yahu John!" diyerek ayağa kalktı Benny birden. "Şunu bir kez daha neden denemiyoruz?" derken heyecanla John'a bakıyordu.

"Konuştuk ya," dedi John.

"Sen konuştun, biz dinledik," dedi Benny. "Gene kısa bir aralık. Ha, ne dersin? Hem senin kadar ben de korkuyorum atomlarıma ayrılmaktan."

"Sen ne diyorsun Toshiki?" diye sordu John öbürüne.

"Bayılırım," dedi o da. "Benim bu aslan o denemeleri kazasız atlattığına göre bunu da kaldırır umarım."

"Peki o zaman," dedi John isteksizce. "Ama son bir deneme..." diyerek bilgisayarın önünde ortada duran iskemleye oturdu ve ona bağlı kaskı başına geçirdi. Öbürleri de iki yanındaki iskemlelere oturup başlarına kaskları taktılar. "Aynı şey bir daha olacak mı bakalım."

"Olacak! Olacak!" dedi Benny heyecanla.

"Göreceğiz," dedi John. "Şimdi saat tam 9.00," diyerek duvardakini işaret etti. "Zaman okunu 8.55'e ayarlıyor ve beş dakikalık bir dilim ekleyerek işlemi başlatıyorum." Ekrandaki girişim renk değiştirmeye başladığı anda, içinde eskisine benzer bir süzülme duyarak sevindi. İki yanında oturan arkadaşlarına baktı. Büyülenmiş gibi, olayın hiçbir anını kaçırmamak için dikkatle ekrana bakıyorlardı.

"Biraz önceki 8.55'te hepimiz odanın başka bir yerindeydik," dedi Benny. "Şimdi buradayız. Neden orada bulmadık kendimizi?" Kimse bir şey söylemedi ona. "Başlarken beynim eriyecek diye korktum. İçim süzüldü, dilim kuru..."

O sırada dışarıdan birisi kapıyı açmayı denedi. Kilitli olduğunu görünce dönüp gitti. Sürenin dolmasına daha vardı. Üçü susarak ve koridorda uzaklaşan ayak seslerini dinleyerek birbirlerine baktılar, ama yerlerinden kalkmadılar. İşlem sürerken kaskı başlarından çıkarırlarsa

ne olacağını da bilmiyorlardı. Gözleri ekrandaki zaman okuna takılı, soluklarını tutarak sürenin dolmasını beklediler. En sonunda içlerinde duydukları süzülmenin ardından ekrandaki girişimin renk değiştirmesi sona erdi.

"Biz şimdi hangi zamandayız?" diye sordu Toshiki, başındaki kaskı çıkarıp masaya bırakırken. "Duvardaki saat 9.05, ama benimki 9.00. İki kez mi yaşadık biz bu beş dakikayı?"

"Bilemiyorum," dedi Benny. Kaskını başından çıkarmıştı, elinde tutuyordu. "Saatin bir kanıt olup olmadığından emin değilim. Ya kollarımızdaki saatleri durduran bir manyetik akım yaratıyorsa bu aptal makine? Sonra şu ekrandaki aletin renk değiştirmesi... şey olabilir... şey... amaaan, bilmiyorum işte," dedi elini kaska vurarak. "Acaba ileriye gitseydik, yani saati 9.30'a kursaydık ne olurdu?"

"Bir de onu istemeyeceksin umarım," dedi John.

"Yoo, hayır!" dedi Benny. Önüne bakarak düşünüyordu. "O zaman da saatleri hızlı çalıştıracak bir manyetik akım yaratıyor bu alet derdik."

"Şu bilgisayarın kayıtlarını bir gözden geçirelim mi Toshiki?" diye sordu John.

"Olur," dedi Toshiki ayağa kalkarak. "Aslında..." derken sustu. Gözleri arkadaki masanın üzerinde duran, halkasına üç anahtar bağlı bir anahtarlığa takılmıştı. "Bu... ben... bunu..." diyerek kekeleydi. Öbür ikisi ona bakıyordu. "Ben bunu cebime koymuştum biraz önce. Adım kadar eminim," derken eliyle pantolonunun ceplerini kurcalıyordu. Sonra anahtarlığı masadan aldı ve uzun uzun baktı ona.

"Kanıtı olmayan bir ben kaldım galiba, ama ben de kanıt manıt istemiyorum," diyerek kaskını masaya bırakarak ayağa kalktı Benny. "Yaptık biz bu işi." diye bağırdı.

O sırada kapı çalındı. Birinin gelmesi üçünü de şaşırtmış, biraz da canlarını sıkılmıştı. Kapıya en yakın olan Toshiki öbürlerine baktı. John başıyla işaret edince gidip açtı. Gelen Ali Kalender idi.

"Girebilir miyim?" diye sorarak hızla içeri girdi. Oldukça sinirli idi. Doğruca John'a gidip elindeki kalın dosyayı onun kucağına bıraktı. Toshiki kapıyı yeniden kilitleyip yanlarına geldi.

"Neyin var Ali?" diye sordu John. "Biraz önce seni aradım, ama bulamadım."

"Ben o adama dayanamayacağım artık," dedi Ali hışımla. Onun Dr. Hopkins'den söz ettiğini hepsi anlamıştı. Benny kendi kendine güldü.

Ali ona bakarak, "Ne diyeceğini biliyorum," dedi. "Sürekli köstekleniyorum yahu! Hem bir şey yapmamı engelliyor, hem de her yaptığımı sahip çıkmaya çalışıyor. Yalak herif, üstteki herkesi de kafaya almış. Kimseye derdini anlatamazsın. Kalkıp gitmekten başka yapacak bir şey kalmıyor bana. Oysa ne kadar sevinmişim bu Enstitü'ye seçildim diye."

"Dur biraz sakin ol!" dedi John ona. "Otur şöyle."

"Nasıl sakin olabilirim?" dedi Ali kendini bir koltuğa bırakırken. "Kimse mutlu değil bizim bölümde, ama insanlar sırf burada kalabilmek uğruna hiç ses çıkarmıyor ona."

"Bu ne?" diye sordu John kucağındaki dosyayı eline alıp.

"Çalışmalarım," dedi Ali. "Şimdiye kadar yaptığım araştırmalar. Bunu o pis herife kaptırmak istemiyorum. Sizde dursun. Bu sabah ben de buraya, size uğrayacaktım, ama o çağırdı ve sizinle çok fazla takıldığım için on dakika fırçaladı. Ben de bunu alıp size getirdim. Baktım kapı kilitli, atölyeye gittim. Orada da yoktunuz."

"Biz senin bu dosyanı saklarız saklamasına da..." dedi John öbürlerine bakarak. Benny ile Toshiki gülümseyerek başlarını salladılar. "Bu arada senin bilmediğin bazı değişiklikler oldu."

"Ne gibi?" diye sordu Ali. Hâlâ sinirliydi ve öbürlerinin gülüşmesini fark etmemişti.

"Toshy ile senden hanginiz anne, hanginiz babasınız bilmiyorum ama," dedi Benny neşeyle, "bir çocuğunuz oldu aslanım."

"Ne? Ne çocuğu? Ne diyorsun sen?" diye sordu Ali.

"Benny bırak da ben anlayacağı gibi anlatayım garibe," dedi Toshiki ve kısaca, ciddi, ama gülümsemesine engel olamadan olanları Ali'ye aktardı.

"Vay be!" dedi Ali. Çok şaşırmıştı. "Yani... yani... söylediğiniz doğru olmalı da... nasıl? Cumartesi günü bu alet..."

"Rica ederim," dedi Toshiki. "Onun bir kişiliği ve hem de senin koyduğun bir adı var artık Ali."

"Özür dilerim," dedi Ali gülümsemeye çalışarak. "Bir şey olduğu kesin. Odysse'ye olmadıysa, size bir şeyler olmuş. Güneşte falan fazla kalmadınız değil mi?"

"Onun için sen de bizim gruptansın artık," dedi John Ali'ye. "Bu bilgisayar Toshiki ile sen yaptınız."

"Hepimiz yaptık," dedi Ali. "Vay be!"

"Ben bir ara Dr. Hopkins ile konuşurum senin durumunu," dedi John. "Ama biraz dışarı çıkalım. Yeni denemeler istemenizden korkuyorum."

"Çıkalım," dedi Benny. "İsterseniz Güneşin Çocuklarına götüreyim sizi. Ne zaman istersem gidip kalabileceğimi söylemişlerdi." Onun bir gece, bir tarikata ait çöldeki bir çiftlikte kaldığını hepsi biliyordu.

"Hayır teşekkürler," dedi John. "Benim kulübeme gidelim." O da çölde dolaşırken yarısı yıkık boş bir kulübe bulmuş, bir kaç kez orada kalmıştı.

"Olur. Olur," dedi Benny ve kapıya gitti. Açıp öbürlerini beklemeye başladı.

"Ben bir revire uğrayayım," dedi John elini göstererek. "Sizi otoparkta bulurum." John dışarı çıktıktan sonra Toshiki şifresini girip bilgisayarı kapattı.

"Üniversiteye dönünce aklım burada kalacaktı," dedi Ali ikisine. "Öyle kaderci falan değilim ama, şu Odysse bu işi tam bu sırada sanki benim gitmemem için yaptı."

"Sen zaten şanslı herifin tekisin," dedi Benny ona. "Bütün hamallıkları bize yaptırdın, işin en zevkli kısmında çıkıp geldin." Gülerek eliyle Ali'nin sırtına hafifçe vurdu.

Sonra dördü birlikte Benny'nin külüstür arabasına binip kapıya gittiler. Bekçi kulübesinin önünde bariyerin kalkmasını beklediler. Dışarı çıkınca sağa dönerek çöle giden asfalt yola çıktılar. Arabayı bir süre güneye sürdü Benny. On dakika kadar sonra John'un işaretiyle sola, çevresinde sararmış dikenlerden başka bir şey olmayan toprak bir yola sapıp asfalttan ayrıldı. O bozuk yolda zıplaya zıplaya ve arkalarında sarı bir toz bulutu bırakarak bir süre gittiler. Sonunda alçak bir tepenin yanında durup arabadan indiler. Tepenin orta yerinde küçük, kerpiç bir kulübe vardı. John'un dışındakiler oraya ilk kez geliyordu.

"İşte benim düşünsel manastırım arkadaşlar," dedi o, öbürlerine kulübeyi göstererek.

Hep birlikte onun olduğu yere tırmandılar. Arka duvarıyla çatısının bir kısmı yıkılmış bir tek oda idi kulübe. Dünya önlerinde sapsarı uzanıyordu. Tam karşılarında, ama oldukları yerden epeyce uzakta, Güneşin Çocukları tarikatının olduğu söylenen ve çölde bir leke gibi duran yeşil ağaçlar arasında büyük, beyaz kuleli bir ev vardı. Çöl güneşi altında pırıl pırıl parlıyordu çatısı. Benny o evi görünce,

"Vay! Bizim fıtırıklar da karşıdaymış," dedi ve iki elini ağzına götürüp, "Hey!" diye bağırdı. "Sizden daha çatlak olanlar geldi. Burası ikimize dar gelecek artık."

"Senin onlardan olduğunu sanıyordum," dedi Toshiki ciddi ciddi.

"Yaa?" dedi Benny. "Ulan Toshky, ben de seni akıllı biri sanıyordum be! Ne işim var benim onlarla? O kaldığım gecenin sabahında oradan nasıl kaçtığımı bilememiştim."

"Keşke onlardan biri olsaydım da, herkesle birlikte kollarımı sağa sola sallayarak Tanrı Amon'a bilmediğim bir dilde ilahiler okusaydım," dedi John. Üçü dönüp ona baktı. "Aptal olduğum kadar mutlu olsaydım keşke." Sonra içeri girip daha önce orada bırakmış olduğu battaniyelerden birini aldı ve kulübenin gölge olan tarafında yere serdi. Toshiki ile ona oturup sırtlarını duvara dayadılar.

"Hâlâ inanamıyorum anlattıklarınıza," dedi Ali önlerinde ayakta durarak.

"Dur bakalım sen," dedi Benny ona. "Benim dâhi kafam bile tam basmadı daha."

"Sanırım Odysse ile bir iletişim kurduk arkadaşlar," dedi John. "Bizim ne yapmaya çalıştığımızı anladı... ve yaptı. Yoksa aptal bir hesap makinası..."

"Bilim kurgu," dedi Ali. "İnsanın sağduyusu ile bilgisayarın belleği birleşip birbirini tamamladı. Biz o kaskları takınca Odysse sağduyumuzu kullanıp bir insan oluyor."

"Yoo, biz bilim kurgunun ötesine geçtik," dedi Benny ona. "Bir fantezi dünyasına... gerçeküstüne... Dali'nin düş ülkesine... anlıyor musun?" Ali başını salladı. "Dr. Hopkins'e dayanamadığına göre akıllı biri olmalısın zaten. Düşünüyorum da, güya ışık hızı aşılamaz, o zaman konilerinin dışına çıkılamazdı, ama biz çıktık işte. Eğer John Bach diye biri çıkıp uzay-zamandaki diğer boyutları aramaya kalkışmasaydı..."

"Benny," dedi John, arkadaşının kendisi hakkındaki övgülerinden rahatsız olmuştu. "Belki de onların dışına çıkmadık. Belki de hep o sıfır noktasındaydık bütün o denemeler boyunca. Bilemiyorum." Bir süre sustuktan sonra kendi kendine konuşur gibi, "Biz zamanda geriye dönmedik," dedi. Düşünüyordu. "Başka bir şimdiki zamana gittik. İkisi çok farklı şeyler. Acaba...?" dedi ama gerisini getirmede. Oturduğu

yerden kalkarak evin önündeki küçük düzlükte durup ileriye baktı. Çöl tiril tiril titriyordu önünde. O ise hiçbir şey görmüyordu. Geriye dönerek, "Hareket..." diyerek bir kez daha sustu. "İstediğimiz zamana gidip gelmek istiyorsak bir sarkaç hareketi yakalamalıyız."

"O zaman..." diyordu Toshiki.

"Sarkaç..." dedi Benny John'a, eliyle işaret ederek Toshiki'yi susturdu. "Yani zamanın asimetrik akışını bozmalıyız."

"Alışık olduğumuz kavramlardan vazgeçmemiz gerekir," dedi John düşünerek. "Tüm anlayışımızı değiştirmeliyiz."

"Ne demek istiyorsunuz?" diye sordu bu kez Ali.

"Zamanda hep ileriye gidildiği düşünülür," diye açıkladı Benny öbür ikisine. "Yani taş gider ve camı kırar. Bu filmi ters oynatamazsın. O zaman olay anlamsızlaşır. Zamanın simetrik olmayan akışıdır bu. Ama bir sarkaç hareketinin filmini düz de, ters de oynatsan fark etmez. Burada zamanın akışı simetriktir. Biz de geçmişle geleceği aynı ipe bağlayabilirsek istediğimiz zamana gidip geri dönebiliriz."

"Geri döndüğümüzde de bambaşka bir zamanda bulmayız kendimizi," dedi John. "Bir de o risk var." Hepsi pür dikkat ona bakıyor, ağzından çıkanları bir yerlere oturtmaya çalışıyordu, ama o onları orada bırakıp arkaya dolandı ve tepeye tırmanmaya başladı. Benny ve Ali de yerdeki battaniyenin üzerine, Toshiki'nin iki yanına, gölgeye oturdu. Bir süre konuşmadılar. Güneş her yeri kavuruyordu.

"Beyler," dedi Benny, battaniyenin üzerine sırtüstü yatıp gökyüzüne bakarak. "Bambaşka bir evrenin eşiğindeyiz. Önümüzde duran şeyi anlayabilmemiz için bizim de değişmemiz gerektiğini söyledi John. Haklıydı. Bildiğimiz bilim iflas etti. Zaman kütleye bağlı idi düne kadar. Bir kütle ne kadar yoğunsa zaman orada o kadar yavaş ilerlerdi. Aydaki saatler dünyadakinden daha hızlı çalışırdı örneğin. Uzun yolculuğundan dönen bir astronot dünyada bıraktığı oğlunu kendinden yaşlı bulurdu. Hatta o astronotun kendini o yolculuğa çıkarken yakaladığı şakası bile yapılırdı. Biz neredeyse onu yaptık. Farkında mısınız? Ne kütleyle ilişkisini bıraktık zamanın, ne de o zaman oku geçerli artık."

***

O gece orada kaldılar. Benny'nin bir yerlerden alıp getirdiği yiyecekleri, arabasının arkasında hep taşıdığı piknik sobasının başına toplanıp, bir el fenerinin ışığında yediler. Sonra da kulübedeki öbür battaniyelere sarınıp karanlıkta oturdular. İlerdeki evin ışıkları görünüyordu, ama yıldızları çok perdelemiyordu aydınlığı. Biraz işten, biraz özel yaşamlarından, meslek seçimlerinden falan söz ettiler. Toshiki onu üniversitedeki matematik öğretmenin bu konuya yönlendirdiğini, Ali de annesinin bir biyoloji öğretmeni olması nedeniyle canlılar dünyasını sevdiğini söyledi örneğin.

"Biyolog olduktan sonra yaşam denilen olay bana daha da inanılmaz gelmeye başladı," dedi. "Çevremizdeki her şeyi yapan ölü tozlardan oluşuyor yaşam. O tozların bazıları bir araya geliyor ve bir noktadan sonra pıt diye yaşam başlıyor. Bazı maddeleri laboratuarda da karıştırabilirsiniz, ama yaşamın olabilmesi için oluşan o bulamacın kendini sürdürmesi gerekir. Üremeli yani. Üremek ölümsüzlüğü getiriyor. Her canlı kendi özelliklerini çocuklarına aktaracak bir takım şifrelerle doğuyor. İnsanlar, kaplanlar, ağaçlar... ve bütün o karmaşık mekanizmanın hepsi hepsi dört harflik bir alfabesi var, ama onunla yazılan yaşam kitabı inanılmaz zengindir. Canlıların hepsinin aynı genetik dili kullanması onların dört milyar yıl önceki bir kaynaktan geldiğini kanıtlıyor. İşte kimileri o kaynağa tanrı diyor."

"Yaşam bu dünyada oluşmak zorunda mı?" diye sordu Benny.

"Haa, de ki, uzaydan geldi. İyi de, orada nasıl başladı?" diye sordu Ali. "Burada, ya da başka bir yerde başlaması hiç önemli değil. Ben o ölü atomların can yapmaya başladığı anı söylemek istiyorum. Bizim hücrelerimizin her birinde beşer yüz sayfalık dört bin kitabı dolduracak bilgi var. Eh, bu da kolay bir şifre değil, değil mi? İşte bizim mesleğin bilim-kurgusu da burada başlıyor."

"O sıralamayı kendine göre düzenleyip, istediğin gibi..." dedi Benny.

"İnsan yapabilirsin," dedi Ali ona. Bir süre sustular. Rüzgarınkinden başka bir ses duyulmuyordu. "Korkutucu değil mi?" diye sordu Ali. Kimseden gene ses çıkmadı. "Şimdi bazı sebzelerde, ya da hayvanlarda o düzeltmeler yapılıyor. İnsanlar ürküyor, ama ses çıkarmıyorlar. İyi de, sıra insana gelince ne olacak? Susacaklar mı gene? Ne olursa olsun, iş sonunda mutlaka gidip ona dayanacak. Olayın varacağı yerden ben de ürküyorum, ama durdurulamayacağını da biliyorum. Yani sizin ışık hızınızın üstü gibi günah bir konu da burada bizi bekliyor."

"Biz fizikçiler biraz daha konuşulabilir bir alandayız," dedi John. "Sizde işin içine pek çok hurafe karışıyor gerçekten."

"Bir o, bir de her insanın öbürlerine benzemeyip bu kadar özel oluşu onu bir anlamda kutsal yapıyor. Onun için ona uzanıldığı zaman ahlak tartışmaları başlıyor."

"Ahlak çok farklı bir olay," dedi Benny. "Kime göre, hangi ahlak? Bir yerde eşcinseller öldürülürken, başka bir yerde evlendiriliyor."

"Gelişmenin önünü alınamaz," dedi Toshiki. "Darwin'i şeytan diye lanetliyorlardı. Şimdi ne oldu? Ahlak her zaman bilimin peşi sıra gidip kendini yenilemiştir. Bakın biz Odysse'yi yaptık. Ne kadar doğal geliyor bize o. Bir insan yapmak da o kadar korkunç olmayabilir. Biz bile biraz tutucu davranıyoruz galiba. Ben hiçbir gelişmeye karşı değilim."

"Belki," diye mırıldandı Ali. "Ama ben gene de bütün bu olanlardan korkuyorum."

"Ben de..." dedi John fısıldayarak.

***

O gece çok az uyudular. Sabah, daha gün doğmadan, gökyüzü doğudan batıya inanılmaz bir eflatuna boyandığında, titreyerek arabaya binip Groom Range'e geri döndüler. Hep birlikte doğruca Odysse'nin olduğu odaya gittiler. Toshiki ve Ali onun kayıtlarını inceleyecekti. John ile Benny masada çalışırken telefon çaldı. John açtı. Enstitü'nün sekreteriydi arayan. Müdür Bey'in derhal onu görmek istediğini söyledi. John çalışması bölündüğü için biraz sıkılarak kalktı ve Müdür Stanislav Zablocky'nin odasına gitti. Sarışın bir genç kız olan sekreter John'u görünce telefonla,

"Bay Bach geldi efendim," diyerek içeri bildirdi. Bir süre dinledikten sonra, "Peki efendim," deyip telefonu kapattı ve John'a, "Sizi biraz bekletebilir miyim?" dedi.

John oradaki koltuklardan birine oturdu. Sonra önündeki sehpa duran turistik broşürü alıp görmeden sayfalarını çevirmeye başladı. Akli hâlâ Benny ile çalıştıkları konudaydı. On dakika kadar sonra, derhal çağırılmasına karşın niye bu kadar bekletildiği aklına takıldı. Canını sıkı bir dürtüyle gitmek üzere ayağa kalktı. Tam ona şaşırarak bakan sekreterin önünden geçerken telefon çaldı.

"Mr. Zablocky sizi bekliyor," diye seslendi kız bu arada kapıya varmış olan John'a. Aynı hızla döndü ve kapı çalmadan açarak içeri girdi. Müdür masasında oturuyordu. Önündeki iki koltuğun birinde ise Dr. Hopkins vardı.

"Beni çağırmışsınız," dedi John adama. Başıyla da Dr. Hopkins'i selamladı.

"Evet," dedi Zablocky arkasına yaslanarak. "Dr. Hopkins sizden şikayetçi. Onun bir elemanını ayartmışsınız. Ben de sizden şikayetçiyim. Ekibinizi alıp ortadan yok oluyorsunuz. Bir yabancı olduğunuzu, buradaki varlığınızın yalnızca Başkan'ımızın iyi niyetine dayandığını, üstelik çok gizli bir projede çalışan biri olduğunuzu unutmuşa benziyorsunuz. Çalışacaksanız burada, odanızda çalışacaksınız. Sıradan bir işyerinden bile ayrılmanın kuralları vardır."

John adamın söylediklerine çok şaşırılmış, giderek ses tonundan rahatsız olmaya başlamıştı. Bir süre tepesindeki açıklığı örtmek için sağ kulağından sol tarafa doğru yapıştırarak taradığı gri saçlarına baktı. Gözlerine bakamıyordu, çünkü öbürü yan duvara bakarak konuşuyordu. 'Çekip gideyim mi?' diye düşündü ama,

"Kuralları biliyorum," dedi. Sesi istemediği kadar sinirli çıkmıştı. "Ayrıca biz bir ekip değil, belli konularda birbirine destek veren kişileriz. Şimdiye kadar bu tür yardımlaşmalar doğaldı burada. Kimse kimseyi adam hırsızlığıyla suçlamamıştı." Sonra Dr. Hopkins'e dönüp, "Ben gene de gelip sizinle o konuyu..." diyordu ki,

"Bir de..." diyerek onun sözünü kesti Zablocky, "grubunuzun neler yaptığı hakkında hiçbir şey bilmiyoruz."

"Haa, evet!" dedi John. Gerçekten sinirlenmişti bu kez. "O gönderdiğiniz formları doldurmayı bir kaç kez denedim, ama öyle saçma sorularla doldurmuşsunuz ki onları... İşimiz bir kaç sözcükle açıklanacak kadar kolay olsaydı bu kadar çok çalışır mıydık? Sonra ben anlatmaya çalışsam siz ne anlayacaksınız? Bir yandan projemize gizli diyorsunuz, bir yandan da elden ele dolaşacak formlar hazırlıyorsunuz. Kısacası sizin istediklerinizi yaparak çalışır gibi görünmek yerine, gerçekten çalışmayı seçtim. Siz bulduğunuz her şeyi beylere açıkladınız mı Doktor?" Dr. Hopkins bir şey söylemeden önünde kavuşturduğu ellerine bakmayı sürdürdü.

"Dr. Hopkins gerekli belgelerin hepsini zamanında doldurup bana yolluyor," dedi Zablocky. "Ayrıca başkalarını denetlemek sizin göreviniz değil Bay Bach."

"Profesör Bach diyeceksiniz," dedi John Zablocky'ye sertçe. "Doktora nasıl Doktor diyorsanız bana da Profesör diyeceksiniz. Sırası gelince bizim bulduklarımıza en çok siz..." Bir süre susarak adama baktı ve 'sahip çıkacaksınız' demekten vazgeçti. "Siz," dedi Dr. Hopkins'e, "nasıl kalkıp beni adam çalmakla suçlar, bizi doldurduğumuz formlarla değerlendiren birine şikayet edersiniz? Beni düş kırıklığına uğ..."

"Bana böyle hakaret edemezsiniz," diye sözünü kesti Zablocky John'un.

"Belki de bir yanlış anlama olmuştur aramızda," dedi Dr. Hopkins yumuşak bir sesle. İlk kez başını önünden kaldırmış, John'a gülümseyerek bakıyordu.

"Bu koşullarda buradaki çalışmam daha ne kadar sürer bilmiyorum," dedi John ona. "Konuşunu ayakta tutarak aşağılamaya çalışan biriyle daha ne kadar bilimcilik oyunu oynanabilir, siz söyleyin."

"Siz inanılmaz bir küstahsınız," diye elini masaya vurarak ayağa kalktı Zablocky.

"İsteklerinizde direnirseniz istifa ederim," dedi John ona aynı sertlikte. "Ben çalışacak çok yer bulurum, ama benim buradan neden ayrıldığımı üstlerinize nasıl açıklarsınız, onu siz düşünün," diyerek döndü ve kapıyı hızla açıp odadan çıktı. Şaşkın bakan sekreterin önünden geçip bahçeye çıktı. Arkadaşlarının olduğu odaya gidişini biraz geciktirip sinirini yatıştırmaya çalıştı, ama olmadı. Onların yanına gidip olanları olduğu gibi anlatmayı seçti.

"Ben de istifa ederim," dedi Toshiki.

"He ya, biz nerede olsa çalışırız," dedi Benny. "Ama giderken burayı boşaltır da gideriz." John'un ona anlamadan bakması üzerine, "Bütün bulduklarımızı bu boklara bırakıp, ceketimizi alıp gidecek değiliz ya!" dedi.

"Biz bu Enstitü'nün malzemeleri ve parasıyla..." diyecek oldu John.

"Ne safsın be adamım," diye sözünü kesti Benny onun. "Ben bizim olan hiçbir şeyi bırakmam bilesin."

"Ben de bu bilgisayarı kimseye bırakamam John," dedi Toshiki özür diler gibi. "Onlar da uğraşsın, bizim bulduklarımızı bulsun. Bulabilirlerse..."

"Ben zaten gitmek üzereydim. Biliyorsunuz," dedi Ali. "Ama bir şey olduğunu hissedip sana nasıl da yılmışım Doktor."

"Evet," dedi John. "Neredeyse özür dileyecekti."

"Piç kurusu!" dedi Ali.

"Hem de ne piç kurusu," dedi Benny. "Önce gider şikayet eder, sonra döner kış yalar. Pezevenk! Görün bakın, bizimle nasıl yakınlık kurmaya çalışacak şimdi." Bir süre sustu. "Biz bu grubun bir ekip olduğunu ilan edelim bence. Sonra kapımıza, penceremize bir takım şifreler koyup..."

"Odysse'ye de koymalıyız onları," diye araya girdi Toshiki.

"Bu Enstitü'nün parasıyla yapacağımız daha çok işimiz var John," dedi Benny. "Şöyle kocaman bir liste hazırlayıp verelim. Bakalım senin şu Zablocky hıyarı onları alacak mı? Almazsa, burayı dağıtır, birlikte çekip gideriz."

3.

Bu tuğla bir şey olmak istiyor.

Alvar Aalto

John alınacağını hiç ummadığı uzun bir malzeme listesini Zablocky'ye göndermişti. Sessiz geçen iki günden sonra koca bir kamyonla gelen istedikleri malzemenin tamamı, ki genellikle bazı kısıntılar yapıldı o listelerden, Cuma akşamı kapılarına dayanıp da teslim alma tutanağı uzatılınca inanamamışlardı. Zablocky'nin listeyi alır almaz onayladığı belliydi. John da onun üzerine ilk kez kısa bir 'Durum Raporu' düzenleyip, 'ekiplerinin' çalışma koşullarına daha uygun bir ortam hazırlığı içinde olduğunu iletti 'Müdürlüğe'.

Cumartesi sabahı erkenden, tasarladıkları plana göre Enstitü bahçesinin en arkasına kendi özel yapılarını kurmaya başladılar. Hafta sonu olması Enstitü'nün boş olmasını, dolayısıyla daha rahat çalışmalarını sağlayacaktı. Yapı Bölümünden gelen biri mimar, biri teknisyen iki kardeş yürütüyordu işleri, ama dördü de sürekli onların yanındaydı. Mimar olanı daha genç ve ne yapacağını bilen biriydi. George Hunter idi adı. Kekeme idi. İşçilerle ilişkileri teknisyen olan kardeşi Ron yürütüyordu. Oldukça becerikli biriydi o da. Yapılacak yapı, yarısı yer altında, yarısı yer üstünde, geodezik bir küre olacaktı. Akşama kadar toprak kazılıp temeller atılmış, küreyi toprağa bağlayacak putreller yerlerine konmuş, elektrik ve tesisat oraya kadar uzatılmıştı. İşin geri kalanını ertesi gün bitirmek üzere paydos etmişti işçiler. Güneş batmış, ama ortalık kararmamıştı daha. Toshiki'lere gideceklerdi o akşam da.

İşçilerin gidişinin ardından eve koşmuştu Toshiki. Dört kişilik grubun içindeki tek evli kişi olduğu için, bir araya gelmelerinin adresi sanki mutlaka onların evi olmak zorundaymış gibi davranıyordu. Japonya'dan yeni gelen karısı Noko küçük, sessiz, çalışkan ve çok güzel bir kadındı. Ayrıca Tokyo Üniversitesi'nin Matematik Bölümünü bitirmişti. Bir batılı için her biri ayrı ayrı övünç nedeni olacak o kadar

özelliğın kendinde toplanmış olmasını sıradan bir kabullenmişlikle sunuyordu. Gerçi kocası ona yardımcı olmaya çalışuyordu, ama yalnızca 'yardımcı' oluyordu. İki akşam önce de onlardaydılar. Uzun bir ayrılığın ardından birbirlerine kavuşmuş olmanın özleminin ötesinde karı koca o kadar mutlu idiler ki, John'a gizleme gereğini duyduğu bir hüznün vermişti onların evinde olmak. Bu akşam da, çok yorgun olduğunu söylediyse de, Toshiki'den kurtulamamıştı. Suşi yapacakları balığı, sebzeleri ve zencefil kökü turşusunu bulabilmek için iki gündür uğraştığını söylemişti karısının.

John henüz atılmamış, taze kazılmış toprak kokan yığınının yanında, bir kasanın üzerine oturmuştu. Büyük bir karton kutuyu birlikte taşıyan Benny ile Ali önünden geçtiler. Arkadaşım dediği bu kişileri tanımadığını düşündü. Benny'nin karısından boşandığını biliyordu yalnızca. Ali hakkında ise o kadarını da bilmiyordu. Neden başkalarıyla bu kadar ilgilenmeye başlamıştı? Neden Zablocky ile o kadar sert tartışmıştı? Gereği var mıydı? Belki de... Yoo, hayır! Yoktu. Adam işini yapıyordu. Çalışmaları gizli tutmaya çalışması da işinin bir parçasıydı. Onun tarzı başkaydı. Ama kesin olan bir şey, istemese de değiştiğiydi. Dışına örtmeye çalıştığı perdeler yavaş yavaş yırtılıyordu ve oralardan birileri içeri girmeye başlamıştı. Benny ile Ali çalışırken kendinin oturuyor olmasından rahatsızlık duydu, ama kolunu kaldıramayacak kadar yorgun hissediyordu kendini. Hatta ayaklarının önündeki toprakta, yuvaları bozulmuş bir karınca ordusunun telaşla kendilerine yeni bir yer hazırlayışları bile izleyemeyeceği kadar yorucu geldi ona. Başını kaldırıp gökyüzüne baktı. O doktorun dediği gibi acıyı atıyor muydu içinden? Eve'i mi, yoksa onu özlemeyi mi özlüyordu?

Bir gün önce Dr. Hopkins ile karşılaşmıştı. Arkadaşlarının etkisinde kalmak istemiyordu, ama yaşlı adamın onu, öbürlerinin maske diyeceği bir neşeyle selamlamasından rahatsız olmuştu. Oysa o, Zablocky'nin öyle davranmasına neden olduğu için John'dan özür dilemişti daha sözün başında. Müdüre gideceğine, gelip John ile konuşmamasının bir hata olduğunu söylemişti alçak gönüllü bir tavırla. Adam hakkında o kadar çok uyarıldığı için o yakınlıktan biraz rahatsız olmuş, sonra öbürleri gibi düşünmeye başladığını düşünüp, belli etmemeye çalışarak gülümsemişti. Sanki onun dediklerini onaylıyormuş gibi başını sallamıştı gülümseyişine engel olamayınca. 'Galiba ben de sahtekârlaşıyorum,' diye geçirmişti aklından.

"Dr. Kalender'in bizim ekibimizde çalışmak istediğini size bildirmek istiyorum," demişti konuşmayı kısa kesmek için.

"Elbette dostum," demişti öbürü. "Ben bunu anlamayacak insan değilim. Ali nerede çalışırsa çalışsın, mesleğine yapacağı katkılara en çok ben sevinirim. Onun gibi paylaşılamayan biri olmak da ayrıca çok güzel." Adamla el sıkışıp ayrılmıştı yanından. Başını çevirip Ali ile Benny'ye baktı. Yaptıkları işten çok hoşlandıkları belliydi. Gömlekleri yoktu üzerlerinde. Taşıdıkları kutuyu diğerlerinin üzerine koymaya çalışırken yüksek sesle gülüyorlardı.

"Yorulmadınız mı daha?" diye seslendi onlara.

"Bu sonuncuydu," dedi Benny. "Sen şu güvenliğe bir haber ver de, gece buraya birini diksınler." John başını salladı. "Hem birer duş alıp gidelim zaten. Bekletmeyelim bizim bozuk suratları. Çok acıktım."

***

Ertesi sabah erkenden yapı alanında toplanıp, Noko'nun gönderdiği cevizli çörekleri yerken, mimarla o gün yapılacak işleri gözden geçirdiler. Çalışma başladıktan kısa bir süre sonra, önceden hazırlanıp numaralanmış çelik parçaların birbirine bağlanmasıyla alt kubbe oluşmaya başladı. Üç noktaya yerleştirilen krikolar ile alt yarım küre terazilenip yüksekliği ayarlandı. Sonra işçiler üzerleri yalıtkan bir malzemeye kaplı levhaları taşıyıcı parçaların aralarına monte ettiler. Ancak o işlem bitip çanak meydana çıktıktan sonra aşağıya konacak manyetik alan jeneratörü ile bazı büyük parçaların taşınmasına ve bağlantılarının yapılmasına başlanabildi. Daha sonra zemin katı oluşturan döşeme plakları yerlerine yerleştirildi. Öğlen paydosundan önce, çukurun toprağı ile çelik çanak arasında kalan boşluğa özel bir dolgu köpüğü pompalandı ve bodrum kat tamamlanmış oldu.

Yemek arasından sonra üst yarım kürenin iskeleti kurulmaya başlandı ve tüm yapı kısa sürede tamamlandı. Ondan sonra bir yandan eşyalar taşınıp yerlerine yerleştirilirken, bir yandan da elektrik ve telefon hatları ile tesisatlar bağlandı. Ali bodrum kattaki dosya dolaplarını yerleştirirken Benny ile Toshiki alarm sistemlerini bağladı. Kapılara konan ses tonu ve parmak izleriyle açılacak kilitler Odysse'ye bağlandı. Güvenlikten artık o sorumlu olacaktı. Nitekim yanlışlıkla şifresi girilmeden açılmak istenen bir dolap kapağı alarmları çalıştırıp

Enstitü'yü ayağa kaldırdı bir kez. Güneş batıp hava karardıktan sonra içerde yanan ışıklarıyla bir yüzük taşı gibi olmuştu yapı. Giderlerken yapımda çalışan kişilere topluca teşekkür ettiler.

"Çok... il... il... ilginç insanlarsınız dör... dördünüz de," dedi sarışın, genç mimar George. Ağabeyi Ron da yanındaydı. "Hoş... hoşça... kalın." Sırayla dördünün elini sıkarak en son ikisi ayrıldı yanlarından.

Yalnız kalınca Toshiki'nin onları gene evine çağırmasına üçü birden karşı çıktı. Kollarını kıpırdatacak durumda değillerdi. Hatta Ali'nin deyimiyle, uyuyamayacak kadar yorulmuşlardı. Gene de kimse hemen kalkıp evine gitmedi. Odysse'nin ekranında dönen girişimi seyrettiler bir süre, şöminede yanan ateşin alevlerine bakar gibi dalarak. Toshiki Japonca bir türkü söyledi. Ali sesinin çok kötü olduğunu ileri sürerek yağmuru anlatan Türkçe bir şiir okudu. Dili bilmemelerine karşın diğerleri oldukça duygulandı ondan. Benny'nin söylediği İbranice türküyü hep birlikte katıldılar; "Havana Gila, Havana Gila..." Ve John ağladı. Evet, o yalnızca ağladı. Çok fazla gelmişti bütün bu duygusallık ona.

"Haydi artık gidelim," dedi Ali onu öyle görünce. "Epey geç oldu."

"Nasıl olsa burayı Odysse koruyor artık," dedi Toshiki.

"Siz gidin. Ben biraz daha kalmak istiyorum," dedi John.

"Ben de," dedi Benny de. Öbürleri gittikten sonra John'la birlikte dışarıya çıkıp bodur bir ağacın altına oturdular. "Ne güzel oldu, değil mi?" diye sordu.

"Bir de düşündüğümüz işe yarasa..." dedi John.

"Yarayacak. Yarayacak," dedi Benny.

"Umarım," dedi John. "Sanki el yordamıyla gidiyor gibiyiz. Çok rahat değilim. Bir hayhuy içinde bazı şeyler oluyor, ama ne olduğunu izleyemiyoruz. Hepimiz o girişime büyülendik, ötesini görmek istemiyoruz."

"Ben senin kadar kuşkulu değilim," dedi Benny. "İçimde garip bir huzur var. Çok umutluyum. Yaşadığım bazı olayları bir daha yaşıyorum, zaten biliyor olduğum bir takım konular kendiliğinden önüme dökülüyor sanki."

"Bazen bende de olur o," dedi John.

"Yoo, bu öylesi değil," dedi Benny. "Hepimiz... şu Ali'ye bak! Herkes nerelerde, o neleri tartışıyor. Sonra Toshiki... dünyadaki bilgisayarlara

bir bak, bir de onun yaptığı şu Odysse'ye. Sen... sen başlı başına bir olaysın. Yoo! Hepimizde farklı bir yön var. Beni boş ver, çağımızın üç dâhisi bir arada. Bu ne büyük rastlantı böyle?"

"Bu bir sinerji işi Benny," dedi John. "Denk geldik. Birbirimize hız veriyor, önümüzü açıyoruz. İki iki daha dört değil, beş ediyor o yüzden."

"O kadar basit değil," dedi Benny. Bir süre susup, "Dalga geçme benimle, ama sanki gelecekten duyumlar alıyoruz," diye ekledi. "Belki kendi kendimize... yani daha içsel bir şekilde... belki de açık açık. Sana o cıvata ile ilgili bilgiler kimden geldi örneğin?" John susarak baktı ona. "Tarihi, onu yazdığın tarihten 35 yıl sonrasına ait. Ya sen kendi kendine gönderdin onu, ya da... ne bileyim, aklıma Andrej Linde geliyor. Bir kâhin, ya da falcı olmadığına göre..."

"Belki de haklısındır," dedi John, uzun süre düşündükten sonra. "Bazen ben de okuduğum en yeni konuları bile anımsıyor gibi oluyorum. O cıvatadan o kadar emindim ki, hiç çekinmeden kullandım onu kitabımda."

"Ya, gördün mü?" diyerek bir süre sustu Benny. "Hem biz artık aramızda kendi özel konularımızı da konuşabilmeliyiz John," diye ekledi sonra. "Bu iş beraberliğini dostluğa çevirmeliyiz. Sana biraz evliliğimden söz edeyim mi?"

"Seni yitirmekle zararlı çıkan kişi karın olmalı," dedi John. Benny hafifçe güldü.

"Kişilikleri çok farklı insanlardık. Yaşamdan ve birbirimizden bekleдикlerimiz ayrı ayrı şeylerdi. Şimdi bile özlüyorum onu ama..."

"Niye onunla değilsin o zaman?" diye sordu John.

"Geriye dönebilmeyi çok isterdim, ama artık birlikte olamayız. Çok kırdım onu. Yaptıklarımın utanıyorum. O defterin kapanmasına ben neden oldum. İnsanın geri dönüp hatalarını onarabilmesi ne güzel olurdu. Şimdiki aklım olsa... ama bir çocuğumuz olsun diye tutturmuştum o zaman. Kalkıp Hopkins ibnesinin kliniğine gittik. Olur olmaz ameliyatlara sokarak sakat bıraktı o bunak herif Jenny'yi. Önce Doktoru, sonra birbirimizi suçladık, ama kendimize toz kondurmadık. Belki de geride pek çok tatsız anım olduğu için sürekli ileriye gitmek istiyorum."

"Ben de tek dertli kişinin ben olduğumu sanıyordum," dedi John.

"Hiç sevmem böyle diyenleri ama, ben senin yerinde olsam bir dakika durmaz, baştan beri düşündüğüm şeyi yapardım."

"Neyi yapardın?"

"Geçmişe karımı aramaya giderdim," dedi Benny. Uzun süre sustular. "Sağlık gibi, kalıcı dostluklarla büyük aşklar sıradan şeyler değilmiş."

"Carl Sagan evrenin gizinin zaman ve ölüm olduğunu söylemiş," dedi John uzun süren suskunluktan sonra içini çekerek. "Zamaninkini çözersek ölümün gizini de çözeriz belki, ama daha matematiğini bilmiyoruz yaptığımız işin." Bir süre daha sustu. Sonra gökyüzüne bakarak, "Korkuyorum Benny," dedi yavaşça. "Matematik bilmemenin bir aşka engel olacağını ummazdım. Evet, onun yaşadığı zamanlara geri dönebilmeyi ben de çok düşündüm, ama aradığım kadını orada bulabilir miyim, bilmiyorum. Hangi geçmişe dönüp, orada neyle karşılaşırım? Ya bir başkasıyla birlikte bulursam onu? Ya sevemeyeceğim biri olarak çıkarsa karşıma? Ya ben de gidince kadının başında iki tane John olursa? Üzerine gitmekle oradaki zavallı John'un mutluluğunu bozmaz mıyım?"

"Anlıyorum seni, ama hak verdiğimi söyleyemem. Ben gene de giderdim. Yani eğer sevdiğim kadın orada bir yerlerdeyse..."

"Senin sevdiğin kadın daha kolay yerde. Gitsene ona." Benny hiçbir şey söylemedi. John gene bakışlarını gökyüzüne çevirdi. Bir süre sonra, "Biliyor musun, karım bahçedeki ağaçlara hamak bağlayıp gökyüzünü seyrederek uyumayı çok severdi," dedi.

***

Pazartesi sabahı yeni yerlerinde toplandıklarında hâlâ yorgun, ama son derece sevinçliydi. Toplantı masasının çevresine oturmuş kahvelerini içiyorlardı.

"Dün o kadar yorulmuşum ki," dedi Toshiki, "kuvette uyuyup kalmışım. Noko beni yatağa taşımasaydı, belki de boğulurdum."

"Ben de bir şeyler yemek için oturdum. Mutfak masasında uyumuşum," dedi Benny.

"Üzerimdekileri bile çıkarmadan yatağa attım ben kendimi," dedi Ali de.

"Ben uzun süre uyuyamadım. Dün akşam söylediğin o, gelecekte duyumlar alma olayına takıldı kafam," dedi John Benny'ye. "Sonra şeyi düşündüm... biz bu işi becerdiğimizize göre... yani zaman yolculuğu yapılabilir bir iş olduğuna göre başkaları da yapmıştır mutlaka."

"O ötedeki başkaları biziz," dedi Benny.

"O zaman bizler dâhi falan değil, gelecekte kopya çeken sahtekarlarız. Ben bizden başkalarını söylemek istiyordum," dedi John. "Kaç tür insan ırkı yaşıyor bu dünyada, biliyor muyuz? Bir şimdiki zamana kaç paralel evren sığar? Şimdi dördümüzün olduğu bu noktada başka boyutlarda kimler duruyor? Biz mi, başka bir dört kişi mi, ya da ille birileri olmak zorunda mı? Açtığımız bu kapının arkasında neler var? Yoo, bu koca karmaşanın içinde zamana hükmedebilen bir tek biz olamayız."

"Sen yoksa zamana hükmetmek derken, tanrılaşmaktan mı korktuğunu söylemek istiyorsun?" diye sordu Benny. "Zamanda dolaşmak istiyorsun, ama hem bir tanrı olmaktan, hem de olamamaktan korkuyorsun anlaşılan. Senin bu ikilemini çözecek bir matematik formülü bulunamaz oğlum."

"Bu dediklerini benim düşünmediğimi mi sanıyorsun Benny? Ben bilimi ahlaksızlığa dönüştürüp, bazı dengeleri bozmaktan korkuyorum."

"Hangi dengeleri?" diye sordu Toshiki. "Öyle kolayca bozulacak şeylere denge değil mucize denir. Üstelik bizden başka birilerinin de onları bozmuş olabileceğini sen söylemedin mi biraz önce?"

"Benny tanrılaşmaktan söz etti," dedi John. "Bense şeytanlaşmaktan korkuyorum."

"Eğer önümüzde bir kapı açılmışsa ve arkasında bilmediğimiz şeyler varsa, dışarı bakmamak asıl ahlaksızlıktır," dedi Benny. Arkadaşını kırıp kırmadığını anlamaya çalışıyordu, ama aklındakileri başka türlü anlatamazdı. "Merak etme, bizden kimse şeytan olamaz."

"İşi durdurmak istemiyorum. Siz de onu merak etmeyin," dedi John. "Geldiğimiz bu yerden ben de vazgeçemem."

"Nasıl vazgeçersin?" dedi Ali. "O açılan kapıdan dışarıdaki boşluğa düştük bile."

"O zaman," deyip ellerini çırparak ayağa kalktı Toshiki. "Şimdi ne yapıyoruz?"

"Toshy haklı," dedi Benny. "Önce bir iş programı yapmalıyız kendimize. İsterseniz ileri gitmeyi deneyelim bu kez. Yoo! İnat için söylemiyorum bunu, inanın."

"Başka bir önerisi olan var mı?" diye sordu John öbürlerine.

"Niye yalnız zaman içinde hareket etmeye çalışıyoruz?" diye sordu Toshiki. "Altı boyutun tamamını kullanırsak belki mekanın içinde de hareket edebiliriz."

"Olabilir," dedi John onlara, "ama o denemeleri teker teker yapalım. Önce geleceğe gitmeyi..."

"Kabul," diyerek araya girdi Benny.

"...deneyelim, ama biraz uzak bir aralık seçelim. Yakın dilimlerde birbirine geçmeler, ya da kilitlenmeler olmasın." diyerek sustu John. "Ayrıca..." Gözleri dalmıştı. "Aklımızı, bedenlerimizi nasıl etkiliyor bu gidip gelmeler? Gizlilik uğruna kör kör üzerine gitmeyelim bilmediğimiz işlerin."

"Yalnız ölümde risk yoktur John," dedi Ali sakın sakın. "Sen kendinde bir tuhaflık hissetmiyorsun değil mi?"

"Hayır, ama belli mi olur? Bazı parçalarım bir yerlerde kalmıştır belki. Sen ne diyorsun?" diyerek Toshiki'ye baktı.

"Kabul. Verdiğiniz sarkaç formülünü Odysse'ye çoktan yükledim bile."

"Peki o zaman," dedi John ellerini açarak. "Ne kadar uzağa?"

"Bir ay..." dedi Benny çekinerek. Öbürleri birbirine baktı. "Ben gitmeye hazırım. Bir aksilik olursa beni kurtarırsınız nasıl olsa, ya da benden kurtulmuş olursunuz."

"Başından kaskını sakın çıkarma," dedi Toshiki ona. Hep birlikte Odysse'nin önüne geçtiler. Benny koltuğa oturup başına kaskı taktı. "İki dakikalık bir dilim az mı?" diye sordu Toshiki John'a. Olur anlamında başını salladı o. "O zaman gidişini 30 gün 10 dakika sonraya, oradan ayrılışını da 30 gün 12 dakikaya ayarlıyorum. Hazır mısın?" diye sordu sonra Benny'ye.

"Evet. Evet," dedi o heyecanla başını sallayarak. Toshiki süreci başlattığında ışıklar bir göz kırptı, ama Odysse bir arıza bildirmedi. Benny anında silik bir görüntüye dönüşmüştü. Ekrandaki girişimin dönmesi ve renk değiştirmesi gözle görülür bir şekilde artmıştı. Benny'nin görüntüsü ayağa kalktı, çevresinde döndü ve el kol

hareketleri ile bir şeyler anlatmaya çalıştı, ama sesi duyulmadığı için kimse bir şey anlamadı.

"Ne diyor bu?" diye sordu Ali.

"Anlamadım," dedi Toshiki sıkıntıyla. O iki dakikayı, ortada heyecanla dönüp duran Benny'nin görüntüsüne bakarak, hiç konuşmadan geçirdiler. Sürenin sonunda ışıklar gene bir solup parladı ve Benny Odysse'nin önünde yeniden cisimlendi. Başından kaskını çıkarıp,

"Sarkaç çalışmıyor," dedi heyecanla.

"Yoo," dedi Toshiki. "Bana çalışıyormuş gibi geldi."

"Hayır!" diye bağırdı Benny. "Başka bir geleceğe gittim. Yaptığımız bu yapı yoktu orada. Bahçenin ortasında buldum kendimi. Sonra birileri bana doğru gelmeye başladı. Biri de bendim onların, biliyor musunuz? İyi ki iki dakikalığına ayarlamışsınız aralığı. Sizden bir ay ötede iki tane olacaktım yoksa."

"Koltuğun gelmedi," dedi Ali.

"Giderken oturuyordum. Sonra ayağa kalktım," dedi Benny ona.

"Koltuk olmadığı için dönüşün daha kolay oldu," dedi Toshiki.

"Oldu bu iş," dedi Benny ellerini oğuşturarak. Mutlu görünüyordu. "Bu denemeleri kendimizin yapması çok iyi oluyor. Bir maymun falan gönderseydik, gittiği zamanda bu yapının olmadığını bize nasıl anlatacaktı hayvan?"

"Bir kamera gönderebilirdik," dedi John.

"Gene de aynı şey olmazdı. Haydi şimdi Toshy'nin dediğini yapalım," dedi Benny.

"10 dakika geleceğe, 10 metre kuzeye," dedi Toshiki. Diğerleri birbirine bakıp sessizce onayladı onu. Benny kaskı bir daha takıp, Toshiki'nin ekrandaki girişime yeni parametreleri yükleyişini izledi. "Hazır mısınız?" diye sordu Benny'ye ayarları yaptıktan sonra.

"Evet," diye seslendi Benny. Toshiki düğmeye bastı ve ne olduysa o anda oldu. Tepelerindeki kubbe büyük bir gürültüyle parçalanarak başlarına yıkıldı. Üst katta olan her şey olduğu gibi alt kata düştü. Üzerine dökülenleri atarak ayağa ilk kalkan Ali oldu. Sonra Benny çıktı o yıkıntıdan. Kablosu kopmuş kaskı hâlâ başındaydı. "Lanet olsun!" diye bağırarak başındakini çıkarıp yere attı. Sonra ikisi birlikte öbürlerini aramaya başladılar. John'u bulduklarında baygındı. Kırığı

çıkığı olup olmadığını anlamaya çalıştılar. Bu arada Toshiki de ayağa kalkmıştı. Başı kanıyordu ve giysileri kıpkırmızı olmuştu. Önce ona yardım edip dışarıya çıkardılar. Sonra John'u bir levhanın üzerine yatırarak çukurun dışına taşıdılar. Enstitü'deki insanlar oraya toplanmaya başlamıştı. Her kafadan bir ses çıkıyordu. John bir inilti çıkarınca ona döndüler.

"Ne oldu?" diye sordu John.

"Her şey yıkıldı," dedi Ali. "Ama dördümüz de buradayız. Merak etme."

"Neden?" diyerek yerinden kalkmaya çalıştı John, ama kalkamadı. Benny bilmediğini başını sallayarak anlattı.

"Sarkaç modeli çalışıyordu," diye bağırdı Toshiki oturduğu yerden heyecanla. Öbürleri ona döndüler. "Benny bizim bir ay sonraki geleceğimize gitmiş. Onun için bu yapıyı bulamadı orada."

"Lanet olsun!" diyerek yere tükürdü Benny. "Lanet olsun! Haklısın be! Gördüğüm şeyi bile anlayamadım. Bu felaketin üzerine sürdürdüm sizleri de."

"Sen nasılsın?" diye sordu John Toshiki'ye.

"İyiyim. İyiyim," dedi o. "Odysse ne oldu acaba?"

"Ben de ona bakacaktım şimdi," dedi Ali.

"Seninle geliyorum," dedi Toshiki.

"Sen otur oturduğun yerde. Ben giderim Ali'yle," dedi Benny. Onlar çukura inerken çevrelerini saran kalabalık, ellerinde sedyeleriyle gelen sağlık personeline yol açtı.

***

John içkisinden yavaşça bir yudum daha aldı. Loş ışık, arkada çalan hafif müzik ve bir kadeh içki... iyi gelmişti. Karşısındaki koltukta Dr. Hopkins oturuyordu. John'un kadehinin boşaldığını görünce gülümseyerek ayağa kalktı ve,

"Biraz daha konyak alır mısın?" diye sordu.

"Olur," diyerek elindeki kadehi Doktor'a uzattıktan sonra sol kolunu zorlukla koltuğun koluna koydu. O bileği sarılmış, kolu da boynuna asılmıştı. Acısı yüzünün buruşmasına neden olmuştu. Bir süre sonra

yüzündeki gerginlik dağıldı. Doktordan bu denli yakınlık göreceğini hiç ummamıştı doğrusu. Yaşlı adamı kadehlere içkileri koyarken izledi. Benny ve Ali'nin anlattıklarıyla bu adama karşı koşullanmış, Zablocky'nin odasında geçen o tatsız tartışmanın nedeni olarak onu görüp iyice soğumuştur. Ama o kazadan sonra... gerçi yardımlarına pek çok kişi koşmuştu da, onunki daha bir yakın olmuştu. Arkasına yaslanıp gözlerini kapadı. Aklına Zablocky'nin yazısını bir adamının daha hastanedeysen eline tutuşturduğu geldi. Ekibin çalışmalarını ikinci bir emre kadar, evet hem de o askeri terimle, yasakladığını bildiriyordu Müdür gönderdiği notta. Başta John olmak üzere diğer üçünü de Enstitü'nün varlığını tehlikeye sokmakla suçluyor ve derhal savunmalarını yazmalarını istiyordu.

"Evet bok herif," demişti Benny onu okuyunca. "Bir kaza yaptık ya, vur bakalım!"

"Adam işini yapıyor," demişti John onu sakinleştirmek için. "Getirdiğin iyi haberler ondan daha önemli." Benny, Ali ile birlikte Odysse'yi yıkıntının içinden çıkarıp eski odasında korumaya almıştı. Toshiki'nin de ciddi bir şeyi yoktu, ama yarası başında olduğu için o gece onu hastanede tutmak istiyorlardı. Noko kocasının yanında kalacaktı. Ali ile Benny'yi evlerine gönderiyorlardı. Onlar ayrıldıktan sonra Dr. Hopkins ortaya çıkmış ve sol bileği ile omuzu incinmiş olan John'a hastaneden çıkış izni çıkartmıştı. Daha sonra dönüş için ayarladığı ambulansın arkasına onunla birlikte binmiş ve,

"Bize gidiyoruz. Janet'e telefon edip yerini hazırlattım evde," demişti. John'un tüm karşı çıkımlarını da, "Seni bana teslim ettiler. Kurtuluşun yok," diyerek karşılamıştı. Yaklaşık yirmi dakikadır da Doktor'un evindeki o rahat koltukta oturuyordu.

"Bazı insanlar sınırlarını bilemiyor," dedi Doktor John'a kadehini uzatırken. "Kendilerine aynada bakmıyorlar. Zablocky'den aldığın o yazıya canını sıkma. O hırslı, ama yeteneksiz biri. Bir insanın hırslarının yeteneklerinin önünde olması onu ancak zavallılaştırır. Bölüm başkanları seni destekliyor. Haberin olsun."

"Teşekkür ederim Doktor," dedi John, ama adamın söylediklerinde ne kadar içten olduğunu düşünüyordu. "O olmasa başka biri yapacak onun yaptıklarını. Siz ya da ben o sıradan işlerle uğraşmayacağımıza göre..."

"Bundan sonra bana Jeff demeni istiyorum John," dedi Doktor. John gülümseyerek başını salladı ve elindeki kadehi kaldırdı. O da kadehini kaldırdı.

"Aslında biz de onun gibiyiz," dedi John. "Hırslarımız yeteneklerimizin önünde olduğu için bugünkü kazaya neden olduk."

"Bugünkü kazanın bir başarısızlık olduğunu sanmıyorum," diyerek sözünü kesti Doktor. "Onun yepyeni bir başarının ilk adımı olduğundan eminim." John dikkatle yaşlı adama bakarak neyi ne kadar bildiğini anlamaya çalıştı. "Hayır, bildiğim bir şey yok," dedi o karşısındakinin düşüncelerini okumuş gibi.

"Biliyorum," diyerek arkasına yaslandı John. Yüzü gene buruştu biraz.

"Nasılsın? Ağrın, sızın...?"

"Yoo, iyiyim," dedi John. Sonra konuyu değiştirmek için, "Bana biraz kendinden söz etsene." Doktor onu bir süre dikkatle süzdükten sonra,

"Benim bir tüp bebek kliniğim vardı. Biliyorsundur," dedi. John bir şey söylemedi. Benny'nin anlattıklarını onunla tartışmak istemiyordu. "Masumca düşüncelerle yola çıkmıştım," diye sürdürdü o konuşmasını. "Çocukları olmayan çiftlere bebekler armağan etmek kadar insanı mutlu edecek başka bir meslek olabilir miydi? Fakat 'mükemmel insan yoktur, mükemmel niyetler vardır,' sözünü kanıtladım. Benny'nin karısı Jenny'de örneğin, başarılı olamadım." Doktor bir süre susarak elindeki kadehe baktı. "Onların çocuğunu almak zorunda kaldım. Onun için kürtajcı diye suçlar beni. Sonra bana hatamı onarma olanağı da vermediler."

"Onarabilir miydin?" diye sordu John.

"Belki. Bilmiyorum," dedi Doktor. Bu kez içten olduğu belliydi. Uzun süre karşılıklı sustular. "Sonra çalışma konumu değiştirdim. Bir yumurtayla spermin birleştirilmesi basit gelmeye başlamıştı bana. Daha zor projeler vardı. Mükemmel insan yapılabilirdi örneğin. Gerçi pek çok belirsizlik var henüz o konuda, ama bir gün mutlaka aşılacak onlar. Uzun sürecek ahlaksal, hukuksal, hatta dinsel tartışmalara neden olsalar da."

"Bilim adamları tanrı olmaya kalkışıyor," dedi John, arkadaşlarıyla yaptıkları tartışmaları düşünerek.

"Bize karşı olanlar işte hemen bu soruyu soruyor," diyerek yerinde doğruldu Doktor. "Ama nasıl siz fizikçiler evrenin gizini küçücük atomun içinde arıyorsanız, canlının gizi de hücre içindeki DNA denilen asitte saklı. Önce onun çözülmesi gerekiyor. Sonra insandaki bütün istenmeyen nitelikleri ayıklayıp yeni insanı yapabilirsin. Anne babası yüzünden bir bebekte neden miyopluk, ya da şeker hastalığı olsun? Hasta çocukları için yedek parça olacak kardeşler doğuruyor bazı anne babalar. Kendi adına konuşamayan bir bebeği öbürü için kullanmak ne kadar doğru?"

"Mükemmel insan," diye Doktor'un söylediğini yineledi John.

"Tanrı onu beceremedi diye yapılamayacak anlamına gelmez ki," diyerek arkasına yaslandı Doktor. "Eğer ben onun kadar başarısız biri olsaydım yalnızca suçlanmaz, belki idam bile edilirdim. Dedikleri gibi her şeyi yapabilecek kadar yetenekliyse neden ilk başta doğru olanı yapmıyor da, sürekli yaptıklarından yakınıyor? Rekabet olsaydı kesin işsiz kalacak kötü bir usta, yaptıklarının yüzde doksan dokuzu çöpe atılmış biridir o." Bir süre susarak John'un tepkisine baktı. "Boş plak hamuruna tabularanza denir. Her istediğin sesi çezebilirsin ona. İnsan da öyle olabilir. Ondaki bozuklukları atıp, düzgün olanları ortaya çıkarmanın kime ne zararı olabilir? Ya da insanlara yedek parça olacak bir takım biyolojik ürünlere niye karşı gelinir? Bireysel özellikler taşımayan, laboratuarlarda binlercesi üretilen bir organik proteze kim insan diyebilir? İnsanlaşmak düşünüp karar vermekle olur. Onlar da karar veremeyecek parçalar olarak yapılabilir. Tanrı'yı işe karıştırmadan yapıldıkları için benim o canlı robotlarımın kullanılmasına en dindar kesim bile karşı çıkmamalı aslında."

"Senin Tanrı ile aran iyi değil anlaşılan."

"Bence Tanrı çok büyük bir güçtür John. İnsanların mükemmeli anlatmasıdır. Hatta Budistlerin dediğine göre o kadar büyüktür ki, olmasa da olur. Benim inanmadığım o din kitaplarında anlatılan safsatalar. Oradaki Tanrı dağlardan insanlara buyruklar verip ne yapacaklarını, ne yiyeceklerini, ne söyleyeceklerini bildiriyor. Hem niye Musa'ya, İbrahim'e falan görünüyor da bana görünmüyor? Kim ki onlar? İbrahim'in yaptığı gibi, 'düşümde gördüm,' deyip çocuğumu kesmeye kalksam doğrudan tımarhaneye atarlar bugün beni." Doktor içkisinden bir yudum alıp kadehini yanındaki sehpaye bıraktı. "Yani insanların çağlar önceki çocukça bilgisizliğinden kaynaklanan, modası

geçmiş birer tutarsızlıktır bence dinler. Hepsi taa Mezopotamya söylencelerine dayanır. Babil'in iyilik tanrısı Marduk düşmanı olan tanrıçayı parçalayıp yeri, göğü ve insanları yapar, onun taraftarlarını da karanlık bir yere hapseder. Bizimki de aynı şeyi yapıp Şeytan'ı cehenneme atmaz mı? İsa'nın doğumu bile Yunan mitolojisindeki baba Zeus'un yaptığı hovardalıkların bir uzantısıdır. Onun çocukları olur da, bizim Tanrı'mızın niye olmaz? Ve işte İsa olur. Hristiyanlık, tarihi boyunca çabalamış, ama peygamberinin doğumunu açıklamayı becerememiştir. Bazen Şeytan'ın dünyadaki ilk siyasal parti olduğunu düşünürüm. Kendine göre haklı olmasaydı başkaldırır, yanlış diye bildiği şeye karşı savaşır mıydı? Zerdüşt'e göre Tanrı ile Şeytan eşit güçtedir ve kavgaları hâlâ sürmektedir. Yunan mitolojisinde de Tanrı kazanmıştır kavgayı, ama yenilmiş olan Prometheus orada saygıdeğer bir kimliğe bürünmüştür."

"Fikirlerine katılmasam da, bilgine hayran olmamak elde değil Dok... Jeff."

"Bu kavramlar insanların bilinçlerine derinlemesine kazınmış oldukları için tersinin düşünülmesi zordur John. Onun için hâlâ sürdürüyor o inançlar varlıklarını. Hem de yapılan her gelişmeye karşı çıkarak. Tanrı'nın verdiği yaşamı uzatmak anlamına geldiği için ilaç kullanmayan, kan ya da organ naklini kabul etmeyen dinler, dindarlar var. Biliyorsun. Kürtaj konusundaki tartışmaları düşünsene."

"O konuda ben de dindarlar tarafındayım yalnız," dedi John. "Bir cenin ne zaman canlı sayılır? Üç aylıkken mi? Üç günlükken mi? Bence spermin yumurtaya ilk giriş anında yaşamı başlayan bir varlık, apayrı bir kişiliktir o. Ondan sonra ona dokunmak cinayettir. Yaşamın kutsallığı, ya da tanrısallık adına... ne dersen de!"

"Ben de onun için, ne yapılacaksa ondan önce yapılması gerektiğini söylüyorum ya. Ceketlik bir kumaşı biçer gibi... istemediğin kısımları o gen yumağından çıkarıp..."

"Peki o kararları kimler alacak?" diye sordu John.

"Sen, ben, bilim adamları, sıradan insanlar, hükümetler, belki de Birleşmiş Milletler. İnsanlık adına nasıl, 'her insan özgür doğar,' diye bir kural konulabilmişse, bu konuda da bir takım sınırlar çizilebilir."

"Ya uyulmazsa o sınırlara? Bak bu Enstitü herkesten gizli açıldı. Eğer bir devlet böyle bir çalışmayı gizlice başlatırsa... hem ben devletlere güvenmem. İşlerine geldi mi savaşlarda insan öldürmenin

kahramanlık olduğuna halklarını inandırıp, cinayeti kutsar onlar. Senin dediğin iş, daha sonra kimin ölüp kimin kalacağına karar vermeye kadar gidebilir. Bazılarının ölümsüz olabilmesi için bazılarının öldürülmesi yasa olabilir. Neyin iyi, ya da kötü olduğu kararını birilerine bıraktın mı, karşıtlarının tamamını yok eder onlar. Bu da zorbalıktır."

"Ama daha genel bir ortak fikir... neyse, bu tür tartışmalarla seni sıkamak istemiyorum bu gece," dedi Doktor yerinden kalkarak.

"Yoo, hayır! Sıkılmadım. Tam tersine, benim için tam sırasıydı."

"Bir dakika," diyerek salondan çıktı ve bir süre sonra elinde bir dosyayla geri döndü. "Bunu sana vermek istiyorum," dedi dosyayı John'un yanındaki sehpa üzerine bırakırken. "Bizim bölümün anlattığım konularda şimdiye kadar yaptığı çalışmalar var bunda." John adama dikkatle, biraz da kuşkuyla baktı. "Bu işleri kendi kişisel hırslarım uğruna yapmadığımı kanıtlamak istiyorum sana. Benden sonra Ali sürdürür projeyi isterse."

"Ne demek istiyorsun Jeff?"

"Ben barsak kanseriyim John," dedi yaşlı adam yerine otururken. "Daha ne kadar yaşarım bilemiyorum, ama bu işin sonunu göremeyeceğim kesin," diyerek kadehini John'a kaldırdı. "Yaptıklarımın bencillikle bir ilgisi olmadığını bilmeni istedim."

"Şey... yani tedavisi...?" diyerek yerinden doğruldu John.

"Yapılabilecekler yapıldı."

"Çok üzüldüm Jeff."

"Üzüleceğini biliyordum, ama merak etme. Ölüm fikrine alıştırdım ben kendimi."

"Yapma!" dedi John. "Ben karıminkine alışamadım daha."

"Kendininki daha kolay oluyor herhalde. Bilemiyorum. Gençler ölüme koşar, ölüm yaşlıya gelirmiş. Benimki sıralısı. Karıninki sırasızdı. Üzücü olan o."

"Hem eve hasta getiriyorsun," diyerek Doktorun karısı Janet yanlarına geldi o sırada, "hem de seni dinlemek zorunda bırakıyorsun onu."

John yayıldığı koltukta biraz toparlandı. Omuzu acımişti gene, ama belli etmemeye çalıştı. Kadının üzerinde ince bir gecelik vardı ve arkadan ışık vurdukça içi belli oluyordu. John Doktor'a dönüp,

"Ben yorulmadım. Sen yoruldun mu Jeff?" diye sordu.

"Yoo, hayır, ama Janet haklı. Sen ne zaman istersen yatabilirsin. Geceleri uyumazsam Tanrı'dan zaman çalıyormuşum gibi geliyor bana."

"Güzel," dedi Janet. "Demek felsefe yapıyormuşsunuz," diyerek oradaki üçüncü koltuğa oturdu. Ayaklarını altına alırken geceliğinin eteği açıldı, ama düzeltmedi onu. Rahat biri olmalıydı. Aynı zamanda da oldukça genç ve güzeldi. İkisine de gülerek bakıyor, konuşmalarını bekliyormuş gibi susuyordu. "Ne zamandır sizinle tanışmak istiyorduk," dedi sonra John'a, öbürleri konuşmayınca. "Kısmet bugüneymiş."

"Evet hanımefendi," dedi John. "Böyle bir durumda size rahatsızlık verdiğim için üzgünüm aslında."

"Hiç üzölmeyin," dedi kadın. "Biz konukları çok severiz," derken kocasına baktı.

"Ben konukların niteliğine önem veririm," dedi Doktor karısına. Karı kocanın imalı bir sertlikle konuşması John'u rahatsız etti.

"Ben artık yatsam," dedi ayağa kalkarak.

"Sabah seni uyandırırım mı?" diye sordu yaşlı adam.

"Yetişecek bir şeyim kalmadı ki," dedi John sehpadaki dosyayı alırken. "Zablocky'ye savunma yazmaktan başka..."

"İyi geceler o zaman," dedi Doktor yerinden kalkarak.

"İyi geceler. Teşekkür ederim Jeff," dedi elindeki dosyayı göstererek.

"Sana odanı göstereyim," diyerek yerinden kalktı Janet de. John'un önü sıra yürüyerek üst kata çıktı ve oradaki bir odanın ışığını yaktı. İçerde çiçekli yorganı yarım açılmış tek kişilik bir yatak vardı. "Bir şey istersen seslen. Ben yandaki odada olacağım."

"Teşekkür ederim. İyi geceler," dedi John ona, odanın kapısını kapatırken. Yattıktan sonra yanına aldığı dosyaya biraz bakmak istedi, ama hem anlayamayacağı kadar karışık, hem de çok yorgundu. Onu yere bıraktı. Bütün gece karmakarışık düşler görerek uyudu. Karısı gülerek ona doğru koşuyor, ama bir türlü sarılamıyorlardı birbirlerine. Sabah uyandığında güneşin odanın ortasına kadar uzandığını gördü. Kalkıp omuzu acıyarak giyindi. Janet'i aşağıda kendini bekler buldu.

"Jeff laboratuara gitti. Gel kahvaltı edelim," dedi.

"Teşekkür ederim, ama çok geç kaldım," diyerek kapıya yöneldi John.

"Hiç olmazsa yanına yiyecek bir şeyler al," diyerek yanı sıra yürüdü genç kadın.

"Yoo, sağol. Genellikle kahvaltı etmem."

"Peki o zaman," deyip gülerek kapıyı açtı Janet. John çıkarken uzanıp yanağını öptü ve, "Geçmiş olsun," dedi. "Akşama gene bekliyorum."

"Teşekkür ederim," diyerek gülümsedi John ona. Dışarıda güneşli ve parlak bir hava vardı. Yalnız olmanın hoşuna gittiğini düşündü, ama sonra 'Janet'den uzak olmak,' diye değiştirdi düşüncesini, beyaz bluzunun içine sutyen giymemiş olan kadını düşünmemeye çalışarak Odysse'nin eski odasına doğru yürüdü. Eliyle yanağını sildi. Kadının dudaklarının sıcak ıslaklığı sanki hâlâ oradaydı. Odaya girdiğinde diğer üçünü toplantı masasında oturmuş buldu.

"Günaydın," diyerek yanlarına gitti. Elindeki dosyayı masaya bıraktı. "Nasılsın?" diye sordu Toshiki'ye. Başı sarılıydı adamın, sol gözü de morarmış ve şişmişti.

"İyiyim. Ya sen?" John başıyla omuzunu işaret etti yalnızca.

"Neredeydin?" diye sordu Benny ona. "Sabah aradım, evde yoktun."

"Dr. Hopkins'lerde kaldım dün gece," dedi John bir koltuğa otururken. Kimsenin bir şey söylemediği uzun süren bir sessizlik oldu. "Şimdi ne yapacağız?" diye sorarak suskunluğu o bozdu.

"Odysse'yi onarmadan bir şey yapamayız," dedi Toshiki yavaşça. "Ali organik kısımda çok fazla hasar olmadığını söylüyor. Gerisi de telle teneke zaten."

"Bakalım onarmaya zamanımız olacak mı?" diyerek cebinden Zablocky'nin notunu çıkardı ve onu göstermemiş olduğu Toshiki'ye uzattı. Okuduktan sonra masanın üzerine bıraktı öbürü kağıdı. Benny anlaşılmayan bir küfür etti.

"Tam yaptığımız işin semeresini alacakken bu kaza..." dedi Toshiki.

"Bu kaza bizim bu işi becerdiğimizizin kanıtı arkadaşım," dedi John ona. "Odysse mekanda hareket etmek istediği için orası tepemize yıkıldı. Ama sıkmayın canınızı, alet bozulduysa yapanlar sağlam."

"Bizi bu bilgiyle kabul etmeyecek adamın içine ederim. Başkan'a çıkar, kendimize yeni bir Enstitü kurdururum gerekirse bel!" dedi Benny elini masaya vurarak.

"Sen niye bu kadar sinirlisin bu sabah?" diye sordu John ona.

"Nasıl olmamı isterdin?" diye karşılık verdi Benny sert bir ses tonuyla. "Geceyi seni merak ederek, Toshi'yi merak ederek, işi merak ederek hiç uyumadan geçirdim. Meğer sen Hopkins ibnesinin evinde keyif çatıyormuşsun."

"Senin bütün derdin benim onların evine gitmiş olmam, değil mi?" dedi John gülerek.

"Yoo," dedi Benny. "En azından bir haber verebilirdin."

"Özür dilerim. Hastaneden geç çıktık. Uyumuşsunuzdur diye düşündüm."

"Tamam. Tamam," dedi Benny. "Gene sen haklısın." Sesi gene de sertti.

"Ben size başka bir şey anlatmak istiyorum," dedi John. "Dr. Hopkins barsak kanseri imiş. Daha ne kadar yaşar bilmiyorum."

"Yalancı puşt!" diye atıldı Benny. "Seni de öyle bir duygu sömürüsüyle kandırmaya kalktı demek."

"Böyle bir konuda insanları ne kadar kandırabilirsin Benny?" diye sordu John yavaşça. "Kendi bölümlerinde yaptıkları çalışmalarını da sana gönderdi," diyerek eliyle masadaki dosyayı Ali'ye doğru sürdü.

"Ben kendi dosyamı sana verdim ya," dedi Ali. "O da..."

"Ona ne anlattın?" diye sordu Benny.

"Hiçbir şey, ama bu kaza herkesi bir şeyler bulduğumuza inandırmış olmalı."

"Kıçımızdan hiç ayrılmayacak yani," dedi Benny öfkeyle.

"O benden bir şey istemedi, ama ben buraya gelirken yolda... yani Odysse sağlam olsaydı demek istiyorum, onu alıp kanserin çaresinin bulunduğu bir tarihe götür..."

"Onu bizim bu işimize bulaştırmak istemiyorum," diyerek sözünü kesti Benny.

"İstersin. İstersin. Senin hakkında bu kadar yanılmış olamam."

"Benim de kendime göre nedenlerim var."

"Yaa? Neymiş onlar?" diye sordu John.

"Sana ne? Benim özel yaşamım kimseyi ilgilendirmez." John gülümsedi.

"Şimdi öyle mi oldu?" dedi Toshiki Benny'ye neredeyse bağırarak.

"Zaten hep öyleydi. Ben sana ne zaman sulu sulu zırladım bozuk surat?"

"Kendi kendine zırla o zaman. Ben bizim yıkıntıya gidiyorum," diyerek ayağa kalktı Toshiki. "Bakalım kurtaracak bir şeyler kalmış mı orada."

"Belki o çelik kutulardaki kayıtlar sağlamdır," diyerek Ali de onun arkasından kalktı ve birlikte odadan çıktılar. Yalnız kalınca John uzun uzun Benny'ye baktı, ama bir şey söylemedi.

"Bana niye öyle bakıyorsun?" diye sormak zorunda kaldı o.

"Janet ile bir ilişkin oldu mu?" diye sordu John. Benny sustu. Yere baktı, sonra duvarlara döndürdü bakışlarını. Gözlerini John'dan kaçırmaya çalışıyordu. "Beni ilgilendirmez aslında," diye ekledi John.

"Janet mi söyledi?" diye sordu Benny.

"Hayır. Hatta bu arada bana birazcık da asıldı galiba."

"Çok zeki bir fırlamasın John," dedi Benny bir süre düşündükten sonra.

"Sanırım ilişkinizi Doktor da biliyor." Benny aldırmaz bir şekilde omuzlarını kaldırdı. "Gene olgun davranıyor adam. Gerçi ölüyor. Nereye kadar mücadele etsin?"

"Kalıbımı basarım söylediklerinin tümü yalandır. Bir tek sözüne inanmam ben onun."

"Ama doğru. Janet onunla birlikte geleceğe bakmıyor artık. Sevmediğini saklamıyor, onunla olmuyor ve tartışmıyor. Sanki bir şey bekliyor," diyerek sustu John. 'Kendine birisini ayarlamaya çalışıyor,' diyecekti demedi.

"Bir kez oldu," dedi Benny. "Hani bir gece çöldeki Güneşin Çocukları'nın evine gitmişim ya? Aslında onlar Janet'in tanıdıklarıydı. Garip bir törenle evlendirdiler bizi. Bana komik bir tiyatro gibi gelmişti olay. Onunla yatmak için bütün o şaklabanlıklara sesimi çıkarmamıştım akşam, ama ertesi sabah Janet'ten korktum. Onu orada bırakıp kaçtım. Sonra bir daha hiç görüşmedik. Kendime göre nedenim buydu. Bulaştırmayalım onları bize John. Tuhaf insanlar ikisi de."

"Her neyse..." diyordu ki John telefon çaldı. Zablocky'nin sekreteri idi arayan. Ona Başkan Kennedy'nin danışmanı Prof. Edwards'ın geldiğini ve kendisini Müdür Bey'in yanında beklediğini söyledi. Sesindeki gerginliği gizleyememişti kız.

"Geliyorum," dedi John telefona kısaca. Sonra Benny'ye aktardı söylenenleri.

"İşler karışıyor. Ben de seninle geliyorum," diyerek John'a katıldı o da. Sarışın sekreter onları hemen toplantı odasına aldı. Prof. Edwards yanında iki kişiyle uzun masanın bir ucunda, Zablocky de Enstitü'nün güvenlik şefiyle öbür ucunda oturuyorlardı. Prof. Edwards ikisini başıyla selamlayarak oturmaları için yer gösterdi. Ortada bir yere oturdular.

"Neler oluyor Prof. Bach?" diye sordu Edwards. "Mr. Zablocky sizin yaptığınız hiçbir şeyden haberli olmadığını söyledi. Doğru mu?"

"Evet Prof. Edwards. Doğru," dedi John.

"Nedenini sorabilir miyim?"

"Çalışmalarımızı bu safhada gizli tutmak istiyoruz."

"Ama şimdi bize anlatacaksınız," dedi Edwards.

"Bir tek size anlatırım," dedi John ona.

"Olmaz. Buradakiler de duyacak. Ben bir psikiyatristim. Anlatacaklarınızdan bir şey anlamayabilirim."

"Olmazsa olmaz."

"Kanadalı olduğunuzu unutuyorsunuz galiba."

"Hayır Profesör, unutmuyorum."

"Sizi mahkemeye verebileceğimizi...?"

"Onun da farkındayım."

"Sizi tutuklatabilirim."

"Biliyorum," dedi John. Elinde oyuncak bir tabancayla bir polisi korkutmaya çalışan hırsıza benzetti kendini. Uzun süren karşılıklı bakışmalardan sonra Edwards ayağa kalktı ve pencerenin önüne giderek bir süre dışarıya baktı.

"Odanızı kullanabilir miyim Mr. Zablocky?" diye sordu sonra arkasına dönmeden. Zablocky yüzünü buruşturarak homurdandı ve eliyle odasının yönünü gösterdi. Edwards önde, John ile Benny arkada onun odasına gidip kapıyı kapattılar. Yaklaşık yarım saat kaldılar

içerde. Dışarı çıktıklarında Zablocky'den yıkıntının çok sıkı korunmasını istedi Edwards. Oradaki her şey Prof. Bach'ın ekibinin sorumluluğuna bırakılacaktı. "Biz de beylerle birlikte Washington'a dönüyoruz," dedi sonra kendi iki adamına.

O akşam John ile Benny, Beyaz Saray'da Başkan, kardeşi Robert, yardımcısı Johnson ve Prof. Edwards ile birlikte yemek yediler. John olanları anlatmaya başlayınca hiçbiri yemeğine dokunamadı. Sözüne hiç kesmeden dinlediler onu. Bitirdiğinde,

"Evet dostlarım," diyerek ayağa kalktı Başkan Kennedy ve John ile Benny'nin ellerini heyecanla sıktı. "Duyduklarıma hâlâ inanamıyorum. Müthiş bir iş yapmışsınız. Bundan şimdilik kimseye söz etmeyelim. Güvenliğiniz açısından sizleri korumaya aldığımızı. Beni ve buradakileri ne zaman isterseniz doğrudan arayabilirsiniz. Ayrıca o Enstitü'de çalışmamalısınız artık. Yeni bir yer seçimi için Prof. Edwards size yardımcı olsun."

"Tutuklanıyoruz sanki," dedi Benny.

"Elinizde öyle bir alet varken sizi kim tutabilir ki?" dedi Kennedy gülerek.

***

Ondan sonra işler oldukça hızlı gelişti. John ile Benny kentleri istemedikleri için Pentagonda üç boyutlu askeri haritaları inceleyip, olabilir gibi görünen dört noktadan özellikle bir tanesi hakkında daha ayrıntılı bilgi toplanmasını istediler. Orası Las Vegas'ın güneyinde, Hoover Barajından kente elektrik sağlayan enerji dağıtım merkezine çok yakın, Colorado Nehri ile Eldorado Dağlarının arasına sıkışmış bir yer çatlağı idi. Kızılderililerin Büyük Boynuz adını taktıkları o doğal çukurun tabanı arazi düzeyinden en az 20 metre aşağıda idi ve yakınından hiçbir yol geçmiyordu. Gönderilen keşif ekibinin getirdiği fotoğraflardan o yerin ve çevresinin uygun olduğuna karar verildi. Onun üzerine gönderilen bir ekip orada arazinin düzeltilmesi ve yerleşme çalışmalarına başladı. Diğer taraftan, Groom Range'deki yıkıntıdan ne kurtarılabildilerse, gönderilen kargo helikopterlerine yüklenerek 'seçilen yere' taşınıp orada buluşmak üzere Toshiki ve Ali ile telefonla görüştüler. Washington'a gelişlerinin üçüncü gününde küçük bir uçakla önce Las Vegas'a gidip havaalanının uzak bir

köşesinde onları bekleyen bir helikoptere geçtiler ve doğruca Büyük Boynuz'a uçtular. Helikopter yer çatlağının üzerinde bir tur atıp ineceği yere alçalırken John ile Benny bir şey söylemeden başlarını salladılar birbirlerine.

Aşağıda yoğun bir çalışma vardı. Yerleşimden sorumlu kişi Frederick Ericsson adlı İsveç asıllı, kızıl saçlı biriydi ve o işe FBI tarafından atanmıştı. Daha sonra da oranın güvenliğinden sorumlu olacaktı. Helikopteri karşıladıktan sonra John ile Benny'yi çukurun kenarına götürerek yapılanlar hakkında bilgi verdi. Enerji dağıtım noktasından oraya, köstebek türü bir makinayla yeraltından elektrik ve telefon hattı çekilmekte olduğunu söyledi. Daha sonra aşağıya indiler. Orada Toshiki'yi, Ali'yi ve Enstitü'deki genç mimar George'u Odysse'nin konacağı yeni yapıyı kurarken buldular. Bu kez kubbe yerden üç metre yukarıda yapılıyordu. Ali Odysse'nin organik kumanda bölümünü canlı tutmaya, Toshiki de diğer kısımları yeniden oluşturmaya çalışıyordu.

"Çok dayanıklıymış," dedi Ali eliyle içinde beynin olduğu metal düzeneği okşayarak. "O yıkıma da, bu taşınmaya da dayandı. Üstelik yaralarını da kendisi onarıyor."

"Ekranı bağlarken iki kez yol gösterdi bize," dedi Toshiki. "Biz de ona daha başka bilgiler yüklemeyi düşünüyoruz."

"Bu kez yavaş gidelim Toshiki," dedi John. "Bilerek, önümüzü görerek, adım adım."

"Bunları bana söylediğini biliyorum," dedi Benny. "Öyle olsun." Gülüştüler.

"Be... be... beni de aranıza aldığınız için te... te... şek... kür ederim," dedi George.

"Bize katılmayı kabul ettiğin için asıl biz sana teşekkür ederiz George," dedi John. "İyi düşündüğünden emin misin?" Gene hep birlikte güldüler.

Groom Range'de özel hiçbir şeyleri bırakılmamış, John ile Benny'nin evlerindeki eşyaları Noko toplamıştı. Onları kalacakları karavanlara yerleştirmeye çalışırken buldular kadını.

"Sevgili Noko," diyerek sarıldı John ona. "Yaptığın her şey için teşekkür ederiz."

"Bir şey değil John," dedi Noko, yüzü kızarmıştı. "Ne zaman isterseniz seslenin." Kadının elini öptü John. "Size ayrıca Dr. Hopkins'den selam getirdim. Başarılarınızın sürmesini dilediğini iletmemi istedi." John gülümseyerek başını salladı ona. Dönüp Benny'ye baktı. O başka yerlere bakmaya çalışıyordu. Onun o durumuna güldü John. Noko yanlarından ayrıldıktan sonra,

"Bu hız, bu kalabalık ürküttü biraz beni," dedi Benny'ye. "Bakalım ne kadarını gizleyebileceğiz yapacaklarımızın."

***

On gün sonra yerleşim büyük ölçüde tamamlanmıştı. Boynuz'un ortasına kurulan kürenin enerjisi bağlanmış, Odysse kendini yeni baştan oluşturulmuştu. Ali, Toshiki ve Noko sürekli onun üzerinde çalışıyordu. Boynuz'un geniş ucuna yerleştirilen karavanlarda yatıp kalkıyorlardı. Yemek yedikleri bir karavan ile bir kitaplık-arşiv konmuştu araya. Nehrin en yakın yerinden su getirilmiş, yarığın kuzeydeki duvarına boydan boya güneş kolektörleri sıralanarak olası bir enerji kesilmesine karşı önlem alınmış, Boynuz'un tabanı hazır yetişmiş plaka çimlerle kaplanmış, bir kısım yer de ağaçlanmıştı bile. Hepsinden önce çukurun üzeri bir kamuflaj ağıyla örtülerek içerisi hem havadan gizlenmiş, hem de güneşe karşı bir örtü oluşturulmuştu. Çukurun içinde dışarıdan tümüyle farklı bir yaşam oluşturulmuştu o kısacık zamanda.

Onuncu günün sonunda inşaat ekipleri toparlanıp yerlerine dönmüş, Boynuz orada kalacaklara kalmıştı. Kalanlardan, Frederick'in güvenlik ekibine giydikleri yeşil kot tulumlardan dolayı 'green jean team,' yeşil cin takımı, George'un bakım-ikmal ekibindekilere de mavi kotları yüzünden 'blue jean team,' mavi cin takımı deniliyordu. Odysse ekibi akşam güneş batarken yemekhanenin önündeki uzun masaya oturmuş on günlük telaşın ardından gelen sessizliğin huzurunu yaşıyordu. Güneşin üzerlerini örten ağdan içeri sızan kızıllığı çukurun derinliği boyunca perde perde gölgeleniyordu. Bir yerlerde çalan teypten, o mistik renk dalgalanmasının içine Nat King Cole'ün Mona Lisa'sı bir ninni yumuşaklığıyla dağılıyordu.

"...lovely work of art, Mona Lisa, Mona Lisa."

"Nereden nereye geldik," dedi Ali şarkı bitince.

"Burası insanların arayıp durduğu altın ülkesi Eldorado oldu," dedi John. "O masalsı yeri kimse bulamamıştı. Umarım burası da öyle kalır."

"Zamanın eflatun buğuları içinden başarının altın tacını kuşanmak için yola çıkmış yiğitlerin atlarının nal seslerini duyun," dedi Benny. Herkes şaşırarak ona döndü. "Shakespeare değil, Benny Bernstein," dedi o ayağa kalkıp tiyatro selamı vererek.

"Bu güzel şiirin karşılığı olarak seni bu akşam da Noko'nun yemeklerini yemeye mahkum ediyorum," dedi Toshiki. "Bize annesinin özel bir yemeğini hazırlıyor."

"Yandık," diyerek güldü Benny. "Bozuk suratlar birken iki oldu. Ali'yi de sayarsanız iki buçuk."

"Ben biraz dışarı çıkıp yürümek istiyorum," diyerek ayağa kalktı John. Karavanların arkasından dolaşıp yokuşu tırmandı ve Boynuz'dan dışarı çıktı. Yukarda güneşin daha batmamış olduğunu gördü. Her yanı saran kızılık muhteşemdi. Yürürken arkasında bir ses duyup döndü. Yeşil cinlilerden genç bir güvenlikçi bir çalının arkasında yere oturmuştu. Biraz daha yürüyüp büyük bir taşın üzerine oturdu. Kendini gökyüzünü saran renklerin büyüüne bırakmak istiyordu. Bu mutlak sessizlik içinde... ama, hayır! Akşamın ve çölün kendine göre sesleri vardı. Güneş batarken bir örtü gibi onu saran, hava gibi bütün gözeneklerini dolduran çöl, yavrularına meme emziren bir anne hayvan gibi soluk alıp veriyordu. Bir Kanadalı olup da, çölü bu kadar seveceğini başkası söyleseydi kesinlikle inanmazdı. Sanki ondaki o derin boşluğun bir parçası gibi hissediyordu kendini. Uzaklardaki dağlara bakarak Marathon'daki göl manzaralı evlerini düşündü. Annesiyle teyzesi geldi aklına. Onları ne kadar özlediğini fark etti. Çölün mü, gölün mü daha çekici olduğunu bilemiyordu. Göldeki evde babasının varlığı hâlâ duruyor, orayı onsuz düşünemiyordu. Eve'i düşündü sonra, ama aklına o gelince rahatsız oldu ve yerinden kalktı. İleriye doğru bir kaç adım atıp geriye döndü. Pembelerle eflatunlar koyulaşarak bordolara dönüşmeye başlamıştı. Aklından, 'Anneme bir telefon edeyim,' diye geçirirken, Başkan'a da bilgi vermeleri gerektiğini düşündü. Geriye dönerken yanından geçtiği nöbetçiye gülümseyerek,

"Akşam ne kadar güzel, değil mi?" diye sordu. Oğlanın ona şaşırarak baktığını görünce, "Kusura bakma," dedi ona. "Sen belki de bu akşam Las Vegas'ta olmayı yeğledin." Delikanlı gülümseyerek başını salladı o zaman John'a. Boynuz'un girişine geldiğinde, 'Şu işe

bak!' diye düşündü. 'Kimselerin olmadığı çöllerde fareler gibi deliklere gizlenerek yaşıyoruz. Yaşamak mı bu? Fıttırık bilim adamlarına döndük. Tenten'deki Profesör Nimbüs...'

***

Ertesi sabah karavanın kapısının çalınmasıyla uyandı. Düşünde annesi göldeki evde Eve'e yayın balığı tavası yapmayı öğretiyordu. Önce o evin eski ahşap kapısının çalındığını sandı, ama sonra çölün ortasında bir karavanda olduğunun ayırımına vardı. Yavaşça yerinden kalktı ve gidip kapıyı açtı. Kapının önünde Benny elinde iki bardak kahveyle duruyordu.

"Saat 10.00 oldu. Merak ettim seni," dedi içeri girerken.

"Gece geç uyudum," diyerek bardaklardan birini aldı John. Küçük masaya karşılıklı oturdular.

"Peki..." dedi Benny. "Şimdi ne yapacağız?"

"Herkes aklındaki projeyi söyler, tartışırız," dedi John elindeki fincanı masaya bırakıp. "Sonra bakalım bizim için bu kadar yatırım yapanlar ne isteyecek. Daha hiçbir talep gelmedi onlardan, ama orada bu projeyi nasıl yönlendirmeleri gerektiğini tartışan bir ordu vardır mutlaka."

"Buraya el koyarlar mı?"

"Yoo, sanmam. Bizsiz bir şey yapamayacaklarını düşünmüşlerdir. Bizden iyi kimi bulup koyabilirler yerimize? Sonra o şifreleri, tuzakları onlar da biliyor. Yoo, hayır. Böyle bir şansı riske atacağını sanmıyorum ben bu Başkanın. Ona sunduğumuz olanağın büyüklüğünü düşünsene. Birdenbire elinde müthiş bir oyuncak buldu adam. Böyle bir şeyi düşünebilir miydi başkan olmaya soyunurken?"

"Dediğin gibi olur umarım."

"İki tarafın da birbirine gereksinmesi var," dedi John ayağa kalkıp yüzünü yıkadıktan sonra kurulanırken. "Bu Başkan olmasaydı biz ne yapacaktık? Üniversitelerde ilginç düşünceleri olan birer fizik öğretmeni olarak kalacaktık."

"Evet, buralara gelemezdik," dedi Benny. "Ben gelemezdim en azından. Ali ile Toshiki de gelemezdi. Doğru." Bir süre sustuktan sonra, "Senin bir önerin yok mu John?" diye sordu. John gelip Benny'nin karşısına oturdu gene. Kahve bardağını aldı.

"Ara ara babamın İkinci Dünya Savaşıyla ilgili bir projesi geliyor aklıma," dedi John. "Büyük Sahra'yı deniz yapmak..." Yerinden kalkıp dolaptan giyeceklerini alırken, "Senin aklında ne var?" diye sordu.

"Dr. Hopkins," dedi Benny.

"Eee?" diyerek Benny'ye dikkatle baktı John. "Nesini düşünüyorsun onun?"

"Hani sen adamın kanser olduğunu söylemiştin ya..."

"Beni sürekli şaşırtıyorsun Benny. Sen ve Dr. Hopkins..."

"Aslında... düşündüm de... hayırlı bir iş olmaz mı onu götürüp tedavi ettirmek?"

"Bir gecede mi değişti düşüncen? Bunun altında başka bir şey yok mu?"

"Ehh," diyerek güldü Benny. "Birazcık da geleceğe gitmek isteği var elbette."

"İnanılmaz birisin sen Benny," dedi John gülerek. "Onu da konuşalım arkadaşlarla."

"Efendim," dedi o sırada karavanın açık kapısının önüne gelen mavi cinlilerden biri. "Başkan Kennedy ile Prof. Edwards bir saate kadar burada olacaklarmış."

"Ben gidip bir tıraş olayım," diyerek yerinden kalktı Benny. "Bunları daha sonra konuşuruz."

4.

Zekâmızın gücü ılımlı olamayacak kadar büyüktür.

Isaac Asimov

"Ulan amma korktum ha!" dedi Benny bir eliyle başındaki kaskı çıkarırken. Yüzü bembeyazdı. "Dönemiyorum, orada kaldım sandım." Üzerinde kırmızı bir tulum, öbür elinde başka bir kask vardı. Başlıkları masaya bıraktı. Hep birlikte Odysse'nin önünde idiler. Dr. Hopkins de oradaydı ve o da Benny gibi kırmızı bir tulum giymişti. Elinde sıkı sıkı tuttuğu bir başlığı o da masanın üzerine bıraktı. "Ne olduğunu anlayamadım," dedi Benny. "Lanet olası kask çalışmadı. Doktor gözlerimin önünde buharlaşırken ben çölün ortasında kalakaldım."

"İnsansız alet göndermeyi de denemiş olduk böylece," dedi Toshiki. Onun da yüzü kireç gibiydi. Gözlerini dikmiş Odysse'nin ekranına bakıyordu, ama uzay-zaman girişimi bir değişiklik göstermeden dönmesini sürdürüyordu. "Gelemediğini, yardım istediğini duyduk, ama seni getiremedik."

"İyi ki Noko'nun aklına geldi de sana yeni bir kask postaladı hemen," dedi Ali. Rahatlamış gibi bir ısıklık çalarak oturduğu koltuktan kalktı.

"Teşekkür ederim sana dünyalar güzeli," dedi Benny Noko'ya dönüp. Önünde saygıyla eğilerek uzandı ve elini öptü. Kadın utanarak gülümseyip başını önüne eğdi.

"Kendi sevincimi bile unutacaktım neredeyse," dedi Doktor yavaşça.

"Evet, hoş geldiniz," dedi John, Doktor ile Benny'ye. "Geldiniz ya, önemli olan bu şimdi. Hem böyle olağanüstü bir deney için bir tanecik Benny zamanda yitip gitmiş çok mu yani?" diyerek güldü. O sözü onları ikna etmek için Benny söylemişti daha önce, Doktor'u tedavi

---

ettirmek için 2,100 yılına gitme konusunu tartışırken. John'un gülüşü öbürlerini de etkiledi. Sıkıntılı hava biraz dağılır gibi oldu.

"Nasılsınız Dr. Hopkins?" diye sordu Ali.

"İyiyim. İyiğim. Çok iyiyim dostum," dedi yaşlı adam ona, iki eliyle tuttuğu elini heyecanla sıkarken. Sonra öbürlerine döndü ve gözleri dolu dolu, "Sizlere nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum. Hepinize... çok, çok teşekkür ederim," dedi bir kaç kez üst üste. "John sana da..." derken gözleri doldu, sesi tıkanı.

"Bize değil, sen Benny'ye teşekkür et Jeff. Bu onun fikriydi."

"Ettim. Ettim ama," dedi Doktor Benny'ye gülerek bakarken, "yeter mi bilmiyorum. Bundan sonraki her soluk alıp verişimi ona borçlu olacağım."

"Geleceğe gitmeye onun kadar hevesli başka bir kurban bulamazdık," dedi Toshiki. "Yorgun musunuz?" diye sordu sonra.

"Hayır, ama biraz heyecanlıyım," dedi Doktor.

"O zaman oturalım da neler yaptığınızı anlatın," dedi John. Hep birlikte arkadaki çalışma masasının çevresindeki koltuklara geçtiler. "Belli ki işleriniz yolunda gitmiş."

"Evet, evet," dedi Doktor neşeyle.

"Gittiğimizde bu çukuru boş bulduk, biliyor musunuz?" dedi Benny. Groom Range'i anımsatan buz gibi bir hava esti odada.

"Burası da mı yıkılmış yani?" diye sordu Ali heyecanla.

"Bilmiyorum. Bomboştı. Bir çivi bile yoktu. Bir iki ağaç kalmıştı yalnız dar uçta," dedi Benny. "Sonra ilerdeki elektrik dağıtım merkezine kadar yürüdük. O yerinde duruyordu. Orada çalışanlar bizi görünce hemen yakalayıp bir odaya kapattılar. Biz önce şaşırdılar zannettik. Çölden demode giysili iki kişi çıkıyor... ama daha sonra şaşırmamış olduklarını anladık. Haber vermişler. Polisler gelip bizi aldı, Las Vegas'a götürdü."

"Arabaları bizim minibüslere benziyordu, ama tekerlekleri yoktu. Yerden bir iki karış yukardan gidiyordu," dedi Doktor.

"Mag-lev," (*) dedi Benny John'a. Öbürlerinin anlamadığını görünce, "Yani araçları mıknatıs gibi yapmışlar," diye açıkladı. "Aynı kutuplar birbirini iter ya, dünyanın manyetik alanına göre arabaları kutuplandırmışlar. O itmeyle havada duruyor, hiçbir yere deymeden gidiyordu. Asıl içinde direksiyon yoktu. Gideceğin yeri söyleyince merkezi bir bilgisayar sana en kestirme rotayı, trafiği de göz önüne alarak çiziyordu. Yarasalar gibi... Şoförsüz bir arabayla kimseye çarpmadan kent merkezine gittik. Kaporta bir tür reçineden yapılmış, hem hafif, hem de çelikten sağlamış. Sonra motorlar sudan hidrojen ve oksijen üreten yakıt hücreleriyle çalışıyormuş."

"Polis merkezinde bizi sorguya aldılar," diyerek sözü Doktor aldı. "Öyle soru falan sormadan, bir tarafı cam olan küçük bir odaya sokup dışardan incelediler bizi. Öndeki cama içerdeki kişiyle ilgili her türlü bilgi peş peşe geliyordu, ama bizim kimliklerle ilgili bir bilgi gelmedi. Hastalığımı orada gördüler. Neden o kadar geciktiğimi sorup sağlık karnemin olup olmadığını sordular. Yoktu. Yüz kırk yıl öncesinin raporlarını da, kafalarını karıştırmamak için yanıma almamıştım. Benny ile kararlaştırdığımız gibi, madenci olduğumuzu, çantamızı hayvanların kaçırdığını söyledim. İnanmadılar, ama üstelemediler de. Beni oradan Memorial Hastanesine götürdüler."

"O da bir şans," dedi Toshiki.

"Evet. Gerçekten öyle," diyerek onayladı yaşlı adam onu. "Orada beni cam gibi bir borunun içine yatırdılar. Barsaklarımın görüntüsü yeşil bir ışık şeklinde doktorların önünde havada belirdi. Yalnız kanserli hücreler kırmızıydı. O önlerindeki görüntüyü istedikleri gibi döndürebiliyorlardı. Bu arada hastalığın pankreasa da sıçramış olduğunu fark ettiler. Orada da bu kadar geç kalışıma şaşırdılar. 'Her yerde var bunun tedavisi,' gibi şeyler söylediler. Ben bir şey söylemedim. Bizi göçmen kolonicilerden sanmışlar. Her neyse, hemen ameliyata aldılar beni. Barsaklara ve pankreasa birer sondayla girip açık yeşil renkli bir sıvı verdiler içeriye. Yarım saat sonra aynı sondayla koyu kahverengi olarak çektiler o sıvıyı. Havadaki görüntüm tümüyle yeşil olmuştu."

(*) Mag-lev, Magnetically Levitated Transit Vehicles; Mıknatısla Yükseltilmiş Ulaşım Araçları

"O kadar mı?" diye sordu John.

"O kadar," dedi Doktor. "Ne kesmek, biçmek, ne kemoterapi, ne başka bir şey..."

"Peki orada niye bir hafta kaldınız?" diye sordu Toshiki.

"Beni hastaneden çıkarmadılar," dedi Doktor. "O ilaç pankreasımın bir bölümünü dışarı çektiği için kalanın değiştirilmesi gerekiyordu. Bir alete bağlayıp yatırdılar ve uygun bir pankreasın bulunmasını beklediler. Ancak dün bir tane bulundu ve bir ameliyatla değiştirdiler."

"Yani dün ameliyat oldunuz, bugün buradasınız ha?" diye şaşırarak sordu Ali.

"Evet. İnlanılacak gibi değil, değil mi?" dedi ve gülererek başını salladı Doktor. "Ameliyattan sonra içi beyaz renkli, yoğun bir sıvıyla dolu bir küvete yatırdılar beni. Onun kenarlarına deymeden içinde yüzüyordum. Geceyi orada geçirdim. Sabah dışarı çıkardıklarında yaram kapanmıştı."

"O yöntemlerden ne kadarını araştırabildin Jeff?" diye sordu John.

"Çok az, bölük pörçük şeyler," dedi Doktor. "Bizim gibileri ayrı bir yerde tutuyor, kimseyle konuşturamıyorlardı. Sorularımı bile yanıtlamadılar. Bu sabah da Benny gelip beni kaçırdı oradan."

"Kaçırdı mı?" diye sordu Ali. "Neden?"

"Peki tedavin bitmiş miydi?" diye sordu John da.

"Evet," dedi Doktor. "Bu tulumu giydirip diğer kırmızı tulumlularla birlikte bodrum kata indirmişlerdi beni de."

"Yazık," dedi Toshiki. "Oralara kadar gidip hiçbir şey öğrenmeden geri gelişinize üzüldüm. Çağımız adına önemli bilgiler getirirsiniz diye umuyordum."

"Neyse, sen düzeldin ya," dedi John Doktor'a. "Oraya gidiş nedeniniz de oydu zaten."

"Evet," dedi Doktor. "Bana tümüyle iyileştiğimi söylediler. Burada da bir kontrolden geçerim gerekirse. İlkel de olsa, tanı tanıdır."

"Neden kaçtınız oradan?" diye sordu Ali Benny'ye.

"Bizi tutuklayacaklardı," dedi o. "En iyisi baştan anlatayım size. Ben de polislere doktorun yalanını söyledim, ama yemediler. Yitirdik dediğimiz kimliklerin kayıtları bilgisayarda olmalıydı çünkü. Bulamadılar, ama çok fazla da uğraşmadılar ve beni alıp kent dışındaki bir kampa götürdüler. Orası kaçak göçmenlerin toplandığı bir yermiş. Yeni getirdikleri herkese yaptıkları gibi, dezenfekte edip havaya göre değişen bu kırmızı 'klima kumaş'tan tulumu giydirdiler," diyerek üzerindeki giysiyi gösterdi. "Dışarıda hava nasıl olursa olsun, giysinin içi hep aynı kalıyor bununla. Neyse, sonra oradaki bilgisayarın listelerine baktılar ve adımlı buldular, ama hem tarihte bir enayilik vardı, hem de..."

"Gerçek adını mı vermiştin?" diyerek araya girdi Ali.

"Kiminkini verecektim?"

"Tarih yanlışlığı neydi?" diye sordu John.

"O zamanda yaşayan başka bir Benny Bernstein buldular listede. Ya torunlarımdan biriydi o, ya da yalnızca bir ad benzerliği. Anladığım kadarıyla zaman yolculuğundan da haberleri yoktu."

"Çok garip," dedi John. "Başka bir geleceğe gitmiş olamazsınız."

"Neden John?" diye sordu Doktor.

"Çünkü gidebileceğimiz bütün gelecekler bizim bu anımızdan yola çıkmalı. Bugün burada gerçekleşen her şey sonraki bütün geleceklerde olmalı."

"Belki de halka açıklanmadı bu zaman yolculuğu olayı," dedi Toshiki. "Bazı kişilerin tekelinde kalmış olamaz mı? Baksanıza ne kadar gizli çalıştığımıza," diyerek eliyle çevresini işaret etti.

"Belki," dedi John. "Ancak bütün bu anlattıklarınız bizim daha da dikkatli olmamız gerektiğini gösteriyor. Belki bu kez olası felaketlerin önüne geçebiliriz. Eee, sonra?"

"O Benny Bernstein'ı L-4 listesinde buldular," dedi Benny John'a.

"Bu L-4 dediğin, Langrange Dört Noktası mı?" diye sordu John. Benny başını salladı.

"Ne o?" diye sordu Ali.

"Demek yapılmış ha?" dedi John düşünceli bir şekilde. Benny gene başıyla onayladı.

"Ne o yapılmış olan John?" diye Toshiki sordu bu kez.

"1700'lü yıllarda Langrange adlı Fransız bir gökbilimci uzayda bazı dengeli noktaların olması gerektiğini düşünmüştü," diye açıkladı John onlara. "Ay ile dünya arasındaki belli yerlerde ikisinin çekimi birbirine eşit olmalı, dolayısıyla oralandaki cisimler oldukları yerde kalmalıydı. Langrange böyle beş tane nokta bulmuştu, ama üçü dengesiz koşullardaydı. Oraya konacak cisimler dururdu durmasına, ama bir kez itildiğinde geri dönmek üzere uzaklaşıp giderdi. Öbür iki noktaya konacaklar ise dengede kalırdı. Langrange'ın adından dolayı doğu ufkundakine L-4, batı ufkundakine de L-5 denmişti."

"Bazıları o noktalara uzay yerleşme istasyonları kurulabileceğini ileri sürmüştü," dedi Benny de. "Dünya ile ay sisteminin üçüncü ve dördüncü parçaları olabilirdi onlar."

"Yapılmışlar mı yani?" diye sordu Toshiki.

"Evet," dedi Benny yalnızca. Bir süre sustuktan sonra anlatmasını sürdürdü. "L-4 ve L-5'te içlerinde milyonlarca kişinin yaşadığı birer silindir vardı. O koca aletler güneş enerjisiyle çalışıyor ve kendi eksenleri çevresinde dönerek yerçekimine benzer bir merkezkaç kuvvet yaratıyordu içlerinde."

"Kim yapmış onları?" diye sordu John. "Yani kimin o istasyonlar?"

"Aslında hiç kimsenin," dedi Benny. "Orada yaşayanların olacak galiba. Birer gözlem istasyonu olarak yapılmaya başlanmışlar. Önce bir grup inşaatçı Ay'a gitmiş ve oradan sağlanan malzemelerle kurmuş onları. Giderek her üç yerde koloniler oluşmuş ve yavaş yavaş özerkleşmişler. Biz oradayken bağımsız olmaya çalışıyorlardı. Bu arada dünyada da uluslar bazı büyük birlikler şeklinde birleşmiş; Avrupa Birliği, Kuzey Amerika Federasyonu, Güney Amerika Uluslar Birliği, Doğu Asya Federasyonu, Afrika Birliği, falan gibi. Bildiğimiz uluslar birer eyalete dönüşmüş o birliklerin içinde. Sonra onlar da bizimkinden çok daha etkili bir Dünya Birliği Örgütü'ne bağlıydı."

"Vay be!" dedi Ali.

"İlginç olan başka bir konu da enerji sorununu çözmüş olmalarıydı," dedi Benny. "O kolonilerde ve dünyada kullanılmak üzere uzaya Güneş Enerji İstasyonları yerleştirilmiş. Güneş ışınlarını dev aynalarla toplayıp bir takım alıcılara lazer ışını olarak gönderiyorlarmış. Dünyanın iklimini ayarlamak, kentleri ısıtmak, çölleri sulamak gibi devasa projeleri varmış Dünya Birliği'nin."

"Bütün o işlerin parası nereden geliyormuş?" diye sordu Toshiki.

"Bilmiyorum," diyerek omuzlarını silkti Benny.

"Aslında bugün silah üretmek için harcanan paralarla yapılabilir onların hepsi," dedi Ali.

"Çok az bilgiyle gelmişsiniz," dedi Toshiki bir kez daha hayıflanarak. "Peki sen o kamptan nasıl kaçtın?" diye sordu sonra Benny'ye.

"Tutuklu değildim ki. Akşamları gidip orada yatmak zorundaydım yalnızca. Giydirdikleri bu tulumla hiçbir yere kaçamazdım nasılsa," diyerek üzerindeki giysiyi gösterdi. İçinde resmi olan, adının, soyadının ve L-4 ile başlayan uzun bir numaranın yazılmış olduğu kalınca bir etiket vardı sol göğsünde. "Bu tulumu çıkarmamamı, öyle yaparsam bilgisayarın onu anlayacağını ve sınır dışı edileceğimi söylediler bana."

"Çıkarırsan nasıl bulacaklardı seni?" diye sordu Ali.

"Bilmiyorum, ama onu deneyenleri armut gibi topluyordu polisler," dedi Benny. "Kalbin atışıyla ilgili bir şey herhalde."

"Nasıl kaçabildiniz o zaman?" diye sordu John.

"Gündüzleri bir kitaplığa gidiyordum," dedi Benny Doktor'a bakarak. "Oranın müdürüyle arkadaş olmuştum. Bildiklerimi de o anlattı bana. Göçmenleri tutuklama kararı aldıklarını öğrenmiş dün gece. Bu sabah onunla birlikte Doktor'u hastaneden kaçırdık. Eğer tedavisi bitmemiş olsaydı onu orada bırakacaktık. Bizi arabasına gizleyip çöle çıkardı. Biz de buraya geldik."

"Bir kadın mıydı o?" diye gülerek sordu Ali. Benny ile Doktor uzun uzun bakiştılar.

"Artık söyleyelim istersen," dedi Doktor Benny'ye.

"Onu da getirmeyi düşündük ama," dedi Benny yavaşça, "size sormadan yapmadık o işi. Adı Sarah Golan. Bir tarihçi."

"Yahu, ne ırkçı bozuk suratsın sen," dedi Toshiki gülerek. "Şimdi anlaşıldı niye başka şeylerle pek ilgilenmediğin. Gelmesinde bence bir sakınca yok. Sizden alamadığımız bilgileri ondan ediniz bari."

"Onu buraya getirmek isteyişimizin özel bir nedeni var," dedi Benny. Sesi oldukça ciddileşmişti. Bir süre Doktor'a baktıktan sonra, "Sarah bana Başkan Kennedy'nin Texas'ta bir suikast sonucu öldürüldüğünü... yani öldürüleceğini söyledi," dedi ağır ağır. "O günlere ait gazetelerin mikrofilmelerini falan gösterdi. Onu buraya getirerek Başkan'ı uyarabiliriz diye düşündük."

"Bunu anlatmak için nasıl bu kadar bekledin?" diye sordu Ali, uzun bir suskunluğun ardından.

"Ne fark eder?" dedi Benny. "Burada ne kadar zaman geçirirsem geçireyim, Odysse istediğim dakikaya götürmez mi beni?"

"Senin karakterin olarak söylemiştim," dedi Ali. "Duramaz patlardin sen."

"Doktor böyle yapmamızı öğütledi," dedi Benny yavaşça, onun sözünü dinlediğini açıklamaktan açıkça rahatsızdı. "Önce sizi ikna etmemiz gerektiğine ikna etti beni."

"Yani orada Odysse'yi bilen biri var şimdi," dedi Ali düşünerek.

"Ayrıca Başkan'a karşı da bir sorumluluk içindeyiz," diye ekledi John.

"Yani getirebilir miyim?" diye sordu Benny heyecanla.

"Zorunluyuz galiba," dedi John. "Arkadaşlar da aynı şekilde düşünüyor sanırım." Toshiki ile Ali başlarını sallayarak onayladı onu. "Haydi o zaman Benny, git de getir şu tarihin tanığını buraya." Benny kalkıp onu getiren kaskı başına taktı. İki eline de sağlam birer tane alarak,

"Hazırım," dedi Odysse'nin kumanda masasına giden Toshiki ile Noko'ya. Diğerleri onlara yaklaştı.

"Gidiyorsun Benny," diye seslendi Toshiki ona, ayarları yaptıktan

sonra ve önündeki düğmeye bastı. Benny bir anda yok oldu. Bir süre kimse konuşmadı. Ekrandaki hızlı renk değişimini izlediler.

"Biz orada bir hafta kaldık," dedi Doktor yavaşça. "Ama gittiğimiz zamanın on dakika sonrasına geri döndük." John dönüp ona baktı. "Düşünüyorum da, siz burada on dakika yaşarken, biz orada bir hafta mı yaşadık?"

"Yoo, hayır," diyerek gülümsemeye çalıştı John. "O süre içinde organlarınız çalıştı, hücreleriniz o kadar eskidi. Öbür türlü ölüm süzlük olurdu."

"Tam da o sözcüğü düşünmüştüm. Onun için sizleri ayrıca kutlayacaktım."

"Kutlamalardan önce üzerinde düşünmemiz gereken başka sorunlar var Jeff," dedi John. "Gidişinizden on dakika sonrasına getirdik sizi. Eğer on bir dakika öncesine dönseydiniz daha gitmemiş olan kendinizle karşılaşacaktınız. O zaman ne olacaktı?"

"Bir tane yerine iki Benny'yi çekmek zorunda kalacaktık," dedi Toshiki.

"Ben öbür Jeff'i hiç çekemezdim herhalde," diyerek ona döndü Doktor. "Gözlerimin önünde ölüp gidecekti."

"O ölünce siz ne olacaktınız?" diye sordu Ali. Doktor ona bakarak sustu.

"Her şey ne kadar karışık, değil mi Jeff?" diye sordu John ona. "Bir paradokslar yumağı içindeyiz. Bir boyutta aynı insandan iki tane olursa ne olur, ya da kendi boyutundan çıkıp giden birinin boşluğunu ne doldurur? Michael Dumment'in bu konuda bir öyküsü var. Gelecekte gelen bir sanat eleştirmeni, henüz tanınmamış bir ressamı bulur. Ona ilerde yapacağı resimlerden oluşan bir albüm verir. O da oradaki resimleri kopya eder ve çok ünlü olur. Şimdi burada hangisi asıl, hangisi kopya? Albümdeki fotoğraflar mı, yapılan resimler mi?" Doktor bir şey söylemeden bakıyordu ona. "Burada her ikisinin de kopya olup asıllarının olmaması bir paradoks aslında. Yani daha mantığını çözemedik içinde olduğumuz şeyin." Kısa süren bir sessizlik oldu.

"Ama sonucun çok yakın olduğunu hissedebiliyorum," diyerek eliyle çevresini gösterdi Doktor. "Sanki her an elle tutulacakmış gibi."

"Bir şeyler oluyor," dedi o sırada Noko. Dikkatle Odysse'nin ekranına bakıyordu. Birden ekranın önünde iki kişi belirdi. Biri kırmızı tulumuyla Benny, öbürü uzun sarı saçları kaskın altından omuzlarına kadar inen genç bir kadındı. Krem rengi bir tulum giymişti ve elinde küçük, yeşil bir çanta vardı. Benny elindeki yedek kaskla başındakini masaya bıraktıktan sonra ona yardım etti. Kızın mavi gözleri çevresine inanmazlıkla, hatta biraz da korkuyla bakıyordu. John yanlarına giderek,

"Aramıza hoş geldin Sarah," diyerek elini uzattı. Kız bir şey demeden gülümsemeye çalıştı, tokalaştılar. "Adım John Bach."

"Doktor'u tanıyorsun," dedi Benny Sarah'a. "Bu Ali, bunlar da Toshiki ile Noko."

"Merhaba. Merhaba," diyerek ve sırayla hepsine gülümseyerek baktı Sarah.

"Arkadaşlarımız için yaptıklarından dolayı sana çok teşekkür ederiz," dedi John kıza.

"Beni buraya kabul ettiğiniz için ben size teşekkür ederim," dedi Sarah.

"Oldukça yürekli bir kızmışsın," dedi Ali. "İnsanlar bir haftadır tanıdığı birinin peşine takılıp böyle geçmişe giden yolculuklara çıkmazlar genellikle."

"Hele hele 'gel benimle' diyen Benny gibi biriye," dedi Toshiki. Benny kızmış gibi baktı ona. Sarah şaka olduğunu anlamıştı.

"Önce ben de inanmadım," dedi gülümseyerek. "Deli sandım onu, ama değildi. Bir tarihçi olmama karşın ben o kadar bilmiyordum yirminci yüzyılı. Dedikleri doğru değilse hiçbir şey yitirmezdim, ama ya doğruysa? Bir laboratuvarı olan ilk tarihçi ben olurum."

"Ben biliyordum zaten sırf Benny için gelmeyeceğini," dedi Ali. Benny ona da kızmış gibi baktı.

"Gelin şöyle oturalım," diyerek toplantı masasını gösterdi John. Hep birlikte çevresine oturdular. "Sen galiba bize bazı şeyler anlatacaksın," dedi sonra kıza.

"Evet Bay Bach," diyerek elindeki küçük çantayı masaya koyarak açtı. İçinden üzerinde bazı renkler ve şekiller olan bir aygıt çıktı. Kız çantanın içinden aldığı bir bandı başına taktı ve aygıtın üzerinde, havada açık yeşil bir ışık belirdi. Sonra o ışığın içinde peş peşe Washington Post, New York Times, Newsweek, Time, Life gibi gazete ve dergilerin ön sayfaları belirmeye başladı. Bir süre durduktan sonra yerini arkasından gelene bırakan görüntülerin hepsi 22.Kasım.1963, ya da sonrası tarihliydi. Bütün manşetlerde tek konu vardı; Başkanı Kennedy'nin Dallas'ta öldürüldüğü. Odadaki herkes susmuş, elle tutulur bir gerginlik içinde sürekli değişen görüntüleri izliyordu. Lyndon Johnson'ın Başkan olarak ant içişi, Jacqueline Kennedy'nin iki küçük çocuğuyla Amerikan bayrağına sarılı tabutu izleyişi, küçük John'un asker selamı veriş...

"Korkunç, değil mi?" dedi Benny. Kimse bir şey söylemedi.

"Bununla kalmıyor," diyerek görüntüyü değiştirdi Sarah. Bu kez konu Robert Kennedy'nin öldürülmesi, yer; Los Angeles, tarih; 6.Haziran.1968 idi. Yeni bir şok dalgası çarptı oradakilere. Gazeteler, dergiler, televizyon haberleri, yorumlar... "Bir de bu var," dedi Sarah onların ardından. Bu kez görüntüde Martin Luther King'in öldürülmesi haberi vardı ve tarih 4.Nisan.1968 idi. Onun katıldığı gösteriler ve yürüyüşler, 'Bir düşüm var,' diye başladığı konuşması, 1964'te Oslo'da Nobel Barış Ödülünü alması ve büyük kalabalıklarca uğurlanan cenazesi...

"Daha var mı?" diye sordu John sıkıntıyla. Masanın üzerindeki yeşil görüntü birden yok oldu. Sarah başındaki bandı çıkarıp çantadaki yerine koyarken çevresindekileri kaygılı bakışlarla süzdü. O bir şey söylemeyince John, "Odysse ödemedi mi daha kendini?" diye sordu Doktor'a. Yaşlı adam başını sallayarak onayladı onu. "Sarah bizimle Washington'a gelmeni rica edeceğim," dedi sonra kıza. "Benny ve Jeff, sizler de lütfen..."

"Sen bizim için bulunmaz bir nimetsin Sarah," dedi Toshiki ve gidip kızın ellerini üst üste öptü. "Hoş geldin."

***

Başkan'ın özel uçağıyla bir saattir uçuyorlardı. Yedikleri hafif yemeğin üzerine kahvelerini içmekteydiler. John, Benny ve Doktor birer de konyak almıştı kahvelerinin yanında. Hoparlörlerden Gershwin'in Mavi Rapsodisi uçağın içine yumuşacık yayılıyordu.

"Herkesin deli gibi merak ettiği şeyi ben sorayım," dedi John. "Bizden sonra ne oldu Sarah? Biraz anlatsana."

"Şey..." diyerek zaman kazanmaya çalıştı kız. "Koca bir yüz kırk yılı size nasıl özetlesem diye düşünüyorum. Sanırım önce... doğayı kirletmeyen, temiz enerji arayışları başladı. Önce dünyanın çevresine SES (*) denilen o uydular kondu. Sonra bazı kirletici sanayilerin aya ve öbür istasyonlara taşınması fikri doğdu. Bunun için ilk başta uluslararası, hedef giderek büyüyünce birliklerarası işbirliklere gidildi. Sanayileşmiş ülkeler bu işte başı çekiyordu, çünkü en çok onlar kirlenmişti."

"İnanılır gibi değil. Dünyadaki ülkelerin öyle ortak bir amaç için birleşeceğini gösteren ufacak bir belirti bile yok bugün," dedi Benny. "Tam tersine... bu yaşanan soğuk savaş, kamplaşmalar, ekilen düşmanlık tohumları... makasın arasını sürekli açıyor. Nefret toplu bir yok oluşa sürüklüyor insanlığı."

"O eşik aşıldı," dedi Sarah Benny'ye bakarak. "İnsanlık o duvara çarpmadan durmasını bilebildi. Sonra... önce ayda bir koloni kuruldu. Dünyaya kıyasla oradan uydulara malzeme götürmek daha kolaymış. Siz daha iyi bilirsiniz. Ve L-4 ile L-5 yapılmaya başlandı."

"Kimin onlar Sarah?" diye sordu John.

"Amerika L-4'tekine yatırım yapınca, Japonya da L-5'tekine para koymuştu."

"Peki ya Sovyetler Birliği...?" diye sordu Doktor.

"O kalmamıştı ki," dedi Sarah, "1991'de dağılmıştı." Üç erkek birbirlerine şaşırarak baktı. "Sizin zamanınızdan çıkarılan derslerle bu uydu kurma olayının bir çekişme nedeni olmasına izin verilmedi. Yüz yirmi kadar ülke bir Uzay Antlaşması imzaladı. Ona göre yapay ya da doğal, hiçbir gökyüzü cismine uluslar sahip olamayacak, bu amaçla

(*) SES, Solar Energy Stations; Güneş Enerji İstasyonları

güç kullanamayacaktı. Ülkeler yapımı süren o projelerde ya emek, ya da para koyarak hak sahibi olacaktı. Evet, sizin de düşüneceğiniz gibi, yoksul ülkeler hemen oralarda çalışacak işgücünü koymaya aday oldular, ama o kadar çok insan gitmek için başvurdu ki... neredeyse dünya nüfusunun yarısı... o zaman Birleşmiş Uluslar Örgütü'nün bu işi düzenlemesine karar verildi. O amaçla özel bir bölüm oluşturuldu; Göç ve Taşınmalar Düzenleme Kurulu. O sıradan daire daha sonra Dünya Birliği Örgütü'ne dönüşerek çok daha etkili bir konuma geldi."

"Dünya'daki birlikler o zaman mı oluştu?" diye sordu Benny.

"Hayır, daha sonra," dedi Sarah. "Ama aslında o birleşmelerin ilk belirtileri yirminci yüzyılın sonunda kendini göstermişti. Avrupa birliği, Kuzey Amerika, ardından Japonya, Kore, Çin ve Malezya'nın birleşmesiyle Doğu Asya Ulusları Birliği... sonra federasyon oldu onlar. 'Kurul' bazı pis kimya ve metal sanayilerini yukarıya taşımak için dünya çapında bir 'Yeniden Yapılanma Seferberliği' oluşturmuştu. Böyle bir projeyle dünyadaki insanların ilk kez ortak bir amacı oluyordu. Paralar, emekler, düşler hep o ütopyanın gerçekleştirilmesine adandı uzun vadede. Dünya kocaman bir bahçe yapılacak, ekolojik çöküş durdurulacak, ölmekte olan doğa yeniden canlandırılacaktı. 'İnsanın beşiği tabutu olmayacak,' idi sloganları. Ay'daki ve L'lerdeki yapılaşmaların giderek artan bir hızla hedefleri büyütüldü. Bugün... yani benim zamanımda," diyerek güldü Sarah, "L-4'te genellikle tarım yapan bir buçuk milyon kişi, L-5'te de sanayide çalışan beş milyon kişi yaşıyor. Büyüklüklerini iki katına çıkarma hedefleri var ikisinin de. Ozon delikleri tamir edildi. Dünyanın ısınması ve sera etkisi durduruldu. Denizler o zamana kadar yükseldikleri yerde kaldılar. Afrika, Güney Amerika ve Güneybatı Asya'daki doğal yaşam koruma altına alındı. Soyları tükenmekte olan yaban hayvanlarının bir kısmı kurtarıldı."

"Aydakiler ne oldu?" diye sordu John.

"Oradaki durum biraz farklı. Tam sayısını kimsenin bilmediği garip bir koloni oluştu orada. Çoğunluğu madenci olan beş yüz bin kişinin yaşadığı düşünülüyor, ama her taraftan o kadar çok yasa dışı insan gitti ki... Dünya yönetimi tam bir denetim kuramadı onların üzerinde. Yaşanması zor bir yer. Yerçekimi azlığından dolayı ağır ağır botlar

giyeceksin, küçücük odalarda yatıp kalkacaksın, dışarı çıkarken hava tüpü takıp özel giysiler giyecek, seke seke yürüyeceksin. Bunlar çekici gelmemişti pek çok kimseye. Hatta önce mahkumlar gönderilmişti resmi başvuru azlığından. Oradakilere 'kanguru' derler, biliyor musunuz? Hem zıplayarak dolaştıkları, hem de koloninin kuruluşu Avustralya'ya benzediği için."

"İyi de, öbürlerinde de aynı şekilde yaşanmıyor mu?" dedi Benny. "Hem o madenler hâlâ işletiliyorsa bir düzen olmalı orada."

"Kendi aralarında bir düzenleri var elbette. Zaten her üç koloni dünyaya bağlı iken bile özerk kurullarla yönetilirdi. Baştan beri iç sorunlarını kendileri çözer, dünyayı karıştırmazlardı işlerine. Bir anlamda haklılardı da. Her biri, içinde yaşayanların tüm gereksinmesini sağlayabilen, kendi kendine yeterli birimler olmak zorundaydı." Sarah bir süre susup kendisini dinleyenlere baktı. "Oralara para kazanmak için çalışmaya gidenler geri dönmemeye başladı. Kontratları bitenlerin çoğu yerlerinde kalıp başka başka işlerde çalıştılar. Daha çok korsan işlerde. Ya da boş gezdiler. Böylece oralılar oluştu. Sonra bir takım hukuksal tartışmalar başladı. Evlilik, mülkiyet, miras, kaç çocuk yapılacak, o çocuklar orada mı, dünyada mı eğitilecek? Çok az kişi çocuğunu dünyaya gönderiyor, ölümlerini bile göndermek istemedikleri için yakarak saklıyorlardı. Çalışma saatleri, düzenleri, çalışanların hakları gibi konular bizimkilerden farklı tartışmalara yöneldi. Dünya Adalet Divanı'nın aldığı kararları hiçbiri uygulamıyor, ya da uygulayamıyordu. Oralarda doğmuş çocuklar işe girme yaşlarına gelince daha başka tartışmalar çıktı. Onlar kendilerini yeni gelenlere göre daha 'soylu' ve 'haklı' sayıyorlardı. İlk gelenlerin ayrıcalıkları olmalıydı onlara göre. Yeni gelen 'yaban'lardan farklı işlem görmeliydiler. Böyle böyle, her kolonide kendine özel, yeni hukuksal yapılar oluşmaya başladı. Bir ara kolonilerde ayrı ayrı alınan kararlar ortak bir temele oturtulmaya çalışıldı, ama boşuna. Hem üçü giderek birbirinden farklılaştı, hem de dünya yönetimi ile ilişkileri zayıfladı. Ayrıca bir koloniye göçen birinin yüzyıl sonra aşağıda akrabası kalmazmış. Böylece oraları kendini dünyalı olarak görmeyenlerin ülkesi olmaya başladı."

"Aslında düşünüyorum da, biz bir kürenin üzerinde, yıldızlara bakarak yaşıyoruz. Dışa kapalı bir silindirin içinde yaşamak insanlarda farklı psikolojilere neden olsa gerek," dedi Benny.

"Gerçekten öyle," diyerek Sarah onu onayladı. "Koleji bitirince babam beni L-5'teki halamın yanına göndermişti. Kendisi çok istemiş, ama gidememiş. Oranın dünyadan daha düzenli olduğunu, gerçek geleceğin uydularda filizleneceğini söyler, benim gidip yaşamımı kurtarmamı isterdi. Ama orada yaşamak çok zor geldi bana. Görmeyen farkı anlayamaz. Her şey, her şey çok değişikti. Eğlenceleri bile... Bir gün kuzenlerim beni alıp, 'Seni kıra götürüyoruz,' diyerek dönme eksenine yakın bir salona götürdüler. Silindirin dış kabuğundan merkeze doğru gittikçe yerçekimi azalıyor, tam ortada da sıfır oluyordu. Biz o duvarları rengarenk boyalı bir salonda kollarımıza kanatlar takıp kuşlar gibi uçtuk. Kuzenlerim o işte o kadar ustalaşmışlar ki, kanallardan üflenip emilen hava akımlarını kullanarak, hiç kanat çırpmadan uçabiliyorlardı. Zaten ikisinin de Büyük Albatros derecesi varmış. Hiç ağırlıksız olup, çevrede özel olarak değişen o renklerin içinde yaşanan sarhoşluk müthiş bir şeydi."

"Öyle olmalı," diyerek bir kahve daha istedi John hostesten işaretle.

"Halamla kuzenlerimi çok değişmiş buldum. Oysa daha beş yıl olmuştu gidişleri. Onlar da, oralı herkes gibi, dünyadan başka göçmenlerin gelmesini istemiyor, gezmeye gidenlere bile kötü davranıyorlardı. Ben kalıp ikinci sınıf vatandaş olmaktansa geri dönmeyi seçtim. Ayrıca çalışmak istediğim konu geleceğin konuları değil, tarihi. Onun için de dünyada olmam gerekiyordu. Gene de akın akın göçmen gidiyor oralara. Tutunabilmek için her türlü sıkıntıya göğüs geriyor, en pis, en tehlikeli işleri yapıyorlar. Çok da ucuza çalışıyorlar. Oraya kadar gitmişken L-4'ü görmeyi bile istemedim ve elimdeki bütün parayı verip bir TAV'a (*) atlayıp dünyaya geri döndüm."

"O dediğin ne?" diye sordu John.

"Uydular arasında çalışan servis araçları," dedi Sarah ve hostesin getirdiği kahveyi John'a verip boşları toplamasını beklerken sustu. Yalnız kaldıklarında, "Dünyadan oralara gitmek hem zor, hem de çok

(*) TAV, Transatmospheric Vehicle, Atmosfer Aşan Araç

pahalı," diyerek anlatmasını sürdürdü. "Babam birikmiş bütün parasını beni oraya gönderebilmek için harcamıştı, ama kolonilerarası yolculuk, ya da oralardan dünyaya gelmek çok kolay. Büyücek birer araba kadar olan TAV'ların eskimişlerini dünyaya gönderiyor, sonra da hurdaya atıyorlar. Benim döndüğüm külüstür on kişilikti örneğin, ama on yedi kişi idik içinde."

"Koloniler arasında ilişkiler nasıl?" diye sordu John.

"Üç koloni arasında önceleri daha yakın bir ilişki vardı. Hem birbirlerine gidip gelmeleri kolaydı, hem de uzaydakiler olarak diğerlerini bize göre daha yakın hissediyorlardı kendilerine. Turistik geziler, spor karşılaşmaları, sanat gösterileri, hatta sıradan zevkler için oradan oraya taşınır dururlardı, ama giderek onlar da farklılaştı. Dünyadakiler uluslardan daha büyük birliklere doğru açılırken, onlar kolonilerinde kendi içlerine kapanmaya başladı."

"Beni götürdüğün o konser ne kadar farklıydı," dedi Benny kıza. Sonra öbürlerine, "Sarah'la birlikte L-5'ten gelmiş bir grubunun müzikaline gitmiştik," diye açıkladı. "Yukardaki kuzenlerinden biri o orkestradaymış. Müzikleri bildiklerimin hiçbirine benzemiyordu, gösterileri soyutlamalarla doluydu, ama dünyaya karşı duydukları öfkeyi ben bile çok iyi anladım. 'Dünyayı siz bozdunuz. Siz düzeltin. Bize dokunmayın,' diyorlardı. Belki de bu mesajı iletmek için gönderilmişlerdi oraya. Bilmiyorum. Senin evine bile uğramadı kuzenin, değil mi?"

"Hayır. Gruptan ayrılması yasakmış. Ayrıca kendisi de istemedi galiba," dedi Sarah. "Siz bizim dünyamıza çok karışık bir dönemde çıkıp geldiniz Benny. Anlattığım bütün o farklılaşmalar, önümüzdeki günlerde bir takım patlamalara neden olacak gibi görünüyor. Ben yukardayken L-5'te bir seçim yapılmıştı. Farklı görüşlerde de olsa üç yönetici adayı dünya ile ilişkilerin bozulmasını istemeyen kişilerdi. Dördüncü aday ise dünyadaki hapis cezasını ayda çalışarak tamamlamak üzere oraya gönderilmiş, sonra bir yolunu bulup L-5'e kaçmış biriydi; Robert Forum Kopek. Adam bir suçlu olduğunu gizlemeden, hatta onunla övünerek, L-5'te disiplinli bir yönetim kurma sözü veriyordu. Hakkında pek çok söylenti vardı. Yok dünyada kendi ailesini öldürmüş, yok aydan fırlatılan bir yük kargosuna gizlenerek L-5'e gelmiş, hiçbir canlının dayanamayacağı o basınçta sağ kalmış..."

Kendisi de ora doğumlu değildi, ama 'Beş Beşlilerindir,' diye bir sloganı vardı. Çevresindeki kişiler de onun gibi ipten kazıktan kurtulma tiplerdi. Çok ilginçtir, oyların %65'ini o aldı."

"Yaa?" dedi John.

"Dünya yönetimi bu seçime hemen karşı çıktı. 'Hile yapıldı, tehdit vardı,' falan dediler, ama oralıların Kopek'in çevresinde kilitlenmesinden başka bir işe yaramadı o suçlamalar. Adam ilk iş olarak siyasi rakiplerini ortadan kaldırdı. Birini halka linç ettirdi, birini adamlarına öldürttü. Üçüncüsünün elleriyle ayaklarını kestirtip aya gönderdi. İşe böyle bir vahşetle başlayınca ona oy vermeyenler ya sindi, ya da kaçacak yer aradı kendine. Çoğu Ay'a ve L-4'e gitti, ama bir kısmı dünyaya geri döndü. İşte sizi o göçmenlerden sanmışlardı. Dünya güvenlik birimleri kolonilerden göçenlerin hangisinin casus, hangisinin masum göçmen olduğunu bilemiyor, onun için geçici birer kimlik verip, kırmızı tulum giydirip, belli yerlerde tutuyor onları."

"İnanılır gibi değil," dedi Doktor.

"Dünya o kolonileri kendine ait mülkler olarak görürken Kopek, 'Bütün sanayiniz bizde. Biz olmadan yaşayamazsınız,' dedi bizimkilere. Sonra, 'Sizden hiçbir şey almıyoruz,' diyerek dünyaya gönderilen L-5 ürünlerine çok büyük vergiler koydu. 'Biz çalışanlar, siz hazır yiyicisiniz,' diyen sınıfsal bir tavır vardı zaten dünyaya karşı baştan beri. Onun söylemleriyle oralılar kendilerini, yoksunluk içinde en pespaye işlerle uğraşan paryalar, aşağıdakileri de cennet bahçelerinde sefa süren kaymak tabaka olarak görmeye başladı. Yaşanan doğal farklılıklar nefret nedenlerine dönüştü. Bana, 'Dünyalıların yapacak işi olmadığı için hepsi bunalımdaymış. Orada her ay ruh doktoruna gitmek zorunluymuş. Doğru mu?' diye sormuşlardı. Saçma sapan da olsa duydukları her dedikoduya inanmaya hazırlardı yani."

"Konulan vergiler ödenmezse dünyaya gidecek tüm mallara ambargo koymaktan söz ediyorlardı," dedi Benny.

"Ne yapacaklar ellerindeki malı?" diye sordu John. "Başka nereye satabilirler onları?"

"Satmasalar da olur," dedi Benny. "Onların dünyadan bekledikleri

bir şey yok, ama üretimlerini bir durdururlarsa dünya ayvayı yer. Hele bir de enerji ambargosu koyarlarsa... O tam bir bela. O zamanın dünyasının sahip olduğu teknolojik bilgi bizim bu zamanımıza göre yüz kat fazlaymış. Sarah'ın bilgisayarında gördüğünüz gibi, iletişim muhteşem. Ulaşım da öyle. Doktor gözleriyle gördü, tıp bir harika. Sonra her işlemi robotlaştırmışlar, bilgisayarlar çalıştırıyor tüm düzeni, ama onlar da uzaydan gönderilen enerjiyle çalışıyor. Onu bir keserlerse dünyanın barsakları düğümlenir, hiçbir şey yapamaz olur. Hiçbir şey çalışmaz."

"Karşı da çıkamıyoruz. Ulusal orduların çoğu birer iç güvenlik birimine dönüştürüldü çok önceleri," dedi Sarah. "O orduları yeniden güçlendirip silahlandırma tartışmaları vardı bizim dünyamızın gündeminde. Üç uydu güçlerini birleştirirse ne olur bilemem, ama biz onlara karşı iyice savunmasızız. Biz bir roket gönderinceye kadar, onlar sapanla taş atar gibi her şeyi yollarlar aşağıya."

"L-4 için söylenenler doğru mu?" diye sordu Doktor. "Parayı kaldırdıklarını, aileyi de kaldırmak istediklerini duymuştum."

"Onların öyküsü biraz daha değişik," dedi Sarah. "Bir tür dinsel komünizm gelişti orada."

"Dinsel komünizm mi?" diye sordu John. "Ne kadar ilginç."

"1980'lerde New York'ta kurulan Teosofi Derneği'yle başlıyor tarihleri. Amaçlarını 'Tanrıyı Bilme Öğretisi'ni yaymak olarak açıklamış kurucuları Helena Petrowna Blavatsky. 2000 yılından sonra bazı küçük tarikatlarla bağlantılar kurmaya başlamışlar; Kutsal Işık, Güneşin Çocukları, Krişna Müritleri, Uzaylıların Raelien Akımı gibi..."

"Güneşin Çocukları mı?" diyerek sözünü kesti Benny kızın.

"Evet. Ne oldu?"

"Hiç," dedi Benny kıza, John ile Doktor'a bakarak. "Sonra anlatırım."

"O önemsiz gibi görünen derneğin taraftarları giderek çoğaldı ve L-4'te toplanmaya başladılar. Sonra bütün dinleri potasında erittiğini ileri süren 'Kardeşlik Yasası'nı yayınladılar. Dünyaya zekânın birileri tarafından ekildiğini, bizlerin görevinin de onu evrene yaymak

olduğunu söylüyorlardı. İnsanlığın uzaya açılması tanrısal bir misyondur onlara göre." Benny kendi kendine gülümsedi. Sarah onu gördü. "Tarikat falan deyip küçümsemeyin, yaklaşımları son derecede bilimseldir. Terraforming, yani diğer gezegenleri yaşanabilir birer dünyaya dönüştürme çalışmaları var örneğin. O amaçla Mars'a mavi bir yosun ektiler. O bitki oranın toprağındaki buzla yaşayacak, güneş ışınlarını emerek gezegenin iklimini ısıtacak ve atmosfere oksijen üreterek Mars'ı insanlara hazır edecekmiş. Bir de dünyanın ısı dengesini bozan sera etkisini orayı ısıtmak için kullanmayı düşündüler. Atmosferdeki karbondioksiti nitrojene ve oksijene çevirecek, kloroflorokarbon gibi gazlar üretecek aygıtlar gönderdiler oraya. Pembe olan gökyüzü yavaş yavaş maviye dönüşecekmiş. Zaman hiç önemli değil, yüzyıl, iki yüzyıl sürermiş, görürlermiş, görmezlermiş fark etmiyor. Önemli olan misyonları onlar için."

"Bu kadarını beklemiyordum," diyerek Benny'ye baktı Doktor.

"Diğer gezegenler gibi Mars da insan yaşamına uygun değil," dedi John. "Küçük, soğuk, fırtınalı ve boş. Onun için ben insanların istasyonlarda yaşayarak uzaya açılacaklarını düşünürdüm. Çünkü oralarda basınç ayarlanabilir, hep aynı ısıda tutulacağı için mevsimler yaşanmaz, temiz enerjiyle çalışacağı için ne kirlenir, ne kirletir. Gerçi L'lerle böyle başlamış, ama bunlar işin yönünü değiştirmişler."

"L-4'teki seçimde insanların %82'si onlara 'evet' dedi ve Kardeşlik Yasası'nı anayasaları olarak onayladı. İşbaşına gelenler önce parayı kaldırıp, herkesin gücü kadar verip, gerektiği kadar alacağını açıkladı. Bir de, öyle her isteyenin anne-baba olamayacağını, yalnızca bir tıp kurulunun seçeceği kişilerin çocuk yapmasına izin verileceğini söylediler. Gerçi dünyada ana rahmi dışında bebek üretmek için kullanılan spermle yumurtalar da özel olarak seçiliyor. İnsanın zekâsını arttırmak için kafatasını büyütmek gerektiği, kadının doğum kanalının bu iş için çok dar olduğu ileri sürülmüş, bu amaçla bebek üreten bazı laboratuvarlar kurulmuştu. Ama L-4'tekiler bu yöntemi kullanmadı. Çocuk sahibi olmaya hak kazananlara bir çeşit diploma vererek doğal yoldan üretimi seçtiler. Bebekler, anneye bağımlılık süreleri geçtikten sonra herkesin oluyormuş. Duyduğum kadarıyla sistem işliyormuş. Seçilen kişi birlikte yaşadığı insanla değil, gidip kendisi gibi seçilmiş adaylardan biriyle çocuk yapıyormuş."

"Dinlerle komünizm barışabilirmiş demek," dedi John. Sarah başını salladı ona. "Ama anlamadığım bir şey var. Bilemiyorum... tanıdığımız o kadar ünlü insanın... ortaya bir şeyler koymuş onca kişinin hangisi o tıp kurulunun izniyle doğabilirdi acaba? Bir Beethoven'in, bir Mozart'ın anne-babaları belki de orada çocuk yapamayacaklardı. Çok çekilmez... yani iyi ki Mozart'lı bir dünyada yaşıyorum demek geldi içimden."

"Hitler'in saf Alman doğurtmak için kurduğu insan haraları geldi benim de aklıma. Hem dindarlar, hem de bu iş onlara göre ahlaklı, değil mi?" dedi Benny de.

"Ahlak görecelidir," dedi Sarah. Benny başını salladı. "Ben o anne-baba adaylarının bir haftalığına lüks bir daireye kapanmasının, bizdeki sanal seks kadar ahlaksız olduğunu sanmıyorum." Erkekler ona sorarak baktılar. "Bilgisayarınız zevkinize göre bir adam, ya da kadın çizebiliyor size. Bu çok tanınmış biri de olabiliyor, komşunuz, bir arkadaşınız, veya sizin uydurduğunuz biri de. Genellikle ulaşamayacağınız bir kişi... Yaratılan sanal gerçeklikte ona dokunuyor, hatta kokusunu duyuyormuş gibi hissediyor ve her istediğinizi yaptırabiliyorsunuz ona. Ortamı nasıl isterseniz ayarlıyorsunuz. İster çölde, ister dağın başında, isterseniz denizin altında, ya da yanardağın içinde. Erkekler kadınların, kadınlar erkeklerin aldığı zevki tadabiliyor. Bütün bunlar size müthiş şeyler gelebilir, ama insanı diğerlerinden koparıp yapayalnız bıraktılar. Sıradan bir sevişme bütün bu özellikleri nasıl içerebilir? İçeremez. Onun için de insanlar insanlarla değil, makinalarıyla olmaya başladı. Ben de, L-4'tekiler gibi, bu işin doğal olması gerektiğini düşünüyorum. İnsanlar bilgisayarlarla sevişsin, bilgisayarlar kavanozlarda çocuk yapsın. Bunu anlayamıyorum."

"Sen eski kafalı birisin anlaşılan," dedi John ona gülerek.

"Her konuda değil," dedi Sarah gülümseyerek. "Örneğin benim bilgisayarım her sabah bana özel bir gazete çıkarır. Tüm haberleri tarar, beni ilgilendirecekleri seçer, resimler, filmler ekler ve önem sırasına göre sıralar. Yarı önemli bulduklarının da başlıklarını, gerekirse özetlerini verir. Şimdi bu kolaylıktan kolayca vazgeçilebilir mi? Sonra siz bitmiş filmleri dışarıdan izliyorsunuz. Oysa ben istediğim

filmin içine girebilir, onu nasıl istersem yönlendirir, karakterleri, hatta tüm öyküyü değiştirir, sonunu istediğim gibi bitirebilirim. Evet, bu da çok kişisel bir yaklaşım, ama hiç olmazsa yaratıcı bir yönü var. Bu tür bir çok, sonu farklı biten tarihi roman yazdım ben."

"Çok ilginç," dedi John. "Sana sonra babamın öykülerini anlatayım."

"Biraz da dünyanızı anlatsana," dedi Benny. "Orada neler oluyor?"

"O kolonilerdeki seçimlerden sonra dünya, ay ve L'ler arasında yoğun bir trafik yaşandı. Pek çok kişi düşüncesine uygun yerdekilerin arasında olmak için yollara düştü. İsteddiği koloniye gidemeyen dünyalılar... on milyar insanın ne kadarını oralara gönderebilirsin... belli yerlerde toplanmaya başladı. Arjantin düzlükleri, Orta Afrika ve Hindistan gibi yerler, kendi yönetimlerine vergi vermeyi reddeden insanların bir araya geldiği bölgeler oldu. Bir süre sonra Kopek kapılarını giriş-çıkışa kapattı. L-4 ile L-5'in 'Görev ve Özgürlük Birliği' oluşturarak, bir işbirliği protokolü ve saldırmazlık antlaşması imzaladığını, o sırada, tek taraflı olarak açıkladı. L-4 yönetimi onun bu açıklamasını ne onayladı, ne de yalanladı, ama ürettiklerini de dünyaya göndermedi."

"Dünya gerçekten zor durumda kalmış olmalı," dedi Doktor. "Sizinkiler ne yaptı?"

"Dünya Birliği hemen bir silahlanma ve askeri örgütlenme programı başlattı. İlk iş olarak da uzaydaki SES'leri silahlandırdı. Oralardan gelen enerjiler hiçbir şekilde kesilmemeli çünkü, ama oralardaki o küçücük birlikler onları nasıl savunacak bilmiyorum."

"Ay'dakiler ne yapıyor bu arada?" diye sordu John.

"Hiç," dedi Sarah ona dönerek. "Bir tarafa yanaşmadı onlar. Orası hem kendine yeterli değil, hem de nüfusları az ve silahsızlar. Kimseyi küstürmek istemiyorlar. Çıkardıkları madenler her iki tarafa da gerekli olduğu için kimse onlara karşı sertleşmedi."

"Ne olacak?" diye sordu John. Düşünüyordu.

"Bilmiyorum," dedi Sarah.

"İki taraf da silahlanıyorsa bir gün kapışırılar," dedi Benny. Sarah ona baktı, ama bir şey söylemedi. "Herkes haklı. L-4 kendine göre çok

haklı. L-5 bile demokratik bir seçimle belirlemiş tavrını. Eh, gariban dünya da kendi yarattığı canavarlardan korumak zorunda kendini. Bir bakıyorsun, insanlık kendini yeni bir savaşın eşiğinde buluyor. Oysa Sarah sen biraz önce insanlığın, 'savaş eşiğini aşıp duvara toslamadığını' söylemiştin."

"Sizin zamanınızdaki soğuk savaşı kastetmiştim ben," dedi Sarah. Kimsenin onu yanıtlamadığı uzun bir suskunluk oldu.

"Aklıma L-4 takıldı," dedi Doktor biraz sonra.

"Neden?" diye sordu John dalgınlığından sıyrılmaya çalışarak.

"Onu uzayda yolculuk yapan bir gemi gibi düşünersek... yani eğer yaşadıkları dünya hareket ederse... L-4'te uygulanan o sosyalist, ya da dinsel ilkeler bu tür yolculuklara hazırlıyor sanki insanların. Zaten bizim katlanamayacağımız bir ortamda yaşıyorlar. Tabut gibi kutularda üst üste uyuyup, hep birlikte yemek yiyorlar. Para dertleri yok. Geleceğe görev gözüyle bakıyorlar. Hem de hiç bitmeyecek, hep arkasından bir yenisi gelecek bir görev... O zaman yüzlerce ışık yılı uzaklara giden bir gemide olmak o insanlar için ne fark eder?"

"Haklı olabilirsin Jeff," dedi John. "Hepimiz belli hedeflere ulaşmak için bir takım yokluklara katlanırız. Bir süre için... Oradakiler o süreyi sürekli kılmaya çalışıyor galiba. İçinde yaşadıkları ortamın sıkıntılarına göğüs gerebilmeleri için insanların önündeki hedefleri çoğaltıyorlar. Mars'tan sonra asteriod kuşağına, oradan Satürn'e... Her biri ayrı proje onların. Yeni yerler kurma heyecanı hiç bitmez. Enerjilerini güneşten, yiyeceklerini her yerde bulacakları CHON'dan (*) elde ederler nasıl olsa."

"O işin sonu yok ki," dedi Benny. "Mars'a gidenler L-4'teki beylerin işçileri olur. Biraz palazlanınca onlar da bağımsızlık ister. L-4 onlara 'hop' der. Sonra Mars'lıların çocukları Titan'da işçi olur. Böyle böyle tarih sürekli kendini yineler."

"Ama o boş yerlere yerleşmeyi bir zekâ ekme misyonu olarak görürsen," dedi Sarah Benny'ye, "oralara gönderdiklerinden kendin için bir şey beklemezsin. Onların da yaptığı bu." Benny kızın gözlerine

(*) CHON, Karbon, Hidrojen, Oksijen, Nitrojen. Tüm besinlerin ana elementleri.

bir süre dalgın dalgın baktıktan sonra,

"En akıllıları onlar galiba," dedi. Bu sırada hostes gelip John'un boşalan bardağını aldı. Başka bir şey isteyip istemediklerini sordu, kimse bir şey istemedi. Herkes bir yerlere bakarak düşüncelere daldı.

"Acaba o ayrı dünyalara yerleşenler nasıl evrimleşir?" dedi Doktor. "Yeni yeni Galapagos'lar oluşur mu?"

"Ya da... ne bileyim," dedi Benny öbürlerine bakarak, "farklı türler evrimleşebilir mi oralarda? İnsanın yerini neden kangurular almasın bir tanesinde? Ben aslında onu da anlamıyorum. Kangurular da insanlar gibi iki ayak üzerine kalkmış, ama ön ayakları kullanılmadığı için dumura uğramış. Maymunlar ellerini kullanıp ateşi yakmış ve zekâ onlardan bugünkü bizlerle uzanmış. Biz neden kangurulardan gelmedik?"

"Sen ne dersin Jeff?" diye sordu John. Doktor, Benny ile ona bakarak sustu.

"Aslında insanın beyni onun tersi değil mi?" diye sordu Benny. "Biz onun yüzde onunu, on beşini kullanıyormuşuz. Kanguruların ön ayakları gibi, onun kullanılmayan kısmı neden dumura uğramamış? Onun tamamını kullanırsak nasıl bir zekâyâ sahip oluruz?"

"Kolay bir soru değil bu," dedi Doktor. "Sen ne diyorsun Sarah? Sizin zamanınızda neler yapıldı?"

"Genetikçiler bazı hastalıkları ortadan kaldırdı. Yapay kan ve organlar kullanıldığı için insandan insana organ nakillerine gerek kalmadı. Kalıtsal bozukluklara engel olundu, ama insan değişmedi. Onun değişimi bin yılların işiymiş. Ya da genetik mühendisliğinin insanlar üzerinde uygulanmasına bağlıymış. Bu arada L'lerdeki çeşitli ırklardan insanların karışımından yeni yeni melez ırklar oluşmaya başladı. Zenci, beyaz, Hintli, Asyalı karışımları... Bizim laboratuvarlarda üretilen bebekler de öyle, ama onlardaki farklar yalnızca şekilsel, genetik değil."

"Kimileri," diyerek araya girdi Doktor, "aklımızın tümünü kullandığımız zaman bir duvarın içinden bile geçebileceğimizi söylüyor. Kimileri de, evrenin bir zekâlar bütünü olduğunu, bilinçten

oluştüğünü ileri sürüyor. Kişisel olarak ben de, bilincimizin bireysel değil, bir bütünün parçası olduğuna inanıyorum. Yani bizler bu görüldüğümüz kadar zavallı olmamalıyız. Beynimizin tamamı, o dediğim bütünü anlayabilecek kapasitede olmalı. Bedenlerimiz ona beslenmesi için kan pompalayan birer biyolojik robot yalnızca. Sırf beynimizi yaşatmak için var yani geri kalan kısmımız. O bütün bizi nasıl etkiliyorsa, kişisel bilinçlerimizin neden olduğu her türlü gelişme de onu etkileyip değiştiriyor olmalı."

"Siz de okudunuz mu Kardeşlik Yasası'nı?" diye sordu Sarah Doktor'a merakla.

"Güneşin Çocukları'nın safsataları bunlar," dedi Benny kıza, öbürünün adına.

"Hayır, ama aklın yolu birdir," dedi Doktor da kıza, Benny'ye bakmamaya çalışarak. "O bütün Tanrı denilen şey olmalı. Bizler onun parçalarıysak, birer tanrıyız demektir. Dinler bilimle yanıtlanamayan soruların kolay yanıtlarıdır. Gerçek ise hiç de kolay değildir. Ufacık bir yorum bazen yüzyıllarca söylenmeyi bekler," diyerek bir süre sustu. "Düşünün, beynimizin birazcık daha fazlasını kullanabilsek karşımızdakilerin düşüncelerini okuyabiliriz. Başkalarının zekâsını kullanabileceğimiz anlamına gelir bu. Ve insanların zekâsı bütünleşmeye başlar. Bir üst-zekâya ulaşırız. Ondan sonrasını ben de düşünemiyorum doğrusu."

"Anlattıkların gerçekten çok etkileyici Doktor," dedi Benny, "ama ne kadarının palavra olduğunu kestiremiyorum."

"Onu zaman gösterecek," dedi Doktor yavaşça.

"Zaman..." dedi Sarah. "Ne tuhaf bir güç ona sahip olmak. Kronos, ya da Satürn dünyanın alinyazısını yazarmış. Ona Mısır'da da tapılmış, Çin'de İmparator Yıldızı denmiş. Neden tarih boyunca hep Satürn öne çıkmış? Ne Venüs kadar parlak, ne de Jüpiter kadar büyük oysa o." Hepsine sırayla baktı. Onlar da ona bakıyorlardı. "Keşke bir kamerayı geçmişe gönderip ona bir bakabilseydik. Kimlerin üssüymüş acaba orası? Sonra, şimdi asteroid kuşağı olan yerde Phaeton adlı o gezegen gerçekten var mıymış?"

"Oradaki taşlar birleşip bir gezegen oluştursalardı," dedi Benny,

"kütlesinin çekimiyle güneş sisteminin bütün dengesi bozulur, dünya güneşten daha uzakta olurdu."

"Yani daha soğuk bir dünya olurdu," dedi Sarah ona. Bir süre pencereden dışarıya çevirdi gözlerini. Düşünüyordu. "Ama ya..." diye sürdürdü sonra, "ya birileri ince ince hesaplayarak, dünyayı bugünkü konumuna getirmek için patlattıysa onu? Sonra da bizi, yaşamamıza uygun duruma getirdikleri bu gezegene ektiye? L-4'tekilerin dediği gibi..."

"Sence kimdi onlar?" diye sordu Doktor.

"Ben de onu soruyorum size," dedi Sarah. "Sizinle bu iki inanılmaz fizikçiyi bir arada bulmuşken... Kimdi onlar? Bizim güneş sistemimizin beş milyon, evrenin on beş milyon yaşında olduğu söyleniyor. Daha önce buralarda başka gezegenler var mıydı? Yani bizimki ikinci, ya da üçüncü kuşak bir güneş sistemi ise... ve tam bu noktada daha önce bizimkine benzer bir dünyada yaşayan birileri var idiyse...?"

"Ve eğer o herifler zamanda yolculuk olayını keşfetmişlerse?" diyerek araya girdi Benny. "Evrendeki tek akıllı kişiler bizim şu dandik grubumuz mu yani?"

"Bizden önceki o akıllı kişiler zamanları aşarak gelmiş, kendi yaşadıkları ortama benzetmişlerse bu dünyayı? Yani zamanları tararsak bizi yapan atalarımızla karşılaşabilir miyiz?"

"Aramıza hoş geldin Sarah," dedi John kıza. "Aramıza hoş geldin."

5.

Hayır korkmuyorum, ama ne olur elimi tut baba.

Philip Kaufman

Karışık duygular içindeydi John. Her karar onların isteği doğrultusunda alınıyordu gerçi, ama gene de kendini elleri kolları bağıymış gibi hissetmesine engel olamıyor, iplerin ne kadarının ellerinde olduğunu merak ediyordu. Çok değişmiş, çok büyümüştü ölçekleri. Aslında bir bilinmeyene dalmışlardı. Karşılaştıkları şeylere şaşmamaları gerekirdi ama... Büyük Boynuz'daki son gelişmeleri düşündü. Tepelerindeki kamuflaj ağı giderek genişlemiş, çukurun dışına tencerede kaynayan süt gibi taşmışlardı. Yeni barakaları, yakıt depoları, arabaları, kamyonları, helikopterleri, hatta bir uçakları bile olmuştu. Bir sürü insan dolaşıyordu ortalıkta. Kimdi onlar? Seçilmiş kişiler oldukları söyleniyordu. Tamam da, o alınan önlemler, elektrikli çitler, kapalı devre güvenlik sistemleri, şifreli kilitler daha ne kadar Boynuz'un içindekileri koruyabilecek, onları başkalarından gizleyebilecek? Çölün ortasındaki bu olağandışı hareketlilik birileri tarafından fark edilmiş olabilirdi bile. Gündüz kavuran sıcağı, gece donduran soğuğu ile akreplerin, çingiraklı yılanların kol gezdiği, kaktüslerden, bodur dikenlerden başka bitkinin yetişmediği bu bomboş 'ölüm ülkesi'ndeki bunca hareketlilik... Neyse ki yakında buradan taşınacaklardı. Epeydir Odysse'yi o iş için hazırlıyorlardı da, becerebilecek miydi acaba o da onu?

Toplantı odasında, masanın çevresinde oturanlara baktı. Hepsinin orada olmasını o istemişti. Kimseye belli etmemeye çalışarak güldü. 'Bu hâlâ bizim oyunumuz,' diye geçirdi aklından. 18.Nisan.1962'de Büyük Boynuz'da yapılmakta olan bu son toplantı onun yaş gününe rastlamıştı, ama sağ tarafında oturan Hans'ın dışında hiçbiri bilmiyordu onu. Bir de annesi düşünmüştü mutlaka oğlunu bugün doğurduğunu. O mumlu, pastalı farfalarlıkları sevmezdi, ama annesini

bir aramalıydı. Ayrıca yaş günlerinin ne önemi kalmıştı? Zamanları aşmakla kaç kez doğup öldüklerini daha bu sabah konuşmuşlardı yanındaki adamla. Hans John'un bakışını hissedip ona döndü. Gülümsediğini görünce, neden olduğunu bilmeden o da gülümsedi. John o adamın geçirdiği aşamalara inanamıyordu. İçinden çıktığı savaşın yorgunluğu bir yana, zaman yolculuğu şokunu bile atlatmış görünüyordu. Onun için Hitler, Rommel, Afrika çok gerilerde kalmış gibiydi.

Oysa John'un gözünün önünde uzanan denizin pırıltılarıyla tuz kokusu o kadar gerçekti ki, sanki hâlâ orada imiş gibi geliyordu Afrika'yı düşündükçe. Babası aklına gelince içinde adını koyamadığı bir sıkıntı duyuyordu. Hayır, bir başkasının yaptığı bir işe sahip çıkmasının ötesinde, ona gidip olanları anlatsaydı ne olurdu merak ediyordu. Daha koltuğu ısınmadan, kendine çok benzeyen birinin çıkıp da, zaman içinden gelen oğlu olduğunu söylemesine ne derdi acaba? Anlar mıydı? Çok zor. Onun oğlu Kanada'da durup duruyordu çünkü ve henüz on altı yaşındaydı. Büyük olasılıkla, hiç ummadığı bir anda kucağına düşen o büyük ödülü kaptıracağı korkusuyla karşısına çıkan o otuz beş yaşlarındaki sahtekâra düşman olurdu. Aslında John'un olmaması gereken bir zaman boyutuydu o. Öbür çocuğun yeri miydi orası? O mu sıkıyordu yoksa içini öylesine? Bilemiyordu, ama Hans ile birlikte o mağaraya gidip başlarına kaskları taktıklarında bile, nasıl yapıp da orada kalabileceklerini düşünüyordu. Kendilerini uzun mavi Tuareg harmanileri içinde Odysse'nin önünde bulduklarında,

"Arkadaşlar, bu Hans," demişti kısaca, sesinde hafif bir titremeye. Başından kaskını çıkardıktan sonra, "Albay Hans Otto Berg," diye eklemişti.

Yaklaşık bir ay geçmişti o geldikleri 20.Mart.1962 tarihinin üzerinden. Benny, Ali, Toshiki ve Noko'nun meraklı bakışları altında elindeki bavulu masaya bırakarak Hans'a oturmasını işaret etmişti. İkisi de çok yorgundu. Yanlarına gelen arkadaşlarına bir şey söylemeden bavuldan çıkardığı raporları, fotoğrafları ve belgeleri masanın üzerine yaymış, o malzeme elden ele dolaşırken uzun süren bir suskunluk yaşanmıştı. Sonra başından geçenleri, ana başlıklarıyla özetlemiş, Hans ile Almanca konuşmak için öyküsüne bir kaç kez ara

vermişti. Geldikleri günün ertesinde Hans'ın dil eğitimini üstlenen Sarah, bilgisayarındaki bir programın yardımıyla, 'yes-no'dan başka İngilizce bilmeyen adamı o kısa sürede gruptaki tartışmaları izleyebilecek duruma getirmişti.

Tam karşısında kırmızı giysisi içinde oturan Sarah'a baktı. Kızın saydam teni, mavi gözleri, sarı saçlarının ışıltısı insanları çok kolay etkiliyordu, ama yüreğinin açıklığı ve duru kişiliği daha çekici geliyordu ona. Ilıman bir güven telkin ediyordu insana. Çok iyi olmuştu onun aralarına katılması. Birlikte Washington'a gittiklerinde Başkan Kennedy de kızın içtenliğinden etkilenerek anlattıklarını hiç kesmeden dinlemiş, gösterdiği dokümanları sanki kendisiyle ilgili değilmiş gibi sakın sakın izlemişti. Robert Kennedy, Johnson, CIA ve FBI başkanları birbirlerini suçlar, yerlerinde hop oturup hop kalkarken, o Sarah'ın bilgisayarı ile ilgilenmişti. Robert kızın arşivinden, ağabeyinin öldürülmesi ile ilgili Senato Soruşturma Komisyonu ile Başsavcının raporlarının birer kopyasını almak istemiş, becerememişlerdi. O zaman Sarah onlara bilgisayar uzmanı olan bir arkadaşını getirmeyi önermiş, adının Jimmy Ocean olduğunu söylediği o kişinin çağırılmasına sabahın iyice ilerleyen saatlerine kadar süren o toplantıda karar verilmişti.

Sarah'ın bir tarafında Benny, öbür tarafında da o Jimmy oturuyordu. Kısa boylu, buğday tenli, hafif çekik gözlü bir delikanlıydı ve yanaklarından aşağı sarkan siyah favorileri dışında tüm saçları tıraş edilmişti. Üzerinde bej rengi bir tulum vardı. Yirmi iki yaşında olduğunu söylemişti, ama herkes onun Sarah'a olan aşkı yüzünden yaşını büyötmeye çalıştığını düşünüyordu. Ne var ki bilgisayar konusunda inanılmaz biriydi. Kendi zamanının sıradan bilgileri olabilirdi gerçi aktardıkları, ancak üstün zekâlı olduğu açıktı. Daldan dala karakteri, oyunbaz kişiliği, yuvalarında fırıl fırıl dönen gözleriyle John'a pek güven vermemişti ilk gördüğünde, ama bu bir ay içinde Ali, Toshiki ve Noko ile birlikte harikalar yaratmışlardı. Kendi bildikleri çok ileri de olsa, 'en son moda hurda' dediği Odysse'nin organik kumanda merkeziyle ilkel ekranında dönen altı boyutlu uzay-zaman girişiminden çok etkilenmişti. Onun katkılarıyla Odysse düşünceyle kumanda edilebilir olmuş, ekranı gitmiş, girişimin görüntüsü yeşil bir ışıık

küresinin içinde dönmeye başlamıştı. Bunlar görünür değişikliklerdi. Asıl değişiklik içerdeydi. Odysse mercekler, aynalar ve lazer ışını kullanılarak bir tür 'optik bilgisayar'a dönüştürülmüş, holografik belleği insan beyninin yüz trilyon katına ulaşmış, hızı da yüz binlerce kat artmıştı eskisine göre. Odysse insanlığın beş bin yıldır biriktirdiği tüm yazılı bilgiye sahipti artık. Bunu onun organik beynindeki sinir hücreleri olan nöronlarla kurulabilen ilişki sağlamıştı. İşte bu olay Jimmy için de yeniydi. Ayrıca John ve Benny ile yaptığı çalışmalarla da uzay-zaman girişimini matematiksel bir temele oturtmuş, içinde hareket edebilecekleri zaman dilimini binlerce yıla uzatmışlardı. Mekanda yer değiştirmeyi kitleleri hareket ettirerek değil, uzay-zamanın yapısını yönlendirerek sağlamayı başarmışlardı. Şimdi olsa Groom Range'deki yapılarını yıkmazlardı. Bütün bu çalışma yoğunluğunun içinde bile oğlan Sarah'a olan ilgisini sürekli belli ediyor, kıza aynı şekilde ilgi duyan Benny ile açıkça çekişiyordu. İkisi de birbirini sevmediğini saklayacak tipler değildi. Saklamıyorlardı da... ve şimdi de kızın iki yanına oturmuşlardı.

Aynı komik durum masanın öbür ucunda da yaşanıyordu. Bir tarafında Başkan Kennedy'nin, bir tarafında da Ali'nin oturduğu öbür sarışın kadın Marilyn Monroe idi. Ali'nin ricası üzerine bu sabah Büyük Boynuz'a Başkanla birlikte gelmişti. Daha neyin içine düştüğünü tam kavrayamamıştı. Konuşulanları şaşkın şaşkın dinliyordu. John'un aklında kaynağını bilemediği silik bir anı vardı; Marilyn Monroe ile Albert Einstein bir otel odasında birlikte... birisi en güzel, birisi en akıllı... belli belirsiz bir görüntü... Hoş bir senaryo olurdu üzerinde biraz uğraşılsa. Bir kaç gün önce televizyondaki bir haber filminde Marilyn Monroe'nun Başkan'ın yaş günü toplantısında "Happy birthday Mr. President" şarkısını söylerken izlemişlerdi. O herkesin bildiği yaş günü şarkısı onun ağzında başka türlü bir içgıcıklayıcılığa bürünmüştü. Ali o kutlamayı Başkan'a anımsatarak kendisini Bayan Monroe ile tanıştırmasını istemiş, o da diğerleri kabul ederse onu Boynuz'a getirebileceğini söylemişti. Ve işte şimdi Başkan ile Ali'nin arasında kıpırdamaya korkarak oturuyordu. John'un baktığını görünce, 'benim burada ne işim var?' dercesine gülümsedi ona. John da gülümseyerek rahatlatmaya çalıştı onu.

Başkan'ın öbür tarafında Prof. Edwards oturuyordu. John Afrika'dan döndüğünden beri onlarla birlikte Boynuz'da kalıyordu o da. Onun varlığıyla Beyaz Saray ile kurulan doğrudan bağlantıdan çok memnundu. Zabloky'nin odasındaki sinirli ortamda onu yanlış değerlendirmiş olduğunu çoktan kabul etmişti. Oldukça sakin, yapıcı, dengeli, en önemlisi dürüst bir kişiliği olduğunu birlikte çalışmaya başlayınca anlamıştı. Bir takım işler onunla çok daha çabuklaşıyor, uzun yollar kısalıyordu. Başkan ile kardeşi Robert'ın arasına oturup onlara çukurda son bir ayda yapılanları anlatma işini o üstlenmiş, teknik ayrıntılara girmeden oldukça da güzel özetlemişti.

"Şimdilik her şey yolunda gibi görünüyor," dedi anlatmasını bitirince. "Ama bir takım kuşkularım var benim de herkes gibi. Hazır sizler de buradayken onları da konuşalım. Bir bilgisayarın, hatta sıradan bir zaman makinasının ötesinde, korkunç bir silah bu Odysse," diyerek önündeki kâğıtlardan birini aldı. "Bu bizim Heinrich Rudolf'un Führer tarafından Sahra Denizi projesinin başına getirildiğini belirten belge. Bizzat kendisi imzalamış bunu. Başına silah dayasan yapmayacağı bir işe ikna edilebilmiş yani o saplantılı adam." İki tarafındakilere bakıp, "Yani hangi geçmişe gidersek gidelim, onu değiştirebilme gücüne sahip olduğumuzun kanıtı bu. Üstelik yalnız tarih değil, coğrafya bile değiştirilebiliyor biliyorsunuz," diyerek eliyle John ile Hans'ı işaret etti. "Bu güç şimdi bizim elimizde. Başkalarının buna sahip olduğunu düşünmek bile istemiyorum, ama kendi kendime buna hakkımız olup olmadığını da soruyorum. Gittiğimiz zamanda doğru bildiğimizi yapmakla, gerçekten doğru olanı mı yapmış oluyoruz? 'Mutlak doğru bizimki,' diyecek kadar fanatik miyiz bizler de? Kendi yolunda giden bir topa dışardan dokunuyoruz. Bu yaptığımız maçlarda fauldür."

"O kadar güçlü olmak mı seni rahatsız ediyor?" diye sordu Robert Kennedy.

"Evet Bob. Kim için doğru?" Bir süre karşılıklı susarak bakiştılar.

"Bomboş diye bildiğimiz bir çölü suyla doldurunca iki milyona yakın insanı yersiz yurtsuz bıraktık," diye araya girdi John, Edwards'a destek vermek için. Daha önce bu konular üzerinde tartışmışlardı. "O onurlu çöl insanlarını başkalarının topraklarına sığınan zavallılara dönüştürdük. Bazıları o sürgünü yaşamamak için göz göre göre

boğulmayı seçti. Sonra o kıyılarda bir takım önlemler alındı. Büyük boynuzlu Afrika ineğinin beslenmesi yasaklandı örneğin. Çok ot yiyor, az süt, et veriyorlardı, ama bir tür zenginlik simgesi idi o hayvanlar oraları için. Oluşturmaya çalışılan yeni ve doğru ekoloji öyle saçma bir inancın insafına bırakılamazdı, değil mi? Peki ne oldu? İnekleri alınıp orduyu beslemek için kesilen o insanlar önce yoksul, sonra da terörist oldu. Londra'da, Paris'te, Roma'da, Almanya ile Amerika'nın her yerinde bombalar patlatıyor, yangınlar çıkartıyor, günahsız insanları öldürüyorlardı bizim ayrıldığımız sırada. O ölenlerin kefareti kim ödeyecek? Suçlular o bombaları patlatanlar mı, yoksa biz miyiz? Dürüst olmak gerekirse, biz başlatmadık mı o kan davasını? O patlattıkları bombaları bile bizler üretmedik mi?" Kimse uzunca bir süre konuşmadı.

"Ben de şeyi düşünüyorum..." dedi biraz sonra Başkan, ama sözünü bitirmedi.

"Size yapılacak o suikastı doğal ayıklanma gibi düşünmemiz gerekir belki de," dedi John ona. "Nasıl söyleyeceğimi bilemiyor, yanlış anlamanızdan da korkuyorum, ama Edwards'ın dediği topun yönünü değiştirmek doğru mu diye sık sık soruyorum ben de kendime."

"Bak işte onu doğru yaptık," dedi Kennedy neşeyle. "Tartışmasız tek doğru o oldu." Hep birlikte güldüler. Edwards ile John'un sözlerinin oluşturduğu ağır hava dağılır gibi oldu. "Şeyi söylemek istiyorum, o gidilen zamanda..." diye sürdürdü o konuşmasını. "Sizin o paralel evren dediklerinizde..." Durup bir süre düşündükten sonra, "Gerçek mi onlar?" diye sordu. "Yani bizimle ne kadar ilgisi var? Orada oluşan farklı bir Afrika'dan, değişik gelişen bir tarihten söz ediyorsunuz. Ne kadar gerçek olabilir o? Farklı bir dünya... farklı bir gezegen... yoo, bir film gibi... perdedekilerin yalnızca birer şekil olduğu bir görüntü... O insanlar birer canlı sayılır mı? Sen oradayken öbür John mu, sen mi bir görüntüydünüz?"

"Ne demek istediğini tam anlatamadın, ama ben anladım," dedi Edwards. "Böyle düşündüğün anda bütün ahlaki sorumluluklarından kurtulursun. Bir resme karşı suç işleyemezsin, değil mi? Ama bak! Onlardan üç tanesi karşımızda oturuyor. Eti, canı, kanıyla Hans da, Sarah da, Jimmy de bizler kadar insan. Hatta ikisi bizim gibi olmasa da

Amerikalı. Onlar seni, senin Abraham Lincoln'ü gördüğün gibi görüyor. Sen bir görüntü olabilirsin onlar için, ama onlar kesinlikle öyle değil."

"Kusura bakmayın," dedi Kennedy o üç kişiye. Profesör'ün söylediklerinden alınmış olduğu sesinden belliydi. "Öyle demek istemediğimi bilmenizi isterim. Amaçlarımın arasında hiçbir zaman ahlaki sorumluluklarımdan kurtulmak olmadı. Burada da..."

"Oralarda yalnızca başka tarihler yaşanıyor," diyerek araya girdi John. "Ama onlar da en az bizimki kadar gerçek Başkan'ım. Oradaki iki John da gerçektir. Öbürü sonra ben olacaktı çünkü. Yalnızca karşılaşsalar ne olurduyu bilmiyorum. Sonra ben Afrika'ya 1942'nin Kasım ayının sonunda gittim. Gitmeden önce Sarah ile günler üzerinde titizlikle çalışmıştık. Rommel'i elimle koymuş gibi bulmam gerekirdi, değil mi? Ne gezer. Ancak Aralık'ın 1'inde bulabildim onu. Tam bir haftamı aldı ona ulaşabilmem."

"Yani...?" diye sordu Başkan.

"Yani çok iyi bildiğiniz bir olayı bile başka türlü bulabiliyorsunuz. Üstelik buradan uzaklaştıkça başkalaşma olasılığı daha fazlalaşiyor. Makasın arası açılıyor."

"Yani şimdi gidip Cengiz Han'ı, ya da Kristof Kolomb'u bulamaz mıyız?"

"Bulamayabiliriz," dedi Edwards. Kennedy kardeşler ona baktı. Ellerini omuzlarına koyarak gülümsedi ikisine. "Ama bir gün onu da başaracağız."

***

Sabah Boynuz'a geldiklerinde ilk iş olarak onlara kendi yaptıklarını anlatmıştı Robert Kennedy. Sarah'tan edindikleri bilgiler doğrultusunda gerçekleştirilen operasyonları, yapılan tutuklamaları, çok gizli olarak yürütülen soruşturmaları özetlemişti. Bu işle bizzat uğraştığını, Johnson'un dışında bir tek Martin Luther King'in gelişmelerin tümünden haberinin olduğunu söylemişti. Karıları bile bilmiyormuş gelişmeleri.

"Benim kurtarıcı meleğim," diyerek üst üste öpmüştü Sarah'ın ellerini Başkan. "Senden ayrıca bu lanet işle bağlantılı gibi görünen, başımın derdi Küba ile ilgili bir gelecek arşivi hazırlamanı rica edebilir miyim?"

"Elbette," demişti Sarah. "Jimmy ile birlikte hemen hazırlarız."

"Falcılığa gelip dayandı yani işimiz," demişti Benny duygularını gizleme gereği duymadan. Sesini de falcı kadınlarınkine benzetmişti. "Söyleyesin bakalım Jimmy çocuk, bilgisayar falımda ne var bugün?" Kısa süren bir suskunluk olmuştu. Son zamanlarda sık sık saldırır olmuştu koca adam çevresindekilere, nedeni Jimmy'nin durumunun giderek sağlamlaştığını görmesi olsa gerekti. Arkadaşları onun bu tavırlarına alıştı, ama ya öbürleri... Benny'ye bakmıştı John. Adamcağızın derdi yalnız Jimmy değildi ki, Dr. Hopkins'in Boynuz'daki varlığından da hoşlanmıyordu. Frederick'in önerisiyle, güvenlik açısından, Doktor'u Groom Range'e göndermemeyi uygun bulmuşlardı. Yanlarında kalarak onlardan biri olmaya başlamasına sinirleniyordu Benny, çünkü bu arada Odysse için bir proje hazırlamıştı ve iki gün önce kendi aralarında onu tartışmışlardı.

"Neyin uygulanacağına yalnız Odysse Kurulu karar vermeli," diyerek kendi küçük gruplarını işaret etmişti Benny o gün, işe birlikte başlayan dört kişiye bir ad koyarak. "Öyle her önüne gelenin..." demiş, ama susmuştu sonra. Hans, Jimmy, Sarah ve Edwards da o çekirdek ekibin dışından kişilerdi. Hatta Noko bile... "Herifin biriyle sırf insanca amaçlarla ilgilendik diye..."

"Henüz bir şeye karar vermedik," diyerek sözünü kesmişti John onun. "Neye, nasıl karar vereceğimizi de tartışırız ayrıca. Üstelik Doktor da bizimle birlikte Enstitü'ye seçilmiş bir kaç özel kişiden biri idi."

"Kendi iç sorunlarımızı başkalarının önünde mi tartışacağız John?" diye sormuştu Benny. Alınmış görünüyordu. John eliyle işaret ederek onu susturmak istemişti ama,

"Siz bunları konuşurken ben dışarda kalsam iyi olacak," diyerek ayağa kalkmıştı Doktor. "Burada bir konuk olduğumu aklımdan çıkarmıyorum sevgili velinimetim," demişti Benny'ye. Kimse bir şey

söylememiş, odadan çıkana kadar ardından sessizce izlemişlerdi yaşlı adamı.

"Kabahat onun için kışını yırtanda," demişti Benny kapı kapanınca.

"Adamcağız biz rahat konuşalım diye..." diyordu ki Edwards,

"Yoo! Siz böyle düşünün diye numara yapıyor," diyerek sözünü kesmişti Benny onun. "Hayır, hiçbiriniz anlamıyorsunuz beni. Ben Noko'ya, ya da sana karşı çıktım mı Eddy? Ya da Hans'a...? Sarah'ı bizzat ben getirdim. Sizin önereceğiniz her şey kabulüm." Sesi giderek yumuşamaya başlamıştı.

"Ama Doktor'un dediğini kabul etmezsin değil mi?" demişti Jimmy. "Ya da benim dediklerimi... doğru bile olsa?"

"Sen neden çıkmıyorsun dışarıya?" diye sormuştu Benny ona, yeniden sertleşerek. "En azından o sahte terbiyeyi gösterebilirsin."

"Çıkmayacağım," demişti Jimmy. "Doktor kadar kolay lokma olmayacağım sana."

"Lanet olası!" demişti Benny. "Bu piç kurusu neyse ne de, öbürünü hiç sevmiyorum, ne yalan söyleyeyim. Korkuyorum. İçimde kötü kötü..."

"Ne biçim bilim adamısın sen?" diye sormuştu Ali ona.

"Sevmediğim insanla çalışmak istemiyorum arkadaş," diyerek ona dönmüştü Benny. "Çünkü sonunda mutlaka bir pislik çıkıyor öyleleriyle."

"Adamın projesini içime sindirmem bayağı zamanımı aldı," demişti Ali. "Biliyorsun başkalarının fikirlerini çalmakla suçluyordum onu, ama bunun ilginç olduğunu kabul etmeliyiz. Çok iyi derleyip toparlamış konuyu. Bir hedef kazandırmış. Ben düşünelim derim."

"Neredeyse kul, köle olacaksın adama," demişti Benny ona sırtını dönüp.

"Projeyi bizim yönetmemiz koşuluyla," demişti Ali. "İpin ucunu ona bırakmadan."

"Ali'nin söylediği koşulla bence de kabul," demişti Toshiki. "Ters bir hareketinde zamanın dışına atarız onu." Noko başıyla yanında oturduğu kocasının sözlerini onaylamıştı.

"Sen ne düşünüyorsun Sarah?" diye sormuştu John.

"Ben... ben bilmiyorum," demişti kız. "Aslında bize sormasanız... yani Jimmy ile bana... kendimizi bu kuruldaki, kurul da bizi kendinden sayana kadar." Sonra Benny'ye dönmüş ve, "Sen beni getirdin diye bana kefilersen, ben de Jimmy'yi getirdim diye ona kefilim," demişti. "Bazen seni anlayamıyorum Benny. Burada böyle davranıyorsun, ama orada Doktor'u kurtarmak için nasıl çırpındığını kendi gözlerimle gördüm. Kendini riske atıp o parayı nasıl bulduğunu ben biliyorum."

"Nasıl riske attı kendini?" diye sormuştu Toshiki.

"Önce at yarışlarını denedim," demişti Benny kızdan önce. "Kaskıma kumanda ederek zor da olsa ertesi güne gidip döndüm. Gazetelerdeki sonuçları oynadım, ama lanet olası beygir tam birinci olacakken düştü."

"Odysse olmadan o enayi kaskla ertesi güne mi gidip geldin yani sen?" diye atılmıştı Toshiki sevinçle. "İnanamıyorum. Harika! Niye daha önce anlatmadın bunu?"

"Şimdi anlaşılıyor Odysse'nin seni niye geriye getiremediği," demişti Noko. Kocasının tersine oldukça ciddi idi. "Aklını karıştırmışsın aletin." Hatta Benny'ye biraz kızmış gibiydi.

"Bilmediğin bir işi tek başına denemeye nasıl...?" diye atılmıştı John da.

"Bunu bana sen mi söylüyorsun?" diye sormuştu Benny ona gülerek.

"Okuduğun gazetelerin başka bir ertesi güne ait olabileceğini düşünmeliydin," demişti Ali alaycı bir şekilde. Öbürü yalnızca başını sallamıştı.

"Peki sonra nasıl buldun o parayı?" diye sormuştu Edwards. Benny sessiz kalınca,

"Yeniden Yerleşim Birliği'nin kasasını soydu," demişti Sarah.

"Ne?"

"Ne yaptı?"

"Nasıl?" Bu soru yağmurunu da yanıtsız bırakmıştı Benny.

"Onunla bir adam satın aldı," diye sürdürmüştü kız konuşmasını.

"Adam değil pankreas," demişti Benny ona sertçe.

"Adam," diye düzeltmişti Sarah onu. "Bir pankreasın neden o kadar pahalı olduğunu sanıyorsun sen?" Benny onu yanıtlamamış, gözlerini kızın gözlerine dikip dikkatle bakmıştı.

"Hani organ nakilleri kalmamıştı?" diye sormuştu Ali.

"Doktor'u o göçmenlerden saydıkları için daha fazla sürdürmek istemediler tedavisini," diye açıklamıştı Sarah. "Sigortası olmadığı için... ama eğer gerekli organ getirilirse... ve doktorlar da o paradan yüklüce bir pay alırsa... Kendini öyle parça parça satışa çıkaranlar olur. İnsan böbreğinin birini, midesinin bir kısmını verse de yaşamını sürdürebilir, ama pankreasını, kalbini satan iyice umutsuz biridir. Para ailesine kalsın diye yaparlar genellikle bunu, ya da kendini bir gruba, tarikata falan adayanlar..."

"Yani ben şimdi o yaşlı keçiyi kurtarmak için birini mi öldürdüm?" diye sormuştu Benny. Sarah başını sallayıp susmuştu. "Ama orası bir hastane değil miydi?" Sarah gene başını sallamıştı. "Oradaki doktorlar resmi değil miydi?" Kız gene başıyla onaylamıştı onu. "Vay orospu çocukları, vay!" diyerek ayağa kalkmıştı Benny. Yüzü sapsarı olmuştu. Herkesten uzak bir köşeye gidip, önüne yere bakarak durmuştu. Kimse konuşmamıştı uzun süre.

"Bana sorduğun için teşekkür ederim John, ama ben çekimserim," demişti Sarah epey sonra sessizliği bozarak.

"Beni de yok sayabilirsiniz," demişti Jimmy. "Şimdilik bir teknisyen olarak kalmak istiyorum."

"Ben Doktor'un önerdiği projenin uygulanmasında büyük yarar görüyorum," demişti Edwards. "Ancak önce kendimize ahlaki açıdan bir takım sınırlar ve ilkeler koymamız gerekir. Gerisi sıradan bir laboratuvar işi zaten."

"Teşekkürler Eddy," demişti Benny ona uzakta durduğu köşeden. "Şimdi konuyu asıl tartışmamız gereken yere çektin."

***

John Edwards'a baktı. Her zaman taktığı kırmızı papyonu, beyaz saçları ve pembe yanaklarıyla babacan bir öğretmen gibiydi. Düşüncelerini toparlamaya çalıştı. İki gün önceki toplantıda konuştukları projeyi Başkan'a birazdan kendisi anlatacaktı.

"Teşekkürler Ed," dedi John Kennedy. "Buradaki bu inanılmaz gelişmenin beni şaşkına çevirdiğini söylemeliyim. Ayağa kalkan maymun, ya da ateşin kullanılması kadar önemli bir dönüm noktasını daha aşmış bulunuyor insanlık sizlerle. Ben ötesini düşünmeye zorlanırken, başka yeni projelerinizin olduğunu söylemişsiniz. Öyle değil mi?" diyerek John'a baktı. "Sizi dinleyelim eski dost."

"Çok anlaşılır olmaya çalışacağım Başkan'ım," dedi John. "Canlılar kalıcı olabilmek için üremek zorundadır. Bunu yaparken kendi niteliklerini çocuklarına iletirler. Bir anlamda ölümü alt eden bir tür ölümsüzlük, başka bir deyişle sürekli varolmaktır üremek. Ancak hassas birer makine olan canlılar doğada rastlantılarla oluşuyor, üstelik anne-babaların yapısal bozuklukları bebeklere aktarılıyor. Biz onları makine gibi önceden tasarlayarak, rastlantısal evrim sürecini bilinçli bir üretime dönüştürmeyi düşünüyoruz."

"Yani...?" dedi Başkan. Gözlerini kırpmadan John'a bakıyordu.

"Yani bazı canlıların, hatta yeni bir insanın tasarımını yapabiliriz." Bir süre susarak kendisini dinleyen kardeşlere baktı John. "Yeni insan..." dedi bir kez daha. "Hatasız bir programlama ile yeni, yepyeni bir soy... kalıtım yanlışlıklarının olmadığı bir mükemmellik... Çok uzak bir olasılık gibi görünen bu düş artık gerçekleşebilir. İnsanların yapılamayacak şeyleri düşünemeyeceğine inanırım ben. Eğer birinin aklına bir şey gelmişse bir gün mutlaka olacak demektir o. Bizim Odysse gibi."

"Şu geldiğimiz yere bakın," dedi Robert Kennedy şaşkınlıkla.

"Ancak bazı endişelerimizden dolayı projeyi başka bir zaman boyutunda uygulamak istiyoruz," diye sürdürdü John. "Odysse'yi buradan ve bu zamandan taşımamız gerektiğini düşündük. İlk endişemiz güvenlik ile ilgili. Şimdiye dek burada bir şeyler olduğunu kimse anlamadıysa, bu onların aptallığı olmalı. Yalnızca siz kaç kez geldiniz çölün ortasındaki bu yere. Bu kadar gürültüye birileri bir

şeylerin döndüğünü mutlaka anlamıştır. Oysa başka bir zamandan bugüne bir sızıntı olamaz."

"Peki oradaki o işlem ne kadar ahlaki olacak?" diye sordu Başkan. "Biraz önce siz değil miydiniz Afrika'daki sosyal düzeni değiştirmeye hakkımız olup olmadığını sorgulayan?"

"Haklısınız," dedi John ve bir süre düşünerek sustu. Başkan'ın ondan öç almaya mı çalıştığını, yoksa olay ellerinden kaçıyor diye mi endişelendiğini anlayamamıştı. Gerçi bu taşınma önerilerine onlardan bir tepki gelebileceğini önceden düşünmüşlerdi. "Toplumsal kuralların henüz oluşmadığı bir zamana gitmek istiyoruz. Burada kaç günlük embriyonlar üzerinde çalışılsın diye tartışılıyor, biliyorsunuz. Bizimki gibi bir projede çalışırken insan hakları, hayvan hakları, dinsel ve töresel yaklaşımlar elimizi kolumuzu bağlar. Ancak biz yasalardan kaçmayı düşünerek bu yolu seçmedik. Hayır! Tam tersine, önce kendimizi disiplin altına alacak bir ilkeler bütünü oluşturduk."

"Gene de yasalardan kaçış olacak bu," dedi Robert Kennedy. Akli yatmamış gibiydi, ama kimse yanıtlamadı onu.

"Bilimin önü açılacaksa kabul," dedi Başkan biraz düşündükten sonra. "Böylece bizimkinden daha ileri bir uygarlık oluşabilir orada. Bizim denetimimizde, uzak bir eyaletimiz gibi..."

"Neden bizim olsun orası?" diyerek sözünü kesti John Başkan'ın.

"Neden bizim olmasın?" dedi Başkan, John'a dikkatle bakarak.

"Bir çocuk," diye söze girdi o ana kadar hiç konuşmamış olan Noko, "anne babasının malı değildir." Boğazını temizleyerek bir süre sustu. Heyecandan yüzü kızarmıştı. "O kendisidir. Üçüncü bir kişidir, efendim. Bizimdir, ama bizi sevmek zorunda bile değildir." Sesi titreyerek tıkanı sonunda.

"Ona kendimizi sevdirmek bizim elimizde," dedi Edwards. "Ben öyle bir baba oldum ki, benim çocuklarım beni sevdi. Onlar iyi yetişirlerse bizim bu yaşlı, kavgacı uygarlığımıza yol bile gösterebilir. Hani hep, 'şimdiki aklımla yirmi yaşında olmayı isterdim,' denir ya, onlar bizim şimdiki aklımızla doğmuş olacak."

"Peki nereye gitmeyi düşünüyorsunuz?" diye sordu Kennedy.

"O konu üzerinde hâlâ çalışıyoruz Başkanım," dedi John. "Sivrisinek adını verdiğimiz uzaktan kumandalı bir kamerayı belirli aralıklarla çeşitli bölgelere göndererek bilgi topluyoruz. Doğu Afrika'yı, Nil Vadisi'ni, Mezopotamya'yı, İndüs boylarını, hatta Avustralya ile Amerika'yı bile araştırıyoruz. Çünkü insanlık, varsayılan anayurdu olan Orta Afrika'daki Büyük Yarık Vadisi'nden ikiyüzbin yıl önce çıkmış, dünyanın her tarafına on binlerce yıl öncesinde yayılmıştı."

"Nereye gideceğimizden daha önemlisi neden gitme gereği duyduğumuz," diyerek araya girdi Edwards. "Fosillerden, ya da arkeolojik buluntulardan geçmişte neler olduğunu tam olarak anlayamıyoruz. Az sayıda ele geçen kafataslarının çoğu ya kırık, ya da delik oluyor. Onları genellikle yaban hayvanlarının değil, kendi türdeşlerinin yaptığına inanıyor uzmanlar. Tarihöncesi dünyada iki ayak üzerinde dolaşan bir kaç tür insanımsı olduğunu biliyoruz. Bunların bazıları birbirleriyle kıyasıya dövüşmüş, ya da en azından birileri diğerlerine yaşama şansı bırakmamış. Örneğin, Neandertal Adam yok olurken, Homo Sapiens soyunu sürdürebilmiş. Bilim adamları, türlerin yok olma nedeninin, onların bedensel yapıları olduğunu ileri sürüyor. Buzul Çağları bitince Eskimo'lar gibi soğuğa uyum sağlamış, kısa ve kalın yapılı Neandertal'ler, yaşama ortamları kalmadığı için ortadan kalkmış. Güçlülermiş, ama kaba güç yetmemiş varoluşlarını sürdürebilmeleri için. Öte yandan, bir türün tek başına varlığını koruyabilmesi çok endermiş. Bir Homo Sapiens, bir de karıncayıyen bu kuralın dışında imiş. O garip hayvanları bilmem ama, bizimkinin doğaya akılla direnerek kazanılmış bir savaş olduğu açık. Doğal ayıklanma sırasında akıllı, yani beyni büyük olanlar kalmış. Yalnız o yetmiyor, onları doğurabilmek için, geniş kalça boşlukları olan kadınlar gerekiyormuş. Bizim atalarımızda o ikisi bir araya gelmiş ve başkaları yok olurken onlar kalabilmiş."

"Beyin hacmini arttırmak için kafataslarının ince uzun olması nasıl olur?" diye sordu Robert Kennedy. "Hem çok kolay doğarlar, hem de istenildiği kadar akıllı olurlar. Güney Amerika'daki bazı kazılarda o tür kafataslarının bulunduğunu okumuştum."

"Orada çocukların kafalarının sıkıştırılarak deforme edildiğini okumuştum ben de," dedi Edwards. "Zavallı çocuklar, ne acı

çekmişlerdir, kim bilir. Neandertal'lerin yok oluş nedenlerinden biri de, alınlarının geriye basık ve dar oluşuymuş. Bizimkiler gibi yüksek değilmiş ön kafaları. Beynin ön lobları oluşamadığı için, konuşma dilini ve düşünmeyi geliştiremedikleri söyleniyor. Onların arka kafalarının büyüklüğü beden güçlerini sağlarmış. Kafatasının hacmi kadar formu da önemli. Sonra başparmakları esnek değilmiş. 'El insan değilse, dil insan olmaz!' diyenler var. Aslında en başta Homo Sapiens onları insandan sayıp çiftleşmemiş. Hiç karışmamışlar birbirlerine."

"İşte biz bütün bu gelişmelerin tamamlandığı zamana gitmek istiyoruz," dedi John. "Araştırmalarımız, sosyologların Vahşet Dönemi dedikleri Yontma Taş Çağının (*) sonunun bu işe en uygun zaman olduğunu gösterdi. Çünkü onun ardından Barbarlık Dönemi denilen Cilalı Taş Çağı (**) geliyor. Günümüzün daha az yıpratıcı iklim koşulları ile bildiğimiz coğrafyası o çağın başında oluşmaya başlamıştı. İnsanlar mağaralardan çıkıp yeni yerleşmeler kurmuş. Müthiş bir kültürel patlama yaşanmış. Tarıma geçilmiş. Bundan on bin yıl öncesine gidersek atalarımızı küçük küçük yerleşik topluluklar kurarken bulacağız. Gideceğimiz o zamana, onu 'Milattan Önce'den ayırdedebilmek için, miladı gene yerinde tutarak, 'Eksi' demeye karar verdik. Eksi-8000'e gideceğiz yani."

***

O toplantı bitince Sarah doğruca Ali'nin yanına gidip onu bir kenara çekti ve,

"Sana Bayan Monroe ile ilgili bir şey söylemek istiyorum," dedi uzanıp kulağına fısıldayarak.

"Ne o?" diye sordu Ali, gözlerini iri iri açarak. Kızın ses tonu meraklanmasına yol açmıştı. Öbürlerinden biraz daha uzaklaştılar.

"Dört ay sonra, yani Ağustosta uyku ilacı içerek kendini öldürecek o," dedi. Ali gözlerini daha da açarak baktı ona. Donmuş kalmış gibiydi. Sarah başını salladı. "Belki içine düştüğü bunalımdan

(*) Paleolitik Çağ (25 milyon-10 bin yıl öncesi), Jeolojideki buzul çağlarının kültürel karşılığı.

(**) Neolitik Çağ (10,000-7,500 yıl öncesi).

kurtarabilirsin onu. O zaman sen kazanırsın onun gönlünü, rakibin kim olursa olsun," diye ekledi. Gözleri Marilyn'in yanındaki Başkan'ın üzerindeydi. Ali de dönüp onlara baktı.

***

18.Nisan.1962'de yapılan o tarihi toplantının ardından Sivrisineğin getirdiği binlerce görüntü üzerinde yapılan incelemeden sonra gidilecek yerin Kızıldeniz'in kuzeyinde, Sina Yarımadası'nın en güney ucu olmasına karar verdiler; üslerini Ras Muhammed'de kuracaklardı. Bu karara varmak yaklaşık iki aylarını almıştı. Sivrisineği o seçilen yere ve zamana bir kez daha gönderip son bir kontrol yapmışlar, ancak Hans onunla yetinmeyip bir de kendisi gidip gelmişti oraya. Görüşü olumluydu. Bunu Başkan'a bildirdiler ve böylece düğmeye basılmış oldu. 25-30 Haziran tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletleri ordusu Nevada Çölü ve Eldorado Dağlarında hava ve kara kuvvetlerinin katıldığı bir manevra yapacaktı. Böylece o yaratılan kargaşa içinde, seçilen malzeme ile personeli Sina'ya taşıyabilmek için tam altı günleri olacaktı. 1.Temmuz.1962'de Büyük Boynuz'un tümüyle boşaltılmış olmasını planlamışlardı. İlk kez böyle bir uzaklığı ve yoğunluğu deneyecekleri için Odysse'nin o yükün altından kalkıp kalkamayacağını bilemiyorlardı. Yalnızca dua ediyordu inananlar. İlk olarak Hans ile birlikte George ve mavi cinlileri gönderilecekti. Ardından kullanacakları malzemeler... O 24.Haziran gecesi, hepsi içlerindeki bin bir kuşkuyla, Marilyn'in onlar için hazırladığı tek kişilik müzikali izledi.

***

Aktarmanın sonu yaklaştıkça hepsini bir heyecan sarmış, gözleri duvardaki saatte kilitlenmişti. Son altı gündür Odysse inanılmazı başarmış, Boynuz'daki her şeyle birlikte yeni proje için gerekli ekipmanları da Sina'ya ve Eksi-8000'e aktarmıştı. Biraz önce de John'ları göndermiş, sıra kendini aktarmaya gelmişti. Heyecanla o en

son postayı, Odysse, Toshiki ve Noko'yu bekliyorlardı. John yeni geldiği o odada, solundaki pencereden dışarı baktı. İlk kez gördüğü Kızıl Deniz pırıl pırıl bir güneşin altında masmavi uzanıyordu önlerinde. Ona niye kızıl dendiğini merak etti. İçindeki mercanlardan ötürü diye biliyordu, ama biri de Musa'yı izleyen firavun ordusu orada boğuldu diye anlatmıştı. En iyisi Ali'ye sormaktı onu. Hele şu telaş bir bitsindi de.

Odadaki sessizlik sürüyordu. Benny ve Hans ile göz göze geldi. Öbür tarafta Jimmy ile Ali duruyordu. Ali'nin alt dudağını ısırıldığını gördü. Kendisinin de işaret ve orta parmaklarını şans için üst üste getirdiğini o zaman fark etti. Odysse bu zamana kendini aktaramazsa ne olacaktı? Japon karı-koca orada, bunlar burada... Daha beş dakikaları vardı. Şimdiden olumsuz düşünmemek için gene dışarıya çevirdi bakışlarını. İnsanlarla araçlar vardı sağ tarafta. Bir de bir uçak kanadı görünüyordu ilerde. Yapılan askeri manevra sırasında bir takım araçlar, içi sandık dolu kamyonlar, vinçler, hatta insanlar yok olmaya başlayınca... gülümsemesine engel olamadı John... hele kamyonundaki yükünü yitiren o şoförün şaşkınlığı... Onların özel bir amaçla başka bir yere gönderildiğini açıklamıştı Frederick, ama bir grup generalin Boynuz'da neler olduğunu anlamak için kapıya dayanmalarına engel olamamıştı. Onları oradan uzaklaştırmak için Genel Kurmay Başkanının telsiz emri gerekmişti. En sonunda bitmişti... yani bitiyordu işte... bir de şu Odysse kendini...

"Haydiiii..." diyen Edwards'ın sesi odadaki suskunluğu bozdu. Sarah ile birlikte en arkadaydılar ve el ele tutuşmuşlardı. John onlara bakınca belli belirsiz gülümsediler.

Sonunda bekledikleri görüntü yüksek tavanlı odanın ortasında belirdi; Odysse ve başlarında düşünce bantlarıyla karı-koca Yamagata'lar. Odadakilerden bir alkış koptu. Bantları başlarından çıkaran Japonları kucaklamaya koştu hepsi. Gelmişlerdi işte. Buradaydılar. Bir aradaydılar gene. Lanet olası yer cehennem bile olsa, yanlarında Odysse vardı artık.

"Hoş geldiniz," dedi John ikisine birden sarılarak.

"Şu Odysse'yi nasıl öpeceğiz?" diye sordu Benny de onlara sarılırken.

"Ben sevgilerinizi iletirim ona," dedi Noko sevinçle. "Merak etmeyin."

"Bütün bu alkışı o hak etti aslında," dedi Toshiki de.

John Odysse'ye baktı. Her şey olması gerektiği gibiydi. Uzay-zaman girişimi yeşil ışık küresinin içinde tanıdık sevimliliğiyle dönüyordu gene. İçinde garip bir sevinç, tutamadığı bir coşku vardı. Öbürlerinin de onun gibi hissettiği belliydi. 'Evet, işte başlıyoruz,' diye geçirdi aklından.

"Hepiniz hoş geldiniz," dedi oraya ilk gönderilmiş olan Hans bütün yeni gelenlere. "Geldiniz ya, önemli olan bu."

"Evet," dedi John ona bir daha sarılarak. "Birlikteyiz işte gene. Senin neler yaptığını sormanın zamanı geldi artık."

"Gelin sizi gezdireyim," dedi Hans hepsine.

Kapıyı açıp dışarıya adımlarını attıklarında solukları tıkanır gibi oldu. Hava hem çok sıcak, hem de nemden yapış yapıştı. Bir hamama girmiş gibi olmuşlardı. Hans elindeki uzunca bir bezi başına sarık gibi sardı. Gerçi hepsinde, hatta kırmızı papyon ve takım elbisesiz görmedikleri Edwards'da bile klima kumaştan yapılmış giysiler, başlarını örtecek kukuletalar vardı. Hans da aynı şekilde giyinmişti ama,

'Çöl havasına girmiş. Seviyor bu işi,' diye düşünmekten kendini alamadı John. "Ne çok şey yapmışsınız," dedi sonra gözlerini kısıp çevresine bakarken. Güneş gözlüklerini taktı, ama hiç yararı olmamıştı sanki. Yalnız Hans'ın duyabileceği şekilde, "Bu da bir hafta sürdü farkında mısın?" diye sordu. O gülümseyerek başını salladı ve,

"Evet," dedi. "Tunus gibi," John'a bakarak bir şeyler düşündü, ama aklındakileri dile getirmeden, "Bu taraftan başlayalım," dedi öbürlerine eliyle sol tarafı işaret ederek.

Onlara doğru gelen bir forklift taşıdığı bir kasayı kapının yanına indirdikten sonra yanlarından uzaklaştı. Sağ tarafları denizdi ve ileriye doğru uzanan bir iskele yapılmıştı kıyıya. Ona küçük bir tekne ile ondan daha küçük bir denizaltı bağlıydı. Sol taraflarında ise bir sürü konteynerden oluşan küçük bir kasaba kurulmuştu. 'Bunların hepsini

biz oradan mı gönderdik?' diye düşündü John. 'Başka kim gönderecekti ki?' diyerek kendi kendine gülümsedi. Kalacakları, yemek yiyecekleri, çalışacakları yerlerdi onlar. Birbirlerinin üzerine yığılmış gibi duruyorlardı oldukları yerden bakınca. Motor seslerinden oluşan bir uğultu yayılıyordu her yana. Jeneratörler, kompresörler, kamyonlar, arabalar, vinçler ve hepsinin gürültüsünü bastıran bir helikopter... yere çakılmış çelik levhalarla yapılmış bir pist vardı ilerdeki düzlükte. Orada, biri çalışan üç helikopter ve dört uçak duruyordu. Onların da arkasında bir grup konteyner vardı gene. Aralarında, üst üste konulmuş odacıklardan oluşmuş yüksek bir yapı hemen dikkati çekiyordu. Hastane olmalıydı orası. Dıştan çıkan bir merdiveni ve camlı bir asansörü bile vardı. Odysse'nin içinde olduğu kubbenin yanına bir sera eklenmişti. Güneş enerjisi toplayıcıları arkadaki tepelerin güneye bakan sırtlarına yerleştirilmişti ve ısı ışı parlıyorlardı.

"Ne garip," dedi Edwards. "Dünya hâlâ Eksi-8000'de, ama bu uçaklar, helikopterler, bütün bu yapılar..."

"Bir tarafta biz, bir tarafta taş devri," dedi Hans. "Biraz daha gecikseydiniz felsefe yapmaya başlayacaktım ben de."

"Sana bir şişe snaps getirdik ama," dedi Sarah, "bu sıcakta nasıl içilir o bilmem." Yüzü şimdiden kıpkırmızı olmuştu ve terliyordu. "Bu giysiler bile işe yaramayacak galiba burada."

"Öyle bir yarıyor ki," dedi Hans. "Bir de onlar olmadan dolaşmayı dene de gör. Snapsı da akşam 'dondum,' deyince birlikte içeriz."

"Suyumuz nasıl?" diye sordu Benny.

"Tatsız, ama bol. Denizin tuzunu arıtıyoruz."

"Frederick nerede?" diye sordu John.

"Güvenlik önlemlerini gözden geçiriyor," dedi Hans hafifçe gülümseyerek. "Burada bize hangi düşman saldırıyorsa... Hepsini orada bırakmak için buraya kaçmadık mı?"

"Frederick sana dün olanları anlatmıştır," dedi John. Hans durdu. Gülümsemesi kesilmişti. Başını salladı. "Eğer Ali onları fark etmeseydi..."

"Ben de onu kastetmiştim. Kimmiş? Kaç kişilermiş?" diye sordu Hans. "Belli mi?"

"Şimdilik üç kişiyi biliyoruz. Biri bizim yeşil cinlilerden. Öbürünün kimliği belli değil. Parmak izleri asitle silinmiş. Belli ki bir profesyonel. Ama arkalarından Zablocky çıktı. Bizim aktarmayı örtmesi için düzenlenen o manevra curcunası onları da bizden gizlemiş. Frederick'in çok öğündüğü dört kademeli güvenlik soğanı işe yaramadı. İç bölgenin nöbetçilerinden olan o yeşilli yanındaki yabancıyla üç dış kademeyi geçip, Odysse'nin kapısına kadar gelmiş. Ali orada fark etmiş onları. Üzerlerine atlayıp yakalatmış ikisini de."

"İyi ona bir şey olmamış. Kimler adına gelmişler?"

"Bilmiyorum. Soruşturma sürüyor, ama bence önemli değil. Önemli olan birilerinin bir şeyler yaptığımızı anlamış olması. Herkes bizim hangi konuda çalıştığımızı biliyordu. Sonra Enstitü'den ayrılıp, hiç sevmediğimiz Doktor'u yanımıza aldık. Ardından çölün ortasında garip garip yapılar... araçlar, eşyalar, insanlar durup dururken yok oluyordu. Biraz düşünen biri..."

"Evet. Çok gürültü ettik. Haklısın."

"Zablocky küçük bir piyondur bana sorarsan. Birilerine duyurdu bildiklerini, ama onlar onun adını öne sürdü. Kötü kullandılar onu," dedi John. Bu arada George onları uzaktan görmüştü. El sallayarak yanlarına koştu.

"Hoş... gel... geldiniz," dedi hepsinin ellerini tek tek sıkarak. Çok neşeliydi.

"Çok iyi iş çıkarmışsınız George," dedi John ona. "Seni de, arkadaşlarını da kutlarız."

"Başlarında bir toplama kampı kumandanı varken çalışmazlar mı?" dedi Benny de neşeyle.

"Gelecek sefer Hitler'e seni özellikle göstereceğim oğlum. Haberin olsun," diyerek Benny'nin koluna girdi Hans.

***

Güneş battıktan sonra ortalık yavaş yavaş serinlemeye başlamış, denizden gelen hafif esinti, nemli de olsa gündüzün sıcaklığını biraz kırmıştı. Ama gene de, değil donmayı, üşümeyi bile kimse aklına getiremiyordu. Akşam yemeğini yaklaşık yüz kişiyi bulan kadrolarıyla birlikte yemişlerdi. 'Seçkin kahramanlar,' demişti John onlara yaptığı konuşmada ve öyle bir grupta birlikte olmaktan onur duyduğunu söylemişti. Sonra hep birlikte bardaklarını görevlerinin başarısına kaldırmışlardı. Onların arasında başka hainler olabileceğini düşünmek bile istemiyordu. Hepsi bu iş için gönüllü olmuş kişilerdi. Zaman içinde yitip gitme pahasına buradaydılar. Odysse'yi korumak için konulan ek şifrelerle yeni tuzaklar yeterli görünüyordu. Ona ulaşmak gerçekten çok zorlaştırılmıştı. Yemekten sonra henüz duvar diplerindeki kolilerin açılmamış olduğu toplantı odasındaki büyük masanın çevresinde toplandılar.

"Evet arkadaşlar, hepimiz hoş bulduk," diyerek toplantıya katılanların susmasını bekledi John. "Resmi adıyla Sina-Eksi-8000'deki ilk toplantımızı açıyorum. Buraya, o çok katlı hastanemizden dolayı Babil adını taktıklarını duydum yapımda çalışan arkadaşların. Benim çok hoşuma gitti. Siz ne dersiniz?"

"Babil burada değildi ki," dedi Marilyn.

"Bu boyutta burada," dedi Ali ona. "Biz ne dersek o olur."

"O zaman buranın adı Babil olsun," diyerek çevresine bakındı John. Kimse karşı çıkmadı. "Şimdi isterseniz yarınki programımızı konuşalım biraz. Jeff sen başlar mısın lütfen?"

"Yarın arama-tarama çalışmasını başlatmayı düşünüyoruz," dedi Doktor. "Ekibimiz üç gün boyunca hastanenin kuruluşuyla ilgilendi. Yakın çevrede arabalarla bir iki tur attık, ama asıl keşif gezileri yeni getirilen uçaklarla uzun menzilli yapılmak zorunda."

"Ne gibi araçlarımız oldu?" diye sordu John Hans'a. Onunla Jimmy araç gereç seçimini Artı-2100'e gidip birlikte yapmış, seçtiklerini Boynuz'a uğramadan, doğrudan buraya aktarmışlardı.

"Jimmy'nin bir öğretmenin yardımıyla... Win Dawson idi adı... Gobi Çölündeki bir yerleşme projesi için araç alacağımızı söyleyip bizim koşullara uygun iki çeşit uçak seçtik. Üç tane yerden dikey

havalanan personel taşıyıcı, bir tane de gözlem uçağımız var. İnip kalkmak için pist istemiyor hiçbiri. Dördü de onar kişilik. Ayrıca üç helikopterimiz, on üç tane de çeşitli büyüklükte mag-lev arabamız oldu. Çoğunda yakıt almadan on bin saat çalışacak motorlar var. Bir de Jimmy Ali'ye bir denizaltı armağan getirdi."

"Ben de en çok ona sevindim," dedi Ali. "Hiç o kadarını düşünemezdim doğrusu. Olağanüstü bir şey. Yeniden teşekkür ederim sana Jimmy." Oğlan gülümseyerek elini salladı ona. "Yarın ilk dalışımızı yapacağız."

"Yarın önce," diye sürdürdü Doktor konuşmasını, "uzanabildiğimiz kadar geniş bir alanı taramakla işe başlayacağız. Yeterli büyüklükteki toplulukların yerlerini işaretleyeceğiz. Bulduklarımızın bir sınıflandırmasını yaptıktan sonra oralardan örnekler toplamaya başlayacağız. Öncelikle gençler, sağlıklı ve güçlü olanlar ayıklanacak. Buraya getirilenler daha ayrıntılı bir sağlık denetimden geçirilecek. Bu elemenden de geçenler oybirliğiyle kabul ederek hepimizin burada olmasına neden olan projemizin..."

"Oy çokluğuyla," diye araya girdi Benny.

"Oy çokluğuyla kabul ettiğimiz projemizin..." diye sözünü yineleyerek sürdürdü Doktor, "denekleri olacak o seçilenler. Alınacak kan örnekleri bilgisayarda incelenecek. Genetik yapıları belirlendikten sonra kimi kiminle eşleştireceğimize karar vereceğiz."

"Nasıl ayıklayacaksınız onları?" diye sordu Sarah.

"Her topluluktan en çok beşer kadınla erkek almayı düşündük. On kabileden yaklaşık yüz denek toplanmış olacak böylece. Onları buradaki elemeye onar erkekle kadına indireceğiz. Eşleştirirken aralarında akrabalık ilişkisi olmaması için farklı kabilelerden olmalarına özellikle dikkat edeceğiz Geri kalanlar yerlerine gönderilmeyip burada tutulacak ve üzerlerinde bazı deneyler yapılacak."

"Ya içleri kaldırmazsa birbirlerini?" diye sordu Marilyn.

"Hayır!" diyerek güldü Doktor. "Seçilecek eşler arasında yapay döllenme yapılacak. Cinsel ilişki olmayacak hanımefendi. Rastlantılarla doğa arada bir, o da pek nadir olarak, doğru olanı yapar."

Bizim projemizde şansa yer yok. Her şey hesaplanarak yerli yerine konmalı."

"Rastlantı Tanrı'nın imzasını atmak istemediğinde kullandığı takma addır, demiş Anatole France," dedi Sarah.

"Çok güzel," diyerek gülümsedi Doktor ona.

"Ben de bir yerde, 'Bütün Havva'lar bakire doğurur,' diye bir söz duymuştum," dedi Ali. "Hatta Meryem'in İsa'ya kızken gebe kalması da bu Havva'lardan kalma bir anı olabilir mi, diye düşünmüştüm."

"Meryem'in Havva'laştırılması... çok ilginç," dedi Doktor. "Ama bizim projemizde önemli olan toplanan denekler değil, onlardan üreyecek birinci kuşak olacak. Eldeki malzemeyi kullanarak en doğru karışımı sağlamaya çalışmalıyız."

Ondan sonra bir süre daha sohbet ettiler. Doktor yatmak için ayağa kalkınca diğerleri de ayaklandı. Herkes birbirine iyi geceler dileyip kendine ayrılan yere yöneldi. Benny en sona kalmıştı. John'u da kolundan tutarak geride tuttu.

"Ne diyorsun John?" diye sordu herkes çıktıktan sonra. John'un ona şaşırarak bakması üzerine, "Sarah ile benim ilişkiye..." diye ekledi.

"Siz ikiniz de yetişkin insanlarsınız Benny."

"Sıradan palavraları bırak da, ne düşündüğünü söyle! Her düşündüğünü olduğu gibi söylemesi gereken tek yakınımsın benim."

"Evet," dedi John bir süre düşünerek. "Ona göre sen taş devrinden çıkmış bir yamyamsın. Öyle değil mi? Onu nasıl tutacaksın elinde? Ne zamana kadar seninle kalacak? Bütün bunları herkes gibi sen de düşünmüş olmalısın. Ama sana şu kadarını söyleyeyim Benny, işin bu yönü beni hiç mi hiç ilgilendirmiyor. Gittiği yere kadar gider, inceldiği yerden kopar. Yaşamak küçük küçük mutluluklardan oluşan bir zincir dostum. Kaç halka takabilirsen o kadar uzatıyorsun onu. Ne kadar sürermiş, nasıl bitermiş... boş ver! Sen mutlu musun? O mutlu mu? Ona bak! Yaşanmış mutluluklar kalıyor geriye. Birinin çıkıp seni böyle kuzu burcundan bir adama dönüştüreceği ölsem aklıma gelmezdi. Ona hepimiz teşekkür etmeliyiz ayrıca bunun için."

"Sarah da çok mutlu. Yani öyle söylüyor, ama o zıpır canımı sıkıyor."

"Jimmy mi?"

"Hııı," diyerek başını salladı Benny. "Saçlarını nasıl kestirdiğini gördün. Onun için sünnet bile olmuş, biliyor musun? Ben ortaya çıkınca... yani Sarah beni seçti diye... kendim için değil... projemize bir gıcıklık yapar mı diye düşünüyorum."

"Yemekhanede o konuşmayı yaparken aklıma, içimizde hainler olup olmadığını gelmişti, ama kendimizi paranoyaya kaptırmamamız gerektiğini düşündüm sonra. Odysse bizim oldukça proje de bizim Benny. Herhalde bizden habersiz çok fazla bir şey yapamaz kimse... umarım."

"Teşekkür ederim John."

"Neden?" diye sordu John. "Tam istediğini söyledim diye, değil mi?" Benny gülererek başını salladı. "Benim de seninle konuşmak istediğim özel bir konu vardı. Bu sabah Boynuz'da Ali Jimmy'nin bilgisayarında çalışıyormuş. 'Human Genome' (*) adlı bir proje ilgisini çekmiş, ama dosyaya girebilmek için bir şifre gerekiyormuş. Ali hiç düşünmeden şifreyi yazıp dosyaya girmiş. Nasıl, biliyor musun?" Benny bir şey söylemeden merakla bakıyordu ona. "Bizim Odysse'ye girdiğimiz şifreyle. Yani ikisi aynıymış. Garip değil mi?"

"Hem de çok. Sen nasıl açıklıyorsun bunu?"

"Açıklayamıyorum. Bir takım varsayımlar yapabiliyorum ancak. Olayı çok fazla mı zorluyoruz acaba? Uzay-zamanın kumaşını yırtıyor muyuz o zorlamayla? Gereksiz korkular yaymak istemiyorum insanlara, ama ne olduğunu bilmediğimiz o kadar çok şey var ki hâlâ. Öte yandan zaman zaman senin söylediğine aklım takılıyor. Bütün bu olay bizim çevremizde mi düğümlü? Yani bizler... acaba... gelecekte kendilerimize bir takım bilgiler mi ulaştırıyoruz? Bu kısa zamanda, bu kadar büyük bir ilerlemeyi o şekilde mi gerçekleştirebildik? Ali o özel projeyi nasıl buldu o bilgisayarda? Şifresini girmeyi bırak, aramak nereden aklına geldi en başında?"

(*) Human Genome Project, İnsanın Genetik Dizilimi Projesi

"Ben de bilmiyorum John. Kimi zaman nerede olduğumdan bile emin olamıyorum. Gerçekte mi, yoksa bir masalın içindemi... Bir Alice gibi hissediyorum kendimi." John Benny'ye dalgın dalgın bakarak başını salladı. Uzun süren bir sessizlik oldu ardından. "Aslında hep yaptığımız zamanın kumaşını yırtmak. Şu dışardaki uçakları, arabaları, kullandığımız bilgisayarları zamandan çalmadık mı? Bozduysak daha en başında bozmuşuzdur bir takım dengeleri. Olan her ne ise, zaten oldu."

"Doğru," dedi John. "Bir de bakalım burayı velinimetlerimizden ne kadar koruyabileceğiz? Ne zaman her şeye birden sahip çıkmak isteyecekler?"

"Eddy'yi aramıza onun için sokmadılar mı? Yaptıkları bunca masrafın boşa gitmesini istemezler elbette. Gerçi çok daha fazlasını şimdiden teknolojik bilgi olarak geri aldılar bile ama..."

"Benim çekindiğim sömürgeci tavır. Burayı kendi malları, mülkleri, falan sanması. Başkan bütün buraları bir resim gibi görüyordu. Ne kadar değişti düşüncesi? Bizi birer Nobel'le susturmaya kalkıp, Odysse'nin birilerinin elinde silaha dönüşmesinden korkuyorum. Kennedy'nin bize verdiği sözü tutup tutmayacağını bilmiyorum, ya da tutabilip tutamayacağını. Arkasında koskoca bir sistem var onun. Onlar neyi, ne kadar zorlar? Johnson hiç memnun olmadı buraya gelişimizden, biliyorsun."

"Sıkma canını be John! Odysse bizim diyen sen değil miydin biraz önce? Yeterince korunuyor herif. Çok sıkışırsa kendini yok edecek. Eh biz de burada kalırız ölene kadar. Ne yapalım?"

"Haklısın," dedi John içini çekerek ve ayağa kalktı. "Haydi biz de gidip yatalım. Yarının neler göstereceğini de yarın görürüz."

İKİNCİ KİTAP

6.

Biz insanlar çok yaşıyoruz.
Düşlerimiz o bulanık Cennet'te anlatılan öykülerdir.

Walter de la Mare

Ardından çok yoğun bir hafta yaşadılar. Bir taraftan Babil'in eksikleri tamamlanırken, bir taraftan da gözlem gezileri yapılıyor ve toplanan bilgiler değerlendirmeye alınıyordu. Öncelikle 'Verimli Hilal' denilen bölgeyi araştırmayı hedeflemişlerdi. Bu alanın batı ucu Mısır ve Nil vadisi, semeri Suriye ve Mezopotamya, doğu ucu da İran ve İndüs Vadisi idi. Tarihçilere göre neolitik devrimin olduğu yerd buraları. İnsanların vahşetten ilk kurtuldukları yerler... Ancak iklimi ve coğrafyayı pek bildikleri gibi bulmamışlardı. Kuzeye çekilmesi hâlâ süren buzulların Avrupa üzerinde yarattığı soğuk hava baskısı Afrika'nın batı kıyısından İran dağlarına kadar olan bütün bölgeyi bir otlak ve çeşitli yaban yaşamın doluştuğu doğal bir park yapmıştı. Mısır gür bitkili bataklıkları, yaşam dolu vadileriyle bambaşka bir yerd. Büyük Sahra ve İran yaylası henüz çöle dönüşmemişti. Bir çok ırmağın aktığı iç denizler vardı oralarda. Havadan gözlemlerle belirlenen insan yerleşimlerinde daha hassas taramalar yapılmasının zamanı geldiğini düşünüp Frederick'in yönetimindeki Denek Arama-Toplama Ekiplerinin oralara gönderilmesine karar verdiler.

Ekipler üçer kişiden oluşuyor, bilinmeyen hastalık ve virüslere karşı kendilerini koruyacak giysiler giyiyorlardı. Eldivenler, tulumlar, başlıklar, maskeler ve çizmelerle tümüyle dışarıya kapalıydılar. İndikleri çoğu yerleşimde büyük korkulara neden olduklarını anlatıyorlardı. Korkmamaları elde miydi o zavallıların? Kendileri gibi düşmanlara alışık olabiliplerdi de, öyle birdenbire ortaya çıkıp köylerine dalan, uçları yakıcı sopalarla onları sıraya sokan, ellerine, ayaklarına, gözlerine, ağızlarının içine bakan o garip yaratıkları daha önce hiç

görmemişlerdi. Seçtiklerini alıp içine kapattıkları kafesler daha sonra uçan bir canavarın karnına sokuluyor ve gökyüzüne götürülüyordu. Bazıları ellerinden kaçmayı başarıyor, peşlerine düşenleri epey uğraştırıyor, bazıları da kendilerini savunmaya kalkıyordu. Ekiplerden birinin doktoru başına vurulan taş bir baltayla beyin kanaması geçirmiş, yoğun bakımdan çıkamamıştı hâlâ. Gerçi ateşli silahları vardı, ama onları çok zorda kalmadıkça kullanmamaları istenmişti. En çok bayıltıcı iğne atan tüfeklerle elektrikli coplarını kullanıyorlardı. Kimi topluluklar ise hiç direnmiyor, korkulu bir boyun eğmişlikle karşılıyordu gelenleri. Kendilerinden işaretle istenenleri hemen yerine getiriyor, seçilenler bileklerine bağlanan sarı plastik bileziğe saygıyla sahip çıkıyordu. Bazen onları sakinleştirmek için verilen şekerden bir tane daha almak için yeniden sıraya girenler bile oluyordu.

Ekipler bir yandan da kültürel malzeme toplamakla görevlendirilmişti. Genellikle göl, ya da akarsuların kıyılarına kurulmuş olan çoğu yerleşimin nüfusu yirmi ile elli kişi arasında oluyordu. Eğer yakınlarda başka köyler varsa, hepsinin büyük bir akraba grubundan oluyorlardı. Sayıları artınca yeni bir yerleşim kurmak üzere ayrılıyordu bir kısmı. Kurdukları barınaklar, yerine göre, taş, ağaç, saz, ya da kerpiçten oluyordu. Anadolu'da bir yerde örülmüş ağaç dallarının üzerinin çamur sıvandığını görmüşlerdi. Kimi yerde ise daha ilkel koşullarda, çukurların üzeri, ya da mağaraların önleri bir şekilde kapatılmış oluyor, kuzeydeki daha soğuk yerlerde ren geyiği boynuzlarından, ya da mamut dişlerinden taşıyıcıların üzeri deri parçalarıyla örtülüyordu. Kiminde düzgün örülmüş bacalar, kiminde de evin ortasında bir ocak ve tepesinde bir delik oluyordu. Aynı zamanda o delikten girilip çıkılıyordu eve. Silahları boynuz ve kemikten bıçaklar, zıpkınlar, mızraklar, hatta bir yerde özel bir mızrak fırlatıcı görmüşlerdi, çakmaktaşı ve volkan camı obsidiyenden baltalar, kamalar, ucuna taş bağlı kaytan sapanlar ile ok ve yaydan oluşuyordu. Henüz hiçbir yerde ekip biçme anlamında tarıma geçilmemişti, ama pek çok yerde yabani tahıl, ya da tohumları öğütmek için dibek taşı ve havan eli kullanılıyordu. Toprak kaplara hiçbir yerde rastlamamışlardı. Yalnız bir iki yerde balık, et gibi yiyeceklerin çamurla sıvanıp ateşe atıldığını, sonra o sertleşen kabuğun kırılarak içindekinin yendiğini görmüşlerdi. Taş kaplar ile sazdan örülmüş sepetlerle hasırlar her yerde

bulunuyordu. Mezopotamya'da zift ile sıvayıp su geçirmez yapmışlardı onları. Deri tulumlar da çok yaygındı. Bir de sığır, eşek, koyun, keçi, domuz, köpek gibi hayvanlar bazı yerlerde evcilleştirilmişti. Oralarda hayvanlar için yapılmış çevre duvarlarıyla kapılı, avlulu ev tipleri doğmuştu. Sur anlamında koruma duvarlarını hiçbir yerde görmemişlerdi. Savunma genellikle daracık geçitlerle birbirinden ayrılan yakın evlerden oluşan kümeler yapılarak sağlanmaya çalışılmıştı. O kümeler de en çok bir klan büyüklüğünde oluyordu.

Kemik, boynuz, taş, diş ve deniz kabuklarından yapılma kolye, bilezik gibi süs takılarını çok kullandıkları, kendi bedenleriyle el aletlerini süslemeye önem verdikleri görülüyordu. O takı ve süslemelerin bazıları kişilerin toplum içindeki yerini gösteren rütbeler, çoğu da sihir ve büyü ile ilgili tılsımlardı. Filistin'de bir yerde insan kurban törenleri yapıldığının izlerini bulmuşlardı. Pek çok yerde taş ya da kilden yapılmış, doğurganlığın, bereketin simgesi şişman kadın figürleri ile gücü simgeleyen boğa heykelcikleriyle karşılaşıyorlardı. Evlerin içindeki duvar resimleri ve boğa başı kabartmalar da gene büyü'nün gücünü kullanmak amacıyla yapılıyordu. Geleceği görme arzusunun kanıtıydı bütün bunlar. Davullar, vurmali çalgılar, kamış ya da kuş kemiklerinden yapılmış flütler düzenledikleri törenlerde kullanılıyordu. Ölüler çoğu yerde törenle gömülüyor ve yanlarına armağanlar bırakılıyordu. Bir yerde, evin içine gömülen bir ölünün solmakta olan bedeni, canlılığını sürdürdüğünü göstermek ister gibi kırmızı bir toprak ile boyanmıştı. Öbür dünya düşüncesinin oluştuğunun işaretleriydi bunlar. Ve ölüm ötesi yaşamın... Bir yerde köyün içinde, ortasında bir direk, kenarlarında oturma sıraları olan yuvarlak taş bir yapı bulmuşlardı. Hem toplantı salonu, hem de bir tapınaktı orası. Tüm halkların karmaşık, ya da basit birer dili vardı, ama bazı göstergeler o dilleri bilmekten daha fazlasını anlatıyordu. Değiş tokuşla çok uzak yerlere dağılmış bir takım malzemenin ticaretin başladı - başlayacak olduğunu anlatması gibi.

İlk ayın sonunda hedeflenen bölgelerin çoğu taranmıştı. İnilen yerleşmelerden yaklaşık yüz örnek toplanmıştı, ama bu sayı artacağı benziyordu, çünkü henüz gidilmemiş yerler vardı daha listede. Babil'e getirilenler önce bir sağlık kontrolünden geçiriliyor, alıkonulmayacaklar

hemen geri götürülüyordu. Kalanlar hastanenin zemin katındaki hücrelere konuyordu. Ortak bir iç avluya bakan, ön yüzleri parmaklıklı koğuşlardı onlar. İçlerinde yıkanabilir cinsten yer yatakları ve birer tuvalet vardı. İlk getirildiklerinde hepsi çok şaşkın oluyor, yaşamlarına neyin, neden karıştığını çözemiyorlardı. Ama bir süre sonra, ki o süre çoğunda farklı oluyordu, istenilen düzende yaşamaya alışıyorlardı. Işıklar sönünce yataklarına yatıyor, çünkü yerden daha yumuşaktı onlar, yemek verilince yiyor, oldukları yere pislemeslerse uçları yakan sopalarla cezalandırılmıyor, hatta şeker bile alıyorlardı. Aslında onlar açısından tembel ve kolay bir yaşamdı o. Dışarıdaki tehlikelerle zorlukların hiçbiri yoktu orada.

Birbirlerinden farklı yerlerden toplandıkları için öbürlerinin dilini bilmiyorlardı genellikle. Bir araya getirildiklerinde işaretler ve seslerle anlaşılmaya çalışıyor, bazen anlaşıyor, bazen de anlaşılamayıp kavgaya ediliyorlardı, ama uçları yakıcı sopalarla gelenlerin hiç acıması olmuyordu. Kavgaya karışanlar küçük ve karanlık odalara iki gün aç, susuz kapatılıyor, koğuşta kalanlara da o süre içinde suyun dışında bir şey verilmiyordu. Bu önlem bir süre sonra kavgaları başlamadan engellemeye başlamıştı. Kadınlarla erkeklerin ayrı ayrı konduğu koğuşlarda, sürekli kameralarla gözlenen örnekler sırayla incelenmeye alınıyordu.

Babil'e gelişlerinin birinci ayında Kurul'u toplayıp bir değerlendirme toplantısı yaptılar. Ali, Toshiki ve Noko Odysse'nin son derece sağlıklı olduğunu, Hans Babil'e yerleşim konusunun tamamlandığını, Frederick yapılan gözlem ve denek toplama gezilerinin sonuçlarını anlattı. Zemin kattakilerden sorumlu olan George da oradakilerin sayıları ve davranışları hakkında bilgi verdi. Ondan sonra Doktor hastanede yapılan çalışmaları özetledi. Toplantıya yanında getirdiği ve adının Dr. Gani olduğunu söylediği genetik uzmanı Hintli kadın doktor denekleri inceleyen grubun başı idi. Uzun boylu, esmer, gözlüklü ve kısa saçlıydı. O da bir takım tablolar göstererek ortaya çıkmaya başlayan yapısal özelliklerden söz etti.

"Anladığım kadarıyla işleriniz yolunda gidiyor," dedi John ona.

"Evet efendim," dedi Dr. Gani. "Bu arada bizim arkadaşlarımızın moralleri de giderek yükseliyor. Aşağıdakilere düne kadar 'maymun'

diyenler, yapılacak Yeni İnsan'a Homo Futurus adını taktılar. Bence benimsemeyi çok iyi anlatıyor bu."

"Üstelik bizimkinden daha iyi bir ad bulmuşlar," dedi Benny. "Geleceği eskiye giderek yapma çelişkisini içeriyor."

"Hepimiz kendi bildiklerimizle paralellikler kuruyoruz bu işte," dedi Edwards.

"Gerçekten öyle! Örneğin bu hastane..." dedi Marilyn heyecanla başını sallayarak. "İçine birbirinin dilini anlamayan bir sürü insan kondu. Hem sonra... neden yedi katlı olarak yapıldı burası? Hiç düşündünüz mü?" Kimse ona bir şey söylemedi. "Oysa buranın adının Babil olacağını ve onun buraya konacağını bilmeyenler yapmıştı bu modern, cam, metal kuleyi."

"Ed'in de dediği gibi," dedi John Marilyn'e, "hepimiz kendi süzgeçlerimizden geçiriyoruz gördüklerimizi. Sen de onu yapıyorsun. Bence yalnızca bir rastlantı bu yapının yedi katlı olması. Sonra biz onun içine birbirinin dillerini bilmeyenleri koyduk. Sen eğer Tevrat'ta anlatılanı söylemek istiyorsan, ortak olan bir dili bozup birbirini anlayamaz duruma getirmedik içindekileri. Tersine, anlaşabilmeleri için ortak bir dil öğretiyoruz onlara. Ayrıca oradaki kulenin yapımı Tanrı tarafından durdurulduğu için bitirilememişti. Bizimki ise baştan bitmiş, prefabrik bir yapı. Bazı benzerlikler olabilir olaylar arasında. O yüzden tarihin sürekli bir yinelenme olduğunu söyleyenler var biliyorsun," diyerek gülümsedi kadına. Marilyn yalnızca baktı ona. John sonra öbürlerine dönerek, "Konuşacaklarımız bittiğine göre, hep birlikte aşağıda neler yapıldığına bir bakalım," dedi ayağa kalkarak.

Asansörle zemin kata inip, bir nöbetçinin durduğu kapıdan geçerek içeri girdiler. Girdikleri yer, ön tarafın ortasında kilitli bir kapı bulunan camdan bir duvar ve sağında solunda büyücek birer oda olan bir holdü. Duvarları boyunca sarı kapaklı bir sürü dolap sıralanmıştı. Ön kapı koğuşların baktığı orta avluya açılıyordu. O kapıdan sonrası karantina bölgesiydi. Sağdaki odada koğuş sayısı kadar monitör vardı ve beyaz giysili beş kişi çalışıyordu içerde. Soldaki odada ise küçük küçük bölmeler ve doktorlar vardı. Bir monitörün önünde çalışan iki sarı giysili görevliden biri yerinden kalkıp gelenleri başıyla selamladı ve

dolaplardan birer sarı tulum alarak dağıttı. Giysilerinin üzerine giydiler onları. Sonra da önü camlı başlıkları takıp, cam kapıdan avluya geçtiler. Doktorların olduğu soldaki odanın avluya bakan büyük penceresinden içerdeki bölmeler görünüyordu.

"Bu... bu... burada kon... konukların ilk kontrolleri yap... ılıyor," dedi onları karşılamak için kapının önünde bekleyen George o odayı işaret ederek.

"Koca kıçlı karılarla, koca kafalı herifler burada ayıklanıyor, öyle mi?" diyerek güldü Benny.

"E... vet, öyle," dedi George da gülerek.

"Ama kadınların da koca kafalı olması gerek," dedi Dr. Gani de gülümseyerek. İçerdeki bölmelerde iki tane örnek vardı. Biri bir iskemleye oturtulmuş esmer tenli, siyah, kıvrıkcık saçlı, sakallı bir erkek, öbürü bir sedyeye yatırılmış, yandaki adama çok benzeyen bir kadındı. Başlarında sarı giysili birer görevli vardı ikisinin de. O sırada yanlarına George'un kardeşi Ronald geldi. O da bu katta görevliydi ve kırmızı bir tulum vardı üzerinde. Gelenleri selamladı.

"Bunlar nereden?" diye sordu Edwards içerdeki iki kişiyi göstererek.

"Bugün Tanzanya'dan getirilen grubu incelemeye başladık," dedi Ronald. Tabanı beyaz seramik kaplı iç avlunun ortasına doğru yürüdüler. Yüksek tavandan aşağıya kameralar, lambalar, zincirler sarkıyordu. Çevredeki koğuşlar ve içindekiler bir hayvanat bahçesini, daha doğrusu bir hapishaneyi çağırıyordu. Ronald'ın rehberliğinde koğuşları gezmeye başladılar. Her birinde kaçır kişinin kaldığını, kaç erkek, ya da kadın olduklarını, oraya ne zaman getirildiklerini, belirgin özellikleriyle alışkanlıklarını ve oradaki yaşama gösterdikleri uyumu anlattı sırayla. Parmaklıkların dışına asılı bir dünya haritası üzerinde içerdekilerin nereden getirildikleri belirtilmiş ve yaşadıkları doğal ortamının fotoğrafları konmuştu.

"Beklemediğimiz bir sürprizle karşılaşır sayıyı arttırmazsak, toplanmasına karar verilenler bize fazlasıyla yetecek gibi görünüyor," dedi Dr. Gani. "Şimdiden yeterince malzememiz oldu elimizde." O sırada girişteki odada incelenen kadın kırmızı giysili iki görevli tarafından sedyeye koğuşuna geri getirildi.

"Bazıları hâlâ bizden ürüyor," dedi Ronald getirilen kadını göstererek. "Onun için sakinleştirmek zorunda kalıyoruz." Görevliler koğuşun kapısını açıp içerdekilerin hepsini koğuşun dibinde topladı. Hiçbiri direnme göstermedi, hatta içlerinden bir kadın hafif hafif mırıldanarak ve iki yana sallanarak sanki bir şarkı söyledi. "Onu geri getirdiğimiz için dua ediyor galiba," dedi Ronald. İki görevli kadını sedyeden kapının girişindeki yatağa aktardı. O sırada doktorların incelediği adam da, sarı giysili iki görevli koluna girmiş olarak geldi. Gerçi kendi başına yürüyordu, ama yürüyüşü biraz sersemlemiş gibiydi. O da koğuşunun kapısı açılınca kendini yerdeki yataklardan birine attı ve hemen uyumaya başladı.

***

Frederick'in acil çağırısı üzerine John, Benny, Ali ve Toshiki diğerlerini hastanede bırakıp Odysse'nin olduğu odaya gittiler. Orada onları bir sürpriz bekliyordu. Noko Odysse'nin önünde oturuyordu. Frederick uzakça bir yerde bir sandalyeye oturtulmuş olan Jimmy'nin yanında ayakta duruyordu. Oğlan onların içeri girdiğini görünce gülererek ayağa kalkmak istedi, ama Frederick omuzundan bastırarak sertçe yerine oturttu gene onu.

"Ne oldu Fred?" diye sordu John.

"Bir Zablocky daha yakaladık sanırım," dedi Frederick ters ters Jimmy'ye bakarak.

"Ne demek oluyor bu Jimmy?" diye sordu bu kez Toshiki oğlana. Ondan önce gene Frederick,

"Şifreleri bozup kilitleri açarak buraya kadar gelmiş bu fare kılıklı," dedi yüzünü buruşturarak. John soran bakışlarla Jimmy'ye döndü.

"Benim kendi başıma buraya girmeme izin vermiyorlardı bunlar John," dedi Jimmy. "Ya Toshi, ya da Noko ile birlikte olabilirdim. Ben istersem her yere girebileceğimi göstermek istedim. Girdim de, ama Noko bana teşekkür edip bu işi nasıl yaptığımı öğrenmeye çalışacağına, bu tatsız herifi çağırdı," diyerek yanındakini gösterdi.

Gülümseyerek bakıyordu. Uzun favorilerini açık sarıya boyatmıştı ve Odysse'nin yeşil ışığı vurdukça pırıl pırıl parlıyorlardı.

"Ne yapacağız şimdi bunu?" diye sordu Benny. "Asalım mı, kazığa mı geçirelim?"

"Hey..." dedi Jimmy. Benny'nin çok ciddi olduğunu görünce gülümsemesi dudaklarında donup kalmıştı. "Şifrelerinizin benim için çocuk oynacağı olduğunu gösterdim size. Bunun için beni cezalandıramazsınız. Hem benim buraya getirilmemi sizin Başkan'ınız istemişti," diye peş peşe, telaşla ekledi.

"Yeter Jimmy," dedi John. "Önce neyin ne olduğunu anlayalım. Ondan sonra..."

"Asalım," dedi Benny.

"Sarah'a söyleyin, bir avukat tutsun bana," dedi Jimmy John'a. John onun ne kadar ciddi olduğunu anlayamadı. Korkmuş gibi yapıp hepsini işletiyor olabilirdi bacaksız.

"Fred sen Jimmy'yi al, odana götür," dedi John. "Sen de Ed'i buraya çağır Noko." Jimmy önde, Frederick arkada odadan çıkıncaya kadar kimse konuşmadı. "Bazen bu çocuktan çok ürküyorum," dedi John kapı arkalarından kapandıktan sonra. "Onun bize geleceğin oynadığı bir oyun olup olmadığını düşünüyorum zaman zaman. O mu bizi, biz mi onu kullanıyoruz, bilemiyorum. Bazen de çok... kusura bakma Benny ama... çok seviyorum onu. Şirin çocuk aslında."

"Sen oğlanın kızını elinden kaptın diye..." dedi Ali, Benny'ye elini sallayarak.

"Sen beni kızdıramazsın oğlum Ali," dedi Benny ona. "Baştan bağışlanmışlardan birisin benim için. Odysse'mizin babası, ustam, pirim, rehberim, kutsal öküzüm, nilüfer çiçeğim... Ayrıca ben o piç kurusu konusunda tarafsızım."

"Ne biçim tarafsızlık bu?" diye sordu Ali. "Asalım, asalım, diye diye..."

"Bizim mahalledeki piçler bana çocukken, 'Yahudiyi öldürme korkut,' deyip bir sürü numara çekerlerdi," dedi Benny. "Eh, bu velet Yahudi olmak istemiyor muydu? Ben de Yahudi yapıyorum onu."

"Oğlan biraz haklı," dedi Toshiki. "Burada bizimle çalışıyor, ama tek başına içeri giremiyor. Alınıp duruyordu ona. Oysa Odysse'nin bu duruma getirilmesinde çok büyük payı oldu. Aklına koyduğunu yapmak isteyen inatçı bir tarafı var. Bir seferinde üç gün, üç gece hiç durmadan çalışıp, işini bitirince Noko'nun dizinde bir bebek gibi uyumuştur."

"Bir gün onu Odysse'nin içinde bulursak şaşırmamamızı söylüyordu," dedi Noko. "Onu birden karşımda görürünce dediğini yaptığını sanıp korktum."

"Jimmy'nin çok şeyi değiştirdiğini hepimiz biliyoruz," dedi John. "Benny onun hakkını yememek için tarafsız kalmak istedi. Müthiş zeki ve bize de çok gerekli, ama boş bırakılırsa tehlikeli olabilir. Bugün kapıların şifreleriyle oynayan o çocuğu, yarın gerçekten Odysse'nin içinde bulursak şaşırmayalım. Önlemek için de hiçbir şey de yapamayız. Ne aklımız, ne bilgimiz yeter onunla didişmeye."

"Ben tarafsızım. Asalım o sahte sarı çifiti," dedi Benny.

"Kapıda nöbetçiler var," diye sürdürdü John. "Toshiki ile Noko'dan biri sürekli burada. Odysse hiç yalnız bırakılmıyor, ama Jimmy bir çocuk, hem de alıngan bir çocuk. Kızdırıp küstürerek kendimize düşman etmekten çekiniyorum. Hiçbir şey yapmazsak da şımartır, tepemize çıkartır mıyız?"

"Sana hayran John," dedi Toshiki. "Sen bir konuşup kulağını çeksen...?" O sırada kapı açıldı ve içeriye Edwards girdi.

"İşte size sorunun çözümü," dedi Ali. "Çocuklarını iyi büyütmekle çok öğünüyordu beyefendi. Bunu da adam etsin de görelim."

"Ne oluyor?" diye sordu Edwards. Konuşulanları anlamamıştı ve merakla bakıyordu oradakilere. "Jimmy'yi nereye götürüyordu Fred?"

"Ben sana anlatırım Ed," dedi John ona, öbürleri gülüşürken.

***

John seranın içinde ağır adımlarla dolaşüyor, ince uzun saksılarda yeni çıkmaya başlamış filizleri inceleyerek çok katlı rafların olduğu yere doğru yürüyordu. Büyük bir alana yayılan bu saydam yapının

içinde bir kaç bölüm vardı, ama o her gelişinde katlı tarım yapılan rafların olduğu tarafa mutlaka uğrardı. Raflardaki paslanmaz çelik tavaların üzeri özel bir film tabakası ile örtülmüş, içlerine bitkilerin gerek duyduğu kimyasal sıvılar konmuştu. Fidanlar tavanın üzerindeki ince örtü delinerek, kökleri sıvıya deyecek şekilde içeri sarkıtılıyor ve öylece askıda tutuluyordu. Üzerlerinde güneş ışığı veren bir aydınlatma düzeni vardı. Gece çoğalan, gündüz azalan ışıklarıyla burası hep aynı aydınlıkta oluyordu. Bu yeni yöntemle fidanlar toprakta aramak durumunda oldukları besinleri kolayca bulup emiyorlardı. Geldiklerinin onuncu gününden beri burada yetişen sebzeleri yiyorlardı. O yeşillikler arasında dolaşmak günün yorgunluğu içinde yaşadığı kısa bir mutluluk oluyordu John için. Domatesler, biberler, patlıcanlar arasında babasıyla kurdukları bir düşün içinde dolaşıyormuş gibi geliyordu ona.

'İnsanoğlu ne tuhaf,' diye geçirdi aklından. 'Kendimizi miyop sanıyoruz, ama asıl burnumuzun ucunu göremeyecek kadar yakinkörüz.' Benny ile yaptığı son çalışmaları düşündü. Formüller basitleştikçe doğruya daha çok yaklaşıyorlardı. Yaptıkları yolculukların uzay-zamana oyulan tüneller olduğu fikrine varmışlardı. Solucan delikleri... bir solucan yumağı gibi içi boş bir sürü hortum iç içe giriyor olmalıydı. Bunda Jimmy'nin payı gerçekten yadsınamazdı, ama verilen ihtardan sonra oğlan onlarla pek çalışmaz olmuştu. Bir araya geldikleri ender zamanlarda da yalnızca John ile konuşuyordu. Bir ayak sesiyle düşüncelerinden sıyrıldı. Gelen Ali idi. Elinde balıkadam giysilerinin olduğu torbası vardı.

"Dalmaktan mı geliyorsun?" diye sordu John.

"Hayır hastaneden," dedi Ali başını sallayarak. "Dalmaya gidiyorum. Seni burada bulacağımı düşünüp bir uğradım."

"İyi yaptın," dedi John. "Gel şurada bir yere oturalım. Hastaneye gitmeyeli neredeyse bir hafta oldu. Neler yapıyorlar orada?"

"Örnek toplama işini bitirmişler," dedi Ali, kenarda duran iki tahta kasanın üzerine karşılıklı otururlarken. "Ellerindeki yetecekmiş."

"İyi," dedi John. "Çok iyi."

"Aşağıdakilerin hepsi Sarah'ın yardımıyla İngilizce öğrendi. Bu arada her birinin dili de incelenip kayda geçirilmiş. En azından şimdi

çok daha yakınız birbirimize. Geldikleri günlere göre çok değiştiler. Korkudan çok saygı duyuyorlar bize."

"Aklıma ne geldi, biliyor musun?" diye sordu John gülümseyerek başını sallarken. "Bir akşam Benny ile Sarah bana, İbranicede Tanrı demek olan Elohim sözcüğünün tekili olmayan bir çoğul olduğunu söylemişti. Ordu gibi, orman gibi... Neden tanrı yerine tanrılar dendiğini merak etmiştim." Ali soran bakışlarla bakıyordu ona. "Nedeni bu muydu acaba?" Öbürü gene bir şey söylemedi. "Eee, başka?" diye sordu John, konuyu değiştirmek için.

"Ben de bizim bilim adamlarımızın arayıp durduğu, maymundan insana geçişteki eksik halkayı düşünmüştüm," diyerek iç geçirdi Ali. "Onu burada biz mi tamamlıyoruz? Yani, ne bileyim, halka değil de bir sıçrama mıydı acaba o?" Bir süre karşılıklı sustular. "Hastanede aşağıdakilerin üreme hücrelerini alıp moleküllerinin dizilişini değiştiriyorlar. Bazı özellikler arttırılıp, bazıları yok ediliyor. Doğacak çocukların onlara hiç benzemeyeceği kesin."

"Onun için kaçmadık mı buraya?" dedi John. Birlikte güldüler.

"Jimmy nasıl?" diye sordu Ali. "Epeydir görmedim onu."

"İyidir herhalde. Ben de çok az görüyorum. Doktor'larda kalıyor. Janet onu evlat edindi sanki. Keyifleri yerinde. Siz nasılsınız Ali? Marilyn nasıl?"

"O kadar mutlu ki..." dedi Ali. "Bütün dikenleri döküldü. Ne iyi etmişiz onu buraya almakla. Meğer ne kadar gerekliymiş o da bana. Geçen akşam ne dedi, biliyor musun? Bu proje bittikten sonra, herkes gitse bile o burada kalmak istiyormuş. Birlikte burada kalmanın düşünüyorduk uzun uzun. O mutlu diye ben de mutluyum. Sarah'a binlerce kez teşekkür ediyorum her gün."

"Ne kadar güzel," dedi John. "Bu günlerin değerini bilin ikiniz de."

"Bir akşam da bize gelsene John."

"Olur Ali. Gelirim. Biraz inimden çıkmam iyi olur sanırım. Teşekkürler."

***

"Ne iyi ettiniz de geldiniz," dedi Hans, şantiye çardağının önünde mag-lev arabadan inen Sarah ile Marilyn'i karşılarken. Onları alıp gölgeliğin altına götürdü. Üzerinde planların durduğu masanın çevresindeki sandalyelere oturdular. Hava çok sıcaktı. Gerçi hafif bir esinti vardı, ama dışarıdaki cehennem ateşini gölgeye taşımaktan başka bir işe yaramıyordu o da. Üstelik Sarah her zamanki gibi kırmızı, Marilyn de beyaz klima kumaştan giysilerini giymişlerdi, ama bunalıyorlardı.

"Bizim orası ne kadar iyiymiş meğer. Biz hiç sızlanmayalım," dedi Marilyn Sarah'a. "Bu sığağa nasıl dayanıyorsun Hans?"

"Alıştım. Hatta seviyorum bile. Farklı bir güzelliği var buraların benim için."

"Ne de olsa bize Rommel'in mirasıdır," dedi Sarah.

Hans onlara Babil'in bitişiğinde yeni kurmaya başladıkları köyde yaptıklarını anlattı. Büyük seranın hemen arkasındaki düzlükte idi yeri. Başlarında o, George ve Ronald olmak üzere, toplanan örneklerin kendileri yapıyordu içinde yaşayacakları o köyü. Çalışanlara önce kerpicin samanıyla çamurunun nasıl karıştırılıp kalıplara konacağı öğretiliyor, güneşte kurutulup toplanıyor ve duvar örmeye geçiliyordu. Daha sonra o duvarlar gene kerpiç çamuruyla sıvanıyordu.

"İşçilerle aran nasıl?" diye sordu Sarah.

"Bunlardan iyisini Almanya'da bulamazdım," dedi Hans. "Öyle çabuk öğreniyorlar ki gösterdiklerimizi, inanamazsınız. Burayı kendilerinin benimsesinler diye hiç bekçi koymadık çevreye. İlk gün üç tanesi kaçtı. İkinci gün bir tanesi daha yok oldu, ama iki gün sonra ilk kaçan üçü geri döndü. Dördüncüden bir ses çıkmadı. Ya bir yerde ölüp kaldı, ya da tek başına yolu bulamadı. Aradık, ama bulamadık onu. Burası dışarı gibi mi? Yılan, çıyan, yırtıcı hayvan korkusu olmadan... hele yiyecek arayıp arayıp bulamamak... her gün önlerine iki öğün hazır yemek konuyor."

"Jimmy bu köy için bazı taslaklar hazırladığını söylemişti bir ara bana," dedi Sarah.

"Yaa, evet. Maya kentlerine benzer bir köy maketi getirmişti bana da," dedi Hans. "Çocukçaydı biraz."

"Kırmısaydın garibi," dedi Marilyn duygusallıkla.

"Bilmem artık. Onunki kendi içinde bitmiş bir plandı. Bizimkinin gelişmelere açık olması gerekiyor. Şimdiki nüfusla başlayıp, eklemelerle iki bin kişiyi barındırabilen bir yer olmalı burası. George çizdi bununkini." O sırada siyah klima kumaştan bir tulum giymiş esmer bir kadın elinde bir tepsiyle yanlarına geldi. Bir sürahi buzlu çay ile bardaklar getirmişti. Tepsiyi masanın üzerine sertçe bıraktı ve dönüp gitti. "Dün benim bardağıma çay koyarken kağıtlarımı ıslatmıştı da kızmıştım," dedi Hans. "Bana böyle tavır koyuyor."

"Aferin ona," diyerek ayağa kalktı Marilyn. "Ben onun işini ben seve seve yaparım." Herkes için bardaklara çay koydu. "Mezopotamya'ya uygarlığın bir gecede geldiğini söyler Sarah. Ne demek istediğini yeni yeni anlıyorum. Ne kadar kısa zamanda bizlere benzediler, değil mi?" dedi sonra çevresine bakınırken.

"Onun için onlara, bizim gerek duyduğumuz her şeyi yapıyoruz," diye sürdürdü Hans. "Okul, kitaplık, çocuk bakım evleri hemen önümüzdeki şu düzlükte olacak. Şu sağ tarafa da sağlık ocağı, hamamlar ve spor sahaları gelecek. Meydanda da köy yönetim binası, toplantı salonu ve konuk evi olacak. İşyerleriyle atölyeleri köyün güneyine koyduk. Meydanı iskeleyle bağlayan geniş ana caddede de çarşımız olacak. Daha işin başındayız, ama işaret kazıklarından neyin nereye geleceğini görebilirsiniz. En son da köyü su baskınlarından, düşman saldırılarından korumak için çevresine bir duvar öreceğiz."

"O duvarın içinde şimdilik herkes her işi yapabilmeli," dedi Sarah. "Meslekler zaman içinde oluşmalı." Köydeki toplumsal örgütlenmeyi Marilyn ile birlikte o oluştuyordu.

"Hiçbir meslek grubunun halk üzerinde bir hakkı olmamalı," diye ekledi Marilyn de. "Bizim Birleşmiş Uluslar'ın İnsan Hakları Evrensel Bildirisine benzer bir kurallar dizisi hazırladık onlar için."

"Bu işi çok seviyorum," dedi Sarah, ayağa kalkıp kendine bir buzlu çay daha alırken. "Yaptığımız iş çok güzel. Marilyn onunla bir dinin temellerini attığımızı söylüyor, ama ben koyacağımız kuralların yozlaşmayacağına, daha da geliştirileceğine inanıyorum. Bunlar bizim yaşadığımız olumsuzlukları yaşamayacaklar."

"Bu dediğine o kadar çok inanmak istiyorum ki," dedi Hans gülümseyerek arkasına yaslanırken. "Bunlar bizim insani irinlerimizi tanımazlarsa ne iyi olur. Yaşamları bir peri masalı kadar düzgün ve pürüzsüz olsun istiyorum. Savaşın içimde bıraktığı paslar yavaş yavaş silinmeye başladı, ama daha tam olarak kurtulamadım onlardan. Onun hâlâ şu dağların ardında sürdüğünü görüyorum geceleri uykumda. Tankların ilerdeki tepelerin arkasından çıkıp geldiğini sanarak uyanıyorum. Ama artık insanların iyi şeyler de yapabileceklerini düşünmeye başladım."

"Ne adamsın sen be Hans," diyerek uzandı ve onun elini tuttu Sarah. "Nereden nereye geldin. Senin şu geçirdiğin aşamaları o kadar az insan becerir ki... Nasıl saygı duyuyorum sana... Benny beni Jimmy'den değil, senden kıskanmalı asıl."

"Yapma Sarah," dedi Hans utanarak. "Çoğu senin gayretin... hepinizin bana verdiği bu yaşama sevinci... bu aile sıcaklığı..." Ama arkasını getirmedi. Önüne bakarak suskun otururken öbürleri de konuşmadı. "O savaşa katıldığım için senden özür dilemek istiyorum Sarah," dedi bir süre sonra, gene yere bakarak. Adamın elini sıkarak gülümsedi genç kadın. İkisinin de gözleri dolmuştu. "Çok özür dilerim."

"Biz buradan topladıklarımızı mı, kendimizi mi değiştiriyoruz?" diye sordu Marilyn. Üçü birbirine bakarak sustu.

"Eee, çok derinlere daldık," dedi bir süre sonra Sarah neşeli bir sesle silkinerek. "Haydi buraya dönün bakalım siz de."

"Ne dersiniz, size köyümüzü göstereyim mi hanımlar?" diyerek ayağa kalktı Hans. Öbürleri de onunla bir kalktı.

***

John hastanede Dr. Hopkins'in odasına baktı, ama içerisi boştu. Tam geri dönecekken ilerden Dr. Gani'nin geldiğini gördü. Genç kadın onun elini sevinçle sıkarak,

"Ne iyi ettiniz de geldiniz Prof. Bach. Ne zamandır uğramıyordunuz," dedi.

"Neler yapıyorsunuz, bir bakayım dedim."

"Gelin benim odama geçelim," dedi kadın. "Dr. Hopkins yok." Odası geniş ve aydınlık laboratuvarın içinde camlı bir bölmeydi. John masanın önündeki koltuğa otururken çevresine bakındı. Bölmenin dışındaki üç kişiden biri elektronik mikroskopta, biri bilgisayarda çalışıyor, üçüncüsü örneklerden bir kadının kolundan kan alıyordu. "Biz burada çok önemli gelişmeler kaydediyoruz Prof. Bach," dedi Dr. Gani. "Örneklerimizin hepsinin genetik yapısını çıkardık. Bilgisayarlarımız kimin kiminle eşleşeceğini ayarladı. Çaprazlama şemasına göre yumurtalar döllendi. Onları seçilen kadınların rahimlerine yerleştirdik. Şimdi dokuz tane anne adayımız var. Yandaki odalarda sürekli gözetim altında tutuluyorlar. Bir tanesini buraya getirmişler bakın. Eğitimcileri onları gelecekteki anneliklerine hazırlıyor."

"Dokuz tane çok az değil mi İndra?" diye sordu John.

"Aslında yeterli," dedi Dr. Gani. "Akrabalık ilişkisi olmaması için altı tane anneden yola çıkmamız gerektiğini bize bilgisayar söyledi, ama biz gene de üç tane yedek hazırladık. Öbür döllenmiş yumurtaları dondurup kaldırdık. Bunlar olanların en iyisi."

"Anlıyorum," dedi John. "Öyle diyorsanız öyledir." O sırada koridordan Dr. Hopkins geçti. Onları görmemişti. Odasına gidip üzerindeki yeşil ameliyat önlüğüyle başlığı çıkarıp kirli torbasına attı ve beyaz önlüğünü giydi. Çevresine bakarken John'u görünce hemen onların olduğu yere gitti.

"Hoş geldin John," dedi elini sıkarken.

"Nasıl gidiyor Jeff?" diye sordu John da.

"Son ameliyatları denetliyordum ben de," dedi Doktor.

"Ameliyatlar bitmedi mi daha?" diye sordu John.

"Bir Yemen-03-erkek cuma günü beyin ameliyatı olmuştu," dedi Dr. Gani bilgisayarındaki bir listeye bakarak. "Bu pazartesi de bir Tanzanya-11-kadın kalça ve omur ameliyatı oldu son olarak."

"Bugünküler ne o zaman?" diye sordu John. Şaşırmıştı.

"Daha ileri düzeyde bir takım iyileştirmelerin yapılması gerektiğini tartışmıştık dün kendi grubumuzda," dedi Doktor genç kadına bakarak.

Dr. Gani de şaşırmişti. Bir John'a, bir Doktor'a, bir de bilgisayara bakıyordu.

"Ne demek bu Jeff?" diye sordu John. Gerçekten anlamamıştı.

"Daha ileri düzeyde ameliyatlar..." diye yineledi Doktor. "Bazı örneklerden organlar alarak birini tam insan..."

"Benim listemde yok bu ameliyat Doktor," dedi Dr. Gani ona.

"Senin işin zaten başından aşkın kızım. Niye bir de bu tür önemsiz konularla meşgul edelim seni?"

"Bir dakika Jeff!" dedi John araya girerek. "Doğru mu anladım acaba? Bir kaç hurda otomobilden çalışan bir otomobil yapmak gibi bir şey mi söyledin sen şimdi?"

"Evet John. Niye olmasın?" dedi Doktor heyecanla. "Geriye kalanlar da birer organ bankası gibi..."

"Hayır Jeff!" diye bağırarak ayağa kalktı John. Masanın üzerinden Doktor'a doğru eğildi. "Böyle bir konuyu kendi başına nasıl..."

"Ama John..." diyecek oldu Doktor. John elini masaya vurarak susturdu onu.

"Yeter Jeff! Hiçbirimizin haberinin olmadığı bir şeyi yapıyorsun sen burada. İnsaf! En önemsiz işlemleri bile Kurul'dan geçirdiğimizi biliyorsun."

"Elbette John. Beni yanlış anladın," dedi Doktor, durumu yumuşatmaya çalışan sakın bir sesle. "Senin dediğin o raporu hazırlamak için yapılan bir deneydi bizimki. Sonuçta elbette bir raporla gelecektik biz de Kurul'a."

"Kaç kişi öldü bu gün?"

"İki," dedi Doktor. "Ama dediğim gibi, birer organ bankası..."

"O bütünleştirdiğinin yaşama şansı ne?"

"Yüzde elli,"

"Yani o da ölürse üç, öyle mi?" dedi John sertçe. "O üç kişiyi harcama yetkisini sana kim verdi Jeff?" Doktor bir şey söylemeden bakıyordu John'a. "Onlar bir sürü elemenden geçirildi. Verilen onca

eğitim... Sen neleri harcadığını..." deyip sustu. Sözünün sonunu getirmedi. "İnanamıyorum," diyerek başını salladı sonra. "Böyle bir şeyi kendi başına nasıl...?"

"Sana bir rapor gelecekti John. Niye anlamak istemiyorsun?"

"Önce bugün yapılan bu ameliyatla ilgili raporunu bekliyorum," dedi John sertçe. "Bundan sonra Kurul'un onayı olmayan hiçbir işlem yapılmayacak burada. Anladın mı Jeff?"

"Elbette John. Nasıl istersen," dedi yaşlı adam. O da çok öfkeli olmalıydı, ama hiç dışarı vurmuyordu duygularını.

"Buraya kendi zamanımızdaki tartışmalardan kaçıp geldik," dedi John ona. "Ama burada ahlaksız olabileceğimiz anlamına gelmiyor bu. Aşağıdakilerin de en az bizim kadar hakları var. Onları buraya biz zorla getirdik. Dolayısıyla korumak da bize düşüyor. Devletin mahkumları koruması gerektiği gibi... ayrıca suçlu falan da değil bizimkiler. Senin bu yaptığın iş cinayetten başka bir şey değil." John'un sesi giderek yükselmişti. Elini masaya vurarak, "Akşama kadar raporunu masama bekliyorum," dedi ve bir yanıt beklemeden odadan çıkıp hızlı hızlı asansöre doğru yürüdü.

***

Akşam yemeğinden sonra yapılacağı bildirilen Kurul toplantısının öncesinde, John önünde Doktor'un raporu, hiç konuşmadan masanın bir ucunda oturuyordu. Diğerleri yavaş yavaş odaya girerken kendi aralarında konuşuyordu. Edwards, Ali, Benny, Hans, Sarah ve Toshiki, arkalarından bir kağıdı inceleyerek Jimmy içeri girdi. Oğlan kendine çok büyük gelen beyaz bir bornoz giymişti. Önü açıktı ve içinde parlak kumaştan donu görünüyordu. Kâküllerinden birini yeşile, birini de kırmızıya boyamıştı. Koltuğunun altında da bir paket vardı.

"John sana anlatmak istediğim ilginç bir..." diye başladı Jimmy heyecanla.

"Sonra lütfen Jimmy," diyerek onun sözünü kesti John. Yüzünün asıklığını o zaman fark etti diğerleri. "Sen biraz Marilyn'in odasında

bekle. Olur mu?" Oğlan dışarı çıktıktan sonra Toshiki kapıyı kapattı ve gelip bir koltuğa oturdu. John hastanedeki olayı kısaca özetledi onlara. Zaman zaman sesinin yükselmesine engel olamamıştı. Bitirince şaşırılmış bir şekilde susan arkadaşlarına baktı sırayla.

"Demiştin ben size, demeyeceğim," dedi Benny, derin bir iç çekerek. "Dışardaki şu piçe de güvenmediğimi de söylemeyeceğim artık. Janet'in yanında böyle dolaşıyordu. Kadın da banyodaydı. Düdüklüyor galiba karıyı. Kocasını olacak kart papaz da buna göz yumuyor."

"Adileşme Benny. Özel yaşamları bizi hiç ilgilendirmez," diyerek karşı çıktı Sarah.

"Neden ilgilendirmesin? Öyle diye diye tepemize çıkardık o pezevenkleri."

"Ne yapalım peki?" diye sordu John.

"Kovalım gitsinler," dedi Benny hiç düşünmeden. "Onlarsız da olur. Koskoca A.B.D. Başkanı böyle bir projeyi doktor olan o pezevenğin değil de, bir fizikçi olan senin yönetimine bıraktıysa, bir bildiği olmalı. Kovalım gitsinler."

"Ben de düşündüm onu," dedi John. "Ama sağduyuyla baktığım zaman Doktor'un bu proje için henüz gerekli olduğunu görüyorum."

"Yaa? Neden?"

"Hastanedekilerin hiçbiri işin bütününe yüklenmeye hazır değil de ondan. Onu bir yere gönderemeyiz."

"İyi o zaman," dedi Benny omuzlarını silkerek. "Bırakalım da biraz daha yeni Frankenstein'lar yapsın. Üstelik cesetlerden değil, canlılardan yapıyor herif canavarlarını. Bir de ödül verin isterseniz."

"Kurul kararıyla yetkisini kısmayı öneriyorum," dedi John ağır ağır. "Bundan böyle ameliyatlara girmemeli örneğin. Onun yerine Ali'yi, yardımcılığına da İndra'yı getirebiliriz. Doktor danışman olarak kalır."

"Olabilir mi?" diyerek kuşkuyla baktı Benny öbürlerine.

"Ayrıca bu işe o kadar emek veren birini 'kovalım gitsin' demek de, çok hakça gelmiyor bana," dedi John.

"Senin şu duygusallığın yok mu..." dedi Hans başını iki yana sallayarak. Benny de ters ters baktı John'a. Onun bu alçakgönüllülüğüne çok kızıyordu. Ona göre tersi gibi bir hastalıklı o davranış da. Yani megaloman olmakla eşdeğerdi. İyimserlikle kötümserliğin aşırısı... Polyanna çatlak karının tekiydi Benny'nin gözünde.

"Sen de mi gönderme taraftarısın?" diye sordu John Hans'a.

"Hayır," dedi Hans. "Ben kalmasını gerekli görüyorum. İşin bütünü o planladı. Biz yalnızca izledik onu."

"Ben de aynı fikirdeyim. 'Dere geçerken at değiştirilmez,' derler bizim memlekette," dedi Ali. "Doktor yetkileri kısılarak kalmalı." Hans gülümseyerek başını salladı ona.

"Kabul eder mi?" diye sordu Edwards. "Hiç sanmam. 'Ya hep, ya hiç' diyen kişilerden o, ama giderse de gider. Biz yazalım ihtarımızı. Yerine birisi yetişinceye kadar proje biraz gecikir. O kadar."

"Sen ne diyorsun Toshhy?" diye sordu John.

"Tüylerimi diken diken etti biraz önce anlattıkların. O adama karşı öfke duyan herkes son derece haklı. Yaptığı iş resmen cinayet. Yetkisini kısıp işin başında bırakmakla biz de o cinayetlere ortak oluruz. Suçu cezasız bırakırız. Ben gönderelim derim. Hatta olabilseydi de bir mahkemede yargılayabilseydik onu."

"Sarah...?" dedi John genç kadına bakarak.

"Yetkisi kısıp kalsın. Ali'nin o işin üstesinden geleceğinden eminim."

"Bu durumda yetkisi kısılarak kalmasını isteyen dört kişiye karşılık, gitmesini isteyen iki kişi oldu. Bir ihtar mektubu yazarak yetkilerini kısıyoruz Doktor'un," dedi John kısaca, diğerlerine bakarak. "Ali, sen Jeff'ten gelen şu rapora bir bak," diyerek önündeki dosyayı Ali'nin önüne sürdü. Öbürü yalnızca başını salladı. Uzanıp raporu almadı.

"Doktor'un rütbelerini bu şekilde söküncü Jimmy nasıl davranır acaba?" diye sordu Toshiki.

"Kendisi bilir," dedi John.

"Ama ben onu yitirmek istemiyorum," diye sürdürdü Toshiki. "Duygusal biri o. Bundan mutlaka etkilenecektir."

"Çağırılım bakalım ne anlatacakmış," dedi John. Toshiki kalkıp Jimmy'yi çağırmaya gitti. Biraz sonra o önde, Jimmy elindeki paketle arkasında odaya girdiler. Bu kez bornozun kuşağını bağlayıp önünü kapatmıştı.

"İyi akşamlar Sarah. İyi akşamlar John," diyerek yalnızca ikisini selamladı. Elindeki paketi masanın üzerine koyup John'un önüne doğru sürdü. Masanın çevresindeki boş koltuklardan birine oturmadı. Gidip John'un arkasında ayakta durdu.

"Çok önemli işlerinden zaman ayırıp benimle konuştuğun için sana teşekkür ederim," dedi içineleleli bir ses tonuyla. "Geçen gün, Artı-1963 ile Eksı-8000'i bir şekilde birleştirmek istediğini söylemiştin. Sen onunla ilgilenememişsindir mutlaka, ama ben bir ipucu yakaladım."

"Nasıl bir ipucu Jimmy?" diye sordu John, kendini oğlanın söylediklerine yoğunlaştırmaya çalışarak.

"Aklını verebileceksen anlatayım." John ona başını salladı. "Maya takvimini incelerken ilginç bir şey buldum. Tam bizim bu iki zamanlı yaşantımıza uygun bir yöntem," diyerek masadaki paketin içinden üç değişik büyüklükte karton halka çıkardı. Üzerlerinde çizgiler, harfler ve rakamlar vardı. Yan yana masanın üzerine koydu onları. Herkes onu dikkatle dinlemeye başlamıştı. "Önce, Mayaların matematik sistemi, bizimki gibi onluk değil, yirmilik düzendeydi. Yani bizde haneler birler, onlar, yüzler diye sola doğru büyürken, onlarda aşağıdan yukarıya doğru birler, yirmiler, dört yüzler diye gidiyordu." Durup oradakilere bir süre baktıktan sonra anlatımını sürdürdü. "Takvimlerine gelince, adamların bir yılında her biri on üçer günlük yirmi tane ay vardı." Sol eline masadaki küçük, sağ eline de orta boy halkayı aldı. "Bu küçük olan on üç dilime bölünmüş bir aylık halka. Öbürü de yirmi dilime bölünmüş bir yıllık halka." Küçük halkayı öbürünün içine, bir noktada birbirlerine deyecek şekilde masaya koydu. "Aslında onlar tanrıların adlarını koymuş, ama ben senin adamların anlasın diye günlere 1, 2, 3, 4, aylara da A, B, C, D dedim. Bak, birinci günü A ayına denk getiriyorum. 1-A oldu, yani yılbaşı. Küçük halkaya bir günlük bir adım

attırıyorum. İkinci gün 2-B oldu. Üçüncü gün 3-C... Böyle sürüp gidiyor."

"On üçüncü gün 13-M olacak," dedi Benny. Masaya uzanmış halkalara bakıyordu. "On dördüncü gün ikinci ay başlayacak ve adı 1-N olacak."

"Evet ya John, işte işin güzelliği burada," dedi Jimmy. "Bir yıl sonra yeniden 1-A gelinceye kadar bir tane bile birbirinin eşi harf-rakam ikilisi görmüyorsun. Her günün özel bir adı oluyor. 13 Ekim der gibi değil, John Bach der, Jimmy Ocean der gibi."

"İyi de, bir yılda 260 gün oluyor," dedi John.

"Uzmanlar buna 'tanrıların takvimi' diyor, ama hiçbiri bu 260 günlük ritmin nedenini açıklayamıyor. Adamlar dinsel törenlerini bu takvime göre yaparlarmış. Bir de bu büyük halka var," diyerek masadaki son halkayı aldı. "Bunun üzerinde 365 dilim var. Ben gene rakamlar verdim her birine. Biraz önceki mantıkla halkaları yerleştiresek," diyerek büyük halkayı öbür ikisinin dışına, üçü bir noktada birbirine deyecek şekilde yerleştirdi. "Bu kez 1-A-1'den başlıyor. Ondan sonra 2-B-2 geliyor, sonra 3-C-3, falan, falan, 13-M-13'den sonra küçük halka başa dönüyor ve ikinci ay 1-N-14 diye başlayıp, 2-O-15, 3-P-16 diye gidiyor. Bu işlemde de hiçbirinin adı birbirine benzemeyen tam 18,980 gün oluyor."

"Bunları bize niye anlatıyorsun Jimmy?" diye sordu Edwards.

"Bir dakika Ed, ben anladım galiba," dedi John. "Evet Jimmy," dedi sonra oğlana.

"O 18 bin küsur günü 260'a bölersek 73 tane küçük yıl elde ederiz," dedi Jimmy. "365'e bölersek 52 tane bizim yılımızdan buluruz."

"Ve böylece Artı-1963 ile Eksi-8000'i aynı takvim üzerinde görebiliriz," dedi John. Heyecanlanmıştı.

"Aristo Tanrı'nın geometriyi çok sevdiğini söylemiş," dedi Benny.

"Ben de çok severim John," dedi Jimmy. "Aristo söyleyince tamam oluyor da, Jimmy söyleyince neden kimse kulak asmıyor?" O sırada Benny ayağa kalkıp halkalara doğru masanın üzerine eğildi ve,

"Belki bu 260 günlük yılı çıkarmalıyız aradan," dedi düşünür gibi. "Bu çarkları bizim uzay-zaman girişimine oturttuğumuz zaman... Bravo ulan çocuk!" dedi sonra Jimmy'ye doğrudan doğruya. Onun yanına gidip elini sıktı. Jimmy çok şaşırdı. Hatta biraz kızardı, ama kendini hemen toparlayıp,

"Jimmy de geometriyi severmiş, değil mi?" dedi Benny'ye.

"Hepimiz severiz," dedi John.

"Ama bunlar benim öbür projemi sana göstermek istemediler," diyerek Hans'ı işaret etti oğlan. Yeniden eski kavgacı tavrını takınmıştı. Masanın üzerindeki kutunun içinden, üzerinde çeşitli büyüklükte geometrik formlar olan bir karton çıkarıp John'un önüne koydu. "Bu sizin burada yapacağınız köyün maketi idi. Söze gelince herkes geometriyi seviyor, herkes Mayaların matematiğine hayran, ama kimse onların yaptığını yapmak istemiyor. Ben o yaptığınız anlamsız köyü o şekilde tasarlamıştım ki, bizim burada olduğumuz kanıtlanacaktı. Bir zekâ göstergesi. Benim değil, genel anlamda zekânın imzası. Dışardaki maymunların akıl edemeyeceği bir sıçramanın kanıtı. Gelecek kuşaklara bırakılacak bir mühür. Pi sayısını, aritmetik ve geometrik dizileri, asal sayıları, sonra ortaçağdaki Pisa'lı Fibonacci'nin dizisini kullandım. 1,1,2,3,5,8,13,21. Çaktın mı? 'Biz buradaydık,' demek için."

"Bizim yapacağımız köyün zaman içinde büyümesi gerektiğini konuşmuştuk seninle," dedi Hans oğlana yumuşak bir sesle. "İşlevi olmayan büyüklükler çıkıyor bunda karşımıza. Küreler, küpler, piramitler..."

"Evet ama, hiçbir anlamı olmayan eciş bücüş şeyler yapıyorsunuz siz orada."

"Ayrıca 'biz buradaydık' diye imza atmaya hakkımız var mı?" diye sordu John.

"Burada yaptıklarımızın hangisine hakkımız var John?" diyerek güldü Jimmy. "En azından bir takım pırıltılar ekleyebiliriz yaptıklarımızın içine."

"Belki başka bir yerde Jimmy," dedi John.

"Ben çocuk değilim," dedi Jimmy sertçe. "Başka bir yer ve zamanın olmayacağını biliyorum John. Beni kandırmaya çalışma."

"Seni kandırmaya çalışmıyorum Jimmy. Sen başka bir sürü yerde zekânın imzasını zaten atıyorsun. Bir önceki konunun hepimizi ne kadar etkilediğini görmedin mi? Pek çok şey gibi, takvimimizi de sana borçlu olacağız. Onun için sana nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum, ama gel bu konuyu mimarlara bırakalım."

7.

Ve ben ağızsız, dilsiz, çocuksu varlıklara

Nasıl verdim aklı, düşünceyi...

Önceleri insanlar görmeden bakıyor,

Dinlediklerini anlamıyorlardı.

Ömürleri boyunca düş görüntüleri gibi

Düzensiz, gelişigüzel yaşıyorlardı.

Aiskhylos

Her zamanki gibi parlak ve güneşli bir gündü. John, Hans'ın kullandığı helikopterden aşağıya bakıyordu. Köyün üzerinden bir kez daha geçmesi için arkadaşına işaret etti. Hans da aracı geri döndürüp köye yöneltti. Sapsarı bir buğday tarlası vardı altlarında. Orada çalışan bir kaç kişi onlara el salladı. Ürünün neredeyse yarısı biçilmişti. İlk hasatlarıydı bu onların. Tarlanın bittiği yerdeki damlarla ağıllar boş gibi duruyordu. Bu sıcakta hayvanlar dışarı çıkarılmamıştı. Köyde de fazla bir hareket yoktu. Sokak aralarında yalnızca bir kaç kişi vardı. Yaklaşık bir yıldır yaşıyordu burası, ama John onu ilk kez böyle tepeden görüyordu. Hoşuna gitti. 'Bal gibi bir imza işte bu da,' diye düşündü, aklına Jimmy'nin yaptığı maket gelmişti. 'Birbirini dik kesen sokaklar, ortadaki meydan, iskeleye uzanan ağaçlıklı geniş yol, çevreyi saran surlar... bu zamanın hiçbir köyüne benzemiyor burası. Her şeyin kendiliğinden olması için o kadar özen gösterildi, ama gene de bir imza oldu.'

Bürolarını surlarının en yüksek kulesine taşımış olan Sarah ile Marilyn helikopterin sesini duyunca dışarı çıkmış, duvarın üzerinden onlara el sallıyordu. Kırmızı ve beyaz giysileri içinde hemen fark

ediliyorlardı. John da, görüp göremeyeceklerini merak ederek, elini salladı onlara. Sonra Hans'a baktı. Onunla Sahra Denizinde yaptıkları yolculukları düşündü. Ne kadar uzakta kalmıştı o günler. Sanki hiç yaşanmamış, düşünmek bile istenmeyecek kadar eskiye aittiler. Hans'ın da ara ara o günleri düşünüp düşünmediğini merak ederek yeniden aşağıya çevirdi bakışlarını. Köyün bitişiğindeki üslerinin üzerindeydiler şimdi. Hastane, lojmanlar, pırıl pırıl ışıldayan büyük sera, güneş enerjisi santrali, uçak ve helikopter hangarları, depolar, Ali'nin küçük denizaltısıyla balıkçı kayıklarının bağlı olduğu iskele sırayla altlarından geçti. Hans helikopteri denizin üzerinde geriye döndürürken Odysse'nin içinde durduğu yapıdan yansıyan ılık gözlerini aldı.

İki yerleşim yan yana ne kadar garip duruyordu. Biri kerpiç ve taştan yapılmıştı, öbürü cam ve metalden. Fark yalnızca malzemede değildi. Bambaşka iki dünyaydı onlar. Birbirinden kesin kurallarla ayrılmışlardı. Her ne kadar Kamp-Babil'deki gelişmişliği Köy-Babil'dekiler bilse de, kendi yapamayacakları hiçbir araç o taş duvarlardan içeri sokulmuyordu. Sarah ile Marilyn bu köyün halkına nasıl yaşamaları gerektiğini öğreten öğretmenleri olmuştu. Dil öğretmekten başlayarak okuma-yazmaya, ekip biçmeye, hayvan yetiştirmeye, yemek pişirmeye, spor yapmaya, cinsellikten evliliğe kadar her şeyi onlar sokmuştu aşağıdakilerin yaşamlarına. Koydukları kurallara köydeki herkes uymak zorundaydı. Hiç karşı gelmeden uyuyorlardı onlar da. Evlenmeler kayıtlara bağlanmıştı örneğin ve köyde otuza yakın gebe kadın vardı. O zamana kadar da üç doğum olmuştu.

O bebeklerin dışında bir de hastanede doğanlar vardı. Köye getirilmemişlerdi henüz, çünkü özeldi onlar. Havva'lar, Adem'ler denilen anne-babalarıyla köyün ayrı bir bölgesinde kalacaklar, kendileri gibi olmayanlarla birleşmelerine kesinlikle izin verilmeyecekti. Hele hele surların dışında hâlâ taş devrini yaşayanlarla asla. Bir köyde iç içe yaşayan iki grubun birbirinden ne kadar ayrı durabileceğini merak ediyorlardı. Belki de biraz aralık koymak gerekiyordu aralarına, ama o dokuz bebeği dışardaki yaban dünyada nasıl koruyabilirdi bir kaç anne baba? Hepsi birden anında yem olurdu oradaki vahşete. Sağ kalamaz, ya da karışmadan duramazlardı Babil'e getirilmeye bile

değer bulunmayanlarla. Sonuçta köydekilerle bir tür akraba sayıldıklarından, aynı duvarın içinde olmaları fikri ağır basmıştı. Hem de hastanede doğanların ilerde bir soylular sınıfı oluşturmalarından korkula korkula.

Hastanede ne kadar güvendeydiler ki? Bir yandan Doktor'un o ameliyatlarına kurban giden üç kişi, bilinmeyen bir hastalıktan ölen iki kadın, öte yandan ırza geçmeler... bakıcılardan biri bir gece Havva'lardan biri ile sevişirken yakalanmıştı. Gerçi hemen alınmıştı görevden, ama acaba daha önce başkaları da... Adam Kurul'a yaptığı savunmasında, "Ben onların soyuna insanlık esprisi katıyorum. Onları ilkel, sizinki kuru. Benimki en doğrusu. Bırakın buradaki herkes kendine onlardan karılar, kocalar alsın," demişti. Onun bu sözleri Sarah'ın aklına takılmış, bilgisayarına yaptırttığı aramada, 2012 yılında bir bilimadamının laboratuvarındaki maymuna tecavüz ederken yakalanması üzerine kendini aynı sözlerle savunduğunu bulmuştu. Ne biçim bir çark içinde yuvarlandıkları hâlâ belli değildi. Ne demek oluyordu bütün o yansımalar?

John aklını, yanıtsız sorulardan köydeki gelişmelere kaydırmaya çalıştı. Sarah ile Marilyn köy içindeki çatışmaları, sürtüşmeleri olabildiğince önlemeye çalışıyordu. Bir yılın çok kısa olduğunu biliyordu ikisi de, ama gene de umutluydular. Suç olduğunu öğrettikleri davranışların giderek azaldığını söylüyorlardı. En azından orada yaşamının bedelinin konulan kurallara uymak olduğunu kavramışlardı. Dışarı ile farkın farkındaydılar. Hatta Marilyn'in önerisiyle eski köylerine gezmeye götürülen bir grup, orada bırakılacaklarını sanarak çok korkmuş, getirildikleri araçtan inmek bile istememişti.

Kendi aralarında basit bir İngilizce ile anlaşıyor, hatta 'Babylon News' adlı haftalık bir gazete bile çıkarıyorlardı. Üstelik çok tutulmuştu o. Köydekiler kadar kamptakiler de olan biteni oradan izliyordu. Sarah'ın da bir köşesi vardı gazetede. John kızın orada yazdıklarını zevkle okuyor, merakla yenisinin gelmesini bekliyordu. Sonuncu yazının başlığı neydi? 'Nefretin nedeni her şey olabilir, ama sevginin hiçbir nedeni yoktur.' (*) İlginçti. Marilyn ile birlikte sevmeyi, sevgilerini belli etmeyi ve o belli edişi kalıcı kılmayı öğretmeye çalışıyorlardı

(*) Raiuhes Ahaefvthe, Romulus II

insanlarına. Birlikte resim yapıyor, şiir yazıyor, müzik geceleri düzenliyorlardı. "Sevgi gelişmişlik derecesiyle doğru orantılıdır," demişti Sarah önceki yazılarından birinde. "Sevmek kültürle gelişir. İnsanlar ne kadar çok öğrenirse o kadar çok sever. Çünkü sevmek de öğrenilir." John'a, karısı için duyduğu, artık kutsallık derecesine ulaşmış sevgiyi düşündürmüştü onun o yazısı. Onun yazılarını okuduktan sonra içindeki ürkekliğini yenerek, iki kez Eve'in öldüğü kazanın öncesine gitmeye çalışmıştı. Bir kez Benny ile, bir kez de Sarah ve Noko'nun üstelemesiyle denemiş, ama Odysse'ye kumanda edememişti nedense. İçini çekerek aklını karıştıran ve şimdi pişmanlık duyduğu o garip olayı da düşünmemeye çalıştı.

Hans havaalanına doğru yönelince hastanenin üzerinden geçtiler. Oradaki anneler doğurdukları bebekleri, bakıcıların yardımıyla yeniden düzenlenmiş zemin katta büyütüyordu. Dokuz Havva'ya karşılık, bazılarının spermleri iki kez kullanıldığı için, altı Adem vardı ve onlar da Köy-Babil'e gönderilmemiş, kampta çeşitli işlerde görevlendirilmişti. Adem-Bir'i Ali teknesinde çalıştırıyordu. Adem-İki ile Üç hastanede, Dört yemekhanede idi. Beş'e seranın bakımını vermişler, Altı'yı da havaalanında çalıştırıyorlardı. John pistin yanında develere birilerinin bir şeyler yüklediğini gördü. Çölde bir yerlere gidiyorlardı galiba. Yabancılarla ilişkiye girmemeleri ve kendilerini dış dünyaya karşı savunmaları öğretilmişti onlara. Yakında öğretilenlerin ne kadarına uyduklarını göreceklerdi.

'Bizden sonra ne olacak?' diye düşündü John. Her şeyi onlara bırakıp gideceklerdi. Köy-Babil şimdilik atanan iki Adem, bir Havva ve köydekilerin seçtiği üç kişiden oluşan altı kişilik bir kurulla yönetiliyordu. Sarah ile Marilyn o kurulun oy hakkı olmayan üyeleri idi. Gitmeden önce ikisinin yerine bir kişi daha seçilecek ve o yedi kişiden biri Başkan olacaktı. Kendi kurullarında bu konuyu epey tartışmışlar, Benny sırf altı Adem'den oluşan bir yönetim önerirken, Marilyn tümüyle özgür seçimden yana olmuştu. John'un merak ettiği konu, başkan seçilen kişinin, onlar gittikten sonra ne yapacağıydı. Kendini kral ilan edebilir, ya da kurallara uyup süresi dolunca seçime gidebilirdi. Geçenlerde bu konuda, artık Kurul üyesi olmayan Doktor'la yaptığı konuşma geldi aklına. Yaşlı adam beklemedikleri bir uysallıkla kendine

bildirilen rütbe sökümüne boyun eğmiş, velinimetlerine karşı gelmeyi düşünmediğini, projeyi izleyebilmek için kalmasına izin verilmesine teşekkür ettiğini söyleyerek kenara çekilmişti. Kimseyle de zorunlu olmadıkça konuşmamıştı. Ali ve İndra ile bile... Onlar da hastaneyi Doktor olmadan çevirebilmek için ilişkiyi en azda tutmaya çalışmışlardı. Küçük kampı onu aylarca görmedikleri olurdu, ama bu kez kendisi çıkıp gelmişti John'un odasına ve,

"Burada kimi lider olarak bırakacaksınız?" diye sormuştu.

"Çeşitli yöntemler tartıştık aramızda," demişti John. "Sonunda başkanını seçimle belirleyecek bir kurul öngördük."

"Henüz maymun sayılan bir sürüye güçlü bir lider bırakmadan mı gitmeyi düşünüyorsunuz?" demişti Doktor. John onun o aşağılayıcı tavrına şaşırmış, ama tartışmaya girmek istemeyerek susmuştu. Taş devrini yaşıyor olsalar da insandı onlar. Doktor dışında hepsi en yakın ataları olarak görüyordu onları. "Korktukları tek şey bizim buradaki varlığımız. Biz olmayınca kendi başlarına yürütemezler. Bir başları olmalı mutlaka."

"Aa, evet. İlk başkanı biz belirleyeceğiz. Ondan sonrakiler seçimle gelecek."

"Hangisi o?" diye sormuştu Doktor.

"Bilmiyoruz. Odysse hâlâ değerlendiriyor adayları. Şimdilik Adem-Beş biraz önde öbürlerinden. Onu soruyorsan eğer."

"Evet John. Onu soruyordum. Söylediğin için teşekkür ederim. Ben de kendimce onu uygun görüyordum. Sevindim aynı sonuca gelmemize."

Kamp-Babil'deki işler tasarlandığı şekilde bitmek üzereydi. Sıra, ellişer yıllık aralıklarla geleceğe giderek, Babil'in kendi başına gösterdiği gelişmeyi incelemeye geliyordu yavaş yavaş. Jimmy'nin önerdiği elli ikişer yıllık aralıkları kullanmamış, takvimlerini elli yıllık etaplara göre düzenlemişlerdi. Biraz hüzünlü bir iş olacaktı o inceleme işi. Buradaki tanıdıklarının hemen hemen hepsi büyük olasılıkla ölmüş olacaktı. Ne de onları bilen kimse kalmış olacaktı gidilecek Babil'dekiler arasında. Ve eğer taramalar istedikleri sonuçları verirse

görevleri sona erecekti. Her neyse, şimdilik olacakları merak etmekten başka yapacakları bir şey yoktu.

"Çok yayılmışız," dedi John, Hans helikopteri yere indirdiğinde. Kemerini çözüp aşağıya atladı. "Nasıl toparlayacağız bakalım bu kadar şeyi."

"Yayıldığımız gibi," dedi öbürü omuzlarını silkerek. Motorları durdurduktan sonra başlığını çıkarıp o da aşağıya indi.

***

O akşam yaptıkları toplantıda, önce Ali hastanedeki çalışmalarla ilgili bilgi verdi. İndra da bebeklerle annelerinin sağlık durumlarının iyi olduğunu söyledi.

"Onların köye adaptasyon programını bugün başlattık," dedi Sarah. "Havva'lar bebeklerini alıp köye konuk geldi. Köyün kadınları onları köy odasında karşıladı. O kadar güzel hazırlanmışlardı ki..."

"Hem de bütün hazırlıkları kendileri yaptı," diye ekledi Marilyn de. "Biz yalnızca bugün geleceklerini söylemiştik. Onlara çok önem veriyorlar."

"Çünkü bizim çok önem verdiğimizi biliyorlar," dedi Benny. Sakal bırakmış, yanık yüzünde açık renk sakal onu eskisinden yakışıklı yapmıştı.

"Prensler, prensesler oldu yani bizim ufaklıklar," dedi Ali. Uzun bir sessizlik izledi onu.

"Çocukların adlarını koymak için yarın da gelmelerini istediler," dedi Marilyn. "Bir tören yapacaklar anladığım kadarıyla."

"Ad koymak mı?" diye sordu John. Marilyn gülümseyerek başını salladı.

"Bizim öğrettiklerimizle kalmıyor, kendileri de sürekli bir şeyler ekliyor," dedi Sarah. "Çocuklara kendilerine göre anlamlı adlar vermek istemeleri tümüyle onların düşüncesi. Köyde doğan çocuklara biz ad koymamıştık. Ayrımcılık yaptığımızı bize anımsatmaya çalışıyorlar sanırım." Kimse yanıtlamadı onu, ama oluşan o suskunluk kabulden

geliyordu. "Onların gün gün daha çok adamlaştığını izlerken, gitme zamanının geldiğini söylüyorsunuz. Hak mı şimdi bu?"

"Onun sonu yok ki Sarah," dedi John. "Hem sen eskiden bu işlerin nasıl başladığını merak ederdin."

"Biliyorum, kendimi fazla kaptırdım. Çok birlikte oldum onlarla. Bir de, bir sonraki etapta onları bulamayacağımızı bilmek çok zor geliyor."

"Bence de bu süre çok az oldu," dedi Marilyn de. "İlişkimizi yavaş yavaş kesebilir, ya da gelecek yılın ürünü aldıkdan sonra gidebilirdik. Hasadını yaptıkları buğdaylar bizim getirdiğimiz tohumlardan oldu. Koyunları, keçileri daha yeni kuzuladı. Meyve bahçeleri çok genç. Belki de bir süre daha onlara eşlik edecek küçük bir grup bırakabilirdik burada."

"Ne oluyor size? Her birinize ayrı ayrı, 'bunun sonu yok,' mu dememiz gerekiyor?" dedi John. "Yoksa burada onlarla kalmak mı istiyorsunuz siz?"

"Aslında düşünmüyorum değilim," dedi Marilyn. "Bunlar kadar dürüst bir toplumu başka nerede bulabileceğimi bilmiyorum. Cennet, cennet dedikleri bu olsa gerek."

"Babil Kraliçesi I. Marilyn," dedi Benny. Kadın gözlerini süzerek gülümsedi ona. Kızmış mıydı, hoşuna mı gitmişti, belli değildi.

"Güzel," dedi John ve bir süre öbürlerine baktı. "Galiba artık asıl haberi verebiliriz. Ne dersin Toshi?"

"Elbette," dedi Toshiki masaya doğru eğilerek. "Arkadaşlar, Sivrisineği bu öğleden sonra önümüzdeki ilk üç etaba göndererek Babil'lerden görüntüler aldırık."

"Ne?" diyerek ayağa kalkıp yeniden yerine oturdu Sarah.

"Nasıl?" diye sordu İndra da heyecanla.

"Bundan sonraki elli, yüz ve yüz ellinci yılların üçünde de Babil vardı," dedi Toshiki. "Henüz içlerinin nasıl olduğunu bilmiyoruz ama, en azından oradaydılar." Önünde duran bir demet fotoğrafı masanın üzerinden diğerlerine doğru sürdü.

"Oldu bu iş galiba," dedi İndra gülümseyerek fotoğraflara bakarken.

Çok sevinçli olduğu belliydi. "Babil, tanrıların unuttuğu bu yerde kuruyup gitmesin diye çok dua etmiştim."

"Yeterli eğitimi verebilmişiz demek," dedi Sarah. "Balık tutmayı öğrenmişler. Gerçi Babil'in gelecek zamanlarda olmayacağını hiç aklıma getirmemişim ben, ama gene de heyecanlandım işte." İndra başını sallayarak ona elindeki resimleri uzattı.

"Ancak..." diyerek sesini yükseltti Toshiki ve odadaki konuşmaların kesilmesini bekledi. "Ancak henüz nedenini anlayamadığımız bir takım manyetik girişimler algıladık Odysse'de. Benny ile John'a haber verdim, ama Jimmy'yi bulamadım."

"Bir yere kapanmıştır gene," dedi Benny.

"Sizleri boşuna ürkütmek istemiyorum ama," diyerek sözünü sürdürdü Toshiki, "bildiklerimize pek benzemiyor bunlar. Bazı parazitler... sanki dışarıdan birileri... bir başka halka... bir başka zaman tüpü... bizimkine karışıyor gibi."

"Söylediğin şey çok önemli Toshi," dedi Ali. "Toplantıdan sonra hemen gidip bakalım. Burada boşuna tartışmayalım."

"Dağılmadan önce," dedi Hans, bir süre kimse konuşmayınca. "Taşınma programı... buradaki pek çok şeyi geri götürmeyeceğiz. İnsanları, gerekli belgeleri ve hastanedeki dondurulmuş malzemeye iki ölümümüzü alacağız yalnızca. Bir de Odysse'yi elbette. Herkes en kısa zamanda bana, kendi bölümüyle ilgili götürülmesi zorunlu malzemenin bir dökümünü versin. Geri kalanları mavnalara yükleyip, Kızıldeniz'de bulduğumuz bir çatlağın üzerinde batıracağız. Bizden bir iğne bile kalmayacak şekilde temizlenecek burası. Sonra o çatlağın içinde bir bomba patlatıp bizim eşyaları gömeceğiz. Atlantis Operasyonu adını koydu bizim George bu işe." Kısaca gülüştü.

"Kalkmadan ben de bir şey anlatmak istiyorum," dedi Ali. "Bu sabah Doktor bana uğrayıp Kurul'a sunduğu ikinci dosyanın ne olduğunu sordu." Bir suskunluk oldu odada. "Küstahça, anlayıp anlamadığınızı sordu. Kanatlı atlar, insan kafalı aslanlar falan mı yapmak istediğini sanmışız onun?"

"Geçen gün de bana hangi Adem'in başkan olacağını sormuştun,"

dedi John, yüksek sesle düşünür gibi yavaşça. "Şimdi de Pegasus'lar, Sfenks'ler iması... Ne biliyor dersiniz?"

"Hiçbir şey," dedi Ali.

"Bence de," dedi Benny. "Kinini kusmak istemiştir yalnızca."

"Bilmiyorum," dedi John. "Emin değilim."

"Bilemez John," diye üsteledi Ali. "Adam yalnızca Kurul'a sunduğu bir projeyi sordu. Bu da onun en doğal hakkı. Biz anlatmadıktan sonra nereden bilecek?"

"Belki tam olarak bilmiyordur, ama bir şeyler döndüğünü sezecek kadar zeki biri o," dedi John.

Doktor'un ikinci dosyası, dünyadaki canlıların en güçlü yanlarını birleştirerek yaşayan robotlar yapmayı amaçlayan bir projeydi. Kurul ona haber vermeden, onun o dosyasını uygulamaya almış ve çalışmalara başlamıştı.

"Toplantı bitti galiba," dedi İndra. John dalgın bir şekilde başını salladı ona.

***

Toplantıdan sonra Toshiki karısının yanına dönmüştü hemen. John da, yolu biraz uzatıp seranın içinden geçerek, Odysse'ye gidiyordu. Aklındakilerden sıyrılamıyordu bir türlü. Doktor'un o uçan, su altında, kutupta, ateşin içinde, toprak altında yaşayabilen hayvan-insanları gözlerinin önünden gitmiyordu. Beş gruba ayırmıştı o onları; köstebek-insan, balık-insan, kuş-insan, buz-insan, ateş-insan. Her biri özel amaçlar için kullanılacak yepyeni türlerdi. Bir de hepsinin özelliklerinin birleştiği bir Üst-İnsan vardı ki, inanılmaz, hatta oldukça ürkütücüydü. Kuruldakilerden hiç kimse hemen evet dememişti ona, ama fikir yavaş yavaş herkesin düşüncesinde kendine bir yer edinmiş, bir süre sonra da, dosyayı rafa kaldırmayıp uygulamaya karar vermişlerdi. Oybirliğiyle. Titanlar adını verdikleri o projeyi de Ali yürütecekti. Onun için oluşturulan ekip ile hazırlanan malzemeyi gizlice Eksi-20,000'deki Sri Lanka'ya götürmüşlerdi. Takvimlerinde M.S.1963, Eksi-8000 ve Eksi-20,000 birbiri içinde dönen üç zaman halkası idi artık.

Doktor'a büyük haksızlık yapıldığını kabul ediyordu John. Birileri onun fikrini çalıp bütün bu yolculukları ondan habersiz yapsaydı ne kadar rahatsız olurdu. Hele hele bir de bir şeyler yapıldığını dışardan hissetseydi... ama orası... aklına geldikçe bir ürperti duyuyordu içinde... Birer makine yapar gibi ele alınıyordu her ürün. Evet, 'ürün' deniyordu onlara. Sökülüp takılan oyuncak parçaları gibi tasarlanıyorlardı. Gerçekten en etkileyicisi de o 'üst-insan' denilen bütündü. Kutuplarda çıplak dolaşan, erimiş mağmayı avuçlayan, denizin binlerce metre altına yüzerek inen bir yarattığı ürkmeden düşünebilir miydi insan? Gerçi bütün o işleri sıradan insanlar da... ne garip, kendi türünü 'sıradan' olarak görmeye başlamıştı artık... çeşitli araçların yardımıyla da olsa yapıyordu. İlle de Titan olmak gerekmiyordu.

Büyük saksıların arkasında bir karaltı ilişti gözüne. Durdu ve eğilerek oradaki loşluğa baktı. Adem-Beş toprağa uzanmış uyuyordu. Gülümsedi. Onu böyle yerde uyurken bir kaç kez daha görmüştü. Sık sık, ama kısa kısa uyuyordu bütün Adem'lerle Havva'lar. Gürültü etmemeye çalışarak yaklaştı. Elini yanağının altına koyması, yüzündeki hafif gülümseme, gördüğü güzel düş... Biraz ötede karpuz kabukları olduğunu fark etti. Onun karpuzu ne kadar sevdiğini herkes gibi o da biliyordu. Koca bir taneyi tek başına yemiş olmalıydı, hem de Havva'sından bile gizli. Oradan yavaşça ayrıldı. Doktor neden bunlara maymun diyordu inatla? 'Onlar için deymezdi, beni boşuna cezalandırıdınız,' demeye mi getiriyordu? Benny hiç olmazsa surların dışındakilere maymun diyordu.

Odysse'nin evine gelince çelik dış kapının üst tarafındaki yuvarlak, kırılmaz camdan içeri baktı. Önce bir şey fark etmedi, sonra sağ tarafta yere oturmuş birinin ayaklarını görünce o yana eğildi. Havva idi oradaki ve hızlı hızlı bir şeyler yiyordu. Nöbetçilerin artan yemeklerini götürüyor olmalı diye düşünerek gülümsedi. Ne obur aileydi şu Beş'ler. Odysse'nin durduğu merkez odaya açılan kapının yanındaki güvenlik bankosunun boş olduğunu o zaman fark etti. Arkadaki nöbetçi odasının kapısı da aralıktı. Şifreyi girip dış kapıyı açtı. Kapının sesini duyunca,

"Geldi Doktor," diyerek ayağa kalktı Havva. Elinde kocaman, kırmızı

bir çikolata paketi vardı. Bir parça daha koparıp ağızına attı ona doğru yürürken. John Odysse'nin oda kapısının tam kapanmamış olduğunu ve içerden gelen ağır, garip kokuyu dış kapı arkasından kapanırken fark etti. Hemen duvardaki alarm düğmesine basarak telefona uzandı. Çınlamaya başlayan siren sesi içinde Frederick ile konuşmaya çalıştı.

"Freddy, ben John. Derhal Doktor'u, karısını ve Jimmy'yi tutukla!" diye bağırdı. Kısa bir süre dinledikten sonra sabırsızca, "Soru sorma! Hemen yakala! Bulabilirsen elbette." Sonra Benny'yi aradı. Bu arada Havva korkudan kocaman açılmış gözlerle John'a bakıyordu. İlk kez duyduğu siren sesi ve yanıp sönen ışıklarla şaşkına dönmüştü. "Derhal buraya gel!" dedi John Benny'ye bağırarak. "Odysse'ye... Ali ile Hans'a da haber ver! Çabuk ol!" Bu kadar gürültüye nöbetçiler odalarından çıkmamışlardı daha. İç odaya girdiğinde Noko'nun başını kumanda masasının üzerine koymuş uyuduğunu, Toshiki'nin de başından ince bir kan sızarak yerde yattığını gördü. Soluk almamaya çalışarak ayağı kapıya sıkışmış olan adamı bacaklarından çeke çeke dışarıya taşıdı. Kapı Noko'yu içerde bırakarak üzerlerine kapandı.

***

Odysse'nin giriş holündeydiler. Havva-Üç-Beş ile Adem-Beş yerde yan yana oturuyor, iki yanlarında birer yeşil cinli ayakta duruyordu. Gözleri kan çanağı gibi olmuş Adem kesik kesik inliyor, Havva da kısık bir sesle ağlıyordu. Frederick onlardan biraz uzakta, duvara yaslanarak yere oturmuş iki yeşil cinlinin önündeydi. Odysse'nin olay sırasındaki nöbetçileriydi onlar. Berbat görünüyor, onlar da çevrelerine kırmızı gözlerle sanki görmeden bakıyorlardı. John, Benny ve Ali nöbetçi bankosunun önünde ayaktaydı.

"Susturun şunları," diye seslendi Frederick adamlarına.

"Sus!" diyerek elindeki elektrikli copu Havva'ya gösterdi yanındaki yeşil cinli iri yarı adam. Bu onlara yetti. Yutkunarak sustular, ama oturdukları yerde titreyerek, yalvaran gözlerle çevrelerine bakmayı sürdürdüler. O sırada Hans ile George, Odysse'nin olduğu iç odadan ellerinde birer gaz maskesi ile çıktı.

"Tamam," dedi Hans. "İçersi temizlendi. Bayıltıcı gaz vermişler yalnız."

"To... shi... shiki nasıl?" diye sordu George.

"İndra ilgileniyor onunla," dedi John. "Ama Noko ayılmış, geliyormuş."

"Toshy heriflerin üstüne gelmiş anlaşılan," dedi Benny.

"Bekçilerin birini yatakta, birini koltukta bulduk," dedi Hans. "Geceleri sırayla uyuyorlarmış besbelli." Frederick başını sallayarak onayladı onu. "O yüzden odalarına gaz sıkıldığını fark edemediler. Bunların sık sık denetlenmesi gerekirdi." Frederick bu kez bir şey söylemeden baktı ona. Alt dudağını ısıırıyordu.

"Yoklar, değil mi?" diye sordu Ali Frederick'e.

"Hayır," dedi o yalnızca, başını iki yana sallayarak.

"Burada değiller ki. Oradalar," diyerek Odysse'nin odasını gösterdi Benny.

"Kapıyı Doktor'a kadın açmış, adama da ilaçlı karpuzu Janet vermiş," dedi John. O sırada Adem'in başı yana düşmüş, uyuklamaya başlamıştı. Yanındaki yeşil cinli bir tekme attı ona. Korkuyla sıçrayıp çevresine bakındı adam. "Yapma!" diye bağırdı John. "Bu garipler yalnızca kullanıldı. Yeterince korktular da zaten. Baksana!" Yeşil cinli bir şey söylemeden baktı John'a. Kendilerinden söz edildiğini duyan Havva yeniden ağlamaya başladı.

"Götürün bunları. Ayak altında durmasınlar," dedi Hans yüzünü buruşturarak.

Yeşil cinlilerden biri Beş'lerin koluna girerek onları oturdukları yerden kaldırdı ve dış kapıya doğru yürüttü. Ne olduğunu anlayamadıkları için korkuya kapılan karı koca yüksek sesle ağlamaya başladı. Arkalarına bakarak birilerinden yardım istemeye çalışıyorlardı. John dayanamayıp gözlerini kaçırdı onlardan. Frederick diğer yeşil cinliye işaret etti. O da yerde oturan arkadaşlarını alarak dışarı çıkardı. Onlar için açılan kapıdan Sarah koluna girdiği Noko ile içeri girdi. Japon kadının yüzü kireç gibi beyaz, gözleri de kıpkırmızıydı. Holdeki herkes onların başına toplandı.

"Nasılsın Noko?"

"Toshy nasıl?"

"Noko iyi," diye açıkladı Sarah. "Toshy de kendine geldi, ama İndra biraz daha kalmasını istedi."

"Sen de gelmeseydin daha," dedi John Noko'ya.

"Odysse yalnız kalmasın," dedi Noko zorlukla yutkunarak. Onu ayakta tutmamak için hep birlikte bilgisayar odasına girdiler. Noko kumanda masasındaki koltuğuna oturdu. Öbürleri odanın içinde dağıldılar. Uzun bir sessizlik oldu.

"Beş'leri ne yapacağız?" diye sordu Hans John'a.

"Bilmiyorum," diyerek içini çekti John. "Bütün suç bizim aslında."

"Burada tutamayız artık onları," dedi Hans. "Bir karpuzla, çikolataya kandırıldılar diye asamayız da, ama bir ceza vermemiz gerek. Öbürlerine örnek olması için. En iyisi buradan uzaklaştırmak. Belki de eski köylerine..."

"Lanka'ya gönderelim," dedi Ali. "Orada işime yararlar."

"Düşünürüz," dedi John. "Olabilir," diye ekledi sonra.

"Hayret! Adem'i Seylan'a gönderiyoruz," dedi Ali birden. "Lanka'ya gönderelim derken bunu düşünmemiştim. Bunu da yaşadık sonunda ve öykü tamamlandı." Kendisine merakla bakan arkadaşlarına, "Neden kovuyoruz onları buradan? Neden Seylan'a? Peki neden karpuzla çikolata?" diye sordu. "Neden elma değil?"

"Ben size, o bunak herifte espri yeteneğinin olmadığını söylüyorum," diyerek gülümsemeye çalıştı Benny. "Kader yavaş yavaş ağlarını örüyor," dedi sonra teatral bir sesle. Sarah onun yanına gidip elini tuttu ve sonra Ali'ye dönerek,

"İşte o zaman bu Cennet'ten ayrılırken isteksizlik duymayacak,

Ancak içinde bir Cennet taşıyarak çok daha mutlu olacaksın.

Onlar el ele ve ağır adımlarla Cennet'i baştan başa geçip,

Kendi تنها yollarına saptılar," dedi.

"Vay!" dedi Ali. "Senin de bu konuda kafa yorduğun belli."

"John Milton, Yitik Cennet," dedi Sarah yalnızca. Gene uzun bir sessizlik oldu. Ali Odysse'nin uzay-zaman girişimine dalgın dalgın baktı. Biraz sonra Benny de onun yanına gitti. Sarah Noko'nun arkasına geçerek omuzlarını tuttu. Noko ona dönerek gülümsemeye çalıştı.

"Dönecekler mi?" diye sordu Ali Benny'ye.

"Bilmiyorum," dedi Benny. "Onları oldukları yere kilitleyebilirsek ne güzel olur."

"Daha önce uyanmalıydık," diyerek yanlarına geldi John onların. "Her şey apaçıktı. Bu onların ilk gidişleri değil. Daha önce pek çok kez gidip gelmiş olmalılar. Odysse'deki o parazitler onların zaman yolculuklarıydı. Jimmy'yi küçümseyerek kendimizi aldattık. Güvenliğimizden çok emindik. Çok fazla rahat davrandık."

"O yanık tenler... garip kumaşlar..." dedi Benny de.

"Boş verin şimdi dövünmeyi," dedi Ali. "Biz onları bulabilir miyiz buradan?"

"Piç kurusunun bizden çok ilerde olduğunu kabul etmemiz gerekir," dedi Benny. Bir süre dalgın dalgın Odysse'nin yeşil ışık fanusuna baktı. "O bize bakıyor oradan, hissediyorum, ama biz onu göremiyoruz."

"Hiçbir şeyi kurcalamadan dönmelerini beklesek?" dedi Hans.

"Toshy'ye öyle davranmakla köprüleri atarak gittiler," dedi Benny. "Dönmezlere onları vurmaktan kurtuluruz."

***

Toshiki karısının yanında kumanda masasında oturuyordu. Başında kocaman bir sarık gibi sargı vardı. Bir gözü şişmiş, morarmış ve kapanmıştı. Yüzü oldukça soluktu. Noko'nun rengi biraz düzelmişti. Arkalarında sıralanan öbürleriyle birlikte Odysse'nin girişiminin hızla dönerken değişen renklerini izliyorlardı. Birden her şey karardı, sonra girişim yeniden normale dönmüş olarak yeşil ışık küresinin içinde belirdi. Ardından uzunca bir bip sesi geldi.

"Tamam," dedi Noko arkasına yasaklanarak. "Burası dışında bütün boyutlar kilitlendi. Yalnız buraya dönebilirler artık."

"Umarım dönerler," dedi Edwards.

"Umarım dönmezler," dedi Toshiki de. Tam yerinden kalkmak üzereyken girişimin renklerinin değişmeye, parazitlerin artmaya başladığını görerek yeniden oturdu. Her şey birbirine karışıyor, görüntü giderek bulanıklaşıyordu. Herkes dikkat kesildi. Sonra iki bip sesinden sonra uzunca bir parazit oldu ve ardından Jimmy'nin yere kadar uzanan renkli bir entari giymiş silik görüntüsü ile uzaktan gelen ince sesi duyuldu.

"Hey! Neler yapıyorsunuz bakayım orada? Hepiniz bir aradasınız. Çok güzel. Bana dokunmazsanız, yanınıza gelmek istiyorum."

"Sana hiçbir söz veremeyiz," dedi John.

"Pazarlık şansınız yok ki John," dedi delikanlı. "Kapıları kilitlediğinizi sanıyorsunuz, ama benim kilit çözücü olduğumu unutuyorsunuz. Odysse'nin içinde istediğim her yere gidebilirim ben. Burada tatsız şeyler olduğu için yanınıza gelmek istiyorum." Kısa bir sessizlik oldu.

"Neredesin sen?" diye sordu John ona.

"Boşuna aramayın, bulamazsınız. Sizin anlayacağınız, zamanın içinde değilim. Olağanüstü bir şey keşfetmişsin John, ama sen bile bilmiyorsun bulduğun şeyin nerelere uzandığını. Ben gerekiyorum sana." Daha uzun bir sessizliğin ardından, "En azından onun için dokunamazsınız bana."

"Yanılıyorsun Jimmy," dedi John sertçe. "Senden öğreneceğim her şeyden vazgeçmeye hazırım. Seninle pazarlık yapmayacağım. Döneceksen dön! Konuşalım. Bizi dönüş nedenine inandırırsan düşünüyoruz." Bu kez susma sırası Jimmy'ye gelmişti.

"Ama," dedi bir süre sonra, "Odysse'nin önünde kimse kalmasın. Uzaklaşın oradan." Hep birlikte arkadaki masaya doğru çekildiler. Jimmy'nin görüntüsü gerçeğe dönüştü. Sarı saçları omuzlarına kadar uzamış, seyrek sakalları yanaklarında ve çenesinde birikmiş, bıyıkları ağzını örtecek şekilde sarmıştı. Açık havada yaşamışlığın sağlıklı esmerliği vardı yüzünde. Ayrıca çocukluktan çıkmış gibi bir hava

gelmişti üzerine. Giydiği garip desenli kaftanın altında, çıplak ayaklarında ip sandallar görünüyordu. Başında bir bilgisayar bandı takılıydı.

"Güzel," dedi çevresine bakıp. "Yeniden merhaba bayanlar, baylar." Noko'nun boşalttığı koltuğa oturdu. "Çok yorgunum. Sizler de oturabilirsiniz. Bana bir de kahve söyle bakayım çocuğum," diye seslendi Benny'ye.

"Baş üstüne haşmetlim," diyerek saygıyla eğildi Benny ve telefona uzanıp içeriye kahve göndermelerini istedi.

"Eveet," dedi Jimmy. Düzenlemeden memnun olmuş gibi gülümsüyordu. "İçinizden biri ters bir hareket yaparsa tüyerim. Haberiniz olsun."

"Odysse'yi kilitleyemedik mi?" diye sordu Toshiki merakla.

"Yoo, siz yapmanız gereken şeyi yaptınız, ama ben önceden bütün kilitleri bozmuştum. Ortalık kötülük dolu arkadaş. Ne yaparsın?" diyerek omuzlarını silkti. Gülüyordu. Bir süre Toshiki'ye baktıktan sonra, "İyi misin?" diye sordu. "Kötü vurmuş Doktor sana. Kendi adıma özür dilerim." Öbürü yalnızca başını salladı.

"Anlat bakalım," dedi John.

"Hepiniz zeki adamlarsınız güya," dedi arkasına yaslanırken. "Burnunuzun ucundaki olayları anlayamadınız. Kilitlerin şifrelerini çözdüm, aldırmadınız. Zamana daha fazla kumanda edebileceğimizi anlatmak istedim, dinlemediniz. Yaptıklarımı görmezden geldiniz. Çok uçuk geliyordu düşüncelerim size. Aferin diyerek başımı okşayıp gönderdiniz. O zaman oturup benimle konuşsaydınız işler hiç bu şekle girmezdi."

"Çok heyecanlı," dedi Ali.

"Gerçekten öyle," dedi Jimmy ona ters ters bakarak. "Ben de siz olmadan, Odysse'ye dışardan kumanda ederek, zamanın dışına çıkmayı başardım. Ne haber? Bu da çok heyecanlı değil mi? Woody Allen, dahi olmanın çok zor olduğunu söylemişti. Ne kadar haklıymış."

"Seni kimse küçümsedi Jimmy," dedi John.

"Boş ver! Onları tartışmayalım şimdi," dedi oğlan gülümseyerek. Bu sırada kapı çalındı ve içeriye elinde kahve fincanları olan bir tepsiyle

bir hizmetli girdi. İsteyenlere servis yapıp odadan çıkıncaya kadar kimse konuşmadı. "Ben şifrelerle oynarken Odysse'ye de girebildiğimi gördüm," diye sürdürdü Jimmy. "Söyledim, ama Noko bile anlamadı beni." Kahvesinden bir yudum alırken ona baktı. "Maya takvimi örneğini verdim. Siz onu kabul edip uygulayınca ortak bir aks sistemimiz oluştu. Zamanın içinde yitip gitmemek için bir röper gerekiyordu bana. Artık her yere gidebilirdim. İlk kez Artı-500'e, Yukatan yarımadasına gittim. Mayalara."

"Yaa? Ne yaptın orada?" diye sordu Edwards.

"Hiçbir şey. Gidebilmişim ya, önemli olan oydu. Bir gün bile kalmadan geri döndüm. Janet'e anlattım, ama bana inanmadı o. Birlikte gitmeyi denedik. Odysse ikimizi birden göndermedi. Doktor'un haberi yoktu o yaptığımdan önceleri. İlk heyecanım geçince korkmaya başladım. Araçsız, silahsız, yalnız başıma, dillerini bilmeden... her an kim vurduya gidebilirdim o vahşi ormanlarda. Ayrıca hiç de beklediğim gibi bir toplum bulamamıştım orada. Tam anlamıyla zır cahildiler. Ben de kendi zamanıma gidip iki arkadaşımı aldım ve onlarla zamanları dolaştık."

"Kaç kişi öğrendi bizim bu işi orada?" diye sordu John. Yüzü asılmıştı.

"Onlar benim çocukluk arkadaşlarım. Jack ile Joe... 3-J derlerdi bize. Şimdiden sıkılmaya başlama John. Bekle biraz. Birlikte çeşitli oyunlar oynamaya başladık. Daha çok boş ve tehlikesiz yerleri seçip, Nazka'da olanlar gibi bir takım şekiller çizdik bazı çöllerle dağlara. Bizim uydurduğumuz bir yazıyla ortalarına yazıtlar dikip, içlerine bilmeceler koyuyorduk. Joe ters duran piramitler falan yapmak istiyordu, ama o kadar zamanımız olmadığı için Mısır'a gidip piramitleri boyadık, Sfenks'in başını kılına taktık. Bir lazer topu götürüp aya kaş, göz, ağız, burun çizdik. Sonra Stonehedge'in taşlarına matematiksel adresimizi yazdık. Sıradan kimseler anlamayacak onu, ama zaman yolculuğu kavramını çözen biri şıp diye bulacak Odysse'yi."

"Bu kadar sululaşacağını düşünemezdim bu işin," dedi Benny öfkeyle. "İçine sığmışsınız ulan dünyanın. Ne hakkın vardı senin Odysse ile..."

"Bunlar ciddi projelerimizdi," dedi Jimmy ona gülerek. "Zamparalık için çıktığımız yolculukları anlatmadım daha. Her ırktan, her devirden kadınları toplayıp hangisi daha iyiymiş diye tadına bakmayı da Jack istemişti. Özür dilerim kızlar, ama buradaki adamlardan hanginiz içinde on kadının olduğu yatağa girip kendini onların okşamalarına bıraktı? Hanginiz tanrıça adına sevişen Afrodit'in tapınak fahişeleriyle Kleopatra'nın nedimelerini tanıdı?"

"Sen nasıl yaptın?" diye sordu John. Herkes ona bakıp gülüşünce, "Yani gittiğin yerlerdeki insanları ikna etmeyi," diye ekledi o da dayanamayıp gülerken.

"Gelişmiş biri olarak kralı oluveriyorsun gittiğin zamanların John. Onlar getiriyor sana altınları, kadınları. Bir elin yağda, bir elin balda oluyor."

"Ve vaki oldu ki, toprağın yüzü üzerinde adamlar çoğalmaya başladı, ve onların kızları doğduğu zaman, Allah oğulları adam kızlarının güzel olduklarını gördüler, ve bütün seçtiklerinden kendilerine karılar aldılar," (*) dedi Sarah.

"Gördün mü? Senin Tanrı'nın sözüne en çok uyan ben olmuşum gene sonunda," dedi Jimmy ona alaycı bir şekilde.

"Bizim Havva'yı beceren herif gibi," dedi Benny. "Biz o sapıgı niye cezalandırdık?"

"Senin anlamayacağını biliyordum zaten. Devam etmemi istiyor musunuz?" diye sordu oğlan, Benny'den sonra öbürlerine bakarak.

"Evet. Lütfen," dedi John.

"2100'de kendimize ait bir yerimiz olsun istedik. Avustralya'daki Daydream Adasının adını sevmiştik, ama anakaraya yakın olduğu için onu değil de, okyanusun ortasındaki Paskalya Adasını satın aldık. Onun da adı güzeldi. Yerlileri oraya Teyipitu Otohanua diyordu, 'dünyanın merkezi' demekmiş. Eh, bize de o yakıştırdı. Değil mi? Sonra ilginç bir şey, Ra orada da 'güneş' demekti."

"Mısır neresi, orası neresi?" dedi Sarah. Jimmy başını salladı.

(*) Tekvin, Bap 6, Ayet 1, 2

"Pek kimse bilmez, ama iki katlı imiş o ada. Biri herkesin bildiği, o taş kafaların sıralandığı toprak üstü, biri de daracık deliklerden girilen yeraltındaki insan yapısı mağaralar. Onları kimlerin, neden yaptığını biz de merak ettik, ama Odysse sözümüzü dinleyip götürmedi bizi yapıldıkları 600 yıllarına. Her neyse, orayı kendimize merkez yapıp Daydream Cumhuriyetini kurduk. Ben o ülkenin Cumhurbaşkanı oldum. Adaya ilk gelenlerin kralının adını verdiler bana; Hotu Motua'yım ben orada. Joe ile Jack de eşit yetkili Başbakanlarım oldu."

"Nasıl becerdiniz o işi?" diye sordu Edwards.

"Her yerden çok uzak olduğu için kimsenin ilgilenmediği yerlerdi oraları. Güney Amerika Uluslar Birliğine biraz para verince ada bizim oldu. Sonra uzaya gidişler için Kuzey Amerika Federasyonuna üsler verdik. Onlar da çevredeki diğer adaların bize katılmasına ses çıkarmadı, hatta bizi ona yönlendirdi. Böylece Daydream Cumhuriyeti Büyük Okyanustaki sekiz deniz ülkesini kendinde birleştirdi. Nauru, Tuvalu, Batı Somoa, Fici, Vanuatu, Solomon Adaları ve Kiribati de bize katılınca iki milyon nüfuslu bir birlik olduk. Bizim merkez adamızda yaklaşık beş bin kişilik bir grup da yeraltında yaşıyor. Dünyanın çeşitli dönemlerinden topladığımız kişiler onlar. Sayıca çok azız belki, ama dünyanın en güçlü birliklerinden biri olduk."

"Bizim yaptığımızı yapıp örnekler toplamışsınız siz de," dedi Ali.

"Evet ama, bunlar farklı zamanlardan toplamışlar," dedi John. "Onlar bir arada nasıl yaşıyor Jimmy?"

"Önce cennete getirildiklerini sanıyorlar. Anlattıklarımıza inanamıyorlar. Rahata hemen alışıyorlar da, birbirleriyle anlaşmaları biraz zor oluyor. Ben de çok üzerinde durmuyorum doğrusu. Neye inanırlarsa inansınlar."

"Çok ilginç. Görmek isterdim," dedi John. "Peki Jimmy sonra?"

"Bir zaman sonra Janet ile sırrımızı Doktor'a anlattık. Önce duyduklarına inanmak istemedi o da, ama gittiğim yerlerden Janet'e getirdiğim armağanları gösterince fikri değişti. Sonra üçümüz birlikte projeler yapmaya başladık."

"Ne gibi?" diye sordu Edwards.

"Doktor ve Janet'le olmak, bizim çocuklarla olmak kadar eğlenceli değildi, ama farklı amaçları olan insanlardı onlar. Çocuklar ligiden büyükler ligine sıçramış gibiydim onlarla. Sizinle kuramadığım ilişkiyi ikisiyle kurmuştum. Tek derdimiz birlikte Odysse'ye girememekti. Beni tanıyordu alet, ama üçümüzü kabul etmiyordu. Sonra şansımız döndü. Adem-Beş'i siz serada bahçıvan yapıp Havva-Üç ile evlendirdiniz. Ona da Odysse'nin temizliğini yaptırmaya başlayınca kapımız açılmış oldu. Kocasını Babil'in kralı yapacağımıza da söz verince iyice düzelmişti aramız. Sonrasını siz de biliyorsunuz. Üçümüz buradan Orta Amerika'ya gittik. Artı-500'de henüz küçük bir köy olan Tikal'e."

"Ne yapmak için?" diye sordu Sarah.

"Ortak bir projemiz yoktu, ortak paydamız orasıydı. Ben matematiği din gibi sevecek bir toplum istiyordum. Doktor'un da sizi ikna edemediği projeleri vardı. Sizin asıl konuyu amacından saptırdığınızı, insanlık için yararlı olabilecek her şeyi 1963'ün A.B.D.'si adına gizleyip sınırladığınızı düşünüyordu. Zaman okunun tek boyutlu olduğuna, bizim dışımızdaki her şeyin birer görüntüden başka bir şey olmadığına inanıyordu. Gerçekle düşü birbirine karıştırdığınızı, başka zamanlardaki toplulukları istediğimiz gibi kullanabilmemiz gerektiğini söylüyordu."

"Ahlaksızlığın kılıfı nasıl da bulunuveriyor," dedi Ali. "Her şey mubah olacak orada."

"Sahtekâr boklar!" dedi Benny de.

"Janet'in ne projesi vardı?" diye sordu Hans.

"O saygı görmek, güçlü ve zengin olmak istiyordu. Yani bir kraliçe olmak..."

"Sonra ne oldu Jimmy?" diye sordu John.

"Doktor'u bizim zamanımızın ünlü cerrahı Dr. Baker ile tanıştırdım. İkisi çok iyi anlaşmış bir vakıf kurdular ve birlikte önceki zamanlara, bizim oradan topladıkları organları satmaya başladılar. Ameliyat olmak isteyenleri alıp 2100'e götürüyorduk. Göz, kalp, böbrek, mide, barsak değiştirmek sıradan işler kaldı. Omurilik, beyincik falan değiştiriliyor artık adalarımızdaki hastanelerde."

"Organ değiştirmek çoktan beri uygulanmıyordu," dedi Sarah. "Çok daha gelişmiş yapayları yok muydu onların bizim 2100'de? Onlardan götürseydi ya geçmişe."

"Alçaklık orada başlıyor işte! Herif onun için o zamanın öncesine gidiyor ya!" dedi Ali. "Daha o yöntemlerin bilinmediği devirlere... hem de hiç gereği yokken... Ben biliyordum sonunda böyle bir uğursuzluğun çıkacağını."

"İnsanlar birer görüntü, ama organlar gerçek her nasılsa," dedi Benny yüzünü buruşturarak.

"Gerçek organ gerçek organdır," dedi Jimmy. "Bizim zamanımızda bile... Sonra sigortalar herkesi kapsamıyor, biliyorsun Sarah. Eskiden ya da zamanımızdan, insanlar uzun ve sağlıklı yaşamak için başkasının ölmesini beklemeden organ değiştirebilecekleri tek yere, bize koşuyordu. Gerekirse her şeylerini satarak... Arkadaşım Jack zamparalığının yanı sıra bir para dahisidir. O yolla Daydream Cumhuriyetini dünyanın en zengin birlikleri arasına soktu. Şimdilik Vatikan'ın biraz gerisindeyiz."

"Kimse o organların kaynağını sormuyor mu?" diye sordu Edwards.

"İşin garibi, sormadı Ed. Herkes bir gün kendi yolunun Daydream'e düşebileceğini düşünüp susma suçuna ortak oldu. Bir iki tarikat karşı çıktı önce, ama birileri hemen susturdu onları."

"O organları nereden topluyordunuz?" diye sordu gene Edwards.

"Bir ayağımız 2100'de, bir ayağımız da Artı-500'deydi. Doktor'un Tikal'de yaptığı ameliyatlarda yüzlerce kişi ölüyordu. Onların kullanılabilir organlarını bir ekip hemen korumaya alıp 2100'e post alıyor, Vakıf da yapılan kitlesel organ bağışlarını açık teşekkürlerle şubeleri aracılığıyla çeşitli zamanlara duyuruyordu. Kimin neye inanacağı hiç birimizi ilgilendirmiyordu."

"Öyle bir vahşete sen nasıl dayandın?" diye sordu John. "Duygusal birisindir aslında."

"Ben kendimi başka bir dünyaya kapatmıştım," dedi Jimmy. "Topladığım akıllılara matematik, fizik, astronomi öğretiyor, en iyilerini de Daydream'e götürüyordum. Sonra o Tikal kentini yeniden kurdum."

Ardından Kopan'ı, Chichen İtza'yı... Burada yapmama izin vermediğiniz her şeyi uyguladım oralarda. Birinde Orion yıldız kümesinin izdüşümünü, öbüründe güneş sistemindeki gezegen aralıklarını kullandım. Çok da güzel oldu. Bir gidip bakmanı öneririm Hans. Senin için eğitici olur."

"Olur," dedi Hans yalnızca.

"Tikal bizim New York, Kopan da Paris gibi oldu, ama ben en son yaptığım Chichen İtza'da kaldım. Doktor Tikal'e, Janet ordusuyla Kopan'a yerleşti. Hunların Attila'sı, Moğolların Cengiz Han'ı, Makedonyalı İskender Janet'in askerlerinin başındaydı. Çevredeki zenginlikleri kraliçelerine, insanları da kocasıyla bana topluyorlardı."

"O koca imparatorlar sıradan birer komutan olmayı nasıl kabul etti?" diye sordu Hans.

"Dedim ya, kendilerini öbür dünyada sanıyordu çoğu. Eh biz de tanrı, ya da tanrıça olmadığımızı söylemeyince... öyle olduğumuzu düşünüyorlardı. Ama bazen almaya gittiğimiz kişileri istediğimiz gibi bulamıyorduk. Thales'i koca göbekli bir yağ tüccarı olarak buldum örneğin. Kızdım, bıraktım onu orada. Yanıma almayı en çok istediğim kişi Aristoteles'ti. Ne yazık ki onu Daydream'e götürmeye ikna edemedim. Yaşadığı o eski çağa karşın, anlattıklarını en çok o anladı, inanır mısınız? Einstein bile anlamaya direndi, ama o..."

"Ulan gerçekten içine sıçmışsınız dünyanın da, tarihin de be!" dedi Benny öfkeyle. "Biz burada bir takım dengeleri bozmayalım diye kığımızı yırtarken, üç piç kurusu oradan oraya fink atıyor, Einstein'a falan gidiyormuş meğer. Ah ulan orospu çocukları! Ah!"

"Terbiyesizleşme! Bir Cumhurbaşkanı ile konuştuğunu unutma," dedi Jimmy. "Yoksa çeker giderim ha!"

"Gidersen git be! Yetti artık! Keşke bir silahım olsaydı da, seni karşımda böyle ibne gibi kırıtırken iki kaşının arasından vuruverseydim. Bak bakalım görüntü müymüş, gerçek miymiş o kurşun." Jimmy doğrulup ayağa kalkmak üzereyken,

"Bir dakika Jimmy," dedi John yavaşça. "Benny'nin sıradan öfkesi bu. Tanıyorsun onu. Aslında kızdığı sen değilsin, Dr. Hopkins. Sana

hiç kızabilir miyiz biz? Sen onca işini, karılarını, paralarını, eğlencelerini bırakıp buraya geldin, ama daha asıl anlatmak istediğin konuya gelmedin." Jimmy John'a şaşırarak baktı. Şaka mı yapıyordu, ciddi miydi, anlayamamıştı. John gülümsüyordu. Jimmy yerinde kaldı, ama ikircikliydi. "Buraya kadar gelip bunları bize anlattığın için sana çok teşekkür ederiz. Hiç gelmeyebilirdin, ama canını sıkın bir şey yüzünden burada olmalısın. Yani bize gereksinmen olduğu için. Yoksa Tepititi Taputa'nın koskoca Cumhurbaşkanı Sayın Hatuta Matuta yanımızda ne arasın?"

"Hotu Motua," diye düzeltti Jimmy. "Adımı doğru söyle yeter. Sen gerçekten akıllı adamsın be John," diyerek güldü sonra. "Ben de sana Eksi-20,000'de ne yaptığınızı sorabilir miyim?"

"Senden saklamayacağım," dedi John. "Üst-insanı yapmaya çalışıyoruz."

"Anlıyorum," dedi Jimmy ve uzun süre susarak ona baktı. "Teşekkür ederim," dedi sonra. "Bana dürüst olduğun için. Ben onu zaten biliyordum."

"Sonra...?" dedi John, Jimmy'ye gülümseyerek.

"Doktor akıllı insanlar yapmak istiyordu," diye sürdürdü oğlan konuşmasını. "Size verdiği projeyi uygulamadı orada. Daha çok beyinle ilgileniyor, bilgi birikiminin beyinde oluşan bir asitte depolandığını söyleyip, onu bir enjektör ile çekmeye çalışıyordu. Eğer onları ortak bir hazneye aktarmayı başarırsa, o birleşen tüm akılların oluşturduğu inanılmaz bir zekâ elde edebileceğini düşünüyordu. Yüzer yıl arayla geleceğe giderek kontrol ediyordu yaptıklarını. Sonra oralardan topladıklarını götürüp Artı-100'e bırakıyordu. Bir tür depo, ya da benim yeraltı cennetim gibi..."

"Neleri depoluyordu orada?" diye sordu Ali.

"İnanın bilmiyorum," dedi Jimmy. "Değil gidip bakmaya, sormaya bile çekindim. 'Ağız açmak' dediği sıradan ameliyatlar bile benim için yeterince korkunçtu."

"Mısır tanrısı Horus 'ağız açma' ayini yaparak ölü babası Osiris'i öbür dünyada canlandırmış," diye araya girdi Sarah. "Bu yapmak için

göklerden gelen taştan yapılmış bir keser kullanmış. Osiris canlanınca göğe yükselerek Orion takımyıldızına dönüşmüş. Ağız açmak da sonradan simgesel bir insan kurban etme törenine dönüşmüş."

"Öyle mi? Bak bunu bilmiyordum. Çok ilginç," dedi Jimmy bir süre Sarah'a bakarak. "Mayalar da volkan camından yapılma bıçaklarla sökerlermiş kurbanların kalplerini. Her neyse, Doktor daha sonra Janet'in askerlerinden bir grupla Artı-900'e gitti. Onlara oradaki herkesi öldürtüp, bütün yaptıklarını yok ettirmiş."

"Artı-100'de biriktirdiklerinin dışındakileri," dedi Ali. "İşte şimdi iyice merak ettim."

"Siz zaman içinde dolaştıkça oradaki insanlar sizi ölümsüz sanmıştır," dedi Hans. "Bizim burada da olacağı o aslında."

"Elişer yıllık aralıklarla gitmenizin de bir etkisi olacak herhalde," dedi Jimmy. "Mayalar güneşle dünyanın dört kez yok olduğuna inanırlardı. Yaşam dört kez baştan başlamış güya dünyada. 2012'de içinde olduğumuz dördüncü dönem bir kıyametle bitecek, beşincisi başlayacaktı, ama öyle bir şey olmamıştı bildiğim kadarıyla." Sarah gülümseyerek başını salladı.

"Anlıyorum," dedi Hans düşünceli bir şekilde. "Janet güçlü kraliçe olmuş, Doktor canavar kral, sen de bilge prens. Üç başlı bir yönetim kurmuş, birbirinizin işine karışmamışsınız. Ben de, tekerleği bilmeyen, çubuklarla çukur açıp mısır diken o ilkel orman halkının niye astronomi ve matematikle bu kadar uğraştığını düşünür dururdum. Nedeni sen olabilir misin? Ormanda tekerlek bir işe yaramayacağı için de uçak ya da helikopter kullanmış olmalısınız." Jimmy başını sallayarak onayladı onu. "Onların o ilginç yazıları sizin uydurduğunuz şifreli alfabeden, güneşe tapınıp kendilerini güneşin çocukları olarak görmeleri de Janet'den kaynaklanıyor olsa gerek. Ama merak ediyorum, senin oradaki öğrencilerin bir rahip sınıfı oluşturdu mu örneğin? Nasıl bir din var şimdi orada? Doktorun yaptığı ameliyatlar onları nasıl etkiledi? Taş bıçakla yapılan o yürek sökme törenleri var mı gene?"

"Küçük farklarla, evet," dedi Jimmy. Herkes onun konuşmasını beklerken o sustu.

"Mayalar için kan kutsaldı. Ateşle suyun birleşmesiydi," diye söze girdi Sarah. "Kan dökmek tanrılara ödenmesi gereken bir şükran

borcuydu. Dördüncü dönemdeki güneşin sürmesini o iş sağlıyordu. Yalnız kurban edilen sıradan insanların değil, soyluların dillerinden, üreme organlarından akıtılan kan da, kendini insanlar için ateşe atan tanrıyı yaşatmak için gerekliydi. Bazen sırf kurban edilecek insan toplamak için savaş yapıldığı olurdu. Yüz binleri bulurdu öldürülenler. Ama savaşta, ya da kurban olarak ölmek büyük onurdu. Kendilerini tanrılara kurban edenler bile olurdu."

"Suçluyor musunuz, soruyor musunuz, anlayamadım," dedi Jimmy. "Doktor'un hiçbir başarısı olmadı mı diyorsunuz? Bana sürekli daha akıllı kuşaklar gönderiyordu. Giderek artan bir zekâ grafiği elde etmeyi becerdi. Sonra daha uzun ve sağlıklı yaşar oldu oradaki insanlar."

"Hangi bedelle ama?" dedi Ali.

"İşte sonra hep birlikte 2100'e taşındık," diye Ali'yi duymamış gibi anlatmasını sürdürdü Jimmy. "Maya projemiz böylece tamamlanmış oldu, ama Doktor bizim orada başka birisiyle ilişkiye geçti."

"Kiminle?" diye sordu John.

"Robert Forum Kopek'le," dedi Jimmy.

"Ne?" diye şaşırarak bağırdı Sarah.

"Evet," dedi Jimmy. "Ben asıl bunu konuşmak istiyordum sizinle. Olaylar benim düşündüğüm çerçevenin dışına çıkmaya başladı."

"Şimdi anladım geliş nedenini," dedi Benny. "Eğer Doktor ile Kopek birleşirse ikisini kimse tutamaz. Her şeyi ele geçirirler. Senin o dandik yamyam cumhuriyetin de güme gider bu arada."

"Yavaş yavaş akıllanıyorsun adamım," dedi Jimmy ona.

"Yok beyim! Dünyanın da, zamanın da içine eden sizsiniz. Kimse daha fazla rezil edemezdi onları. Gidin, ne haliniz varsa görün!" dedi Benny.

"Pekâlâ Jimmy," dedi John, araya girip eliyle işaret ederek Benny'yi susturdu. "Doktor o adamla sence neden ilişki kurmak istiyor? Hem istediği projeyi uygulamış, hem epeyce para kazanmış. Durup dururken, neden Kopek? Rahat mı battı?"

"John biz dışarda ne yaparsak yapalım, Odysse'nin incecik ipine

tutunuyorduk. Bizi bulup ipimizi keseceksiniz diye sürekli korku içindeydik. Yani anahtar hep sizdeydi. Ya da Odysse bir ölüverseydi olduğumuz yerde kalırdık. Doktor başka bir Odysse yapmak için çok uğraştı. Hâlâ koca bir ekibi o konuda çalıştırıyor, ama henüz sonuç alamadı. Kopek ile ilişki kurması onu birlikte yapabilme beklentisi olsa gerek."

"Hırs," dedi Ali. "Yetmedi, hiçbir şey yetmedi ona. Daha çoğunu, hepsini istiyor. Dünyayı versen, güneşi ister o. Jimmy hoş tutması gereken bir teknisyendi, ama Kopek ele geçireceği kaleleri zaptedecek bir asker. Attila'dan, İskender'den daha ileri biri. Kılıçla savaşmayacak öbürleri gibi. Sonra üç tane bacak kadar çocuk kalkıp bir devlet kurabilmişse, onun düşleri niye gerçekleşmesin? Aslında Doktor'la Kopek gibi aynı hamurdan iki insan bir şekilde bir araya gelmeseydi şaşırmak gerekirdi."

"Bu akıllı çocuk da onun hırslarının sonunun olmadığını görünce kalkıp geldi," dedi Ali. "Saf değiştirip bize sığınmak istiyor."

"Arkadaşlar," diyerek ellerini kaldırdı Jimmy. "Size Daydream Cumhuriyeti Senatosu'nun oybirliğiyle aldığı mesajı iletmek istiyorum. Şimdiye kadar hep geçmişe gidip onu değiştirdiniz. Bu kez gelecek sizden yardım istiyor. Hâlâ yalnızca sizin elinizde Odysse gibi bir güç varken, gelin dünyayı üzerine bir göktaş gibi gelen bu felaketten kurtaralım. Odysse'ye daha ne kadar tek başınıza sahip olabileceğinizi, onun benzerini kimlerin nerelerde yapmak için uğraştığını hiçbirimiz bilmiyoruz. Bunun için size her türlü desteği vermeye, hatta kendimi rehin bırakmaya hazırım."

"Doktor nerede?" diye sordu Edwards.

"L-5'te, Kopek'in yanında," dedi Jimmy. "Janet de Güney Hindistan'da, Madras kentinde. Koca bir arazisi var onun orada. Dünya'daki her dinden, tarikattan kişilerle ilişki kuruyor. Bu arada L-4'le de bağlantı kurdu. Yani Janet bir peygamber olmaya soyunuyor artık. Bir tanrıça olmak istiyor. Kraliçelik yetmedi ona. 'Bundan sonra Brahma olup yaratacak, Şiva olup yok edecek, Vişnu olup bozulan düzeni yeniden kuracağım,' dedi bana. Yakında Ana, Oğul ve Kutsal Ruh olduğunu ilan ederse hiç şaşırmam."

"İyice uçmaya başlamış," dedi Benny.

"Güneşin Çocukları dişi bir Ra olarak onun yüz metre yüksekliğinde bir heykelini yaptı," dedi Jimmy. "Kaç yüzyıllık üyeleri... güçlü... güzel... Başının üzerindeki boynuzların arasında güneşin altın küresini taşımaya ondan başka kimin hakkı olabilir? Ayrıca elli milyona yakın taraftarı olan Mehdi Abbas adlı İranlı bir şeyh de kalkıp onun yanına geldi. Sonra ikiyiz milyonluk Yeniden Doğuş tarikatının lideri olan Hindu da on bin militanıyla gelip onun arazisine yerleşti. Altın saçlı o kadın Buda besliyor şimdi hepsini orada. Hep öyle geniş tabanlı örgütlere el atıyor. Ezilmişlere, horlanmışlara, her istediğini yaptırabileceği umutsuzlara... Ya da tam tersi çok güçlü ve zenginlere... En son Bahai'lerin Hayfa'daki Yüce Adalet Evi'ni, içindeki hazineyle birlikte, Madras'a taşıdılar. Para için yapmadı bunu. Yalnızca paralı bir potansiyel rakibini rakiplikten düşürdü. Son olarak hep birlikte bir bildiri yayınlayarak, ırklarla dinlerin içinde eridiği Yeni Dünya Toplumu'nu kuracaklarını açıkladılar."

"Ben Madras'a gittim," dedi Edwards. "Kendimi Orta Amerika'da sanmışım. Yapış yapış nemli bir sıcak, insanların renkleri, davranışları, hele hele o dimdik piramit tapınaklar... her şey o kadar benziyordu ki birbirine... Mısır, Maya ve Hindistan... Tanrı kralların yıldızlara uzanan merdivenleri hepsinde o piramitler..."

"Güney Asya'dan Orta Amerika'ya sık sık insan taşırdık. İnsan depomuzdu orası bizim. Adamlarım götürüleceklerini bir ön elemenden geçiriyordu. Mimarlarımdan biri oraya göçüp benim Amerika'da yaptıklarımın benzerlerini yapmış orada. Sonra da oranın kralı olmuş, Raca Raca dedirtmişti kendine. Eh 'kültür' sözcüğü de çoğalmak, üremek anlamına gelmez mi? Alın işte size!"

"Savaş sırasında Endonezya'nın Java Adasına gitmişim. Orada da ormanda birden karşımıza bir Aztek tapınağı çıkıvermişti. 'Neredeyiz biz?' diye sormuştu komutan bana. Gerçekten Asya'da mı, Amerika'da mı olduğumuzu karıştırmıştık bir an için. Mısır neresi, Maya-Aztek neresi, orası neresi? Madras'tan bile ne kadar uzaktır o ada." Jimmy Edwards'a başını sallayarak baktı. Bir şey söylemedi.

"Doktor'la karısına sahip oldukları tüm olanakları sunan altın

çocuksun sen," dedi Ali. "Sana düşman olduklarını sanmıyorum, ama sen onların arkasından dolap çevirmeye kalkıyorsun. Belki buraya geldiğini bile bilmiyorlardır." Jimmy hayır anlamında başını sallayarak,

"Korkuyorum," dedi. "Onları durdurmak istiyorum. Dünya bir yok oluşa sürükleniyor. O kadar açık ki bu. Haa, bir de L-4'ün Başkanı, 'Elçi' dedikleri Kevin O'Hara ile görüştüm. O da bu durumdan hiç memnun değil."

"Tuzaktır o," dedi Ali. "İyi polisi oynuyor sana. Janet dururken neden sana yanaşsın?"

"O kadar basit olmayabilir," dedi John. Dalgındı. Düşünüyordu.

"O kadar basit değil," dedi Jimmy de. "İkimiz yalnızdık ve Tanrı adına yemin etti. Papa gibi biri o."

"Lanet olsun!" diyerek yerinden kalktı Benny. "Çok gürültü ettik. Çok fazla yayıldık. Olacağı buydu." Jimmy'ye kötü kötü bakıyordu.

"O'Hara seninle tanışmak istiyor John," dedi Jimmy, Benny'ye bakarak. "Sana elini dost olarak uzattığını söylememi istedi benden."

"O tür yeni ilişkilere Kurul karar verir," diyerek ayağa kalktı John da. "Ama ben en azından buraya gelip bunları bize anlattığın için sana teşekkür etmek istiyorum." Jimmy'nin yanına giderek ona elini uzattı. "Kalmak, ya da istediğin yere gitmekte serbestsin. Buna kimsenin karşı çıkacağını sanmıyorum," derken arkadaşlarına baktı.

"Ben tarafsızım," dedi Benny. "Asalım."

"Kalıyorum John. Teşekkür ederim," diyerek ayağa kalktı ve John'un elini sıktı. Sol eliyle başından çıkardığı bandı onun sol eline bıraktı.

8.

Bir gün bir kedi düşünde kendini bir adam olarak görmüş. O adam da kendini kedi sanıyormuş. Kedi uyanınca ne olduğunu bilememiş.

Tennessee Williams

Hans kollarını başının altında birleştirmiş, yerdeki beyaz bornozu almak üzere eğilen çıplak İndra'yı seyrediyordu. Kadının açık sütü kahve rengindeki esmer ve diri teniyle titreşen küçük göğüsleri içinde yeniden bir takım duygular uyandırıyor, ama o 'Yeter artık,' diyerek kalkmış, daha doğrusu kaçmıştı yanından. Ona öbürlerine davrandığı gibi davranamazdı. Zaten İndra da ilişkinin iplerini ona bırakmamış, her şeyi o başlatmıştı. Giydiği erkek bornozuyla çıplaklığı komik bir sakillikle örtülmüştü, ama Hans hâlâ o beyazlığın içindeki çıplak kadını düşündüğünü düşünerek gülümsedi. Onu ne çok istediğini belli etmemek için yan döndü, ama bakışlarını ondan ayırmadı. Kadın banyoya doğru giderken pencerenin önündeki masanın üzerindeki kitaplara baktı. Durdu ve birer birer inceledi onları.

"Sen neler okuyorsun böyle Hans?" diye sordu sonra, adama dönmeden.

"Hıı..." dedi Hans ağır bir tembellikle gerinirken. Bu kez dönüp ona baktı İndra. Sonra elinde tuttuğu kitabı masaya bırakıp yeniden yatağa gitti ve dizleri üzerine oturarak adamı soru dolu gözlerle süzmeye başladı.

"Neler oluyor sana?" diyerek parmaklarını adamın dudaklarına uzattı. Hans onları tutup öperken,

"Anlattım ya," dedi.

"Anlatmadıkların..." dedi kadın. "Senin içinde neler oluyor?"

"Bilmiyorum," diyerek içini çekti Hans. Gözlerini İndra'dan kaçırarak tavana bakmaya başladı. "Bir anlayabilsem..." dedi sonra yumuşak bir sesle.

"Ben seni kendinden emin, hatta katı ve soğuk biri bulurdum. Sarah'tan özür dilemen çok duygusaldı, ama 'içindeki savaştan tümüyle kurtulabilir mi acaba?' diye düşünürdüm. Savaşın biçimlendirdiği kişiliğinden..."

"Haklısın. O dediğin gibi biriydim," diyerek kadına baktı Hans. "Ama sonra John çıktı karşıma. Bizden olmayan birini, ruhumu açacak kadar kendime yakın bulmuştum ilk kez. Sonra Babil'de sizlerle yaşadığım o ortam... her ne kadar hayhuyla geçtiyse oradaki günlerimiz, çok şeyi değiştirdi bende. Burada yalnız kalınca kendimi dinleme olanağı buldum. Bir anlamda mayalandı içimdekiler."

"Sizi daha Babil'e gelmeden duymuştum," dedi İndra. "John ile yaptıklarınız herkesin dilindeydi. Kutsal kişilerdiniz ikiniz hepimiz için, ama şimdiki Hans o kadar farklı ki... Ben bunu daha çok sevdim," diyerek uzandı ve adamı uzun uzun öptü.

"Her şey değişiyor," diyerek kadına sarıldı Hans. O da yeniden adamın yanına uzanıp başını omuzuna koydu. "Olaylar değişiyor, koşullar değişiyor. Onlarla birlikte insanlar da değişiyor. İstesene de hiçbir şey aynı kalamıyor."

"Seninki çok farklı ama. Sonra bu okuduğun kitaplar? Tevrat, Süleyman Peygamber, Davud'un Krallığı... Eski bir Alman subayı için pek olağan şeyler olmasa gerek."

"Bilmediğim çok şeyin olduğunu gördüm," dedi Hans kadını biraz daha kendine çekerek. "Sonra bir takım bağlantılar var. Neler döndüğünü anlayamıyorum. Anlayabildiklerime de ya inanamıyor, ya da inanmak istemiyorum. Önceleri bir Hintli olduğun için sana verilen o büyük sorumluluğun altından kalkıp kalkamayacağını düşünmüştüm. Biliyor musun?"

"Yaa?" dedi İndra. "Ben de sana Nazi diye küfretmemek için kendimi zor tutmuştum biraz önce. "

"Ama şimdi üçüncü bir kişiden söz eder gibi konuşabiliyorum artık kendi hakkımda."

"Babil'de sessiz, sakın, istenileni tartışmadan yapan, sorun çözen biriydin. Sen ilgilenince işler düzgün giderdi, ama burada bir derebeyi, küçük bir kral olmuşsun. Üç gündür buradayım. Gerçi onun iki günü bu odada geçti, ama gördüklerim şaşkına çevirdi beni. Bütün bu zenginlik, bu debdebe... Duymuştum da, bu kadarını beklemiyordum doğrusu. Bu yüzden mi Babil'in koyduğu kurallara karşı geliyorsun? Artık bağımsızlaşabileceğini falan mı düşünüyorsun yoksa?"

"Küçük İndra öyle mi düşünüyor?"

"Önce adımı doğru söyle; Pathummal benim adım. Benny kolay olsun diye İndra deyiverince herkes öyle söylemeye başladı, ama sen doğrusunu söyle. Pathummal, bir tanrıçanın adı."

"Pathummal, Pathummal," diyerek kadının başının tepesini öptü Hans. Adama bakarak gülümsedi o da. "İlk çağırdığımda neden gelmemiştin?"

"Benim de bir sürü işim, içinden çıkmaya çalıştığım sorunlarım vardı," diye önce karşı çıktı kadın, ama bir süre düşündükten sonra, "Peki, madem her şeyi açık açık konuşuyoruz, söyleyeyim. Evet, çekindim Hans," dedi. "Seninle birlikte hareket ediyormuş gibi görünüp Babil'i karşıma almak istemedim."

"Biliyordum. Aslında bu kez kendiliğinden gelişin şaşırttı beni."

"Merak," diyerek güldü Pathummal. "Kadınca bir merak. Duyduklarımı gözlerimle görmek istedim. İki gündür seni kutlamakta olduğumu fark etmedin mi?" Gülüşüp uzun uzun öpüştüler.

"Haydi kalkalım artık," dedi Hans. "Sen yanımda yattıkça o kutlamalar geliyor aklıma."

"O koca haremine nasıl yettiğini merak ediyordum ben de," dedi Pathummal alaycı bir tonda. Adamın yanından kalkıp yatağın kenarına oturdu.

"O harem başka konu," dedi Hans. "Seninle farklı. Sen benim eşitim, çağdaşımsın. Kokun, davranışların, konuşman benim gibi. Jimmy'nin adasına o kadınları toplamasından hiç hoşlanmamıştım, inanır mısın? Kadın olsun da, nasıl olursa olsun diyemem ben." Pathummal inanmadığını belli ederek gülmeye başladı. Hans da ona gülümseyerek bakarken yataktan kalktılar.

"Ben de kendime bir harem kursam nasıl olur diye aklımdan geçirirdim, ama benimki düşte kalırken sen onu uygulamışsın. Oysa senin kadar bana da gerekirmiş öyle bir hizmet. Değil mi? İki gündür gördüğün gibi..."

"Seni kandırmaya çalışmıyorum Pathummal," dedi Hans ciddi ciddi. Bir şey daha söyleyecekti, ama vazgeçti. Sonra, "Ben banyoya gidiyorum. Sen de gelecek misin?" diyerek yürüdü.

"İki günü de orada harcarız biz," deyip üzerindeki bornozu çıkarıp ayaklarının dibine bıraktı kadın. Sonra gülerek koşup adamın sırtına ata biner gibi zıpladı. "Olursa olsun! Ne yapalım?" Hans sırtında Pathummal ile kapısında şaşkın bakışlı iki cariye'nin beklediği banyoya doğru zıplayarak koşarken,

"Ben de senin böyle biri olduğunu bilmiyordum," dedi.

***

Mag-lev arabayı tepede durdurdu Hans. Her tarafta zeytin ağaçları vardı. Önlerinde tek başına duran büyük çitlembik ağacının altına renkli yastıkları olan kocaman bir divan kurulmuştu. Çevresi halılarla döşenmiş, üzeri bir tenteyle örtülmüştü. Silahlı nöbetçiler bekliyordu iki yanında. Hans arabadan inen Pathummal'i elini tutarak oraya götürdü. Tam önlerindeki alçak duvarın altında uzanan vadinin ötesinde kurulmuş olan kasaba olduğu gibi ayaklarının altındaydı.

"İşte burası benim yerim," dedi Hans. "Her şeyi görebilirsin bu tepeden."

"İnanılmaz. Çok güzel!" dedi kadın, heyecanla Hans'ın elini sıkarken. Parlak güneşin altındaki sarı kumtaşından yapılmış kasaba vadinin karşı yamacıyla sırtında, çevresini saran surların içinde kundağa sarılmış bir bebek gibi yatıyordu. "Benimki bunun yanında köy kalır. Nasıl becerdin bu kadarını?" diye sordu, ama adam bir şey söylemeden onu arkadaki divana çekti. Birlikte oturdular.

"Dur daha! Asıl anlatmak istediklerimi anlatmadım sana," dedi Hans. Eliyle işaret ederek yanlarındaki nöbetçileri uzaklaştırdı ve

kadına doğru eğilip neredeyse fısıldayarak, "Çok tuhaf şeyler oluyor Pathummal," dedi. "Kaderci biri değilim. Hatta Tanrıyla ilgim bile oldukça zayıftır. Benim için o, Big Bang denilen büyük patlamaya neden olan, öncesindeki bir güçtür yalnızca. Aristoteles'in dediği gibi, bir 'İlk Hareket Ettirici'dir. Ondan sonrası tümüyle kendi başına gelişen bir evrimdir. Düne kadar kaderlerimizi kendimizin yazdığına, her 'şimdi' noktasından sonra olayları bizim değiştirdiğimize inanırdım, ama burada olanlar ile olmuşlar arasındaki bazı garip bağlantılar beni kuşkuya düşürdü."

"Ne gibi garip bağlantılar Hans? Söylediklerinde oldukça ciddisin galiba," dedi kadın adama iyice yaklaşarak. Merakla bakıyordu ona.

"Bizim şu birlikteliğimizden başlayalım istersen."

"Ne var bizim birlikteliğimizde?"

"Ben ilişkimizin böyle olacağını önceden biliyordum. Yani benim ilk çağırdığımda gelmeyip, sonra kendiliğinden geleceğini... Kaderimde senin olduğunu anlamıştım. Onu sınamak için özellikle direnmeye karar vermiştim aramızda olacaklara, ama sen benimle olmak istedin. O kadar güzel, o kadar da içtendin ki, sanki ilk gördüğüm andan beri seni istemişim de, kendime bile söyleyememişim gibi geldi. Büyülendim. Bile bile kararlaştırdıklarımın tam tersini yaptım."

"Ama istemeye istemeye diyemezsin, değil mi?"

"Sakin alınma ama, olur mu? Seni üzmem için söylemiyorum bunları. Olacak ne ise, o oluyor diyorum yalnızca."

"Ne demek bu? Bilmece mi?"

"Hem de nasıl... Farkında olmayabilirsin, ama Seba Kraliçesi Belkıs'ı oynuyorsun sen," dedi Hans. Uzun süren bir sessizliğin içinde birbirlerine baktılar. "Onun öyküsünü biliyor musun?"

"Çok az," dedi Pathummal başını sallayarak. "Sen de Süleyman mı oluyorsun bu durumda?"

"Evet sevgilim. Hem de uzun zamanda beri. O tuhaf dediğim ilişkiler çok önceden kurulmaya başlamış. Ben daha Almanya'dayken, hatta doğmadan önce çizilmiş burada yaşayacaklarım. Babam Birinci Dünya Savaşında doğu cephesinde Ruslara karşı savaşıyordu. 1914'deki

Tannenberg zaferinden sonra ona bir madalya verip Berlin'e izne göndermişler. Gelişini kutlamak isteyen bir arkadaşı onu evine yemeğe almış. Sonra babam Genelkurmay'a atanmış, o arkadaşı da doğu cephesine. Ve adam orada ölmüş. Babam onun dul kalan karıyla evlenmiş, sonra da ben olmuşum. Anlıyor musun?" Hiçbir şey söylemeden ona bakıyordu kadın. Bir tepki göstermemişti. "Babamın o adamın doğuya atanmasında ne etkisi oldu bilmiyorum, ama kral Davut komutanı Uriya'yı cephede özellikle öne sürüp öldürtmüş ve dul kalan karısı Bat-şeba'yı kendine almış. O ikisinden de Süleyman olmuş."

"Ve bugün de buradasın," dedi Pathummäl, eliyle kenti göstererek. "Zamanın içinden John diye biri çıkıp seni aldı ve buraya fırlattı. Hem de Kudüs'e... Kraliçe Belkıs da kalkıp sana geldi." Zorla gülümsemeye çalışıyordu.

"Hıristiyan Etopyalılar Belkıs'ın bir Hintli olduğunu söyler, biliyor musun?"

"Hayır!" diyerek doğruldu kadın. Bu kez ürkmüş gibi bakıyordu adama. "Öyle mi?"

"Etkilenmeye başladın galiba," dedi Hans hafifçe gülerek. "Bazı şeyler, ne kadar tersini yapmaya çalışsam da, tarihte olduğu gibi oluyor. Oysa John ile birlikte İkinci Dünya Savaşının akışını değiştirebilmiştik. Burada ne olduğunu anlamadığım bir oyunun piyonlarıyız sanki hepimiz."

"Dininizin ayrıntılarını senin kadar bilmiyorum, ama ben bile Beş'lerin çikolatayla karpuz yedikleri için Babil'den kovulmalarına çok şaşırmıştım."

"Ben kendime Süleyman diyecek adam mıyım?" diye sordu Hans. Kadın yanıtlamadı onu. "Ama dikkatli bakınca bir takım ayrıntıların benim yaşamıma tıpatıp uyduğunu gördüm. Haydi diyelim ki, babamın olayı bir rastlantıydı. Ya burası?"

"Burası...?" dedi Pathummäl önlerinde yatan kasabaya bakarak.

"Buraya gelmeyi ben seçmedim. John yazdı hepimizi bir yerlere. Biliyorsun. Niye beni buraya da, seni Yemen'e yazdı? Sen mi istedin

oraya gitmeyi?" Kadın 'hayır' anlamında başını salladı. "Biz niye altıncı etabın sonunda Babil halkını on iki ayrı bölgeye dağıttık? Bu yedinci etapta niye Babillilerin on iki tane yerleşimi var? Niye on bir, ya da on üç tane değil de, tam on iki tane?"

"Niye?"

"Tanrının korumasına aldığı İbraniler de on iki kabile imiş," dedi Hans. "İlk kez Davut o kabileleri birleştirip bir krallık kurmuş. Altı köşeli denilen Davut yıldızı aslında on iki köşelidir, dikkat edersen."

"Eee?"

"Yani sırası biraz değişiyor belki, ama bildiğimiz geçmiş adım adım yineleniyor. Bildiğin bir filmi yeniden izler gibi."

"Evet. Beş'lerin olayını ben de yaşadım, ama hâlâ anlayamıyorum seni."

"Bir Hintli olduğun için."

"Bir Hintli olduğum için," dedi Pathummal de yavaşça. Düşünüyordu.

"Olaylara bu gözle bakınca gelecekte ürkemeye başladım."

"Neden?"

"Biraz sonra," diyerek arkada bekleyenlerden birine işaret etti Hans. Adam gitti ve ağacın yanında duran soğutucunun içinden bir tepsi alarak yanlarına geldi. Onu divanın üzerine, aralarına bırakıp eski yerine döndü. İki ucunda aslan kafaları olan, dört yüksek ayaklı, altın bir tepsi idi o. Üzerinde gene altın zarflar içinde iki cam bardakta pembe renkli içkiler, ortasında da içinde çeşitli meyvaların olduğu cam bir tabak vardı. Soğuk oldukları üzerlerinin hemen buğulanmasından belliydi. Hans eliyle işaret edince Pathummal bardaklardan birini aldı. "Hepsi kendi üretimimiz," dedi kendisi de öbür bardağı alırken.

"Hepsi mi?"

"Bardak, tabak, tepsi, meyvalar, bu içki, hatta şu arkadaki buzdolabı... hepsini burada kendimiz yapıyoruz. Babil'den gelirken getirdiklerim yalnızca bu araba, bir uçak, bir helikopter, telefonlar, silahlar, falan... Süleyman'ın da benimkilere benzer şeyleri olduğunu

okudukça öğrendim. Meğerse o da cinlerle konuşur, her türlü hayvanın dilini bilir, canlı, cansız bütün varlıklara söz geçirirmiş. Uçan bir de tahtı varmış. Ben dışarıdan çok farklı mı görünüyorum sence?"

"Ben benim köyümde, çok zorda kalmadıkça, halkım gibi yaşamaya çalıştım. Bilge biri olarak görüyorlar beni. Sen çok farklı davranmışsın," diyerek elindeki bardaktan bir yudum aldı. "Hımm, nefis!" dedi içkiyi ağzında uzunca tutup yuttuktan sonra. "Ne bu?"

"Can-suyu diyorum ben ona," diyerek içkisinden bir yudum aldı Hans da. "Bu meyvalardan elde ediyoruz onu." Bir yudum daha aldı ve arkasına yaslandı. "Keşke bu zamanın insanları olsaydık da, geri dönmek zorunda olmasaydık. Bazen o kadar haklı buluyorum ki bizim o genç mimarı."

"Kimi?" diye sordu Pathummal, içkisinden bir yudum daha alırken.

"George'u," dedi Hans. "Hani kardeşiyle birlikte halkın arasına gizlenip beşinci etapta kalmıştı ya?"

"Aaa, evet. Marilyn'in çok hoşuna gitmişti, ama bana ötanazi gibi gelmişti. Yunanca 'kolay ölüm' demektir o, biliyor musun? İnsan yaşamından da, zamanından da o kadar kolay vazgeçmemeli."

"Hiç de değil. Kim bilir insan kendi seçtiği çağda ne kadar mutlu yaşar. Sık sık düşünüyorum onu. Geride kalınca pişman oldu mu acaba diye. Olmuştur mutlaka. Alıştığı, bildiği şeyleri özlemiştir, ama kendi seçtiği, ya da seçildiği o tarihsel rol yönetmiş onu da."

"Hangi tarihsel rol?"

"Musa rolü," dedi Hans. Bir süre susarak kadının söylediğini sindirmesini bekledi. "Ama dur, sana önce Musa'yı anlatayım," dedi sonra. "Pek çok kişi, bu arada Freud da, o İbrani peygamberinin bir Mısırlı olduğunu ileri sürer. Firavun II. Ramses, ya da Amenotep'in zamanında yaşamış bir Aton dini rahibi olduğunu düşünürler. İbrahim gibi dünyada ilk kez tektanrıcılığı savunduğu için çok önemlidir o din. Firavun Amenotep, 'Amon hoşnut' anlamına gelen adını değiştirip, kendine 'Aton'un yüceliği' demek olan Akhenaton dedirtmiş ve Mısır'daki diğer bütün tanrıları yasaklayıp, Güneş Tanrısı Aton'u tektanrı yapmış. Ama on yedi yıllık iktidarından sonra ölünce, eski Mısır dinine bağlı rahipler onun o dinini kaldırılıp atmış, Firavunu da

kâfir sayıp lanetlenerek aforoz etmiş. Bütün diğer tanrılarla birlikte eski baştanrı Amon da yeniden özgürlüğüne kavuşmuş. 'Amin' sözcüğünün ondan geldiğini düşünüyorum. Milyarlarca insan bilmeden dualarının sonunda o Mısır tanrısının adını söylüyor hâlâ. Bu arada Musa hırslı, sinirli ve hırçın biriymiş. İnandığı tektanrıci din yasaklanınca, kalkıp sınır boylarında yaşayan küçük bir topluluğa gitmiş. Bence dedikleri gibi Mısırlı bir görevliyi öldürdüğü için değil, o dinin rahibi olarak aforozu uğradığı için kaçmış Mısır'dan."

"Ve İbranilere sığınmış. Öyle mi?"

"Evet. Üvey ağabeyi Harun'la birlikte önceden tanıdıkları o insanların yanına gitmişler. Sonuçta Musa onların başı olmuş ve halkı tektanrının yoluna çağırmış. Kabul edip gelenleri sünnet ederek kutsamış. Özellikle o sünnet geleneğinin eski Mısır'dan geldiğini söylüyorlar. Bu arada bizim George da sünnetliymiş, biliyor musun? Ama nereden bileceksin," diyerek güldü. "Ayrıca Musa güzel konuşamayan biriymiş. İbranice bile bilmediğini söylüyor bazıları. Halkıyla ağabeyi aracılığıyla konuşmuş. George ile kardeşinin durumunu biliyorsun. Sonra Musa'yı annesi bir sepet içinde Nil'e bıraktı, firavunun karısı bulup büyüttü onu, diye anlatılır öyküsü. George'u da çocukları olmayan bir karı-koca yetimhaneden almış, ama sonra nasılsa kendi çocukları Ronald olmuş."

"Biraz ara ver, ne olur! Seni izlemekten yoruldum."

"George biz ayrıldıktan sonra Babil'deki bir grup insanı başka bir yere göçmeye ikna etmiş. Nasıl, biliyor musun?" diye sordu Hans. Kadın dikkatle ona bakıyordu. "Onları cennete götürme sözü vererek."

"Cennet bizim Babil değil miymiş?"

"Hayır, Anadolu yarımadasının güneyindeki Çukurova imiş onun söylediği yer. Askerliğini oradaki bir NATO üssünde yapmış bizimki. Mezopotamya gibi iki nehir var orada da, Seyhan ile Ceyhan. Üstelik öbür taraf gibi bataklık değil, son derece verimli bir ova. Onunla birlikte göçen insanları ben bu etapta buldum, biliyor musun? Dolaşırken bir baktım, 'cennet' gibi bir anlamı olan Adana adında bir köy, bizim koyduğumuz kurallarla yaşayan, şiveleri biraz değişmiş de olsa bizim öğrettiğimiz dili konuşan insanlar... Zaten ilk görüşte anlaşılıyordu çevredekilerden farkları. 'Cork'un Soyu' diyorlardı kendilerine. Benim

kim olduğumu anlayınca başkanları tahta bir kutu getirip önüme koydu ve, 'Cork'un Sandığı' dedi. En çok değer verdikleri şeydi o. İçinden George'un günlüğü, vasiyeti ve bize yazdığı bir mektup çıktı."

"Yaa?" dedi Pathummal.

"Vasiyetinde tabutunun saklanması istediği mağaranın yerini söylemiş. Olur da bir gün onu bulursak, kemiklerini annesinin Alabama'daki mezarının yanına gömmemizi rica etmiş. Birikmiş maaşlarıyla tazminatlarının da, eğer verirsek, annesine hastalığında bakan kadına gönderilmesini yazmış. Söylediği mağaradaki tabutta, başı ve gövdesiyle iki parça bulduk onu. Belli ki birileriyle arasında bir olay çıkmış. O konuda hiçbir şey yazmamış günlüğüne. Ben, Musa için dendiği gibi, onun da halkı tarafından öldürüldüğüne inanıyorum."

"Annesini o kadar çok seviyorsa neden kalkıp bizimle buralara gelmiş?"

"Annesi henüz ölmüş bize katılmaya karar verdiğinde. Sanırım çok sevdiği birinin artık olmadığı zamandan kaçmış. Musa'da da aşırı bir anne sevgisi söz konusu. Kadının adı Yoheved imiş. Tanrı'nın Musa'ya bildirdiği adı da YHVH diye yazılan dört harftir ve Yehova diye okunur. Bu benzerlik sana ne düşündürüyor?" Pathummal gene bir şey söylemedi. Hans boşalmış bardağını tepsiye bırakırken, "Mektubunda da bize sitem etmiş," dedi yavaşça.

"Yoksa gene mi o konu?"

"Evet. O ayıklananlara yapılanlar yüzünden bizi suçlamış," dedi Hans. Esmer kadın bir şey söylemeden önüne bakarak düşünüyordu. Rahatsız olmuştu.

***

Eksi-8000'den sonra ellişer yıl arayla gittikleri birinci (Eksi-7950), ikinci (Eksi-7900) ve üçüncü (Eksi-7850) etaplarda her şey neredeyse tam planladıkları gibi gelişmişti. Babil halkı kendilerine verilen 'çoğalın' buyruğu ile 'başkalarıyla karışmayın' uyarısına uymuş, beklenildiği hızda çoğalıp hedeflenen sayıya ulaşmıştı. Dördüncü etaba, yani Eksi-

7800'e geldiklerinde, bazılarında bir takım yapısal bozulmalar olduğunu görmüş, o bir kaç kişiyi yanlarına almışlardı. Beşinci (Eksi-7750) etapta ise tam bir bozgunla karşılaşmışlardı. Neredeyse tarumar olmuştu kent. İnsanlardaki yapısal bozukluklar hiç beklemedikleri kadar artmış, ayrıca halk çeşitli gruplara bölünmüştü. İç kavgalar, doğudan gelen çöl halklarının saldırıları ve tarlaların bakılamamasının neden olduğu kıtlıklar yüzünden bir kısmı Babil'i terk etmiş, bazıları gittikleri yerlerdekilerle karışmış, çok azı öğretildiği gibi ayrı durabilmişti. Tüm proje neredeyse güme gitmek üzereydi.

Önce kente yerleşmiş yabancı zorbaları, silahlarını alarak bir daha gelmemeleri için uçaklarla uzak yerlere sürmüşlerdi. Sonra çevreye dağılmış Babil soyundan olanları bulup, kentin yarısı yıkık surlarının dışına kurdukları çadırlara toplamışlardı. Oradaki karantinada Dr. Gani'nin ekibi tek tek incelemişti her birini. Uygun bulunanlar yeniden Babil'e alınmıştı, ama çadırlara getirilenlerin çok azı idi onlar. Acıklı bir işti yaptıkları. Grupları birbirinden ayırmış, aileleri parçalamış, çocukları ana-babalarından koparmışlar, kente alınmaya uygun bulunmayanları uzaktaki bir vadiye götürmüşlerdi. Gene de, duydukları saygı ve korkuyla karşılarında boynu bükük kalmış, karşı çıkan olmamıştı, ama o korkulu ayıklama hepsini derinden etkilemişti.

O acımasız ayıklamanın nedeni, çevrede herkesten ayrı yaşayan ve ucubelerden oluşan bazı küçük grupların bulunmuş olmasıydı. Onlar da Babil soyundandı ve bozulmanın o şekilde giderek artacağını kanıtlarıydı. O dejenerasyonun önü mutlaka alınmalıydı. Babil'in içinde kalanların hepsine 'yeniden yapılanma aşısı' yapmışlardı, ama diğerleri için yapılacak bir şey yoktu. Tam o ayırdıklarını ne yapacaklarını tartışırken, yeşil cinlilerin onların tamamını yok ettiği haberi bomba gibi düşmüştü toplantının ortasına. Haberi getiren Frederick, o zavallı yaratıklar için yaşamının acı çekmek demek olduğunu ve bir gelecek umutları olmadığını gören adamlarının onları zehirli gazla öldürdüklerini söylemişti. Sonra o ucubelerin cesetlerini koydukları mağarayı bir bomba ile yıkmak isteyince, sarsıntının vadideki su toplama settini yıktığını, oraya topladıkları diğerlerinin de o kaza ile boğulduğunu anlatmıştı. Her ne kadar Frederick o işin kendinden habersiz yapıldığını söylediyse de,

Kurul onu kendi başına iş yapmakla suçlamış, yazılı bir ihtarla yetkilerinin kısılmasına, ilgili yeşil cinlilerin de özel bir mahkemede yargılanmak üzere gözaltına alınmasına karar vermişti. Ama başlarını George'un çektiği bazı kişiler, 'itlaf' kararı verdiler diye Dr. Gani ile Frederick'i ve onlara sahip çıkıyor diye de Kurul'u suçlamıştı. Onlara göre, yapılması gereken o ayıklananların kısırlaştırılarak yaşamlarının kendiliğinden sona ermesinin sağlanmasıyken, Kurul bir cinayet şebekesi gibi çalışmıştı.

O beşinci etabın sonunda Babil'de ellerinde kalan nüfus bakımından neredeyse başa dönmüşlerdi. Yeniden düzenledikleri köyü seçtikleri bir kurulun yönetimine bırakıp giderlerken, George kardeşiyle birlikte halkın arasına gizlenip orada kalmıştı. Altıncı (Eksi-7700) etapta her şeyin normal seyrinde gittiği görülmüş, ancak bu kez bütün yumurtaları bir sepete koymamak için Babillilerin daha küçük kolonilere bölünmesine karar vermişlerdi. Irak, Suriye, Mısır, Yemen, Girit, Orta Anadolu, Kafkasya, Kuzey İtalya, İspanya, Orta Avrupa ve İndus seçilmişti o yerleşmelerin kurulması için. Bir de Babil olacaktı doğal olarak. Nüfusları azalacağı için güçsüzleşeceklerini düşünerek başlarına birer danışman atanacak, onlar da yapacakları gözlemlerle kolonilerin gelişmesini değerlendirecekti. İşte şimdi de Hans bu yedinci (Eksi-7650) etapta George'un göç ettirdiği insanları bulduğunu söylüyordu.

***

"Yapılanların bir soykırım olduğunu söyleyip bizi kınamış," diye sürdürdü Hans, Pathummal uzun süre bir şey söylemeyince. Eliyle arkada bekleyen adamına bir daha işaret etti. Soğutucunun üzerinde duran bir kutuyu alarak yanlarına geldi adam. Hans kutuyu ondan alıp Pathummal'in kucağına koydu. Merakla bakan kadına yalnızca başını salladı. Üzeri oymalı tahta kutunun kapağını birlikte açtılar. İçinde bir defter, bazı kağıtlar, George'un babasından kaldığını bildikleri cep saati, gözlükleri ve kırık bir düşünce bandı vardı. Pathummal parmaklarının ucuyla dokundu onlara. Hans uzanıp kutudaki bir zarfı aldı ve içinden sözünü ettiği mektubu çıkardı. "Yaptığımız işi Lut

Peygamber zamanında Sodom ve Gomorra'nın çoluk çocuk demeden yok edilmesine benzetmiş. 'Bir tane bile masum bebek yok muydu o kentlerde?' diye sormuş. 'Hiç normal cinsel ilişki yoksa bebekler nasıl oluyordu? O bebekler sodomiyle nasıl suçlandılar da Tanrı tarafından öldürüldüler?' demiş. Bizim o su bendini bilinçli olarak yıktığımızı, öldürmekten zevk alan sapık caniler olduğumuzu, elimizdeki zavallılara karşı zehirli gazlar, bombalar kullanmanın içimizdeki vahşetten kaynaklandığını söylemiş. Bizimle aynı havayı solumamak için Babil'i terk ettiğini ve öldürdüğümüz o masumlar adına hepimizi lanetlediğini yazmış."

"Benzer şeyleri Kurul'da da söylemişti," dedi Pathummal. "Ne büyük öfke bu."

"Bizim saçma sapan, zalim Tanrı'mızı sevmiyormuş. Kendini tanrılara karşı gelen Prometheus'a benzetip Goethe'nin bir şiirini koymuş. Bak!" diyerek mektubu kadına verdi. Bir süre ona göz gezdiren Pathummal şiiri yüksek sesle okudu.

"Sen yoksa beni
Yaşamaktan bıkar mı sandın?
Kaçar çöllere gider mi sandın
Açmıyor diye düş tomurcukları?
Bak, işte yerli yerimdeyim!
İnsanlar yetiştiriyorum bana benzer.
Bütün bir kuşak benim gibi
Acılara katlanacak, ağlayacak,
Gülecek, sevinecek
Ve aldırış etmeyecek sana
Benim gibi."

"Ama gene de insanların Musa gibi bizden kaçırdı," dedi Hans. "Babil'de kendisine inanan kim vardıysa alıp, taa Çukurova'ya götürmüş."

"Biraz büyütüyor musun Hans?"

"Hayır yavrum. Biz ayrıldıktan sonra eline geçen bir kanıtı da eklemiş mektubuna. Frederick'in el yazısıyla adamlarına gönderdiği notu..." diyerek kadına zarfın içinden çıkardığı küçük bir kağıt parçasını uzattı. 'Yok edin!' yazıyordu üzerinde yalnızca. Ne bir ad, ne bir imza vardı onda.

"İnanamıyorum," diyerek içini çekti kadın. "Bu yüzden mi Frederick'e bu etapta işten el çektirildi?"

"Evet," dedi Hans başını sallayarak. "Ben o Cork'un Soyu'nu alıp buraya getirdim. İsrailoğullarının kayıp on kabilesi..."

"Dur biraz Hans!" diyerek ayağa kalktı kadın. "Bir Hintli olduğum için anlattıklarını zor anlıyor olabilirim, ama ya George bilinçli olarak Musa rolünü oynadıysa? Kendini Prometheus'a benzetmiş olsa da..."

"Peki ya onun dışındakiler?" diyerek onun sözünü kesti Hans. "Tamam, George bilinçli olarak Musa'yı oynadı, diyelim. Ya ben? Ben de Süleyman rolünü mü yakıştırdım kendime? Direnmek istememe karşın kendimi güneyden gelen bir dilberle aynı yatakta buluyor, ikinci gün ona aşık oluyorum. Sen de bile bile Belkıs'ı mı oynuyorsun?"

"Hayır. Nasıl olur? Ben kendime bir rol seçecek kadar bilgili değilim ki bu oyunda. İkimizinki tamam da, George'dan emin değilim ben. Bir de o kalabalık harem orada dururken bana aşık olduğuna..."

"Peki, George biraz kenarda dursun bakalım. Sürekli o harem konusunu deşiyorsun. Gel, neden ona karşı olduğumu konuşalım."

"Yapma Hans! Aralarında ne kadar mutlu olduğunu gördüm. Belki de sırf o yüzden, yani bilinçaltımdaki kızgınlıkla iğfal ettim seni. İçimdeki yirminci yüzyıl kadının, daha doğrusu militan bir feministin duygularıyla..."

"Keşke benim mutluluğu tek kadında arayan biri olduğuma inanabilseydin. O harem nereden benim değişen politik tavrım." Pathummal gülerek baktı ona. "Biz Eksi-8000 dünyasının dar bir diliminden örnekler topladık. Sonra onları bir yerlerde konserve ederek saklamaya kalkıştık. Hâlâ da aynı şeyi yapmaya çalışıyoruz. Oysa orayı kalkındırmaya gitmiştik biz. Seçtiklerimize yakın, daha başka topluluklar da vardı. Niye onları da adam etmeye uğraşmadık? Bu kapalı toplum kıskançlığımız nereye kadar sürecek? Kurul'da bunu

sorduğum zaman kimse yanıtlamamıştı beni. Biliyorsun. Elimizi üzerlerinden çektiğimiz anda öbürleriyle karışmayacaklar mı? Beşinci etapta nasıl bulduk onları?"

"Doktor'un önerisi geldi aklıma," dedi Pathummal. "Babil'in dışındaki herkesi öldürsek kötü ırklarla karışım olmaz, demişti."

"Biliyorum," diyerek başını salladı adam. "Tam Doktor'a yakışan bir öneriydi o. Benim dediğim ise tam tersi. Herkese yaymak... Eski bir Nazi subayı olan ben, saf bir ırkın kurulmasına, hem de projenin tüm amacı o iken, karşı çıkıyorum yani."

"Hareme neden karşı olduğuna gelmedin daha."

"Çevredeki diğer toplulukları bizimkiyle akraba yapmak için. Yalnız kendime değil, insanlarıma da aynı hakkı tanıdım. Gerçi değişik kabilelerin kadınlarından doğan çocuklar, babalarının ölümünden sonra birbirlerine düşebilir, bütünleştirmek isterken büsbütün düşman edebiliriz onları. Gene de zamanla bir federasyona dönüşeceğini umuyorum kurulan bu birliğin. Bizimkiler çok kızıyorlar bana, ama dokunmuyorlar. Neden? Merakla sonucu bekliyorlar da ondan. Buradaki bu refahı biliyorlar. Bunun tünelin ucundaki ışık olduğunun farkındalar. Ama ne kadar haklı olursam olayım, beni bu kadar serbest bırakmamaları, bir an önce durdurmaları gerekirdi. Ne de olsa projeye aykırı iş yapıyorum."

"Ama durdurmadılar seni."

"Süleyman'da da aynı şey olmuş. İbranilerin kapalı bir toplum olarak kalmasını istememiş o da. Hatta yabancılar rahat yaşayabilsin diye onların tapınaklarını bile yaptırmış Kudüs'te. Bizim anladığımız anlamda bir tür... gerçi bu deyimler bizim zamanımızın ürünleri ama... bir evrensellik, bir çok ulusluluk fikrini oluşturmaya çalışmış. Komşularıyla barış yapmış. Uluslararası ticaret yapabilmek için ulusların birbirleriyle barışık olmaları gerektiğini anlamış. Kurduğu devlet düzeni bile ticarete göre yapılmış. İbranilerin geleneksel on iki kabileye bölünmüşlüğüne göz önüne almadan ülkeyi on iki bölgeye ayırmış, ama her birinin başına eski kabile şeflerini değil, kendi valilerini koymuş. Her bölgeyi yılın bir ayında devlete karşı yükümlülüklerini yerine getirmek zorunda bırakmış."

"On iki eyalet yani," diyerek divandaki yerine oturdu Pathummal.

"Ben Süleyman'ı falan bilmezdim buraya geldiğimde. Şimdi de kendimle ters düşmek pahasına, onun yaptıklarını yapıyorum. Önce kendi kolonilerimiz arasında bir alış-veriş başlatmayı önerdim. Biliyorsun. Sonra, 'Niye çevrelerindekiyle de ilişkiye girip yuvarlanan bir kartopu gibi büyümesin attığımız tohum?' dedim. Kurul önerimi kabul etmeyince, kendi başıma yaptım. Biraz evrensel olmayı göze alınca ortaya çıkanı görüyorsun. Süleyman'ın da o yüzden bir ara tanrısıyla arası bozulmuş meğer."

"Ben senin yanıdayım Hans," dedi Pathummal.

"Ama diğer on kişi değil. Bak işte! Oluşan benzerliklerden biri de bu sayılar. On ve iki... Süleyman'ın ölümünden sonra kurduğu devlet dağılmış. Kuzeydeki on kabile İsrail devletini, güneydeki iki kabile de Yahuda devletini kurmuş. Bu kadarla kalsa iyi. İşin ucu çok eskilere dayanıyor. Süleyman'ın o haremi taa Sümerlerden kalma bir kavram. Kutsal evlilik..."

"O ne?"

"Çoban tanrı Tammuz her kış başında ölür, her bahar yeniden doğarmış. Onun o dirilişini halk orjiler, cinsel cümbüşlerle kutlar, kral da başrahibe ile herkesin önünde sevişerek katılmış o kutlamaya. Biri tanrı, biri tanrıça rolünü oynamış. Aslında erkek tahılı simgeler, kadın olan tarlaya tohumunu ekermiş. Onun için de ölüp ölüp dirilmesi gerekirmiş. Ölür de dirilmezse Tammuz gibi tanrılaşır, ama yerine bir kurban öldürülürse, ölmesine gerek kalmaz, kral olur. İşte tanrı-krallar böyle doğmuş. Süleyman'ı da halkı o inançla peygamber yapmış olmalı. Onu tanrılaştıramazlardı, çünkü tanrıları tekti. Tevrat'ta Süleyman'a ait denilen Neşideler Neşidesi açık saçık bir dille o sevişmeleri anlatır. Bir din kitabında ne arıyor böyle bir aşk şiiri diye çok şaşırmıştım. Benim haremim de aynı kutsal evliliğin uzantısı. İlerde beni de tanrı saymalarından çekiniyorum aslında."

"Yapma o zaman."

"Diyorum ya, bir şekilde bir yerlere sürükleniyoruz. İstemesek de... Geçenlerde bir kitapta Ouspensky adlı bir filozofun, 'zaman ve yaşam sonsuz yinelenmelerden oluşur,' dediğini okudum. Örneğin 1000

yılında doğup 1050 yılında ölen biri, yeniden 1000 yılında doğar ve her şeyi yeni baştan yaşarmış. Aristoteles de zaman okunun dairesel gittiğini düşünürmüş. İbraniler, Mısırlılar, İranlılar, Hintliler yeniden doğuşa inanmakla hep paylaşmış bu fikri. Ben de, 'yoksa zaman insan psikolojisinin bir aynası mı?' diye düşünmeye başladım. Bilincimiz sürekli 'şimdi'ye odaklanmış olduğu için... nasıl trenin penceresinden bakınca dışarının hareket ettiğini sanıyorsak... 'Zaman sonsuz değil de, hiç yok mu acaba?' diye yazdım John'a gönderdiğim mektupta."

"Belki seninki değildir, ama benim kafamı karmakarışık etmeyi becerdin Hans."

"Neden? Her şey o kadar açık ki... Sürekli aynı şeyleri yaşıyoruz biz de. Yunanlılarda Titan denilen devler varmış. Mısır'da dev kahramanlar... Sümerlerde tanrı Diamat devlerden bir ordu kurmuş."

"Hindistan'da Danava'lar, Seylan'da Rakşasa'lar..." diyerek araya girdi Pathummal. "Dünyanın bir devin bedeninin parçalanmasıyla oluştuğuna inanır Hintliler."

"Tevrat'ta da Nefilim'ler, yani iri adamlar var. Sonra Alman, İskandinav, Maya ve İnka'lardaki devler... Homer'in anlattığı o tek gözlü Kiklop'lar... Yok mu onlar bizim Eksi-20,000'imizde?"

"Var," dedi Pathummal. "Bizim destanlarda bir de devlerle insanların savaşları var. Onlar da olacak mı demek istiyorsun?"

"Bilmiyorum," diyerek ayağa kalktı Hans. Pathummal de divandan kalktı ve birlikte bir ağaçtan öbürüne duvarın önünde yürümeye başladılar. "Bana biçilen kaderle Davut oğlu Süleyman oldum. Nereden bilebilirdim yaşayacaklarımın tarih içinde böyle bir izi olacağını? Ama bundan sonraki sekizinci etapta ben olmayacağım. Bunun ardından gelecek rolü istemiyorum."

"Hangi rolü?"

"İsa Mesih rolünü," dedi Hans durup kadına bakarak. "İsa'nın soyunu da Davud'a dayandırırılar. İbrani ulusuyla anlaşma yapmış olan bir tanrıyı, bütün insanlığın tanrısı yapmaya çalışan bir Yahudi idi aslında İsa. Herkesin günahını yüklenerek insanlığı kurtarmak üzere Tanrı ile yeni bir anlaşma yaparak bir kabile tanrısını evrenselleştirmişti. Bundan sonraki etapta beni çarmıha gerecekler."

Bilmeden bu tenteyi koyduğum şimdi olduğumuz bu yer ne imiş biliyor musun?" Pathummal soran bakışlarla baktı ona. "Gethsemani Bahçesi. 'Zeytin pres'i' demek. Hristiyanlarca kutsal sayılır, çünkü İsa arkadaşlarıyla yediği son yemekten sonra buraya gelip dua etmiş. Romalılar onu tam burada tutuklayıp çarmıha germeye götürmüşler. Diğerleri ağaçların arasına kaçmış."

"Bizden kimse yapmaz onu sana."

"Yoo, yanlış anlama. Korktuğumdan söylemiyorum bunu. Aslında İsa'nın öyküsü de bence gidip Sümerlere dayanıyor. Oradaki tapınaklarında rahibeler tanrı adına fuhuş yaptıkları için kutsal sayılır, ama doğurdukları babaları belli olmayan çocuklar tanrının çocukları kabul edildiği için hemen öldürülürmüş. Meryem de mabede adanmış ve orada yetişmiş bir kızmış. Bir şekilde gebe kalınca gidip çocuğunu o ücra Beytlehem köyünde, hayvanların yemlendiği bir mağarada doğurması, aklıma çocuğunun Tanrı'nın oğlu diye öldürülmesinden korktuğunu getiriyor. Ama İsa büyüyünce 'Ben Tanrı'nın oğluyum,' diye ortalıkta dolaşmaya başlayınca, geç de olsa ölümüne neden oluyor o iş. Düşmanlarının onu öldürmek istemesi kadar, dostlarının öldükten sonra dirildiğine inanması da Sümerlerin o Tammuz inancından geliyor besbelli." Hans duvarın önüne gidip durdu. Önündeki kente bakıyordu. "Bir de İsa olmak istemiyorum. Oyun bitsin artık. Belki de buradan ayrılmak zor geliyor bana. Çok fazla benim oldu burası. Başka nereye yurt diyebilirim? Yıkılan Almanya'ya mı? Deniz olan Sahra'ya mı? Yoksa Sina'nın ucundaki Babil'e mi? Buraya. Buraya. Cork en doğrusunu yaptı," dedi içini çekerek. "Hele bir de yanımda sen olursan..."

"Bilemiyorum Süleyman. Düşünmem gerek."

"Sen düşünme dur!" dedi Hans gülerek. "Kader seni benimle bağlayıp Belkıs yaptı bile. Yalnızca ikimizin birliği kalacak geleceğe. Kuzeydeki İsrail devletini Asurlar yıkınca onu oluşturan on kabile diğer toplumların içinde eriyip gitmiş. Öbürleri de öyle olacak. İsrailin on yitik kabilesi gibi silinip gidecek her biri tarihten. Biz de dünyaya açılıp insanlara karışacağız."

"Senin senaryona göre olacakları değiştirme olanağımız zaten yok. Bir tür kaderciliği anlatıyorsun baştan beri."

"Biz neden ellişer yıllık etaplar koyduk kendimize?" diye sordu Hans.

"Jimmy'nin takvimini kolay olsun diye..."

"Evet. Tevrat'ta da 'Yubil' denen ve elli yılda bir gelen bir yıl varmış. Borçların silinip kölelerin özgür bırakıldığı 'Azatlık ve Sevinç Yılı' imiş o. Babilliler de bizim her elli yılda bir geleceğimizi biliyor. İşte sana Yubil. Sonra Cork'un Soyunu buraya getirince biz Levi'ler, onlar Kohen'ler oldu."

"O ne?"

"Levioğulları İsrail kabilelerinden ayrı bir topluluk. Kim oldukları tam bilinmiyor. Her kabileye toprak verilirken onlara verilmemiş, ama her istedikleri yere gidip yerleşebilme hakları varmış. Musa bir Levioğluymuş örneğin. Ağabeyi Harun'un soyundan gelenler Kohen'leri, yani kâhin denilen rahipler sınıfını oluşturmuş. Odysse ekibinden gelen dokuz kişiyiz burada. Bize Leviler gibi uzak bir saygı gösteriyor insanlar, ama Cork'un Soyunu Kohen'ler gibi düşünsel liderleri olarak kabul ettiler."

"Size rakip mi oldular yani?"

"Yoo, hayır. İki grubun farklı yeri var. Jimmy ile Doktor'da olduğu gibi."

"Bu kadar çok şey bilmenden gerçekten etkilendim Hans. Belki de ben bu konuları bilmiyorum diye. Ben de sana Hint tanrılarını sorsam..."

"Belki bilirim. Sor bakalım. Süleyman'ın bir özelliği de bilgeliğiymiş çünkü," diyerek güldü Hans. "Ama bunlar Hans'ın bildikleri mi, Süleyman'ınkiler mi, işte onu bilemiyorum." Pathummal de güldü onunla birlikte.

"Aklıma bir şey takılıyor," dedi biraz sonra. "Acaba sen... yani Kudüs'te olduğun için... olayları böyle yorumlaman... tarihi daha önce burada yaşamış küçük bir topluluğun öyküsü ile kısıtlaman... Anlatamıyorum. Tanrısallık çok yüce bir şeydir. Onu bu anlattığın basit, ilkel öykülerle sınırlayamazsın."

"Anlıyorum seni. Bence de öyle. Bazı benzerlikleri işaret ettim ben yalnızca. Hem anlattıklarım küçük bir ulusun öyküleri değildi. Onlar da

kendilerinden önce yaşayanlardan almış hepsini. Uygarlık dediğimiz şey Sümerlerle başlıyor. M.Ö. 4000 yıllarında Mezopotamya'da... Tarım için sulama kanalları, dericilik, dokumacılık, metal işleme, duvarcılık, çanak-çömlek, sonra ticaret, yollar ve tekerlek onlarla, birdenbire çıkıyor ortaya. Bu arada yazı ve matematik... Ticaret için gerekli çünkü o ikisi. Malları doğru sayıp sözleşmeler yapmak için. Sanat, edebiyat ve hukuk gelişiyor. Yasalar, dualar, tıbbın başlangıcı sayılan büyüler tabletlere geçirilmiş. İbranilerin ilk peygamberi İbrahim M.Ö. 2000'lerde yaşamış bir Mezopotamyalı. Ve Sümer yasaları zamanla Eski Ahit'in yasaları olmuş. 'O yasalar Musa'ya gerçekten başka bir tanrı tarafından yazdırılmışsa, tanrı Şamaş'tan aşırıdır onları,' (*) derler. Bilinen pek çok söylencenin ilk anlatımları Sümer tabletlerinde varmış. Yaratılış gibi, tufan gibi..."

"O tufan olayı ne Hans?"

"Önceleri onun Mezopotamya'daki nehirlerin taşkınları olduğunu düşünürdüm. İnsanların sel baskınlarından kaçmak için o yüksek ziguratları yaptıklarına, nehir kenarlarına duvarlar örüp, kanallarla bataklıkları kuruttuklarına inanırdım. Sümerler önce sular kaosunun düzene sokulduğunu anlatır çünkü. Babilliler de Nuh'un gemisini anlatırken daha çok bir yapının boyutlarını verir. İbraniler olduğu gibi Tevrat'a alıvermiş onları. Ama ben şimdi ona, daha eskiden kalma, çok daha büyük bir korkunun neden olduğunu düşünüyorum. M.Ö. 10,000'lerde son buzul çağı bitmiş. Bu ne demek, biliyor musun yavrum? Dünyadaki denizler yaklaşık yüz metre yükselmiş. Eskiden kara olan pek çok ada ve kıyı sular altında kalmış. Kurtulmak için yakınlardaki tepelere çıkanlar bile boğulmuş olmalı. Asıl tufan bana sorarsan o idi. Sırf yağmurla olacak iş değil çünkü o kadarı."

"Anlıyorum."

"Sonra..." dedi Hans, bir süre düşünerek. "Irak'taki eski Larsa kentinde 'Sümer Krallar Listesi'nin olduğu bir tablet bulunmuş. Tufandan önceki sekiz kralın adı yazılıymış orada. Tevrat'ta da var o soyağacı listeleri. Bizde beşinci etapta su bendinin yıkılışına kadar kaç kurul başkanı olmuştu?"

(*) Sommel Reinach, Orphus

"Yedi," dedi Pathummal biraz düşündükten sonra.

"İyi düşün," dedi Hans. Kadın parmaklarıyla saydı bu kez ve,

"Yedi," dedi bir kez daha.

"Evet, çünkü aradaki geçici başkanı saymıyorsun. Babil'in ilk başkanı Adem-İki idi, ama bir ara onu ameliyat etmeniz gerekmiş, yerine Adem-Altı bakmıştı."

"Çok kısa sürmüştü ama onun o ayrılığı. Üç ay mı ne?"

"Olsun. Geriye götürdüğümüzde saçı sakalı kesilmiş olduğu için oldukça yadırgamıştı halkı onu."

"Yani...?" dedi Pathummal. Hans onun önünde durup cebinden bir defter çıkardı.

"Tevrat'ta Adem'in soyunu sayan iki tane liste var. Kafamı çok kurcaladı, ama sonunda çözdüm sanırım onun neden iki tane olduğunu. Bu yabancı adlardan sıkılabilirsin belki, ama dinle bak! Birinci listede tufana kadar yedi kişi sayılıyor; Adem, Kain, Hanok, İrad, Mehuyael, Metuşael ve Lamek. İkinci listede ise dokuz kişi var; Adem, Şit, Enoş, Kenan, Mahalelel, Yared, Hanok, Metuşelah ve Lamek."

"Ortalamasını mı almamız gerekiyor?"

"Hayır, ama iki listede de sekiz kişi var aslında," diyerek güldü Hans. "Yedi kişilik ilk listeye Adem-Altı'yı da eklersek sekiz ediyor. Tamam mı? Öbür liste Adem, Şit, Enoş diye başlıyor. Adem 'kırmızı topraktan gelen adam' demek. Enoş da İbranice 'adam' demekmiş. Eğer Adem ile Enoş aynı kişi, yani bizim tıraşsız-tıraşlı Adem-İki'miz ise, Şit aradaki o geçici başkan oluyor. Bu durumda ikinci listede de sekiz kişi oluyor. Değil mi? Sonra oradaki Kain ile Kenan, Mehuyael ile Mahalelel, İrad ile Yared, Metuşael ile Metuşelah aynı kişiler olmalı. Yalnız bir yer değişikliği hâlâ kafamı kurcalıyor. Hanok birinci listede üçüncü, ikinci listede beşinci sırada iken, Mehuyael onun tersi yerlerde."

"Basit bir sıralama hatası olamaz mı?"

"Hayır, sanmıyorum. Daha çözemediğim bir şey var orada. Sonra o kişilerin yaşları... her biri neredeyse dokuz yüzer yıl yaşamış. Adem'den tufana kadar 1,656 yıl geçmiş," dedi Hans. Elindeki deftere

bakarak düşünüyordu. "Tufan 1,656'ıncı yılda olmuş. Nuh'un dedesi Metuşael de o yıl ölmüş. Nuh onu yanına almayıp boğulmasına göz yummuş olmalı, çünkü Tanrı Nuh'la birlikte yalnızca karısının, üç oğlunun ve onların karılarının gemiye binmesine izin vermiş. Diğer herkes yok edilmiş."

"Belki gerçekten uzun yaşamışlardır, ama dokuz yüzer yıl çok geldi bana," dedi kadın.

"Sen ne diyorsun o işe?"

"İnsanların en büyük düşü, biliyorsun, çok yaşamak, hatta ölmemektir. Yaşlanmayı durdurma konusunda İngiltere'de yaptığım çalışmalar yüzünden bu projeye seçmişler beni. Babil'de yaş ortalamasını yüz yıla kadar çıkardık. Yaşlandıkça vücuttaki şekerin fazlası karmelleşip, hatalı hücreler oluşturmaya başlıyor. Yaşlanma sonucu ölüm o yüzden oluyor. Onu engellemeye kalkışınca beşinci etapta bulduğumuz o ucubelere neden olduk. Ancak organların hepsi aynı oranda yaşlanmıyor. Bazıları daha çabuk eskidiği için değiştirmek gerekiyor, ama Doktor'un organ bulma konusundaki tavrı hem vahşice, hem de hiç gereksizdi. Çünkü onların yapayları olabileceği gibi, bazı özel yetiştirilmiş hayvanlardan da elde edilebilir. Bir 'çiftlik-laboratuvar' o işi çözebilir. Hatta 2100'de laboratuvarı insan kök hücrelerinin yapıldığını öğrendik. Otomobil yedek parçası yapar gibi istenilen hücre, doku, ya da organı üretilebiliyorlardı. Daha sonra belki bütün bir insanı bile yapacaklar."

"Ben o adam kadar öldürmeye susamış birini savaşta bile görmedim, ama başarmış baksana. Kapısında binlerce insan sıradaymış. Kasasında da milyarlarca dolar..."

"Başarının ne olduğunu ayrıca tartışalım istersen. İlerde lanetle anılacak birine hiçbir koşulda başarılı diyemezsin. Genetik, gen-etik kadar önemli değil bence. Doktor işte onu atladı. Her neyse, belki ilerde insanları dört yüz yaşına kadar yaşatabilecek tıp, ama biz şimdilik sağlıklı bir şekilde yüz elli yılı buldurmaya hedefledik. Dokuz yüz yıl çok fazla."

"Tevrat'ta Tanrı'nın tufandan önce insan ömrünü yüz yirmi yıla indirdiğini yazıyor. O da mı sizin karşılaştığınız zorluklarla karşılaşmıştı yoksa? O tufanla mı yok etti kendi bozuk üretimlerini?"

"Onu bilmek senin işin, ama düşünüyorum da, bizler Babil'lilere göre çok uzun ömürlüyüz," dedi Pathummal. "Hatta ölümsüzüz. Onu mu söylemişler yoksa?" Bir süre karşılıklı bakiştılar. Sonra yerinden kalktı. Adamın yanından geçip duvara doğru yürüdü ve biraz geriden karşıdaki kente baktı. "Sarah Babilcede 'Bab-ili' adının 'Tanrının Kapısı' anlamına geldiğini söylemişti. Bizim Odysse bir Bab-ili değil mi sence?"

"Elbette öyle," diyerek güldü Hans. "Hem de Tanrıların Kapısı." Kadının yanına gidip elini tuttu. "Sen de benim gibi düşünmeye başladın sonunda Belkis Sultan. O dediğin Bab-ili'dekiler kerpiçten bir kule kurmaya kalkışınca Tanrı aşağı inip, nedense kulenin yapılmasını durdurmuş. Sonra da birbirlerini anlamasınlar diye dillerini karıştırıp dünyanın her tarafına dağıtmış insanları. Sanırım göçebe İbranilerin o büyük kenti görünce duydukları şaşkınlığı anlatıyor bu öykü. Onca kalabalık, anlayamadıkları çeşitli diller, koca koca yapılar..."

"İbraniler neyin nesi Hans?"

"Güney çöllerinden Mezopotamya'ya gelen bir Sami boyu. Bilinen ilk şefleri İbrahim M.Ö. 2000'lerde ailesiyle Ur kentinden ayrılıp, kuzeydeki Harran'a gitmiş. Orası Ay Tanrısı Sin'in hac merkeziymiş o zaman. Sonra güneye, Filistin'e gelmiş. Burada kuraklık olunca Mısır'a gidip hayvancılık yaparak zenginleşmiş. Bir süre sonra ailenin bir kısmı onunla Filistin'e geri dönmüş. Musa da M.Ö. 1300'lerde Mısır'da kalanları alıp buraya getirmek üzere yola çıkarmış. O zamanlardan beri varlığını sürdürebilen tek ulus onlar. Bunda kendilerini 'Tanrı'nın seçtiği kavim' olarak görmelerinin etkisi çok açık. O megalomani birliklerini ayakta tutmuş, ama komşularını da onlara düşman etmiş. Herkesten üstün olduklarına inanmaları insanlığın içinde yalnız bırakmış onları. Öbür dünyadaki cenneti kazanmayı umarken kendilerini bu dünyada 'Gehenna' dedikleri cehenneme kapatmışlar. Tarihleri boyunca herkes tarafından sopalanmışlar. Gelen vurmuş, giden vurmuş. Dua etmenin anlamı tarihlerine ağlamaktır onlarda." Hans bir süre susarak kasabasına baktı. "Korkuyorum Pathummal. Benim Kudüs'ümün kaderi de aynı olacak diye çok üzülüyorum."

"Bilmiyorum," diyerek içini çekti kadın. "Ama aklıma takıldı. Anlattığına göre bizim Cork, İbrahim olmuyor mu? Sen hep Musa demiştin onun için."

"Ben de düşündüm onu," dedi Hans. "İbrahim, 'bu topraklar bize tanrı tarafından söz verildi,' diyerek insanların buralara getirmiş. Musa da Mısır'dan çıkardığı halka, onları içinden bal ile süt akan, cennet gibi bir yere götüreceği sözünü vermiş. Gerçi George da 'Çukurova'nın zaman tarafından kendilerine ayrıldığını,' söylemiş, ama İsrail ulusunu yaratan kişi Musa olduğu için yakıştırdım ben ona Musa'lığı."

"İbranilere Tanrının söz verdiği topraklar burası mıymış?" diye sordu Pathummal çevresine dudakları bükük bakarken. Hans yalnızca başını salladı. "O verimli Mezopotamya'dan, ya da Nil kıyılarından kalkıp niye ölü bir gölün çevresindeki bu ıssız çöle geldiklerini pek anlayamadım. Buraya niye cennet dendiğini de... Cork insanları gerçekten çölden alıp yemyeşil bir ovaya götürmüş. Verdiği sözü tutmuş o, ama bunlar...? Niye burası? 'Ballı-sütlü' diye insanları kandırmak niye?"

"Biz de başkalarıyla karışmasınlar diye inzivaya sokmadık mı insanlarımızı? Onlarınki de bir karantınaydı belki. Hem kimse kimseyi kandırmıyor. Arı koyarsan ballı, koyun koyarsan sütlü olur her yer. Benim Kudüs'üm öyle bir yer olmamış mı sence? Bir de bizimkiler görse burayı."

"Daha ne kadar sürecek onlarla aradaki soğukluk?"

"Bilmiyorum yavrum. Bu sana anlattığım her şeyi oturup yazdım, ama postayla göndermek istemiyorum onlara onu. Gerginliği tırmandırmamın anlamı yok. Bak, konuşunca sen nasıl ikna oldun. Gidip anlatayım diyorum. Kurul beni dinlerse dinler, dinlemezse kendi bilir. Olayların sonuçta nasıl olsa benim dediğim gibi olacağından o kadar eminim ki... kadercilik... bildiğimiz bir tarihi yeniden yazmak için bu kadar zahmete girmeye ne gerek vardı, sonucuna geliyoruz ama... Anlıyor musun beni?"

"Evet. Yani, anladığımı sanıyorum."

"Öbürleri de gelip baksın. Taş devrinden topladığımız insanların çocukları büromda nasıl bilgisayar kullanıyor, atölyedeki otomobilleri, hatta uçağı nasıl onarıyor. Onları görünce kuytu kuytu yerlerde insan konserveleri kurmanın anlamsızlığı kendiliğinden anlaşılıyor. Ben geleceğin toplumunu yaptım burada," dedi ve bir süre susarak

çevresine baktı Hans. "Beşinci etaptaki çözülmeyi bir daha yaşatmak istemiyorum ben bunlara." Kadın ona bir şey söylemedi. İkisi de farklı şeyler düşünerek başka yerlere baktılar. "Ne düşünüyorsun?" diye sordu Hans.

"İstersen Kurul'u benim orada bir toplantıya çağırırım önce."

"Olabilir ama..."

"Önce dedim. Sonra gene gelip görsünler burayı. Artık sana Süleyman demeyeceğim. Sen İsa olmuştun bile. Seni çarmıha bizimkilerin çakmasından korkuyorum. Bütün bunları konuştuğuktan sonra seninle yattığım için kendimden utanmaya başladım."

"Saçmalama!" dedi Hans gülerek. "Utaniyormuş! Ben de seni gene eve mi, yoksa ofise mi götürsem, diye düşünüyordum. Süleyman olarak kalmak istediğimi söylemiştim sana."

"Ofisine gidelim. Senin bütününü tanımak istiyorum. Biraz önce insanın bir büyük kaderinin, bir de kendi yazdığı küçük kaderinin olduğunu düşündüm. Doğduğunda hazır bulup değiştiremeyeceklerin ve istersen değiştirebileceğin şeyler var. Senin bir Alman ve erkek olarak o zamanda doğman, John'un gelip Rommel'i ararken seni bulması, alıp buraya getirmesi... Büyük kaderini sana o bağışladı. Eğer John olmasaydı sen orada sıradan bir asker olarak kalacak, belki de ölüp gidecektin. Ama burada yaptıkların senin küçük kaderin. Sorumluluk sırf sana ait. John burada yaptıklarına hiç karışmadı. Neden? Sanırım seni destekliyor o da."

"Biliyorum Pathummal," dedi Hans. "Emin değilim." O sırada arkada bekleyen adamı ağır adımlarla yaklaşıp elindeki telefonu ona uzattı. "Evet," diyerek bir süre dinledi ve, "Yaaa? Geliyorum," diyerek aleti yardımcısına geri verdi. "Ofise gidiyoruz," dedi sonra kadına. Ses tonu değişmişti. "Hemen helikopterimi çağırın!" Adamı başıyla onaylayıp yanlarından ayrılırken, Hans kadını kolundan tutup kıyıdaki duvara götürdü. "Bak şu öndeki üstü düzeltilmiş tepede beyaz yuvarlak bir yapı var. Yanında da bitmemiş büyük bir tane," diyerek parmağıyla karşı yamaçta, surların içindeki kocaman düzlük bir alanı gösterdi.

"Evet."

"Beyazı benim ofisim. Yanındakini de, diğer koloni temsilcilerinin gelip çalışacağı bir merkez olarak yaptırıyordum. İşbirliği ve barışın kalbi orada atsın diye."

"Ne güzel," dedi Pathummal. "Hemen gidip büromu açayım orada."

"Güzel mi?" derken garip bir şekilde güldü Hans. Gözleri dolu dolu olmuştu. Derin derin içini çekti. "Biraz önce orada bir cinayet işlenmiş. Üstelik ben onun da olacağını biliyordum."

"Neden? Ne olmuş?" dedi Pathummal şaşırarak.

"Mimar arkadaşımızı öldürmüşler. Alınan onca önleme, korumaya karşın hem de..."

"Neden ama?"

"Orası Süleyman'ın Tapınağı'nın olduğu yer," dedi Hans yavaşça. Belli etmemeye çalışsa da sesi titriyordu. "Onu yapan işçilerin ilk masonlar olduğunu söyler masonlar. Başlarında Hiram Abif adlı bir usta varmış. Güya öyle güzel bir yapıyı yapabilmesindeki gizleri öğrenmek için adamları onu öldürmüş. Gereken aşamalardan geçmeden bilgiyi hemen edinmek isteyen bilgisizliği anlatmak istiyorlarmış bu öyküyle. Bana kalırsa çok daha öncelere ait bir gelenek o. Yamyamlık dönemlerinden falan kalma. Eskiden becerikli kişileri kesip yermiş kabileleri, onlardaki beceri öbürlerine de geçsin diye. Ara sıra çıkan akıllı adamları da böyle yok ettikleri için yüz binlerce yıl gelişmemiş insanlık." Kadına arkasını dönerek gözlerini sildi. "Aslında gerçek biriymiş o Hiram. Süleyman'ın dostu bir Fenikeli, Sur kentinin kralı. Yapım işleri için ona malzeme ve adam sağlamış. Kızıldeniz'deki seferleri birlikte yapmışlar." Kadın Hans'a yaklaşp, bir şey söylemeden arkasından sarıldı. "Süleyman bir çok yapı yapma işine girişmiş," diye sürdürdü konuşmasını Hans, kadının ellerini tutarak. "İsraililer daha önce yalnız yönetici, rahip, ya da savaşçı olurken, Kenanlı işçiler gibi o 'aşağılık işler'de çalışmak zorunda kalmışlar. Çıkardıkları tatsızlıklarla Süleyman'a sürekli baş ağrısı olmuşlar. Belki de ona dokunamadıkları için Hiram'ı öldürmüşlerdi. Bir gözdağı gibi." Bir kez daha gözlerini sildi. "Bizim o mimar arkadaş da masondu. Burada kalıp yerleşmeyi falan düşünüyor, olmadık güzellikte bir dünya kurduğumuzu söylüyordu. Aptal romantik! Güzele karşı

insanların gösterdiği direnci unutmuş. Barış'ın yapısına bizde de kan bulaştı sonunda. Aslında, biliyor musun, 'Barış Kenti' demekmiş Yerusalayim, ama hiç barış yüzü görmemiş. Bu üzerinde durduğumuz Zeytin Dağı ile kentin surları arasında, önümüzde uzanan bu Kidron Vadisi kıyamet günü insanları Son Yargıya çağırarak boruların öteceği kutsal yermiş. Surların solunda, Kidron'la bağlanan vadinin adı 'Ge Ben Hinnom.' Yani Gehenna, yani cehennem... İkisinin kesiştiği yer de Davud'un kurduğu kentmiş. Su kuyuları var orada. Bütün bu gördüğün yamaçlar burada gömülmek isteyen Yahudi, Hristiyan ve Müslüman mezarlarıyla dolmuş zamanla. Yaşarken barışık olmayanlar birlikte yattıkları ölümden bulmuşlar barışı. Salaklar!"

"Gerçekten çok üzücü," dedi Pathummal. Birlikte divana döndüler. Üzerlerindeki ağaca inip kalkan kuşları izleyip, rüzgârın sesini dinlediler uzun bir süre. "Ben masonları çağdaş bir dernek sanırdım. O kadar eski olduklarını bilmiyordum," diyerek konuyu değiştirmeye çalıştı kadın.

"Değiller aslında. Fransız Devrimini yapan burjuvaların gizli örgütü o... 18. yüzyıl... ortaçağda katedralleri yapan taş ustalarının loncalarının devamı... Süleyman'a göre oldukça yeniler, ama Hiram'dan ötürü oldu bu iş bugün. Bazen bütün bu olayların gerçekliğinden kuşkuya düşüyorum. Biliyor musun? Ya hepsi koca bir palavraydı? Ya Musa da, Davut da, Süleyman da hiç olmadıysa?"

"Nereden çıkardın şimdi bunu?"

"Geçenlerde Sarah bana bir gazete haberi gönderdi. Rolf Krauss adlı bir arkeolog, 'İsrail diye bir yer yok!' diyordu orada. Biliyorum, şimdiye kadar anlattıklarımın tam tersini söylüyorum şimdi sana, ama dinle bak! Hakkında pek fazla şey bilinmeyen Firavun Amenmesse'yi yirmi yıl boyunca araştırmış o Krauss. Onun M.Ö. 1203'de babasını tahttan indirdiğini, ardından ülkenin yıllarca iç savaşlarla çalkalandığını bulmuş. Krauss o firavunu kiminle özdeşleştiriyordu dersin?"

"Musa ile olmasın?"

"Bravo! Ama bir firavunun İbrani peygamberi olduğunu, onları tanrının söz verdiği topraklara götürme sözü vererek Mısır'dan çıkardığını düşünmek çok şaşırtıcı, değil mi? Üstelik Krauss bu görüşünü Heidelberg Üniversitesi'nde eski Mısır ve Tevrat

uzmanlarının önünde açıklamış ve Der Spiegel dergisi onun bu savını 'çürütülemez' bulmuş."

"Doğru olabilir mi? Ama sanmıyorum."

"Neden olmasın? Başka arkeologların dediklerine de uyuyor. Belki de İbranilerin Mısır'dan o ünlü çıkışları sonradan uydurulmuş bir öyküdür. Ne Fırat'tan Akdeniz'e kadar uzanan Davut'un Krallığı oldu, küçücük bir köyü vardı çünkü Davut'un. Ne de Süleyman'ınki... İsrailoğulları onlara söz verilen bu toprakları kitaplarında anlatıldığı gibi savaşarak ele geçirmemiş. Tarihlerini Tevrat'a dayandırmak isteyen İsraili arkeologlar bu konuda hiç kanıt bulamıyormuş. Tam tersi, o devirde barış olduğunu kanıtlıyorlarmış yaptıkları kazılarla. Krauss Tevrat için, 'Edebiyat, ama iyi edebiyat,' demiş."

"Bu dediğin gerçek olsa dünyada bomba gibi patlar, doğru diye bilinen pek çok şey değişirdi."

"Yoo. Hiç de değil. İnsanlar inanç ufukları içinden bakar dünyaya. Herkes görmek istediği şeyi görür. Tersini düşünmek bile istemez. Gerçekler bomba gibi patlamaz yani. Yavaş yavaş, insanlar değil, kuşaklar değişir. Bazen yüzyılları bulur basit bir gerçeğin anlatılması. Yoo, hayır! Hem koskoca bir işkoludur din. 'Dünyanın en kârlı sektörüdür.' (*) Paralar, bağışlar, fonlar, miraslar, vakıflar, arsalar, pay senetleri, borsalar... dünyanın en zengin devletin Vatikan olduğunu duymuştum. İzin verirler mi gerçeklere? O Krauss gibilerin nasıl ortaya çıktığına, Der Spiegel'in o haberi nasıl haber yaptığına şaşırdım."

"Belki de bütün bunlar bizim düşlerimizdedir," dedi Pathummal. "Odysse bizi bir düşler dünyasına çekmiş olamaz mı? Hepimiz bir takım sanal dünyalara sürüklendik belki. Evet, bizler gerçeğiz. Etimiz, kemiğimizle... George da, senin mimar arkadaşın da gerçekten öldü, ama neden bir bilgisayar oyununun içine çekilmiş gerçek oyuncular olmayalım hepimiz?"

"Hiç düşünmemiştim bunu," dedi Hans. Kadına dönmüş, ciddi bakışlarla inceliyordu onu. Ellerini uzatıp onu omuzlarından tuttu ve, "Seni neden sevmem gerektiğinin yanıtı bu işte," deyip kendine çekerek dudaklarını öptü.

(*) Osman Bölükbaşı

"O kadar şımartma beni," diyerek karşılık verdi Pathummal. "Yani sonunda memleketteki yalnız yatağında uyanabilirim. Seni yitirdiğime çok üzülürüm ama. Sen bir yerlerde gerçeksinsin çünkü." Bir kez daha öpüştüler. "Hangi düş ülkesine kaçarsan kaç, gelip seni bulabilmeyi isterdim."

"Senden kaçan kim, deli kadın?" dedi Hans. Yaklaşan bir uğultuyu duyup ayağa kalktılar ve arabayı bıraktıkları yerin önündeki açıklığa doğru yürüdüler.

9.

Gelecek özlemlerimizden kuruludur. Başka neden olacak?

Amin Maalouf

"Eveeet," diyerek arkasına yaslandı John. Sazlardan örülmüş koltuğu gıcırdayarak yaylandı. Hans'ın masadaki bilgisayarın yardımıyla anlattığı öyküsü bitmiş, Zeytin Dağından görülen Kudüs görüntüsü yeşil ışık küresinin içinde donmuştu. Mozart'ın 40. Senfonisi neşeli bir akışkanlıkla hurma ağaçlarının altındaki suskun gölgelikte yayılmaktaydı. Bir süre sessizliğin içinde daha da belirginleşen müzikle baş başa kaldılar. "Ne zoru vardı Mozart'ın böylesine güzellikleri düşünmek için?" diyerek masanın çevresinde oturanlarda sırayla gözlerini gezdirdi John. Bir konuşma ortamı yaratmaya çalışıyordu, ama kimse bir şey söylemedi. Hans ile yanındaki Pathummal, Toshiki, Edwards, Sarah, önüne dalgın bakışlarla bakan Marilyn, Ali ve gözlerini gökyüzüne çevirmiş Benny sanki dünyanın bu uzak köşesindeki büyü vaha ile onunla hiç ama hiç ilgisi olmayan müziğin büyü arasına sıkışıp kalmış gibiydi. Aslında hepsinin aklı biraz önce Hans'ın anlattıklarına takılıydı hâlâ. "Kim zorladı onu, değil mi?" diye sordu John, konuyu bir süre daha müzikte tutmak isteğiyle. Yalnız Hans hafifçe gülümseyerek başını salladı. John'un konuyu Mozart'tan kendisine ve Kudüs'e kaydırmaya çalıştığını anlamıştı. Onunkilerle Mozart'ın yaptıklarını kıyaslayarak destek vermeye mi çalışıyordu acaba? "Neden herkes gibi sıradan yaşamadı da, içindeki güzellikleri bizimle paylaşabilmek için o kadar çırpındı?" diye sürdürdü John. "Bunların her birini yüreğinden söküp insanlara verdikçe canının tükendiğini görmüyor muydu?"

"Neden bütün güzellikleri yalnız onun yüreğine koymuş Tanrı?" diye sordu Ali. "Neden daha adil dağıtmamış?" John gülümseyerek başını salladı ona.

"Bu anlattıklarını yaşamak için zorun neydi be Şlomo?" (*) dedi Benny Hans'a, eliyle bilgisayardaki yeşil görüntüyü işaret ederek.

"Zaten karışık olan kafalarımızı iyice karıştırıp, bildiklerimizi altüst etmeye ne hakkın vardı?" dedi Marilyn azarlayan, hırçın bir ses tonuyla. Hepsi dönüp ona baktı, ama kimse bir şey söylemedi. Bu konuşmalar sırasında geriye çekilmiş olan müzik, öne çıkıp her yanı saran sıcaklık gibi doldurdu gene gölgeliği. Pathummal'in isteği üzerine yapılan bu toplantı için hepsi sabah erkenden kendi sorumluluk bölgelerinden onun Hadramut Vadisi'ndeki bu köyüne gelmişti. Jimmy'nin katılmasını John istememiş, Noko'yu da Odysse'nin başından ayırmayıp Babil'de bırakmıştı. Bir araya gelen grup uzun süre görüşmemişliğin özlemiyle, ama belli bir tedirginlikle selamlaşmıştı. Hans hiç zaman geçirmeden hepsini bilgisayarın durduğu masanın çevresine toplamış ve tartışmaları sonraya bırakmak amacıyla öyküsünü anlatan dosyayı açmıştı. Hiçbir şey söylemeden izlemişlerdi onun yeniden yazdığı o geçmiş.

"Evet. Artık beni suçlamaya başlayabilirsiniz," dedi Hans Marilyn'e bakarak.

"Neden?" diye sordu John. Hans ona baktı. "Bu kadar ilginç bir olayı aktardın diye seni niye suçlayalım?"

"Benim Jimmy'den, Doktor'dan ne farkım var? Ya da Cork'tan...? Ben de onlar gibi kendimce doğru bildiğimi yaptım, benden istediğiniz şeyi değil. Olayların akışına karışmama kararı almıştık, ama tam tersine, içlerine girip yönlendirdim onları. Benim Kudüs'üm, beşinci etapta bulduğumuz o bozguna uğramış Babil gibi bir şey oldu. İnsanlarım dışardakilerle karıştı. Şimdi Pathu... yani İndra'nın oradaki saf Babil soyunu ayıklayıp, uygun olmayanları surların dışına atması gerekecek. Frederick de gelip o çürük elmaları..."

"Frederick'lere, George'lara doyduk artık Hans," dedi John sertçe, onun o sitemli konuşmasını keserek. "Onlar bir daha olmayacak. İndra senin Kudüs'ündeki biyolojik karışımın bir raporunu hazırlayacak yalnızca."

(*) Şlomo, Süleyman'ın İbranicesi.

"O yok edilenler diğerleriyle karıştığı için değil, yapısal sınırlarını zorladığımız için oluşmuştu," diyerek Hans'ın elini tuttu Pathummal. Adam da kadının parmaklarını dudaklarına götürerek öptü, ama sanki yaptığının farkında değildi. Bakışları önündeki görüntüye takılıydı.

"Biliyoruz İndra," dedi John yalnızca.

"Eski bir savaş suçlusu olmasan Yahudiliğe imrendiğini düşüneneceğim," dedi Benny. Kimse onun şaka mı yaptığını, ciddi mi olduğunu anlayamadı. "Ama bu kez surların dışındakilerden olmaktansa, içindikilerden olmayı seçtiğini görüyorum. Aramıza hoş geldin dostum. Şalım!" diyerek elini tokalaşmak üzere Hans'a uzattı. Hans hafifçe gülümseyerek ona uzandı.

"Senin kaküllerini uzatıp Sarah'a asılmayacağını anladı da, onun için bu kadar rahat bu bozuk surat," dedi Toshiki Hans'a. Hans bir kahkaha attı bu kez.

"Belki de kıskanması gerek," dedi Sarah Hans'a. "İmreniyorum, gıpta ediyorum, kıskanıyorum seni. Yerinde olamaya nasıl özendim bilemezsin. Ne kadar şanslı olduğunu biliyor musun İndra? Yani Belkis Hanım...? Ya sen ne kadarının farkındasın yaşamakta olduğun mutluluğun Şlomo? Sanırım çok azının..."

"Neler döndüğünü bize kim söyleyecek?" diye sordu Marilyn sertçe araya girerek. "Herkes bir alkışlama havasına girdi, ama birilerinin bize bazı şeyleri açıklaması gerek. Bütün bunlar gülünüp geçilecek, sıradan şeyler mi sizce? Tüylerim diken diken oldu, ellerim, kollarım, hatta ruhum uyuştı, ama siz 'şalom'lar, 'ne kadar şanslısın İndra'larla geçiririyorsunuz olayı. Neler oluyor? Biz neyin içine düştük?"

"Eskiden neyin içindeysen, gene onun içindeyiz sevgilim," dedi Ali sakın bir şekilde. "Düncünden farklı bir yerde değiliz. Ruhun daha önce neden uyuşmadı da şimdi..." derken uzanıp onun elini tutmak istedi.

"Lanet olsun!" diye bağırdı Marilyn elini ondan kaçırarak. "Bıktım! Öbür tarafta kendimi kapana sıkışmış sanırdım, ama tavadan ateşe atlamışım meğer. Yetti artık! Korkuyorum. Çok korkuyorum. Anlıyor musunuz beni?" Gözleri akmayan yaşlarla dolmuştu. Onları titreyen elleriyle sildi.

"Hans da sürüklendiği rolden korkuyor Marilyn," dedi Pathummal yavaşça. "Ben de... hatta herkes galiba. Senin de korkman o kadar doğal ki..." Marilyn karşısında oturan Pathummal'e bakıp zorla gülümsemeye çalıştı.

"Bugün bilmiyoruz ama, bir gün mutlaka ne olduğunu anlayacağız," dedi John. "İşin başından beri hepimizin aynı ateşin içinde olduğumuzu sen de biliyordun. Bir takım garipliklere hazırlıklı olduğunu sanıyordum."

"Baştan beri üç olasılık vardı zaten Marilyn," dedi Benny. "Odysse her canlı gibi ölüverse, ya olduğumuz yerde ve zamanda kalacaktık. Ya burada, ama 1963'de bulacaktık kendimizi. Ya da atomlarımıza ayrılıp dağılacaktık."

"Ne kadar güzel. Çok yardımcı oldun. Teşekkürler Benny," dedi Marilyn. "Hepinizin nasıl bu kadar rahat olabildiğinizi anlamıyorum."

"Başka ne yapalım güzelim?" dedi Benny ona doğru eğilerek. "Her şey o kadar güzel ki, gerçek olup olmaması bile önemli değil bence. Burada olmasaydım Sarah'ı bulup aşık olmayacak, öbür tarafta bir öküz gibi yaşayıp, mutluluğun ne olduğunu bilmeden geberip gidecektim. Yaşamak yaşadığının farkında olmakmış. Ben onun farkına burada vardım. Evet, İndra'nın bu köyü... Hans'ın orada yaptıkları... her birimizin kendi kolonilerimizde yaptıklarımız... sanki bize ait olmayan yerlerdeymişiz hissini veriyor bazen bana da, ama hepsi inanılmaz güzel. Atomlarımıza ayrılacaksa ayrılırız be yahu! Bu iş olmasaydı şimdiye kadar ölüp gitmiş olacaktık belki. Burada olduğumuz için hâlâ yaşıyor olabiliriz."

"Öyle mi sanıyorsun?" dedi Marilyn sinirle. Öbür taraftaki o kendini öldürme olayından söz edilmesini sevmiyor, istemiyordu. "Sarah size bir gazete haberi gösterdi diye..."

"Kimse seni iğnelemiyor Norma," (*) dedi Ali, Marilyn'i sakinleştirmeye çalışarak. "Bu kadar alıngan olmana gerek yok. Bak, ne güzel bir yerdeyiz. Ayrıca konuşacağımız bir sürü şey birikti. Epeydir görmedik birbirimizi." Marilyn ona kızmış gibi bakarak bir süre sustu. Sonra,

(*) Norma Jean Mortenson, Marilyn Monroe'nun asıl adı.

"Anlamıyorsunuz beni, kişisel değil benim endişelerim," dedi yavaşça. "Martinik Adası'nda bir volkan patlamış bir zaman. Otuz bin kişilik bir kasaba içindekilerle birlikte yok olmuş. Yalnız bir kişi kurtulmuş. Kim, biliyor musunuz? Hapishanede idama mahkum bir suçlu..." Bir süre susarak öbürlerine baktı. "Kader diyorsak, adalet diyorsak bu ne oluyor? Yaşamayı bir tek o katil mi hak ediyordu Tanrı'nın gözündeki? Yoksa biz mi bir takım şeyleri yanlış yorumluyoruz?"

"Cork da Sodom ve Gomorra konusunu tartışmıştı mektubunda," dedi Hans. Marilyn ona başını salladı. "Sanırım ne olduğunu zamanla anlayacağız. Ya da hiç anlayamayacağız." Kimse uzun süre bir şey söylemedi.

O sırada köyün halkı, sanki bir işaret verilmiş gibi evlerinden, sokak aralarından çıkarak onların olduğu ağaçlığın önünde toplanmaya, hiç ses çıkarmadan yakıcı güneşin altında beklemeye başladı. Kadınlarla erkekler aynı bej rengi entarilerden giymişlerdi. Yalnız başlarında farklı örtüler vardı. Erkeklerinki gene bej iken, kadınlarıngi rengarenkti.

"Neden toplanıyorlar böyle?" diye sordu Sarah Pathummal'e.

"Sizi çok merak ediyorlar. Ayrıca birlikte kahvaltı edeceğiz birazdan."

"Merakları güneşten güçlümüş," dedi Benny. "Biz burada gölgede bunalırken..."

"Onların en güçlüleri olduğunu unutma," dedi Pathummal. Gergin konuyu değiştiren o hareketliliğe sevindiği belliydi.

"Çok güzel yapmışsın burayı İndra," dedi Edwards. "Babylon News'da çıkan resimler tam anlatmıyordu olanı. Çok daha ilginç. Egzotik diyesim geliyor ama, daha çok bir masal ülkesi kokusu var."

"Teşekkür ederim Eddy," dedi Pathummal. "Bizlerle birlikte buraya gönderdiğiniz barakalarda yaşayamadı halkım. Ben de gidip bizim zamanımızdaki Yemen'de ne olduğuna baktım. Denenmiş, buranın iklimine daha uygun yapılmış olmalıydı orası. Tam burada olan Şibam kentinde şu dokuz, on katlı kerpiç apartmanların aynısı vardı. Çevresi tarlalar, hurma ve incir bahçeleriyle doluydu. Ben bir tek fazladan,

güneydeki okyanustan gelen yağmur bulutlarının sularının boşa gitmemesi için, şu aşağıdaki seti yaptırıp sulu tarımı başlattım. Sellerin önünü alınıp sulama kanalları yapılıncaya bütün bu Hadramut Vadisi cennete dönüverdi. Muz, hurma, kahve, ipek böceği yetiştirmek için dut ağaçları diktik. Buraya özel akgünlük, mürrüsafi ağaçları vardı zaten. Onları adam edip ilaç ve parfüm yapmada kullanmaya başladık. Çölde keçi sürülerimiz var, ama asıl antilop besliyoruz. Buranın sıcağına daha uygunlar. Burunlarından aldıkları havayı soğutarak içlerine çeken bir sistemleri var. Böylece sıcak hava beyinlerinin düzgün çalışmasını engellemiyor. Keşke insanlarımızda da olsaydı öyle bir düzenek. Sonra dağlarda altın bulduk, denizden de inci çıkarıyoruz. Güneyde küçük bir liman, bir de tersane kurduk. Yaptığımız gemilerle Afrika'ya, Hindistan'a, hatta Çin'e kadar gidip geldiler. Bütün bunları yaparken bana verilen çerçevenin içinde kalmaya gayret ettim," dedi John'a bakarak.

"Ben bir şey demedim," dedi John ve gülümseyerek teslim olur gibi ellerini kaldırdı.

"Üretimlerinin fazlasını gönderecek bir yerler bulmalıydık," dedi Pathummal de gülümseyerek. "Onun için Kudüs'e gittim. Orada Hans'ın yaptıklarını görmeden önce halkımı şaşırtmamak için mag-lev arabamla kişisel eşyalarımı bile kullanmamaya çalışmıştım. Onlar gibi ata, deveye biniyordum ben de. Kendi kendilerine yeterli olabilmeliydiler önce. Sonra dışardakilere karşı kendilerini koruyabilmeliydiler, ama bu küçük topluluğu farklı meslek gruplarına ayırmadım. Herkes hem çiftçi, hem asker, hem de yönetici oldu. Şimdilik kadını, erkeğiyle herkes her işi yapabiliyor. Gebe ve yeni doğum yapmış kadınları ayrı tutuyoruz yalnız. Onlar da, bakıma gerek duyan tüm çocuklara bakıyor."

"Sen de oldukça farklı bir düzen kurmuşsun burada," dedi Ali. "Ne denir buna?"

"Bildiğimiz adların ne önemi var?" dedi Pathummal. "Aslanlarda da yavrulara bütün dişiler bakar, ama düzenlerinin bir adı yoktur."

"İdeolojileri kastederek söylememiştim onu," dedi Ali. "Kuralsızlık hoşuma gitti."

"Yoo," dedi Pathummal. "Bizimkinin de kendi içinde kuralları var. Burada bir tek cinayet işlenmedi bugüne kadar, hem de herkesin silahlı olmasına karşın. Burada kavga olmuyor mu sanıyorsunuz? Kan gövdeyi götürmeliydi, ama öyle olmadı."

"Senin varlığın yeter," dedi Benny. "Sen başlarında oldukça çekinirler."

"Baştan beri benim gideceğimi biliyorlar. Onun için bana çok bağımlı olmalarını istemedim. Belli başarılar gösteren kişiler yönetim kuruluna seçiliyor. O kurul aynı zamanda mahkeme görevini de görüyor. Kişiler en fazla iki kez seçilebiliyor oraya, sonra benim gibi oy hakkı olmayan danışmanlar oluyorlar."

"Herkesin her işi yapmasını nasıl isteyebilirsin?" diye sordu Edwards. "Yapamayan olur. Ya da... ne bileyim... biri adam öldürmek istemediği için askerlik yapmak istemezse, örneğin?"

"Yapmaz o zaman," dedi Pathummal. "Herkesin kendini nasıl kullanacağını seçme hakkı var."

"Yani isterse kendini kullandırmama hakkı da var demektir bu," diye sürdürdü Edwards. "Ya bazı işleri hiç kimse yapmak istemezse? Pisliği kim toplar o zaman? Devlet o tür sahipsiz işlerin yapılması için gerekir. Orman yasasında güçlüler nasıl olsa istediklerini yapar, ama özellikle zayıfların haklarını gözetten bir otorite olmalı. Öbürünün ucu anarşiye gider."

"Kimseye tembel olma hakkı verilmiyor burada Eddy. İnsanlara çeşitli iş seçenekleri sunuluyor. Onlar da kendilerine uygun olanı seçiyor. Dediğin pis işler de nöbetleşe yapılıyor. Fazla serbest bulabilirsiniz düzenimizi, ama baştan konulmamış olsa da kurallar onun içinde kendiliğinden oluşuyor. Bir şeyin kötü olduğunu ille tepedeki birinin söylemesi gerekmiyor. Bir davranışın insanların zararına olduğunu herkes hemen görüyor ve onu yapmamak bir kural oluveriyor. Geçerliliği kanıtlanınca da yazıya geçiriliyor. Buna belki 'kendiliğinden yönetim' diyebilirsiniz."

"Benim hâlâ aklım basmadı. İyilikle kötülük insanın içinde bir aradadır İndra," dedi Edwards. "Sen insanları özgür bırakınca iyi olduklarını söylüyorsun. Başkasına acı vermekten zevk alan sapıkların olmayacağını nasıl garanti ediyorsun?"

"Hemen dışlanıyor öyleleri."

"Ya zamanla senin iyi dediklerin dışlanmaya başlarsa? Sineklerin Tanrısı'ndaki (*) gibi, güçlü olan taraf kötüler olursa?"

"Olmayacağını umuyorum," dedi Pathummal inatla. "Kötülük geçici bir durumdur. Yok edicidir. İyilik ise yapıcıdır. Birileri bunu kavrayıp önlemleri alır, çünkü insanların yaşamı kalıcı kılmaları, varoluşlarını sürdürmeleri gerekir. Varolmak içgüdüsel, sürekli. Yok etmek gibi anlık değildir. Burada kavgalara karışanların bir süre için silahlarını almaya başladılar. Silahsız kalmak en büyük onursuzluk oluverdi. Ne hapis, ne kısas gerekti. Ailelerini koruma hakkından yoksun olmak en ağır ceza sayıldı. Biri buna dayanamayıp aramızdan ayrıldı örneğin. Başka biri dışardan bir kızı sevmiş. Evlenmek için izin istedi, ama kurulları 'karışmama' kuralına uyup ona izin vermedi. O da entarisini çıkarıp kızın kabilesine gitti. Olanlar bu gibi şeyler işte."

"Herkesin birbirinin ne yaptığını izlediği böyle küçük yerlerde bu tür kurallar geçerli olabilir İndra, ama ya toplum biraz daha büyüyünce ne olacak?" diye sordu Benny, eliyle önlerinde toplanmış olan kalabalığı göstererek. O sırada insanların yanına altı deveden oluşan bir kervan yanaştı. Sarı-kahverengi doğa ile aynı renkteki hayvanların üzerlerinde renkli çuvallar vardı.

"Bakın, şu öndeki apartmanın üst katındaki beyaz boyalı yer benim kaldığım daire," dedi Pathummal eliyle işaret ederek. Gösterdiği yerde sağlam, süslü ahşap kapıları olan ve birbirine bitişik yükselen apartmanlar vardı. Çamurla sıvanmış oldukları için doğayla aynı renkteydi onlar da. Yalnız bazı pencerelerin çevresi beyaz kireç badana ile boyanmıştı. "Yanındaki de Kurul'un toplantı ve çalışma odaları. Çevreleri söve gibi boyalı olan diğer pencereler bazı kişilerin evleri. Kurul önemli saydığı her olayının kahramanına ödül olarak, evinin bir penceresinin çevresini beyaza boyama izni veriyor. O seçimin bir ön koşulu yok. Herkesin çok sevdiği bir şarkıyı besteleyen biri de seçildi, kervanıyla ilk kez Hindistan'a gidip gelen de."

"Benny de onu söylüyor," dedi Ali. "Toplum küçük olduğu için yönetimin koyduğu kurallar uygulanabiliyor, ama bir gün denetlenemeyecek büyüklüğe gelecek burası. O zaman da hak

(*) Sineklerin Tanrısı, William Golding

etmeden kazanmak isteyenlere gün doğacak. Parayla soyluluk satın alan burjuvalar vardı, biliyorsundur. Zamanla kalabalıkta kaynayıp gider ayıplar. Kurulun seçmesini beklemeden penceresini boyayanı torunu bile gerçek ödüllü zannedebilir."

"Kurul tarafından seçilmeyen biri kızıp, penceresini izinsiz boyamıştı. Ertesi gün tüm boyalar kazındı. Bir tek o adamın sövesi beyaz kaldı. O zaman kendisi söktü o sürdüğü boyaları."

"O kadar yüklenmeyin kadıncağıza," dedi Sarah. "Önemli olan sonuçtur. Daha bir tek cinayet işlenmemiş burada. Başlı başına bir gösterge o. Seni kutlarım İndra. Bir kadın cephesine dönüştürmek istemezdim olayı, ama çok özgünleştirmişsin olayı."

"Teşekkür ederim," dedi Pathummal utanarak. Gerçekten rahatlamıştı.

"Beni ürküten Hans ile ilişkisi," dedi Marilyn. "Yani Süleyman ile Belkis olmaları."

"Nedeni çok açık," dedi Hans ona. "Ekonomi... biriken artı değerler bir şekilde değerlendirilmeli. Çevremizdeki örgütsüz ilkel topluluklarla bir dereceye kadar ilişki kurabildik. Geriye kolonilerimizin kendi aralarında alışveriş yapmaları kalıyor."

"Yani tek yol Belkis'in Süleyman'ı bulması mıydı?" dedi Marilyn. "Neden bizlerden biriyle değil de, Hint asıllı bu Yemenliyle yaptın o işi?"

"Üretimin önünün açılması gerekti," dedi Pathummal Marilyn'e, tartışmayı yeniden bilinmezle taşımamak için. "Suyun önüne bir set yapıp biriktirebiliyorsun onu, ama yetiştirdiğin muzun fazlasını ne yaparsın? Sonra, 'niye o kadar çok muz yetiştiresin?' gibi tehlikeli bir soru çıkar ortaya. Çürüyecek bir mal için neden çırpınsınlar? 'Niye üretelim?' dediler mi, çalışkanlıkları bir tembeller köyüne çevirir burayı."

"Öyle olmuştu," dedi Sarah. "Üretimin tamamı devletin elindeyken Sovyetler Birliği, Amerika'nın verdiği buğdayla karnını doyurabiliyordu. Kuzey Kore yönetimi de halkını ölüm orucuna mahkum etmişti. İnsanlara yetki verilmemişti. Hata yapmamak için iş yapmıyordu kimse. Herkesin olunca hiç kimsenin olmamıştı yani işler."

"Halkım 'bana ne' havasına girmemeliydi," dedi Pathummal, Sarah'a gülümseyerek. "İnce bir çizgi o, kendiliğinden yönetimle boş vermişliğin arası. Biliyorum. Onun için kolonilerimiz arasında alışverişi başlatmalıyız. Belki daha başkalarını da kurmalıyız başka yerlerde. Büyümenin yarattığı bir zorunluluk o. Güneyde bir liman kurma fikri halkımın isteğiydi. Kervanlar çıkarıp çevreyi keşfetmeyi de onlar istedi. Bir tanesi gittiği yerden daha yeni döndü, bakın."

"Hans ile görüşünce kafadaki sorulara yanıt buldun," dedi John.

"Evet," dedi Pathummal. "Öyle oldu."

"Üstelik yaşamın önümüze çok ender çıkardığı fırsatı yakalamışsınız orada. Aşk..." dedi Sarah. "Aşk denilen o uçucu buharı tutabilmişsiniz. Kutluyorum sizi," diyerek ikisine eliyle öpücük gönderdi.

"Teşekkür ederim," dedi Hans. Pathummal ise başını önüne eğerek kızardı yalnızca.

"Ben de ıskalamadığınız mutluluk adına kutlarım sizi dostlar," dedi Benny. "Ama yaptıklarınız ve yapmak istedikleriniz için daha çok kutlarım."

O sırada önlerinde bekleyen kalabalık dalgalandı ve iki yana açılıp dört kişinin taşıdığı büyük bir tepsiye yol açtı. İçinden dumanlar çıkıyordu.

"Sonunda kahvaltımız geliyor," diye açıkladı Pathummal. Masanın üzerindeki bilgisayarı alıp yandaki küçük sehpanın üzerine bıraktı.

"Kahvaltı edeceğimizi söylemiştin, ama unuttunuz sanmaya başlamıştım," dedi Toshiki. "O getirdikleri ne?"

"Nane, muz ve et ile yapılan özel bir börek. Buraya geldiğimiz günü kutlamak için yılda bir kez yapıyorlardı onu, ama bugün sizin için de yapmak istediler."

"Bizi ne olarak biliyorlar?" diye sordu Edwards.

"Zamandan gelen insanlar olduğunuzu," dedi Pathummal. "Kudüs'ten döndükten sonra oturup her şeyi anlattım onlara. Sonraki kuşaklar bir takım asılsız öyküler uydurmasın diye, anlattıklarımı bir deftere yazıp yönetim odasındaki kasaya kaldırdılar. Gerçeği

öğrenince çok rahatladılar, biliyor musunuz? Ben saklamaya çalıştıkça, inadına bir sürü soru birikmiş meğer kafalarında."

"Bu da bir yol," dedi Ali. Gözlerini düşünceli bakışlarla masaya bırakılan büyük tepsiye dikmişti. "Solomon Efendi'ninki de..." Hans bir şey söylemedi ona.

Güneşte bekleyenler yavaş yavaş palmiyelerin gölgesine geçmeye ve grup grup ağaçların altına oturmaya başladı. Önlerine serdikleri örtülerden onların da kahvaltıya katılacakları anlaşıyordu. Bir grup kadın ellerindeki sürahilerden masaya bıraktıkları bardaklara sütümsü bir içecek koymaya başladı. Arkalarından gelen başka bir grup da portakal suyu renginde başka bir içecek dağıtıyordu. Bir adam uzun bir bıçakla tepsideki böreği kesmeye başlayınca, ilginç kokusu daha belirginleşerek her yanı sardı. Heyecanlı bir uğultu yükseldi o zaman ağaçların altında oturanlardan. Herkese ne kadar acıkmış olduğunu düşündürüyordu o koku. Börek parçaları preslenmiş palmiye yapraklarından yapılmış tabaklara konulup, önce masadakilerden başlanarak dağıtılmaya başlandı.

"Bunlar ne?" diye sordu Marilyn, önündeki iki bardağı işaret ederek.

"Beyazı mayalandırılmış deve sütü. Öbürü de çevredeki otlar ve meyvalardan üretilen bir karışım. Sütü börekle birlikte, öbürünü de yemek üzerine içeceksiniz."

"Çok güzelmiş," dedi John börekten ilk lokmayı aldıktan sonra. Yemekleri bitene kadar havadan sudan konuştular. Müzik sustuğunda gölgeliği hummalı bir sessizlik sardı. Bir süre, birbirlerine sessizce işaret ederek, karşılıklı ötüşen iki bülbülü dinlediler.

"Sabah sabah böyle bir şeyi bu kadar keyifle yiyeceğimi söyleselerdi inanmazdım," diyerek arkasına yaslandı Sarah. Bir elindeki meyve suyunu yudumlarken öbür eliyle karnını okşuyordu.

"Bu derebeyi yaşamlarını bırakıp nasıl döneceğiz bakalım," dedi Ali. "Cork'u her geçen gün biraz daha iyi anlıyorum. Onun köyüne Adana, senin buraya Aden demenizi de... yeryüzü cennetleri..." diye ekledi sonra dalgın dalgın.

"Bizi biz yapan, kendimize ait bir dünya var öbür tarafta," dedi

Benny. Durup öbürlerine baktı bir süre. "Ben doğduğum zamana dönmek zorunda hissediyorum kendimi."

"Ya ben de kendi zamanıma dönmek istersem?" diye sordu Sarah. Benny şaşırarak baktı, ama bir şey söylemedi ona. Bakışlarını Pathummal'e çevirdi kadın. "Şlomo'nun Belkis için üç bin tane köşk yaptırttığı söylenir. Biliyor muydun?" Pathummal 'hayır' anlamında başını salladı. "Hans ile kurmayı önerdiğiniz koloniler olmasın onlar?"

"Gene mi o benzerlikler," dedi Marilyn sinirlenerek. Ayağa kalktı ve hurmalıkta kimsenin olmadığı uzak bir köşeye yürüdü. Sulama kanalından su içen bir antilobun biraz uzağında yere oturup aşağıdaki gölü seyretmeye başladı. Hayvan başını kaldırmış ona bakıyordu, ama kaçmamıştı.

"Marilyn'in nesi var?" diye sordu Benny.

"Bilmiyorum," dedi Ali içini çekerek. "Epeydir görüşmüyoruz. Bana da açılmıyor. Annesinin, anneannesinin durumları geliyor aklıma. Ruhsal bozukluklar kalıtsal olur."

"Gene uyuşturucuya falan başlamış olmasın?" dedi Benny. Ali bir şey söylemedi.

"Sanmıyorum, ama bir süre Babil'e dinlenmeye alalım onu," dedi John. "Eddy sen onun nesi olduğunu anlamaya çalışsan...?"

"Olur ama, ona hissettirmeden yapmalı o işi," dedi Edwards. "Buradan onunla birlikte Irak'taki kolonisine gidebilirim."

"Belki de tam tersi," dedi Hans. "Eğer yaşayacaklarımız bazı geçmişlere benzeyecekse, Marilyn yeniden kendini öldüreceği bir bunalıma sürükleniyor olamaz mı? Ali ile ilişkisi, bu ilginç proje, hava değişiklikleri bunalımını bir süre ertelemiş olabilir. Acaba bunu ona bu açıklıkla söylersek gözünü açar mıyız?"

"Biraz önce Süleyman'lığa bile direnemediğini söylemedin mi sen?" dedi Ali. Hans başını salladı. İkisi birbirine uzun uzun baktı. "Ya o da kendini öldürmeye direnemeyecekse..." Gözleri dolmuş, sesi titremişti.

"Bana bırakın siz onu," dedi Edwards. "Ben ilgilenirim onunla."

"Haydi kalkın! Marilyn'i de alıp göl kıyısına gidelim," dedi

Pathummal konuyu dağıtmak için ayağa kalkarak. "Orada güzel bir yerimiz daha var." Diğerleri de ayaklandı. "Yalnız sizi önce bizimkilerle tanıştırmak istiyorum." Eliyle birilerine işaret etti. Ağaçların altında oturanlardan beş kişi ayağa kalkıp yanlarına geldi.

"Yönetim Kurulu'muzun başkan ve üyeleri," dedi Pathummal gelenleri tanıtmak için. İki kadın, üçü erkekti. Aralarından beyaz sakallı, esmer bir adam öne çıktı. "Başkan Adenen," diye tanıttı onu Pathummal. Ağaçların altında oturan herkes ayağa kalkıp, o beş kişinin arkasına toplanmaya başlamıştı.

"Hoş geldiniz," dedi Başkan Adenen tok bir sesle. "Gelişinizle bizi çok mutlu ettiniz. Sizi tanımaktan onur duyduk. Bütün iyilikler üzerinize olsun!" Sonra sırayla hepsinin elini sıktı ve arkaya, öbürlerinin yanına çekildi. Ellerini önünde kavuşturarak saygıyla beklemeye başladı.

"Bütün iyilikler sizin de üzerinize olsun," dedi John da, onları başıyla selamlayarak. "Bize gösterdiğiniz konukseverlik için ayrıca teşekkür ederiz. Bu güzel köy, verimli bahçeler ve onurlu yaşamınız için hepinizi ayrı ayrı kutlar, sağlık ve mutluluklar dileriz. Evlerinizden sevinç hiç eksilmesin."

"Sevinç hiç eksilmesin!" dedi Adenen de. İki grup selam vererek birbirinden ayrıldı. Halk Aden'in içine dağılırken, diğerleri Marilyn'i alıp Pathummal'in peşinden aşağıdaki göle indi. Kıyıdaki dört hurma ağacının arasına gerilmiş bir tentenin altındaki minderlere oturdular. Çevreleri renk renk çiçek saksılarıyla donatılmıştı. Önlerinde uzanan su güneşin altında ıslık ıslık parlıyordu. Biraz ötedeki ahşap iskeleye bir kaç kayıkla, büyücek bir tekne bağlanmıştı.

"Ne güzel bir yer burası," dedi Sarah. "Kayıklar da var."

"Göle balık atmıştık," dedi Pathummal. "Bazen ağ atmaya çıkarken beni de alıyorlar."

"Ne güzel," diyerek kayıklara doğru yürüdü Marilyn. Edwards arkasından giderek kendi başındaki şapkayı onun başına koydu ve koluna girip onunla birlikte yürüdü. Diğerleri arkalarından bakarak sessizce izledi onları.

"Marilyn yokken söyleyeyim," dedi Sarah bir süre sonra. "Sorularımızın yanıtları acaba yaşadığımız tarihsel zorunluluklar olabilir mi? Biz mi zorluyoruz yoksa bir takım benzerlikleri? Nil'in kıyısına yerleştirdiğimiz halkıyla Benny Mısır uygarlığını yeniden başlatıyor. Ben Girit Adasında ana kraliçe olarak Minos uygarlığını yeniden kurmuyor muyum? Niye Girit'i seçtik de, Korsika, ya da Sicilya'yı değil? Cork niye Musa'yı oynadı? Marilyn'in Dicle ile Fırat arasında Sümerleri yapmaktan başka ne şansı var? Sonra Babil'imiz... Adem'lerle Havva'larımız... Frederick'in yaptıkları... Jimmy ve Doktor'unkiler... Bunlar başka türlü olamayacağı için mi daha önce de öyle olmuştu? Ne dersiniz?" Çevresindekilere baktı, ama kimse yanıtlamadı onu.

"Hans, Musa'nın gerçekten var olup olmadığını tartıştı biraz önce," dedi Ali. "Ben size onun öyküsünün bir başka türüsünü anlatayım. Önemli bir bilim adamı (*) eski Mısır'da bir firavunun bir grup cüzzamlıyı ülkenin dışına attığını ortaya çıkarmış. Onların sürülmelerini denetlemesi için de başlarına Mos adında Mısırlı bir din adamını atamış. Musa'nın İbranice bilmediğini Hans da söyledi. Onun o insanları niye kırk yıl çöllerde dolaştırdığı da anlaşılıyor bununla."

"Haydi hayırlısı!" dedi Benny. "Surların içindeki seçkinler iken, ülkeden şutlanan cüzamlılara düştük. Daha neler gelecek başımıza bakalım."

"Berlin Kraliyet Kitaplığının müdürüymüş onu söyleyen," dedi Ali.

"Sarah haklı galiba. Bu iş ille böyle olmalı," dedi Toshiki. "Ancak böyle olabileceği için, böyle oluyor olaylar. Başka türlü olma olasılığı yok. Ya sıfır, ya bir... Yani Benny neden Nil kıyısına yerleştiyse, ilk Mısırlılar da onun için oraya yerleşmişlerdi. Sarah'ın Girit ya da Korsika'da olması fark etmez, o bir ada uygarlığı başlatıyor. Ve o yerlerdeki koşullar, bizden öncekileri zorladığı gibi bizi de zorluyor."

"Ben atalarımın diye, bir takım çoban öykülerini kutsal saymayı çoktan bıraktım," dedi Benny. "Einstein gibi inanmayan bir dindarım ben. İnanmam için bana 'Tanrı'yı gördüm,' diyen bir peygamber yetmiyor. Ben de görmeliyim onu. Yalnız Hans'ın öyküsüyle biraz kuşkuya düştüm. Bir Nazinin Şlomo'luğa tırmanması..."

(*) Karl Richard Lepsius (1810-1884), Eski Mısır uygarlığı uzmanı ve modern bilimsel arkeolojinin kurucularından.

"Yani...?" diye sordu Hans.

"Eğer gerçekten Şlomo'yu oynuyor olsaydın, onu bize anlatmaya gelmezdin," dedi Benny. "Cork gibi kapatırdın kepenklerini ve içerde bir kral olarak yaşardın. Ama sen onu bize açtın. Bizimle paylaşmak istediğin kuşkuların var. Hayır, sen o değilsin. Sen bildiğimiz Hans'sın." Bir süre Hans'a bakarak sustu.

"Benim aklıma başka bir şey takıldı," dedi Sarah. "Yanlışlık bizim Odysse'de olmasın? 2100'den öteye gidemedi, biliyorsunuz. Ya geçmişe gidişlerde de... yani Eksi-8000'ler, 20,000'ler gerçek mi bakalım? Ya sandığımız kadar akıllı değil, ya da başka türlü bir mantıkla çalışıyorsa? İbrani takvimine göre insan M.Ö. 3761'de yaratılmış. Mayalara göre ise M.Ö. 3113'de. Eğer ikisi de aynı tarihi söylüyorsa..."

"Aradaki farktan onun matematiğini çözecek bir katsayı elde edebilirsek..." diye araya girdi Benny. "Belki doğrudan Maya matematiğiyle yapmalıydık hesaplarımızı. Bilmiyorum. Onların o ikili, üçlü takvim çarkları, yirmilik düzenleri... Belki o zaman her şey normale döner."

"Basit bir işlem hatasından söz eder gibisin," dedi Ali. "Yaptığımız her şey tıpatıp eskiye benzemiyor ki." Benny düşünceli bakışlarla başını salladı. "Ama gene de düşünelim öyle bir olasılığı."

"Bu toplantıya Jimmy'yi çağırmadığının farkındasınız arkadaşlar," dedi John. "Onun Odysse'yi yönettiğini bile düşünüyorum bazen. Bizim için hazırladığı programların içine neler gizlediğini bilmiyoruz. Odysse bir gün bizi değil, yalnız onu dinlemeye başlayabilir. Sırf oyun olsun diye de yapabilir onu."

"Noko ile ben ona eklenen her yeni programı inceliyoruz," diye karşı çıktı Toshiki. "Odysse'de bilinen tüm..."

"Bilinen..." dedi John. "Yani bizim bildiklerimiz... Biz eli baltalı yamyamlar gibiyiz onun gözünde."

"O kadar değil John," dedi Sarah. "Sizin, Odysse'yi yapan insanlar olarak, çok farklı bir yeriniz var onda. Hem sonra kendisinin içinde olduğu bir gemiyi batıracak kadar enayi değildir o."

"Yoo, epeydir etten, kemikten insanlarınız biz onun için," dedi Ali. "Hatta içimizden biri onun kız arkadaşına el bile koydu."

"Verelim Sarah'ı da kurtulalım o zaman," dedi Benny.

"Belki de onu istiyordur," diye sürdürdü Ali. "Yani bütün bu Tevrat öyküleri neden onun Sarah'a olan aşkını ilan etme biçimi olmasın? Jimmy hasta bir çocuk bence," diyerek biraz uzakta duran Marilyn ile Edwards'a baktı.

"Ben onun adasına gittim arkadaşlar," dedi John. "Bir Walt Disney filminin içine düştüm sanki. Düş gücü ile zekânın birleşmesi müthişti. Hele o yeraltındaki sarayı..."

"Bizi bir tuzağa mı sürüklediğini söylemek istiyorsun John?" diye sordu Pathummal.

"Ne evet, ne hayır," diye yanıtladı John onu.

"Senin projen nasıl gidiyor Ali?" diye sordu Sarah. "Çok merak ediyorum, ama tüylerim diken diken oluyor orası aklıma gelince."

"Gördüğün filmlerin etkisindesin de ondan," dedi Ali. "Ben oradan ne kadar zor ayrıldım bilemezsin. Bana aşık olan pullu bir devim var orada. Hepsi çocuklarım gibi oldu, hiçbiri çirkin gelmiyor bana. Bizim gibi değiller, o kadar. İyi ki Babil projesiyle sınırlı bırakmadık bu olayı da, Lanka'yı yapma yükürlüğünü gösterdik. Tevrat'ta Nefilim'lere 'iri adamlar' deyip geçmişler. Demek ki kendilerinkinden farklı bir projenin olduğunu biliyor, ama içeriğini tam bilmiyorlarmış. Bir başka dünya oldu. Düş gücünün bile ötesine geçti orası."

"Demek ki orayı da bir an önce görmemiz gerekiyor," dedi Edwards. Marilyn ile birlikte çiçek saksılarının yanına gelmişlerdi. Konuşulanları duydukları belliydi.

"Bizden farklı neler yaptınız orada?" diye sordu Marilyn, minderlerden birine, Ali'nin yanına otururken.

"Yüz yirmi yıl olan insan yaşam sınırını aşacağız galiba," dedi Ali. "Hücrenin yaşlanmasını durdurmayı becerdik."

"Ali bu müthiş bir..." diye atıldı Pathummal heyecanla.

"Dur, hemen heyecanlanma!" dedi Ali onun sözünü keserek.

"Laboratuar ortamında henüz o. Asıl önemlisi, o işi canlıların kendi kendine yapabilmeleri." Bir süre susarak öbürlerine baktı. "Sonra... bazılarının beyinlerini özel elektrotlarla bilgisayar gibi programlayabiliyoruz. Bir fizikçinin kafasındaki bilgileri silip, istersek kemancı yapabiliyoruz örneğin onu."

"Vay!" dedi Benny.

"Evet," dedi Ali yalnızca. Çevresine bakıp bir süre sustu. "Bazı arkadaşlarımız sanal bedenler üzerinde çalışıyor. Her türlü deney onların üzerinde yapılacak ve yedek parça deposu olacaklar. Göz, kulak gibi parçaları yaşam boyu bozulmayacağı garantisıyla değiştirebileceğiz. Sırada eskiyen beyinlerin yenileriyle değiştirilmesi var." Gene sustu.

"Başka?" diye sordu Edwards heyecanla.

"Başka... başka..." dedi Ali yavaşça. "Bazı mikroskopik doktor robotlar yaptık. Damarlardan gidip hastalıklı hücreleri tamir ediyor, edemezlerse yok ediyorlar. Ama projemizin amacı böyle tek tek buluşlar değil, biliyorsunuz. Onların bütünlüğünü sağlamalıyız. Onun için daha yolun başındaymışız gibi geliyor bize."

"Bir önerim var," dedi Benny. "Odysse henüz cızlamı çekmeden, ya da elimizdeki bu bilgi birikimi bir aksiliğe kurban gitmeden, ortak bir arşiv kuralım. Ayrıca koloni koloni dolaşmadan öbürlerindeki gelişmeleri izleyebilelim."

"Kolonilerin, birbirinden etkilenmeden, kendi başlarına gelişmesini görmekti amaç," diyerek karşı çıktı Edwards.

"O amaç doğru muymuş?" diye sordu Toshiki ona. "Bana artık öyle gibi gelmiyor."

"Gizli tutmak kaydıyla, bizler o bilgilere uzanabilir olmalıyız," dedi Sarah. "Koloniler bir daha birleşemeyecekleri kadar farklılaşmamalı zamanla. Elli yıllık etaplarda çok önemli değişiklikler olmaz sanıyordum, ama olanları duydukça korkmaya başladım. Bilgiden bir zarar gelmez. Hepimiz bilelim yapılanları."

"Henüz geç kalmış değiliz, ama bundan sonraki zamanı boşuna harcamayalım," dedi Benny. "Yaptıklarımız birbirini desteklemesze

makasın arası açılır. Sarah haklı. Kopmalar başlar. Biz zamanı kendi malımız sanıyoruz, ama değil. Kronos'un hâlâ o. Geriye dönüp değiştiremiyoruz yapılanları. Olan olmuş oluyor."

"Anladığım kadarıyla, sen o işe karşısın Ed," dedi John yaşlı adama.

"Ben kolonilerin bir süre daha gelişmelerini kendi başlarına sürdürmeleri gerektiğine inanıyorum," dedi Edwards. "Hiç olmazsa elli yıllık, yüz yıllık bir, iki etapta daha... ama Sarah'ın bilgileri gizli tutarak paylaşılması önerisine karşı çıkmam."

"Yani kolonilerarası işbirliğini uygulamaya koymayalım mı?" diye sordu John.

"Bence erken," dedi Edwards. "En azından bu etabın sonundaki gelişmeleri gördükten sonra tartışalım onu."

"Geç kalırız, ama dediğin gibi olsun," dedi Hans. "Arşivi de Kudüs'te sizin için yaptığım yapıya koyabiliriz."

"Hayır Hans," dedi John. "Çok dolaştığımız yerlerde olmasın o."

"Anlıyorum," dedi Hans, biraz düşündükten sonra.

"Piramitlere saklayalım," dedi Sarah. "Onların ona benzer amaçlar için yapıldığını söyleyenler olmuştu."

"Onlar da çok ayak altında, göz önünde," dedi John. "Sürekli araştırılıyorlar."

"Neden senin Timbuktu'daki o mağarana koymayalım?" diye sordu Hans.

"Olabilir. Bak o olabilir!" dedi John. "Artı-1943'ün Afrika'sına karşı olan var mı?"

"Jimmy'ye hissettirmeden nasıl gideceksiniz oraya?" diye sordu Marilyn.

"Eksi-20,000 üzerinden aktarma yaparsak gizleyebiliriz sanırım," dedi Toshiki.

"Sen öyle san!" dedi Benny.

"Hepimiz için söz konusu olan bir gerilikten söz ediyorsun galiba," dedi Toshiki. Alınmıştı.

"Arkadaşlar, neden konuşmamızı gölde tekneyle gezerken sürdürmüyoruz?" diye araya girdi Marilyn. Yerinden kalktı ve Toshiki'nin yanına gidip elini omuzuna koydu. Adam ona bakıp gülümsedi ve omuzundaki eli okşadı.

"Ne güzel olur," dedi Sarah da ayağa kalkıp ellerini çırparak.

"Hop, hop! Önce şu arşiv işini bir yoluna koyalım," dedi Benny. "Birilerinin gidip o mağarayı düzenlemesi gerekmiyor mu?"

"Ben giderim," dedi John.

"Ben de," dedi Hans da.

"Hayır!" dedi Toshiki. "Kalabalık olursanız gizleyemeyiz gidişinizi."

"Gizleyebileceğimizi sanmıyorum zaten," dedi Hans. "Ben Jimmy olsaydım, daha işin başında hepinizi ayrı ayrı izleyecek bir düzenek kurardım. Kimsenin arkamdan dolanıp bana bir hainlik yapmasını beklemezdim. Bugünkü güvenliğimizi bile, aslında ne ölçüde güvenli olduğunu bilmesek de, o çocuğa borçluyuz. Kızdırmayalım onu. Zaten bir kez saf değiştirdi, bir daha değiştiririr."

"O kadar güvenilmez buluyorsan, neden sürekli yanımızda taşımak istiyorsun, anlamıyorum," dedi Benny. "Bunca şeyi biz onsuz... ama ben söyledim diye şimdi kıskançlık dersiniz... onun için boş verin. Alın yanınıza piç kurusunu."

"O arşivin bir kopyasını Eksi-20,000'e de koyalım," dedi Ali. "Birinde bir aksilik olursa öbürü elimizde kalır."

"Başkalarının eline geçme olasılığını da arttırmış oluruz, ama kabul," dedi Hans.

"Aslında bütün kolonilerimizi insanların olmadığı boş bir dünyaya götürebiliriz hâlâ," dedi Toshiki.

"Daha önce tartışmıştık bunları," dedi Edwards. "O boş dünya dediğiniz yer Lanka işte. Herkes neden işin ortasında projeye kuşku duymaya başladı, anlamıyorum."

"Oluşan kopukluktan rahatsız olmaya başladık galiba Eddy," dedi Pathummal. "Ayrı ayrı yerlere sürüklenmekten korkuyoruz."

"O kadar korkmanıza gerek yok İndra," dedi Edwards. "Her iş tasarladığımız gibi gidiyor şimdilik."

"Bu arada bizde de bazı gelişmeler var," dedi John. "Benny ile 'asimetrik ayrılık' denilen bir olay üzerinde çalışmaya başladık. Eğer çözebilirsek, evrende istediğimiz ne varsa tutup, istemediklerimizi ayıklama gücüne kavuşacağız. Babil'de istenmeyen genleri nasıl ayıkladıysak, uzaydaki galaksileri de öyle ayıklayabileceğiz. Projemizin nerelere uzandığını görüyor musunuz?"

"Bunu bilebilmek için her şeyi yapar öbür taraftaki arsız pezevenkler," dedi Benny.

"Galaksiler nasıl ayıklanır?" diye sordu Pathummal.

"Belki de koca koca uygarlıkları klonlayabilir, istediğimiz evrene gönderebiliriz. Yani teorik olarak... şimdilik... tamam mı?"

"Tamam gibi," dedi Pathummal. "Böyle anlatınca her şey kolay görünüyor da..."

Ürkütücü, çok ürkütücü," dedi Marilyn ayağa kalkarak. "Tanrının işine karışmaya başladık." Sonra yanlarından ayrılıp göle doğru yürüdü ve kıyıda durup gözlerini ileriye dikti. Artık açık sarıya boyamadığı kestane rengi saçları güneşte alev alev yanıyordu. Onun arkasından bakarak uzun süre konuşmadı diğerleri.

"Kim ne derse desin," diyerek suskunluğu Ali bozdu, "yaptık biz bu işi, ama Marilyn dindar yaklaşımıyla kavrayamıyor olayı."

"Projemizi yeniden tanımlamanın zamanı çoktan gelmiş," dedi Hans Edwards'a.

"Ben gene de önce, ayırdığımız Babil soyunu birbiriyle tanıştıırıp ilişkiye geçirelim, derim," dedi Pathummal. "Arkamızda terkedilmiş küçük küçük koloniler yerine bir ağ bırakırsak dış dünyaya karşı kendilerini daha kolay koruyabilirler. Ayrıca bizim arkamızdaki asıl güç onlar olacak. Kolonilerarası ilişkinin kurallarını belirleyip..."

"Ona da biz yapmayalım artık," diyerek Pathummal'in sözünü kesti Sarah. "Kendi kurulları karar versin nasıl bir işbirliği olacağına. Eddy'nin karşı çıkışı, işlerine çok fazla karıştığımız için sanırım." Yaşlı adam başını sallayarak onayladı Sarah'ı. "Önlerine her türlü bilgi kondu. Bundan sonrasını tanrılardan beklemesinler artık."

"Ayrıca tanrılara gerek olmadığını baştan bilirlerse," dedi Ali, "bizim gibi uzun uzun din savaşları yapmaz, yaşadığımız onca anlamsızlığı yaşamazlar."

"Bilseler bile o anlamsızlıkları bunlar da yaşayacak," dedi Edwards. "Biz cadılığın olmadığını bile bile dünya kadar insanı cadı diye yaktık. Din savaşları din uğruna yapılmaz ki. Bakın, din adına savaşanlarının hepsi nasıl zenginleşir. Burada da olacak öyleleri."

"Doktor, Janet, Jimmy," dedi Pathummal yavaşça. "Onlar birer tanrı oldu."

"Jimmy'nin," diye sürdürdü Edwards, "bizim düzenin içine ne gibi saatli bombalar koyduğunu bilmiyorum, ama bize gerekli olduğunu düşünüyorum. Keşke bu toplantıda o da olsaydı. Hans'a katılıyorum. Onu kızdırmayalım. Her şeyi açık açık anlatalım, hatta ondan niye kuşkulandığımızı bile. Ne yitiririz? Yapacağını zaten yapacak olduktan sonra...? Belki utanır da bizi aldatmaz biz öyle yaparsak. Beni bile projeden çıkarabilirsiniz, ama o mutlaka yanımızda olsun."

"Ben de öyle düşünüyorum," dedi Toshiki. "Dürüstlüğümüzü sınıyor. Ona açılmamızı bekliyor sanıyorum."

"Ben bir de Odysse'yi bir sağlık taramasından geçirmek istiyorum," dedi Ali. "Bütün bu gelişmelerin onu nasıl yorduğunu bilmiyoruz. Onun için yardımını isteyeceğim İndra."

"Ne güzel," dedi Pathummal. "Gene eskisi gibi birlikte çalışıyoruz."

"Haydi o zaman," diyerek oturduğu yerden kalktı John. Ellerini çırpı ve, "Neden kısa bir göl gezintisi yapmıyoruz? Marilyn," diye seslenerek onu eliyle çağırdı. Sarah'ın yanına gidip, "Nasıl özledim şöyle bir saat hiç düşünmeden bomboş bakınmayı, bilemezsin," dedi kadının koluna girip onunla birlikte Marilyn'e doğru yürürken.

10.

Yıldızlara bürünüp oturacağız

Sonsuza dek,

Yenerek ölümü, kaderi ve seni

Ey zaman!

John Milton

Pathummal Babil'deki toplantı salonunun en arkasına sıralanmış koltuklardan birinde tek başına oturuyordu. Toplantının başında, uzun masada bir araya gelen on iki koloni başkanının yanı sıra, Odysse Kurulu da dinleyici olarak orada onunla birlikteydi. Başkanların kararlarını özgürce alabilmeleri için biraz önce salondan ayrılmışlardı. Sarah ile Marilyn, gene kırmızı ve beyaz giysileri içinde, eskiden olduğu gibi, masanın iki ucunda oturumu yönetmekteydi. Böyle bir toplantıya katılıyor olmakla sabah ne kadar heyecanlıydı koloniciler. Nasıl heyecanlanmasınlardı? Birbirleriyle daha bu sabah tanıştırılmışlar, varlıklarını duydukları akrabalarını ilk kez görmüşlerdi. Ne kadar benziyorlardı birbirlerine. Çoğu bakır tenli, koyu renk saçlı, açık renk gözlüydü. Ayrıca hepsinin ilk yurtdışı gezisi idi bu. Üstelik anavatanları Babil'e getirilmişlerdi. Hepsinden önemlisi Odysse Kurulunun tamamı da oradaydı. Yedinci etabın sonu olan Eksi-7650 yılında, Babil dışında birbirlerinden ayrı yaşamış oldukları elli yıllık dönemin değerlendirmesini yapacaklardı.

Pathummal'in gözü yan duvarda asılı olan dünya haritasına kaydı. Üzerine yapıştırılmış on iki kırmızı etiket, Odysse Kurulu'nun kendi 'eski dünya'larına yaydıkları kolonileri gösteriyordu. Bundan sonra olacıklara oralardan gelen temsilciler karar verecekti. Lanka da sarı bir etiketle işaretlenmiş, ama orada bir deneme istasyonu olduğu söylenmişti yalnızca. Ali, toplantının açılışından hemen sonra Eksi-

20,000'ine dönmüş, Toshiki ile Noko, Odysse'nin başından hiç ayrılmamışlardı. Zaten halkı olmayan, bir tür Levilerdi onlar.

John'un oturumu açarken yaptığı konuşmayı düşündü Pathummal. Kurul'da aldıkları karara göre, toplantıya getirilenlere Babil'in tarihini açıkça o anlatacak, olanları en yetkili ağızdan duymuş olacaktı onlar da. Zaman yolculuğundan başlayarak, Babil'de yapılan çalışmaları ve oluşturulan toplumunun başından geçenleri anlatmıştı sırayla. Sonra beşinci etapta neden olunan ölümler yüzünden yaşanan acıların sorumluluğunu Kurul olarak üstlenmişti. Sözleri hâlâ kulaklarındaydı.

"Yeterince olgunlaşıp güçlendiğiniz için artık dışarıya açılmanızda bir sakınca görmüyoruz. Öncelikle birbirinizle yeniden tanışıp, ilişkilerinizi güçlendirmenizi umuyoruz. Çünkü sizler bir bütünün parçalarıınız," demişti John. "Siz Babil soyundan geliyorsunuz."

Tüyleyi yeniden diken diken oldu kadının. Temsilciler o anlatılanların büyük bölümünü zaten biliyordu, ama o masalsı öykünün ne kadarını kavrayabilmişlerdi? Ya da içerdiği gizli tehlikeleri...? Pathummal bundan sonra olabilecekleri düşünmekten kendini alamıyordu. Evet, onlar üstün olan bir bütünün parçalarıydı, ama dünya kendileri gibi olmayanlarla doluydu. Diğerlerine karşı nasıl davranacaklardı? Babil çıkışlılar kendi aralarında nasıl olsa bir işbirliğine girerdi. Hem aynı dili konuşuyorlardı, hem de aynı mantıkla düşünceleri öğretilmişti onlara. Ya öbürleri? Dışardan bunların durumuna ağızları sulanarak bakan, her biri farklı dil konuşan örgütsüz kabileler, topluluklar, 'maymunumsu' yığınlar ne olacaktı? Babil soyunu boş bir dünyaya taşımayı o önermişti çok önceleri. O iş yapılırdı içi daha rahat olacaktı, ama onun o önerisine karşılık Doktor, ki henüz Odysse Kurul'unun üyesiydi o zamanlar ve daha projenin başındaydılar, başka bir öneriyle tartışmayı çok farklı yerlere taşımıştı. Dünyadaki diğer insanımsıları yok ederek safraların atılacağını, kuru kalabalıktan kurtulup, geriye zayıflarla karışma tehlikesi olmayan seçkinlerin kalacağını söylemişti. Hindistan'ı yok edecek bir bomba atılsa dünyanın hiçbir şey yitirmeyeceğini, Gandhi, ya da sıfırı bulan Hintlinin olmayacağını, ama sıfırın nasıl olsa bir gün bulunacağını söylemişti. Hem de Pathummal'in gözlerinin içine baka baka. Onun üzerine atılıp yüzünü gözünü parçalamamak için kendini zor tutmuştu o gün. Değil önerisine

katılmak, onunla aynı safta olmayı bile düşünemezdi, ama aynı dünyada iki tür insan oluşturmakla iyi etmedikleri kuşkusunu hâlâ içinde taşıyordu. Ne yazık ki... Belki de bir Hintli olduğu için bu kadar duyarlıydı. Kastların, aşağı ırkın ne demek olduğunu herkesten iyi o biliyordu. Kendisi en üst sınıf olan Brahman bir aileden geliyordu gerçi, ama sırf bir Hintli olduğu için uyuz uyuz İngilizlerle yarışabilmesine bile izin verilmemişti çoğu yerde. 'Dünyada pek bir şey değişmezmiş. Tüh sana! Lanet olası herif!' Ve sonunda Kurul öneriyi evrimsel gelişmeye aykırı bularak, Babil soyunu başka bir dünyaya taşıma fikrini reddetmişti. Ona bir tepki olarak... Sanki Babil'de yaptıkları sıradan bir evrimmiş gibi...

"Başlarına ne geleceğini biliyorum. Hindistan'da olduğu gibi burada da birileri çıkıp, alt sınıftan olmanın bir erdem olduğunu vaaz edecek öbürlerine," demişti Pathummal, bu toplantıdan bir gün önceki Kurul toplantısında konuyu yeniden gündeme getirerek. "Bu yaşamlarında uslu durup düzene başkaldırmazlarsa, gelecek yaşamlarında daha üst sınıftan biri olarak doğacaklarını söyleyecekler dışardakilere. Çünkü insanları buna inandıramazlarsa, yeni Marx'ların, Mao'ların çıkıp 'başkaldırın,' diyeceğini bilecekler. Sınıflar yaratarak ya büyük kavgaların çıkmasına, ya da kalabalıkların uyuşturularak köleleştirilmesine çanak tutuyorsunuz. Başka bir yol bırakmıyorsunuz dışardakilere. Oralarda kendiliğinden gözü açılacakların vay haline! Benim düştüğüm gibi bir çıkışsızlığın içinde bulacak zavallılar kendilerini. Ne gördükleri gerçeği kimseye anlatabilecek, ne de artık aldatılmaya boyun eğebilecekler. Olduğum bu yere gelene kadar en sıradan basamakları ne zorluklarla aştığımı düşünemezsiniz. Tuzunuz kuru sizlerin. Kusura bakmayın, ama ben kendimi doğal olarak öbürlerinden sayıyorum. Oralarda doğacak öbür İndra'lara çok üzülüyorum."

Yüreğini saran o sıkışmışlık duygusundan kurtulamıyordu bir türlü. 'Yaşamdaki başarının mutlu olmak olduğunu' söylemişti birisi. Düne kadar doğru bulduğu bu düşünce nasıl da yavan geliyordu şimdi ona. Afyonunu sürekli bulabilen keşler gibi kendini mutlu olduğuna kandırabilenlere ne mutluydu! Doğru! O doğru zamanda, doğru yerde olmak gibi bir şansı yakalayıp buralara gelebilmişti. Belki ondan çok

daha başarılı olabilecekler vardı, ama Odysse grubuna o seçilmişti. Üstelik bir Hintli olmasına karşın... Seçilmesinin üçüncü koşulu daha önceki başarıları, yani doğru kişi de olmasıydı. Ve şimdi bir tanrıça gibiydi. Yaşamdan daha başka ne isteyebilirdi? İyi de, mutlu muydu? Yapılanların ötesini düşünen biri olduğu için mutlu olamıyordu. Hayır! İnsanın kendini aştığı bir an geliyordu. O eşik aşıldıktan sonra artık kişiselliğin önemi kalmıyor, mutluluk yalnız senin olmaktan çıkıyordu. 'Biz bu insanlara ne yapıyoruz?' diye sorduğundan beri bu dipsiz girdapta dönüp duruyordu. O tür sorular sormanın ağırlığı, sevinç getiren bir sorumluluk değildi. Herkesin içinde yapayalnız bırakıyordu insanı.

Hans ile...? Evet, onunla mutlu olmuştu. Hem de çok mutlu olmuştu. Kudüs ve Aden'de birlikte oldukları o iki kısa dönemde, kendi yumuşak kadınsı kişiliğine dönmüştü. Kafasındaki büyük büyük soruların endişelerinden sıyrılıp, özlediği küçük Pathummal olmuştu yeniden. Erkeğini saran bir koza gibi hissetmişti kendini. İçinde büyümüştü sevgisini. Daha önceleri Hans'ı erişilmeyecek kadar ulu biri olarak görse de, aşkı adamın onca büyüklüğünü sarabilecek enginliğe ulaştırmıştı onu. Çok sevmişti, aralarında geçen tartışmalara karşın hâlâ da çok seviyordu, ama artık o ilk sevişme günlerindeki kadar mutlu olamıyordu onunla da. Görünürde değişen bir şey yoktu. Yalnızca o kendi kişisellik eşiğini aşmıştı. Yetmez miydi? Eliyle karnını okşadı. Daha hiç kimse bilmiyordu orada başka bir canın olduğunu. O mu aşırıyordu o eşiği ona, yoksa Aden'dekiler mi? Belki hepsi birden...

Önündekilere sırayla baktı. Masanın yakın ucunda oturan Marilyn her şeyin aksaksız yürümesi için nasıl çırpınmıştı bu toplantıyı düzenlerlerken. Çok mutlu görünüyordu. Son zamanlardaki hırçınlığından kurtulmuş gibiydi. Yeniden Babil'de olmaktan hoşlandığı belliydi. Elli yıllık son etabın bitmesine en çok o sevinmişti. Onun arkada bıraktığı, Dicle kıyısında yüksekçe bir tepeye kurduğu köyünü hiç özlemeyeceğini düşünmüştü Pathummal, ama en güzel odayı kendi halkının temsilcisine ayırdığını şaşırarak görmüştü bu sabah. Sarah onu Babil'in kurucusu, Yunanlıların Semiramis dediği, Asur kraliçesi Sammu-ramat'a benzetmişti. Güya bir tanrıçanın kızıymış o, ama ailesi nedense terk etmiş. Gene o kutsal fuhuş çocuklarından biri

galiba...? Bir çoban bulup yanına alıncaya kadar kumrular tarafından beslenmiş. Marilyn yetimhanelerde ve yabancı ailelerin yanında geçen çocukluğunu aklına getirmek istemediğinden olsa gerek, öyküye ilgi göstermemiş, artık kimsenin rolünü oynamak istemediğini söylemişti arkadaşına. Masanın öbür ucunda oturan Sarah ise gene eski Sarah'tı. Mutlulukla başarı her zamanki gibi iç içeydi onda. Ruhundaki barışıklık yönetiyordu onu.

Koloni başkanları aralarında kuracakları ilişkinin temellerini atıyor, ortak anayasalarını oluşturacak kavramları tartışıyorlardı. Bu toplantının ne kadar önemli olduğunun farkındaydı hepsi. Girit'in esmer, kıvrıkcık saçlı, mavi gözlü temsilcisi gündemin ilk maddesi olan, 'Bireyin topluma, toplumun bireye karşı sorumlulukları' konusundaki düşüncelerini açıklamaktaydı. Kendi halkının temsilcisi Adenen'e baktı. Buraya gelirken özel olarak diktirttiği beyaz entarisinin içinde ne kadar yakışıklıydı. tıraş olmuş, kokular sürmüş, öbürlerine bir sürü armağan getirmişti. Kibarım benim! Gülümseyerek, 'Ben de bunu yaparsam...' diye geçirdi aklından, ama o kısa kır sakallı koca adamı çocuğu gibi görmekten alıkoyamıyordu kendini. Buranın da içinden geldiği dünya kadar iğrenç olmaması umudu ise incecik bir pamuk ipliğine bağlıydı.

***

"Yani burada oluşturduğumuz her şeyi terk etmemizi mi öneriyorsun?" diye atılmıştı dünkü toplantıda Hans, Pathummal yeniden o boş bir dünyaya taşınma önerisini getirince.

"Evet," demişti Pathummal, başını sallayarak. "Gelecek kuşakların mutlu yaşaması için çok mu büyük bir bedel istiyorum?"

"Olmaz öyle şey!" diyerek ayağa kalkmıştı Hans. "Bütün bu çabalar... verilen bunca emek... Nereden çıkardın şimdi bunu?"

"Beni çok rahatsız ediyor," demişti Pathummal yalnızca.

"Hintli olduğun için..." demişti Hans, ama arkasını getirmeyip susmuştu.

"Evet," demişti Pathummal uzun süren bir sessizlikten sonra. "Haklısın."

"Galiba taa Darwin'e geri dönmemiz gerekecek," diye sürdürmüştü Hans sözünü sertçe, yeniden yerine otururken. "Bak kızım, doğal ayıklanma ile senin 'öbürleri' dediklerinin yetersiz olanları kendiliğinden eriyip gidecek zamanla. Bizim zamanımızda da akıllılar-aptallar, hırslılar-gözütoklar, zenginler-yoksullar yok muydu? Akıllı-hırslılar paralar kazanıp üst sıralara yükselirken, aptallar alt sıralarda sürünmüyor muydu? Baban varlıklı biri olduğu için tıp okuyup doktor olmadın mı sen? İngiltere'ye nasıl gittin? Akıllı ve hırslı olduğun için de buralara kadar gelmedin mi?"

"Aynı sorun Eksi-20,000'de de var," diyerek araya girmişti Ali, Süleyman'la Belkıs'ın büyüyecek gibi görünen kavgasını önlemek için. "Bizim orada da o iki sınıflılık olacak. Hatta belki üç, dört..."

"Aynı şey değil," demişti Pathummal. "Aynı türden değil senin oradakiler. Burada birbirleriyle konuşuyor, ilişkiye giriyor, çocuk bile doğuruyorlar."

"Doğru. Bana aşık olan devimden bir çocuğum olamaz benim," diyerek gülmüştü Ali.

"Ben de karşıyım o işe," demişti Edwards, "ama evrim çizgisine aykırı bulduğum için. Eksi-8000 tarihini çok özel taramalardan sonra seçmiş, istenilen nitelikteki insanları başka bir dönemde bulamayacağımız için o zamana gitmiştik. Yaptığımız şey, yalnızca, kendiliğinden giden bir evrimin yönünü değiştirmekti. O yüzden attığımız maya tuttu. Alıp steril bir laboratuara da koyabilirdik bu insanları, ama yapmadık. Onlar bu dünyanın ürünleri çünkü. Bana Lanka'yı örnek göstermeyin. Orada yapılanlar henüz kendiliğinden gelişimi yaşamadı. Ne olacağını bilmiyoruz." Pathummal bir şey söylemeden bakmıştı ona. İçindeki tartışma isteği azalmıştı.

"Ben oluşturulan evrim çizgisinden çok umutluyum," demişti Sarah. "Şimdiki bu küçük koloniler gelecekteki dünya devletinin çekirdekleri olacak. Bizimkilerle İndra'nın 'öbürleri' zaten karışıp birleşecek zaman içinde. O korkulan ayrılıkların hiçbiri kalmayacak."

"Ben gitmekten yanayım," demişti Marilyn. "O yeni yerde buradaki saçmalıkların hiçbiri olmaz. Sil baştan..." Pathummal ona gülümseyerek bakmıştı. "Hatta yaptıklarınızdan korkmasam gider Lanka'ya yerleşirdim. Ya da, birazcık sevsem, gidip Janet'le birlikte Tanrı'yı arardım."

"Giderek ona benzemeye başladın zaten," demişti Ali Marilyn'e sertçe.

"Oturun oturduğunuz yerde," diyerek onların kavgasının arasına girmeye çalışmıştı bu kez Toshiki. "Odysse o taşınma yükünü taşıyamaz. Boş yere tartışıyoruz. Onu riske atamayız."

"İsteyen istediği yere gitsin," demişti Hans, "Ben halkımla burada kalırım. Cork gibi..."

"Olmaz öyle şey," demişti John sertçe. "Kimse kendi yoluna çekip gidemez. Cork bir kaçaktı. Proje dışı iş yaptı. Aramızdan ayrılmak isteyenler çeker gider. Biz burada ortak hedeflerimizi tartışıyoruz."

"Anlaşıldı," diyerek ayağa kalkmıştı Hans. "Ya o, ya bu! Öyle mi?" deyip yürümüş, ama toplantı odasından çıkarken geri dönüp, "Ben odamdayım," demişti John'a.

"Buraya kadarmış," demişti Pathummal onun ardından, kırılgan bir sesle. "Başka bir yerde Süleyman olamayacağını sanıyor galiba." Ağlamamak için kendini zor tutuyordu.

"Biraz zaman verelim ona İndra," demişti John, kadını yatıştırmaya çalışan sakın bir sesle. "Ama senin şu konuyu kesin bir karara bağlayalım şimdi. Babil soyunu boş bir dünyaya taşımaktan yana olanlar?" Pathummal ile Marilyn kaldırmıştı ellerini.

"Hiç olmazsa Amerika'ya taşıyalım onları," demişti Marilyn, ama kimse o öneriye ne bir yanıt vermiş, ne de bir tepki göstermişti.

"Anlaşıldı," demişti John, Pathummal'e bakarak. "Değil mi?"

***

Aden'deki o toplantının ardından hep birlikte Lanka'ya gitmişlerdi. Bir doktor olduğu için, oradakiler onu diğerleri kadar ürkütmesine de, o zamana kadar edindiği kulaktan dolma bilgiler farklı duygular oluşturmuştu içinde. Ali'nin anlattıklarıyla kendilerini göreceklere hazırladıklarını sanmıştı diğerleri de, ama oraya vardıkları anda dilleri tutulmuştu hepsinin. Bambaşka bir dünyada bulmuşlardı kendilerini. Lanka Ekibi, ya da kendi deyimleriyle 'Yeni Canlı Mimarları' baştan yaratmıştı oradaki tüm 'yaratıkları.' Gerçekten yepyeniydiler. İnanılmaz, soluk kesici, bir manyak rejisörün düşlerinden çıkmışçasına ürkütücüydüler. İnsana benzemiyorlardı. Uzun suratlı, koca kafalı, pullu derili, patlak gözlü bir tür insana en yakın olandı. Onların da boyları üç metrenin üzerindeydi. Daha uzun boylu bir türe iki ayak üzerinde dururken kendisini desteklemesi için iri bir kuyruk eklenmişti. Kimileri ayaklarını daire şeklinde savurarak yürüyor, kimi adım atarken zıplıyordu. Ayakları yerinde elleri olan, kafaları karınlarında, koca örümcek-adamlar... beyaz karınca geni eklendiği için ağaç yiyenler... bitki geni eklendiği için güneş ışığıyla fotosentez yapanlar... yalnız ısıya değil, radyasyona da dirençli kabuksu ciltler... çift gözkapakları... içtiği oksijeni karaciğerinde dönüştürüp havadan soluk almayanlar... denizlerde ayakları yerine yunus kuyruklarıyla yüzenler... sırtlarında kanatları olup uçan kuş-adamlar... balon gibi boş gövdeleriyle sürekli havada yaşayanlar...

Ali'nin onları götürdüğü bir laboratuvar da yedek organlar yetiştiriliyordu. Bir takım tavaların, kavanozların içinde yetiştirilen böbrek, kalp, karaciğer, akciğer, pankreas, oradakilerin deyimiyle 'malzeme,' gerektiğinde çiçek toprak gibi alınıveriyormuş oradan. Ali bazı ilk tasarımların daralarak yok olmaya başladığını söylemişti. Daha şimdiden, dört kez sıçradıkları yüzer yıllık etabın sonunda, yani Eksi-19,600'de iki ana tür yok olmuş bile. Ali'nin en çok üzerinde durduğu kısımları beyinleriydi. Bazıları bellek açısından ancak bilgisayarlarla kıyaslanabiliyor, üstelik onlar gibi programlanıyormuş da. Odysse'den sonra görülebilecek en gelişmiş makinalarmış onlar. Öte yandan çok da duygusallardı. Kurul üyelerine verdikleri 'hoş geldiniz' konserinde, daha çok yeni olan acılarıyla ölen birinin ardından söyledikleri ağıt çoğunun gözlerini yaşartmıştı.

O 'yaratık'ların dışında, belli amaçlar için üretilen bazı özel türler de vardı. Bakteri boyundan başlayıp, fil büyüklüğüne ulaşan çöpçüler örneğin. Beş metre boyunda bir kırkayak, engebeleri paletli bir tanktan daha kolay aşıp, bir tren vagonunun yükünü taşıymıştı gözlerinin önünde. Programlandıkları maddeleri bulup topluyor ve bir yere depoluyorlarmış, ama henüz denetlemenin yolunu bulamadıkları için laboratuardan çıkarılmamıştı büyük bir kısmı. Bir kaçırırlarsa çöp olmayan plastik ve metallerin de sonu gelmiş demektir çünkü. Öyle bir kazanın neden olacağı zarar, altı ay içinde uygar bir dünyada kullanılabilir hiçbir şey bırakmamak demektir.

Orada, biraz da yaşadıkları şaşkınlık ve ürküntüden, Lanka projesinin kapsamını biraz daraltma kararı almışlardı. Yeni tasarımların sonu yoktu çünkü ve ancak Kurul'dan izin alınanlar üretilmeliydi. O parçalayıcı çöpçüler derhal yok edilmeli, toplayıcılar bir denetim mekanizması eklenerek kalmalıydı. Sonra giderek saldırgan davranışlar göstermeye başlamış bir grup kısırlaştırılmalı, beklenen genetik daralma yönünde, ilerde yok olacağı belli türlere daha fazla yatırım yapılmamalıydı.

O akşam orada yedikleri yemek de olağanüstü güzeldi. Oraya özgü ürünlerle yapılmış yiyeceklerin konduğu masa bir sanat eseri gibi süslenmiş, düzenlemeyi bozmamak için uzun süre yemeklere uzanamamışlardı. Buruk bir şekilde gülümsedi Pathummal. Yemek salonunun penceresinden kendilerine yalvararak bakan Adem-Beş'in acıklı yüzü gelmişti aklına. İzin verilince yanlarına çağırılan karı-koca Beş'ler sevinçle, her birinin elini iki elleriyle tutup, saygıyla önlerinde eğilerek sıkılmışlardı. Sessizce akan gözyaşlarını silmişlerdi ara ara. O yemekte onlara yalnız o ikisi hizmet etmişti.

Bir ara yalnız kaldıklarında, Ali ile kendi çok özel konularını da konuşmuşlardı.

"Kendime ait bir proje yapmadığımın farkındayım," demişti Ali. "Bir heykeli yalnız kendisi için biçimlendirir insan. Sonra birilerinin onun için 'çirkin,' ya da 'kötü' demesi bile aralarına giremez. O onun olmuştur artık. Burada ben, hem kendimle tek başınalığın, hem de sizlerle birlikteliğin mutluluğunu duyuyorum. Ama Marilyn o heykelci mutluluğunu yakalayamadı. Farkında mısın? Bizlerleyken ne kadar

mutlu, yalnız kaldığında ise ne kadar karamsar. Ne yapabilirim onun için bilemiyorum."

O da ona, daha Hans'la bile konuşmadığı duygularını açmıştı. Hans'ı çok sevdiğini, ama birbirlerinin sahibi olamayacak kadar kendi işlerine ait olduklarını söylemişti. Bir bahçe içinde, mutlu çocuklarla dolu, yeşil panjurlu bir yuva kurmayı düşünemezdi onunla. İkinin de ayrı hedefleri vardı. Bu da onu mutsuzluğa mahkum ediyordu. Marilyn de kendi seçtiği mutsuzluğunu yaşamak durumundaydı. Onun yanında olabilmek için Ali Lanka projesini yarıda bırakabilir miydi? Oysa bazıları krallıklarından vazgeçmişlerdi sevdikleri kadınla olabilmek için. Ali ona uzun uzun bakarak susmuş, sonra da,

"Haklısın galiba. Biz mutsuz olmayı seçiyoruz," demişti.

Pathummal aklını önündekilere vermeye çalıştı. Girit temsilcisi sözlerini bitirmemişti daha. Ne bekliyordu burada? Kalmasının nedeni, Adenen'in geliştirdikleri düzeni yeterince savunamayacağı endişesi mi idi? Hiçbir şeye karışmıyor, ama içini kurtlar kemiriyordu. Hazırlanmakta olan anayasaya kendi doğrularının da girmesini, en azından onlara aykırı olmamasını istiyordu. Saatine baktı. Yarım saat sonra Odysse'nin sağlık taramasını yapacaklardı. Ondan önce John'u bulup, Lanka ile ilgili aklına gelen bir konuyu konuşmak istiyordu. Tam o sırada kapının camından John'un koridordan geçtiğini gördü. 'Telepati bu işte!' diye düşünerek yerinden kalktı ve ayaklarının ucuna basarak dışarıya çıktı. Sonra hızlı hızlı yürüyerek John'a yetişti, uzanıp koluna girdi.

***

Odysse'nin uzay-zaman girişimi yeşil kürenin içindeki dönüşünü sürdürüyordu.

"Daha fazla sürdürmemize gerek var mı?" diye sordu Toshiki. "Bence çok iyi."

"Bence de," dedi Ali arkasına yaslanarak.

"Eksi-19,600 ile bağlantıda küçük bir fark oldu," dedi Benny. "Oraya bir kez daha bağlansana Noko." Kadın istenilen zamana

bağlandığında, Benny numaratördeki sayıya bakıp bir takım hesaplar yaptı. Sonra başını olumsuzca salladı. Suratı asılmıştı. "Bir enayilik var bu işte," dedi.

"Ne oldu?" diye sordu Pathummal.

"Şimdiye kadar her bağlantıda hep aynı zamana giderdi," dedi Benny ona. "Şimdi bağlandığı zamanları hafifçe değiştiriyor. Ben bu Odysse piçinin samanyolunun uzay içindeki hareketini de göz önüne alarak, en doğru evrensel zamana göre kendini ayarlamaya çalıştığını düşünüyordum. Tam bu fırlamanın hepimizden akıllı ve sağlıklı olduğunu söyleyecektim ki..."

"Değil miymiş?" diye sordu Ali kuşkuyla.

"Değil galiba," dedi Benny, "ama neden öyle yaptığını anlayamadım."

"Ben o gidişlerden sürekli kuşkuluydum zaten," dedi John da. "Numaratör aynı zamanı gösterdiğinde bile bazı ufak farklılıklar oluyordu. Son kez, Hans ile arşivi götürmek için 1943'e gittiğimizde... bilmiyorum... belki de yanılıyordum ama... sanki tam oradan ayrıldığımız zamana geri dönmemişiz gibi gelmişti bana. Bu kez hava bulutlu idi örneğin."

"O benim de dikkatimi çekmişti," dedi Hans.

"Hey! Neler yapıyorsunuz orada?" diyen Jimmy'nin sesi geldi o sırada bilgisayardan.

"Odysse'nin sağlık taramasını yapıyorduk," diye yanıtladı Noko onu.

"Nasılmış?"

"İyi. İyi. Çok iyi," dedi Toshiki, hafif kuşkuyla.

"Bok, çok iyi!" dedi Jimmy. "O çok bilmiş Benny'niz de göremedi mi olanları?"

"Neyi?" diye sordu Toshiki.

"Öff! Odysse'nin sapmalar verdiğini anlayamadınız mı yahu?"

"Evet. Anladık. Hem de Benny..." diyordu ki Toshiki,

"Dur Toshi!" diye sözünü kesti Benny onun. "Jimmy, ne bok yiyor şu Odysse?" diye seslendi bilgisayara.

"Öbür taraftan çekmeye başladılar," dedi Jimmy. "Korkarım yakında Odysse yalnız bizim olmaktan çıkacak."

"Kimse bir şey yapamaz. Odysse bizde," dedi Benny ona.

"Sen öyle san!" dedi Jimmy. "Yoksa Doktor bu sabah beni arayıp da, kendilerine katılmamı istemezdi."

"Onlar kim Jimmy?" diye sordu John sakın bir sesle.

"Onlar işte," dedi Jimmy. "Sizin, bizim dışımızdakiler."

"Jimmy derhal buraya gel!" dedi John ona, aynı sakın tonda. "Orada tek başına olman hoşuma gitmiyor."

"Evet. Kaldır o güzel kışını da gel," dedi Benny de. "Birlikte daha kolay önleriz o puştların çevirmeye çalıştığı dümenleri."

"Geldim. Geldim. Zırlama!" derken Odysse'nin yanında belirdi Jimmy. Başındaki bandı çıkararak masanın üzerine bıraktı. Üzerinde gene uzun, kırmızı, bol bir entari vardı. Bu kez saçları çok kısa kesilmiş ve renk renk boyanmıştı. Boş bir koltuğa oturdu. "Odysse'yi ele geçirmeye çalışıyorlar. Bir delik bulup içine sızmalarına bakar. Burada duruyor olsa da, onların olur bu alet. Sapmaların farkına vardınız demek."

"Öyle oldu," dedi Benny homurdanarak.

"Sahi Sarah nerede?" diye sordu Jimmy ona dönüp gülerek. Benny onu yanıtlamadı.

"O da burada," dedi John yavaşça. "Koloni temsilcilerinin toplantısını yönetiyor." "Sen ne buldun Jimmy?" diye sordu sonra.

"Odysse'nin verdiği sapmalar bazı yönleri işaret ediyor," dedi Jimmy ciddileşerek. "Uzay-zaman bir kaç noktadan dışa doğru bükülüyor. Sanırım Doktor istediği güç birliğini oluşturdu."

"Kimlerle?" diye sordu Pathummal.

"Artı-2100'deki kolonilerle... Ay, L-4, L-5..." dedi Jimmy elini havada sallayarak.

"Dur bir dakika!" dedi John. Sesine hafif bir heyecan eklenmişti. "Şimdi bütün dünyayı istemesinler?"

"Ya da bütün uzayı," dedi Jimmy. "Bu enayi dünyayı ne yapsınlar?"

"Hangi uzayı?" diye sordu Ali.

"Uzay uzayını," dedi Jimmy sabırsızca. "Bizim zamanımızın kafasıyla düşünmeye çalışsanıza yahu! Siz 'dünya küçüldü' diyorsunuz. Bize göre güneş sistemi çok küçüldü. Ay hemen şurası. L-4 ile L-5 o yolun bile yarısında. Mars'a gidilip gelindi. Yarına kalmaz orada da bir koloni kurulur. Bırakın artık dünya merkezli olmayı. Doktor işi sizden çabuk anladı ve oradakilerle ilişkiye geçti. Kopek...!" dedi yüzünü buruşturarak. "O'Hara... onu Doktor'la düşünemiyorum ama... Doktor Odysse'yi anlatarak kim bilir nasıl etkilemiştir onları. Önlerinde çok büyük ufuklar var. Yeni dünyalar... yeni zamanlar... daha doğrusu hepsi... Her şeyi yeniden var edebilirler."

"Doktor ile birlikte olabiliyorsa O'Hara da aynı bokun soyudur," dedi Benny.

"İnce bir fark var yalnız aralarında," dedi Jimmy. "L-4'ü Güneşin Çocukları kurdu. Janet de onların başkanı. Ona çok büyük saygı duyuyorlar. Tanrıdan yeni mesaj getirdiğini söylese onu peygamber yaparlar. O'Hara o palavrayı yutmaz, ama en azından Janet'in varlığını görmezden gelemmez."

"Senaryo giderek heyecanlanıyor," dedi Ali.

"Anlamaya başladın galiba," dedi Jimmy ona bakıp başını sallayarak. "O'Hara kendi halkını L-4'ün içinde hiçbir şey yapmadan uzun süre tutamaz. Yanı başında deliboşuk bir Kopek, arkasında ipten kazıktan kurtulmuşların Ay kolonisi, önünde karman çorman bir dünya... üstelik karşısına Odysse gibi bir olanak sunan Doktor çıkmışken... Yoo, onun için bulunmaz bir fırsat bu."

"Ayrıca O'Hara Kopek'le neden kapışsın?" dedi Benny.

"Kopek de burnunun dibindeki bir adamın ayrı kalmasına izin vermez," diye ekledi Jimmy. "Bu arada Janet'in çağırısıyla dünyada bazı gruplar birleşmeye başladı. Hiçbir yönetime bağlı olmadan yaşayacakları yerlerde toplanıyorlar. İnancı, kökeni ne olursa olsun..."

Güney Amerika'nın Pampa düzlüklerinde, Afrika'nın çeşitli yerlerinde... Onların da bizim dostumuz olmayacaklarından emin olabilirsiniz."

"Bir savaş kokusu alıyorum," dedi Hans. "Ne kadar ayrı kalmaya çalışırsak çalışalım, biz de onun içine çekileceğiz. Hepsinin ele geçirmek istediği en güçlü silah bizde çünkü." Yerinden kalkıp odanın içinde dolaşmaya başladı. Bir süre hepsi onu izledi, ama kimse bir şey söylemedi.

"Haklısın," dedi sonra John yavaşça. "Bu odanın içine bir sürü yabancıların başlarında bantlarla doluşup, bizi öldürmelerini bekleyemeyiz."

"Hem de binlercesinin," dedi Jimmy. "Her an..."

"Edwards, Jimmy, Hans, siz olası tarafların askeri güçlerinin bir listesini çıkarmaya çalışın. Kimin ne kadar silahı var, ne yapabilir, falan," dedi John.

"Öyle bir listeyi ben de Savunma Bakanım'dan istemiştim. Sanırım raporu hazır," dedi Jimmy. "Noko, Daydream'den General Alan Jenkins'i arayıp ona 'pembe patlıcan,' dersin buraya gönderir onu."

"Elbette Jimmy," derken güldü Noko. "Pembe patlıcan, öyle mi?" Jimmy başını sallarken odadakiler de Noko'yla birlikte gülümsedi.

***

"Görüşmeyeli Ne kadar oldu John?" diye sordu Başkan Kennedy odanın kapısını kapatırken. John'un bu soruya şaşırdığını görünce gülerek, "Çok affedersin, sizin için zamanın ne kadar karıştığını unuttum. Yani bizim için... yani siz gittiğinizden beri..." dedi. Sonra gene güldü ve, "Sürekli saçmalıyorum, değil mi?" diyerek Edwards'a döndü. "Nasılsın eski dost? Bu gelişiniz çok ani oldu. Bir Babylon News göndermek yerine kendiniz geldiğinize göre, farklı bir durum olmalı."

"Haklısınız Başkanım," dedi John yavaşça. Ne o, ne de Edwards gülmüştü.

"Evet," diyerek tek kişilik bir koltuğa oturdu Kennedy ve öbürlerinin de oturmasını bekledi. John'un isteği üzerine, Başkanın çalışma odasının yanındaki küçük odaya çekilmişlerdi. Olanları anlatırken John'u dikkatle dinledi. Hiç konuşmadı. Önce giderek ciddileşmiş, sonuna doğru da suratı asılmıştı. Parmaklarıyla koltuğun kollarını sıkıyor, dudaklarını ısıırıyordu. John sözünü bitirince, "Şimdi Dr. Hopkins nerede?" diye sordu.

"Bilmiyoruz," dedi John. "L-5'te olduğunu sanıyoruz."

"Zamanın dışında bile olabilir," diye ekledi Edwards. "Her şey çok karıştı Jack."

Kennedy bir şey söylemeden ayağa kalktı ve bahçeye bakan pencerenin önüne giderek uzun uzun dışarıya baktı. Biraz sonra John da yerinden kalkıp onun yanına gitti. Birlikte, konuşmadan dışarıya baktılar. Edwards arkasına yaslanıp gözlerini tavana çevirdi.

"İçime bir sıkıntı bastı," dedi Kennedy, başını çevirmeden.

"Bizim de," dedi John başını sallayarak.

"Ne kadar inanılmaz şeyler yaşıyoruz," dedi Kennedy yeniden odaya dönerek. "Gönderdiğiniz her bilgi beni şaşırtıyor, ürkütüyordu, ama işin buralara varacağını ummamıştım doğrusu. Kendimi soğukkanlı biri sanıyordum. Ölümümü bile sıradan bir polisiye filmi gibi izlemiştim, ama şimdi tüylerim diken diken oldu. Korkmaya başladım. Küba krizi, soğuk savaş, yaşadığımız bu günlerin sorunları ne kadar yerel kaldı sizinkilerin yanında." Bir süre sustu. "Arkadaşlar nasıl? Sevgili kurtarıcım ne yapıyor?" diye sordu sonra.

"Sarah iyi," dedi John. "Marilyn'le birlikte Kolonilerarası Anayasa Komisyonu'nun toplantısını yürütüyor." Susup Başkanın tepkisine baktı. Kennedy duygularını ele vermemeye çalışan sakin bir sesle,

"O nasıl?" diye sordu.

"O da iyi," dedi John kısaca. Ayrıntılara girmek istememişti ama,

"Üç aylık gebeymiş," dedi Edwards. Başkanın asıl onu sormak istediğini biliyordu.

"Yaa? Çok sevindim," dedi Kennedy, Edwards'a dönerek. "Pek çok kişiyi tutukladık biz de burada," diyerek konuyu değiştirdi hemen. "Olacak bir suikast uğruna o kadarına gerek var mıydı bilmiyorum, ama bizimkiler işi sonuna kadar götürmeye kararlı."

"Yaa? Senin ölüm kararını verenlere kadar uzanabileceklerini mi sanıyorlar yani? Sizi neden öldürmek istediklerini hiç düşündünüz mü Jack? Bence siz de kendi ilişkilerinizi bir gözden geçirmelisiniz," dedi Edwards. Kennedy ona anlamsız bir bakışla baktı. "Sarah bize yalnız kardeşinle senin öldürüldüğünü anlatmadı. Bir dönemin perspektifi vardı onun öyküsünde. O suikastların neden peş peşe yapıldığını, niye sizin ailenizin devre dışı bırakılmaya çalışıldığını konuşmalısınız."

"Sen çok değişmişsin Ed," dedi Kennedy. "Tanımasam senin de o işin içinde olduğunu düşüneneceğim. Elindeki o alete mi güveniyorsun bu kadar?" Edwards düşünce bandını ona uzattı. Öbürü onu almayınca ortadaki sehpanın üzerine bırakarak,

"Yalnız sizin, ülkemin ve insanlığın iyiliğini düşünüyorum," dedi. "Başka hiçbir beklentimin olmayacağını düşünmen gerekirdi. O kadar yakın dost bilirdim seni. Bazı şeyleri çevrendeki yalakalar söyleyemez sana, ama ben zorunluyum. Haklısın değiştim. Ölçeğim büyüdü. Dar bir çerçeveden bakamıyorum artık olaylara." Susarak karşısındakini inceledi bir süre. Kennedy de takılmış bakışlarla ona bakıyordu. Edwards konuşmasını sürdürdü. "Politik ve toplumsal önemli değişimler başlattın. İlerde bütün dünyayı etkileyecek demokratik bir düzen oluşturmaya çalışıyorsun. Değişmek istemeyenlerin üzerine gözükara bir şekilde gidiyorsun. Bunlar bence çok iyi şeyler. Sırf bunlar için başarılı olmanı tüm yüreğimle istiyorum. Onun için önce canlı kalmalısın. Aldığın Katolik aile eğitiminden dolayı kaderci bakabilirsin olaylara, ama yetkin yokken koruma subayının aldığı önlemleri değiştirip Dallas'ta üstü açık bir arabayla gezme lüksüne sahip değilsin örneğin. Zeki bir insansın. Yaptıklarının pek çok kişinin işine gelmeyeceğini, düşmanlarının artacağını, bir sürü dalavereyle karşılaşacağını düşünmüş olmalıydın. Ayakta sağlam durmalısın, ama bastığın yer hem kaygan, hem de çürük."

"Ne yeri o?" diye sordu Kennedy, sesindeki kırılmaya başlamış sertlikle.

"Bilmiyor musun?" dedi Edwards ona alaycı bir tonda. Sonra John'a döndü. "Amerikan devleti İkinci Dünya Savaşı'nda Sicilya'ya yaptığı çıkartma öncesinden beri Mafya ile iç içe. Savaşta düşmanın cephe gerisini çökertmek için kurulan işbirliğinin bedeli, yasadışı bir takım adamların bu ülkede yaptıklarına göz yummakla, kumarhanelerin, fuhuşun, esrar dağıtımının üzerine gitmemekle ödendi. Bazıları (*) devletin radikal zenci hareketini mafyaya esrar sattırarak kırdığını bile söyledi." Yaşlı adam yeniden Kennedy'ye döndü. "Tarihimiz boyunca onlara en çok bulaşan kişi sen oldun Jack. Kardeşin Bob da seni izliyor. Castro'yu kumarhaneciler istedi diye devirmek istediniz. İpten kazıktan kurtulmuş bir sürü haydutla düzenlediğiniz o Domuzlar Körfezi çıkarması tam bir fiyaskoydu. Küba'yı onlara verme pazarlığı yaptın. Mafyanın sana karı, kız bulmasına kadar vardırıdın işi. Gizlemeye bile gerek görmüyorsun yaptıklarını. Seni, dedikleri gibi mafya değil, onlardan kurtulmak isteyen devlet öldürttü. Çünkü o mafya-devlet işbirliğini sen yürütüyorsun. İktidardan kolayca da düşürülemezsin. Genç, akıllı, yürekli, halkına umutlar vermiş birisin. Ardından kardeşin senden boşalan yeri doldurmak isteyecek. Devletin temizlenmesi için ikinizin de yok edilmesi gerekiyor. O da ancak mafyavari bir yolla olur. Eğer bu ilişkilerinizi gözden geçirmezseniz gene öldürülmeniz gerekecek Jack. Onun için sana tarih okumanı, hem de senden sonraki Amerika ve dünya tarihini çok dikkatli okumanı öneririm." Uzun bir suskunluk izledi Edwards'ın sözlerini.

"Burası için bu kadar konuşma yeter sanırım," diyerek geldi ve eski yerine oturdu John. "Biz sizinle asıl başka şeyleri konuşmaya gelmiştik."

"Sizi dinliyorum," dedi Kennedy, ama Edwards'ın sehpaye bıraktığı düşünce bandını almış, dalgın dalgın inceliyordu. Sonra onu yerine koyup ikisine baktı.

"Aklımıza Artı-2100 Dünya'sının liderleri ile görüşmek geldi," dedi John.

"Gelmeden önce karşılıklı askeri güçleri inceledik," dedi Edwards. "O dünyanın hiç şansı yok öbürlerinin karşısında. Birlikler arasında

(*) Louis Farrakhan, Nation of Islam'ın lideri

sağlam bağlar oluşmamış. Daha da artıyor üstelik bölünmeler. Janet'in çağırısıyla... Silahlarının çoğu L-4, ya da L-5'te. Enerjilerinin tamamını uzaydan sağlıyorlar. Uydulardakiler 'püf' dese, solukları kesilecek. Düşmanın acımasına kalmış kabuksuz kaplumbağa gibiler."

"Onlarla görüşünce Odysse'nin varlığını herkese açıklamış olmayacak mıyız?" diye sordu Kennedy.

"Bir onlar kaldı bilmeyen. Bilmemesi gereken herkes biliyor zaten," dedi John. "Biz onlara göre çok ilkeliz, ama güçlerimizi birleştirebiliriz. Odysse en büyük silahımız. Gerisi balta, mızrak, ok sayılır."

"Ortak düşmanı olan iki tarafız," dedi Edwards yerinden kalkarak. "Gerçi uydulardakiler de bizim torunlarımız ama..."

"Olası bir çatışmada bizim ne yerimiz olabilir?" diye sordu Kennedy.

"Biz de tartıştık onu kendi aramızda," dedi John. "Ayrıca olmalı mı? Benny, oradaki kavgaya hiç karışmamamızı önerdi örneğin. Kabuğumuza çekilip, Odysse'nin savunmasını güçlendirmemiz gerektiğini söyledi. Marilyn, hangi aklımızla onların işine burnumuzu sokacağımızı sordu. Hans, L-4'tekilerin uzaya yayılmak istemelerine ne hakla karşı durabiliriz, dedi. L-5'teki durum da, oradaki halkın özgür seçiminin sonucu. Tamam, çok tanıdık, bildik bir durum ve sonunun ne olacağı şimdiden belli, ama onu onlar istemiş. Aşağıdaki dünya da kendi seçimleri doğrultusunda yaşıyor. Öbürlerinin önünde bir yem yalnızca. Asıl istedikleri Odysse. Önünde sonunda bize dönecekler. Biz o dünyayla kendi gücümüzü arttırmak için işbirliği yapabiliriz. Teknoloji alabiliriz onlardan. Öte yandan, eğer 2100 dünyası o kadar güçsüzse nedeni biz olmalıyız. Bizim bugünkü hatalarımız..."

"Uzun tartışmalar sonucu Kurul'umuz, Artı-2100'den teknoloji edinme ve dünyayı tepelerindeki yamyamlara karşı yalnız bırakmama kararı aldı," dedi Edwards. Kurul'un aldığı bu kararı öneren o idi. Sanki Kennedy'ye bir haber iletmiyor, bir buyruk dikte ediyordu. "Hem kendimizi korumak, hem de Hitler adına insanlıktan özür dilemek için Doktor'la Kopek'i durdurmaya karar verdik. Sarah'ın deyimiyle, 'Kazanmak için haklı olmak yetmez, kazanmak gerekir,' Jack."

"Katılıyorum size," dedi Kennedy yavaşça. "Gelecekte öğreneceğimiz her şey bizi çok fazla zenginleştirecek."

Edineceklerimizin de bir bedeli olacak elbette. Belki bir savaş... Ancak bu durumu benim hükümete, halkıma ve dünyaya anlatmam gerekir. Başka dünyalarla işbirliğine girmeden önce buradaki itiş kakışa bir son vermeliyiz. Babil kolonileri birleşebiliyorlarsa, biz neden yapamayalım onu burada?"

"Önümüzdeki günlerin kolay geçmeyeceği belli," dedi Edwards. "Dostlar bile zorluk çıkaracak."

"Vatikan gibi," dedi Kennedy içini çekerek. "Bilselerdi sizin projenizin daha baştan durdurulmasını isterlerdi."

"İsterler miydi, istediler mi?" diye sordu Edwards kuşkuyla.

"Geçenlerde Papanın özel temsilcisi bir Kardinal gizlice geldi. Sanırım kulaklarına bir şeyler çalınmış. Ağzımı aramak istedi, ama bir Katolik olarak gözlerinin içine baka baka yalan söyledim. İkona oldu mu, bilmiyorum. Gittikten sonra, Prometheus'la şeytanı karşılaştırdım kendimde. Ben Tanrı'yı aldatan bir hain miydim, yoksa insanlığı kurtaran bir kahraman mı? Bilemedim. Bu konuları kendimle tartışırsam inancımın zedeleneceğinden korkuyorum hâlâ."

"Zedeleneceğini düşünüyorsanız inancınız zaten zedelenmiştir," dedi John. Kennedy uzun uzun ikisine baktı ve,

"Nereden başlayacağız bu durumda?" diye sordu.

"Dünya Birliği Örgütü'nün Başkanıyla görüşmeye Artı-2100'e gidebiliriz," dedi John.

***

En üst katta, üzerlerini saran manyetik örtünün altındaki bahçedeydiler. Güneş ışınları bir şekilde kırılarak içeri giriyordu. Açık mavi bir aydınlık doldurmuştu içersini. Tropik bahçenin ortasındaki cam masanın uzun tarafına üç kişi oturmuştu. Biri kısa, beyaz saçlı, yaşlıca bir kadın; biri mavi gözlü, esmer, orta yaşlı bir adam, öbürü de şişman, gözlüklü, kıvrıkcık, uzun saçlı genç biriydi. Ortadaki kır saçlı, mavi gözlü melez Dünya Birliği Örgütü'nün Başkanı Kip Alwar idi. İki yanına danışmanları Diana Field ile Win Dawson'u almıştı. 'Prenses' diye tanıştırılan yaşlı kadın Sarah'ın tanıdığıydı. Genç olanı da

Jimmy'nin üniversitede öğretmeni idi ve bu toplantıya özel olarak çağırılmışlardı. Arkalarında iki koruma görevlisi, parlak, siyah giysileri içinde ayakta duruyordu. Ellerini bellerindeki kemerlere koymuşlardı, ama üzerlerinde silah yoktu. Yüzlerini örten koyu renk cam başlığın içinden nereye baktıkları belli olmuyordu.

Masanın öbür uzun tarafına çoğu geçmişten gelen kişiler sıralanmıştı. Ortada Başkan Kennedy vardı. Bir tarafında John, Hans, Jimmy ve Sarah, öbür tarafında da Edwards, A.B.D. Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Marcus Rosenthal, Ali ve Hank Sawana oturmuştu. Hank, Ali'nin Eksi-19,600'den getirdiği, çok uzun boylu, pullu cildi olan bir strateji uzmanıydı.

"Hoş geldiniz dostlar. Sanırım bu inanılmaz toplantıyı başlatabiliriz artık," dedi Kip Alwar.

***

Artı-2100'deki o toplantıda, ilgili yer ve zamanlardan gelecek delegelerle derhal bir 'Zamanlararası Değerlendirme Toplantısı' yapılması kararlaştırılmış, onun için en uygun yerin Eksi-7650 tarihindeki Babil olduğunda görüşüne varılmıştı. Yani Odysse'nin olduğu yer... Gene Marilyn ile Sarah'ın düzenleyeceği toplantıya Prof. Edwards'ın başkanlık etmesi uygun bulunmuştu.

Bu arada Babil'de, koloni temsilcileri yaptıkları uzun toplantılarla anayasa taslağının büyük kısmını belirlemişti. Ortak bir hukuk sistemi ve para biriminin oluşturulması kararlaştırdıkları ilk kural olmuştu. Ardından, yerleştirildikleri yeri beğenmeyenlerin oralarda kalmak zorunda olmadığı, kendi seçecekleri yere taşınabilecekleri ve diledikleri yerlerde de yeni koloniler kurabilecekleri kabul edilmişti. Ancak birbirleriyle toprak yüzünden çatışmamaları için bu taşınmaları ortak bir komisyon onaylayacak, onun için koloninin nüfusu, yerin coğrafyası ve olanakları, üretilebilecek ürünler göz önüne alınacaktı. Koloniler Birliği'nin sürekli bir başkanı ile iki yardımcısı olacak, bunlar temsilciler arasından beş yıllığına seçilecek, öbür dokuz temsilci ise birliğin Senato'sunu oluşturacaktı. Bir de tüm koloni kurullarının katıldığı Meclis'leri olacaktı. 'Üst Ev' ve 'Alt Ev' demişlerdi onlara.

O toplantının hemen ardından başlayan Birinci Zamanlararası Değerlendirme Toplantısı'na, Odysse Kurul'unun yanı sıra, Babil'de bulunan Üst Ev de katılıyordu. Dışardan, önce 1963'den General Rosenthal'in başkanlığındaki grup, arkasından Artı-2100'den biri Dünya Birliği'ni, biri de Daydream Cumhuriyeti'ni temsil eden iki ayrı grup gelmiş, Noko'nun en son aktardığı ise beş kişilik Lanka ekibi olmuştu.

Yeni gelenlere Sarah önce Babil'i gezdirmiş, Toshiki ile Noko Odysse'yi tanıtmış, Pathummal Babil projesini anlatmıştı. Ali ile Hank da tüm katılanlara Lanka'da yapılanları bir örneğiyle açıklamıştı. Daha sonra Jimmy Doktor'un yaptıklarını kısaca özetlemiş, John da son gelişmeleri ve olası tehlikeleri sıralamıştı. Evet, Odysse henüz öbürleri tarafından ele geçirilmemişti, ancak oluşturulan zaman tünellerinin sonsuza kadar korunamayacağı da açıktı. Her an beklenmeyen birileri oralardan içeri girebilir, kimseye yaşama hakkı bırakmadan, zamanı ele geçirebilirdi.

İlk günün sonunda düzenlenen toplu yemekte peş peşe gelen sorular yanıtlanarak akıllarda kalan kuşkular silinmeye çalışılmıştı. Çekinilenin tersine, gruplar birbirlerine hızla uyum sağlamış, kendi içlerine kapanıp kalmamıştı. İstenen birliktelik havası beklenenden çabuk gelmişti. Hatta ilerleyen günlerde Babil bir de bir aşka sahne olmuş, 1963'ün ekip başı General Rosenthal ile Artı-2100'den 'Prenses' Diana Field arasındaki yakınlaşma dostluk sınırlarını çok kısa zamanda aşmıştı. 2100'den gelen herkes General'in adını tarihten biliyordu. Prenses'in anlattığına göre, dünyadaki yeniden yerleşim hareketleri ve uzaya açılma projesini o yönetmiş, bütün o gelgit hareketinin en az zararla atlatılmasını sağlamıştı. Ay kolonisi ile L-4, L-5 istasyonları Rosenthal zamanında kurulmaya başlanmış, dünyadan oralara yapılan göçleri o düzenlemişti. Ve ikinci günün akşamı Prenses kendini, hakkında anlatılanları şaşkınlıkla dinleyen General'in kollarına bırakmıştı. Üçüncü günün sabahı birinin adı Romeo, öbürününki Juliet olmuştu. Kaldıkları dairenin kapısına 'Dolce Verona' yazmıştı birisi. İkisinin çocukça gülüşmeleri, göz göze, el ele dolaşmaları herkesi neşelendirirken, yakınlaşmanın düğümünü çözen şifreyi bu gençlere yakışır sevda sağlamıştı.

Ama... o üçüncü günün akşamı Doktor'dan gelen kısa mesaj, oluşmuş büyümlü havayı dağıtıvermişti. Odysse'nin ışık küresinden, beyaz saçlı sakallı, beyaz giysili, yüzü sağlıklı bir güneş yanığıyla parıldayan Doktor, doğrudan John'a seslenerek, Babil'de oluşturulmaya çalışılan gruplaşmayı izlediklerini, bu tür çabalara hiç gerek olmadığını, isterse onu Alwar'ın yerine Dünya Birliği Örgütü Başkanı yapabileceğini söylemiş, ayrıntıya girmedigi gibi, ne Kopek, ne de O'Hara'dan söz etmişti. Ortaliğı saran heyecan dalgası içinde epey tartışıldı elbette bu mesaj.

Ali onun düpedüz, hem de adi ve çocukça bir kandırmaca olduğunu söyleyip Doktor'a kızdı. Edwards, onunla Kopek'in arasının açılmış olabileceğini, Doktor'un kendine yeni bir destek aradığını sanıyordu. Benny, 'o puşt herifin' her yapısını dışardan izlediğini, ama oluşan birliktelikten çekindiği için kilit durumdaki John'u aradan çekip almaya çalıştığını söyledi. Jimmy'ye göre de, Doktor onların attığı her adımı izliyor, kendi megaloman tavrı içinde, soluğunun enselerinde olduğunu oradakilere göstermek istiyordu. Hank ile General de ona katılarak, mesajın daha toplantı sonuçlanmadan gönderilme nedeninin katılanların akıllarını karıştırıp korkutmak olduğunu belirttiler. Prenses, Doktor'un John'u Babil'den ayırarak tek başına yutmak istediğine inanmıştı. Kesinlikle bir yere gitmesini istemiyordu. Görüntülü görüşmede bile başına bir iş açabilirdi. John bütün bu söylenenlerin doğru olabileceğini, ama içinde hâlâ küçük bir umut taşıdığını, daha doğrusu taşımak zorunda olduğunu söyledi. Olası bir çatışmanın önüne geçebilme şansını denemeden bırakmamak için Doktor'la bir kez daha görüşülmesi gerekiyordu. Ve John tüm katılımcıların önünde, Kennedy ve Alwar ile görüntülü bir toplantı yaptı. John'un Doktor ile konuşmasına karar verildi.

***

Noko Odysse'nin belirlediği 'zaman dışı' adresle bağlantı kurduğunda, Doktor yanında iki kişiyle görüntüye geldi. Biri oldukça yaşlı, ama dinç, kırmızı yüzlü, beyaz saçlı, kahverengi bir cüppe

giymiş bir adam, diğeri hiçbir belirgin özelliği olmayan, kısa saçlı, esmer, siyah bir tulum giymiş, orta yaşlı bir kadındı. John'un cisimlenmeyip görüntü olarak kalması üzerine,

"Elini sıkmadan sana nasıl 'hoş geldin' diyebilirim John?" diye sordu Doktor, yüzünde gülümseme sayılacak bir buruşmayla.

'Elimi sıkamayınca, gırtlığımı da sıkamıyorsun, değil mi?' diye düşündü John, ama yalnızca gülümsemekle yetindi.

"Bu güvensizlik dengesiz bir çocuğun..." diyordu ki Doktor,

"Sahtekarlık yapamayacak kadar iyi tanıyoruz birbirimizi Jeff," diyerek sözünü kesti John onun. "İyisi mi doğrudan konuya girelim. Ne istiyorsun?"

"Her şeyi bilen sen, benim ne isteyeceğimi de biliyor olmalısın. Niye soruyorsun ki?"

"Senin ağzından duymak için. Belki benim düşündüğümden daha azını istersin."

"Her zamanki gibi, bana haksızlık yapıyorsun John. Bir kenara atıp dışladın, değersiz bir sürü insanın önünde kavga ettin benimle. Şimdi olduğum yere beni sen gönderdin, ama olayın buralara varacağını düşünmemiştin, değil mi?"

"Ne yapmak istiyorsun?" diye sordu John. "Hepimizin bir zaman tuzağı içinde olduğunu, bir aksilik olursa hep birlikte yok olacağımızı biliyorsun. Hepsini ele geçirmeye çalışırken onun nazik dengesini bozabilirsin. Yoksa senin olmayan bir şeyin başkalarına da yaramaması mı amacın?"

"Beni öcülerle korkutmaya çalışma John. Eskiden böyle hatalar yapmazdın. Belli ki dolduruşa geliyorsun. Her neyse, benim sana önerim açık. Gel Artı-2100 dünyasının başı ol. Birlikte çalışalım. Bizimle birlikte sen de kurallarını koy. Belki o berbat dünyayı kurtarma şansın olsun."

"Karşılığında...?"

"Odysse'nin önünde bir iskemle," dedi Doktor. John kendini tutamayıp yüksek sesle güldü. "Gülme!" dedi Doktor, sesini yükselterek. "Sana onurum üzerine söz veriyorum, hiçbir projene dokunmayacağız. İşlerine kesinlikle karışmayacağız."

"Kimlere ne sözler verdin bilmiyorum, ama dünyaya sahip olmanın ötesinde, zamana hükmedebiliyor olmak müthiş, değil mi Jeff? Ama ne yazık ki, o hâlâ elinde değil."

"Eee?" dedi Doktor alayla.

"Seni Odysse'nin önüne, şifresini çözecek şifreyi yerleştirin diye mi oturtalım? Zaman dışındaki adresini zamanın içine oturtabilmen için mi...?"

"Düş gücüne hayranım John," diyerek sözünü kesti Doktor onun. "Evet, dediklerinin hepsi olası, ama hiçbirisi doğru değil. Anlaşamayacağımız belli. Onun için daha fazla uzatmayalım bu konuyu. Sen benden ne istiyorsun? Ne için geldin? 2100 sana yetmemiş anlaşılan, ama sırf bunu söylemek için katlanmış olamazsın bu zahmete."

"Bizim tarafta, senin de içinde olduğun bir geleceğe umutla bakan bir tek ben kaldım Jeff. İşler daha fazla çatallanmadan, sende küçük bir hoşgörü ışığı kaldı mı diye bakmaya geldim. Bulamazsam dönüp, 'Hepinizin en safı benmişim. Özür dilerim,' diyeceğim bizimkilere. Ve iş olacağına varacak."

"İşler hep olacağına varır zaten John. Varmadığı olmamıştır. Ama sen bizimle olursan başka..."

"Nesi başka? Benim size katılmamla neyin değişeceğine inandır beni lütfen. Seni kendi ellerimle oturturum Odysse'nin başına. Benim için, bizim çatışmamızdan zarar görecektir insanlar önemli, projenin benim kalması değil. Acılar, ölümler, yıkımlar olmasın. Gerçi seni ilgilendirmez bunlar..."

"Onun için 'Gel!' diyorum ya sana. O Alwar salağına güvenip bize cephe alma. Dünyayı o duruma onun gibi zavallılar düşürdü. Seninle güçlenir orası."

"Bütün kavramlarımız ne kadar farklı Jeff. Ben dünyanın güçlü olmasını değil, yaşanabilecek mutlu bir yer olmasını isterim. Güçlü olmak isteyen sensin."

"Ben sana tam tamına istediğin şeyi, insanların zarar görmemesini öneriyorum. Gel, koru onları. Yok olmak üzere olan yaşamı ayağa

kaldır, yaşanacak bir yer yap şu dünyayı. Her şeyin hassas bir denge içinde olduğunu, dünya olmazsa bizim de olmayacağımızı ben de biliyorum. Ne yapıp yapıp onu yaşatmak zorundayız. Yani senin gelmeni kendim için istiyorum. Anladın mı John? Şimdi inandın mı?"

"Bunların ne kadarı senin fikrin? Birlikte olduğun kişiler adına nereye kadar söz verebilirsin?" diye sordu John. "Seni ne kadar özgür bırakıp, sözünü ne kadar geçerli sayarlar? Hiç emin değilim."

"Hepimiz sonuna kadar özgürüz," dedi Doktor. "Ortaklık haklarının nerede başlayıp, nerede biteceğini bilecek kişileriz hepimiz."

"Öyle sözde özgürlük olmaz," diyerek burun kıırdı John. "İstemedikleri bir şeyi yaptığında şu yanındakilerin seni durdurma, tutuklama, hatta öldürme yetkileri yok mu?" diye sordu. Yanındaki iki kişide hiçbir tepki olmadı, ama Doktor kısa bir süre durakladı.

"Her arkadaşın yanında diğer ikisinin temsilcisi var," dedi sonra. "Bu konuşmamızı kendi taraflarına rapor etmek için..."

"Evet! Güven kavramına pek sığmayan bir gardiyanlar sistemi. Bir süre geçerli olur, ama fazla uzun sürmez. Toplayacağınız ganimeti bile paylaşamazsınız siz. Birbirinize düşersiniz. Bak, Doktor! Benim de sana bir önerim var. Kabul edeceğini pek sanmıyorum ama... Gel, yanına almak istediğin herkesle birlikte boş bir dünyaya gönderelim seni."

"Bir tür sürgün, öyle mi?"

"Olur mu hiç? İster bir tatil diye düşün, ister dünyayı kendi isteğine göre yeniden yapma önerisi diye. Keşke biri bana önerseydi böyle bir şeyi. Yorulmadın mı, doymadın mı daha?"

"Sen bir çocuksun John," diyerek güldü Doktor. "Ben sana ne öneriyorum, sen bana ne... Yoo, teşekkür ederim. Ben Odysse'yi istiyorum. Farkındaysan bize hayır demiyor artık. Kokumuzu tanıyan uslu bir köpek gibi oldu. Sıra sizin kokunuza düşman yapmaya geldi onu. Koyduğunuz bütün tuzaklarla siz dışarda kalacaksınız yakında."

"Arkadaşlarının onu sana kuzu kuzu bırakacaklarını hiç sanmam," dedi John. O sırada görüntüye kızıl saçlı Frederick Ericsson girdi. Gelip Doktor'un arkasında ayakta durdu. Alwar'ın muhafızlarınıninki gibi

---

siyah, parlak, beli kemerli giysiden vardı üzerinde, ama başlık takmamıştı. Sert bakışlarla John'u süzüyordu. Onun arkasından, John'un şaşkın bakışları altında, Başkan Kennedy ile Başkan Alwar girdi görüntüye. Oturan üç kişinin arkasına geçip, Frederick'in iki yanında durdular.

"Ben inanmayacağın kadar güçlüyüm John," dedi Doktor. "İnat etme! Gel, sen de katıl bize."

11.

Ayağa kalk! Uyumak için önümüzde sonsuzluk var.

Ömer Hayyam

Zamanlararası ekipler John'un Doktor'la yaptığı görüşmenin ardından yeniden bir araya gelmiş, Edwards o konuda genel görüşme açmıştı. İlk sözü bir açıklama yapacağını belirten Lanka sözcüsü Hank Sawana aldı. Ona göre küçücük kalan kürsüye tutunmak için iyice eğilip, kendilerinin insan yapımı bir tür olduğunu, kültürlerini onlardan aldıklarını, ancak farklı olduklarını söyleyerek başladı konuşmasına. İnsanlarla bir şekilde 'uzaktan akraba' idiler ve henüz tamamlanmamış bir evrim sürecini yaşıyorlardı. Kendilerinin varlık nedeni olan insanlara şükran duyuyorlardı, ama bu durum onların kölesi olmalarını gerektirmiyordu. Bunları söyledikten sonra bir süre susarak salondakilere baktı.

"Bu nedenle Lanka Yönetim Kurulu, insanlar arasındaki olası bir savaşa karışmama kararı alırken topluluğumuzun genel eğilimini göz önüne almış oldu. Ancak bireyleri de istedikleri tarafta yer alabilmeleri konusunda serbest bıraktı," dedi kimi zaman tizleşen, kimi zaman kalınlaşan, kendine özgü sesiyle. Salonda uzun bir suskunluk oldu. "Bunun üzerine burada bulunan dört arkadaşım ile ben sizlere katılma kararı vererek Babil'e geldik. Bizler kişisel olarak, zor durumlarında bizi yapan insanların yanında olma gereğine inanıyoruz." Kısa süren bir duraklamadan sonra bazılarının tedirgin bir alkış aldı bu sözleri. Tam kürsüden inmek üzereyken arkalardan bir kadın,

"Karşı tarafa katılmak isteyenler de olabilir mi?" diye sordu. Sarah idi o.

"Evet," dedi Hank kürsüde kalarak. "Biz Lanka'dan ayrılincaya kadar diğerlerine katılmak isteyen çıkmamıştı, ama kimse çıkmayacak demek değildir bu."

"Peki hak mı bu şimdi?" diye seslendi Marilyn de. "Bazılarınızın onları yapanların karşısında yer alması doğru mu?"

"Bizim inancımız bireysel özgürlüklerin her şeyin üzerinde olduğudur, sayın bayan," dedi Hank. "Bizi yapmanızın bedelini bu beş kişi buraya gelerek ödemek istedik. Aynı zamanda bizlerden size karşı olacakların bedellerini ödemek için de buradayız. Bazıları öbür takıma katılmakla insanlığa olan görevlerini o şekilde yerine getirebileceğini düşünebilir. O onların kararı ve seçimi olacaktır," diyerek kocaman adımlarıyla kürsüden indi. Onun üzerine salonda önce bir uğultu oldu, sonra hep bir ağızdan bir tartışma başladı. Edwards ellerini çırparak herkesi susturmak istedi.

"Arkadaşlar, arkadaşlar," dedi yüksek sesle. "Önce sözcüler toplumlarının görüşünü belirtsin, tartışmalara sonra geçelim. Tarih sırasıyla sıra Eksi-7650 Babil sözcüsünde. Buyurun sayın Deray."

Kürsüye gelen kişi, bu arada Üst Ev'in Başkanı seçilmiş olan, Hakon Deray idi. Koloni temsilcileri, kendilerini Babil soyundan saydıkları için, ilk başkan olma hakkını Babil temsilcisine vermişti. Herkesi başıyla selamladıktan sonra,

"Bu toplantının hepimizin tarihlerine kısaca 'Babil Buluşması' olarak geçmesini önerdi bir arkadaşımız," diyerek başladı konuşmasına. "Garip, ama bir araya gelen farklı zamanlardan topluluklarının tarihleri bundan sonra aynı olayları yazmaya başlayacak. Oysa ne 1963, ne de 2100'den gelenler tarih kitaplarında böyle bir toplantıyı okumuşlardı. Eksi'den gelen Lanka'lılarla bizler de bu olayı yeni yaşıyoruz. Tek başlarımıza olsaydık yaşamımız bir boyutta akıp gidecek, böyle bir paradoksun farkında olmayacaktık. Özel olarak bizler bu durumumuza ya çok uzun sürecek bir evrimle ulaşacak, ya da hiç ulaşamayacaktık. Zamanlarını aşarak gelen ve bizimkini başlatan kişilere biz de şükranız sayın Sawana, ancak geleceklerinden endişe ediyoruz." Bir süre durup kendisini dinleyenlere baktı. "Aramızda zamanlararası sorunlara nereye kadar karışma hakkımızın olduğunu tartıştık. Önümüzde iki tane gelecek örneği olduğunu gördük; sözcüsü bir asker olan kavgacı bir 1963 ve kendi uyduları tarafından yok edilmeye direnemeyen barışçı bir 2100. Hayır efendim! Biz onlar gibi olmak istemiyoruz. Bunu bize siz öğrettiniz. Size benzemememiz için yaptınız bizi. Henüz

değiliz, ama sizlerden daha güçlü ve mutlu olmak zorundayız. O amaçla, en büyük yol göstericimiz geleceğin tarihinden alacağımız dersler olacak."

"Bravo," dedi Pathummal yavaşça, ama salon çok sessiz olduğu için herkes tarafından duyuldu sesi.

"Öte yandan bizi bu toplantıya çağırarak sizlerle eşit oy hakkı tanıdınız," dedi Hakon Pathummal'e gülümseyerek. "Oysa sizin için yapmamız gerekenleri söylemeniz yeterliydi. İnanmasak bile isteklerinize direnemezdik, ama siz bizimle karşı çıkabileceğimiz bir tartışmaya girmeyi kabul ettiniz. İşte sırf bu yüzden, yani insanlığın bu kez yaşamı daha fazla hak etmesine katkıda bulunabilmek dileğiyle, yanınızda olmaya karar verdik. Henüz oluşumunun başında olan evrimimiz belki bundan çok zarar görecektir, ama kendimizi sonu kötü bitmeye yönelmiş bir insanlık öyküsünü düzeltmeye adanmış istiyoruz. O zaman çocuklarımızın kendi geleceklerine daha şövalyece bir gururla bakacaklarına inanıyoruz. Kendi barışçıl inançlarımıza ve ayrıca gücün kesinlikle karşı tarafta olmasına karşın, bir savaş durumunda yanınızda olacağız. Başkanlarınız bile kalmamış olsa da..."

Hakon kürsünün yanındaki masada oturan Edwards'ı başıyla selamlayarak döndü ve ağır ağır yürüyerek Senato'sunun üyeleri arasındaki yerine oturdu. Salondakiler suskun ve sıkıntılı bir şekilde beklemeye başladı.

"1963'ün sözcüsü sayın General Rosenthal," dedi Edwards.

"Baylar," diyerek sözlerine başladı, "ve bayanlar," diyerek Prenses'i selamladı General. Herkes için kısa bir gülüşme arası yaratmıştı bu tavrı. "Onlardan biri oldum, ama arkadaşımız bana gene de 'asker' diyerek hakaret etti," diye sürdürdü konuşmasını gülerken. Salondakiler bir kez daha gülüştü, çünkü üzerinde üniforma değil, Babillilerin giydiği turuncu klima kumaştan bir tulum vardı. Sonra yüzü gibi sesi de ciddileşti. "Biz 1963 yılının A.B.D. ülkesi adına buradayız. Biraz önce izlediğimiz görüntü Başkanımızın taraf değiştirdiğini düşündürüyor hepimize, ama kişiler değil, ilkeler önemlidir. Orada gördüğümüz şeyin ne olduğunu tam olarak bilmesem de, diplomatlarımızın şu sıralarda

dünyanın diğer uluslarına buradaki durumu anlatmakta olduğunu biliyorum. O ülkelerin büyük çoğunluğunun yanımızda olacağından adım gibi eminim. Keşke burada onlar adına da konuşuyor olsaydım, ama az kaldı. Sürdürmekte olduğumuz bu toplantının dünyamızdaki yankısı, ülkeler arasındaki kısır çekişmeleri, insanlık açısından daha geniş bir ufukla değiştirecek. Bunu görebilmek için bir falcı olmam gerekmiyor. En azından bize öyle bir yararı olacak burada yaşanan gerginliğin. Umarım savaş olmadan atlatabiliriz önümüzdeki bu badireyi. Evet bir askerim, ama savaşlarda kazananların bile ne kadar büyük bedeller ödediğini bilecek kadar tarih okudum. Şimdilik bir tek ülke olarak ve teknolojimizin zavallılığını kabul ederek tüm gücümüzü komutanıza vermeye hazırız. Bizler çocuklarımızın, dünyayı yok olma aşamasına getirmiş ana-babalarından utanmamasını ve bu mavi topun mutlu yaşanabilecek bir yer olabileceğini görmelerini istiyoruz," diyerek kürsüden indi ve Prens'in yanındaki yerine döndü.

Artı-2100'ün sözcülüğünü Jimmy Prens'e bırakmıştı. Sıra kendisine geldiği için Edwards'a bakarak yerinden kalkıp ağır adımlarla kürsüye yürüdü yaşlı kadın. O da General gibi turuncu bir klima tulum giymiş ve sanki daha güzelleşmişti.

"Dostlarım," dedi yavaşça. "Bizim sorunumuzmuş gibi görünen bir anlaşmazlığı insanlığın sorunu olarak görüp yanımızda olma sözü veren herkese teşekkür ediyorum. Bu ilginç yolculukta, Dünya Birliği Örgütü olarak bizim de bir savaş çıkmaması için çaba göstereceğimizden emin olabilirsiniz. Olası bir savaşın buralara kadar uzanıp uzanmayacağını bilemiyorum, ama biz orada topun ağzındayız. Bir yangında önce orası yanacak diye değil, bir ülke peşinde olduğumuzdan barış için çabalıyoruz. Umarım başarırız, çünkü her ne kadar adımız Dünya Birliği ise de, dünya tam bir birlik içinde değil orada da. Bize ilettiğiniz bilgileri Genel Kurul'umuzda tartışırken, Doktor Hopkins'in isteğinin hemen yerine getirilmesini isteyenler olmuştu. Öyle yapılsaymış Kopek bize ilişmezmiş. Uydulardakilerin istediği yalnızca Odysse imiş ve onu ele geçirmek için bizi rehin alarak sizi korkutmaya çalışıyorlarmış. Ayrıca Odysse gerçekten de insanlığın malı olmalıymış. Niye bazı ne idüğü belirsiz kişilerin elinde, böylesine tehlikeli bir silah olarak kalsınmış ki?

"Başta azınlıkta olan bu görüş yavaş yavaş taraftarlarını arttırmaya başlamıştı. Durum neredeyse ortada idi ki, kararın oylanmasına geçilmek üzereyken Alwar salonunun kapılarını kapattı ve herkesi tek tek dışarı alarak DNA kimlik testi yaptırttı. Bu testler Kurul'umuzdaki diplomatların üçte birinin estetik ameliyatlara asıl üyelerin yerine geçirilmiş sahte kişiler olduğunu ortaya çıkardı. Çoğu uydulardan gönderilmişti. Durumun anlaşılması üzerine gerçek üyelerin neredeyse tamamı Alwar'ın önerisini onaylayarak, tüm gücümüzü bu toplantıda oluşacak otoritenin hizmetine verme yönünde oy kullandı. Alwar'ın politik bir başarısıydı bu. Savaş karşıtı olan birliğimize, gerekirse kendi uydularımızla savaşa hazır olduğumuzu ilan ettirmişti.

"Evet dostlarım, savaş karşıtı olmak, biraz önce konuşan Hakon Deray arkadaşımızın dediği gibi, kendi yok oluşumuza direnememek anlamına geliyor. Biz ne 1963 kadar savaş içinde yoğrulduk, ne de Kopek kadar saldırganlaşabiliriz. Biz insanlığın tarihi boyunca özlediği barış ve özgürlük dünyasını gerçekleştirdik orada. Bedel olarak dirençsizliğimiz çıktı önümüze. Ama karşımıza dikilenlerin kişiliklerine bir bakın lütfen! Kopek'i biliyorsunuz. Doktor'u siz anlattınız. Neyi savunduğu anlaşılamayan Janet... onunla birleşen Mehdi Abbas... çevrelerine ezik, horlanmış, umutsuz kim varsa topluyorlar. İşte yanlışımız burada. Biz bir barış dünyasının kişisel özgürlüklerini taşıyabilen bireylerden oluşacağını sanmıştık. Özgürlüklerden rahatsız olanlar hemen karşı tarafa koştu. Bir kalabalığın parçası olup, herkes gibi ortalama kalmak isteyenler onların yanında toplandı. Doktorlara sorarsanız bir kişilik bozukluğudur bu. Yoksa insanlar neden gidip de, 'Ben sizin belanız olmak istiyorum,' diyen Kopek'e, 'Ne olur ol!' diye oy verir? Bizim hatamız bu oldu işte. Yaşamın kendi içinde varolan ikilemi atlادık. Bizim güzel ve doğru dediğimize, bir tepki olarak çirkin ve yanlış diyecekleri göz ardı ettik.

"Bizim onlar karşısında güçsüz olduğumuzu söylüyorsunuz, ama bunu söylerken sizin ölçünüz de silahşorluk. Ne var ki Tanrı her zaman iyilerin yanındadır. Bakın! Bizim karşımıza zamanın içinden birilerini çıkardı ve onlara, 'Sizi kurtarmak istiyoruz,' dedirtti. İbrahim Peygamber'in oğlunu kurban ederken gökten bir koç indirmesi gibi bir

mucize onun sizi bize göndermesi. Evet, bizler kimseye karşı koyamayız, çünkü silahsızız. Güvenebileceğimiz tek şey, bu toplantıya katılanların bütün zamanların en seçkin kişileri olması. Bu kadar akıl hiçbir zaman bir araya gelmemişti. Bunun sağlayacağı sinerjinin umuda yönelmekten başka şansının olmadığına inanıyorum. Onun için, buyurun gelin ve bizi kurtarın. Biz sizin hepinizin özlediği barışız." Alkışlar arasında kürsüden inerek yerine döndü Prenses.

"Arkadaşlar," diyerek ellerini kaldırdı Edwards. Salon giderek sessizleşti. "Hepimizin gelecekte yalnızca barış beklediği görülüyor. Onun için zaman yitirmeden, teknik ve askeri konularda çalışmalar yapmak üzere komisyonlar oluşturup, kendimize bir plan hazırlamamız gerekiyor. Ancak sizlere şu anda salona giren bazı konuklarımız olduğunu bildirmek istiyorum."

Herkes arkasına dönüp kapıya baktı. John ve Toshiki'nin arasında Başkan Kennedy ile Başkan Alwar duruyordu. Birlikte yavaş yavaş öne doğru yürüdüler. Kısa süren bir sessizliğin ardından delegeler ayağa kalkarak onları şiddetle alkışlamaya başladı.

***

O günün gecesi John dört hanımla Babil'deki hastanenin terasına çıkmıştı. Prenses, Pathummal, Marilyn ve Sarah oturdukları masada bir şarap şişesini açmaya çalışan John'u izliyordu. Işıkları yakmamışlardı. Aysız bir geceydi, ama çevrenin aydınlığı birbirlerini görmelerine yetiyordu. Görüşmelere ara verildiğinde, John'un önerisiyle bir şişe şarap ve beş bardak alıp kimseye bir şey söylemeden yıldızların altına kaçmışlardı. John şarabı bardaklara dağıttıktan sonra kendininkini alıp kaldırdı ve,

"Barışa ve mutluluğa," dedi.

"Mutluluğa," dedi Pathummal.

"Barışa," dedi Sarah.

"Güzelliklere," dedi Prenses de. Sonra Marilyn'e dönerek, "Siz benim en sevdiğim kişilerden biri olduğunuzu bilmiyorsunuz. Bir sizin,

bir de Chaplin'in yeri çok özeldir bende. Sizi doğru kullanamadıklarını, biçtikleri aptal sarışın tipi yerine, oyun gücünüzdeki duyarlılıkla müzikallere yatkınlığınızı ortaya çıkarsalardı çok farklı olacağınızı düşünmüşümdür hep. Burada yaptıklarınızı gördükten sonra ne kadar haklı olduğumu anladım. Siz, o bize tanıtılan Marilyn değilsiniz."

"Çok teşekkür ederim Prensese," dedi Marilyn, kadehini özel olarak onunkine vurarak. "Ne güzel sözler... Şımarıklık olmasın diye, kimseye söyleyememiştım düşüncelerimi şimdiye kadar. Teşekkür ederim. Yüzyıllar sonrasına kalmış olmak hoş bir şey, ama o defter kapandı benim için. Yaşamımın amacı burası oldu."

"Burası... burası başka... çok etkileyici," diye sürdürdü Prensese, öbürlerine bakarak. "Bırakın duyduklarımı, gördüklerime bile inanamadım daha. Olağanüstü... garip... kışkırtıcı... Kolonilerin her biri birbirinden ilginç. Sonra oluşturdıkları federasyon... ne söyleyeceğimi bilemiyorum. Lanka başlı başına bir olay. Sizce bu gördüklerimizin arkasında gerçekten ne var John?"

"Tanrı dememi bekliyorsanız diyemeyeceğim Prensese. Onu bulamadık henüz. Bilemediğimiz çok şey var daha."

"Umarız bütün bu yoğunluğu kaldırabilir bizim zavallı Odysse," dedi Sarah.

"O olasılık da var, değil mi?" diye sordu Prensese.

"Her an," dedi Marilyn, içini çekerek.

"O zaman ne yaparız?" diye sordu Prensese. Kimse yanıtlamadı onu. "Anlıyorum," dedi onun üzerine yaşlı kadın. "Aslında anlamıyorum. Niye hep tarihte olan şeylerin benzerlerini yaşadığınızı bir türlü anlayamadım. Sizler de farkındasınız, ama olayların oluşuna engel olamıyorsunuz. Öyle değil mi Belkıs Hanım?"

"Hıı?" dedi Pathummal, düşüncelerinden sıyrılmaya çalışarak. "Yaa, evet. Hele hele Hans'ın bir İbrani kralını oynamasına ne demeli?"

"Sizin bir Hintli olmanız gibi mi?" diye sordu Prensese.

"Onunki daha ironik," dedi Pathummal ve gülümseyerek başını salladı. "Yemen'de benim yaptıklarımı daha önce Belkıs'ın yapmış

olduğunu sonradan öğrendim. Okuyup araştırınca... Evet, doğal koşullar herkese aynı şeyi yaptırırdı belki, ama niye ben, değil mi?" Prenses başıyla onayladı onu. "Size bazı başka benzerliklerden söz etmemi ister misiniz?" diye sordu Marilyn'e bakarak. O 'devam et' anlamında gözlerini kapatıp açtı ve elindeki şarap kadehini bir yudumda içti. Pathummalla diğerlerinin soran bakışları üzerine, "Hint Mitolojisi," diye ekledi.

"Bana hep çok karışık gelmiştir o," dedi Sarah. "Fazla kalabalık..."

"Evet haklısın, dışardan biraz kalabalık görünür. Kırk bin kadar tanrı ile tanrıça vardır Hindistan'da, ama hepsi bir yerde birleşir. Her şeyin kaynağı, 'mutlak' demek olan Brahman'dır. O bir sürü tanrı, aslında o tek gücün farklı kişilikleridir. Bir bakıma tektanrıcılıktır Brahmancılık. Brahma olup yaratır, Vişnu olup korur, Şiva olup yok eder örneğin."

"Oraya da bulaştığımızı mı söyleyeceksin yoksa?" diye sordu Marilyn.

"Yeni yeni bazı şeyler... Önceleri bu kadar benzerlik yoktu. Son zamanlarda..." diyerek bir süre sustu Pathummal. Marilyn ona gülümseyerek başını sallayınca içi rahatladı. "Yani şu uydular ve dünya... bir şeyler bir yerlere oturmaya başladı."

"İlginç," dedi Prenses. Şarap şişesine uzanıp boşalan bardağını doldurdu. Şişeyi ondan almak isteyen John'a el işaretiyle engel oldu. Sonra öbür bardakların eksiklerini tamamladı.

"Bizde Mahabharata adlı bir destanda," dedi Pathummal şarabından bir yudum alarak, "bir savaş anlatılır. 'Eğitilmişlerin büyük şiiiri' demektir o. Kardeş çocuklarından türeyen Pandava ve Kuruidi ailelerinin savaşı... Sonuncusu Kuruksetra ovasında, M.Ö. 1000 yılında olur."

"Bütün bu yer adları ve tarihler o savaşı gerçek mi yapıyor?" dedi Sarah. "İlyada'nın gerçekten Troya savaşını anlattığı gibi...?"

"Nasıl yorumlarsanız," dedi Pathummal omuzlarını silkerek. "Pandava'lar tanrılar tarafından korunur. O ailenin prenslerinden Arcuna tanrı Krişna'nın dostudur ve girdiği savaşlarda onun çok yardımını görür. Destandaki ünlü bir şiiir, ikisinin ölüm ve ruhgöçü

konularındaki görüşlerini anlatır. Yeniden doğuş inancının en temel anlatımıdır o. Her neyse... tanrılarla olan ilişkisi yüzünden Arcuna'ya 'insan yüzlü tanrı' da denir. Bir ara onlardan göksel silahlar alır ve tanrılar kralı İndra'nın arabasıyla uzaya giderek cinlerle savaşır."

"Şimdi de cinler çıktı karşımıza," dedi Marilyn, "hem de Frederick uzaydayken."

"Neyse ki tanrılar Arcuna'nın yanındaymış," dedi Sarah gülerek. "Asıl oğlan o olduğu için sonunda o kazanır. Merak etme!" diyerek kadehini Mariyn'e kaldırdı.

"Arcuna tanrının arabasıyla gökyüzünde yüzlerce hava taşıtının inip kalktığı, kendi çevresinde dönen bir uyduya gider," diye sürdürdü Pathummal sözlerinin üzerine basarak. "Brahma tarafından iki kadın cin için yapılmış bir kent vardır onun içinde." Susup elleriyle gökyüzünü işaret etti. "O iki kadın kentlerini o kadar iyi savunuyorlarmış ki, tanrılar bile sokulamıyormuş yanlarına. Arcuna bir mermi atarak orayı yerle bir eder. Sağ kalan cinler yıkıntının içinde savaşı inatla sürdürür, ama sonunda hepsi yok edilir."

"Demedim mi ben sana?" dedi Sarah Marilyn'e. Gülüştüler.

"Arcuna dünyada Kuruidi'lerle savaşırken, ona yardım etmek isteyen İndra, diğer tanrıları yanına alıp uçan arabasıyla gelir. Bu arada... göksel tanrılar otuz beş tane imiş. Biz aşağıdaki toplantıyı tam bu kadar kişiyle yapıyoruz. Farkında mısınız?"

"Aaa, içim sıkıştı," dedi Prens. "Çok bilmek ne kötüymüş."

"Daha durun bakalım," dedi Marilyn ona. "Eee?" dedi sonra Pathummal'a, ama o susarak üçünün gözlerinde dolaştırdı gözlerini.

"Tanrı da Cebrail'e, dönek meleklerden oluşan Şeytan'ın ordusuyla savaşmasını buyurmuştu," dedi Sarah. Onun da ardından bir süre sustular.

"Arcuna'ya ne olmuş sonra?" diye sordu John.

"Düşmanlarını yendikten sonra, yaşamaktan bıktığı için İndra'nın cenneti Svarga'ya çekilmiş."

"Ödül olarak oraya alınmıştır o," dedi Marilyn. "Hanok da ölmemiş, Tanrı tarafından gökyüzüne alınmıştı." Başıyla onu onayladı Prens.

Başka kimse bir şey söylemeyince birbirlerine ve yıldızlara bakarak şaraplarını içtiler.

"Evet Prensese," dedi bir süre sonra John. "Şimdi siz de önümüzdeki bazı olayların söylencelerle benzerliğini biliyorsunuz. İstemediğiniz bir şeyin olmasına nasıl engel olacaksınız bakalım."

"Haklısın John," dedi Prensese. "O anlatılan savaşa engel olamayacağım galiba, ama gene de olabilmek için elimden gelen her şeyi yapacağım."

"Ben de hanımefendi. Ben de," dedi John içini çekerek. "Ama baksanıza, aşağıdaki toplantı askeri bir yapılanmaya doğru gidiyor. Karşımızdakilerin Odysse'ye el koymasına savaşımadan nasıl engel olabileceğimizi bulamadım ben daha." O sırada hoparlörden toplantının üçüncü oturumunun başlamak üzere olduğu bildirildi. "Bu küçük kaçamağımız bu kadarmış hanımlar," dedi John ayağa kalkarak. "Şimdi son bir barış atağı olarak, L-4 ve L-5'e birer elçi göndermeyi önereceğim."

"İyi olur John," dedi Prensese, onun koluna girip asansöre doğru giderlerken.

***

Herkes müthiş heyecanlıydı. General Rosenthal'i L-5'e götüren gemi adım adım önündeki uyduya yaklaşıyordu. Yayınladığı üç boyutlu görüntü toplantı odasındaki bir duvarı doldurmuştu. Her saniye giderek büyüyen, hiçbir ilginç yanı olmayan uydu büyük bir su deposuna benziyordu. Dışı güneş panolarıyla kaplıydı. Ancak ekseni çevresinde dönen o karanlık silindirin çevresini saran manyetik kalkanın ışıklarının sürekli değişmesi çok etkileyiciydi. Bidonun büyüklüğü, açılan bir hangar kapısından çıkan üç karşılama gemisinin onun yanında ne kadar küçük kaldıkları görülünce anlaşıldı. Dünya gemisi kendi başına koruma kalkanını aşamayacağı için onlar tarafından içeri alınacaktı. Birlikte o açık hangar kapısından girip bir rıhtıma yanaştılar. İçeri girerken hafif bir parazit duymuşlardı. Rosenthal bir taramadan

geçtikleri notunu düştü görüntünün altındaki bölüme. Girdikleri ambar olağanüstü büyüklükteydi. Kendilerini karşılayan gemilerden belki yüzlerce, daha büyüklerinden kırk, elli tane, çok büyüklerinden de on tane kadar vardı içerde.

"Bu görüntüler inceleniyor mu?" diye sordu Alwar yanındaki şişman danışmanına.

"Evet," dedi Win Dawson. "Hem de üç ayrı grup tarafından. Daha sonra birbiriyle karşılaştıracaklar bulgularını." Alwar başını sallamakla yetindi.

"Kopek'in bize görüntü alma izni vereceğini sanmıyordum," dedi John. "Her şeylerini gözlerimizin önüne sermeleri biraz garip değil mi sizce?"

"Manyetik kalkanlarının aşılamayacağına güveniyorlar," dedi Jimmy.

Bu arada görüntüler değişti. Üç kişilik dünyalı ekiple onları rıhtımda karşılayan grup, önlerinde yukarı doğru kıvrılan hortum gibi bir koridorun sonundaki ışıklı kapıya doğru gidiyordu. Yaklaştıklarında kapı kendiliğinden açıldı ve dünyalılar içeri girdi. Onları getirenler dışarda kalmıştı. Kapı arkalarından kapandı. Bir salona girmişlerdi. Sağa ve sola sıralanmış üçer sıra kırmızı koltukta yirmiye yakın kişi oturuyordu. Yer ve duvarlar bile kırmızı halı ve kumaşlarla kaplanmıştı. Tam karşılarındaki yüksek kürsüde beş kişi, onların da arkasında daha yüksek bir kürsü ile karanlıkta kalan bir koltuk vardı. O sırada o koltuğun arkasındaki kapı açıldı ve içeriye birileri girdi. Tavandaki ışıklar da yanmıştı. Kopek idi gelen. Yanında kahverengi cüppeli bir adam ve beyaz klima tulumlu bir kadın vardı. Kopek koltuğa oturdu. Öbürleri iki yanında ayakta durdu.

"Hoş geldiniz Dünyalılar," dedi Kopek kalın, etkileyici bir sesle. Dünya ekibinin oturacağı bir yer yoktu. Belli ki özellikle ayakta bırakılmışlardı.

"Hoş olmasını dileriz," dedi Rosenthal. "Bizler buraya, Birinci Zamanlararası Değerlendirme Toplantısı'nın mesajını size iletmek için gelmiş bulunuyoruz. Ben..."

"Hepinizi tanıyoruz General," diyerek onun sözünü kesti Kopek.

"Doktor Hopkins ve diğer kolonilerle kurduğunuz güç birliğinin dünyaya karşı takındığı düşmanca tavırdan vazgeçmesini istiyoruz," dedi Rosenthal sertçe. "Sizi, içinde yalnız sizin olacağınız bir başka zaman boyutuna taşımayı öneriyoruz."

"Ya kabul etmezsek?"

"O sizin bileceğiniz iş."

"Elbette biz bileceğiz," dedi Kopek de sertleşerek. "Size nasıl güvenelim? Bizi bir üçkâğıda getirmeyeceğinizi ne bilelim? Sizin geri dönüp dönememeniz nasıl bizim isteğimize bağlıysa..."

"Onu göze almıştık," dedi Rosenthal. "Size bu mesajı görüntü olarak da iletebilirdik, ama güveninizi sağlamak için kalkıp kendimiz geldik. Ayrıca Başkan Alwar, siz gönderilirken yanınızda olmak için gönüllü oldu."

"Çok güzel," diyerek güldü Kopek. "Yani bir adamı gözden çıkararak bizi başınızdan defedeceksiniz, öyle mi? Çok ucuza gittiğimizi düşünmüyor musunuz?" Sesi birden sertleşti gene. "Bize koşul dikte edecek durumda değilsiniz General. Önerinizi o şekilde kabul etmiyoruz, ama bize zaman makinanızdan bir bağlantı verirseniz isteyeceğimiz boyuta kendimiz gideriz. O zaman gerçekten kurtulursunuz bizden."

"Biz size nasıl güvенеceğiz?"

"Güvenmek zorundasınız, yoksa dünyanız çok zarar görecek."

"Bizi küçümsüyor, sizden geri olduğumuzu düşünüyorsunuz, ama zaman makinasıyla istediğimiz çağa gider, sizinkilerden çok gelişmiş silahlarla donatabiliriz dünyayı. Siz daha parmağınızı bile kıpırdatmadan... İstersek buraya hiç gelmemiş bile olabiliriz."

"Bu çocukça blöfleri bırakın General! Zamanda 2100'den daha ileri gidemediğinizi biliyoruz. Yalanınızla size güvenmememiz gerektiğini kanıtladınız. Bu tür çıkışları bırakın da, bize istediğimizi verin. Onu sağlamak için sizi bir süre konuk edeceğiz burada."

"Bizler özel olarak Odysse hakkında bir şey bilmeyenlerden seçildik. Boşuna uğraşmayın."

"Çok zekisiniz, ama tarihteki ünlü General Rosenthal ayağımıza kadar gelmişken şansımızı denememiz gerekir. Belki sizden ummadığımız başka şeyler öğrenir, deneyimlerinizden yararlanırsınız," dedi Kopek ve General'in göndermekte olduğu görüntü birden silindi. Babil'de o konuşmaları izleyenler birbirlerine baktı.

"Kendinden çok emin görünüyordu," dedi Alwar.

"Generale ne yapacaklar?" diye sordu Kennedy.

"Bellek taraması," dedi Prens. "Umarım," diye ekledi sonra. Sesi sıkıntılıydı.

"Şimdi de İndra'nın gönderdiği görüntülere geçiyorum," dedi Jimmy uzun süren bir sessizliğin arkasından. Bu kez başka bir uydu karşı duvarın önünde yavaş yavaş büyümeye başladı. O silindirin boyu daha kısa, çapı daha büyüktü ve şişman bir peynir kutusuna benziyordu. Altı, üstü antenler, güneş panelleri ve diğer bir sürü aygıtla doluydu. Onun da çevresini manyetik alan ışıkları sarmıştı. Birden uydunun tepesindeki yığının içinden yeşil bir ışık parladı ve doğrudan dünya gemisinin üzerine düştü. Bir erkek sesi,

"Motorlarınızı durdurun. Sizi içeriye biz çekeceğiz," dedi. İstenen yapıldı.

"Öbürlerine göre teknikleri farklı," dedi Kennedy.

"İkisi farklı dünya," dedi Sarah. "Yerçekimiyle, yaşama biçimiyle, insanıyla..."

"Geleceğe bakışlarıyla..." diye ekledi Prens. "Barışı savunmak gerekmiş. Güçsüz güçlüye yem oluyor. Yem durumunda olan biziz. Dünyayı pembe bir cennet yapma fikri doğru bir ütopya değilmiş."

"Sen de değişmeye başladın Prens," dedi kıvrıkcık saçlı Win Dawson.

"Haklısın Win. Her neyse..." diyerek önlerindeki görüntüyü işaret edip sustu.

Karşılarında dünyalı ekibinin alındığı oda vardı. İki uzun duvar boyunca onar tane koltuk sıralanmıştı ve hepsi kahverengi cüppeli adamlar, kadınlarla doluydu. Kısa duvarların önlerine de üçer koltuk konmuştu. Pathummal ile iki yardımcısı önlerindeki koltuklara

oturdular. Diğerleriyle aralarında manyetik bir perde olduğu silik yansımalarından belliydi. O sırada karşı duvardaki kapı açıldı ve içeriye üç kişi girdi. Onlar da önlerindeki boş koltuklara oturdular. Ortadaki cüppeli, beyaz saçlı adam Kevin O'Hara idi. Başıyla konuklarını selamladı. İki yanındaki farklı giyimli kişiler de Doktor ile Kopek'in adamları olmalıydı.

"Hoş geldiniz Dünyalılar," dedi O'Hara. Sesi pürüzsüz, net ve etkileyiciydi. İçinde oldukları oda da sade, abartısız ve yeteri kadardı. Her şey ve her yer gri idi ve olması gerekenden loştu. Gri oda, kahverengi giysiler...

"Hoş bulduk sayın Elçi," dedi Pathummal. "Size değişik zamanlardaki dünyalardan selam getirdik. Ayrıca sürmekte olan Birinci Zamanlararası Değerlendirme Toplantısı'nın bir kararını size iletmekle görevlendirildik. Belki izliyorsunuzdur onu."

"Gelip kendinizin anlatması hoş bir davranış oldu," dedi O'Hara. Görüntü biraz daha silikleşip parladı, ama kesilmedi.

"Dünyaya düşman bir birliğe katılmanız tarafımızdan iyi karşılanmadı," diye sürdürdü Pathummal konuşmasını. "Kutsal bir misyon anlayışıyla yaşama baktığınızı biliyoruz. Size karşı hiçbir önyargımızın olmadığını bilmelisiniz. Ancak Doktor Hopkins ve Bay Kopek ile ortaklığınız, hakkınızdaki olumlu fikirlerimizi ters yönde etkiliyor. Onların saldırgan tutumları..."

"Ortaklarımız hakkında daha dikkatli konuşmanızı öneririm," dedi O'Hara. "Yoksa görüşmemizi kesmek zorunda kalabiliriz."

"Bizim onlara karşı olduğumuzu bilmelisiniz," dedi Pathummal, yaşlı adamın gözdağına aldırmadan. "İkisine yaptığımız öneriyi size de getirdik. Toplumunuzu buradan, bir uygarlık oluşmamış olması koşuluyla, istediğiniz zamana gönderebiliriz."

"Anlıyorum," dedi O'Hara yalnızca. Sakin sakin Pathummal'a bakıyordu.

"Evrene zekâ ekmeyi düşündüğünüze göre," dedi Pathummal, "size bulabileceğiniz en güzel olanağı sunduğumuzu sanıyoruz. O işi biz de yaptık ve boş bir dünyada on iki koloni kurduk."

"On üç," dedi O'Hara.

"Evet," dedi Pathummal gülerek. "Birisi çok farklı olsa da, öyle. Haklısınız. Dilerseniz size kolonilerimizle ilgili her türlü bilgiyi de açık yüreklilikle verebiliriz."

"Teşekkür ederim Dr. Gani," dedi O'Hara. "Gerçekten içten olduğunuz belli. Sizinle görüş alışverişinde bulunabilmeyi biz de çok istedik. Ancak içinde olduğumuz bu uzay ortamı içinde yaşamımızı sürdürebilmenin temel kuralı işbirliği ve güvendir. Burada diğer kolonilerle dayanışma içinde olmak zorundayız. Sizlerle savaşmaya can atmıyoruz, ama kader ortaklarımızı da karşınızda yalnız bırakamayız."

"Sizi anlıyorum diyemem, ama anlamaya çalışıyorum sayın Elçi. Siz ve Doktor Hopkins..." Pathummal sözünü bitirmedi. Bir süre ikisi birbirini süzdü.

"O beyefendi bize yepyeni bir ufuk açtı," dedi O'Hara. "Üstatlarımızı kutsal bir saygıyla anıyor ve önümüze açtıkları soylu yolda sevgiyle yürüyoruz. O yolda değişmekten korkmuyor, hatta değişmemiz gerektiğine inanıyoruz. Doktor Hopkins bizim için o değişimin anahtarı oldu."

"O anahtarla açmayı umduğunuz kapıları büsbütün kilitlemezsiniz umarım."

"Mesajınızı aldık hanımefendi," dedi O'Hara. "Şimdi izin verirseniz arkadaşlarımız beyninizi tarayıp söylediklerinizle söylemediklerinizi karşılaştıracak. Ondan sonra geri gönderileceksiniz." Onun bu sözlerinden sonra görüntü kesildi.

"Ne bok iş şu beyin tarama numarası be?" diyerek yerinden kalktı Benny.

"Onlara karşı hiçbir sırrımız kalmayacak," dedi Kennedy.

"Onları oraya göndermekle doğru mu ettik?" dedi Alwar da. "Kopek ne kadar saldırgan ve küstahtı."

"Ne demek istedi?" diye sordu John mırıldanır gibi. "Garip biri bu O'Hara. Kopek'e benzemiyor. Öbürü tam beklediğim gibi çıktı, ama bu... sonra görüntü neden öyle...?"

"Bilmiyorum," dedi Jimmy düşünceli bir şekilde.

"Bu görüntüyü ben de incelemek istiyorum," dedi Win Dawson. Jimmy ile bakiştılar.

"O'Hara Doktor'a yaslanmış sanki," dedi Kennedy. "O da Odysse'yi istiyor."

"Hayır. Sanki başka bir şey..." dedi John. "O tuhaf sözler... bilemiyorum. Anlayamadım."

"Giderek daha çok boka batıyoruz," dedi Benny. Hafifçe öksüren Prensese dönüp, "Affedersiniz ama, adını söylesek de söylemesek de, bir boka battığımız kesin hanımefendi," diye ekledi.

"Size kızmadım genç dostum. Aslında ben de ağzımı bozmak üzereyim," dedi Prensese öfkeyle. "O'Hara'dan biraz umutluydum, ama görüyorum ki onu da kısıvrak yakalamışlar. Haklısınız Bay Bernstein. O dediğiniz şeye iyice batmış durumdayız."

"Sizleri o dünyadan güvenli bir yere almamız gerekecek," dedi John, Alwar ile Prensese'e. "Gerektiğinde Babil'e taşımak isteyeceğiniz kişilerin bir listesini verin bize. Orada tehlikeye çok açıksınız."

"Yoo! Biz yerimizde kalmak zorundayız," diye John'a karşı çıktı Alwar. "Belki orada daha korunaklı bir yere geçeriz ama..."

"Durun bir dakika," dedi Jimmy heyecanla. "L-5'ten yeni görüntüler geliyor." Susup duvardaki karlı görüntüye bakarak beklediler. Uzunca bir süre sonra General Rosenthal'in gemisinin yeniden uydunun dışında olduğu görüldü. Geri dönüyordu. Yoo, hedefi dünya değil, uzaydaki Güneş Enerji İstasyonlarından biriydi. Jimmy gemi ile iletişim kurmaya çalıştıysa da bir yanıt alamadı. Hızla istasyona gidiyordu. Derhal durmaları... ya da yönlerini değiştirmeleri gerekiyordu... yoksa... çok geç... Ve gemi istasyona çarptı. İkisi korkunç bir alev topuna dönüşerek patladı. Görüntü bir süre boşluktaki yangını gösterdikten sonra kesildi.

"Hanımlar, beyler," dedi John, "gördüğünüz gibi savaş başlamış bulunuyor." Salondaki sessizlik yaşamakta oldukları hüznle daha da koyulaştı. O sırada karanlıklar içindeki New York belirdi önlerinde. Özgürlük heykeli ay ışığı altında elindeki meşaleyi tutuyor, yalnızca

denizdeki gemilerin ışıkları parlıyordu. Ardından peş peşe Amerika kıtasının karanlıkta kalmış öbür büyük kentlerine ait görüntüler gelmeye başladı; Los Angeles, Rio de Janeiro, Montreal... Onların ardından Kopek'in gülün yüzü belirdi önlerinde.

"Ne kadar kararlı olduğumuzu görüyorsunuz," dedi alayla. "Dünyanızı besleyen öbür istasyonlara şimdilik dokunmayacağız, ama zor anlayan kişiler olduğunuz için bir kaç uyarı daha yapacağız size." Kopek'in görüntüsü yerini üç ayrı yapının görüntülerine bıraktı.

"Soldaki Dünya Birliği Örgütü'nün merkezi," diye açıkladı Prenses. "Ortadaki Birliklerarası Ekonomi Koordinatörlüğü, üçüncüsü Güvenlik Örgütü Genel Merkezi." İkinci ve üçüncü görüntüler bir anda büyük patlamalarla alevli birer toz bulutuna dönüştü. Bir süre sonra onların yerine iki yeni görüntü geldi; Florida'daki Disney World ile Paris'teki Lafayette alışveriş merkezi. Onlar da, içindeki hiçbir şeyden habersiz kalabalıklarla birlikte, herkesin şaşkın bakışları altında patladı. Ardından, biri Kuala Lumpur, biri de Tokyo'da olan iki gökdelen görüldü. "Sadist hayvan," diye bağırdı Prenses. Diğerleri ne yapacağını bilemeden ya ayağa fırlamış, ya da oturduğu yerde öfkeyle kıvranıyordu. Son iki yapı da patlarken Kopek'in sesi duyuldu.

"Şu anda dünyanızda altı önemli merkez yok edildi. Alwar korkağının ofisinde olmadığını biliyoruz, ama bizimle anlaşma yapacak bir yeri olsun diye şimdilik oraya dokunmuyoruz. Gördüğünüz gibi, istediğimizi vermekten başka şansınız yok. Bizimle baş edemezsiniz. Sizler birer hiçsiniz."

***

Odysse'nin önünde Benny, Jimmy, Toshiki ve Noko bazı hesapları inceliyor, John, Ali, Kennedy, Alwar ve Prenses de arkalarındaki masada oturuyordu.

"Olmuyor," dedi Jimmy sıkıntıyla arkasına yaslanarak. "Artı-2100'ün ötesine kesinlikle geçemiyor bu alet. Ne yaparsak yapalım."

"Zorlamayalım onu," dedi Ali. "Odysse bir tıkanırda her şey yatar."

"Aptal füzelerimizle onların önünde ne komik kalacağız," dedi Kennedy.

"Bakalım askeri kurulda ne yapacak bizimkiler," dedi John ona. Bir süre ikisi birbirlerine bakarak sustu. John sonra Japon karı-kocaya döndü ve, "Sizin ülkenizde de güneşli bir tarikat varmış. Bize onun hakkında bilgi bulabilir misiniz?" diye sordu.

"Kutsal Işık," dedi Noko.

"Evet, o!" dedi John. "Biliyorsun galiba."

"Gençken..." dedi Noko, ama gerisini getirmeyip sustu. "Çocuksu bir heyecandı," dedi sonra biraz utanarak. "Gizli bir örgütün üyesi olmak, şifreler, paralolar," derken elleriyle bazı işaretler yaptı, "herkesten farklı bir kimliğinin olması..."

"Sen elinle ne yaptın öyle?" dedi John Noko'ya heyecanla. Herkes onları izliyordu.

"Bu mu?" diyerek elleriyle biraz önce yaptığı işaretleri bir daha yaptı Noko.

"Evet," dedi John. "O'Hara da böyle bir şey yapmıştı."

"Ben-Bir-Kutsal-Güneş-Işığım, demektir bu," dedi Noko aynı işareti bir daha yaparak. "Sıradan bir el hareketi gibi gelir bilmeyene."

"Noko, sen de O'Hara ile yapılan şu görüşmeyi bir incelesene," dedi John kadına.

"Olur John," dedi Noko.

O sırada kapı açıldı ve içeri Hans ile Win Dawson girdi. Masadaki boş birer koltuğa oturdular.

"Neler yapabildik?" diye sordu Prenses onlara.

"Neler mi?" dedi Hans yaşlı kadına düşünceli bir şekilde bakarak. "Önce birliklerin iç güvenlik örgütlerinden askeri personel seçip bir ordu oluşturduk. Sonra gerekli araç, gereç ve silahın üretimine geçtik, ama hiçbir şeye yetmeyecek yapacaklarımız."

"Uydulardan gelen görüntüleri bir çok kez inceledik. Bir sonuç alamadık," dedi Win Dawson. "Oralara casuslar sokmamız gerekiyor."

"Bizim Güvenlik Örgütümüz..." dedi Alwar.

"Ne yazık ki, başsız ve yönetsimsiz kaldı," dedi Hans. "Elemanlarını toparlamak çok zaman alacak. Dünyanızda hemen hemen hiçbir şey doğru dürüst çalışmıyor. Bu arada o uyduları koruyan manyetik kalkanları devreden çıkaramazsak, hiçbir silah işe yaramaz. L'lere giremeyeceğimizi anlayınca biz de Ay'daki koloniye yöneldik. Oraya sızabilirsek, uydular için üretilen hammaddelerden bazı ipuçları edinebileceğimizi sanıyoruz. Belki oradan öbürlerine de geçebiliriz. Bir de Ay'ın karanlık yüzünde bir üs kurmayı planladık."

"Ona engel olmazlar mı?" diye sordu Alwar.

"Odysse..." dedi Hans ellerini açarak. "Orada daha kimsenin olmadığı bir zamana gidip üssümüzü kurar, bu zamanda gider yerleşiriz içine. O üssü kurmak için Daydream Cumhuriyeti Savunma Bakanı General Alan Jenkins gönüllü oldu. Ben ve Babil'den Hakon Deray ona lojistik destek vererek yardımcı olabiliriz. Ayrıca Lanka'dan Hank Sawana'yı da Saldırı Grubunun başına getirmeyi öneriyoruz. Onayınızı bekliyoruz."

"Odysse'yi izleyebiliyorsa yaptıklarınızı anlamayacaklar mı?" diye sordu Kennedy.

"Lanka üzerinden giderek gizleyebileceğimizi sanıyoruz," dedi Hans. "Bir kez Jimmy'yi bile atlatmıştık."

"Umarız Jimmy kadar aptallardır," dedi Jimmy ona. "Neyi bilip, neyi bilmediklerini kim bilebilir?"

"Bir de Teknik Komiteyi bizimle daha uyumlu çalışması için uyarmanızı istiyoruz," diye ekledi Hans. "Silah üretimimize hiç yardımcı olmadıkları gibi, normal çalışmalarımıza bile köstek oluyorlar."

"O komitenin başkanı olarak suçlanan benim aslında," dedi Win Dawson, yerinde doğrularak. "Askeri Komite sırf bir şeyler yapıyor olmak için elimizdeki tüm kaynakları bir takım ilkel silahların üretimine ayırmak istiyor."

"Hayır. Savaş karşıtı oldukları için karşılar bize," dedi Hans sesini yükselterek. "Onlara kalsa biz hiçbir şey yapmadan oturup, beylerin

mükemmeli bulmalarını bekleyeceğiz. Kaldırsanıza koruyucu kalkanları! Hayır, beceremediler, ama silah yapmada kullanırsınız diye gündelik teknolojiyi bile saklıyorlar bizden. Bazı bilgileri resmen çalmak zorunda kaldık."

"Bu neredeyse bir ihanet suçlamasına dönüştü," diye bağırarak ayağa kalktı Win.

"Yerinize oturun Bay Dawson," dedi John yavaşça. Win Hans'a bakarak yerine oturdu. "Kaynaklarımızın nasıl kullanılacağını bırakın Ekonomik Komite düşünsün. Siz yalnızca işinizi yapıp teknik bilgi aktarın isteyenlere. Başka bir şey var mı Hans?"

"Evet. Her türlü haberleşmenin bizim aracılığıyla yapılmasını istiyoruz. Onun dışındaki her türlü görüşme düşmana bilgi sızdırma olarak değerlendirilmelidir."

"Bu kadarı saçmalık değil mi artık?" dedi Win elini masaya vurarak. "Bu sansür değil de nedir? Nerede kaldı bireyin..."

"Bu bir savaş beyefendi," dedi Hans aynı şekilde sesini yükselterek. "Oyun değil. Hem de sizi korumak üzere yapılan bir savaş. Bu önerdiğimiz şeyi sizin istemeniz, düşmana gönderilen sinyalleri bize yönlendirecek aletleri kendiliğinizden getirmeniz gerekirdi. Ama siz nedense her konuda bize karşı çıkmayı ilke edindiniz."

"Hiçbir savaş ahlaksızlığı haklı kılmak için yapılamaz. Siz onu yapıyorsunuz. Ben burada ne arıyorum, bilemiyorum," diyerek bir kez daha ayağa kalktı Win.

"Hiçbir yere gidemezsiniz Bay Dawson," dedi John ona. "Yerinize oturun."

"Ne o? Tutuklu muyum?" diye sordu Win, alaycı bir şekilde.

"Savaş durumu nedeniyle sizin kadar bilgili birini başıboş bırakamayız," dedi John. "Durumunuzu ne olarak adlandırırsanız adlandırın, buradan ayrılamazsınız. Sayın Alwar, bu koşullar altında sizden yeni bir Teknik Komite başkanı belirlemenizi istemek durumundayım."

"Yapma John!" diyerek araya girdi Jimmy. "Win'e ben kefilim. Yüklenmeyin ona bu kadar."

"Gerçekten bu kadar kırıncı olmanız gerekmiyor Prof. Bach," dedi Alwar da.

"İsterseniz yana çekilip sizi kıranları seyredebiliriz sayın Başkan," dedi John.

***

Ayın karanlık tarafında, yeraltına kurulan üssün bir odasında, General Jenkins kürsüdeydi. Önündeki koltuklarda on kadar subay ile John, Hans ve Hank oturuyordu. Jenkins'in sağ tarafında ayın üç boyutlu bir görüntüsü belirdi.

"Beyler, üssümüz bir haftadır kullanılabilir durumadır." Jenkins konuştuğu görüntü değişerek üssün içini göstermeye başladı. "Yeni gelenler için kısaca açıklayayım, yerin iki yüz metre altında bulunuyoruz. Bin kişiyi barındırabilme olanağının yanı sıra, içerdekilere üç ay yetecek oksijen ve su stoklarımız bulunmaktadır. Ayrıca sudan ve solunan havadan oksijen elde etmekte, geri dönüşüm ünitemizle pek çok şeyi yeniden kullanılabilir duruma getirmekteyiz. Dün devreye alınan radyoaktif filtrelerimiz yüzünden sizleri bugün buraya gönül rahatlığıyla çağırabildik. Silah ve cephane depolarımız ile uçak hangarlarımız gene yeraltında, ama güvenlik nedeniyle bizden biraz uzakta bulunuyorlar."

"Haberleşme İzleme Birimimiz de burada çalışıyor," diye ekledi Hans.

"O iş nasıl gidiyor?" diye sordu John. Hans yanıt vermesi için Jenkins'e baktı.

"On milyon sinyali bir anda analiz edebiliyor, bazı haberleşmeleri kesip, değiştiriyor, bazılarının yalnızca yönünü saptırıyoruz. Kendi mesajlarımız düşmanın eline geçmeden istediğimiz yere ulaşıyor. Kısacası yakın uzaydaki tüm haberleşme bizim tekelimizde. Örneğin, biraz önce aldığım bir haberi sizlere iletmek istiyorum. Bu üssün kuruluşunda büyük emeği geçen Hakon Deray arkadaşımız bu sabah Ay Kolonisi Yönetimiyle gizlice görüşmüş." John Hans'a baktı. Hans

olumlu anlamda başını salladı. Jenkins konuşmasını, yanında beliren aydınlık yüzdeki koloni yerleşimini işaret ederek sürdürdü. "Kolonilerinin bu savaşa kesinlikle karışmak istemediğini söylemişler. Açık hedef durumunda oldukları için, bir tarafı tutmaları durumunda öbürleri tarafından saldırıya uğrayıp yok edileceklerini biliyorlar. Tarafsız kalmalarına izin vermemiz ve savaştan sonra onlara özerklik tanımamız koşuluyla içeriye gizlice girmemize razı olmuşlar. Bir grup arkadaşımız şu sırada oradaki mal varlığının ve üretimin bir envanterini çıkarıyor."

"Çok güzel," dedi John.

"Ama Ay Kolonisi'nin bizimle ilişkiye geçtiğini L-5'in öğrendiğinden kuşkuluyuz," diye sürdürdü Jenkins. "Orada dünyaya hammadde üreten bazı ünitelere sabotaj yapmışlar. Gerekirse biz de orada bir takım sabotajlara girişebiliriz."

"Bir taraftan onlar, bir taraftan biz, Ay Kolonisini bitiririz," dedi Hank. "İyi ki savaşa girmiyorlar da yok olmuyorlar." Jenkins bir süre konuşmadan ona baktı ve,

"Uyduların enerji hammaddelerinin üretimini durdurabiliriz en azından," dedi. "Enerjileri olmazsa manyetik kalkanlarını çalıştıramazlar." Bu arada Ay Kolonisi'nin saldırıya uğramış birimlerinin görüntüleri arka arkaya geliyordu. Birden kürsüde kırmızı bir ışık sürekli yanıp sönmeye başladı. Bir süre kulaklığını dinleyen Jenkins, "L-5 savaş uçaklarından biri bize teslim olmak üzere geliyormuş," dedi. "Bizimkiler onu korumaya almış, ama hâlâ tehlikeli bölgedelermiş. Pilot, General Rosenthal'in de o uçakta olduğunu söylemiş."

"Hemen sevinmeye başlamayalım, ama bu beklediğimiz mucize olabilir," diyerek yerinden kalktı Hans. "Nasıl olmuş?" diye sordu Jenkins'e.

"Bilmiyorum. Gelen bilgi bu kadar."

"Buraya varmaları ne kadar sürer?"

"Sanırım yirmi dakika," dedi Jenkins, biraz düşündükten sonra.

"Bir önlem olarak o uçağı boş bir hangara indirin," dedi Hans. "Pilot ile General'i de hemen birbirinden ayırın."

12.

Kim adam etti beni?
Güçlüler güçlüsü Zaman
Ve önü sonu gelmeyen Kader, değil mi?
Onlar değil mi
Senin de, benim de efendilerimiz?
Goethe

Ay üssündeki görüntü odasında John ile Hans yakın uzayda yapılmakta olan hava savaşlarını izliyorlardı. Vurulan, parçalanan, ateş topuna dönüşen uçakların arkasında bazen dünya, bazen ay, bazen de diğer uydular oluyordu.

"Bu tür ne çok film çevrildi biliyor musun?" diye sordu John. Hans yalnızca başını salladı. "Yoo, senin bildiklerinden sonra... Bütün bunları yeniden izliyor gibiyim. Oyuncak uçaklar, karton maketler, film hileleri, garip garip uzaylı tipler... yeşil küçük adamlar... İnsanlar bu tür olaylara inanmaya o kadar hazırmış ki, Orson Welles'in bir radyo oyununda Marslıların saldırdığı haberini gerçek sanıp paniklemişti halk."

"Duymuştum. Savaştan önceydi o."

"Çoğu palavraydı, ama bunlar gerçek. İnsanın kanı donuyor baktıkça. Herhalde Azrail de böyle izliyordur dünyayı."

"Savaş savaştır John. Eskisi de, yenisi de aynı. Sonuçta insanlar insanları öldürüyor, araçlar parçalanıyor, kentler yok oluyor. Geçenlerde Leo Buscaglia'nın bir sözünü okumuştum; 'Ölüm ancak hiç yaşamamışları korkutur,' diyordu. O kadar çok tehlike geçti başımdan, ama ben gene de korkuyorum. Ya sen...?"

"Eve'den sonra kendi adıma korkmadım galiba, ama şimdi şu oyuncak gibi dünyadaki insanlar adına..."

"Yalnız ölümden korkunun olmadığı daha doğru galiba," diyerek bir süre dalgın dalgın önündeki savaşı izledi Hans. "Doktor'un nerede olduğunu bulamadılar daha değil mi?" diye sordu sonra.

"Hayır, ama ben onun dünyada olduğunu sanıyorum."

"Nerede?" diye sordu Hans. Bu arada önlerindeki görüntüyü değiştirdi. Kocaman bir dünya haritası belirdi karşı duvarda. "Nerede o lanet olası herif?" diye sordu bir daha. "Yaptığı şu dünyaya bak!" Haritada saldırıya uğrayan, bombalanan, yanan, savaşılan yerler kırmızı ışıklı noktalarla işaretlenmişti. Tüm dünya kızamık çıkarmış gibi kıpkırmızı idi neredeyse. L-5'ten yapılan ışın saldırılarının yanı sıra, Mehdi Abbas'la Janet'in intihar saldırıları yapan müritlerinin sabotajlarıydı pek çoğu. Kutuplardaki meteoroloji istasyonlarından, yağmur ormanlarına, çöllerdeki kuyulardan, denizaltı araştırma ünitelerine kadar her yere yayılmıştı eylem alanları. Kendilerinin de içinde yaşadıkları dünyayı mahvediyordu adamlar. Patronlarının o dünyayı istemediği yok ettirmelerinden belliydi.

"Orta Amerika'da olabilir mi?" dedi John. Hans'ın merakla bakması üzerine, "Yalnızca bir his benimki," diye ekledi. "Onu düşününce aklıma Mayaların tüylü yılan tanrısı Quetzalcoatl geliyor da... bir çağırışım... ama eğer düşündüğüm gibi oradaki o Artı-100'de kendine bir kara delik hazırladıysa zaman onun için geçmiyordur. Bizimki ise son hızla geçiyor. Her şey bittikten sonra ortaya çıkar ve..."

O sırada kapı çalınarak açıldı ve rengarenk entarilerinden birini giymiş olan Jimmy, kollarından tutan iki güvenlik görevlisiyle birlikte içeri girdi. John ile Hans'ı görünce,

"Söyleyin şunlara da bıraksınlar artık beni," diye seslendi. "Bir Cumhurbaşkanı tuttuklarını bilmiyor mu bunlar?"

"Bilmeseler seni yanımıza kadar getirirler miydi?" dedi Hans ona. Eliyle görevlilere işaret etti. Onlar da Jimmy'yi bırakıp yanlarından ayrıldı.

"Ne oldu Jimmy?" diye sordu John. "Neden geldin? Hani kimseye izin..."

"Çok, çok, ama çok gizli," dedi ve sustu Jimmy. "John, Hans..." diyerek başını ikisinin başının arasına sokup fısıldayarak, "Noko O'Hara'nın mesajını çözdü," dedi.

"Neyi... ne mesajını çözdü?" diye sordu John. Jimmy eliyle onun ağzını kapattı ve gene fısıldayarak,

"O'Hara'dan aldığımız mesajının içinde gizli bir mesaj daha varmış," dedi.

"Neee?" dedi Hans Jimmy'nin kulağına neredeyse bağırarak.

"Bunu size başka türlü iletebilir miydim?" dedi Jimmy. "Burası güvenli mi?"

"Evet, evet. Anlat sen," dedi Hans Jimmy'ye sabırsızca.

"Noko mesajda bir enayilik olduğunu sezmiş. Hepimiz izledik, ama işte o Kutsal Zıpçıktılar'dan olmak gerekiyormuş onu anlayabilmek için."

"Janet de anlamıştır o zaman onu," dedi John. "En büyük zıpçıktı o değil mi?"

"Sanmıyorum, çünkü Noko mesajı Odysse'de altı uzay-zaman boyutuna böldü. Onlardan birine gizlenmiş öbür mesaj. O karlanmalar, silikleşmelerden herkes bir şeyler döndüğünü anlayabilir, ama bulabilmesi için mutlaka bir Odysse'sinin olması gerekir. Ayrıca bulmak yetmedi, açabilmek için üzerine sırayla kendi tarikatının dört ayrı şifre çözücü anahtarını uyguladı Noko. Açılmadı. Sonra ikişerli, üçerli düzenlemeler yaptı, gene olmadı. En sonunda dördünü üst üste uygulamayı denedi bizim yerden bitme zeka küpü. Ve bingo! Bütün o parazitler başka bir O'Hara'ya dönüştü." Biraz susarak öbürlerine baktı. "Adam bizim önerimizi kabul ediyor beyler," diye fısıldadı sonra sevinçle.

"Neyimizi kabul ediyor?" diye sordu John. Anlamadığından değil, şaşırdığından sormuştu onu.

"Onları istedikleri zamana gönderme önerimizi," dedi Jimmy. "Bizimle savaşmak istemediklerini, katılmaya zorlandıkları güç birliğinden bir beklentilerinin olmadığını söylemiş. Amaçlarını böyle düşmanca bir ortamda gerçekleştiremeyeceklerini, uzay boşluğunu

barışçı bir bilinçle doldurabilmek için yardımımızı beklediklerini anlatmış."

"Çok ilginç," dedi John. "Çok güzel, çok şaşırtıcı... Demek ki O'Hara Odysse'nin ne olduğunu çok iyi biliyor. O mesajı onunla çözebileceğimizi düşündüğüne göre..."

"Onu getirdin mi?" diye sordu Hans.

"Deli misin sen?" dedi Jimmy ona şaşırarak bakıp. "İnanmıyorsan gider bakarsın!"

"Tamam, tamam, başka?" diye sordu Hans onunla tartışmamak için. O sırada kürsüde çalan telefonu alıp dinledikten sonra, "Generali getiren uçak inmiş" diye açıkladı.

"Rosenthal'i bıraktı mı Kopek?" diye sordu Jimmy. Bu kez şaşıрма sırası ondaydı.

"Bilmiyoruz," dedi John ayağa kalkarken. "Haydi sen de gel bizimle."

Hans önde, dar, metal koridorlardan geçerek beyaza boyanmış bir bölüme geldiler. Nöbetçilerin açtığı kapıdan küçük bir odaya girdiler. İçerisi oldukça kalabalıktı. Hank, Jenkins ve revir personelinin dışında Prenses de oradaydı. Rosenthal bir camın arkasındaki küçük bir bölmede, bedenini saran bir koltukta tek başına, yarı yatar durumdaydı. Öndeki camın sağ tarafında, içerdeki kişinin sağlık taramasının yapıldığını gösteren bir takım şekiller, grafikler, yazılar vardı ve sürekli değişiyordu.

"Hoş geldiniz General. Bize ne olduğunu anlatır mısınız?" diye sordu Hans.

"Belleğimi tarayıp beni bir yere hapsetmişlerdi," dedi Rosenthal. "Ama sonra o pilot geldi ve beni buraya kaçırdı."

"Sizi neden kaçırmış olabilir?" diye sordu Hans.

"Benim uzaktan akrabamış. Onun adı da Rosenthal. Ailesini zor durumdan kurtarıp L-5'e taşınmalarını sağlamışım. Ayrıca Kopek'e karşıymış. Dünyaya 'anavatan' diyor, 'patron'unun yarattığı vahşeti hak etmediğini söylüyordu."

"Size çok kolay gelmedi mi bu kaçışınız?" diye üçüncü soruyu da gene Hans sordu. O sırada odaya giren bir doktor onun kulağına bir şeyler söyleyip eline bir kağıt verdi. Notu incelerken herkes susup ona baktı. Sonra o elindeki kağıdı Rosenthal'e göstererek, "Sizi o pilottan ayırmakla çok doğru yapmışsınız General," dedi. "Onun canlı bir bomba olduğunu biliyor muydunuz?"

"Yoksa General de mi...?" diye atıldı Jimmy heyecanla.

"Hayır, hayır," dedi notu getiren doktor önlerindeki camı göstererek. "General'in öyle bir durumu yok."

"Liderlerin yanlarına konulan o ikişer kişi gibi," dedi Hans. "Gerekirse uzaktan patlatılacak birer Demokles'in kılıcı... ya da kendi taraflarına her olayı anında aktaran canlı kameralar... O pilot da o amaçla içimize sokulmuş olabilir. Sizi kaçırarak aramıza kolayca girebilirdi. Bomba olmaktan başka özellikleri de vardır belki."

"Haklısın Hans," dedi Rosenthal, "ama o canlı bir bomba olduğunu zaten biliyor. Kendi durumunu bana yola çıkmadan söylemişti. Tüm savaşçılar için uygulanan standart bir işlemmiş o."

"Şimdiye kadar patlamadığına göre, buraya görevli gelmiş olmalı," dedi John, Hans'a bakarak. "Yoksa kaçtığını anladıkları anda patlatırlardı onu."

"Uydunun dışında belli bir süre kalabiliyorlarmış," dedi Rosenthal. "O süre dolmadan geri dönmeleri gerekiyormuş. Burada zaten fazla kalamaz. Kana karıştırılan bir sıvıymış o bomba, temizlenmesi de olanaksızmış."

"Gene de temizlemeyi bir deneyelim onun kanını," dedi Prens.

"Uçağı inceletiyor musunuz?" diye sordu Hans birden Jenkins'e. "Ondaki o manyetik kalkanı geçebilen aygıtı mutlaka elde etmemiz gerek." Jenkins Hank'a baktı.

"Bizimkiler inceliyor," dedi Hank. "Bir patlama olursa biz daha dayanıklıyız."

O sırada Rosenthal boğulur gibi bir ses çıkararak titremeye başladı. Gözlerinin beyazı dönmüş, ağzı sonuna kadar açılmıştı. Çırpınıyor, ama bağlı olduğu için koltuktan kurtulamıyordu. Ön camdaki

göstergelerin tümü kırmızıya dönmüştü ve korkunç bir hızla değişiyordu.

"Belleği kendi kendine siliniyor," dedi doktor telaşla. "Ne oluyor böyle?"

"Patlamasın?" dedi Jimmy korkuyla.

"Hepiniz dışarı çıkın!" diye bağırdı doktor.

"Ben kalıyorum," dedi Prens. Dudaklarını ısırarak bir içerde kıvranan adama, bir göstergelerdeki bazı yerlere dokunarak yeni düzenlemeler yapmaya çalışan doktora bakıyordu. Yapabileceği hiçbir şey olmamasının zavallılığı yüzünden okunuyordu.

"Hank sen uçağa git!" dedi Hans odadan çıkarlarken. "Ben pilot ile görüşmeye gidiyorum. Jenkins sen de üssü savaş durumuna sok!"

***

John ile Hans gene görüntüdeki çarpışmaları izliyordu. Heyecandan bir yere oturamamışlardı. Uzaydan bile yer yer yandığı görülen dünya yuvarlağının önünde uçaklar birbirine kıyasıya saldırıyordu. Hepsinin içinde özellikle bir tanesi çok önemliydi onlar için. Beş dünya uçağının korumaya çalıştığı, Rosenthal'i Ay Üssü'ne getiren uçak, şimdi L-5'e geri dönüyordu.

"Neden Hank da gidiyor?" diye sordu John.

"Uçağı manyetik kalkandan geçiren aygıtı açamadılar," dedi Hans. "Bozup eldekenden de olmaktan çekindik. Hank pilotu alıp bu şansı kullanmak istedi. Kimseye haber vermeden gitmelerine ben izin verdim."

"Ya pilot bu arada patlarsa, demek istemiştin. Hank..." dedi John.

"Onu darbeye dayanıklı cam bir bölmeye koyduk," dedi Hans yalnızca. John, gözleri o uçakta başını salladı. Savaş gemilerinin toplarının ışınları parlıyor, dokunduklarını patlatıp, sarı-kırmızı bir ateş topuna dönüştürüyordu. "Ayrıca onun orada olduğunu bilirlerse tutsak almak için öldürmezler diye düşündüm. Ne de olsa bizim Lanka projemiz o."

"Hans," dedi John ve bir süre durdu. "Eğer bu savaşta yenilir, ya da birimize bir şey olursa... sonra söyleyemem belki... seni tanıdığım için çok mutluyum." Hans çok şaşırdı. Yüzüne garip bir gülümseme yayıldı.

"Ne... neden söyledin şimdi bunu? Ne diyeceğimi şaşırdım," diye kekeleyerek John'a baktı.

"Ben de aynı şeyi yapardım. Neyse... çok iyi savaşıyorlar," diyerek konuyu gene süregelen savaşa çevirdi John. O sırada Hank'ı korumakla görevli uçaklardan biri turuncu bir buluta dönüştü. "Zaten az olan bizimkilerin teker teker havaya uçtuklarını gördükçe içim daralıyor. Bir mucize gerekiyor bize."

"Korku," dedi Hans. "Senin de arkanda Azrail gibi bir Kopek bekleseydi, sen de onlar gibi ölümüne savaşırdın. Bak! Bizimkiler kalkana ne kadar yaklaştı."

John farkında olmadan orta parmaklarını işaret parmaklarının üzerine kıvırdı. Hank'ın içinde olduğu, üzerinde LD-25 yazan uçak aradaki boşluklardan geçip, üzerine yağan ışın selinden kaçmaya çalışarak ışıklı duvara yaklaştı... yaklaştı... deydi... yarısına kadar içine girdi veee... topunu ateşledi. Uydunun ortasındaki küçük, yuvarlak bir tümseği hedef almıştı. Ufak bir patlama oldu orada. Uçak bu arada bütünüyle kalkanın içine girdi. Aynı noktaya peş peşe ateş etmeye başladı. Kovandan çıkan arılar gibi bir sürü savaş gemisi uydudan dışarı fırladı. O sırada LD-25'in sürekli ateş ettiği tümsek müthiş bir patlamayla havaya uçtu. Gözleri yakacak kadar parlak ve beyaz bir ışık dalgası her yeri aydınlattı. Kopan parçalar uzayda her yana savruldu. Patlamanın etkisiyle uydunun yakınındaki uçaklar, bu arada LD-25 de, epey ötelere savruldu. Ve... L-5'i saran kalkanın ışıklı duvarı yok oldu. Hans hemen kürsüdeki mikrofona uzanarak,

"Tüm dünya savaş gemileri, dikkat!" diye seslendi. "Derhal L-5'e saldırın! Bu kırmızı kodlu bir duyurudur! Yineliyorum, bu kırmızı kodlu bir duyurudur! Derhal L-5'e saldırın!"

"Gözlerime inanamıyorum," dedi John. L-5'in neredeyse dörtte biri yok olmuştu. Ortasından ısırılmış kapkara bir salam gibiydi karanlığın içinde. Bütün ışıkları sönmüş, dönüşü garipleşmiş, düzensiz bir yalpalamaya dönüşmüştü.

"Hank hasar raporu ver!" diye bağırdı Hans sonra önündeki mikrofona. "Hasarını bildir Hank!" Hiçbir yanıt alamadı karşılığında. LD-25 amaçsız bir şekilde salınıyor ve giderek onlardan uzaklaşıyordu.

L-5'in çevresi birbirleriyle savaşan dünya ve uydu gemileriyle dolmuştu. Yedekte bekletilen bir filo da Ay Üssünden kalkmış savaş alanına doğru gidiyordu. Ortalık bir sürü hurda ve döküntüden geçilmiyordu. Uçaklar birbiri ardına patlıyor, uzay onların turuncu ışıklarıyla aydınlanıyordu. L-5'in ambarlarından bir sürü uçak dışarı fırlıyordu hâlâ. Bu arada Hans, LD-25'in rotasını düzelterek Ay Üssüne doğru döndüğünü görüp sevinçle John'a gösterdi.

"Dönüyorum," diyen Hank'ın zayıf sesini duydular. "Pilot öldü. Ben yaralıyım. Uçakta hiç hava kalmadı. Bakalım geri gelebilecek miyim?" Acı acı gülümseyerek John'a döndü Hans. Gözlerinde dökülmeyen yaşlar vardı.

"Biliyor musun, bu savaşın böyle biteceğini İndra bize anlatmıştı," dedi John, titrek bir sesle.

"Çok özledim onu da," diyerek arkasını dönüp elleriyle gözlerini sildi Hans.

"Söyle de sana Arcuna'yı anlatsın," dedi John, onun omuzuna vurarak.

***

LD-25 numaralı uçak boş bir hangara alındıktan sonra, kapısı ancak dışarıdan zorlanarak açılabilirdi. İçerisi iğrençti. Pilotun içinde olduğu cam bölme kırılmamıştı, ama içi silme kan, et ve kemik parçaları ile kaplanmıştı. Yanmış pislik kokusu gibi çok garip bir koku sarmıştı her yeri. Baygın buldukları Hank'ı dışarıya sedye ile çıkarıp, Lanka'dan getirtilen operatörlere teslim ettiler. Yaklaşık üç saat süren ameliyatı sırasında, bir kaç kez Lanka ile bağlantı kurulması gerekti.

L-5'in çevresindeki çarpışmalar daha bir on saat kadar sürdü. Uydularına dönme şansı kalmayan düşman uçakları genellikle intihar saldırılarıyla kendilerini yok ediyor, ya da pilotların patlamasıyla saf

dışı kalıyorlardı. Sayıca çoklukları bu şekilde yavaş yavaş eridi. Daha sonra uydunun içine inen savaş, orada da on beş saat kadar sürdü. Her duvarın arkası ile her odanın dövuşe dövuşe alınması gerekti. Sonunda, çoğu çoluk çocuk olan, yaklaşık bir milyon kişinin sağ kaldığı uydu dünyalı güçlere teslim oldu. Köpek ile yönetiminden kimseyi bulamadılar tutsaklar arasında. Ölümlerin arasında da yoklardı. Her tarafa bir kez daha baktılar. Yoklardı. Buhar olmuşlardı sanki. Bu arada L-5 halkından geriye kalanların, artık yaşanamaz durumda olan uydudan bir an önce L-4'e, Ay Kolonisine ve dünyaya götürölmeleri gerekiyordu. Yaşam sistemlerinin çoğu yok olmuş, içerdeki havanın büyük kısmı uzaya dağılmıştı. Oksijen üretim ünitelerinden pek azı devredeydi. Hans o taşınmaları düzenlemek ve uydunun yeniden kullanılabilmesi için gereken çalışmaları başlatmak üzere L-5'e gitti.

***

"Çarpışmalar şimdilik durdu," dedi John görüntüdeki Alwar ile Kennedy'ye. Jimmy ile birlikte, o ikisine hem O'Hara'nın mesajını iletmiş, hem de olanları anlatmışlardı.

"Bakalım nasıl olacak?" dedi Alwar. "Dünyada neredeyse kullanılabilir hiçbir şey kalmadı. İyi ki sizler vardınız da..."

"Bizimle ilgili bir melaneti yok etmek için geldiğimizi düşünün," dedi John.

"Basit bir övgü değildi söylediğim," dedi Alwar. "Biz bütün yaşam sistemlerimizi makinalara, bilgisayarlara, robotlara devredip kenara çekilmişiz. Bir enerji kesintisi tüm araçlarımızı devre dışı bıraktı. Sizin getirdiğiniz insanla kullanılan araçlar olmasaydı, teslim olmaktan başka bir şey yapamazdık. Uygarlaşmak insanın elini kolunu bağlamaksa, oturup yeniden düşünmek gerekir, demek istemişim."

"Bizim o ilkel malzemeleri sizinkiler adam etmeseydi hiçbir yararımız olmazdı," dedi Kennedy. "Gene de ucuz kurtulduk sayılır."

"Odysse'yi bir ele geçirselerdi görürdünüz siz gününüzü," dedi Jimmy. "L-4 akıllı davrandı da, kimse dokunmadı ona, ama benim Daydream'imde taş üstünde taş bırakmadılar."

"Onu demek istemiştım," dedi Kennedy.

"Erkenden sevinmeye başlamayın beyler," dedi John. "Daha savaş bitmedi. Kopek ile Doktor'u bulamadık henüz." Düşünceli bakışlarla bir süre birbirlerini izlediler. "O'Hara ile iletişim kurar kurmaz gene size döneceğiz." Selamlaşarak haberleşmeye son verdiler. John Jimmy ile sessizce bakışırken içeri Jenkins girdi ve,

"İkiniz de buradasınız. İyi," diyerek yanlarına geldi. "Benden niye sakladınız?" diye sertçe sordu John'a. "O gemiyi Hank resmen benden çaldı. Bu güvensizliğin nedeni nedir?"

"Sen bir askersin Jenkins," dedi John. "Bazı konuların gizlilik dereceleri olduğunu bizden daha iyi bilirsin. Güvenmesek seni bu üssün başına getirir..."

"Hayır güvenmiyorsunuz," dedi Jenkins sesini yükselterek. "Jimmy yüzünden güven duymuyorsunuz bana. Onu komik bir çocuk olarak görüyor, yaptıklarına oyun diye bakıyorsunuz. Ben de o çocuğa kapılanmış emekli bir askerim. Verilen buyrukları uygulardım yalnızca. Öyle değil mi?"

"Kimseye bir şey söylenmedi," diyerek araya girdi Jimmy. "Arkadaşlar inisiyatif kullanmış. John ile ben bile sonradan öğrendik olayı. Gene de bu başarı hepimizin."

"Saçma!" dedi Jenkins. "Bütün başarılar size yazılıyor. Biz fikrimizi söylemeye kalkınca susturuluyoruz. Asker dediğin düşünmez çünkü, bir robottur."

"Bu tartışma burada bitsin!" dedi John Jenkins'e sertçe. Kapının yanındaki iki görevli yanlarına geldi.

"Çıkabilirsin Jenkins," dedi Jimmy de Savunma Bakanına. Jenkins iki görevlinin arasında arkasına baka baka toplantı odasından çıktı.

***

Aralarına Noko'yu almış olan John ile Jimmy'nin karşısında, Alwar, Kennedy ve O'Hara'nın görüntüsü vardı bu kez. Yaşlı adamın sağ kolunun cüppesinin altında askıda olduğu belliydi. Yüzünde de yer yer

morluklar, şişlikler vardı. Noko ona bir takım el işaretleri yaparak selam verdi. Yaşlı adam sol eliyle benzer işaretler yaparak ona karşılık verdikten sonra öbürlerini başıyla selamladı.

"Hoş geldiniz sayın Elçi," dedi John. "Nasılsınız?"

"Çok teşekkür ederim sayın Profesör," dedi O'Hara. "L-5'in size teslim olması üzerine, bizim yanımızdaki temsilcisi kendini patlattı. Üç değerli arkadaşımız öldü, bazıları da yaralandı. Ben de biraz etkilendim," diyerek sağ kolunu işaret etti.

"Geçmiş olsun," dedi Alwar. O'Hara bir baş işaretiyle teşekkür etti ona.

"Bu kadarla kurtulabilmeniz bir şans doğrusu," dedi Kennedy.

"Gerçekten öyle sayın Başkan," dedi O'Hara ona dönüp. "Bildiğim kadarıyla siz benzer bir olaydan sağ çıkamamıştınız. Ama eğer Doktor'un temsilcisi de kendini patlatsaydı hiçbirimiz kurtulamazdık. O teslim olmayı seçtiği için bir zincirleme reaksiyon olmadı. Tanrının korumasıyla şimdi burada sizlerle birlikteyim." Bir süre sustuktan sonra, "Şifreyi sizin çözdüğünüzü anlıyorum benim sevgili ışın kızım," dedi Noko'ya. "Size onun için ayrıca teşekkür ederim. Üstün bir zeka örneği gösterdiniz."

"Sizinki de çok ustaca idi sayın Elçi," dedi Noko. Utancından yüzü kızarmıştı ve önüne bakıyordu.

"Arkadaşlarımız Kopek ve ekibini L-5'te bulamadı sayın Elçi," diyerek uzamaya başlayan sessizliğe son verdi John. "O patlamayla yok olmuş olabilirler mi?"

"Olabilir," dedi O'Hara, ama bir süre düşündükten sonra, "olmayabilir de," diye ekledi. "Emin olmak için mikroskobik tarama yaptırmalısınız orada. Uydunun havaya uçan kısmında idiyse bile, hücrelerinin izini bir yerlerde bulunabilir. Aklıma gelen başka bir olasılık, patlamadan hemen önce Doktor'un onları yanına almış olmasıdır."

"Nereye?" diye atıldı Alwar. "Doktor size de bir kaçış yolu önermiş olmalı, diye düşünüyorum."

"Hayır efendim, nerede olduklarını bilmiyorum," dedi O'Hara

yavaşça. "Sizinle savaşa girmedığımız için bizi farklı tutmuşlar anlaşılan."

"Özür dilerim sayın Elçi," diyerek araya girdi John. "Sizi bulur bulmaz sorgulamaya başladığımızı düşünmeyin. Önerimizi kabul edip savaşa katılmamakla, başarımıza çok büyük bir katkıda bulunduğunuzu unutamayız. Onun için en başta, kişiliğinizde tüm L-4 halkına teşekkürlerimizi sunmak istiyoruz."

"Sayın üstadım," dedi O'Hara John'a dönerek. "Bir barış önerisi gönderme inceliğini gösterdiğiniz için asıl biz size teşekkür borçluyuz. Milyonlarca kişinin öldüğü bir savaşı üç ölü, bir kaç yaralıyla atlatma olanağı verdiniz bize. Uzayda kesişen iki çizgi gibi olduk. Her birimizin kendine ait farklı gelecek beklentileri var. Önerinizi kabul edip buraları terk etmekle, sizinle bir daha karşılaşmamayı kesinleştirmiş oluyoruz. Bizi başka bir zamana göndermeniz bizim için yeterli. Keşfinize sahip olma peşinde hiç değiliz."

"Neden?" diye sordu Jimmy. "İlkelerinize mi uymuyor?"

"Tam öyle değil çocuğum," dedi O'Hara ona bakıp. "Ahlaki gelmeseydi hiç kullanmazdık onu. Çok büyük bir keşifte bulunduğunuzun, fizikte bir çığır açtığının, insanlığı yepyeni ufuklara taşıdığının farkındayız. Bizim onu kullanmamız, Tanrının sunduğu bir armağanı kabul etmektir yalnızca. Ancak zamana sahip olmayı gerçekten istemiyoruz. Biz evrene yayılmak istiyoruz. İçinde yaratılmış olduğumuz bu evrene... Tanrı bizim burada olmamızı istedi çünkü. İnsan geliştikçe uzay küçüldü. Uzay küçülünce zamanın ufku büyüdü. O büyüklük içinde tanrısallıkla insanlığın sınırını kendimize göre doğru çizmek istiyoruz. Tsiolkovsky'nin dediği gibi biz de, dünyanın insanların beşiği olduğuna, ama sonsuza kadar beşikte yaşanmayacağına inanıyoruz. Çünkü yaşam bir tek gezegene hapsedilemeyecek kadar değerlidir. Giderek uzaya dağılan insanlar birbirinden kopup farklılaşmış. Olsun! Tek merkezli sistemlerin uygarlığımıza ne zararlar verdiğini hepimiz çok iyi biliyoruz. Burada bir referandum yaptık. Halkımızın % 92'si boş bir dünyaya taşınmayı kabul etti. İstemeyen % 8'in de dilediği yerlere gitmelerini sağlayacağız. Başka yerlerden bize katılmayı isteyenlere de kapımızı açık tutacağız bu süre içinde."

"Dindar biri olmama karşın, sizi gerçekten anlayamıyorum sayın Elçi," dedi Kennedy. "Evrene yayılmayı istiyorsunuz, ama zamana hayır! Oysa ikisini de Tanrı yarattı. Bir çelişki değil mi söylediğiniz? Sonra, böylesine önemli bir gelişmeye arkanızı nasıl dönebiliyorsunuz? L-4'ün şimdiki halkı zaman yolculuğunun yapıldığını biliyor. Bugün merak etmiyor olabilirler, ama ilerde de mi etmeyecekler? Çocuklarınız sizin kadar kayıtsız kalabilecek mi? Söylenceye dönüşüp, daha tehlikeli olmaz mı o bilgi zamanla? Sırf zamandan öğreneceklerimiz için bu serüvenin içindeyiz biz. Şimdiden edindiklerimiz bile yeter gösterdiğimiz tüm çabaya. Geleceğe bakarak önü tıkalı yollarda üstelemenin anlamsızlığını gördük en azından."

"O da bizim dindar tarafımız sayın Başkan," dedi O'Hara gülümseyerek.

"Tanrıdan kopmaktan çekiniyorlar," diyerek araya girdi Noko, çekingen sesiyle. Hepsi dönüp ona baktı. "Tanrı kendi yarattığı zamanın içindedir. Zaman yoksa, Tanrı yoktur. Zaman farklıysa, Tanrı da farklıdır." Bunun bir tarikat bilgisi olduğu açıktı.

"Evet ışın kızım," dedi O'Hara, ona sevecen bakışlarla bakarak.

"Biz burada zamanla oynadığımız için Tanrı'yı dejenere etmiş olduk," diye sürdürdü Noko. "Odysse'yi kullanarak Odysse'nin olmadığı bir zamana gitmeleri, zaman orada tek parça olacağı için, Tanrının tartışılmaz birliğini bir kez daha sağlayacak." O'Hara başını sallayarak ve gülümseyerek Noko'ya bakıyordu.

"Her yerde senin gibi ışınların olduğunu bilmek bizim en büyük kıvancımız kızım," dedi o sözünü bitirince.

"Biraz önce isteyen herkesin size katılabileceğini söylediniz sayın Elçi," dedi Alwar. "Janet Hopkins ile Mehdi Abbas da olabilir mi onlar arasında? Hatta isterse Doktor Hopkins de...?"

"Neden olmasın sayın Başkan?" dedi O'Hara. "Tanrı'nın kullarının diğer kullar tarafından hiçbir şekilde kısıtlanmaması gerektiğine inanırız biz. Kural koyma hakkı yalnız O'nundur. Biz saydığınız o kişilerle bir işbirliğine giremedik, çünkü onlar kendi kurallarıyla gelip Tanrı'nın bizim için oluşturduğu gücü ele geçirmek istediler. Misyonumuzla ilgili gibi görünüyordardı, özellikle hanımefendi, ama

düşüncelerimize hiç saygı duymadıkları kısa sürede ortaya çıktı. Oysa Kopek'e değil de, birazcık bize yakın olsalardı bu savaş hiç çıkmazdı. Evet sayın Başkan, buradan ayrılincaya kadar kapımızı bizim gibi düşünen herkese açık tutmak istiyoruz. Sevgi ve barış adına..."

"Görüşlerinize saygı duyuyorum," dedi John uzun süren bir sessizliğin ardından. "Sizi anladığımı da sanıyorum, ama hak verdiğim anlamına gelmiyor bu. Vermem de gerekmiyor zaten. Gandi, demokrasinin aynı şekilde düşünenlerin bir araya gelmesi olmadığını, farklıların bir arada yaşayabilmesi olduğunu söylemişti. Dedğiniz gibi, keşke uzayda karşılaşan çizgiler olmasaydık. Keşke burada kalsaydınız da birlikte farklılıklarımızı yaşayabilseydik, ama ışın kızınız Bayan Noko Yamagata'yı bizim çeşitliliğimize kattığınız bir armağan olarak kabul edeceğimizi bilin lütfen."

"Çok güzel konuşuyorsunuz üstat," dedi O'Hara John'a gülümseyerek. "Teşekkür ederim. Giderken üzüleceğimizi söyleyemem, ama sizleri çok özleyeceğimizi bilin sizler de. Doktor ile hanımının nerede olduğunu bilmiyoruz. Odysse ile kurduğu bağlantı dolayısıyla sizi de bir anlamda kendi büyük riskinin içinde tutuyor. İsterseniz size Odysse'ye dışarıdan yapılan bağlantıların nasıl kesileceğini gösterebiliriz. İstemediğiniz her şeyi kendi dışınıza hapsetmiş olursunuz."

"Vay!" diye bir çığlık attı Jimmy.

"Onunla," dedi John da, "bizden isteyeceğiniz her şeyin bedelini ödemiş olursunuz sayın Elçi."

"Size teslim olan temsilcisi kanalıyla Doktor'a ulaşamaz mıyız?" diye sordu Alwar.

"Ne yazık ki hayır sayın Başkan. Yalnızca kendi mesajlarını gönderebiliyordu o. Bir sürü aynaya çarptırılan bir görüntü gibi... Milyonlarca olasılık içinde hangisinin doğru rota olduğu bilinmeden doğru adres bulunamaz, ama o kişi üzerinde çalışırken Doktor'un sizin aranızdaki temsilcisini tespit ettik."

"Yaa?" dedi John kuşkuyla.

"Kimmiş?" diye atıldı Jimmy.

"Aydaki üssünüzün komutanı General Jenkins," dedi O'Hara sözü fazla uzatmadan. "Dediğimiz yöntemi Odysse'ye uygulayınca onun dışarıya bir huni gibi uzandığını göreceksiniz siz de."

"Teşekkür ederiz," dedi John Jimmy'ye bakarak. "Bu bilgi bizim için gerçekten çok değerli." Canının ne kadar sıkıldığını belli etmek istemese de, sesinin titremesine engel olamamıştı.

"Bir de, bizi gönderdikten sonra bizimle olan bağlantınızı koparmanızı rica edeceğim sizden üstadım," dedi O'Hara. "Bunun için bana söz vermeniz yeterli."

"Nasıl isterseniz," dedi John yalnızca.

"Dr. Gani ile, ortamın koşullarından dolayı, yeterince ilgilenememiştik. Onu çok ilgilendirecek bazı çalışmalarımız var. Hank Sawana ile birlikte, çünkü onu da özel olarak kutlamak istiyoruz, bizi ziyaret etmelerini rica etsem, çok şey mi istemiş olurum?"

"Dr. Gani'nin isteğinizi seve seve kabul edeceğinden eminim, ama Hank arkadaşımız ağır yaralı sayın Elçi. Ne zaman düzeliş ayağa kalkabileceğini bilemiyoruz. Gene de çağırınızı iletacağım. Ancak Dr. Gani ile Dr. Kalender, Hank'ın arkadaşlarından biriyle yanınıza hemen gelebilir."

"Çok, çok teşekkür ederim üstadım," dedi O'Hara. Sevincini gizleyememiş, belki de John'un gösterdiği açıklık karşısında gizlemeye gerek görmemişti. "Açıkça söylemek gerekirse, Dr. Kalender'in Lanka'da yaptıkları misyonumuzun İncil'i olmak durumunda. Çünkü insanların genetik yapısını değiştirmeden uzaya açılmayacağımızı biliyoruz. Ne bedenlerimiz, ne de psikolojimiz oradaki değişik ortamlara uygun. Evrene zekâyı ancak farklı bedenlerde, oldukları dünyalarda yaşayabilecek canlılar biçiminde ekebiliriz. Sizin orada edindiğiniz bilgileri istemeyi aklımdan bile geçiremezken, siz onu altın bir tepsi içinde önümüze koyuyorsunuz. Sizleri tanıdığımı gerçekten çok memnun oldum. Umarım her şey sizin dilediğiniz gibi olur."

"Sizin de sayın Elçi," dedi John.

"Hoşça kalın dostum," dedi Alwar.

"Güle güle sayın Elçi," dedi Kennedy.

"Öbür tarafta görüşmek üzere babacığım," dedi Jimmy de.

"Hoşça kalın," dedi O'Hara, her birini ayrı ayrı selamlayarak. "Hoşça kal küçük ışın kızım," dedi sonra Noko'ya dönüp. Sol eliyle bir takım işaretler yaptı ona. Noko da benzerlerini yaparak yanıtladı onu. Ve O'Hara'nın görüntüsü yavaş yavaş silindi. Onun biraz önce olduğu boş yere uzun süre dalgın dalgın baktılar.

"Güle güle arkadaş," dedi John yavaşça. "İyi yolculuklar. Seni özleyeceğim." Sonra öbürlerine dönerek, "O'Hara'yı yeni bir Musa olarak yolcu ettiğimizin farkında mısınız?" diye ekledi. "Halkını yanına katıp..."

"Gerçekten... ama birini aramızda bıraktılar," dedi Jimmy, Noko'ya bakarak. "Onlara bu kadar yakın olacağını hiç ummazdım. Çok hoş!"

"Benim yerim kocamın ve sizlerin yanı," dedi kadın kesin bir sesle yavaşça.

"Tamam, tamam," dedi Jimmy ellerini kaldırıp korkmuş gibi yaparak. "Neden gitmedin diye sormadım."

John da Noko'ya bakıyordu. Onu kendi başına biri olarak değil, Odysse'nin bir parçası gibi görmüştü hep. Yoo, hayır! Hep sevmiştii o sessiz kadını, ama onun da dediği gibi, yeri hep Toshiki'nin arkasında olmuştu. Çoğu zaman o sanki hiç yokmuş gibi davranmışlar, o da kendini ortaya atacak davranışlarda bulunmamıştı. Ona yeni bir gözle bakarken kadınlık, kişilik, egoizm, kapris gibi kavramlar geçti aklından. Evde de böyle miydi acaba? Kocası ne derse yapan, hiçbir sözüne karşı çıkmayan, kutsal köle gibi bir kadın... Karısını ne çok özlediğine kaydı düşüncesi. Artık çok daha dingin ve telaşsız düşünebiliyordu onu. Gözlerinin önünde beliren ışıltılı gözleri epeydir yüreğini acıtmıyordu. Acıya ve alınyazısına karşı içinde yoğunlaşan öfke yerini yavaş yavaş farklı bir sevgiye bırakmıştı. Yaşarken sevdiğinden daha farklı bir sevgiyle seviyordu sanki artık onu. Gülümseyerek elini uzatıp görüntüdeki karısının yanağını okşadı. O da sanki John'un eli gerçek değil de, kendisi gibi bir görüntüymüş gibi, pembeleşen yanağını ona uzattı.

"Zamanı dejenere etmek sizi rahatsız etmedi mi Bayan Yamagata?" diye sordu Alwar, John'un düşüncelerinin arasına girerek. "Yeriniz kocanızın yanı olabilir, ama onu Odysse ile bizzat siz kurcalıyorsunuz."

"Geçmişle şimdiyi karıştırmayın sayın Alwar," dedi Noko, yüzü kızarak. "Odysse ile yaşayan birinin değişmeden kalabileceğini nasıl düşünebilirsiniz?"

"Sizi suçlamak için söylememiştim," dedi Alwar, özür diler gibi. "Ama tanıyınca ben bile etkilendim O'Hara'dan. Sanırım siz de öyle Profesör Bach." John başını sallayarak onayladı onu. Bir süre birbirlerine baktılar. "Her neyse... ben bu arada herkesi bir araya getirecek bir Barış Töreni düzenlemeyi düşündüm. Ne dersiniz?"

"Çok iyi olur ama..." dedi Kennedy düşünceli bir şekilde. "Ben daha çağımın insanların bu konuda nasıl davranacaklarını bilmiyorum. Bir takım yeni tartışmalara mı yol açılacak, yoksa içinde yaşadığımız it dalaşını yok edecek ortak bir amaç mı bulunmuş olacak? Emin değilim."

"Sanırım her savaş gibi bu sonuncusu da insanlara kısa bir süre ders olacak," dedi John ona. "Düşmanlığın ne boyutlara varabileceğinin en çılgın örneklerinden birini yaşadık burada. Hem de hiç gereği yokken..."

"Keşke ben de sizin kadar emin olabilseydim," dedi Kennedy içini çekerek. "Keşke ben de..."

***

Odada yalnız kalınca bilgisayarda kendi adına gelmiş ve 'Çok Gizli' olarak kodlanmış bir notun olduğunu fark etti John. Şifresini girerek açtığı mesaj kısacıktı; 'General Jenkins'i odasında kendini öldürmüş olarak bulduk.' Notu Dr. Hardy ve Teğmen Roberts adlı tanımadığı iki kişi imzalamıştı. Arkasına yaslanarak gözlerini tavana dikti. 'Doğruymuş,' diye geçirdi aklından. 'Yargılarımız ne kadar göreceli. General'i L-5'ten kaçırان pilot doğru yolu seçmiş bir kahraman oluyor da, Doktor'a bilgi ileten kişiyi hain diye damgalıyoruz hemen. Ben de Win Dawson'dan kuşkulandım, meğer Jenkins... İkisi de Jimmy'nin adamı idi. Dawson'u bana karşı savunmuş, Jenkins'i savunmamıştı. O'Hara onun adını söyleyince kızmıştım. Demek ki karşı taraf

açısından oldukça doğru bir seçilmiş Jenkins. Ne sorunu vardı acaba? Ordudan başarıyla emekli olmuş, küçük ama önemli bir cumhuriyetinin bakanı idi. Ne önermişlerdi de, durumunu, adını, hatta yaşamını riske atarak öyle bir ihaneti kabul etmişti? Çok tuhaf! Hâlâ insanların inançları doğrultusunda bir tarafı seçebileceğini düşünmüyorum. Ya da kazanmak için güçlünün yanında olmak istemesini... Sanki herkes bizim tarafımızda olmak zorundaymış gibi... Megalomani bu, başka bir şey değil.'

'Geçmiş ve ailesi araştırılsın!' diye bir not düşüp Jimmy ile Hans'a gönderdi o gelen mesajı. Sonra iç haberleşmeden revire, Rosenthal'in odasına bağlandı. Adam o küçük odadaki koltukta uyuyor, Prenses de yanındaki bir sandalyeye oturmuş onu izliyordu.

"Durumu nasıl Prenses?" diye sordu yavaşça, kadını ürkütmemek için. O bakışlarını yavaşça yatan adamdan John'un görüntüsüne çevirdi ve gülümsemeye çalışarak,

"İyi," dedi, ama sesindeki hüznü gizleyememişti. "Her dakika daha iyiye gidiyor. Bellek yenilenmesi %20'lere ulaştı. Daha ne kadarının yenilenebileceğini bilmiyor doktorlar. Gerçi şimdiye kadar olan da yetmiş kendine yeni bir yaşam kurmasına, ama işlem sürüyor. Bakalım nereye kadar..."

"Gördüğüm kadarıyla kendini işine adanmışsın Bayan Nightingale," dedi John onu biraz neşelendirmek için.

"Ne o? Başka bir iş mi vardı?" diye sordu Prenses.

"Yoo, hayır!" dedi John. "Yalnızca sevginin gücünü kutlamak istemiştin." Ona ne Jenkins'i, ne de O'Hara ile görüştüklerini anlattı. Nasıl olsa zamanı gelince her şeyi öğrenecekti.

"Seni çok seviyorum John," dedi Prenses gülümseyerek. "Teşekkür ederim."

"Bir şey değil Kraliçe. Ben de seni çok seviyorum. Ona iyi bak!" diyerek görüntüyü değiştirdi. Bu kez revirde Hank'ın odası belirdi önünde. Koca adam bir kaç tanesinin birleştirilmesiyle yapılmış büyük bir yatağın içinde oturmuş, yanındaki doktorlarla konuşuyordu. Beklediğinden daha iyi görmüştü onu. "Ziyaretçi kabul ediyor musunuz?" diye sordu.

"Çok sevindirir John," dedi Hank sol elini kaldırarak. "Ben iyiyim. Merak etmeyin!"

"Çok hızlı bir gelişme gösteriyor efendim," dedi doktorlardan biri heyecanla. Lanka'dan gelenlerden değildi o. "Kıskanılacak kadar çabuk yeniliyor kendini. İnanılmaz! Harika!"

"Çok güzel," dedi John ona. "O zaman sana kısaca, O'Hara ile konuşup barış yaptığımızı söyleyebilirim Hank. Onlar bize bir takım bilgiler verecek, biz de onları geçmiş zamanda boş bir dünyaya göndereceğiz. Gitmeden önce İndra ve seninle görüşmek istedi."

"Öyle mi?" diye sordu Hank ilgiyle. "Neden?"

"Sanırım hem seni merak ediyor, hem de kutlamak istiyor. Bilmiyorsun belki, ama sen her yerde günün adamısın. Ne günü... yüzyılların kahramanı oldun. Kazandığımız bu zaferi o pilotla sana borçluyuz. Çok iyidim dostum. Sana herkesten önce ben teşekkür etmek istedim."

"Teşekkürü gerek yok. Ben görevimi yaptım, demem gerekiyor, değil mi?" diyerek gülmeye çalıştı Hank. "Şey... yani... giderim... sevindirir," dedi ama, akıllı bir şeye takılmış gibiydi.

"Ne o Hank? Canını sıkıran bir şey mi var?"

"Yoo, hayır," dedi Hank ve bir süre önüne bakarak sustu. "Ama... ben de... onlarla birlikte gitmek istiyorum."

"Ne... ne... neden? Nereden çıktı şimdi bu?"

"Şimdi çıkmadı John. Epeydir düşünüyordum. Lanka çok karışık bir yer. Siz elinizi çektiğiniz anda çok gaddar bir kavga yaşanacak. Bazı türler hepten yok olacak. Ama eğer O'Hara ile gidersem, o boş yerde kendi soyumu oluşturabilirim. Cork çok haklıydı John. Benim de kahramanım o."

"Yaaa?" dedi John. "Yaşadığı yeri beğenmeyip başka cennetler peşinde koşan ilk kişi o değildi. Sen de sonuncu olmayacaksın. O gittiğin yerin cennet olmadığını anlayınca ne yapacaksın?" Durup Hank'a baktı, ama o soruyu duymamış gibi önüne bakmayı sürdürdü. "Biz de bu savaş yoğunluğundan kurtulur kurtulmaz, Lanka'da bir arada yaşayamayacak türleri farklı zamanlara dağıtmayı, işin başına da seni getirmeyi düşünüyorduk. "

"O sizin projeniz John. Ali çok iyi yapar onu. Eminim. Ben O'hara ile gitmek istiyorum. Bir soyun atası olarak kendi yurdumu kurmak, türümü yayma misyonunu başlatmayı düşünüyorum."

"O gideceğiniz zamanda insanlarla seninkiler iki farklı tür oluşturmayacak mı? Orada da bir ayıklanma-kalma, ya da en azından bir üstünlük kavgası olmayacak mı?"

"Olmayacağını umuyorum dostum. Çünkü bizim türümüzün dışında, barışı gerçekten isteyenlerin bir tek onlar olduğunu gördüm. İki farklı türün birbirini etkilemesiyle daha mutlu bir dünya kurulacağına inanıyorum."

"Biz de bu savaştan yeterince ders aldık Hank."

"Umarım haklısındır John. Umarım öbürleri de almıştır sizin 'aldık' dediğin dersleri. Gerçi sizin bir ders almanız zaten gerekmiyordu. Barış okulundan diplomalıydınız siz. Asıl ders alması gerekenlerse hâlâ ortada yok. Değil mi? Onların neden olduğu bu yıkıntıyı adam etme işi de size kaldı."

"Gitmekte kararlısın galiba," dedi John. Hank yalnızca gülümseyerek başını salladı. "İndra ile L-4'e giderken, sana Mahabbarata Savaşlarını anlatmasını iste. Olur mu sevgili Arcuna?" Bir süre susarak koca adamın iri, siyah gözlerine baktı. "Sana yüreğimin en içten duygularıyla başarılar dilerim. Sizi çok merak edeceğiz, ama haberleşemeyeceğiz. Çünkü O'Hara bağlantının kesilmesini istedi."

"Haklı. Gemilerin yakılması gerekir. Ben de sizi merak edeceğim."

"Seni şimdiden özlemeye başladım be Hank."

"Bir ara gel de, savaş ve barış hakkında yazdığım bir şiiri okuyayım sana."

"Tamam koca romantik. Tamam," dedi John. Ona bakarken, yanında patlayan pilotu düşündü. Uçaktaki o iğrenç koku geldi aklına. İçi kalktı. 'Nasıl dayandı onca şoka?' diye aklından geçirdi ama, 'Ruhu da kendi kadar sağlam,' diye yanıtladı kendini.

Daha sonra Ay Kolonisini arayıp Hakon Deray ile görüştü. Önce yönetimi üstlenmesi konusunda gösterdiği sorumluluktan dolayı onu

kutlayıp teşekkür etti. O'Hara ile yaptıkları görüşmeyi özetledi sonra. Ardından oradaki durum hakkında bilgi aldı. Yapılması gerekenler konusunda önerilerini sorduğunda Hakon, karanlık yüzdeki üssün aydınlık yüzdeki koloninin bir parçası yapılmasını, ikisinin yeraltından bir tünelle birbirine bağlanarak, özerk bir kurul tarafından yönetilmesi gerektiğini söyledi. Nüfusu arttırılmalı, onun için L-5'ten taşınan göçmenler orada kalmaya özendirilmeli, koloni ikinci sınıftan bir şekilde kurtarılmalıydı. John ondan önerilerini bir taslak olarak hazırlayıp, yapılacak ilk Odysse Kurulu toplantısına getirmesini istedi.

"Alwar'ın düzenleyeceği Barış Töreninde, hem Ay'ı, hem de Babil'i temsil edeceksin bu durumda," dedi sonra. Hakon düşünceli bir şekilde başını sallayıp,

"Doktor ne olacak?" diye sordu.

"Henüz bilmiyoruz. Odysse'yi daha iyi korumaya çalışacağız." Hakon dudaklarını buruşturarak John'a baktı, ama bir şey söylemedi.

***

John, Benny ve Jimmy, Odysse'nin odasında, Pathummal'in L-4'ten getirmiş olduğu bilgi kristallerine bakıyordu. Toshiki ile Noko ortadaki masanın öbür tarafındaydı ve hiçbiri oturmamıştı.

"Bu lanet olası fitilleri Odysse'nin kıçına sokmak zorunda olmak hoşuma gitmiyor," dedi Benny. "Sıradan bir bilgisayar değil ki, bizim tek varlık nedenimiz o."

"Kaç kez kontrol edildi, kimse bir şey bulamadı," dedi Jimmy. "Lanka'da, Win'in laboratuvarında... Toshiki ile Noko da inceledi. Hepsi bunların bizim için bir hazine değerinde olduğunu söylüyor."

"Bizim tarafın iyi niyetinden eminim," dedi Benny, "ama kabul etmek zorundayız ki, O'Hara hepimizden akıllı. Teknolojik olarak bizden çok ileri o manastır fırlaması. Hiçbirimizin çakamayacağı bir virüs sokuşturmuş olamazlar mı bunların içine? Ne zaman harekete geçeceğini bilemeyeceğimiz saatli bir bomba... kendi işleri bittikten sonra... güümm! Neden olmasın? Herif mesajını Kopek'le Janet'in

gözlerinin içine baka baka göndermişti bize. Bu kez atlatması gerekenlerse bir takım zamanlararası yumuşakçalar..."

"Ne yapalım o zaman?" diye sordu Jimmy. "Kullanmayalım mı bunları?"

"Benimki yalnızca kötümser bir varsayım," dedi Benny.

"Haklısın," dedi John. "Hepimiz senin kuşkularını paylaşıyoruz. Odysse'yi korumak zorunda olduğumuzu da biliyoruz."

"Odysse'yi kullanacaklar, ama karşılar ona," dedi Benny. "O düşündürüyor beni. Burasını, o kirletti diye terk ediyorlar. Bizim konumuzu da bizden iyi biliyor herifler. Postalarken bir yanlışlık yapmayalım diye eksiklerimizi tamamlıyorlar. Herkes kontrol etmiş. Kim o herkes? Win Dawson eşittir Jimmy. Yani o ne biliyorsa, Jimmy kanalıyla biz de aynı şeyleri biliyoruz. Lanka dersiniz tümüyle bizim bildiklerimiz üzerine kuruldu. Toshiki ile Noko da biziz. Onun için, 'Kristaller temizmiş,' demeyin bana. Ama görüyorum ki, bir tek ben çıkıntılık yapıyorum. Ne diyeyim? Umarım yanlışlıktır."

"Bu kararın oybirliğiyle çıkmasını istiyorum Benny," dedi John.

"O zaman işiniz çok zor," dedi Benny yüzünü ekşiterek.

"O kadar da zor değil," dedi Jimmy ona. "Eğer bu kristallerde bir virüs varsa, zamanlararası ayna simetrisi oluşturarak onu yok edebiliriz. Gerçi deneme olanağımız yok, ama simetriler arasındaki en küçük farklılığı Odysse hemen yakalar. Ayrıca onlar kendileri gitmek istiyor. Bağlantıyı keserek geri dönüş kapısını kapatıyorlar."

"Ben ne diyorum, sen ne diyorsun," dedi Benny Jimmy'ye. "Benim kuşkum ilkesel."

***

Belki de Kopek'in kendine ayırdığı için yıkmadığı Dünya Birliği Örgütü'nün merkezindeki büyük toplantı salonu son koltuğuna kadar doluydu. Duvarların, yerin, tavanın ve koltukların renginden dolayı 'Eflatun Salon' denirdi oraya. Işıklardan oluşmuş hareketli bir dünya haritasının önündeki uzun kürsüde Alwar ile Danışmanlar Kurulu'nun

on sekiz üyesi oturuyordu. Prenses ile Win Dawson da aralarındaydı. Salonun ilk üç sıra koltuğu koyu kırmızı döşemeleriyle diğerlerinden ayırdı ve günün onur konuklarına ayrılmışlardı. Savaşta yararlık göstermiş kişiler veya onların yakınları idi oradakiler. Herkesten uzun boyuyla en sol-öndeki koltukta katlanmış gibi oturan Hank ile başlayan sıra, LD-25 numaralı uçağın içinde patlayan pilot Dan Rosenthal'in sekiz yaşındaki kızı Helen ve yanında asker üniforması içinde oturan General Rosenthal ile sürüyordu.

Salonun iki yanına başka salonların üç boyutlu görüntüleri sıralanmıştı. Alwar'ın kürsüsüne göre soldaki duvarda üç, karşıdakinde bir, sağdakinde de gene üç görüntü vardı. Soldaki ilk görüntü 1963'ün Birleşmiş Uluslar Genel Kurul salonununki idi ve tıklım tıklım doluydu. Hatta koridorda biri sedyede, biri de tekerlekli iskemlede iki hasta vardı. Tüm ülkeler kral, başkan, ya da başbakanlar düzeyinde temsil ediliyordu. En önde beş sürekli üye ülkenin temsilcileri vardı. Ortada John F. Kennedy, solunda Mao Tse-Tung ve Harold MacMillan, sağında da Charles de Gaulle ile Nikita Kruşçev oturuyordu. Sanki bütün o soğuk savaşı, nükleer dalaşma ve kamplaşmaları onlar yapmıyormuş gibi son derece masum görünüyordular. Gerçi Mao ile Kruşçev'i yan yana oturtamamışlardı ama... olsun.

Onun yanında L-4'ün gri salonunun görüntüsü vardı. O'Hara ile Seçilmişler kahverengi cüppeleriyle o büyücek odayı doldurmuştu. Bu kez sanki biraz daha aydınlık gibi idi orası ve içindekiler açıkça gülümsüyordu. Üçüncüsü Ay Kolonisi'nin görüntüsü idi. Koloni'nin eski Yönetim Kurulu üyeleri ile o kurula atanmış eşit sayıdaki yeni üye bir masanın iki yanına karşılıklı sıralanmıştı. Savaşa karışmadıkları için eskilerin de kurulda kalmasını öneren Hakon masanın karşı ucunda oturuyordu. Alwar'ın tam karşısındaki duvarda ise, yaralı L-5'in uzayda yalpalayan görüntüsü vardı. O karanlık ve parçalanmış bidon korku saçarak uzayın soğuk karanlığı içinde dönüyordu. Orası adına hiçbir temsilci yoktu.

Eflatun salonun sağ tarafındaki ilk görüntüde, önde Odysse Kurulu yer almıştı. Benny, Hans, Ali, Toshiki, Noko, Edwards, Jimmy, Pathummal, Sarah ve Marilyn ortalarına John'u alarak ilk sıradaki

koltuklardaydı. Hemen arkalarında Babil Koloniler Birliği'nin Başkan ve Senatörleri, onların da arkasında on iki koloninin Yönetim Kurulu üyeleri toplanmıştı. John'un hemen arkasında oturan Hakon Deray aynı anda hem orada, hem de karşılarındaki Ay Kolonisi'nin görüntüsünde yer almıştı. Biraz dikkat edince bu farklı yerlerde görünme olayının onunla sınırlı olmadığı görülmüyordu. Zaman yolculuklarına katılmış kişilerin bazıları bir kaç yerde birden bulunuyordu. Prof. Edwards da hem 1963'ün salonunda, hem de John'un yanında idi örneğin. Sonra Ali, Jimmy gibi diğerleri... Bu tekniği Toshiki ile Win Dawson geliştirmişti, ama Odysse'yi bu ustalıklı kullanmak Noko'nun becerisiydi.

Sağdaki görüntülerin ortasında Lanka temsilcilerinininki vardı. Aralarında küçücük kalan Ali'nin olduğu o grup, birbirine benzemeyen üç farklı türden oluşmuştu. İnsanlardan ayırdedilmek için kendilerine 'lanklar' diyen türler kendi içlerinde bir arada oturmuşlar, birlikteliklerine de Uluslar Birliği Konseyi demişlerdi. Birbirlerini ayrı türler olarak değil de, ayrı uluslar gibi görmeleri sevindiriciydi. Hank O'Hara'nın peşinden boşuna mı gidiyordu? Yoksa kendi serüvenci ruhunun rüzgarı mı neden oluyordu o yolculuğa? Hank onların arasında yoktu. Yalnız Alwar'ın Eflatun Salonunda yer almak istemişti. Lanka Konsey'ine Ali'nin yanında oturan karısı Jar Sawana başkanlık ediyordu.

Sonuncusu Daydream Cumhuriyeti Senatosu'nun inanılmaz görüntüsü idi. Başlarında Jimmy ile arkadaşları Joe Near ile Jack Mercy'nin olduğu grupta kimler yoktu ki... Julius Sezar, Cengiz Han, Büyük İskender, Perikles, Hannibal, Attila, II. Ramses ve Kleopatra gibi ünlü liderlerin yanısıra Sokrates, Herakleitos, Arkhimedes, Buda, Konfüçyüs, Zerdüşt, Dante, Milton, Shakespeare, Leonardo da Vinci gibi pek çok tanınmış kişi klima kumaştan giysileri içinde 2100 adına oradaydı. Yüz kişilik salonlarının tamamı dolu idi onların da. Ve bütün o görüntüler toplantıya katılan her zaman diliminde canlı olarak yayınlanıyor, o güne dek yapılan bu en büyük yayını yaklaşık onbeş milyar insan ile lank izliyordu.

Açış konuşmasını, yerinde ayağa kalkarak Alwar yaptı. Zamanlararası kapının açılmasından duyduğu mutluluğu belirterek başladı sözlerine. Ancak onun önlerine açtığı müthiş ufukta insanların

evrenin gizini çözmekle uğraşacaklarına, hoşgörüsüzlük ve hırsın neden olduğu bir savaşta boşu boşuna pek çok şeyin yitirildiğini söyledi. Kendi dünyalarının ekonomik değerinin %60'ının yok olduğunu ve tüm sistemlerinin çalışamaz duruma geldiğini, kazanılan barışı geçmişten gelip yanlarında yer alma yürekliliğini gösteren atalarına borçlu olduklarını anlatarak sürdürdü konuşmasını. Zamanlararası işbirliğinin başarısı olan bu zaferden alınacak pek çok dersin olduğunu ekledi sonra. Bir özeleştiri yapmak gerekirse, uygarlıklarının insanı göz ardı etmiş olduğunu, bir kısmı hızla gelişirken büyük çoğunluğun olayın dışında kaldığını ve giderek makasın arasının açıldığını yeni fark etmişlerdi. Mehdi Abbas o toplum dışına itilmişlerin çobanı olmuş, içlerindeki öfkeyi patlama noktasına getirip kötülerin hizmetine sunmuştu. Gerçi yapılan her savaştan sonra yeterince ders aldığı sanılan insanlığın bir süre sonra yeni bir savaşa kalkıştığını, ama kendilerinin hâlâ bir umut taşıdığını, savaşların artık yapılamaz kılınmasının yollarının bulunması gerektiğini belirtti. Kimseyi dışarda bırakmadan tüm insanlığı içine alacak yeni bir program yapılmalı, daha doğrusu yeni bir oyun tarzı bulunmalıydı. Bunun için Dünya Birliğine bağlı bir Ekonomik Güvenlik Konseyi oluşturmayı düşünüyorlardı. Bu konsey elde edilen tüm değerlerin herkese ulaşmasını sağlamalıydı. Çünkü onlara göre, dünyaya sahip olunması bilginin yayılma oranına bağlıydı. Değerler bilgi ile oluşuyordu. Bu kez de bu işi beceremezlerse gelecek kuşaklar onları yaşadıklarından ders almayan ahmaklar sürüsü olarak suçlamaktan çekinmeyecekti. Son bir kaç gün içinde ölen bir milyara yakın insanın savaşlar tarihinin son kurbanları olmasını diledi. Son olarak kendi saflarında savaşa katılanlar adına John Bach, John Kennedy, Jimmy Ocean, Hakon Deray ile Hank Sawana'ya ve tarafsız kalarak onlara dolaylı yardım etmiş olan Kevin O'Hara'ya ayrı ayrı teşekkür etti. Hank'tan söz ederken ona 'titan' demesi bütün grupların koca lankı alkışlamasına neden oldu.

Alwar'ın arkasından söz alan Kennedy konuşmasına, savaşların artık yapılamaz kılınması konusuna yürekten katıldığını söyleyerek başladı. Zamanlararası barışın tek tek her dönemdeki barıştan daha önemli olduğunu söyleyip, kazanılan zaferi barışçı küçük balıkların birleşerek köpekbalıklarını yenmesine benzetti. Silah güçlerinin

yetersiz olmasına karşın haklılıklarına olan inançları onlara bu yolu açmıştı. Alwar'a bakarak, bu son savaştan kendi zamanlarının bazı dersler aldığını belirtti. Daha önce A.B.D. ile S.S.C.B. arasında oluşturulmak istenen tüm barış çabalarına karşın, iki ülke ordularının iki kez karşı karşıya geldiğini anımsattı. Bir kez Berlin'de, bir kez de Küba'da savaş çıkmasına ramak kalmıştı. Oralarda çıkacak nükleer savaşların tüm insanları etkileyeceğini herkes biliyordu, ama gene de önü alınamamıştı gelişmelerin. Ancak bu kez, yani bir hafta önce, 5.Ağustos.1963'de İngiltere, A.B.D. ve S.S.C.B. arasında Moskova'da, Nükleer Denemeleri Yasaklama Antlaşması imzalandığını açıkladı. Geçen bir hafta gibi kısa sürede yüzden fazla devletin o antlaşmaya imza koyduğunu, Fransa ve Çin gibi henüz imzalamayan ülkelerin de katılımıyla olayın dünyasal bir oybirliğine dönüşmesini beklediklerini ekledi, Mao Tse-Tung'a bakarak. O iki elini yana açarak gülümsedi yalnızca.

Daha sonra söz alan O'Hara, bir veda konuşması yaptığını söyleyerek sözlerine başladı. Kendinden önceki konuşmacıların barış özlemiyle dolu sözlerine Daydream Cumhuriyeti Senatosu'ndaki ünlü savaşçıların bile karşı çıkmayacağını sanıyordu. Ancak gene o salonda olan Herakleitos'un dediği gibi, içinde savaşı gizleyen barış diyalektiğin özünü oluşturuyordu. Dolayısıyla ikisi her zaman birlikte ve iç içe olacaktı. O yüzden kendileri, barışla birlikte varolup savaşın yerine geçecek başka bir unsur arayıp bulmuşlardı; o da barışı evrene yayma savaşıydı. Onu yaşamlarının amacı yaparak sürekli kıldıklarını anlattı. Barış isteyenler de savaşın yerine onun gibi sürekli bir amaç koymak zorundaydı. Odysse'nin onlarla ilişkisini keseceği konusunda söz verenlerden kuşkuları yoktu, ama ilerde Odysse'yi izinsiz kurcalayan bazı torunlar olursa, karşılarında gerçek barışın çiçek açmış olduğu, evrene yayılmış bir bütün ülke bulacaklarını söyleyerek sözlerini tamamladı.

Son sözü alan John konuşmasına, gidenlere başarı dileklerini sunarak başladı. Yaşam içindeki gelişmenin çelişkilerde yattığını, öleceğini bile bile L-5'ten kaçan pilot Rosenthal'in gönlünün dünyada, L-5'i yok eden Hank'ın gönlünün de O'Hara'nın düşlerindeki cennette olduğunu söyledi. Bu çelişki gibi görünen çeşitliliğinin aslında kültürel

bir erginliğe açıldığını, O'Hara her ne kadar inanmasa da, asıl çelişkinin kendi içimizde olduğunu, bizi onun yaptığını, nereye gidilirse gidilsin kendimizi de yanımızda taşıyacağımız için ondan kurtuluşun olmadığını anlattı. Ayrıca o çelişkinin bir itici güç olduğunu, örneğin bu barışı kalıcı kılma çabalarını Doktor Hopkins ile Kopek'in çıkardığı savaşa borçlu olduklarını söyledi. Onları henüz bulamadıklarını, ama artık korkmalarına gerek kalmadığını, yalnızca burada bulunamadıkları için onlar adına üzüldüğünü söyleyip,

"Keşke onlar da aramızda olsalardı bugün," diyerek bitirdi sözlerini.

Ondan sonra savaş kahramanlarının ödüllendirilmesine geçildi. Hank'ın, madalyasını takması için Alwar'ın önünde yere diz çökmesi herkesi güldürdü. Patlayan pilotun kızı Helen'in babasının madalyasını alırken ağlaması pek çok gözde yaşa neden oldu. Aynı küçük kızın Rosenthal'in elini tutarak madalyasını almaya götürmesi de çoğu kişiyi hüzünlendirdi. O törene çağırılmış olanların hepsine madalya ve nişanları alkışlarla verildikten sonra, L-5'in karşı duvardaki görüntüsü silindi. Yerine 300 kişilik bir orkestra ile 300 kişilik bir koro geldi. Herkes oturduğu yerde o tarafa döndü. Işıklar biraz kısıldı ve Hank'ın savaş-barış konulu şiiri üzerine L-4'te bestelenen koral eser seslendirildi. Yapılan müzik ve arkasında yer alan savaş görüntüleri tüyleri diken diken edecek kadar etkili idi. Gösteri patlayan bir L-5'in içine düşerek bitti en sonunda. Tüm gruplar sahnedekileri uzun bir süre ayakta alkışladı. Sonra, önce orkestra ve koronun görüntüsü yok oldu, ardından sırayla diğerleri.

Kendi küçük zamanlarının içinde hiç olmadıkları kadar yoğun bir yalnız bırakılmışlık duygusu içine düştüler. Oysa, eskiden olduğu gibi, kendi kalabalıkları arasındaydı her biri.

"Her halde onlar da bizim şimdi dinlediğimiz sessizliği dinliyordur," dedi Benny yanında oturan John'a, uzun süren bir suskunluğun ardından.

13.

Zavallı insanoğlu, sen Tanrı'yı kendinde taşıyorsun.

Dido Sotiriyu

Odyse'nin yeşil ışık küresinde o zamana kadar görmedikleri bir karmaşa vardı. Sanki uzayda ışık hızıyla gidiyorlarmış, ya da evrenin içine çekiliyormuş, daha doğrusu düşüyorlarmış gibi bir görüntüyü içleri süzülerek izliyorlardı.

"Ne kadar kaldı?" diye sordu Benny.

"28 dakika 16 saniye," diye yanıtladı Noko onu.

Odanın karanlığında Odyse'nin o bulanıklığı önünde oturanları aydınlatıyordu. John, Benny, Ali, Jimmy ile başlarında birer düşünce bandı olan Toshiki ve Noko, diğer zamanlar adına da Jar, Hakon, Win ve Edwards idi onlar.

"Nasıl gidiyor?" diye yavaşça sordu John, yanında oturan Noko'ya.

"Hiç bir sapma olmadı şimdiye kadar," dedi kadın. "Sürekli yeşil aralıktayız."

"İşin bu kadar düzgün gitmesini, Hank'ı vermek pahasına aldığımız o kristallere borçluyuz," dedi Toshiki, Benny'ye bakarak.

"Hank'ı biz vermedik," dedi Jar. Gizleyemediği bir öfke sesini iyice tizleştirmişti. "O kendi gitti. Ayrıca gidip gitmediklerini de bilmiyoruz. Siz öyle söylüyorsunuz."

"Odyse öyle söylüyor," dedi Noko.

"Biliyorum, biliyorum," dedi Jar ona. "Hepsini biliyorum. Gönderme işleminden sonra sıyırma programı devreye girecek. Önce L-4 ile ilişkimiz kesilecek, sonra diğer zaman tünelleriyle."

"Umarız," dedi Benny. "Birazdan ne olduğunu göreceğiz." Sesi oldukça sıkıntılıydı.

"Eğer Doktor bir kara delikte hiç zaman geçirmeden bekliyorsa," dedi Edwards, "ne olup bittiğini anlayıncaya kadar işini bitirebilir miyiz?" Diğerleri ona baktı. "Yani onların oradaki bir anında biz çok şey yapabiliyorsak, çıkarlarına gibi görünen o olay bize çalışır. Onlar bir önlem alıncaya kadar söküp atarız hepsini Odysse'den."

"Ben onlardan korkmuyorum," dedi Benny yüzünü buruşturarak. "Odysse'den çekiniyorum. Zamanın uzunluğu, kısalığı fark etmez. Hepsi onun zaten." Edwards bir şey söylemeden baktı ona.

"26 dakika kaldı," dedi Noko.

"Ne olacağını 26 dakika sonra göreceğiz," dedi John. Onun da sesinde saklayamadığı bir sıkıntı vardı. Başını Odysse'den öteye çevirdi. En arkada tek başına oturan Jar'ın gözlerinden iki damla yaşın süzüldüğünü gördü. Şaşırdı. Lankların ağlamayacağını düşünmüştü nedense. 'Hank'ın yaptığını yapar mıydım ben?' diye düşündü. 'Arkamda beni bu kadar seven bir kadını bırakıp, dönmek üzere çekip gider miydim? Hayır, yapmazdım sanırım... yani herhalde. Sevgi ağır bir şey. Sevdin mi, kendinden ağır basar karışındaki. Ben nasıl bırakıp giderdim Eve'i? Şu an bile sahip olduğum her şeyi onun için terk edebilirim. Bütün bunları... Odysse'yi... Evet, ama bu kadın da yapmadı o işi. O kadar sevmesine karşın erkeğinin peşinden gitmedi.' Gözlerini kapatıp karısını düşünmeye çalıştı. Önünde bir sürü eski görüntü uçuştı, ama Eve yoktu aralarında. Kendini zorladı. Hayır! Yüzünü gözlerinin önüne getiremiyordu onun. Kırdaki koşmasını, evlendikleri gün ettikleri dansı, çok sevdiği askılı pembe elbisesini, spagetti karıştırışını, hatta saçlarını tarayışını bile görebiliyordu da, yüzü aklına gelmiyordu. Telaşla gözlerini açarak Jar'a özlemlerle baktı. En azından ağlayabilmek isterdi. Yerinden kalktı. Orada oturup Odysse'ye bakmaktan başka bir şey yapamıyor, kendilerini boşu boşuna geriyorlardı. Kalan o dakikalar nasıl olsa geçecekti. Hiç geçmediği, durduğu olmamıştı onların. "Benimle kağıt oynamak isteyen var mı?" diye sordu. Zorla gülüştü çevresindekiler, ama kimse yerinden kalkmadı. Odanın karşı tarafına yürüyüp sırtını duvara dayadı. Odysse ile önündekileri oradan izlemeye başladı.

***

Her şey umdukları gibi gitmiş, L-4'ü olduğu yerde bırakarak, içindekileri hiçbir aksilik çıkmadan Eksi-30,000'e göndermişlerdi. Üç dakikadır Ganj Vadisinde idi O'Hara ile halkı. Gönderme işleminin ardından Odysse kendini formatlayıp bir daha ulaşılmamak üzere onları kendi uzay-zaman girişiminden sıyırmıştı. Eksi-30,000'de bir süre oyalanan sıyırma işlemi aradaki zamanı hızla tarayarak gelmiş ve Eksi-20,000'de ağır ağır işlemeye başlamıştı bu kez.

"Lanka'yı da kurban vermesek bari tanrılara," dedi Ali. "Bir aksilik olursa, işlemi durdurarak kurtarabilir miyiz onları? Yoksa iş işten geçmiş mi olur?"

"Lanka'ya çok gidilip gelindi," dedi Toshiki. "En kısa tüneli bırakıp diğerlerini yok edecek."

"Onları hepimiz biliyoruz bozuk surat," dedi Benny sinirle. "Sussana!"

"Benny sana ne olu..." diyecek oldu Win.

"Sen de sus!" dedi Benny ona da ve Odysse'ye doğru eğildi. "Eksi-20,000'i yitirsek biz kalır..." derken sustu ve önündeki numaratóre baktı. Sıyırma işlemi Eksi-20,000'i geçip yeniden hızla ilerlemeye başlayınca tuttuğu soluğunu bırakıp, "...mıydık bilmiyorum," diye tamamladı sözünü. Lanka uzay-zaman girişiminden silinmemişti. Benny neredeyse neşeli bir sesle, "Aramıza hoş geldiniz Jar," dedi arkadaki dev kadına. "Yeniden hoş geldiniz." Gitti ve oturan kadının pullu yanağını öptü.

"Hoş bulduk," dedi Jar ona gülümseyerek. "Ben sistemden kopmayacağımızdan zaten emindim."

"Eksi-8000'leri kolay sıyırdı. Şimdi burada, Eksi-7650'de oyalanıyor," dedi Toshiki.

"Çok normal," dedi John yanlarına gelerek. "Burası da en çok kullanılan yerlerden biri." Sesi oldukça ciddiye gene. "Sonra Odysse'nin kendisi de burada." Uzun süren bir sessizlik oldu.

"Bu işi atlatalım hepinize birer şeker vereceğim," dedi Benny.

"Bonkör Yahudi," dedi Jimmy. Herkes gülümser gibi oldu. Uzun bir sessizlik daha...

"Girit'teki koloni yok oldu," diye bağırdı Noko telaşla.

"Ne oluyor?" diyerek onun yanına koştu Benny.

"Bilmiyorum," dedi Noko. Odysse ile ilgileniyordu. "Sanki atomları çözülüp dağıldı."

"Sarah neredeydi?" diye sordu John.

"Marilyn ve İndra ile birlikte Mısır'a gideceklerdi," dedi Benny çabuk çabuk. "Neden Lanka'da değil de, burada oldu?" diye sordu sonra.

"Sanki içsel bir şey..." dedi Noko. "Odysse'yle ilgili gibi..."

"Durdurun işlemi!" diye seslendi Benny.

"Hayır!" dedi Noko. "Girit'ten bir tepki aldı Odysse. Doktor oradaydı galiba."

"Ya da kendi olduğu boyuta oradan geçmiş olabilir," dedi John.

"İşlemi durdurun!" dedi Benny bir kez daha bağırarak. "Her şeyi yok edeceksiniz."

"Hayır!" diye bağırdı John da. "Sakın yapma Noko! Zamanı durdur! Tam Girit'in yok olduğu ana geri dön ve zamanı durdur!"

Noko hızla Odysse'ye yöneldi. Işık küresindeki uzay-zaman girişimi birden küçülerek parlak bir noktaya dönüştü ve odadaki herkes birer karaltı olarak kaldı.

"Ne oldu?" diye sordu Hakon çekinerek.

"Biz de bir kara deliğe çekildik," dedi John. "Eğer tahminim doğruysa... yani Odysse tam yerine indiyse... işlem sürdüğü için... onları burada yakalayabiliriz sanıyorum."

"Geride bıraktıklarımız ne oldu?" diye sordu Ali. "Onları bir daha nasıl bulacağız?"

"Onları yitirmedik, merak etme!" dedi John. "Zamanı yeniden çalıştırınca çıktığımız ana geri döneceğiz."

"Umarım," dedi Benny Ali'ye, sert ve küskün bir sesle. "Eğer buradan çıkmayı başarabilirsek... Bir daha hiç dönemeyebiliriz yani onlara aslanım."

"Tartışacak zamanımız yoktu Benny," dedi John. "Onlar buralarda bir yerlerde olmalı. Sıyırma işlemi oldukları yere gelince, kendilerini korumak için Girit'i öne atıp, bizi kandırmak istediler. Eğer işlemi durdursaydık onları kendi elimizle korumuş olurduk. Onlar dışardan bizim Odysse'mizin içinde gizlenebiliyor, hatta işlemlerimizi yönlendirebiliyorsa, biz çok daha iyisini yapabilmeliyiz. En azından bir kara deliğe girip çıkma riskini göğüslemeliyiz."

"Biz şimdi bir kara delikte miyiz?" diye sordu Jar. John ile Jimmy başlarını salladılar. "Bu odanın dışında ne var?"

"Babil," dedi John. "Yalnızca Babil."

"Buraya hapsoldük," dedi Benny. "Öbürleri bir yerlerde, ama Sarah'ın sevgili Girit'i pıt diye yok oldu." Kimse bir şey söylemedi ona. "Sonsuza dek... o... o... işte o bir Atlantis oldu. Kızıldeniz'de mavna batırma işine Atlantis adını koymuştuk. Ne komik!"

"Diğerleri de gitmiş olabilir mi?" diye sordu Edwards. "Belki de Babil tek başına kalmıştır. Öbürlerini bakamıyoruz ki."

"Her şeyi anlayacağız," dedi John. "Kimse panik yapmasın."

"Sen kimseye sormadan cart diye şalteri indir," diye bağırdı Benny ona, "sonra da gel, 'panik yapmayın' de." Odanın öbür ucuna doğru yürüdü, biraz durduktan sonra, "Lanet olsun!" diyerek odadan çıktı.

"O yaygaracı herif gittiğine göre daha rahat düşünebiliriz şimdi," dedi Jimmy. "Paniğe gerek yok. Haklısın John. Ayrıca yaptığın iş son derece doğrudu. Sanırım onlarla aynı kara delikteyiz şimdi. Öbür koloniler de," dedi Edwards'a dönerek, "bıraktığımız yerde hiçbir şey olmamış gibi kendi günlerini yaşıyor. Geri dönemezsek yaşamlarını bizsiz sürdürecekler. O kadar."

"Ne kadar basitmiş," dedi Edwards, yüzünü buruşturarak.

"Kendisi burada yaşlanmıyor, Sarah orada yaşlanıyor, diye kızdı belki de Benny," dedi Hakon. "Giderse yaşlı bir Sarah bulacak diye...?"

"Keşke öyle olsa," dedi Jimmy. "Zaten Sarah'a göre karttı, biraz dengelenmiş olur yaşları."

"Şimdi ne yapacağız?" diye sordu Ali.

"Önce şu Benny'ye bir seslenin de, o da burada olsun," dedi John. Hakon yavaşça yerinden kalkıp dışarı çıktı. "Odysse'ye mekanda bir pencere açıp tarama yaptıralım. Girit'ten gittilerse oldukları yere uzanan tüneli o şekilde bulabiliriz."

"Evet, haklısın," dedi Win ona katılıp.

"Odysse onun zamanla bağlantısını koruyabilir," dedi Toshiki de.

"Ne kadar karışık her şey," dedi Edwards yerinden kalkarak. "Ben eskisine göre bir fark göremiyorum, ama siz neler konuşuyorsunuz." O sırada Benny ile Hakon içeri girdi.

"Gel Benny!" dedi John. "Odysse'ye bir..."

"Hemen üç boyutlu bir mekan penceresi açalım," dedi Benny onun sözünü keserek. "Ama zamandan kopuk olmasın. Nereye sürüklendiğimizi bilemeyiz yoksa."

"Biz de tam onu konuşuyorduk," dedi John ve başını Noko'ya salladı. Jimmy ile Win de kadının yanına geldi.

"Hiç denenmedi bu iş, değil mi?" diye sordu Jar.

"Şimdiye kadar denenmiş neyi yaptık?" diye sordu Jimmy ona. "Sen bile bir ilksin."

"Evet, ama," dedi Jar, "kolunu bacağını koparıyormuşuz gibi düşünmesin. Ne de olsa bir makine... Önce tünellerini kopardık. Bir de boyutlarını tıraşlarsak..."

"Biraz önce hiç tartışmadan tek boyuta indi," dedi Noko ona. Kimse başka bir şey söylemeyince John başıyla Noko'ya bir kez daha işaret etti. Hepsi soluğunu tutarak kadının küçük parmaklarını, hiç gereği yokken, düşünce bandına basışını izledi. Havada duran küçük parlak nokta yavaş yavaş büyürken oda da soluk bir şekilde aydınlanmaya başladı. Yeşil ışık küresi boş olarak ortaya çıktı.

"Anladı," dedi Noko sevinçle. "Bizi gene utandırmadı." Bir süre sonra önlerinde bazı şekiller belirmeye başladı, ama sonra birden karlandı yeşil küre.

"Olmuyor mu?" diye sordu Jar, Benny'ye.

"Galiba," dedi Benny, gözlerini önündeki ışık küresinden ayırmadan. "Buralarda dolaşmış olmalılar."

"Sıyırma işlemi de yeniden başladı galiba," dedi Edwards.

"Evet," dedi Win, sayıların olduğu sağ alt köşeye bakarak. "Zaman yeniden devreye girdi. Eksi-2000'lerdeyiz şu anda. Sıfıra doğru gidiyor. Onları arıyor."

"Sıfırda durup bebek İsa'yı kucaklamak isterdim," dedi Ali.

"Doğumunu kutsamaya gelen İranlı magiler gibi," dedi Edwards. "Ama onu Nasıra'da küçük bir çocuk olarak bulabilirsin ancak. M.Ö.12 ile M.Ö.4 arası bir tarihte doğmuş çünkü."

"Sakin durma!" diye seslendi Benny Noko'ya.

"Bu arada size, Odysse'nin yorgunluk belirtileri göstermeye başladığını söylemek zorundayım arkadaşlar," dedi Ali. "Az kaldı diye dile getirmek istemiyordum ama... onu biraz dinlendirmemiz gerekebilir."

"Hey! Bakın! Bir şeyler oluyor," dedi Jimmy heyecanla. Küredeki karlanmanın içinde bazı görüntüler belirmeye başlamıştı. Yavaş yavaş sivri bir yapı... bir piramit... merdivenli bir piramit... bir piramidin tepesi geldi görüntüye. Giderek netleşti ve Orta Amerika'dakilere benzeyenlerden biri çıktı ortaya. Tepedeki taştan odanın önünde birileri vardı. O hareketsiz görüntüye bakıp,

"Doktor bu!" diye bağırdı Ali. Biraz sonra gerçekten bir grup insanın ortasında uzun beyaz saçlı, sakalıyla Doktor belirdi. Bir tarafında karısı Janet, öbür tarafında Kopek, arkasında da başkaları vardı. Kızıl saçlarından Frederick'i tanıdılar önce. Bazılarında Kopek gibi kırmızı klima kumaştan giysiler vardı. Ekibi olmalıydı onlar. Janet'in arkasında Mehdi Abbas olması gereken uzun siyah sakallı, bıyıkları kısa kesilmiş, sarıklı biriyle çıplak, iri yarı bir kaç adam duruyordu. Hepsinin başında birer düşünce bandı vardı. Bu donmuş aile fotoğrafının içine biraz sonra ormanın sesleri girmeye başlayınca kişiler de hareket etmeye başladı.

"Beyaz tüylü... pezevenk yılan," dedi Benny dişleri arasından. "Buldun onu John."

"Evet, bizi buldun John," dediği duyuldu Doktor'un. "Kutlarım seni." Sesi uzaktan geliyor, ama anlaşılıyordu.

"Artı-100'deyiz," dedi Jimmy. "Onun orada ne yaptığını sormuştunuz. Bilememiştim. Buyurun, kendiniz sorun."

John uzanıp Toshiki ile Noko'nun başlarındaki düşünce bantlarını aldı ve masaya bıraktı. Sonra Noko'nun kulağına bir şeyler söyledi. Kadın önündeki panelde bazı düğmelere basarak kumandayı düşünce bandından panele aktardı. Ardından bazı işlemler daha yaptı. John'a bakarak başıyla işaret verdi.

"Ne yaparsan yap, bir işe yaramayacak John," diye seslendi Doktor. "Sana ne olacağını söyleyeyim. Eğer bize dokunmaya kalkarsanız hepimiz birer virüs olup Odysse'nin içine dağılıcağız. Bizden kurtulmak için kullandığınız o sıyırma işlemini bir yıkım programına dönüştüreceğiz. Girit ne yapabileceğimizin bir örneğiydi. Nerede şimdi o?"

"O bir kaç saniye önceydi Doktor," dedi John. "Siz kendinizi zamana kapatmıştınız, biz de biraz önce sizi olduğunuz mekana kilitledik. Merak etmeyin, kılınıza dokunmayacağız, ama siz de olduğunuz yerden ayrılamayacaksınız." Doktor bir eliyle alnındaki banda bastırarak kendini zorladı. Bir ara yok oldu, ama sonra gene göründü. "Hiçbir yere gidemiyorsun, değil mi? O piramitten görebildiğiniz çevreye hapsedildiniz. Sıyırma işlemi bitince olduğunuz yerde tek başınıza kalacaksınız," diyerek güldü. O bunları söylerken piramidin tepesindekiler bir yok oluyor, bir görünüyor, hepsi oldukları yerden çıkmanın yollarını arıyor, ama hemen geri dönüyorlardı. "Hem sonra hepinizin aynı yere toplanması ne kadar iyi olmuş," diye sürdürdü John. "Böyle bir ahmaklık yapacağınız, kırk yıl düşünsem aklıma gelmezdi, ama yapmışsınız. Bütün zamanların en büyük terör örgütü, mafyası, organ hırsızları, din bezirganları, arsızları, akıllıları, zekileri... sizler... kendi yaptığınız o taş kapana sıkışıp kaldınız. İstesek ayarlayamazdık böylesini. Girit'i yok etmekle bizi erken uyardın Jeff. Sizden bu kadar peş peşe, saçma sapan hatalar beklemediğim için hep bir hinlik arıyordum yaptıklarınızda, ama yokmuş. Koskoca bir palavraymışsınız hepiniz. Sürünün olduğunuz yerde."

Piramidin tepesindekiler korkunç hırçınlaşmıştı. Çıldırılmış gibi bağıyor, küfrediyor, yerlerinde duramıyorlardı. Kopek önünü açmış penisini gösteriyor, Janet yumruklarını sallıyor, Mehdi belindeki

tabancayı çıkarmış karşısındaki görüntüye ateş ediyordu. İçlerinde bir tek Doktor oldukça sakindi. Ellerini iki yana açıp öbürlerini susturdu ve,

"Bizimle birlikte burada neleri de hapsettiğini biliyor musun John?" diye sordu. "Bu piramidin içi silme altın ve mücevher dolu."

"Ne işinize yarayacak onlar?" dedi John gülerek. "Altın tase kan kusmak oldu sizinki. Tanrılar, tanrıçalar olmak istiyordunuz. Alın!"

"Ayrıca Kopek size evrenin formülünü verebilir. Buna o kadar kolay hayır diyeceğini sanmıyorum."

"O bulduysa, biz de buluruz bir gün. Sizinle hiçbir şeyin pazarlığını yapmayacağız."

"Öyle mi sanıyorsun?" dedi Doktor ve karısına başıyla bir işaret yaptı. Janet yana çekildi. Arkasında aralanan kalabalığın içinden, iki çıplak Maya savaşçısının kollarından tutarak sertçe öne sürüklediği Eve çıktı. John karısının o iki izbandut tarafından itilip kakıldığını görünce ne diyeceğini bilemedi. Eve de yalnızca yalvaran gözlerle bakıyordu ona. Yüzünde ve kollarında yer yer morluklar, dudaklarında kan izleri vardı.

'Ne yapmışlar ona? Yoksa benim düşlerimi mi kullanıyorlar?' diye düşündü John. Başında düşünce bandı yoktu, ama gene de... Karşısındakiler kazanabilmek için her şeyi yapabiliirdi. Hiçbir kural yoktu onlar için. Gözlerinde biriken yaşlara engel olamıyordu. Görüşü bulanmış, ıslak bir perdenin arkasında kalmıştı karısı.

"Onlarla sakın pazarlık etmeyin!" diyerek döndü ve hızla odadan çıktı.

Noko bazı düğmelere bastı. Toshiki eğilip onun kulağına bir şeyler söyledi. Noko başını salladı ve bazı düğmelere daha bastı. Benny de eğilip kadının kulağına bir şey söyledi. Kadın yalnızca başını salladı ona. Önce ekrandan gelen sesler kesildi, ardından görüntü dondu ve gene karlanmaya başladı. Eve yok olmuştu hepsinden önce, sonra diğerleri eridi o karların arasında.

"En inanılmazı bu idi," dedi Edwards yorgun bir sesle. "Tüylerim diken diken oldu. Ben John'un yanına gidiyorum," diyerek dışarı çıktı.

"Oldu mu Noko?" diye sordu Benny.

"Bilmiyorum," dedi o, başını çevirmeden. "Tüm sıyırma işlemi bitmeden bilemeyiz."

"O zaman aramızda kalsın," dedi Toshiki. "Boşuna umutlandırmayalım onu."

"Şuradan bir an önce çıkalım artık," dedi Benny. "O puştları tıktık o deliğe ya..."

***

"Bir şeyler yapıp 1963 ile Artı-2100'ü güvenceye almalıyız," dedi John. Gözleri kızarmıştı. Odysse'nin yeşil küresinde uzay-zaman girişimi gene eskisi gibi dönüyor, herkes sessizce tarih kutusundaki rakamların değişmesini izliyordu. Artı-1000'i yeni geçmişlerdi.

"Birer koruma kalkanı oluşturabilir miyiz, diye düşünüyordum ben de," dedi Win.

"Olabilir mi?" diye sordu Ali. "O zaman niye daha önce..."

"O kara delikteyken aklıma geldi," dedi Win. "Gene de emin değilim."

"Odysse'ye ek yük getirecekse karşı çıkarım. Haberin olsun," dedi Ali.

"Yeni yeni zırtapozluklara kalkışacağınıza elimizden kaçan Girit'i nasıl geri alabiliriz, diye düşünsenize biraz," dedi Benny.

"O uçup giderken sen bir şeyler yapsaydın ya!" dedi Jimmy ona. "Şimdi ne bok yemeye...?"

"Jimmy, lütfen!" dedi John yavaşça.

"Özür dilerim," dedi Benny, ondan beklenmeyen bir uysallıkla. "Niyetim hiçbir şeye engel olmak değil. Girit'i yitirmemizle öbürlerini korumak arasında bir ilişki olmalı, diye düşünmüştüm yalnızca. Eğer onun nasıl..."

"Haklısın Benny," diye atıldı Win. Eliyle Jimmy'ye işaret etti ve hep birlikte bazı hesaplara daldılar. Tarih kutusundaki rakam Artı-1900'e yaklaşırken oluşturdukları yeni işlemi, John'un onayıyla, Odysse'ye yüklediler.

"Bu işten ne kadar eminsiniz?" diye sordu Edwards.

"Göreceğiz," dedi Win yavaşça. Hepsinin gözleri tarih kutusundaydı.

"Bu sıyırma işlemi bizi tek boyutlu bırakıyor. Farkında mısınız?" diye sordu Jar. "Yani biraz önce dallı bir ağaç gibiydik. Şimdi geçmişle gelecek tek çizgi oldu."

"Evet, haklısın," dedi John. "Tek geçmiş, tek gelecek... eskisi gibi..."

"Üzüldüm," dedi Jar. "Özgürlüğümüzü yitirdik gibi geliyor bana."

"1963'ü geçtik," diyerek araya girdi Noko sevinçle. "Onlar da bizimle kaldı."

"Oluyor bu iş! Yaşasın!" diye bağırdı Jimmy.

"Odysse çok yoruldu John," diye seslendi Ali. "İşlemi biraz durduramaz mıyız?"

"Hayır Ali, durduramayız. Ne oldu? Biraz daha dayanamaz mı?"

"Bilmiyorum. Biraz dinlenirse belki ama..." dedi Ali kuşkuyla. "Bir takım içsel değişimler oluyor. Odysse bazı uzantılarını kendisi koparıyor. Öyle mi Toshly?"

"Kendisi mi koparıyor, dışarıdan mı karıştırılıyor, anlayamadım, ama dediğin doğru. Odysse tekliyor," dedi Toshiki karısına bakarak. Noko da başıyla onayladı onu.

"Yani...?" diye sordu Edwards.

"Doktor olmasın?" dedi Hakon. "Odysse'ye sızmış olabilirler mi?"

"Onlar orada kaldı," dedi Noko kendinden emin bir şekilde. "Oradan çıkabilmeleri için kendilerine yeni bir Odysse yapmaları gerekir."

"Çıkarlarsa helâl olsun," dedi Jimmy.

"Size bir şey söylemek istiyorum arkadaşlar," dedi Jar. "Eğer Odysse'ye bir şey olursa ben burada tek başıma kalırım. Bir işe de yaramıyorum. Beni Lanka'ya geri gönderin. Öyle bir durumda bizimkilerin yanında olmuş olurum."

"Olabilir," dedi Toshiki. John diğerlerine bakarak önündeki masadan bir düşünce bandı aldı ve Jar'ın başına taktı. Uzanıp, eğilmiş olan kadını iki yanağından öperek,

"Hoşça kal Jar," dedi. "Umarım bu gerçek bir veda değildir de, gene görüşürüz." Diğerleri de gelip kadınla vedalaştı John'un ardından.

"Aynı şeyi ben de düşünmüş, ama dile getirememiştim," dedi Win kadına sarılırken.

"Sen gene insanların arasındasın," dedi Jar ona. Win başıyla onayladı. "Her şeyin en iyisini dilerim sizler için dostlarım. Bizi yapmanızın bedeli olmasa da çok teşekkür ederim."

"Haydi güle güle Jar," dedi Ali. "Gideceksen oyalanma!" Jar elini kaldırıp onları selamlarken yok oluverdi. "Çok dokunaklı," derken sesi ağlamaklıydı. "Şimdi bizimleydi, ama artık yok. Ölüm gibi... ölüm gibi de değil... Orada olduklarını ve yaşadıklarını biliyoruz."

"Çok dokunaklı gerçekten," dedi Jimmy, "ama bu ağıtlara ne gerek var? Ben kendi zamanıma gidebilecek miyim bakalım."

"Aslında sizlerin de yapabilecek fazla bir şeyiniz kalmadı," dedi John, Jimmy ile Win'e. "Bence sizler de gidebilirsiniz. Hatta sen de Eddy... Odysse nasıl Toshy?"

"O içsel değişimler küçük küçük patlamalara dönüştü," dedi Toshiki.

"Hayır," diye karşı çıktı Jimmy. "Hele şu son aşamada da burada olalım da..." John masadan üç tane daha düşünce bandı alıp onlara dağıttı ve,

"Sizi kovmamız gerekiyor galiba," dedi. "Ne kadar zamanının kaldığını bilmiyoruz. Buradaki varlığınız da Odysse'yi yoruyor olabilir. Üzerindeki yükü azaltmış oluruz." İsteksizce ellerinde tuttıkları bantları zorla Jimmy, Win ve Edwards'ın başlarına taktı. "Hoşça kalın. Barış ve mutluluk sizlerle olsun," diyerek sarıldı hepsine teker teker. Ardından odada bir karışıklık oldu ve herkes birbirine sarılmaya başladı.

"Bize açtığınız ufuk için teşekkürler," dedi Edwards.

"Odysse sağlığına kavuşuncaya kadar... hoşça kalın," dedi Jimmy.

"Güle güle ulan fırlama," dedi Benny, onu kendine çekip sarılarak. "Yaptığın her şey için teşekkürler."

"Toda raba, (*) dostum," dedi Jimmy ona. Sonra öbürlerine dönüp, "Hoşça kalın. Beni unutmayın," derken gözleri doluydu. Win iki elini salladı. Ve üçünün yok oluşunu uzun bir sessizlik izledi.

"Herkes gitti yalnız kaldık meyhanede, diye bir şarkı vardır bizde," dedi Ali. Kalanlar ona baktı, ama kimse bir şey söylemedi. Yeşil loşluktaki suskunluk bir süre daha sürdü.

"Şimdi nasıl?" diye sordu John Ali'ye.

"Aynı," dedi Ali. "Umarım bu vartayı bu kadarla atlatır bizim kocaoğlan." Sesinde söylediğine inanmayan bir titreklik vardı. "Ne kadar kibardın öyle Jimmy'ye karşı," dedi sonra Benny'ye, konuyu değiştirip neşeli olmaya çalışarak.

"Ne yapsaydım?" dedi Benny dalgın dalgın. "Ya bu patlamalar sürer de, Odysse kendini bir daha toparlayamazsa? Öyle bir durumda ben nerede olmak isterim? Gidenler kendi zamanlarına gittiler. 1963 mü, Mısır'daki mi benim zamanım?"

"Her şey bitmiş gibi konuşma böyle," dedi Ali, "Odysse aslan gibi olacak bu vartayı atlatınca."

"Belki," dedi Benny içini çekerek. "Ama sonra ne olacak? Yani yapılacak ne kaldı? Galiba yoruldum artık Ali. Her şeyi yaptık. Her şeye doydum. Şöyle Sarah ile Nil kıyısındaki kolonime çekilip, hurma ağaçları altında onunla baş başa..."

"Hans geldi aklıma," dedi Ali. "Hans ile İndra... sanırım onlar ne yapacaklarını düşünmüyorlardır. Yolları o kadar belli ki..."

"Belkıs'ını bulan Süleyman başka ne istesin?" dedi John. Gözleri akmayan yaşlarla dolmuştu. Kimse bir şey söylemedi. "Ya işte böyle," dedi sonra, kendine gelir gibi çevresine bakınarak.

"Beni kışkandırıp durmayın," dedi Ali, sesini neşeli olmaya zorlayarak. "Benim güzeller güzeli Jar'ım kim bilir ne yapıyordur şimdi." Gülüştüler. "Yahu Marilyn'den önce aklıma o geldi, baksanıza."

"Odysse Artı-2100'e gelmeden, şu 1943'teki mağaraya gidip, son gelişmelerin belgelerini de oradaki arşive koysam, diye düşünüyorum ben de," dedi John.

(*) Toda Raba; (İbranice) Çok teşekkürler.

"Bizden biri de gidebilir," dedi Hakon. "Siz burada kalın."

"Hayır, hemen dönerim," dedi John. "Sen Babil'e gereklisin, öbürleri de Odysse'ye."

"O zaman bir an önce git de gel John," dedi Ali.

"Ben de bir şey isteyebilir miyim?" diye araya girdi Hakon.

"Elbette," dedi John.

"Şey..." dedi o çekinerek. "Ben de sizinle gidebilir miyim?"

"Nereye?" diye sordu John. Şaşırmıştı.

"Biraz önce Hank'ı düşündüm," dedi Hakon. "Karısını bile almadan gitti o, ama ben ailemle gitmek istiyorum efendim."

"Neden Hakon? Bunu neden istediğini anlayamadım."

"Sizlerle birlikte çalıştıktan, o savaşı ve... bütün bunları yaşadıkten sonra burada kalmak istemiyorum. Beni ailemle 1943'e götürün, sizin oradaki adamınız olayım. Orada yaptıklarınız çok güzel geldi bana. Cennet gibidir herhalde."

"Dünyada cennetin olmadığını öğrenemedin mi sen daha?" diye sordu Ali.

"Oradaki mağaraya bir bekçi gerekmiyor mu?" diye sordu Hakon, üsteleyerek.

"Hayır," dedi Ali. "Başkalarının dikkatini çekersiniz."

"Herkes neden bir yerlere gitmek istiyorsa, Hakon da onun için oraya gitmek istiyor Ali," dedi Benny. "Cork..." dedi sonra ellerini açarak. "Her şeyi o başlattı."

"Bizlerden birinin orada olması benim içimi rahatlatır Hakon," dedi John. "Hele o birisi sen olursan... ama Babil ne olacak?"

"Burası tamam efendim," dedi Hakon ona. "Ne olduğu da, nelerin olacağı da belli. Bilinmeyen, hesaplanmayan bir şey kalmadı burada, ama orası öyle değil. Boş, bakir, yapılacak çok şeyin olduğu karışık bir zaman orası. Siz de oradan..." Susarak John'a baktı. "Özür dilerim efendim. Sizin yapamadığınızı ben yaparım demek istemiyorum, ama orada yapılabilecekler yarım kalmış gibi geliyor bana."

"Seni anlıyorum Hakon," dedi John. "Hemen git. Kimleri alacaksan al da, gel."

"Baş üstüne efendim. Çok teşekkür ederim. Çok, çok teşekkür ederim," derken Hakon John'un iki eline sarılmış sallıyordu.

"Çabuk ol ama," diye seslendi Toshiki ona.

***

Yeniden masaya dönerek dosyayı topladı John. Getirdiği paketle birlikte onu kasaya koyup kilitledi. Sonra üzerine büyük örtüyü örtüp döndü ve kapı olarak kullandığı delikten eğilerek geçti. Tuzakların düzenini çalıştırarak kapıyı kapattı. Başlığının ışığıyla geldiği yoldan geri dönerek mağaradan çıktı. Güneş çok parlaktı. Elleriyle gözlerini örterek bir süre durdu. Kuzeydeki tepelerin önünde denizi gördüğünü sandı gene. O parlaklık su değildi, ama duyduğu bu sesler... yakıcı güneşin altında sürekli genişleyip daralan kayalar, çatlayıp düşen taşlar, kayan kum yığınları... René Caillié bunların ölümün davulcusunun sesleri olduğunu anlatmıştı. Çölün cini Raoul'un bu homurtularının yankıları hep bir iç korkusuyla dinlenirmiş. Aklına René gelince, onu ve Heinrich Barth'ı nasıl olup da bu 1943 yılında Timbaktu'da bulduğunu yeniden düşündü. Aslında ikisi de 1800'lü yılların insanlarıydı (*). Onları buraya ne savurmuştu? Garip... Her neyse... eski Hakon, yeni Hasan'la iki karısı ve kızlarını bu dağın başında, bu ürperten seslerin içinde, bunca zaman yalnız bırakmıştı, ama hemen aşağıya inmek istemiyordu. Gidip yan tarafta büyük bir taşın üzerine oturdu.

Onların o çadırı burada fazla kalmıştı. Hem eşkıyalara açık hedef oluyor, hem de bilen bilmeyen herkese mağarayı işaret ediyordu. Hakon... artık dilini Hasan'a alıştırsa iyi olacaktı... geldiklerinde çadırı kurarken bir Sahra Denizi Ülkeleri Birliği oluşturmaktan söz etmişti. Burası hakkında kafa yorduğu belliydi. Kıyılardaki sahipsiz insanların işbirliğinin açacağı yeni ufuklar, Afrika'da fakirlik ve geriliğin bir

(*) René-Auguste Caillié (1799-1838), Heinrich Barth (1821-1865)

alinyazısı olmadığını kanıtlayacaktı ona göre. Babil ve Ay'daki deneyimleri onun pek çok şeyi becereceğinin kanıtıydı, ama gene de işbirliği içinde olmalıydılar. Hak...san ne de olsa burayı onun kadar bilemezdi. John biraz daha ötede, çok daha büyük bir hedef koymuştu kendine; Dünya Uluslar Birliği... Fiziği bırakıp, politikaya geçmek demekti bu.

Yaklaşık bir aydır Afrika'daydılar. Anlaşılan korktukları başlarına gelmiş, Odysse çalışamaz olmuştu. Pek aklına getirmek istemiyordu ama, ölmüş bile olabilirdi. Benny gibi, oldukça yorgun hissediyordu o da kendini de, emekli olup köşesine çekilemezdi daha. Doktor ile Kopek'i düşündü. Hiçbir şey yapamayacakları bir ortama hapsetmişlerdi onları. Görünmez duvarlar içine hapsolmuş küçücük bir orman parçası ve altın dağını örten taş bir piramit... ve o insanlar... birbirini yiyecek o kadar insan... o kadar vahşi insan... aslanları aslanlara atmış bir Roma İmparatoru gibi hissediyordu kendini. Ve o kadar erkeğin içinde bir Janet vardı kadın olarak, bir de karısı... Offf!!! Kim bilir ne yapıyordu şimdi? Eve'i onların elinde bırakmıştı. Canı, ciğeri, öpmeye kıyamadığı yanakları, gülen gözleri ile... Eve... Eve... Evelyn... Bu kez gülmemiş, korkarak, yalvararak, inanamıyormuş gibi bakmıştı John'a. O gözleri silemiyordu bir türlü aklından. Offf! Offf! İsteyince aklına getiremediği o güzel yüzü o ağlamaklı bakışlarla kim sürmüştü önüne? Onu gördüğü o andan beri elektrikli sandalyeye bağlanmış bir mahkum gibi zorlanıyor, ama kollarıyla kayışları koparıp, beynine dolan ölümün önüne geçemiyordu. Ölüm kendininki olsa daha kolay katlanırdı belki, ama Eve idi o sandalyedeki. Onun yerine seve seve otururdu bıraksalardı da, o burada Eve'sizliğe mahkum edilmişti. Ölüm kadar çaresiz bir yalnızlığa... yeniden... bir kez daha... kollarındaki kayışları koparamadan... O görüntülerin bir düş olduğuna kendini inandırıyor... kandırıyordu. Hayır! Düşlerinden örülen bir düş değildi o.

O hayvan sürüsünün yerinde olmalarına ramak kalmıştı. Eğer onlar kazanmış olsaydı şimdiye kadar çoktan öldürülmüşlerdi. Kazanmasına kazanmışlardı gerçi, ama neyi kendi istedikleri gibi yapabildiklerini bilemiyordu. Kader mi kazanmıştı yoksa? Hissettiği bu yorgunluk, zamanlararası yolculuklarda atomlarını bir kuyrukluyıldız gibi savura

savura dolaştığı için olamaz mıydı? Etiyle, kemiğiyle, düşünceleriyle kendinde bir fark göremiyordu, ama ruhu karmakarışıkta içinde. 'Ben gerçek ben miyim?' diye düşündü. 'O olanları yaşadım mı gerçekten?' Tüm dengeleri değişmiş, terazisinin şakülü kaymıştı. Gerçekle düşü karıştıracak kadar...

Hasan kendinden ne kadar emin görünüyordu. Neden olmasın? O hem herkesten güçlü, hem de kendi istediği yer ve zamandaydı. Yeni öğrendiği Arapça'nın dışında bildiği dört dil ile yolunu kendi başına bile çizirdi. 'Ben onun gibi değilim. Benim olay ufkum düğümlü. Koşullanmış biriyim ben," diye geçirdi aklından. Burada kaldığını anladığından beri zaman zaman bir sıkışmışlığın bunalımını duyuyordu. Bunca zaman buralarda boşuna oyalandığını, arkadaşlarından, Babil'den, Odysse'den bir haber bekleyerek kendini kandırmaya çalıştığını biliyordu. Gelebilecek olsalardı şimdiye dek çoktan gelip bulmuşlardı onu. Babil'e dönmeyi neden istiyordu? Proje daha tamamlanmadığı için mi? Yoo, o zaten sonu olmayan bir projeydi. Yaşam kendi başına bir projeydi. Her şey onun bir parçasıydı. Sevgiler, dostluklar, ihanetler, kavgalar... Her yaşam onlarla örülmüştü. Onun içinde mutlak doğruya yer yoktu. Bütün doğrular kendilerine göre doğrudu.

Bunları şimdi söylüyordu. Daha düne kadar, dünyada cennetin olmadığını bile bile, yüreğinin bir köşesinde hep bazı sürprizlerin olmasını beklemiş, onlar da olmamıştı. Olmayacaktı. Artık bu kapana kısılmışlık duygusundan kurtulmalıydı. Burası da her yer gibi bir yer, bu zaman da zamanlardan biriydi yalnızca. Dostlarıyla birlikte olamayacaktı bir tek. Özleyecekti onları. Kabul, ama karısı da nicedir yanında değildi. O tür yoklukları öğretmişti yaşam ona. Bu 'rehin kaldım' duygusunu taşıdığı dünyada ne karısına, ne dostlarına gidebilirdi. Bazıları doğmamıştı bile daha. Kendisi... Kanada'ya gitmeyen babası oğluyla karısını Gabes'e getirirdi herhalde. Gerçi gidip annesi ile küçük John'u bulabilirdi de, ne işe yarardı o? Annesini çok özlemişti, ama ona nasıl anlatırdı neyin ne, kimin kim olduğunu? Babası için de aynı şeyleri düşünmemiş miydi daha önce? 'Değiştirebileceğin konularda sonuna kadar çabala, ama değiştiremeyeceğin şeylerin üzerine gitmeme yaşın çoktan geldi oğlum,' dedi kendi kendine.

Gözleri ışığa alışmıştı. Aşağıdakileri düşünerek yerinden kalktı ve önündeki dik yamaca yuvarlanmamak için taşlara tutuna tutuna inmeye başladı. Büyük kayanın çevresini dönünce kendini çadırın önünde buldu, ama orada bir farklılık vardı. Birileri... küçük kızların sesleri yoktu örneğin. Başka sesler... başka kokular... Ne olduğunu anlayamadı. Adımlarını hızlandırdı. Heyecanlanmıştı. Çadırın kalkık eteğinin altından görülen minderlerde birileri oturuyordu. Neredeyse koşarak çadıra daldı. Ve... olduğu yerde donup kaldı. Soluğu tıkanmıştı. Ne bir şey diyebildi, ne bir şey düşünebildi. Minderlerde oturanlar karısı Eve ile John Kennedy idi. Hasan ile karıları yan tarafta ayakta duruyordu. Onu görünce Eve hemen fırladı ve koşarak boynuna atıldı.

"Nerede kaldın be John?" dedi onun yanaklarını öperken. John da öptü onu, ama hâlâ kendinde değildi. Etten kemikten birine sarılıyordu ve Eve'in de ta kendisiydi o. "Seni beklerken zaman bir türlü geçmedi," diye sürdürdü sözünü karısı eski aceleci konuşmasıyla.

"Sen... sen... sen," diye kekeleyebildi John yalnızca. Kadının kokusunu üst üste içine çekti. Gözleri dolmuş ağlayamıyor, boğazına bir yumruk oturmuş yutkunamıyordu. "Sen nereden çıktın böyle?" diyebildi zorla.

"Ne biçim 'hoş geldin' demek bu?" dedi Eve, geriye çekilip ona bakarak. Gözlerinin içi yeşil yeşil gülüyordu gene. Evet, bu Eve idi.

"Ben de hoş buldum eski dost," dedi yanlarına gelen Kennedy. Elini uzatmıştı. Tokalaştılar. Karısı gibi onun da üzerinde klima kumaştan bir elbise vardı.

"Hoş geldiniz," dedi John sesine hakim olamaya çalışarak. Sol koluyla karısına sarılmış, sağ elini de Kennedy'ninkinden çekmemişti. Ellerin titremesini engellemeye çalışıyordu. "Şaşırdım. Şaşırmamam gerekir, ama çok şaşırdım. Tam kendimi sızslığe alıştırmışken... bu... bu... çıkıp gelmeniz... Hele sen..." Karısını bir daha öptü. O da onu. "Ne oldu? Öbürleri ne oldu? Odysse...?"

"Şöyle otur da anlatalım," dedi Kennedy onu minderlere doğru çekerek. "Düşüp bayılacak gibisin." Oturdular. John Eve'in elini sıkı sıkı tuttu. Gözlerini ondan alamıyordu. Yanaklarına boşalmasına engel

olamadığı yaşları serbest eliyle silerken karısının elini öptü. Eve de onunkini yanağına bastırarak tuttu.

"Beni çok özlemişsin gerçekten," dedi Eve. "Tıpkı sizinkilerin anlattığı gibi."

"Bizimkiler...?" diye sordu John.

"Ali, Benny, Toshiki, Noko..." dedi Eve.

"Haa, onlar," dedi John dalgın dalgın. Bu arada Zeliha üç bardak çayı bir tepsiyle getirip önlerine bıraktı. Kennedy uzanıp bir tanesini aldı ve bir yudum içti.

"Ooo, naneli imiş," dedi sonra beğeniyle. Hasan ile karıları gelip karşılmasına, yerdeki kilimin üzerine oturdu. Çocuklar durumda bir farklılık olduğunu anlamışlardı. Biri Salima'nın, öbürü Hasan'ın kucağına hiç ses çıkarmadan süzüldü. "Siz buraya geldikten sonra..." dedi Kennedy. "Ama dur, sana şu işi baştan anlatayım. Sen Doktor'la son kez konuşurken Noko ile Benny, Eve'i o piramidin tepesinden almayı denemişler. Sen yokmuşsun o zaman onların yanında."

"Bir gün okulda masamda çalışırken içim geçer gibi olmuştu," diye araya girdi Eve. "Sonra kendimi o garip tapınakta, tanımadığım insanların arasında buldum. Kötü bir düş gördüğümü, uyanınca hiçbirinin kalmayacağına sandım, ama her şey son derece gerçektir. 'John'un orospusu' diyorlardı bana. Sonra beni o çıplak adamlara dövdürttü beyaz sakallı olan. Hep birlikte seyrettiler."

"Pislik herif! Piç kuruları!" dedi John, karısının yüzündeki morlukları okşarken.

"Seni etkilemek içindi," dedi Kennedy. "Karını öyle görünce dayanamayacağını düşündüler, ama sen dışarı çıkmakla pazarlık şanslarını yok ettin. Sıyırma işlemi bitince Eve'i Odysse'nin önünde bulmuş bizimkiler."

"Bana bir şey söylemediler," dedi John. "Emin değillerdi galiba." İkisi de başıyla onayladı onu. "Peki ya sen...?" diye sordu Kennedy'ye.

"Odysse Artı-2090'larda tıkanmış. Ne yazık ki 2100'ü kurtaramamış, ama henüz ölmediği için ufak tefek bazı bağlantıları yapabiliyormuş. Durumu bildirmek için Benny aradı beni. Edwards da

yanımdaydı o sırada. Babil'den biraz önce dönmüş. Demokrat Parti'nin önümüzdeki seçimlerde ne beni, ne de kardeşim Bob'u başkan adayı olarak göstereceğini söyledi bana. Değişen dünya koşullarına en uygun adayın Edwards olacağına karar vermiş efendiler ve daha Babil'deyken onayını almışlar bile onun. Önce karşı çıktım, inanmak istemedim, hatta Edwards'ı Odysse'yi kullanarak altımı oymakla suçladım. Seçimlere bağımsız olarak girmeyi bile düşündüm, ama çok az kişinin benimle olacağını anladım. Hatta biri yüzüme karşı, 'artık devletin urlarını temizlemesi gerektiğini' bile söyledi. Nankör politika... Eddy, acele karar verirsem, istediğim yere gönderecekti beni. O önerdiği bir sürgündü, ama Doktor'unbine benzemiyordu en azından. Bir seçim şansı veriyordu bana. Orada kalıp olanları kenardan izlemenin benim için onur kırıcı olacağını düşünmüştü. Haklıydı. Kendi başlattığım bir hareketin dışında tutulacağım yerde kalmamalıydım. Önce geleceğe gitmeyi düşündüm. Orada ilkel biri olarak kalacağımı düşünüp vazgeçtim. Sonra burası geldi aklıma. Senden dinlediklerim çok etkilemişti beni. Ama almaya gittiğim karım benimle gelmek istemedi. Çocuklarıyla kalıp kendi 'doğru' zamanını yaşamak istediğini söyledi. Kardeşime de karısı benzer bir yanıt vermiş. Ailelerimiz bile bizi yalnız bırakıyordu yani. Ne kadar hüznü, değil mi? Böylesine terk edilmek ölümden de beter biliyor musun? Ölüm insanın elinde olmayan bir durum. Bir alinyazısı, ama bu... Neyse, ikimizi önce Babil'e aldı sizinkiler. Bobby orayı görünce, başka yere gitmek istemedi. Ben de Eve'i alıp buraya geldim."

"1963 sensiz..." dedi John.

"Belki daha iyi olur," diyerek onun sözünü kesti Kennedy. Garip bir gülümseme vardı dudaklarında. "Bu arada Fransa da antlaşmaya imza koydu. Kruşçev ile Mao aralarında bir saldırmazlık antlaşması imzalamaktan söz ediyorlardı. Mao'nun karısı Chiang Ching karşıymış o yumuşamaya, ama sanırım yakında o da benim durumuma düşecek kendi ülkesinde. Her şey alt üst olurken bazı şeylerin değişmeden kalmasını bekleyemeyiz, değil mi? Eddy, Birleşmiş Uluslar Örgütünü daha etkin bir konuma getirmekten söz ediyordu. Belki sen bile, benim yerime onun orada iş başında olmasını yeğlersin." John'a bakarak bir süre sustu. John da sustu. Bir anlamda kabul etmek miydi o? "Eve'e

yaşadıklarımızı, yaptıklarımızı anlatmaya çalıştık," diye sürdürdü Kennedy, konuyu değiştirerek. "Sarsılmıştı, yaralıydı, şok geçiriyordu. Anlatılanlara inanamıyordu. Biraz benden dolayı inanır gibi oldu galiba."

"Öldüm de öbür dünyaya gittim sandım," dedi Eve. "Öyle pat diye kim inanır o zaman yolculuklarına, ölmeyen ölümlere, yeniden yaşanan kutsal kitap öykülerine? Yok, Süleyman'mış, Musa'ymış, Arcuna'ymış... Bana da bir otomobil kazasında öldüğümü, daha doğrusu öleceğimi söylediler. Sen olsan inanır mıydın?" John yalnızca omuzlarını silkti. "Ama sonra Odysse benden özür diledi."

"Kim? Haa? Neden?"

"Daha doğrusu ikimizden özür diledi," diye sürdürdü Eve. "Önce, ona yüklediğiniz bilgileri birleştirerek projenizi kendince bütünlendirdiğini söyledi. Sizinkine tarihte olan şekliyle bir yön çizmiş. Benny çok kızdı ona. 'Geçmişe benzesin diye mi Girit'in uçuşmasına izin verdin aptal herif?' diye sordu." John arkadaşını düşünerek gülümsedi. "Odysse onu doğruladı. Sonra da bizden özür diledi. Senin iki kez gelip beni bulma çabana o engel olmuş. Meğer herkese birer rol yakıştırırken, sana en büyüğünü ayırmış. O nedenle senin yalnız olman gerekiyormuş. Tek başına... bensiz..."

"Vay puşt vay!" dedi John hırsla. "Kusura bakmayın, Benny'leştirm biraz ama..." Nereye dökceğini bilemediği öfkesi gözlerinden taşıyordu.

"Benny de aynen öyle söylemişti," diyerek güldü Kennedy. "Odysse, onu yaratan düş gücün için, sana teşekkür etmemizi istedi. Seni çok sevmiş. Bana da, beni buraya kendisinin göndermediğini, ama olayın tarihin bana biçtiği role çok uyduğunu söyledi. Orada olan herkesi istediği yer ve zamana götürdükten sonra kendisi And Dağlarında Machu Picchu'ya çekilecekti."

"Toshy ile Noko da onunla mı gitmek istedi?" diye sordu John.

"Evet," dedi Kennedy biraz şaşırarak. "Nereden bildin?"

"Bilmiyorum. Yalnızca bir his..." Gerçekten Machu Picchu ile Japon karı-kocayı aklında niye çakıştırdığını bilemiyordu. (*)

(*) Japon göçmen Alberto Fujimori, Nisan 1990'da, Peru'da başkanlık seçimini kazandı.

"Benny sana selam gönderdi. Eve'e kavuştuğun anda yanında olmayı çok istermiş, ama Odysse bir cızlamı çekerse Mısır'da Sarah'ıyla olamazmış. Onu anlayacağından eminmiş."

"Elbette," dedi John gülümseyerek. "Hem de nasıl..." Eve'in elini bir daha öptü.

"Marilyn de..." dedi sonra Kennedy biraz zorlanarak, "Benny ile Mısır'a gitmeyi seçti. Ne benim, ne Ali'nin yanında olmak istedi. Gerçi ben başkanlık rütbemden soyunduktan sonra Ali ile yarışamazdım, ama buraya biraz da o var diye... Neyse, saf bir umutmuş benimki. Onun ne kadar değiştiğini göz ardı etmişim. Marilyn'in isteğini duyar duymaz, Benny Odysse ile dalga geçmeye başladı. Onun dandik bir makine olduğunu, her şeyi kendinin ayarladığını sandığını, ama hiçbir... şeyi... anlarsınız işte... onun yapmadığını söyledi. Odysse istese de, istemese de, Sarah Yukarı Mısır'ın firavunlar gibi kırmızılar giyen kraliçesi Haşepsut olacakmış, Marilyn'in de Aşağı Mısır'ın beyaz kraliçesi Kleopatra. Kendisi de iki Mısır'ı birleştiren Firavun Menes olup, bütün ülkenin kırmızı-beyaz tacını giyecekmiş. Bunları söyledikten sonra bir de nanik yaptı ona."

"Marilyn, sevgili Marilyn," dedi John yavaşça. "Aslında ne de yakışır Kleopatra'lık ona, ama biliyorsunuz, kendini yılanlara sokturarak öldürmüştü o da. Gene aynı sona mı sürükleniyor yoksa bizim kız? Kimse engel olmadı mı ona? Ali ne yaptı?"

"O Lanka'ya gitmeyi seçti. Oradaki projeyi sürdürecekmış. Ayrılırken Marilyn'e sarılışı, onun büyümüş karnını okşaması, hiç göremeyeceği çocuğuyla annesini çok özleyeceğini söyleyerek ağlaması çok dokunaklıydı. Sanki Hank'ın Lanka'da boşalan yerinin doldurulması gerekiyordu."

"Ne garip bir yaprak dökümü," dedi John. Kennedy başını sallayarak onayladı onu. "Hans ile İndra herhalde..."

"Onlar zaten birlikte Kudüs'telermiş," dedi Eve. John'un kolunu çimdirek, "Bütün bunlar bir düş değil, değil mi?" diye sordu. "Bana hâlâ öyleymiş gibi geliyor da."

"Sen de peşimden buralara sürüklendin. Sevecek misin bakalım," dedi John ona.

"Sıkılmaya zamanım olmayacak. Beni merak etme sen."

"Ya sen...?" diyerek Kennedy'ye döndü John.

"Benimki belli; gene politika. Ama bu kez Amerika yetmez bana. Düşünüyorum da, Birleşmiş Uluslar Örgütü 1945'de, savaştan sonra kurulmuştu. Burada da savaş yeni bittiğine göre..."

"Ama uluslar yerine daha büyük birlikleri örgütleyip, dünyayı bizim yaşadığımızdan daha barışçıl bir ortama taşımamız," diyerek onun sözünü kesti John.

"Alwar'ın bile düşleyip de yapamadığı dünyayı kurmalıyız," diyerek bu kez Kennedy atıldı. "Eddy de benim koltuğumda aynı şeye uğraşacak sanırım. Anladığım kadarıyla bu kez seninle aynı kulvarda olacağız John."

"Şu anda dünyanın içinde bulunduğu bulanık ortam bize çok uygun. Bu keşmekeşin içinde yepyeni umutlar yeşertmenin tam zamanı. Bunca acı çeken insan, bizim barışla ilgili konuşmalarımızı can kulağıyla dinleyecektir. Hakon burada Sahra Denizi Ülkeleri Birliği'ni oluşturmayı düşünüyordu. Belki onunla başlanır işe. Onun için Gabes'e, babamın yanına gidecek."

"Çok güzel," diyerek elini uzattı Kennedy. John onu tuttu. Hakon da elini onlarınkinin üzerine koydu ve üçü birden tokalaştı. "Gene eski dostlarla çalışacağız yani. Haa, bir de Olof Palme adında İsveçli bir politikacıyı aramıza alsak iyi olurmuş. Ben öldükten sonra süren Vietnam savaşında, onun Amerikan politikasına karşı olduğunu söyledi Odysse. Savaşmamak için ordudan kaçan Amerikan askerlerinin sığınma isteklerini kabul ettiği için iki ülkenin arası açılmış biraz, ama biz iyi anlayacakmışız."

"Yahu, hiç akıl var mı sizde?" diyerek güldü Eve. "Bütün o Başkanlıkları, Babil Beyliklerini bırakıp buraya gelin ve bir kez daha sıfırdan başlayın."

"Alwar ile Jimmy yerlerinde kaldı, ama onlar da yıkılan dünyalarında sıfırdan başlayacak Eve," dedi John. "Ayrıca Hans Kudüs'te Süleyman'lık yaparken bana bir mektup göndermişti. Zamanın ve yaşamın dairesel işlediğini düşünmeye başladığını yazmış, Aristo'yu

örnek vermişti. Hindulara göre, zaman çarkı döndükçe dilimler her dönüşte aynı noktalara gelirmiş. Bazı yeni düşünürler (*) de bu sürekli yinelemelerin sözünü etmiş. Güya insanlar öldükten sonra gene yaşamlarının başına döner, eski yaşadıklarını bir daha yaşarlarmış. Sonsuza kadar... bir daha... bir daha..."

"Sen iyice felsefeye kaymışsın John," dedi Eve. Kocasına beğeniyle bakıyordu.

"Nasıl kaymasın?" dedi Kennedy. Birbirlerine bakarak sustular.

"Şey... Bay John," dedi onlardan biraz ötede oturan Zeliha. "Şey... ben... yani... sırası mı bilmiyorum, ama biz de burada özgür müyüz?"

"Elbette Zeliha. Ne demek istiyorsun?" dedi John ona dönüp.

"O zaman... ben... ben Gabes'e gitmek istemiyorum. Bayan Kennedy gibi çocuğumu alıp... yani Hakon'un ikinci karısı olarak... Kusura bakma Hakon. Seni seviyorum. Salima'yı da seviyorum, ama sen istediklerini yaparken eve tıklıp çocuk büyütme bana yetmeyecek. Burada Babil'in kuralları geçerli değilse benim de isteklerim..."

"Nelermiş onlar?" diye atıldı Hakon. Şaşırmış, biraz da bozulmuştu. "Sen hâlâ benim karımsın."

"Biz yokuz bile bu zamanda," dedi Zeliha. "Olmayan kişiler karı koca da olmaz."

"Biz bal gibi varız. Ne demek oluyor bu?"

"Senin gitmek istediğin özel bir yer var mı Zeliha?" diye sordu John kadına. Olayın bir aile kavgasına dönüşmesini istememişti. Zeliha'nın farklı olduğunu biliyordu, ama bu kadar erken tavır koymasını beklememişti doğrusu. Onları Babil tarzı bir yaşama zorlayıp, iki karısı var diye Hakon'a Hasan deyip, Arap kılığına sokmuştu yalnızca. Karılarından birini boşamasını mı istemeliydi yoksa ondan? Gördüğü kadarıyla olay onun isteyeceklerini aşmıştı. Kocasına söylediklerinin hepsini aslında John'a söylüyordu o. 'Seni ve öbür karını seviyorum,' diyerek onları aradan çıkarmıştı, ama Hakon onu anlamamakta direniyordu.

(*) Emesa'lı Piskopos Nemesius, (M.S. 4. yy.)

"Eğer izin verirseniz ben Avrupa'ya gitmek istiyorum," dedi Zeliha John'a. "Orası berbat bir yıkıntı bugün. Yapılacak çok iş olmalı." Eve uzanıp onun elini tuttu.

"Ama biz burası için eğitildik," dedi Hakon, sesini biraz yükselterek.

"Ben zaten yalnız gitmek istiyorum. Orası için kendimi eğitmem en fazla bir ayımı alır."

"Sen..." derken sustu ve sözünü bitirmedi Hakon. Sonra yanında oturan öbür karısına dönüp, "Peki sen nereye gitmek istiyorsun Salima?" diye sordu.

"Ben seninle gelmek istiyorum Hasan," dedi o önüne bakarak. "Benim yerim senin yanın." Hakon bu söz üzerine açıkça rahatlayıp çevresindekilere baktı ve,

"Biz Gabes'e gidiyoruz," dedi John'a. "Ben de seni seviyorum Zeliha. Sana olan sevgimi ayrılıklar eksiltmeyecek. Dilediğini yapmakta özgürsün."

"Teşekkür ederim," dedi Zeliha. Sesinde hafif alaycı bir tını vardı, ama daha fazla tartışmak istemediği belliydi. Sonra, "Ben hepinizi çok seviyorum. Benim ailemsiniz sizler," dedi diğerlerine.

"Biz bir aileyiz gerçekten," dedi John gülümseyerek. Kollarını açıp bekledi. İki küçük kız oturdukları kucaklardan kalkıp sevinçle gülüşerek ona koştu. John onları kucaklayıp yanaklarını öperken Eve kendine yakın olanın saçını okşadı. Öbür eli Zeliha'nınkini bırakmamıştı. "Haydi bakalım," diyerek çocuklarla birlikte ayağa kalktı John. "Yeni bir dünya dışarda bizi bekliyor."

"Yeni Kopek'lere, Doktor'lara izin vermeyelim burada," dedi Hakon.

"Onlar hep olacak dostum. Onlar hep olacak," dedi Kennedy ayağa kalkarken. Kadınların bir araya gelip konuşmaya başladıklarını görünce John'u biraz öteye çekip, "Sana bir şey sormak istiyorum," dedi, öbürlerinin duyamayacağı bir sesle. "Yoksa biz gerçekten öldük mü? Ne dersin?" John ona soran bakışlarla bakınca, "Yani düşünüyorum da, hepimiz yaşarken ya bir kaza geçirdik, ya yaralandık, ya da hastalandık. Hatta öldük. Olof Palme de 1986 yılında silahlı bir saldırıyla ölecekmiş örneğin. Hans savaşta yaralanmış.

Marilyn, Eve, Bobby, ben... hatta sen bile... Eve ölürken o arabadan sen nasıl sağ çıkmıştın?"

"Bilmiyorum."

"Yoksa senin Odysse dediğin zaman makinası, Kharon'un (*) kayığı mıydı?"

"Bilmiyorum, ama ben ağzımda hiç para bulmadım."

İZMİR. 2000

"...insanın insan olarak korkusu her yerde aynı..."

Can Eryümlü ile "Son Antlaşma" üzerine bir röportaj

altkitap: "Son Antlaşma" insanın başını döndürecek kadar zengin izleklere sahip bir eser. Ama bu tatlı karmaşanın ortasında zamana hükmetmek, zamanı yenmek, geleceği kurgulamak ve geçmişi değiştirmek ekseninde şekillenen bir çekirdek var. Bu da bir zaman makinesi yordamıyla yapılıyor. "Zaman Makinesi" H.G. Wells'in aynı adlı 1885 tarihli eserinden bu yana çokça işlenmiş, neredeyse "kült" olmuş bir konu. "Son Antlaşma"nın konuya yepyeni bir yorum getirdiği açık. Her şeyden önce bu zaman yolculuğunu Tevrat öyküleri içinde yaptırıyor. Ancak , bir yazar için bu tür bir konuda kalem oynatmaya karar vermenin özel sebepleri olmalı. Nasıl karar verdiniz? Size bu eseri yazdıran sebep nedir?

C. Eryümlü: 'Ben, Zaman Tanrısı' adlı romanım, günümüzde ama eski Yunan mitolojisinin öyküleri içinde dolaşmaktaydı. Zaman tanrısı Kronos'tan zamanın fotoğrafını çekme işini alan iki arkadaşın, ister istemez tanrıların sorunları ve kavgalarına karışmaları konu ediliyordu. Ve iş sonunda gidip Prometheus'u kurtarmaya kalkışmaya kadar varıyordu. 'Son Antlaşma' ise, adından anlaşılacağı gibi, Eski Antlaşma olan Tevrat öyküleri içinde dolaşıyor. Evet, Tevrat'la, özellikle de Tekvin bölümü ile başlıyor öykü; cennet bahçesinin yapılması, Adem'in yapılması, Şeytan'ın onu kandırması, cennetten kovulma, vb. Ancak olay diğer dinlere de ilişmek zorunda kalıyor geliştikçe; Budizm, Maya dini, eski Mısır dini, vb. Onları, yani tarihimizi uzaydan gelenler değil, gene biz (torunlarımız) yaptık gibi bir paradoksu içeriyor roman. Eski ve Yeni Antlaşmalar üzerlerinde en çok konuşulmuş, yazılıp çizilmiş, tartışılmış kitaplardır. Zaman yolculuğu konusunun kült olmasından da öte. Asıl o düşündürdü beni bu konuya dalarken. Biraz fazla araştırma yapmamı gerektirdi. Onlarda söylenmemiş ne olabilirdi? İnsanın her şeyi yapabilmeye gücünün yeteceği gibi bir sonuç çıktı sonunda. Şayet kavga etmemeyi, kendini yok etmemeyi becerebilirse...

altkitap: Her romanda olduğu gibi sizin romanınızın da kahramanları var. Ama öte yandan sanki tüm kahramanları ve mekanları kapsayan tek bir kahramanı var : Zaman. Zaman mefhumu ile önceki kitaplarınızda da çokça uğraştığınızı görüyoruz. Zaman mefhumu sizin için çok mu önemli?

C. Eryümlü: Haklısınız, zaman benim için çok önemli. Hatta baş

kahraman genelde o romanlarımda. Çünkü daha henüz ne olduğu anlaşılamamış bir konu, fiziğin tam olarak çözemediği, geometrisini anlayamadığı, bakir bir alan o. Mekanın üç boyutu çözüldü deniyor, ya zamanın da başka boyutları, ya onun da kendine has bir geometrisi varsa? Biz onları bir gün anlayabilecek miyiz? Anlayabilirsek ne biçim insanlar olacağız? Kısacası, dünyanın henüz keşfedilmediği dönemlerde okyanuslara açılmanın heyecanını veriyor o konu bana. Beni kendine çeken, bir bilinmeze açılmanın gerektirdiği yüreklilik.

altkitap: Eserinizi okuduktan sonra insanı Tevrat'ı bulup okumak/yeniden okumak isteği sarıyor. Bu çok doğal; hem eserin kendisinden hem de sizin söylediklerinizden Tevrat'ın bu romanı yazarken başvurduğunuz temel kaynak olduğu anlaşılıyor. Ancak böyle bir konu, sizin de söylediğiniz gibi, daha kapsamlı bir araştırma gerektirir. Kitabınızı okuyup meraklanacak okurlar adına soralım: "Son Antlaşma"nın Tevrat dışındaki kaynakları nelerdir?

C. Eryümlü: "Son Antlaşma"nın genel akışı Tevrat öyküleri içinde gezinirken, aslında farklı bir kurguyu oluşturup, farklı bir tetikleyiciyi öne çıkarıyor; insanı. Orada anlatılanların hepsi yalnızca Tanrı tarafından değil, biz insanlar tarafından da yapılabirmiş meğerse. Ancak insanlık günümüzdekinden biraz daha ötede olabilmeli ki, fiziğe (özellikle zamanın işleyişine) ve biyolojiye (özellikle genetiğe) müdahale edebilsin. Bu da romanı bir anlamda bilimkurguya yaklaştırırken gelecekle ilgili öngörülerini de içermeye zorluyor. Gelecekte dünya nasıl olacak? İnsanlar nasıl yaşayacak? Daha şimdiden dünyamızda beliren farklılaşma ve ayrışmalar gelecekte daha farklı ortamlara taşınan toplumlarda (Aydakilerde, uydularda, diğer gezegenlerde... ya da dünyanın farklı bölgelerinde...) ne boyutlara varacak? Bu farklılaşmalar ne gibi kutuplaşmalar doğurabilir? Bütün bunlar, aslında aynı kaynaktan çıkılmasına karşın, (hepimiz Tanzanya'daki vadiden dünyaya dağılan maymunumsuların soyundan değil miyiz?) hep yaşadığımız ayrışmalar. Hem günümüzde, hem de geçmişte... Onun için roman İkinci Dünya Savaşı ile ilgili alternatif bir tarih önermesiyle başlıyor. Hatta alternatif bir dünya coğrafyası önermesiyle de... Bu roman bir ölçüde gelecek öngörüsü, tarih, coğrafya, toplum bilimi, fizik, biyoloji gibi temel bilimleri, dinleri (yalnızca Tevrat'ı değil, diğer belli başlılarını da) ve insanlığın farklı kültürlerini içeriyor, ama edebiyata soyunmuş biri olarak, benim asıl ilgim insana. İnsanın çok kompleks bir yapısı var. Bütün o yukarda saydığım alanlara (uzmanlaşmasına gerçekten hiç gerek yok) ilgi duyabildiği gibi, pek çok farklılığı birden yaşayıp, dinlerin birbirinden ayırdığı iyi ile kötüyü bile içinde bir arada barındırabiliyor. Asıl kaynağımın insan olduğunu söyleyebiliriz yani sizin bu sorunuza karşılık.

altkitap: "Son Antlaşma"nın zaman içinde dolaşan kahramanları kimi zaman tarihe müdahale ediyorlar. Ancak, bir kaç istisna dışında her şey tarihte nasıl olmuşsa öyle olup bitiyor. Bu da lineer bir tarih anlayışına ve deterministik bir bakış açısına götürüyor bizi. Sanırsız okuyucuyu Tevrat öyküleri içinde bir zaman yolculuğuna çıkarma, o öyküleri yeniden

yaşatma/kurgulama isteğinden kaynaklanan kaçınılmaz bir sonuç bu. Ne dersiniz ?

C. Eryümlü: Şimdilerde 'Eğer Öyle Olsaydı' türünde alternatif tarih kitapları yayınlanıyor. Hepsi dünyamızı bugünkü dünya yapan, belli dönüm noktalarından yola çıkan alternatif tarihleri öngörüyor. Yani geçmişte belli bir zamanda belli koşullarda oluşan durumlar, eğer öyle olmasaydı, hangi farklı koşullarda nasıl gelişirdi, gibisine. Ama ne kadar farklı olurdu dünya? Yani biraz daha yukardan, olaya bir bütün olarak bakarsak, insanlığın baştan bugüne gelişinin öyküsü neredeyse lineer. Bu genel akışın bazı tek tek dürtülerle değişeceğine ben kişisel olarak inanmıyorum. Determinizm burada başlıyor. Yani maymun ayağa kalkıp ilk aleti kullanmaya başladıktan sonra, (atom bombası da o ilk aletler sınıfından) eğer kendini yok etmemişse, oluşacak akış aşağı yukarı belli. Belki bu iş dünyada ilk canlı hücrenin oluşumuyla başlıyor. Daha maymuna falan gelmeden yani. Ondan sonraki gelişim nasıl olsa insana, daha doğrusu düşünen herhangi bir canlıya uzanan bir evrim içinde olacaktı. Başka bir deyişle, bir dere, önüne çıkan bir tümsek yüzünden o vadiye değil de, öbür vadiye akabilir, ama onun asıl hedefi denize varmaksa, sonunda nasıl olsa varır. Yani o alternatif tarihlerin (minyatür değişikliklerin) çok fazla bir etkisi olamaz asıl oluşumda. Varacağı noktaya daha erken, ya da geç varır insanlık, ama ille de varır. Onun için romanda bazı kısa vadeli değiştirmelerden söz ettim. Sonrasında çıkan 'zamanlararası savaş'ta da (bütün yüreğimle onu umuyorum) insanlık kendisini yok etmiyor.

altkitap: Dramatik yapılarını ve şiirsel anlatımlarını göz önüne alırsak dinsel metinlerin bir edebiyatçının ilgisini çekmesi şaşırtıcı değil. Ancak bu metinlere sıkı sıkıya bağlı insanların bu konuda özel ve bazen abartılı bir duyarlılıklarının olduğu da ortada. Dinsel bir metinden hareketle bir roman kaleme alırken bu konuda tereddütleriniz oldu mu? Karşılaştığınız güçlükleri nasıl aştınız?

C. Eryümlü: Dinsel bir metinden hareketle... diyorsunuz, ama ben bir dindar olarak bakmadım olaya. O zaman şimdiye kadar hep söylenegelmişlerden olurdu benim de söylediklerim. Dindarlar bir kuyunun içinden gökyüzüne bakıp 'tepede elli yıldız var,' derler. Hunileri o kadarını alır çünkü. Ben yeryüzüne çıkıp binlerce yıldız bakmayı yeğledim. Ne kadar çoğunu görebilsem görebileyim diye. Dindarlar birde kaldıkları için ötekini anlayamazlar. Kendilerinininkine sıkı sıkıya tutunmak ötekini görmemeyi, bilmemeyi, bir anlamda da reddetmeyi getirir. Ama kuyunun dışındaki biri bazı genellemeleri yapabilir. Bütün önünde açık olacağı için... Farklılıkların özde değil, yalnızca tapınma biçimlerinde olduğunu fark edebilir. Dinsel bir metinden yola çıkmayı, insanlık düşünce tarihinin başlangıcı onlar olduğu için seçtim. Çünkü insanlar önce korkmuşlar, sonra o korkuyu din olarak adlandırmışlar. Tevrat'tan başlamamın nedeni ise, dinin tanrıyla insan arasındaki vicdani bir hesaplaşma olduğunu en iyi o verdiği içindi. Yoksa o, kendi alanındaki ilk asla değil. Tevrat da kendinden öncekilerin, Sümer'in, Asur'un, Mısır'ın bir birikimi. Ama hani, 'insanın ilk aklına gelen doğrudur,' derler ya, işte Tevrat aşağı yukarı o. On emir. Ne

diyor? 'Çalma, öldürme, komşunun karısına sarkma...' Eh, bunlar değil mi bir toplumu toplum yapıp, insanları bir arada kuzu kuzu yaşatan şeyler? Tanrıyı insanın içine yerleştirilmiş bir polis yaparak, insanın işleyebileceği potansiyel kötülüklere engel olan? Aslında bütün dinlerin amacı da bu değil mi? Boş verin biçim farklılıklarına, insanın insan olarak korkusu her yerde aynı. Tanzanya'daki vadide duyduğu o ilk korku... O hiç değişmedi.

altkitap: Bu konuyu biraz daha açıklık getirebilir misiniz? Hiç tereddüt yaşamadınız mı?

C. Eryümlü: 'Dinsel bir metin' deyince Tevrat'ın özel bir yerinin olduğunu düşünüyorum diğerleri arasında. Mezopotamya ve Orta Doğu mitolojilerini bir bütün olarak derleyen bir yapısı var. Hatta bir yandan Mısır'a, öte yandan İran ve Hindistan'a uzanan bir bakış açısına sahip. Bütün bunlar ilk kez onda birleşmiş. Evet, küçük bir kabilenin din kitabı sayılmış o, ama yaptığı bütünleyici işlem insanlığın o güne dek oluşturduğu tüm düşünce yapısını içeriyor bir bakıma. İnsanlığın başından beri düşünülen, 'insan nasıl oldu?' 'dünya nasıl oldu?' gibi sorulara kendince bir yanıt getiriyor. Hatta İncil ve Kuran da ondan yola çıkan yorumları sürdürüyor. Pek çok kişi ve kuruluş bu yorumları yeniden kendine göre (din olarak, tarikat olarak, bilimkurgu olarak) yorumlamış. Bir gezegene gidip de orada yaşamı başlatan insanlar, ya da gruplar hakkında o kadar çok roman var ki... Hatta G.Alto ve V.Juravleva'nın 'Evrenin Türküsü' adlı romanlarında bir gezegene giden insanlar orada resmen İncil'de anlatılan cenneti bulurlar ve hangisi daha iyi, cennet mi, dünya mı, diye tartışır, okuyucuyu tartışırırlar. Yani bu konu aslında yalnızca din kitaplarının değil, hepimizin aklına takılan bir konu.

Türk ve Müslüman olarak bu konuya nasıl eğildiğim sorusuna ise, evrensel olmaya çalışarak diye yanıt verebilirim. Kendimi doğumumda içinde bulduğum kuyunun dışına çıkarmaya, konuya dünya insanları gibi bakmaya çalışarak... Olası tepkileri düşünmedim, yani dürüst olmak gerekirse, düşünmemeye çalıştım. Söylemek istediklerimi söyleyebilme özgürlüğümü kısıtlamamak, daha en başında kendi kendime bir sansür koymamak, gelecekte oluşacağına inandığım özgür dünyanın bir insanı olarak olaya bakabilmek için yürekli de olmak gerektiğine inanıyorum. O günler (hele bu günlerde 'dinsel terör' sözü ne kadar da moda, değil mi?) mutlaka geçecek çünkü. Dünya, üzerinde sınırlar olmayan bir yer, insanlar coğrafi koşullara göre biçimlenmiş büyük topluluklar içinde, bir anlamda folklorik farklılıklarını özgürce yaşayabilen fertler olacak. Yaşamak istedikleri ahlaki yapıyı özgürce seçebilecekler. Onun için romanımda o kadar çok ulus, daha doğrusu farklı kültürlerden karakterler var. Hintlisi, Japonu, Türkü, Kanadalısı, Almanı, hatta geçmişten günümüze, gelecekte insanlar... hatta hatta insan olmayanlar bile... Oradaki Babil aslında geçmişin değil, geleceğin toplumu. Gelecek nasıl olacak? sorusuna bir yanıt aslında oradaki gelişmeler, sürtüşmeler, kavgalar, savaşlar. Sömürü bitecek, varıl, yoksul farkı ortadan kalkacak, dolayısıyla kavga sona erecek mi? Ben ereceğine inanıyorum. Daha önce, 'insanlar kendi kendilerini yok

etmemişse,' demiştim. Kavganın sürmesinin bir yok oluşa neden olacağını gören insanlığın, o insan olma eşiğini mutlaka aşacağına inanmak istiyorum. Umuyorum.

altkitap: Romanda bir de Türk kahramanınız var. Ali Kalender. Bir biyolog. Bu kahramanın milliyeti ve mesleği romanda ne gibi bir görevi yerine getiriyor? İşaret ettiği bir şey var mı? Bu seçiminizin özel bir sebebi mi var?

C. Eryümlü: Romandaki Türk kahraman aslında bir Etiyopyalı, ya da Arap falan da olabilirdi. Hintli kadın da onun gibi biri aslında. Ali'nin milliyetinin, romanın yazarının Türk olmasından başka bir nedeni yok. (Ulusal bir imza diyelim mi? Bizden birileri de oralarda olabilir, dileği diyelim mi buna?) Neden ille geri kalmış bir ülkeden dersiniz, oralardaki insanların da adam gibi yerlerde okuyunca, zor da olsa, taa tepelere çıkabileceğini anlatmak istiyorum o karakterlerle. Benim ülkem, diğer geri kalmışlar gibi, tıkanık bir yer, ama insan her yerde insan. Ülkenin tıkanıklığı insanların önünü tıkayamıyor bazen (İdil Biret). O da bir Amerikalı kadar yer açabiliyor kendine bazı insani bilek güreşlerinde. Ancak romanı Türkiye'de kurgulamak gibi ulusal bir tuzağa düşmemek istedim. (Hani adamın biri İstanbul'da yaşayan yerli Mayk Hammer'ler yazmış ya, o kadar ucuzlatamazdım olayı.) Adının, soyadının da simgesel anlamları var. Kalender Türkçe, ama İngilizce'de 'Calender' takvim anlamına geliyor. Onun bütün arkadaşları onu öyle anlıyorlardır mutlaka. Mr. Calender; Bay Takvim. Aslında Ali Kalender, Büyük Zaman anlamını içeriyor. O gittikleri zamanı yani... Bir biyolog olması ise, yalnızca o ekipte yer alabilmesini sağlayan bir meslek dalı. Fizikçi, ya da bilgisayarlı da olabilirdi.

altkitap: Sayın Eryümlü, "Son Antlaşma" kurgusunun gücünü açıkça hissettiren ve fantastik edebiyatın tüm alt türleri ile açık veya örtük biçimde dirsek temasında olan bir eser. Bu tarifi içine dahil edilebilecek eserlerin insan unsurunu ihmal ettiklerine dair genel bir kanı vardır. Oysa sizin eseriniz tüm bunların insan unsurunu vurgulamak için yapıldığı izlenimini uyandırdı bizde. Ne dersiniz? Sizin roman kurgusu ve fantastik edebiyat hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

C. Eryümlü: Çok haklısınız. İlle de bir fantastik, ya da bilimkurgu roman yazmak değildi amacım. O tarzı anlatmak istediğim paradoksa daha uygun bulduğum için seçtim yalnızca. Bildiğiniz gibi, bilimkurgu romanlarda bilinmeyen, yepyeni ortamlar oluşturur önce yazarlar ve olaylar onların içinde gelişir. Ancak tümüyle bilimsel verilere dayalı ve olabilir olmalıdır o yaratılan ortamlar. Genellikle de gelecekte geçer olaylar (bilim daha ilerlemiş olacağı ve geçmişte öylesi olmadığı için). Bir anlamda, bilim kadar katıdır yani tutumu. (Örneğin başka bir gezegenin coğrafyasında geçen farklı yaşam biçimleri... ama ille de biyoloji ve fiziğe bağlı olmalıdır oluşturulan o dünya.) Oysa fantastik romanda yazar olabildiğince özgürdür. Her şeyi söyleyebilir. Onun tanımladığı ortamda her şey olasıdır. ('Zamanın Bittiği Yer' adlı romanım kağıtları yerken okumayı öğrenen bir kitap kurdunun öyküsüdür.) Öyle bir şey olabilir mi? Olamaz, ama yazmış işte adam. Peki,

'Son Antlaşma' bunlardan hangisine girer? Hangi tanıma daha yakındır? Ursula LeGuin, "Bilimkurgu geleceğin mitolojisidir," der. Sanırım bu yaklaşımla fanteziden uzaklaşıyor benim romanım. Gelecekten elde edilmiş bir takım olanaklarla bildiğimiz, en eski öykülerin içine dönülüyor. Ancak tam olarak bilimkurguya da oturtamıyorum doğrusu ben benimkini. Çünkü, sizin de dediğiniz gibi, bu romandaki bilimkurgu öğeleri birer araç yalnızca. Bütün o gelişmişlik, pıt diye geçmişe gidebilmek için kullanılıyor. Zaten çok fazla da geleceğe doğru açmadım olayların gidişini. Sırf bu yüzden. Amacım eskiyi, daha doğrusu bildiğimiz insanı tartışmak olduğu için. Başka bir deyiş daha vardır; 'Doğu toplumları eskiye, batı toplumları geleceğe bakar. O yüzden bilimkurgu batının ürünüdür,' derler. Sanırım benimki kendine özgü bir yol seçti kendine. Batının malzemesiyle doğunun bakış açısını işledi. 'Kendine özgü' den başka bir kategoriye oturtamıyorum yani 'Son Antlaşmayı' ben.

altkitap: Eserinizi Türk romancılığının tarihsel gelişimi içinde hangi noktada görüyorsunuz?

C. Eryümlü: Benim romanım, yukarıda saydığım nedenlerden ötürü, Türk romanı sınıflandırmasına girer mi? Bir arkadaşımın dediği gibi, 'Türk romanında düş gücü yoktur,' gibi büyük sözler söylemek istemiyorum, ama önüme konulan sıradanlıktan sıyrılmaya çalışan bir çabam olduğunu söyleyebilirim. Bu çabamda yalnız olmadığımı, benim gibi başkalarının da olduğunu biliyorum. 'Son Antlaşma' bir Türk romanı sonuçta. İçindeki Ali Kalender karakteriyle de adını geçiriyor içinde. Benim bu çabamın Türk romanının bir aşaması olarak görülüp görülmeyeceğini ise ben değil, başkaları söylesin. Gauguin'in Tahiti'de yaptığı resimler ne kadar Fransız resmidir? diye de çok tartışılmıştı, ama basbayağı Fransız resmidir bence onlar. Sanırım benimki de mevcutlardan farklı bir bakış açısı yakalamaya çalışan bir örnek. Şimdi ben bu romanı bir yabancı yayınevine versem, 'Türk romanı' olduğu için yayınlanma şansı neredeyse sıfırdır. (Daha önce başıma geldiği için biliyorum.) Bu bile, benim gibi, romanımın da Türk olduğunun bir göstergesi değil mi? Eh, yayınlanmayacak diye de yazmayacak mıydım? Ülkesinin tıkanmışlığına karşın, Türklerin de söyleyeceği şeyler var. Hem de onların konularında. Onların tarzı içinde. Onların anlayacağı dilde. Belki de sırf bu nedenle, bu romanın Türkiye'de nasıl karşılanacağını çok merak ediyorum doğrusu.

altkitap: Eserini internet üzerindeki bir yayınevinden elektronik kitap formunda yayınlatan bir yazar olarak neler hissediyorsunuz? Bu yeni yayıncılık türü ve genel olarak internet hakkındaki görüşlerinizi alabilir miyiz?

C. Eryümlü: Benim en çok sevdiğim kent İskenderiye'dir, biliyor musunuz? 'Dünyanın bütün bilgisini bir yerde toplamak' istiyorlardı çünkü oradakiler. Kente gelen gemilerden ayakbastı parası yerine ayakbastı kitabı isterlermiş. İnternet o olmadı mı? Düşlerdeki İskenderiye değil mi o? Dünyanın bütün bilgisinin biriktiği yer... Her yerdeki kitaplıklar yavaş yavaş internete geçiyor. Vatikan arşivleri bile... Onlar yaptı, ben yapamadım diye

---

üzülmüyorum, koskoca kitaplıklar benim evimde de oluyor çünkü. Parmağımın ucunda... ama ben gene de biraz eskiyim galiba bunun için. Tamam, gelecek onda. Kitaplar artık kağıttan olmayacak. Bazı ülkelerde kağıtsız ofisler, bakanlıklar oluşmaya başladı. Bir CD aldım, içinde 5,000 kitap vardı. Hem de hiç bir yerde bulamayacağım kadar eskiler, ama ben o CD' ye göre taş devrindenim. Kitabı bildiğimiz şekliyle seviyorum çünkü. Bir tane, bir tane... Birini elime alınca okşuyor, kokluyorum okumaya başlamadan önce. Sertliği, ya da yumuşaklığı, dokusu, kokusu da önemli benim için. Onu elimde hissediyorum. Daha çok benim hissediyorum. Belki de formu bildiğim bir form olduğu için... Bir fetiş mi benim için o? Deyin ki öyle. Ne yapalım ki, çocuklarımız benim bu yaptıklarımı yapamayacak, ama daha çok bilgiye, hem de hepsine ulaşacak. Belki benim üç günde okuduğum bir kitabı üç dakikada okuyacak. Biliyorum, gelecek o, ama ben spagetti gibi biriyim. Ayağı geçmişte, gönlü gelecekte olan bir sahaf... Kısacası ne orada, ne de öbüründeyim. Beni saymayın. Ben, torunlar benim söylediklerimin kokusunu alsınlar diye çabalıyorum. Nasıl Gılgamış ile Nuh'un kokusu bana kadar kalabilmişse...
